

**Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**

Predmet br.: S1 1 K 007914 19 Kžk

Datum: 10.06.2021. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu:

Sudija Senadin Begtašević, predsjednik vijeća

Sudije Dr Dragomir Vukoje i Tihomir Lukes, članovi vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujića, Halida Čovića i Nermina Kalembera

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Zorica Đurđević

Branilaca optuženog Fadila Čovića: advokat Kadrija Kolić

Branilac optuženog Mirsada Šabića: advokat Miodrag Stojanović

Branilac optuženog Nezira Kazića: advokat Milorad Rašević

Branilac optuženog Bećira Hujića: advokat Midhat Kočo

Branilac optuženog Halida Čovića: advokat Lejla Čović

Branilac optuženog Nermina Kalembera: advokat Duško Tomić

Zapisničar:

Bojan Avramović, pravni savjetnik

Broj: S1 1 K 007914 19 Kžk
Sarajevo, 10.06.2021. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odljeljenja sastavljenom od sudije Senadina Begtaševića kao predsjednika vijeća, te sudija dr. Dragomira Vukoja i Tihomira Lukesa, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Bojana Avramovića, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Fadila Čovića i drugih, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c), e) i f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) i krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a), b) i c) KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 29. KZ BiH, postupajući po optužnici Tužilaštva BiH, broj T20 0 KTRZ 0002553 05 od 29.12.2011. godine, koja je precizirana dana 24.08.2017. godine, te dana 12.04.2021. godine uređena i označena brojem T20 0 KTRZZ 0002553 19, nakon održanog usmenog i javnog pretresa pred vijećem Apelacionog odljeljenja u prisutnosti tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Zorice Đurđević, optuženog Fadila Čovića i njegovog branioca, advokata Kadrije Kolića, optuženog Mirsada Šabića i njegovog branioca, advokata Miodraga Stojanovića, optuženog Nezira Kazića i njegovog branioca, advokata Milorada Raševića, optuženog Bećira Hujića i njegovog branioca, advokata Midhata Koče, optuženog Halida Čovića i njegovog branioca, advokata Lejle Čović i optuženog Nermina Kalembera i njegovog branioca, advokata Duška Tomića, nakon tajnog vijećanja i glasanja, dana 10.06.2021. godine, donio je i javno objavio:

P R E S U D U

Optuženi :

1. **Fadil Čović**, sin Huse i majke Hatidže, rođene Čović, rođen 17.08.1953.godine u mjestu Grivići, opština Hadžići, stalno nastanjen u ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom VSS – Pravni fakultet, po zanimanju diplomirani pravnik – penzioner - advokat, oženjen, otac dvoje djece, vojni rok služio u Beogradu 1972/73. godine, ne vodi se u vojnoj evidenciji, bez odlikovanja, srednjeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,
2. **Mirsad Šabić zv. "Mirso"**, sin Alije i majke Fate, rođene Mujan, rođen 19.08.1954. godine, u mjestu Dragovići, opština Hadžići, stalno nastanjen u ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom SSS, po zanimanju kvalifikovani autolakirer i vozač, penzioner, oženjen, otac dvoje djece, vojni rok služio u Titogradu 1973/74. godine, ne vodi se u vojnoj evidenciji, bez odlikovanja, prosječnog imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,
3. **Nezir Kazić**, sin Ćamila i majke Zumre, rođene Džeko, rođen 22.03.1960. godine u mjestu Smucka, opština Hadžići, stalno nastanjen u ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom SSS – Građevinsko-tehnička škola, po zanimanju građevinski tehničar – penzioner, oženjen, vojni rok služio 1979/80. – Škola rezervnih oficira, inženjerije – Karlovac, vodi se u vojnoj evidenciji

Odjeljenja ministarstva odbrane u opštini Hadžići, ima čin rezervnog poručnika u JNA i čin majora Armije R BiH u proteklom ratu, srednjeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,

4. **Bećir Hujić zv. "Beća"**, sin Bećira i majke Ševale, rođene Durmo, rođen 29.07.1957. godine u mjestu Ljubovčiči, opština Hadžići, stalno nastanjen ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom srednjom školom – zanat elektromehaničar, po zanimanju penzioner, oženjen, otac troje djece, vojni rok služio u JNA – Sombor i Pančevo 1977/78. godine, vodi se u vojnoj evidenciji odsjeka za odbranu Hadžići, bez odlikovanja, lošeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,
5. **Halid Čović**, sin Zilke i majke Hanife, rođene Begić, rođen 30.08.1953.godine u mjestu Grivići, opština Hadžići, stalno nastanjen u ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom Srednjom školom učenika u privredi, po zanimanju penzioner, oženjen, otac dvoje punoljetne djece i jednog maloljetnog djeteta, vojni rok služio u Travniku i Pančevu 1972/73. godine, vodi se u vojnoj evidenciji kod nadležnog organa Općine Ilidža, bez odlikovanja, lošeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,
6. **Nermin Kalember zv. "Buba"**, sin Saliha i majke Džemile, rođene Muhibić, rođen 10.10.1969. godine u mjestu Karaosmanovići, općina Hadžići, stalno nastanjen ...i, po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMBG: ..., pismen, sa završenom SSS, po zanimanju precizni mehaničar – optičar, oženjen otac troje djece, od kojih je jedno maloljetno, vojni rok služio u Puli 1987/88. godinu, vodi se u vojnoj evidenciji opštine Hadžići, bez odlikovanja, slabog imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv njega,

KRIVI SU

što su:

U vremenskom periodu od mjeseca maja 1992. godine do mjeseca januara 1996. godine, za vrijeme rata proglašenog Odlukom o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva R BiH od 20.06.1992. godine i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između vojnih i policijskih snaga R BiH i vojnih i policijskih snaga Republike Srpske, a u periodu od aprila 1993. pa do jula 1993. godine i između Hrvatskog vijeća odbrane i Armije Republike Bosne i Hercegovine, između ostalog i na širem području grada Sarajeva, uključujući opštinu Hadžići, zajedno sa Đ.M., predsjednikom Skupštine opštine Hadžići

Čović Fadil - u svojstvu načelnika Stanice javne bezbjednosti Hadžići i ujedno člana Kriznog štaba, kasnije Ratnog predsjedništva opštine Hadžići, u periodu do 17.09.1993. godine,

Šabić Mirsad - u svojstvu aktivnog policajca SJB Hadžići, a od 01.06.1992.godine u svojstvu de facto komandira Policijske stanice Pazarić,

Kazić Nezir – u svojstvu komandanta 9. Brdske brigade Armije Republike Bosne i Hercegovine u periodu od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine,

Hujić Bećir – u svojstvu upravnika logora „Silos“ u periodu od 24.05.1992. godine do 16.08.1994.godine,

Čović Halid – u svojstvu upravnika logora „Silos“ u periodu od 16.08.1994. godine do rasformiranja logora „Silos“ 27.01.1996. godine,

Kalamber Nermin zv. „Buba“ u svojstvu stražara u logoru „Silos“ u periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine,

U periodu od maja 1992. do januara 1996. godine, svjesno i voljno, svako od njih za vrijeme obavljanja gore pomenutih dužnosti, odnosno funkcija, svojim radnjama, sa sviješću, htijenjem i pristankom, omogućili i organizovali zatvaranje i zlostavljanje civila srpske i hrvatske nacionalnosti u objektima „Silos“ u Tarčinu, Osnovnoj školi „9. maj“ u Pazariću i u magacinima kasarne „Krupa“ u Zoviku, na način da su namjerno i teško, suprotno međunarodnom pravu, uskraćivali osnovna prava pripadnicima srpske i hrvatske nacionalnosti, radnjama opisanim u tačkama I, II, III, IV i V osuđujućeg dijela izreke presude i to na način da su vršili nezakonita zatvaranja, nečovječna postupanja, nanošenja povreda tjelesnog integriteta i zdravlja, oduzimali pravo na pravično suđenje, te prisiljavanje na prinudni rad, na koji način su postupali u suprotnosti sa članom 3. stav 1. tačke a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine

tako što su,

Pod tačkom I učestvovali u radnjama PROTUZAKONITO ZATVARANJE, na način da su:

a) Čović Fadil i Kazić Nezir, zajedno sa Đ.M.:

Dana 14.05.1992. godine u Pazariću, Fadil Čović, kao načelnik Stanice javne bezbjednosti Hadžići i u tom svojstvu član Kriznog štaba opštine Hadžići, zajedno sa predsjednikom i ostalim članovima Kriznog štaba, učestvovao u donošenju i kasnijem sprovođenju Odluke o izolaciji svih lica koja sarađuju sa neprijateljem, na osnovu koje Odluke je došlo do proizvoljnog lišenja slobode civilnog stanovništva srpske nacionalnosti sa područja Pazarića, Tarčina te okolnih naselja opštine Hadžići i njihovog smještanja u objekte „Silos“ u Tarčinu, Osnovnu školu „9. maj“ u Pazariću, a kasnije i u magacine kasarne „Krupa“ u Zoviku, mada su znali da ti objekti, s obzirom na njihovu namjenu, ne ispunjavaju ni minimalne uslove za smještaj, boravak, održavanje higijene i ishrane, odnosno da će te osobe biti podvrgnute nehumanom tretmanu, što je u suprotnosti sa odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949.godine, pa su nakon toga, učestvovanjem u donošenju Odluke o imenovanju upravnika i službe obezbjeđenja „Silosa“ omogućili da je nezakonito osnovani logor „Silos“ i počeo funkcionisati,

Nezir Kazić, kao komandant 9. brdske brigade, pod ingerencijom koje jedinice su od 06.11.1992. godine bili logori „Silos“ i „Krupa“, dalje omogućio nezakonito funkcionisanje zatočeničkih objekata na način, da su obezbjeđenje vršili pripadnici 9. Brdske brigade, koje je on određivao i nad kojima je imao ingerenciju i kontrolu, a u periodu od aprila do jula 1993. godine, za vrijeme sukoba između Armije RBiH i HVO-a po njegovom naređenju izvršeno je nezakonito zatvaranje civilnog stanovništva hrvatske nacionalnosti, između ostalog sa područja Tarčina, Medvjedica, Mokrina, Pirina i Zabrđa, koji su potom smješteni u logor „Silos“, osim toga kao komandant 9. brdske brigade također nije iskoristio svoju pravnu i faktičku vlast da formirane logore raspusti već je omogućio nastavak

funkcionisanja zatočeničkih objekata i to na način da je svojim naredbama od 16.08.1994.godine imenovao i razrješavao upravnike logora „Silos“,

b) Fadil Čović i Mirsad Šabić na način da su:

U periodu od maja do oktobra 1992. godine, na području Pazarića, Tarčina i okolnih naselja, Fadil Čović, kao načelnik Stanice javne bezbjednosti Hadžići, dislocirane na područje naselja Pazarić, koji je po svojoj funkciji odgovoran za zakonito postupanje svih policijskih snaga u okviru Stanice javne bezbjednosti Hadžići, dakle i Policijskih stanica na području naselja Pazarić i Tarčin, te Mirsad Šabić, kao policajac i de facto komandir Policijske stanice Pazarić, preko njima podređenih pripadnika aktivnog i rezervnog sastava pomenutih policijskih stanica, uz povremeno učešće pripadnika Teritorijalne odbrane opštine Hadžići i pripadnika vojne policije, organizovali i izvršili proizvoljno oduzimanje slobode, isključivo srpskog stanovništva, provodeći na taj način odluku Kriznog štaba o izolaciji svih lica koja sarađuju sa neprijateljem, dok je Šabić Mirsad kao de facto komandir Policijske stanice Pazarić, dana 01.07.1992. godine lično izdao i naredbu o privođenju svih muškaraca srpske nacionalnosti, te lično učestvovao i predvodio policijske snage u tim akcijama na području Policijske stanice Pazarić, pa je tako na području naselja Tarčin, Pazarić, Gornja Raštelica, Donja Raštelica, Gornja Bioča, Donja Bioča, Korča, Odžak, Češće, Do, Sivice, Luke, Miševići, Ramići, Trnčići, Resnik, Osenik, Urduk, Deovići, Ferhatlije, Kasatići, Doljani, Garovci, Drozgometva, Zovik, Smucka, Lokve, Dub, Dragovići, uhapšeno oko 500 osoba, isključivo srpske nacionalnosti, među kojima su se, osim vojnosposobnih muškaraca, nalazile i maloljetne osobe, žene i starci, u starosnoj dobi od 14 do 84 godina, koji su odvođeni uz izgovore da se privode radi posjedovanja nelegalnog naoružanja, mada od svih privedenih određen broj osoba prilikom oduzimanja slobode nije posjedovalo nikakvo naoružanje, a mnogi su ga već ranije dobrovoljno predali, privedena lica nisu učestvovala u neprijateljstvima, jer su odvođena iz vlastitih kuća, u civilnim odijelima i bez pružanja bilo kakvog otpora, pod izgovorom da se odvođe samo radi obavljanja informativnih razgovora, nakon kojih će biti vraćeni, pa su na taj način neki vođeni u prostorije Policijskih stanica Pazarić i Tarčin, gdje su ispitivani i tučeni od strane pripadnika policije SJB Hadžići, a neki direktno odvođeni u „Silos“ i prostorije Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću, prilikom odvođenja su obezbjeđivani i tučeni od strane pripadnika policije Policijskih stanica Pazarić i Tarčin i pripadnika Opštinskog štaba odbrane Hadžići ispred njihovih kuća odakle su privođeni na način da su policajci, uz upućivanje psovki i prijetnji smrću, tukli lica koja su privodili, rukama, nogama, usljed čega su neki krvarili i zadobili tjelesne povrede u predjelu leđa, glave i drugih dijelova tijela, pa su tom prilikom, u periodu od maja do oktobra 1992. godine, fizički zlostavljani i maltretirani između ostalih i Krnić Vasilije, Petrić Aleksandar, Golub Goran, Čančarević Radovan, Golub Dejan, Bratić Milo, Njegovan Ilija, Šogura Radmilo, Andrić Đorđe, Lalušić Simo, Petar Tolj, pri čemu načelnik SJB Hadžići, Fadil Čović, iako je znao da za dalje zadržavanje osoba srpske nacionalnosti u objektima „Silos“ u Tarčinu i Osnovna škola „9. maj“ u Pazariću, ne postoje zakonski uslovi, sve do napuštanja funkcije načelnika SJB Hadžići u septembru 1993. godine, nije donio odluku o njihovom puštanju na slobodu

c) Hujić Bećir i Šabić Mirsad na način da su:

U periodu od mjeseca maja 1992. godine pa do mjeseca oktobra 1992. godine, civilna lica srpske nacionalnosti, u logor u prostorijama Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću prihvatana od strane aktivnih i rezervnih policajaca pod neposrednom kontrolom Šabić Mirsada, a u logoru „Silos“ od strane upravnika Hujić Bećira, dok su u periodu od aprila 1993. pa do jula

1993. godine, u logor „Silos“ od strane upravnika Hujić Bećira prihvatana i civilna lica hrvatske nacionalnosti, koji su organizovali i nadgledali njihovo fizičko obezbjeđenje, koje su u logoru u prostorijama Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću vršili pripadnici aktivnog i rezervnog sastava policije Policijske stanice Pazarić, pod direktnom kontrolom komandira Šabić Mirsada, u „Silosu“ su obezbjeđenje u različitim periodima vršili pripadnici rezervne policije, teritorijalne odbrane, 9. brdske brigade i 14. Divizije KoV, iako su Hujić Bećir i Šabić Mirsad znali da objekti „Silos“ i OŠ „9. maj“ nemaju status pritvorske ustanove, da su ti objekti potpuno nepodobni za smještaj lica i da će zbog toga zatvorene osobe biti izložene nehumanom tretmanu, da je njihovo prihvaćanje i zadržavanje nedozvoljeno, obzirom da protiv nijednog u zatvor prihvaćenog lica nije od nadležnog suda doneseno rješenje o određivanju pritvora, pri čemu se Hujić Bećir, obavljajući funkciju upravnika u objektu „Silos“ u Tarčinu, nije usprotivio takvoj nezakonitoj praksi dovođenja i daljeg zadržavanja civilnih lica u pomenutom objektu, a Mirsad Šabić, kao komandir Policijske stanice Pazarić uprkos višemjesečnom zatočenju oko 140 osoba srpske nacionalnosti u prostorijama fiskulturne sale u OŠ „9. maj“ u Pazariću, nije se usprotivio takvom zadržavanju, niti tražio od nadređenog načelnika u SJB Hadžići Fadila Čovića njihovo puštanje na slobodu, pa je u posljedici takvog njihovog postupanja, u različitom vremenskom trajanju od 1 do 1334 dana, u „Silosu“ zatvoreno oko **500** civilnih lica srpske nacionalnosti te oko **90** lica hrvatske nacionalnosti, a u prostorijama OŠ „9. maj“ u Pazariću oko **140** lica srpske nacionalnosti,

II – NEČOVJEČNO POSTUPANJE

KAZIĆ NEZIR na način da je:

u periodu od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine, kao komandant 9. brdske brigade Armije R BiH, iako izvještavan i upozoravan o surovim uslovima u logorima, nije pokrenuo potrebne aktivnosti kako bi se stanje u pogledu ishrane, smještaja, održavanja lične higijene i pružanja medicinske pomoći dovelo u stanje minimalnih standarda propisanih Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata niti je omogućio izmiještanje zatočenih lica u, za boravak, uslovne objekte, pa su zbog toga zatočene osobe u „Silosu“ i „Krupi“ u navedenom periodu bile zatvorene i smještene u nečovječnim uslovima, tako što su te osobe:

1. boravile u neuslovnim, često prenatrpanim betonskim ćelijama, u kojima se inače skladištila pšenica („Silos“), odnosno u magacinima koji su služili za skladištenje MTS-a („Krupa“), u nedostatku dnevne svjetlosti, bez odgovarajućeg grijanja u zimskim uslovima („Silos“ i „Krupa“), lišeni mogućnosti obavljanja osnovnih higijenskih potreba, uskraćujući im redovno kupanje, brijanje i šišanje, izlaženje u wc, koji je inače postojao u pomenutim objektima, pa su svi zatočenici bili primorani nuždu obavljati u limenim kantama, čiji sadržaj se često prolijevao po podu ćelija, na kojem su zatvorenici inače spavali, jer im nisu bili obezbjeđeni kreveti, niti dovoljno ćebadi,
2. izgladnjivane, tako što su dobijali veoma oskudne dnevne obroke hrane i uskraćivane za odgovarajuće količine vode, što je kod mnogih zatvorenika prouzrokovalo gubitak na tjelesnoj težini, iako su u magacinima „Silosa“ i „Krupe“ koji su se nalazili u istim objektima kao i zatvorenici postojale zalihe hrane, koja se nije koristila za ishranu zatvorenika, pa je ionako loše stanje u logorima u pogledu ishrane dodatno pogoršano naređenjem komandanta 9. brdske brigade Nezira

Kazića od dana 06. i 07.03.1993. godine, da se zabranjuje unošenje hrane od strane porodica, kao i povremenim uzimanjem i prisvajanjem od strane uprave i stražara logora hrane koju bi zatvorenici donosile porodice ili bi im bila dodjeljena od strane MKCK-a,

3. povremeno uskraćivane za pomoć koja je bila pružena od strane MKCK-a i humanitarnih organizacija, tako što su u logorima „Silos“ i „Krupa“ hranu, odjeću i obuću, koja je bila namijenjena za zatvorenike, davali za potrebe pripadnika 9. brdske brigade, a prema naređenjima komandanta 9. brdske brigade Kazić Nezira,
4. iako su za to postojali uslovi, jer je u okviru logora „Silos“ postojala i privremena ambulanta, zatvorenici nije pružana adekvatna medicinska pomoć, iako je usljed loših higijenskih uslova došlo do pojavljivanja zaraznih bolesti i zbog posljedica prelaćivanja od strane stražara i lica koja su u logore dolazila izvana i tukla zatvorenike,

što je sveukupno kod mnogih zatočenika prouzrokovalo pogoršanje zdravstvenog stanja

III – NEČOVJEČNO POSTUPANJE-NAMJERNO NANOŠENJE TEŠKE TJELESNE POVREDE, DUŠEVNE PATNJE ILI POVREDE ILI OZBILJNOG NAPADA NA LJUDSKO DOSTOJANSTVO

Čović Fadil, Kazić Nezir, Hujčić Bećir, Mirsad Šabić i Kalember Nermin na način da su:

U periodu od maja 1992. do januara 1996. godine, svaki od njih za vrijeme obavljanja već pomenutih funkcija odnosno dužnosti,

Optuženi Fadil Čović, Kazić Nezir i Hujčić Bećir, obzirom na rukovodeće funkcije koje su obavljali, obezbjeđenje objekata i zatočenih osoba, nisu organizovali i vršili na način, da spriječe, da stražari i lica koja su u objekte „Silos“ u Tarčinu, OŠ „9. maj“ u Pazariću i „Krupa“ u Zoviku neovlašteno ulazile iz vana, te konstantno i kroz duži period zlostavljaju zatočena lica, a Hujčić Bećir u odnosu na objekat „Silos“ i Mirsad Šabić u odnosu na objekat OŠ „9. maj“, uprkos saznanju o pojedinim fizičkim zlostavljanjima zatočenika opisanim u tački III osuđujućeg dijela izreke presude, među podređenim stražarima stvarali svijest o dozvoljenosti i nekažnjivosti takvog postupanja, pa su u posljedici takvog postupanja, stražari, među kojima i Kalember Nermin zv. „Buba“ i lica izvana, kojim se nije sprečavao pristup zatvorenim licima, izvodili zatočene osobe iz prostorija u kojima su bile zatočene, te ih konstantno zlostavljali, na koji način su zatočene osobe izložene namjernom nanošenju teških tjelesnih povreda, duševne patnje, povrede ili ozbiljnog napada na ljudsko dostojanstvo, pa su tako mnogima nanesene teške tjelesne povrede, među kojima su u naznačenom periodu,

1. u logoru „Silos“ tučeni i zlostavljani civili među kojima i Šuvajlo Boro, Pandurević Milorad, Golub Ranko zv. „Šiško“ i „Snajperista“, Golub Tomislav, Lalušić Simo, Kovačević Božo, Vidić Đorđe, Plakalović Vaso, Borović Danilo, Glavaš Ilija, Mrkajić Boško, Pandurević Milan, Golub Dejan, Šaran Anđelko, Šarenac Gavro, Jovičić Slavko, Andrić Srpko, Vuković Dragan, Samouković Dušan, Mutabdžija Dragan, Samouković Nedeljko, Kuljanin Uglješa, Borović Miladin, Kostić Nenad, Krstić Jovo

- a. na način da su od strane stražara izvođeni iz ćelija u hodnik, gdje bi ih potom stražari zajedno sa licima koja su u logor ulazila sa strane, uz znanje i pristanak upravnika logora tukli nogama, rukama, drškama pištolja, kundacima pušaka, pri čemu bi gubili svijest i u takvom stanju bi ih stražari vraćali u ćelije ili na način da su u ćelije ulazili stražari ili lica sa strane i u ćelijama tukli zatvorenike ili na način da su stražari ili lica sa strane sa platformi koje su se nalazile iznad ćelija uz psovke i prijetnje zatvorenike tjerali da se međusobno tuku, pri čemu bi zatvorenicima bile nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ekstremiteta, vilica, zuba, otvorenih rana koje su krvarile,
- b. Kalember Nermin zv. „Buba“ kao stražar učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatočenih osoba civila srpske i hrvatske nacionalnosti u „Silosu“, u periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine, na način da je sam ili sa licima koja su uz njegovu pomoć ulazila u logor izvana, zatočenike izvodio iz ćelija, te ih tukao nogama, rukama, šakama, lancima, ili bi to radio u samim ćelijama, na koji način su zatočene osobe izložene namjernom nanošenju snažnog tjelesnog i duševnog bola, pa su tako mnogima nanesene teške tjelesne povrede, pa je između ostalih učestvovao u prelaćivanju zatvorenika Vidić Đorđa, Kuljanin Uglješe, Pandurević Milana, Varagić Rade, Mrkajić Boška, Krstić Jove, Plakalović Vase, Kovačević Bože, Njegovan Ilije, Mrkajić Božidara
- c. Upravnik „Silosa“ Hujić Bećir dozvolio ulazak vojnika, policajaca i civila izvana u prostorije logora i zlostavljaju zatvorenike, pa je tako 04.06.1992.godine pripadnicima pripadnicima neidentifikovane jedinice dozvoljeno da uđu u „Silos“, iako je znao da bi ti vojnici mogli maltetirati zatvorenike, tako da su vojnici, u prisustvu stražara, tokom cijelog dana ulazili u sve ćelije i maltetirali zatvorenike na način da su ih tjerali da se međusobno tuku ili su zatvorenici bili tučeni od strane vojnika rukama, šakama, nogama, čizmama, kundacima pušaka, palicama, letvama, kojom prilikom su im nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ruku, nogu, vilica, zuba, otvorenih rana u predjelu glave i lica, među kojim zatvorenicima su i civili Krstić Lazar, Pandurević Nenad, Mrkaja Rajko, Šarenac Gavro, Bogdanović Zoran, Lubura Luka, Lalušić Vukašin, Pandurević Milorad, Jovičić Slavko, Magazin Obren, Šuvajlo Đorđe, Savić Milosav zv. „Lako“, Kostić Nenad, Mutabdžija Dragan,

2. u logoru u prostorijama **Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću** tučeni zatvorenici civili među kojima i Golub Drago, Vitor Stevo zv. Rade, Golub Branko, Bratić Radoslav zv. „Gaga“, Jovović Slavko, Glavaš Miroslav, Kapetina Radmilo, Mijatović Risto, na način da su ih stražari izvodili iz fiskulturne sale, a potom u hodniku ili u svlačionici tukli rukama, nogama, čizmama, pancericama, dok su ostali zatvorenici u sali slušali udarce i jauke, a potom ih vraćali u salu u polusvjesnom stanju sa vidnim povredama po licu, glavi i leđima

IV – ODUZIMANJE PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE

Kazić Nezir i Hujić Bećir, na način da su:

u januaru i aprilu 1993. godine, prilikom dolaska vojnih tužilaca i istražnog sudije Okružnog vojnog suda Zenica na područje Tarčina, tužiocima i istražnim sudijama namjerno prešutjeli činjenicu, da se u objektima „Silos“ i „Krupa“ nalazi veliki broj lica lišenih slobode, već je to u aprilu 1993. godine učinjeno samo u odnosu na 17 osoba, protiv kojih je od strane OVS Zenica u aprilu 1993. godine sproveden krivični postupak i izrečene pravosnažne presude, a takvim postupanjem prouzorkovali su da je zatočenim osobama u pomenutom periodu oduzeto pravo na pravično suđenje,

V – PRISILJAVANJA NA PRINUDNI RAD

Kazić Nezir, Hujčić Bećir, Čović Halid, na način da su:

Kazić Nezir, u periodu od januara 1993. godine do 04.11.1994. godine, kao komandant 9. Brdske brigade, kasnije 109. Brdske brigade Armije R BiH, u čijem sastavu je od dana 06.11.1992. godine kao vanformacijska jedinica funkcionisao zatočenički logor „Silos“, znajući da je takvo postupanje u suprotnosti sa Ženevskim konvencijama o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, a od dana 05.05.1993. godine i u suprotnosti sa naredjenjem komandanta 1. korpusa Armije R BiH, izdavao pismene naredbe ili su to radili drugi članovi komande brigade, sa njegovim znanjem i odobrenjem, za izvođenje zatočenih lica iz logora „Silos“ i „Krupa“ na prinudne radove između ostalih i naredbe i odobrenja:

- Naredba broj: 01-211-01/93 od 27.01.1993. godine,
- Naredba broj: 01-241-01/93 od 30.01.1993. godine,
- Naredba broj: 01-432-02/93 od 20.02.1993. godine,
- Naredba broj: 01-447-02/93 od 22.02.1993. godine,
- Naredba broj: 01-765-03/93 od 16.02.1993. godine i Dopuna naredbe broj: 01-855-03/93 od 23.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-477-02/93 od 25.02.1993. godine,
- Naredba broj: 01-514-02/93 od 25.02.1993. godine,
- Naredba broj: 01-574-03/93 od 02.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-581-03/93 od 03.03.1993. godine i Dopuna naredbe broj: 01-871-03/93 od 24.03.1993. godine,,
- Naredba broj: 01-676-03/93 od 10.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-725-03/93 od 13.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-732903/93 od 14.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-744-03/93 od 15.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-746-03/93 od 15.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-768-03/93 od 16.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-819-03/93 od 19.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-830-03/93 od 21.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-870-03/93 od 25.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-879-03/93 od 26.03.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1001-04/93 od 07.04.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1041-04/93 od 10.04.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1137-04/93 od 19.04.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1367-05/93 od 06.05.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1382-05/93 od 07.05.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1398-05/93 od 08.05.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1449-05/93 od 14.05.1993. godine,
- Naredba broj: 01-1513-05/93 od 19.05.1993. godine,

- Naredba broj: 01-2615-09/93 od 19.09.1993. godine,
- Naredba broj: Str.pov.br.04/09-20/1153-28-1 od 06.07.1994. godine,
- Odobrenje broj: 04/09-16.05-69/1087-1 od 29.05.1994. godine
- Odobrenje Pov.broj: 04/09-20-65/1315-1 od 19.10.1994. godine,

po kojima je korištenje zatočenih lica za izvođenje radova dozvoljeno jedinicama 9. brdske brigade i drugim vojnim jedinicama u sastavu 1. korpusa Armije R BiH,

pa su na osnovu takvih naredbi i odobrenja, upravnici logora „Silos“ Hujić Bećir i Čović Halid i logora „Krupa“ u saradnji sa organima bezbjednosti, te pripadnicima vojne policije 9. brdske brigade, te stražarima, poimenično odredili zatočenike koji trebaju ići na radove, da bi nakon toga logorski stražari zatočene osobe izvodili iz ćelija i odvodili ih na različite lokacije koje je odredio Kazić Nezir ili bi ih predavali pripadnicima vojske koji su ih vodili i obezbjeđivali prilikom obavljanja prinudnih radova, te mnoge od njih prilikom obavljanja radova fizički i psihički zlostavljali, prisiljavali ih na kopanje rovova, tranšea, zemunica na prvim borbenim linijama za potrebe jedinica Armije R BiH, znači na lokacijama koje su opasne po život zatočenika, što je bilo poznato Kazić Neziru, Hujić Bećiru i Čović Halidu, gdje su zatvorenici radili po 20 sati dnevno, za vrijeme borbi, uz batinanje, u nepovoljnim vremenskim prilikama bez odgovarajuće odjeće i obuće, pa su tako zatvorenici radili na borbenim linijama na lokalitetima Zagoni, Gornji Gradac, Donji Gradac, Košćan, Ormanj, Lokve, Golo brdo, Igman, Stupnik, Hrasnica, Butmir, Donji Kotorac, više lokacija u Sarajevu, kao što su Stup, Mojnilo, Nedžarići, Jevrejsko groblje, Bistrik, Soukbunar, pa je tako:

1. dana 08.03.1993.godine 10 zatvorenika iz logora „Krupa“, po naredbi komandanta 9.brdske brigade Armije R BiH Kazić Nezira upućeno na radove na položaj Zagoni, prilikom izvođenja radova na borbenoj liniji zatvorenici maltretirani od strane vojnih policajaca i vojnika koji su vršili njihovo obezbjeđenje, a u toku radova došlo do granatiranja kojom prilikom su ranjeni zatvorenici Ljujić Slobodan, Njegovan Jovo i Šuvajlo Vukašin, pri čemu je Šuvajlo Vukašin zadobio teže povrede zbog kojih je došlo do amputacije noge, Ljujić Slobodan zadobio teže povrede u predjelu glave, a Njegovan Jovo zadobio teške tjelesne povrede,
2. Dana 28.01.1993. godine iz logora „Krupa“ po naredbi komandanta 9.brdske brigade Armije R BiH Kazić Nezira upućena jedna grupa od oko 20 zatvorenika u zonu odgovornosti 4. Motorizovane brigade na područje Hrasnice, gdje su preuzeti od strane vojničkog pritvora Hrasnica, pa su tako zatvorenici prilikom radova teško pretučeni od strane nepoznatih pripadnika Armije R BiH, kojom prilikom su im nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih prstiju, slomljenih ruku, povreda u predjelu glave, pa su između ostalih tučeni i zatvorenici Samouković Dušan, Vitor Momčilo, Zindović Krsto, Čović Miliwoje, Kapetina Predrag, Golub Milan, Čančarević Radivoje, Milanović Radoslav, Milanović Danko, Krivić Slavoljub, Šuvajlo Mladen, te su zatvorenici vođeni na prinudne radove na utvrđivanju prvih borbenih linija, na lokalitetima Butmir i Donji Kotorac, te je prilikom jednog od takvih radova ranjen zatvorenik Krstić Dragan, koji je zadobio povredu u predjelu glave, nakon čega su zatvorenici u logor „Krupa“ iz Hrasnice vraćeni početkom aprila 1993. godine,
3. Dana 15.04.1993.godine je po naredbi komandanta 9.bbr iz zatvora „Krupa“, ponovo upućeno 30 zatvorenika u zonu odgovornosti 4. Motorizovane brigade u Hrasnici, gdje su preuzeti od strane „Vojničkog pritvora-Hrasnica“, iako je Kazić

Nezir bio upoznat sa postupcima prema zatvorenicima opisanim u tački V-2, pa je tako

- a. Dana 21.04.1993. godine prilikom radova koji su se sastojali od kopanja tranšeja na borbenoj liniji na području Hrasnice (u blizini Poljoprivrednog instituta) došlo do teže povrede Kostić Nenada koji je zadobio prostrijelnu ranu u predjelu ramena, nakon čega je prebačen u bolnicu Suhodol, a nakon ukazane medicinske pomoći vraćen u logor „Krupa“,
 - b. Dana 22.04.1993. godine na radovima na borbenoj liniji kod Poljoprivrednog dobra u Hrasnici došlo do bjekstva zatvorenika Golub Bobana, Krstić (Bogoljuba) Slobodana, Plakalović Vase i Glavaš Momčila, nakon čega je nepoznati pripadnik ARBiH hicima iz automatske puške usmrtio zatvorenike Varagić Ranka i Kapetina Slavoljuba, nakon čega su ostali zatvorenici koji su bili na radovima bačeni u jednu jamu, gdje su 2 do 3 sata tučeni od strane nepoznatih pripadnika ARBiH, da bi nakon izvjesnog vremena od strane nepoznatog vojnika iz jame bio izveden Krstić Milan i ubijen hicima iz automatske puške,
 - c. Dana 19.06.1993. godine prilikom izvođenja radova na borbenoj liniji na lokaciji Butmir poginuo je Šuvajlo Vojislav koji je pogođen hicima iz nepoznatog pravca,
 - d. Dana 16.07.1993. godine poginuo je Krstić Slobodan zv. „Mišo“ na način da je on od strane nepoznatih pripadnika ARBiH bio natjeran na kopanje tranšeja na potpuno otvorenom prostoru na borbenoj liniji na lokalitetu Donji Kotorac, pri čemu je pogođen snajperskim hicem iz nepoznatog pravca, te je ubrzo potom, na putu prema ambulanti, preminuo,
 - e. Dana 16.09.1993. godine prilikom radova kopanja tranšeja na borbenoj liniji na lokalitetu Donji Kotorac usljed eksplozije granate poginuo je Andrić Goran,
4. Uz znanje, odobrenje i pristanak Kazić Nezira i Hujić Bećira, pripadnici Jedinice za specijalne namjene Armije RBiH zv. „Zulfikar“ su u januaru 1993.godine, dana 08.02.1993.godine, te u maju 1993. godine, izveli iz logora „Silos“ i „Krupa“ najmanje 25 zatvorenika, odveli ih na područje Igmana zbog obavljanja radova na prvim borbenim linijama, te su u vrijeme zatočenja bez svoje volje i saglasnosti skoro svaki dan vođeni na prinudne radove-kopanje rovova, tranšeja, zemunica i skloništa, na prve borbene linije između ostalih i na lokalitetima Stupnik, Golo brdo, Crepljani, gdje su obzirom na lokaciju radova i vršenja borbenih dejstava u vrijeme radova bili izloženi životnoj opasnosti, a isto tako često premlaćivani od strane vojnika Jedinice za specijalne namjene Armije RBiH zv. „Zulfikar“, te je prilikom takvih radova usljed aktiviranja tenkovske mine poginuo Petrić Milomir,
 5. Dana 26.05.1993. godine po naredbi komandanta 9.brdске brigade Kazić Nezira 11 zatvorenika iz logora „Krupa“ upućeno na lokalitet Stupnik na Igmanu, gdje su prisiljeni na kopanje rovova, zemunica i tranšeja na borbenoj liniji, prilikom radova došlo je do borbenih dejstava, te je tom prilikom ranjen Šuvajlo Novica, a poginuli

su zatvorenici Vitor Ranko zv. „Nane“, Davidović Dragan, Golub Anđelko i Njegovan Branislav,

6. Više zatvorenika u grupama, u toku 1995. godine, na osnovu naredbe zasad neutvrđene osobe iz Komande 14. divizije KoV, a uz znanje i dopuštenje upravnika Čović Halida odvedeno na područje Sarajeva, gdje su smješteni u više prostorija u Sarajevu, između ostalih i u prostorije kasarne Viktor Bubanj, odakle su svakodnevno odvođeni na prve borbene linije gdje su prisiljavani na teške fizičke radove koji su se sastojali od kopanja rovova, tranšēja i drugih radova na utvrđivanju položaja, u nekim slučajevima radili na način da su po dvojica zatvorenika bili vezani lisicama, pa su tako zatvorenici radili na više lokaliteta u Sarajevu među kojima su Mojnilo, Jevrejsko groblje, Bistrik, Soukbunar, Zlatište, Nedžarići, Stup, na objektima Gušića hala i „Cenex“, te je prilikom radova na objektu „Cenex“ poginuo zatvorenika Čičić Dane, a tokom radova ranjen je veliki broj zatvorenika, među kojima su i Bogdanović Branko i Čović Milivoje,

Dakle, Čović Fadil, Šabić Mirsad, Kazić Nezir, Hujć Bećir, Čović Halid i Kalember Nermin, za vrijeme oružanih sukoba i rata u BiH, kršeći pravila međunarodnog prava prema civilima, naredili ili počinili nezakonita zatvaranja, nečovječna postupanja, oduzimanje prava na pravično suđenje, te prisiljavanja na prinudni rad,

čime su optuženi:

- **Čović Fadil** radnjama opisanim u tačkama Ia, Ib i tačkom III krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ¹ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, i to pod tačkama Ia i Ib (protuzakonito zatvaranje) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ, a radnjama pod tačkom III (nečovječno postupanje) u vezi sa članom 30. KZ SFRJ,
- **Šabić Mirsad** radnjama opisanim u tačkama Ib, Ic i III krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, i to pod tačkama Ib i Ic (protuzakonito zatvaranje) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ, a radnjama pod tačkom III (nečovječno postupanje) u vezi sa članom 30. KZ SFRJ,
- **Kazić Nezir** radnjama opisanim u tačkama Ia, II, III, IV i V krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, i to pod tačkom Ia (protuzakonito zatvaranje) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ, pod tačkom II i III (nečovječno postupanje) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ, pod tačkom IV

¹Uredba sa zakonskom snagom od 11.04.1991. godine, o preuzimanju Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije kojom se Krivični Zakon SFRJ ("Službeni list SFRJ", br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90), preuzima kao republički zakon;

- (oduzimanje prava na pravično suđenje) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ i pod tačkom V (prisiljavanje na prinudni rad) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ
- **Hujić Bećir** radnjama opisanim u tačkama Ic, III, IV i V krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, i to pod tačkom Ic (protuzakonitno zatvaranje) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ, pod tačkom III (nečovječno postupanje) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ, pod tačkom IV (oduzimanje prava na pravično suđenje) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ i pod tačkom V (prisiljavanje na prinudni rad) u vezi sa članom 22. KZ SFRJ
 - **Čović Halid** radnjama opisanim u tački V 6 krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ (prisiljavanje na prinudni rad) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ
 - **Kalember Nermin** radnjama opisanim u tački III počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ (nečovječno postupanje) u vezi sa članom 22. i 30. KZ SFRJ

Te ih vijeće Suda BiH za počinjena krivična djela, a primjenom člana 33., 38., 41. KZ SFRJ,

OSUĐUJE

Optuženog Čović Fadila, na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.
Optuženog Šabić Mirsada, na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.
Optuženog Kazić Nezira, na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina.
Optuženog Hujić Bećira na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.
Optuženog Čović Halida, na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.
Optuženog Kalember Nermina, na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.

Na osnovu člana 50. KZSFRJ, vrijeme koje su optuženi proveli u pritvoru, u periodu od 22.11.2011. do 01.11.2012. godine, ima se uračunati u izrečene kazne zatvora.

Optuženi se u smislu člana 188. stav 4. ZKP BiH u cjelosti oslobađaju obaveze da naknade troškove krivičnog postupka i paušala, koji padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

Na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH oštećeni se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuju na parnični postupak.

Nasuprot tome,

**Na osnovu člana 284. tačka c) ZKP BiH
OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE**

Optuženi Čović Halid, da je

Pod tačkom I c) precizirane optužnice

U periodu od mjeseca maja 1992. godine pa do mjeseca oktobra 1992. godine, civilna lica srpske nacionalnosti, su u logoru u prostorijama Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću prihvatana od strane aktivnih i rezervnih policajaca pod neposrednom kontrolom Šabić Mirsada, u logoru „Silos“ od strane upravnika Hujić Bećira i njegovih zamjenika Čović Halida i Mešanović Šerifa i njima podređenih stražara, a u logoru u magacinima kasarne „Krupa“ u periodu od juna 1992. godine do sredine 1994. godine od strane upravnika Mešanović Šerifa i njemu podređenih stražara, dok su u periodu od aprila 1993. pa do jula 1993. godine, u logor „Silos“ od strane upravnika Hujić Bećira i njegovog zamjenika Čović Halida, a u logoru „Krupa“ od strane upravnika Mešanović Šerifa, prihvatana i civilna lica hrvatske nacionalnosti, koji su organizovali i nadgledali njihovo fizičko obezbjeđenje, koje su u logoru u prostorijama Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću vršili pripadnici aktivnog i rezervnog sastava policije Policijske stanice Pazarić, pod direktnom kontrolom komandira Šabić Mirsada, u „Silosu“ su obezbjeđenje u različitim periodima vršili pripadnici rezervne policije, teritorijalne odbrane, 9. brdske brigade i 14. Divizije KoV, dok su u logoru u kasarni „Krupa“ obezbjeđenje vršili pripadnici 9. brdske brigade Armije R BiH, iako su Hujić Bećir, Čović Halid, Mešanović Šerif i Šabić Mirsad znali da objekti „Silos“, „Krupa“ i OŠ „9. maj“ nemaju status pritvorske ustanove, da su ti objekti potpuno nepodobni za smještaj lica i da će zbog toga zatvorene osobe biti izložene nehumanom tretmanu, da je njihovo prihvaćanje i zadržavanje nedozvoljeno, obzirom da protiv nijednog u zatvor prihvaćenog lica nije od nadležnog suda doneseno rješenje o određivanju pritvora, pri čemu se Hujić Bećir, Čović Halid i Mešanović Šerif, koji su dobrovoljno pristali na obavljanje rukovodnih funkcija u objektima „Silos“ u Tarčinu, a Mešanović Šerif i u objektu kasarne „Krupa“ u Zoviku, nisu usprotivili takvoj nezakonitoj praksi dovođenja i daljeg zadržavanja civilnih lica u pomenutim objektima, a Mirsad Šabić, kao komandir Policijske stanice Pazarić uprkos višemjesečnom zatočenju najmanje 140 osoba srpske nacionalnosti u prostorijama fiskulturne sale u OŠ „9. maj“ u Pazariću, nije se usprotivio takvom zadržavanju, niti tražio od nadređenog načelnika u SJB Hadžići Fadila Čovića njihovo puštanje na slobodu, pa je u posljedici takvog njihovog doprinosa, u različitom vremenskom trajanju od 1 do 1334 dana, u „Silosu“ zatvoreno najmanje 500 civilnih lica srpske nacionalnosti te najmanje 90 lica hrvatske nacionalnosti, u prostorijama OŠ „9. maj“ u Pazariću najmanje 140 lica srpske nacionalnosti, a u magacinima kasarne „Krupa“ u Zoviku najmanje 150 lica srpske nacionalnosti i najmanje 30 lica hrvatske nacionalnosti, pri čemu osobama lišenim slobode, sa izuzetkom 17 osoba, za koje je dana 01. i 02.04.1993.godine organizovano suđenje, te je uz ..., te 32 osobe kojima je pritvor određen Rješenjem Okružnog vojnog suda Sarajevo, broj: Ki-706/94 od 08.10.1994. godine, 57 osoba kojima je pritvor određen Rješenjem OVS Sarajevo, broj: Ki-1535/94 od 01.11.1994. godine i 61 osobe kojima je pritvor određen Rješenjem OVS Sarajevo, broj: Ki-1534/94 od 01.11.1994.godine, sve do njihovog puštanja na slobodu, nije saopšten razlog oduzimanja slobode niti je protiv njih vođen postupak u skladu sa važećim krivično-procesnim zakonom ili bilo kojim drugim zakonom i pravilima o postupanju sa takvim osobama, dok su u logor u prostorijama OŠ „9. maj“ Pazarić, „Silos“ Tarčin i „Krupa“ Zovik, prihvatani i ratni zarobljenici, pripadnici rezervnog sastava JNA zarobljeni prilikom sukoba oko kasarni „Krupa“ i „Žunovnica“, pripadnici Vojske Republike Srpske zarobljeni u borbama između VRS i Armije R BiH, te pripadnici HVO-a zarobljeni prilikom sukoba između HVO-a i Armije R BiH, iako takvim licima nikada nije priznat status ratnih zarobljenika, niti im je obezbjeđen tretman koji za takva lica predviđa Ženevska konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine,

optuženi Hujić Bećir, Čović Halid, Šabić Mirsad i Čović Fadil da su

Pod tačkom II precizirane optužnice :

U periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine, svaki od njih za vrijeme obavljanja već pomenutih funkcija, odnosno dužnosti, Hujić Bećir, Čović Halid, Mešanović Šerifa, te komandir Policijske stanice Pazarić Šabić Mirsad, u čijoj ingerenciji je bio logor u OŠ „9. maj“ u Pazariću, koji su kao rukovodna lica, vršeći nadzor nad uslovima zatočenja, imali ovlaštenja da mijenjaju uslove zatočenja, da određuju dnevni režim zatočenika, civila i ratnih zarobljenika, i da im odobravaju veću slobodu i prava unutar logora „Silos“, „Krupa“ i OŠ „9.maj“, uključujući pri tome razumne životne i higijenske standarde, kojim ovlaštenjima se nisu koristili u dovoljnoj mjeri,

a Čović Fadil, kao član Kriznog štaba, odnosno Ratnog predsjedništva, te Kazić Nezir, kao komandant 9. brdske brigade Armije R BiH, iako su izvještavani i upozoravani o surovim uslovima u logorima, nisu pokrenuli potrebne aktivnosti kako bi se stanje u pogledu ishrane, smještaja, održavanja lične higijene i pružanja medicinske pomoći dovelo u stanje minimalnih standarda propisanih Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata i Ženevskom konvencijom o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, niti su omogućili izmiještanje zatočenih lica u legalne, te za boravak uslovne objekte,

pa su zbog toga zatočene osobe u „Silosu“ u periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine, u „Krupi“ od juna 1992.godine do sredine 1994. godine, u OŠ „9. maj“ u periodu od maja 1992. godine do kraja 1992. godine bile zatvorene i smještene u nečovječnim uslovima, tako što su te osobe:

1. boravile u neuslovnim, često prenatrpanim betonskim ćelijama, u kojima se inače skladištila pšenica („Silos“), odnosno u magacinima koji su služili za skladištenje MTS-a („Krupa“), odnosno u fiskulturnoj sali (OŠ „9. maj“), u nedostatku dnevne svjetlosti, bez odgovarajućeg grijanja u zimskim uslovima („Silos“ i „Krupa“), lišeni mogućnosti obavljanja osnovnih higijenskih potreba, uskraćujući im redovno kupanje, brijanje i šišanje, izlaženje u wc, koji je inače postojao u pomenutim objektima, pa su svi zatočenici bili primorani nuždu obavljati u limenim kantama, čiji sadržaj se često proljevao po podu ćelija, na kojem su zatvorenici inače spavali, jer im nisu bili obezbjeđeni kreveti, niti dovoljno ćebadi,
2. izgladnjivane, tako što su dobijali veoma oskudne dnevne obroke hrane i uskraćivane za odgovarajuće količine vode, što je kod mnogih zatvorenika prouzrokovalo gubitak na tjelesnoj težini, iako su u magacinima „Silosa“ i „Krupe“ koji su se nalazili u istim objektima kao i zatvorenici postojale zalihe hrane, koja se nije koristila za ishranu zatvorenika, pa je ionako loše stanje u logorima u pogledu ishrane dodatno pogoršano naredjenjem komandanta 9. brdske brigade Nezira Kazića od dana 06. i 07.03.1993. godine, da se zabranjuje unošenje hrane od strane porodica, kao i povremenim uzimanjem i prisvajanjem od strane uprave i stražara logora hrane koju bi zatvorenici donosile porodice ili bi im bila dodjeljena od strane MKCK-a,
3. povremeno uskraćivane za pomoć koja je bila pružena od strane MKCK-a i humanitarnih organizacija, tako što su upravni, zamjenici i stražari koji su bili pod njihovom direktnom kontrolom, u logorima „Silos“ i „Krupa“ hranu, odjeću i obuću, koja je bila namijenjena za zatvorenike, povremeno prisvajali za sebe ili bi takvu pomoć u vidu hrane, odjeće, obuće, ćebadi, davali za potrebe pripadnika 9. brdske brigade, a prema naredjenjima komandanta 9. brdske brigade Kazić Nezira,
4. iako su za to postojali uslovi, jer je u okviru logora „Silos“ postojala i privremena ambulanta, zatvorenici nije pružana adekvatna medicinska pomoć, iako je usljed

loših higijenskih uslova došlo do pojavljivanja zaraznih bolesti, a pogotovo zatvorenici nije pružana nikakva medicinska pomoć koja im je bila potrebna zbog posljedica premlaćivanja od strane stražara i lica koja su u logore dolazila iz vana i tukla zatvorenike,

što je sveukupno kod mnogih zatočenika prouzrokovalo pogoršanje zdravstvenog stanja u tolikoj mjeri da je u naznačenom periodu u logoru „Silos“ došlo do smrti:

- a. Vujević Bogdana dana 06.06.1992. godine,
- b. Krstić Petka dana 14.10.1992. godine,
- c. Kapetina Obrena dana 08.11.1992. godine,
- d. Šarenac Vase dana 08.12.1992. godine,

a sve navedeno je dovelo i do toga da su neposredno nakon puštanja iz „Silosa“ kod svojih kuća umrli Varagić Gojko i Krstić Svetozar, a u bolnici „Suhodol“ Milanović Milinko i Samouković Zdravko,

Optuženi Čović Halid, da je

Pod tačkom III precizirane optužnice

U periodu od maja 1992. do januara 1996. godine, svaki od njih za vrijeme obavljanja već pomenutih funkcija odnosno dužnosti,

Fadil Čović, Kazić Nezir, Hujić Bećir, Halid Čović i Mešanović Šerif, obzirom na rukovodeće funkcije koje su obavljali, obezbjeđenje objekata i zatočenih osoba, nisu organizovali i vršili na način, da spriječe, da stražari i lica koja su u objekte „Silos“ u Tarčinu, OŠ „9. maj“ u Pazariću i „Krupa“ u Zoviku neovlašteno ulazile iz vana, te konstantno i kroz duži period zlostavljaju zatočena lica, a Hujić Bećir i Halid Čović, u odnosu na objekat „Silos“, Šerif Mešanović u odnosu na objekte „Silos“ i „Krupa“, a Mirsad Šabić u odnosu na objekat OŠ „9. maj“, svojim prisustvom prilikom pojedinih fizičkih zlostavljanja i neposrednim vršenjem premlaćivanja, opisanim u tačkama III/b,c,d,e, među podređenim stražarima stvarali svijest o dozvoljenosti i nekažnjivosti takvog postupanja,

pa su u posljedici takvog postupanja, stražari, među kojima i Kalember Nermin zv. „Buba“ i lica iz vana, kojim se nije sprječavao pristup zatvorenim licima, izvodili zatočene osobe iz prostorija u kojima su bile zatočene, te ih konstantno i sistematično zlostavljali, na koji način su zatočene osobe izložene namjernom nanošenju snažnog tjelesnog i duševnog bola, pa su tako mnogima nanesene teške tjelesne povrede, među kojima su u naznačenom periodu,

1. u logoru „**Silos**“ tučeni i zlostavljani civili među kojima i Mrkaja Drago, Šuvajlo Boro, Pandurević Milorad, Lojanica Nenad, Lalušić Vukašin, Milosav Savić zv. „Lako“, Golub Ranko zv. „Šiško“ i „Snajperista“, Vitor Stevo zv. Rade, Čičić Dane, Samouković Nedeljko, Zimonja Sretko, Bratić Milo, Golub Tomislav, Lalušić Simo, Kovačević Božo, Aćimović Zoran, Vidić Đorđe, Plakalović Vaso, Aleksić Živko, Borović Danilo, Glavaš Ilija, Šaran Rade, Mrkajić Boško, Pandurević Milan, Golub Svetozar, Kuljanin Uglješa, Draškić Ratko, Lale Vinko, Kahrica Jasmin, Vegara Drago, Todorović Milorad, Plakalović Vaso, Krstić Marinko, Čović Dušan, Krstić Tihomir, Petrić Radmilo, Glavaš Jovo, Golub Dejan, Milanović Milenko, Vitor Obren, Lojanica Milorad, Šaran Anđelko, Borović Miladin, Šarenac Gavro, Krstić Lazar, Milanović Vojno, Jovičić Slavko, Golub Branko, Magazin Obren, Lojanica Nenad,

Andrić Đorđe, Andrić Radovan, Kostić Nenad, Milanović Dragutin, Krstić Jovo, Ljujić Boro, Ljujić Drago, Mrkaja Pavle, Lukić Branko, Mrkajić Božidar, Krstić Slavko, Golub Ilija, Šuvailo Mladen, Vitor Novica, Golub Milidrag, Varagić Obren, Krstić Momčilo, Aleksić Bosiljka, Andrić Milorad, Glavaš Marinko, Andrić Srpkio, Čičić Branislav, kao i ratni zarobljenici među kojima i Božović Vlade, Samouković Branko, Vuković Dragan, Samouković Dušan, Mutabdžija Dragan, Milanović Vojno, svjedok „C“, Božić Dane,

- a. na način da su od strane stražara izvođeni iz ćelija u hodnik, gdje bi ih potom stražari zajedno sa licima koja su u logor ulazila sa strane, uz znanje, odobrenje i pristanak upravnika logora i njihovih zamjenika, tukli nogama, rukama, drškama pištolja, kundacima pušaka, pri čemu bi gubili svijest i u takvom stanju bi ih stražari vraćali u ćelije ili na način da su u ćelije ulazili stražari ili lica sa strane i u ćelijama tukli zatvorenike ili na način da su stražari ili lica sa strane sa platformi koje su se nalazile iznad ćelija uz psovke i prijetnje zatvorenike tjerali da se međusobno tuku, pri čemu bi zatvorenicima bile nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ekstremiteta, vilica, zuba, otvorenih rana koje su krvarile,
- e. upravnici Hujić Bećir i Čović Halid lično učestvovali u premlaćivanju ili su u njihovom prisustvu premlaćivani zatvorenici, pa su tako zajedno u kancelariji upravnika pretukli zatvorenika Mrkaja Momčila, neutvrđenog dana u periodu od 19.06.1992. do 09.11.1992. godine, tako što ga je Hujić Bećir više puta ošamario, a potom ga je Čović Halid udarao nogama, sve dok nije izgubio svijest, Hujić Bećir i Čović Halid su bili prisutni kada su stražari, neutvrđenog dana u toku 1995. godine, zatvorenika Šuvajlo Boru tukli rukama, nogama, kundacima, palicama, kablovima, oborivši ga na zemlju, kojom prilikom su mu nanesene teške tjelesne povrede, Hujić Bećir i Čović Halid, neutvrđenih datuma u periodu od 24.08.1992. godine do kraja 1992. godine, više puta učestvovali i u premlaćivanju ratnog zarobljenika Vuković Dragana, dok je Čović Halid u dva navrata, neutvrđenih datuma u periodu od 24.08.1992. godine do kraja 1992. godine, odvodio Vuković Dragana u svoju kancelariju, gdje su u prisustvu Čović Halida pripadnici Jedinice za specijalne namjene Armije RBiH zv. „Zulfikar“ tukli Vuković Dragana na način da su ga udarali kundacima, nogama na kojima su bile vojničke čizme, gvozdenim šipkama, te su palili komade metala i usijane mu stavljali na čelo, pri čemu je zadobio teže tjelesne povrede,
- g. Upravnik i zamjenik upravnika „Silosa“ Hujić Bećir i Čović Halid i stražari koji su bili pod njihovom direktnom kontrolom, među kojima je i Kalember Nermin, puštali su vojnike, policajce i civile iz vana da ulaze u prostorije logora i zlostavljaju zatvorenike, pa je tako 04.06.1992.godine pripadnicima pripadnicima neidentifikovane jedinice dozvoljeno da uđu u „Silos“, iako su znali da bi ti vojnici mogli maltetirati zatvorenike, tako da su vojnici, u njihovom prisustvu i prisustvu stražara, tokom cijelog dana ulazili u sve ćelije i maltetirali zatvorenike na način da su ih tjerali da se međusobno tuku ili su zatvorenici bili tučeni od strane vojnika rukama, šakama, nogama, čizmama, kundacima pušaka, električnim kablovima, palicama, letvama, kojom prilikom su im nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ruku, nogu, vilica, zuba, otvorenih rana u predjelu glave i lica, među kojim zatvorenicima su i civili Krstić Lazar, Pandurević Nenad, Lojanica Nenad, Jančić Zoran, Mrkaja Rajko, Šarenac Gavro, Bogdanović Zoran, Aleksić Borislav, Lubura Luka, Lalušić Vukašin, Pandurević Milorad, Jovičić Slavko, svjedok „C“, Magazin Obren, Šuvajlo Đorđe, Savić Milosav zv. „Lako“, Varagić Nikola, Krstić Miloš, Kostić

Nenad, kao i ratni zarobljenici svjedok „C“, Mutabdžija Dragan, Božović Vlade, Božić Dane,

Optuženi Hujić Bećir, da je

Pod tačkom III 1 e. precizirane optužnice

upravnici Hujić Bećir i Čović Halid lično učestvovali u premlaćivanju ili su u njihovom prisustvu premlaćivani zatvorenici, pa su tako zajedno u kancelariji upravnika pretukli zatvorenika Mrkaja Momčila, neutvrđenog dana u periodu od 19.06.1992. do 09.11.1992. godine, tako što ga je Hujić Bećir više puta ošamario, a potom ga je Čović Halid udarao nogama, sve dok nije izgubio svijest, Hujić Bećir i Čović Halid su bili prisutni kada su stražari, neutvrđenog dana u toku 1995. godine, zatvorenika Šuvajlo Boru tukli rukama, nogama, kundacima, palicama, kablovima, oborivši ga na zemlju, kojom prilikom su mu nanesene teške tjelesne povrede, Hujić Bećir i Čović Halid, neutvrđenih datuma u periodu od 24.08.1992. godine do kraja 1992. godine, više puta učestvovali i u premlaćivanju ratnog zarobljenika Vuković Dragana, dok je Čović Halid u dva navrata, neutvrđenih datuma u periodu od 24.08.1992. godine do kraja 1992. godine, odvodio Vuković Dragana u svoju kancelariju, gdje su u prisustvu Čović Halida pripadnici Jedinice za specijalne namjene Armije RBiH zv. „Zulfikar“ tukli Vuković Dragana na način da su ga udarali kundacima, nogama na kojima su bile vojničke čizme, gvozdanim šipkama, te su palili komade metala i usijane mu stavljali na čelo, pri čemu je zadobio teže tjelesne povrede,

Optuženi Mirsad Šabić, da je

Pod tačkom III 1 b. precizirane optužnice

Šabić Mirsad lično učestvovao u premlaćivanju zatvorenika, pa je tako, neutvrđenog dana u periodu od 26.05.1992. do 03.12.1992. godine, zatvorenik Mijatović Risto pretučen od strane policajaca u prisustvu Šabić Mirsada, koji ga je i sam tukao rukama i nogama u predjelu leđa i bubrega,

Optuženi Nermin Kalember, da je

Pod tačkom III 1 g. precizirane optužnice

Upravnik i zamjenik upravnika „Silosa“ Hujić Bećir i Čović Halid i stražari koji su bili pod njihovom direktnom kontrolom, među kojima je i Kalember Nermin, puštali su vojnike, policajce i civile iz vana da ulaze u prostorije logora i zlostavljaju zatvorenike, pa je tako 04.06.1992.godine pripadnicima pripadnicima neidentifikovane jedinice dozvoljeno da uđu u „Silos“, iako su znali da bi ti vojnici mogli maltetirati zatvorenike, tako da su vojnici, u njihovom prisustvu i prisustvu stražara, tokom cijelog dana ulazili u sve ćelije i maltretirali zatvorenike na način da su ih tjerovali da se međusobno tuku ili su zatvorenici bili tučeni od strane vojnika rukama, šakama, nogama, čizmama, kundacima pušaka, električnim kablovima, palicama, letvama, kojom prilikom su im nanesene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ruku, nogu, vilica, zuba, otvorenih rana u predjelu glave i lica, među kojim zatvorenicima su i civili Krstić Lazar, Pandurević Nenad, Lojanica Nenad, Jančić Zoran, Mrkaja Rajko, Šarenac Gavro, Bogdanović Zoran, Aleksić Borislav, Lubura Luka, Lalušić Vukašin, Pandurević Milorad, Jovičić Slavko, svjedok „C“, Magazin Obren, Šuvajlo Đorđe, Savić Milosav zv. „Lako“, Varagić Nikola, Krstić Miloš, Kostić Nenad, kao i ratni zarobljenici svjedok „C“, Mutabdžija Dragan, Božović Vlade, Božić Dane,

Optuženi Čović Fadil i Čović Halid, zajedno sa Đ.M. da su

pod tačkom IV precizirane optužnice :

U periodu od maja 1992. do januara 1996. godine, svaki od njih za vrijeme obavljanja već pomenutih funkcija odnosno dužnosti,

Čović Fadil, kao načelnik Stanice javne bezbjednosti, jedini ovlašten za donošenje pojedinačnih odluka o oduzimanju slobode, namjerno propustio izdati odluke o stavljanju u policijski pritvor u trajanju od 3 dana, u odnosu na sva privedena lica, što je bio dužan uraditi na osnovu člana 196. tada važećeg Zakona o krivičnom postupku, te sve do odlaska sa funkcije načelnika SJB Hadžići, u septembru 1993. godine, nije donio odluku o njihovom puštanju na slobodu, uprkos upozorenjima pojedinih, njemu podređenih pripadnika Odjeljenja krim. policije, da za zatočene osoba nema zakonskog osnova za njihovo dalje zadržavanje, a zajedno sa Đ.M., Kazić Nezirom, Hujić Bećirom, Čović Halidom i Mešanović Šerifom, namjerno propustili, iako su na to bili dužni, da obavijeste nadležnog tužioca i istražnog sudiju iz Sarajeva, Zenice ili Konjica da se na području SJB Hadžići nalazi preko 500 lica lišenih slobode, te su u januaru i aprilu 1993. godine, prilikom dolaska vojnih tužilaca i istražnog sudije Okružnog vojnog suda Zenica na područje Tarčina, tužiocima i istražnim sudijama namjerno prešutjeli činjenicu, da se u objektima „Silos“ i „Krupa“ nalazi veliki broj lica lišenih slobode, već je to u aprilu 1993.godine učinjeno samo u odnosu na 17 osoba, protiv kojih je od strane OVS Zenica u aprilu 1993.godine sproveden krivični postupak i izrečene pravosnažne presude, a takvim postupanjem prouzorkovali su da je zatočenim osobama u pomenutom periodu oduzeto pravo na pravično suđenje, dok je Kazić Nezir, zajedno sa Đ.M., odbio sprovođenje odluke Predsjedništva R BiH od 26.04.1994. godine da se „zatvor-Silos“ u Tarčinu ukida i prenosi u nadležnost pravosudnih vojnih organa, odnosno mjesnih okružnih vojnih sudova i okružnih vojnih tužilaštava, što zbog njihovog protivljenja sve do raspuštanja objekta „Silos“ nije realizovano, čime su onemogućili izmještanje lica lišenih slobode u KPD Zenica i provođenje krivičnih postupaka u odnosu na njih,

čime bi ,

optuženi Čović Halid, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke presude, odnosno tačke I c. , II, III, III 1 tačka a., e. i g. i IV precizirane optužnice

optuženi Hujić Bećir, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke presude, odnosno pod tačkama II i III 1 e. precizirane optužnice,

optuženi Šabić Mirsad, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke presude, odnosno pod tačkama II i III 1 b. precizirane optužnice,

optuženi Čović Fadil, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke presude, odnosno pod tačkama II i IV precizirane optužnice

optuženi Nermin Kalember, radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu izreke presude, odnosno pod tačkom III1 g precizirane optužnice

počinili krivično djelo i to Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. KZ BiH i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH i u vezi sa članom 29. KZ BiH

U odnosu na oslobađajući dio presude, optuženi se, u skladu s članom 189. stav 1. ZKP BiH, u cjelosti oslobađaju naknade troškova postupka, koji padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni se sa imovinskopравnim zahtjevom upućuju na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

1. Optužnicom Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTRZ 0002553 05 od 29.12.2011. godine, potvrđene dana 12.01.2012. godine, optuženim Đelilović Mustafi, Čović Fadilu, Šabić Mirsadu, Kazić Neziru, Hujčić Bećiru, Čović Halidu, Mešanović Šerifu i Kalember Nerminu stavljeno je na teret izvršenje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. KZ BiH, te krivično djelo djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH i u vezi sa članom 29. KZ BiH, a u odnosu na Kalember Nermina u vezi s članom 180. stav 1. KZ BiH u vezi sa članom 31. KZ BiH. Dana 25.08.2017. godine Tužilaštvo BiH je dostavilo preciziranu optužnicu na način da je izvršilo ispravke u imenima i uklanjanje očiglednih pogreški u pisanju, bez izmjene njenog činjeničnog opisa.

2. Prvostepenom presudom broj: S1 1 K 007914 12 Kri od 05.07.2018. godine optuženi Mustafa Đelilović, Fadil Čović, Mirsad Šabić, Nezir Kazić, Bećir Hujčić, Halid Čović, Šerif Mešanović i Nermin Kalember oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u osuđujućem dijelu izreke pobijane presude, počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona RBiH i Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 22. i 30. istog Zakona.

3. Primjenom navedenih zakonskih propisa, te primjenom odredbi članova 33., 38. i 41. KZ SFRJ, sud je optužene osudio na kazne zatvora i to: Mustafu Đelilovića u trajanju od deset godina, Fadila Čovića u trajanju od osam godina, Mirsada Šabića u trajanju od šest godina, Nezira Kazića u trajanju od deset godina, Bećira Hujčića u trajanju od osam godina, Halida Čovića u trajanju od šest godina, Šerifa Mešanovića u trajanju od sedam godina i Nermina Kalembera u trajanju od pet godina. Na osnovu člana 50. KZ SFRJ, odlučeno je da vrijeme koje su optuženi proveli u pritvoru, bude uračunato u izrečene kazne zatvora. Takođe, Sud je na osnovu člana 188. stav 4. ZKP BiH, optužene oslobodio dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, dok su na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, oštećeni sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

4. S druge strane, istom presudom na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH, oslobođeni su od optužbe, i to optuženi Bećir Hujčić, Halid Čović, Šerif Mešanović i Mirsad Šabić, da su radnjama opisanim pod tačkom II oslobađajućeg dijela izreke, optuženi Halid Čović i Šerif Mešanović, radnjama opisanim u tački III 1 b, c, d, e i III 3 oslobađajućeg dijela izreke, optuženi Mustafa Đelilović, Fadil Čović, Nezir Kazić, Bećir Hujčić, Halid Čović i Šerif Mešanović, radnjama opisanim u tački IV oslobađajućeg dijela izreke, počinili krivično djelo ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. KZ BiH i ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH i u vezi sa članom 29. KZ BiH. Takođe, u odnosu na oslobađajući dio presude, optuženi su u skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH u cjelosti oslobođeni naknade troškova postupka, dok su na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

5. Protiv navedene presude žalbu su izjavili Tužilaštvo BiH i optuženi putem svojih branilaca.

6. Odlučujući o žalbama izjavljenim protiv pomenute presude, rješenjem broj: S1 1 K 007914 19 Krž 15 od 20.06.2019. godine apelaciono vijeće Suda BiH je uvažilo žalbe Tužilaštva BiH i branilaca optuženih Mustafe Đelilovića i Halida Čovića, te je prvostepena presuda Suda BiH broj: S1 1 K 007914 12 Kri od 05.07.2018. godine ukinuta i određeno je održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

7. Na pretresu pred apelacionim vijećem održanom dana 17.09.2019. godine tužilac Tužilaštva BiH je izjavio kako ostaje pri uvodnim riječima iznesenim na glavnom pretresu dodajući da nema novih dokaznih prijedloga, te da ostaje u cjelosti kod svih dokaza izvedenih u toku prvostepenog postupka, naglasivši na kraju izlaganja da se iz razloga ekonomičnosti svi dokazi izvedeni od strane Tužilaštva prihvate i cijene, bez njihovog ponovnog izvođenja.

8. Takođe, odbrane svih optuženih su istakle kako u cijelosti ostaju pri svojim uvodnim riječima iznesenim u prvostepenom postupku, naglašavajući nesvršishodnost njihovog neposrednog iznošenja preda apelacionim vijećem. Kada su u pitanju prijedlozi odbrana za izvođenjem dokaza, odbrane optuženih Mustafe Đelilovića, Halida Čovića i Nermina Kalembera saglasno su izjavili kako nemaju novih dokaznih prijedloga niti prijedloga za reprodukcijom već izvedenih dokaza u toku prvostepenog postupka predloživši da se svi njihovi dokazi koji su već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku prihvate kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred apelacionim vijećem.

9. S druge strane, u svom izjašnjenju branilac optuženog Fadila Čovića je predložio neposredno izvođenje dokaza i to čitanjem ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džambasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za ovo lice, te reprodukciju iskaza 7 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, branilac optuženog Mirsada Šabića je predložio reprodukciju iskaza 5 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka uz prijedlog za izvođenje jednog novog dokaza a odnosi se na saslušanje svjedoka Kalem Ahmeda, branilac optuženog Kazić Nezira je predložio izvođenje samo jednog dokaza, i to dokaza optužbe T-696(Izvjestaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu se nalazi ime upravnika Hujić Bećira od 19.04.1993. godine) na način što bi se isti prezentovano na grafoskopu pred apelacionim vijećem, branilac optuženog Bećira Hujica je predložio provođenje materijalnih dokaza optužbe i to od broja 908 do 1034, od broja 1163 do 1181 i od broja 1305 do 139, zatim saslušanje optuženog Bećira Hujica u svojstvu svjedoka te čitanje iskaza 25 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, dok je branilac optuženog Šerifa Mešanovića stavio prijedlog za reprodukcijom iskaza 14 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, uz reprodukciju iskaza jednog svjedoka, čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu, te uvid i čitanje 19 materijalnih dokaza optužbe uloženi u toku glavnog pretresa.

Procesne odluke :

10. Što se tiče pitanja u vezi dokazne građe ovom prilikom sud će samo ukazati na činjenicu da je toku pretresa sud u tom smislu donio dva procesna rješenja i to rješenje od 17.09.2019. godine, te rješenje od 27.01.2021. godine kojim je djelimično preinačeno rješenje od 17.09.2019. godine, a u skladu s kojim je pred ovim vijećem i izvršena reprodukcija prvih 11 svjedoka iz tačke III ovog rješenja, odnosno izvršeno čitanje

ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džamabasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za umrlo lice Džambasović Asim, kao i prezentovanje dokaza T-696- Izveštaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu je ime upravnika Hujić Bećir od 19.04.1993. godine, te saslušanje optuženog Bećira Hujića u svojstvu svjedoka. S obzirom da su pomenuta rješenja dostavljena strankama i braniocima, kao i da će ista predstavljati dio aneksa pismenog otpravka ove presude Vijeće izuzev ove konstatacije ne nalazi svrsishodnim u obrazloženju ove presude detaljnije elaborirati razloge kojima se rukovodilo prilikom donošenja tih procesnih odluka.

11. Pored navedenog valja istaći da je sud dana 30.03.2021. godine donio rješenje kojim je obustavljen krivični postupak u odnosu na optuženog Mustafu Đelilovića, i to usljed smrti optuženog, nakon koje odluke je, a nakon traženja suda, tužilaštvo dostavilo uređenu optužnicu čiji dispozitiv nije sadržavao dijelove činjeničnog opisa koji se odnose na preminulog optuženog. Konačno, sud je na ročištu dana 20.05.2021. godine na kojemu je planirano iznošenje završnih riječi stranaka i odbrana, donijelo odluku o razdvajanju postupka u odnosu na optuženog Šerifa Mešanovića s obzirom da optuženi iz zdravstvenih razloga nije pristupio na nevedeno ročište. Cijeneći okolnosti konkretne procesne situacije, a uzimajući u obzir dužinu trajanja ovog postupka, te neizvjesnost u pogledu dužine vremena oporavka optuženog, kao i činjenice da je dokazni postupak okončan u ovom predmetu te da je na ovom ročištu bilo predviđeno iznošenje završnih riječi vijeće je našlo ispunjenim zakonske pretpostavke propisane odredbom člana 26. ZKP BiH, te je u odnosu na optuženog Mešanovića donijelo odluku o razdvajanju postupka i njegovog posebnog okončanja.

12. Zbog proteka zakonskog roka od 30 dana između nastavaka pretresa 24.09.2019. godine i 29.10.2019. godine; 10.12.2019. godine i 21.01.2020. godine; 03.03.2020 godine i 27.01.2021. godine, te 18.02.2021. godine i 08.04.2021. godine apelaciono vijeće je na ročištima održanim dana 29.10.2019. godine, 21.01.2020. godine, 27.01.2021. godine i 08.04.2021. godine donijelo odluku da pretres počinje iznova u smislu odredbe člana 251. stav 1. ZKP BiH, dok u skladu sa odredbama člana 251. stav 2. ZKP BiH, a uz saglasnost stranaka i odbrana optuženih u tom pravcu, vijeće je donijelo odluku da se ponovo ne izvode već izvedeni dokazi, već su svi prihvaćeni kao takvi.

Završne riječi Tužilaštva

13. Tužilaštvo BiH u završnim riječima, iznesenim pred vijećem Apelacionog odjeljenja, je istaklo kako na pretresu ništa novo nije izneseno, te u tom smislu nije našlo svrsishodnim detaljnije iznositi završne riječi, ostajući u cijelosti pri onim iznesenim na glavnom pretresu. Bez obzira na ovu činjenicu, tužilaštvo je istaklo kako u cijelosti pri navodima precizirane optužnice nalazeći ih dokazanim, kao i žalbenim prigovorima iznesenim u žalbi na prvostepenu presudu. Kada su u pitanju dokazi izvedeni dokazi pred apelacionim vijećem tužilaštvo je poseban akcenat stavilo na iskaz optuženog Bećira Hujića koji je dao u svojstvu svjedoka, zaključivši da isti nije doveo u pitanje njegove krivičnopravne radnje, odnosno da se radilo o uopštenom svjedočenju optuženog kojim se nastojao poboljšati njegov procesni položaj. Dakle, prema stavu Tužilaštva a kada se uzmu u obzir sadržaji pojedinačnih dokaza i dovedu u vezu Tužilaštvo je našlo dokazanim svoje teze, opisane kroz činjenični opis optužnice, predloživši sudu donošenje presude kojom će se svi optuženi oglasiti krivim za ono za šta su terećeni, te da im se shodno njihovim pojedinačnim doprinosima u ostvarivanju krivičnih djela izreknu adekvatne kazne,

ali u svakom slučaju teže od onih izrečenih prvostepenom presudom, a sve to posebno zbog dugotrajnosti krivičnopravnih radnji preduzimanih od strane optuženih.

Završne riječi odbrana

Odbrana optuženog Fadila Čovića-branilac

14. Branilac optuženog Fadila Čovića, advokat Kadrija Kolić, prije samog izlaganja završnih riječi, je istakao kako u cijelosti ostaje pri svojim završnim riječima iznesenim na glavnom pretresu, dodajući nepotrebnim se osvrnati na dijelove optužnice za koje je njegov branjenik oslobođen prvostepenom presudom. Prije svega, branilac ističe da se optuženi Fadil Čović treba osloboditi od optužbe u smislu člana 284. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku BiH, jer dokazi koje je iznijelo Tužilaštvo nisu potvrdili da su radnje, Čović Fadila (period 09.05.1992.-17.09.1993. godine) imale obilježja bilo kojeg krivičnog djela, kao i da nije bilo nikakvog kršenja pravila koje nameću „Ženevska konvencija o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata“ i „Ženevska konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine. Također, odbrana navodi da poslovi i zadaci koje je obavljao Fadil Čović nemaju, niti mogu imati obilježje bilo kakvog krivičnog djela. Iznoseći hronologiju kritičnih događaja od maja 1992. godine, uzroke kao i posljedice istih branilac je istakao kako se radnje koje su njegovom branjeniku stavljene na teret ne mogu dovest u kontekst bilo kakvog zločina, naprotiv upravo su policijske snage odnosno SJB Hadžići čiji načelnik je bio optuženi i pored njihovog protjerivanja iz Hadžića na područje Pazarića preduzele sve kako bi se život na tom području koliko-toliko normalizovao, pružajući sigurnost svim stanovnicima koliko su to izrazito teški uslovi dozvoljavali, odnosno optuženi je kao načelnik postupao samo u skladu sa važećim odredbama kako zakona o unutrašnjim poslovima, tako i sa Ustavnim odredbama a koje su ga i obavezivale kao policajca. Poseban naglasak branilac je stavio na stav prvostepenog suda iz kojeg se može izvući zaključak da je zbog okolnosti koje su vladale na inkriminisanim području internacija pojedinih lica čak i bila osnovana, te da su pomenuti objekti od 11. mjeseca 1992. godine bili u isključivoj nadležnosti vojnih vlasti, koje su i donosile odluke o njihovom funkcionisanju, kao i pojedini pripadnici CSB-a koji su tu zatekli, dok su pripadnici SJB Hadžići isključivo bili zaduženi za rasvjetljavanje krivičnih djela, pa i djela počinjenih prema građanima srpske nacionalnosti, a na šta ukazuju brojni dokazi materijalne prirode. Takođe, branilac je osporio i tezu optužbe da je optuženi učestvovao u donošenju Odluke od 14.05.1992. godine Kriznog štaba opštine Hadžići, s obzirom da je po prirodi svoje funkcije isti samo formalno postao član istog, odnosno da isti i nije formirao zatvor „Silos“, a u koji su evidentno prvo bila dovedena lica(pripadnici JNA i rezervisti) koja su zarobljena prilikom borbi na Prehulji odnosno kasarnama „Zovik“ i „Žunovnica“. Kada su u pitanju daljnja funkcionisanja zatočeničkih objekata, odnosno bilo kakva mogućnost puštanja na slobodu lica zatvorenih u njima, branilac je postavio pitanje kako je to mogao učiniti njegov branjenik u početnom periodu, kada to nisu mogli učiniti civilne vlasti čak ni do kraja rata dovodeći tu tezu u vezu i sa nezainteresovanošću srpske strane za razmjenom tih lica a koja je očigledno bila uzrok sakrivanja istine o nestanku većeg broja lica bošnjačke nacionalnosti sa područja Hadžića za kojima se još uvijek traga. Nadalje, pozivajući se na određenu materijalnu dokumentaciju, te na iskaze pojedinih svjedoka (Vinko Bešlić, Mirsad Čuperak i dr) branilac je osporio bilo kakvu odgovornost optuženog Fadila Čovića za neprocesuiranje lica zatvorenih u pomenutim objektima, navodeći da to i nije bilo u ingerenciji policijskih organa, već isključivo pravosudnih tijela koja u tom periodu zbog katastrofalnih uslova nisu ni postojali niti su mogla biti formirana. Štaviše, upravo su policijski organi podnijeli čitav niz krivičnih prijava koje su predstavljale temelj za procesuiranje određenog broja lica od strane vojnih tužilaca i vojnih sudija koji su došli iz

Zenice a potom i Sarajeva kada su se za to stekli uslovi. Takođe, branilac se posebno osvrnuo i na nepostojanje dokaza na okolnosti uzroka smrti lica navedenih u tački II optužnice, te se u konačnici i osvrnuo i na okolnosti vršenih razmjena odnosno oslobađanja pojedinih lica a u kojim radnjama optuženi niti je učestvovao niti je imao bilo kakve ingerencije što sve ukazuje na njegovu nemogućnost da o bilo čemu odlučuje ili pak opstruiše. Na kraju, branilac je predložio da Sud donese presudu kojom se optuženi Fadil Čović oslobađa od optužbe.

Odbrana optuženog Fadila Čovića-optuženi

15. U potpunosti akceptirajući završno izlaganje svog branioca, optuženi Fadil Čović je u cijelosti osporio navode optužnice, poričući bilo kakvu krivicu za ono za šta ga se tereti. Optuženi je posebno naglasio hronologiju nastanka ovog krivičnog predmeta, te dodao da se u ovoj situaciji našao isključivo zbog činjenice da su pojedini prvobitno osumnjičeni u toku istrage preminuli i da je on jednostavno „popunio“ njihova mjesta. Pored navedenog, optuženi je istakao kako njegova nevinost proizlazi iz same činjenice ispunjavanja uslova certifikacije policijskih službenika izvršene nakon rata i nastavljanja obavljanja dužnosti policijskog službenika sa kojeg radnog mjesta odlazi u redovnu penziju, a što se ne bi moglo reći za određene policajce iz tog perioda, a koji uzgred nisu bili obuhvaćeni ovom optužnicom. Pored navedenog, optuženi je istakao hronološki prikaz događaja na području opštine Hadžići u inkriminisanim periodu i teške okolnosti koje su vladale dodajući da su on kao načelnik izmještene SJB Hadžići i pripadnici iste i pored teških uslova preduzimali sve radnje na suzbijanju kriminaliteta, a po kojim krivičnim prijavama je procesuiran čitav niz osoba za koje su postojali osnovi sumnje da su počinili neko krivično djelo. Optuženi je takođe osporio pitanje ingerencije pripadnika SJB Hadžići nad zatočeničkim objektima te ističe da to što je SJB dala izvještaj broj svojih pripadnika da vrše obezbjeđenje nad pojedinim zatočeničkim objektima, ne znači da su isti bili pod ingerencijom policijskih organa. S tim u vezi optuženi naglašava da on lično nikada nije posjetio niti jedan zatočenički objekat, niti su pripadnici policije, bar kada su u pitanju lica hrvatske nacionalnosti, učestvovali u njihovom lišavanju slobode. Takođe, optuženi je ukazao na određene sekvence ukinute presude nalazeći ih nelogičnim i kontradiktornim, te je na kraju svog izlaganja izrazio žaljenje za patnje kojima su pojedina zatvorena lica bila izložena, ali osporivši vlastitu odgovornost za istu.

Odbrana optuženog Mirsada Šabića-branilac

16. Branilac drugooptuženog Mirsada Šabića, ostajući u cijelosti pri završnim riječima iznesenim tokom prvostepenog postupka, je posebno naglasio da dijeli prigovore branioca prvooptuženog kojim je ukazano na stavove suda u pogledu odluka o izvođenju, odnosno prihvatanju dokaza u drugostepenom postupku. Prije osvrta na činjenični opis radnji koje su stavljene na teret njegovom branjeniku branilac je izrazio neshvatljivost istrajavanja Tužilaštva na primjeni prava i pored činjenice da ni prvostepeno vijeće nije prihvatilo kvalifikaciju djela po KZ BiH a samo Tužilaštvo u tom pravcu nije izjavilo žalbu. Kada je u pitanju optuženi Mirsad Šabić kao ključno pitanje branilac je istakao nedokazanost teze optužbe da je njegov branjenik bilo kada obavljao bilo kakvu rukovodnu ulogu u PS Pazarić. Naime, prema stavu odbrane optuženi Šabić ni u jednom momentu u inkriminisanim period nije bio ni *de facto* ni *de iure* komandir PS Pazarić, a iz kojeg statusa bi se mogla izvlačiti njegova odgovornost. U tom smislu branilac se pozvao na niz iskaza svjedoka, kako optužbe tako i odbrane iz kojih se jedino može izvući zaključak da je u kritičnom periodu funkciju komandira PS Pazarić obavljao Nail Hujnić, koji

uzgred u ovom predmetu nije ni bio saslušan. Da je to tako, branilac je ukazao i na određeni broj dokaza materijalne prirode(knjiga rasporeda dežurstava, ratni bilteni, video snimci), a iz kojih jasno proizlazi zaključak da optuženi Šabić u inkriminisanom periodu nije obavljao dužnost komandira PS Pazarić, a pored kojih činjenica prvostepeni sud ponovo zaključuje, odnosno optuženom Šabiću utvrđuje status *de facto* komandira. Takođe, branilac se osvrnuo i na dokaze optužbe koji su prvostepenom vijeću predstavljali osnov za donošenje takvog zaključka, te je dao analizu istih izvlačeći zaključak da isti po svojoj pravnoj snazi ne mogu dovesti u pitanje tezu odbrane. Pored navedenog, branilac je detaljno iznio analizu iskaza svjedoka koji su indirektno ukazali na status njegovog branjenika kao komandira te ih je našao nerelevantnim, odnosno nevjerodostojnim posebno zbog činjenice da su isti u kontradikciji sa materijalnom dokumentacijom koju je priložila odbrana a koja je u potpunosti konzistentna sa iskazima većeg broja svjedoka koji su ukazivali na Naila Hujića kao komandira i kao takvog eventualno jedinog odgovornog kako za lišavanje slobode lica srpske nacionalnosti, njihovo sprovođenje u OŠ "9. Maj" u Pazariću kao i za eventualno propuštanje donošenja odluka o njihovom puštanju na slobodu. Na kraju svog izlaganja, tvrdeći kako tužilac nije dokazao krivnju njegovog branjenika za krivična djela koja su mu predmetnom optužnicom stavljena na teret, branilac je sudu predložio donošenje oslobađajuće presude u odnosu na njegovog branjenika, opreza radi ističući da je kazna izrečena optuženom Šabiću u prvostepenom postupku teška, a o čemu apelaciono vijeće mora voditi računa posebno zbog činjenice da se optuženi nalazi u teškoj zdravstvenoj situaciji što je poznato samom sudu.

Odbrana optuženog Mirsada Šabića-optuženi

17. Optuženi Mirsad Šabić se saglasio sa završnim riječima svog branioca, te je našao potrebnim istaći da sa djelima koja su mu stavljena na teret nema ništa, odnosno da sve što je činio, činio je u skladu sa pravilima ponašanja policijskih službenika, što mu je bila vodilja tokom cijele njegove policijske karijere. Optuženi je posebno osporio status komandira, navodeći kako je u kritičnom periodu (maj 1992. godine- septembar 1992. godine) obavljao funkciju zamjenika komandira a da je dužnost komandira obavljao Nail Hujić kako je to obrazložio i njegov branilac. Poseban naglasak svog izlaganja optuženi je stavio na osporavanje konkretnih krivičnih radnji prelaćivanja-maltretiranja zatočenika od strane njega, napominjući kako ne samo da se to kosi sa njegovim karakterom, već da pojedina lica odnosno pojedine oštećene nikada u životu nije vidio niti ih poznaje, što se posebno odnosi na oštećenog Ristu Mijatovića za kojega optužba tvrdi da ga je upravo on maltretirao.

Odbrana optuženog Nezira Kazića-branilac

18. U uvodnom dijelu završne riječi branilac optuženog Nezira Kazića, advokat Milorad Rašević je naveo kako je ovakva optužnica od samog početka, neprecizna, hipotetička i ne daje elementarne uslove za vođenje krivičnog postupka. S tim u vezi, branilac se detaljno osvrnuo na pojedinačne inkriminacije u osnovi zločina koje su njegovom branjeniku stavljene na teret negirajući tezu optužbe o odgovornosti optuženog Nezira Kazića. Prije svega, branilac je doveo u vezu vrijeme inkriminacije optužnice (maj 1992. godine-januar 1996. godine) sa činjenicom da je njegov branjenik funkciju komadanta 9. Brdske brigade, obavljao od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine, što po odbrani predstavlja jedan svojevrstan način manipulacije optužbe sa vremenom i prostorom nastupanja određenih odlučnih činjenica ,a što se prije svega odnosi na radno angažovanje zatvorenih lica u Silosu na prostoru van zone odgovornosti 9. Brdske brigade

tj. Hrasnici, gdje su u toku 1993. godine bili angažovani zatvorenici ali po naredbi komandanta I Korpusa Armije BiH. U vezi sa tim, naredbe koje su uvedene u sudski spis pod brojevima T-922 i T-923 jeste izdao Kazić Nezir, ali po naređenju više komande koja činjenica ga, smatra odbrana, oslobađa krivične odgovornosti. Kada su u pitanju lica hrvatske nacionalnosti odbrana smatra da je neosnovano optuženje Tužilaštvo samo razgradilo, odnosno učinilo neosnovanim, saslušanjem svojih svjedoka koji su svi izjavili da su bili pripadnici HVO-a i kao takvi zarobljeni kao pripadnici strane u sukobu u proljeće 1993. godine, te imali status ratnih zarobljenika i kao takvi razmijenjeni. Odbrana ne spori da je u toku 1992. godine u objektu Silos došlo do zatvaranja, ali iz dokaza Tužilaštva T-651 jasno proizilazi da je na dan 11.07.1992. godine privremeni zatvor Silos u Tarčinu bio u isključivoj nadležnosti Stanice javne bezbjednosti Hadžići. Vezano za posljedice koje su nastupile po zatočena lica odbrana smatra da sve neprijatosti koje su se desile u privremenom zatvoru Silos u toku 1992. godine, tužilac nastoji prenijeti i na logorske uslove boravka na period od 1993. godine pa do kraja ratnog sukoba. Osvrćući se na ostale tačke optuženja, a koje se tiču navodnog oduzimanja prava na pravično suđenje, nečovječno postupanje, mučenje odbrana je dala analizu izvedenih dokaza te izvela zaključak da niti jedan od dokaza ne može dovesti optuženog Kazića sa istim, posebno zbog činjenice da se radilo o komandantu koji se isključivo starao o borbenim dejstvima brigade dok su obezbjeđenja zatvora Silos i Krupa u pojedinim momentima bili u pravilu pripadnici vanformacijskih jedinica sa kojima optuženi i nije imao određenu komunikaciju a što proizilazi iz same činjenice da optuženi nikada nije posjetio te zatočeničke objekte, a kamoli bio zadužen za uslove u njima ili pak imao mogućnost da odlučuje o sudbinama zatvorenika bilo da se radi o njihovoj razmjeni ili pak vođenju krivičnih postupaka protiv njih. Iz svega izloženog, branilac optuženog smatra da optužba nije u standardu van razumne sumnje dokazala bilo koju od 5 navedenih inkriminisanih radnji, odnosno smatraju da je Tužilaštvo imalo osnova i trebalo da na kraju glavnog pretresa optužnicu precizira u korist Kazić Nezira, a na način da odustane od optuženja, pogotovo od tačaka optužnice gdje je Tužilaštvo uvođenjem svojih dokaza u sudski spis, apsolutno samostalno urušilo optuženje protiv Kazić Nezira, zasnovano na metodu manipulacije. Iz svega izloženog odbrana smatra da Tužilaštvo BiH na osnovu svih izvedenih materijalnih dokaza i saslušanih svjedoka, nije van razumne sumnje dokazalo da je optuženi Kazić Nezir izvršio krivična djela za koja se optužuje, te predlaže sudskom vijeću da donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe.

Odbrana optuženog Nezira Kazića-optuženi

19. Prihvatajući izlaganje svoga branioca, optuženi Nezir Kazić je iznio ličnu ocjenu kompletnog krivičnog postupka provedenog od faze istrage do završnih riječi pred ovim vijećem, nalazeći osnovanim istaći na koji način je došlo do formiranja zatočeničkih objekata, koje radnje se njega kao optuženog ne dotiču s obzirom da je na funkciju komandanta 9. brdske brigade stupio tek u januaru 1993. godine. Kada je u pitanju njegova odgovornost za lišavanje slobode pojedinih lica hrvatske nacionalnosti pa i za nastavak funkcionisanja tih objekata optuženi je istakao kako on kao komandant sa tim radnjama nije imao ništa s obzirom da je on kao komandant isključivo morao voditi brigu o borbenim jedinicama i čuvanju linija prema naprijatelju, dok je isključiva briga nad funkcionisanjem istih od novembra 1992. godine bila u nadležnosti organa bezbjednosti OPŠTO Hadžići. Prema optuženom, navedeni objekti su imali svoju stražu, te on kao komandant brigade od januara 1993. godine koja je inače operativna jedinica, nije imao bilo kakve ingerencije nad istim, u smislu nekih promjena uslova ili eventualnog puštanja zatočenika odnosno donošenja odluka o njihovim razmjenama jer su te aktivnosti isključivo

bile u nadležnosti vjerovatno komisija za razmjene i civilnih struktura vlasti. Kada je u pitanju sukob s HVO-om optuženi je osporio tezu optužbe da je od strane vojske došlo do zarobljavanja civila, te je istakao kako je vojska zaorobljavala isključivo vojne pripadnike HVO-a dok je u odnosu na neka civilna lica, njih pet, ukazao na činjenicu da su ista lišena slobode od strane Tufo Refika, dakle komandira PS Tarčin. Optuženi je takođe osporio i tezu optužbe o njegovom navodnom sprečavanju procesuiranja zatočenika, te je u tom kontekstu samo istakao da je to apsurd, jer on kao komandant operativne jedinice nije ni mogao voditi računa o tim stvarima s obzirom da je bio preopterećen borbenim djествima. Završavajući svoje izlaganje optuženi je naveo činjenicu njegovog razriješenja dana 04.11.1994. godine, te je dodao da je zatvor Silos postojao i prije i poslije njega, te da on sa njegovim formiranjem, funkcionisanjem nije imao bilo šta, izuzev što se po vojnom rasporedu jedno vrijeme nalazio na poziciji komandanta brigade koji kao takav niti je imao niti je mogao uticati na okolnosti koje su se ticale njihovog funkcionisanja.

Obrana optuženog Bećira Hujića-branilac

20. Branilac optuženog Bećira Hujića, ostajući u cjelosti pri završnim riječima iznesenim tokom prvostepenog postupka, je posebno naglasio da kod njegovog branjenika nije postojala bilo kakva dobrovoljnost u preuzimanju funkcije upravnika zatvora Silos, već da je na tu funkciju stupio po naredbi više komande, odnosno postupao je po ratnom rasporedu, i to isključivo zbog činjeice da se radilo o prijeratnom uposleniku KPZ, dakle profesionalcu kojih uzusa se držao tokom obavljanja funkcije upravnika i to do 16.08.1994. godine kada biva razriješen te dužnosti. Da je to tako, odnosno da optuženi ničim nije otežao položaj zatočenika, branilac se pozvao na određenu materijalnu dokumentaciju iz koje proizlazi činjenica da je njegov branjenik činio sve što je bilo u njegovoj moći da bi se položaj zatočenika popravio, a te njegove radnje su se ogledale u čitavom nizu pismenih obraćanja nadređenim za poboljšanjem uslova boravka, posebno ishrane i pružanju adekvatnije medicinske njege, ali i ukazivanju na pojedina ponašanja stražara prema zatočenicima. Branilac je posebno naglasio kako se njegov branjenik nalazio u vrlo nezavidnoj poziciji u koju je bio doveden, s obzirom da se nalazio u rascjepu između želje da pomogne zatočenicima i objektivnih okolnosti koje su vladale na inkriminisanom području (pritisak izbjeglih lica bošnjačke nacionalnosti iz Hadžića) iz kog razloga se nalazio u nemilosti svojih sunarodnjaka. Branilac se posebno osvrnuo na iskaze pojedinih svjedoka ocijenivši ih nevjerodostojnim, odnosno instruisanim i kao takvim nedovoljnim za zasnivanje krivice njegovog branjenika. Shodno navedenom, branilac je predložio donošenje presude kojom će se njegov branjenik osloboditi od optužbe.

Obrana optuženog Bećira Hujića-optuženi

21. U potpunosti prihvatajući završno izlaganje svog branioca, optuženi Bećir Hujić je u cijelosti osporio navode optužnice, poričući bilo kakvu krivicu za ono za šta ga se tereti. Optuženi je posebno naglasio da se cijelog života vodio ljudskošću, te da je takav bio i tokom ratnog perioda nastojeći pomoći svima. S tim u vezi, optuženi ističe da je upravo on kada je god bio u mogućnosti nastojao poboljšati položaj zatočenika, bilo da se radilo o dozvoljavanju unošenja hrane, poboljšanju uslova boravka u smislu obezbjeđivanja predmeta za ležanje, odlazaka zatočenika u ambulantu, pa čak i omogućavanja odlazaka zatočenika na sahrane a što za sve postoji relevantna dokumentacija. Na kraju svog izlaganja, optuženi je istakao kako će upravo on zbog svog korektnog ponašanja za vrijeme dok se nalazio na poziciji upravnika objekta Silos ostati

obilježen u negativnom smislu kako od naroda kojemu pripada tako i od naroda koji je bio zatočen u pomenutom zatvoru, što po njemu predstavlja jednu svojevrsnu nepravdu.

Odbrana optuženog Halida Čovića-branilac

22. Branilac optuženog Halida Čovića, advokat Lejla Čović ostajući u cijelosti pri završnim riječima iznesenim tokom prvostepenog postupka, je posebno naglasila da ne nalazi svrsishodnim osvrnati se na dio izmijenjene optužnice u odnosu na koji je njen branjenik oslobođen odgovornosti, te je u tom pogledu iznijela analizu činjeničnog opisa tačke V 6 optužnice koji se tiče navodnih radnji optuženog(prisiljavanje na prinudni rad) dovodeći ga u vezu sa izvedenim dokazima. Takođe, braniteljica je dala osvrt na iskaze svjedoka Mrkaja Momčila i Vuković Dragana koji su svjedočili na okolnosti konkretnih radnji optuženog u odnosu na iste, odnosno navodnog njihovog premlaćivanja od strane optuženog nalazeći da se istima ne može pokloniti vjera posebno što se radi o jedinim svjedocima na te okolnosti, a koji uzgred i nisu ostavili utisak kredibilnih svjedoka. Kada je u pitanju pomenuta tačka V 6 izmijenjene optužnice braniteljica optuženog je detaljno iznijela iskaze svjedoka (Regoja Dragan, Petrić Milorad, Magazin Nedeljko, Golub Goran, Kapetina Predrag, Šuvajlo Mladen) koji su svjedočili na okolnosti njihovog izvođenja na prinudne radove na području Sarajeva kritičnog perioda, te ih je dovela u vezu sa materijalnim dokazima zaključivši kako se optuženi, iako upravnik u to vrijeme, nije nalazio u objektu Silos u vrijeme odvođenja prve grupe zatočenika, pa prema tome i nije mogao odabrati zatvorenike za rad. Povrh svega, prema stavu braniteljice a što proizlazi iz pomenutih dokaza optuženi nije ni bio obaviješten o njihovom izvođenju, niti mu je bila poznata sudbina prve grupe zatvorenika i to sve do njihovog povratka u zatvor. Dakle, prema stavu odbrane u konkretnom slučaju je došlo do mimoilaženja dvije grupe zatvorenika, što praktično znači da je druga grupa zatvorenika odvedena na radove u Sarajevo bez da je optuženi kao upravnik mogao znati na kojim radovima će biti angažovani, shodno čemu se da izvući zaključak da zatvorenici nisu izvedeni na prve linije uz znanje i dopuštenje optuženog. Konačno, prema analizi dokaza odbrana je ukazala da su svi zatvorenici iz prve grupe po povratku u Silos medicinski zbrinuti, dok drugoj grupi nije prijetila bilo kakva opasnost s obzirom da su upućeni na izvođenje radova u vrijeme potpisanog primirja. Na osnovu svega navedenog, braniteljica je predložila da apelaciono vijeće primjenom principa *in dubio pro reo* optuženog Halida Čovića oslobodi krivnje po svim tačkama optužnice. Alternativno, a u slučaju da vijeće utvrdi krivicu za neku od tačaka izmijenjene optužnice u odnosu na optuženog, braniteljica je ukazala na niz okolnosti koje ne smiju biti zanemarene od strane vijeća prilikom izricanja kazne njenom branjeniku, predloživši izricanje blaže kazne od kazne izrečene mu prvostepenom presudom.

Odbrana optuženog Halida Čovića-optuženi

23. Prihvatajući izlaganje svoga branioca, optuženi Halid Čović je iznio ličnu ocjenu kredibilitnosti saslušanih svjedoka nalazeći njihove iskaze neistinitim. Naime, u pogledu saslušanih svjedoka optužbe, prvenstveno misleći na svjedoke Momčila Mrkaju i Dragana Vukovića, optuženi je istakao kako se istim ne može vjerovati, osporavajući bilo kakve radnje preduzete prema njima, štaviše nije ni bio prisutan prilikom izvođenja Dragana Vukovića. Završavajući svoje izlaganje, optuženi je posebno istakao da je preduzimao sve što je bilo u njegovoj moći da olakša poziciju oštećenih u zatvoru Silos, osporavajući svoju krivicu u cijelosti.

Odbrana optuženog Nermina Kalembera-branilac

24. Branilac optuženog Nermina Kalembera, ostajući u cijelosti pri završnim riječima iznesenim tokom prvostepenog postupka, kao i žalbenim navodima na prvostepenu presudu iznio je prvenstveno stav da su u ovom predmetu optužene osobe koje ni po kojem osnovu to nisu mogle biti, dok su kroz postupak saslušana lica u svojstvu svjedoka koja su se morala nalaziti na mjestu optuženih. Pored navedenog, branilac je istakao kako ostaje nejasno zašto je baš njegov branjenik pored svih drugih koji su se dovodili u vezu sa zatočeničkim objektima, optužen u ovom predmetu. Vezano za njegovu ulogu u zatvoru Silos, branilac je naveo kako optuženi Kalember nikada nije bio pripadnik policije, te da je tek 06.11.1992. godine raspoređen na mjesto stražara u zatvoru, dok je prethodno obavljao istu dužnost ali na vanjskom obezbjeđenju objekta Silos koji je znatno širi od objekta zatvora koji je označen nazivom Silos. Dajući ocjenu iskaza saslušanih svjedoka, branilac je osporio njihovu vrijednost cijeneći ih instruisanim svjedocima. Istina, branilac je naveo kako njegov branjenik jeste bio strog ali pravedan, a što proizlazi i iz svjedočenja optuženog Bećira Hujića ali i iz završnih riječi Halida Čovića koji ni u jednom momentu nisu ukazali na njegove nezakonite radnje, a što je evidentno i iz činjenice da oni u vremenskim periodima kada su obavljali funkciju upravnika zatvora nikada nisu zatražili njegovu smjenu sa pozicije stražara.

Odbrana optuženog Nermina Kalembera-optuženi

25. Prihvatajući završnu riječ svog branioca, optuženi Kalember je samo istakao kako sa predmetnim inkriminacijama nema ništa, posebno ne u odnosu na radnje koje mu se stavljaju na teret u odnosu na oštećene Vidića i Plakalovića, dok za oštećenog Mrkajić Božidara tvrdi da nikada nije bio zatvoren u objektu Silos. Završavajući svoje izlaganje optuženi je izrazio žaljenje ako se eventualno prema nekome od oštećenih ponašao neprikladno.

Dokazni postupak

Uvodne procesnopravne napomene

26. Rukovodeći se prvenstveno principom slobodne ocjene dokaza, zagaranovanim odredbom člana 15. ZKP BiH, Sud je cijeli postupak vodio sa ciljem da osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivično pravna sankcija pod uslovima propisanim Krivičnim zakonom u zakonom propisanom postupku (član 2. stav 1. ZKP BiH), obezbjeđujući standarde pravičnosti za stranačke učesnike u postupku, posebno pravila odredbe iz člana 14. Zakona (Jednakost u postupanju).

27. U tom smislu Sud je cijenio izvedene dokaze u ovome predmetu u skladu sa osnovnim načelima ZKP BiH i to: odredbom člana 3. stav 1. ZKP-a BiH koja određuje da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegova krivnja. U skladu sa tim, na tužiocu leži odgovornost dokazivanja krivice optuženih, i to da optužba krivnju mora dokazati po standardu van svake razumne sumnje, jer u slučaju da postoji bilo kakva razumna sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine navodno krivično djelo, donesena odluka mora ići u prilog optuženog (član 3. stav 2. ZKP BiH). Sud je dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji terete optuženog (član 14. ZKP BiH).

28. U skladu sa navedenim načelima, te principom slobodne ocjene dokaza(član 15. ZKP BiH), apelaciono vijeće je pažljivo razmotrilo sve dokaze koje su na glavnom pretresu izveli kako optužba, tako i odbrane.

29. Prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su svjedočili u ovome postupku, apelaciono vijeće je ispitalo konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici sa onim datim u toku istrage, uporedilo činjenice o kojima su svjedoci svjedočili sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te materijalnim dokazima kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovome predmetu, vodeći se elementarnim formalno logičkim i psihološkim pravilima, te prosječnim ljudskim iskustvom.

30. Takođe, u ovom predmetu je uložena obimna materijalna dokumentacija i vijeće je ispitalo svaki uloženi dokaz kako bi odlučilo o njihovoj zakonitosti, relevantnosti, autentičnosti, pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.

31. Treba napomenuti da je apelaciono vijeće prilikom donošenja odluke u ovome predmetu uzelo u obzir sve dokaze, provedene, kako na glavnom pretresu tako i na pretresu pred apelacionim vijećem, te svoje odluke zasnovalo isključivo na relevantnim dokazima koji su provedeni nakon stranačkog sučeljavanja, upuštajući se u njihovu detaljnu analizu u mjeri koliko je to neophodno i relevantno za donošenje zakonite i pravilne odluke o krivici optuženih za počinjenje predmetnih krivičnihopravnih radnji, a sve u smislu člana 15. ZKP-a BiH koji predviđa princip slobodne ocjene dokaza.

32. Odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku shodno se primjenjuju i na pretres pred vijećem Apelacionog odjeljenja(član 317. stav 1. ZKP BiH). Tumačeći odredbu iz stava 1. člana 317. ZKP BiH, dužnu pažnju treba posvetiti zakonodavčevoj odluci da se na pretresu pred apelacionim vijećem shodno primjenjuju odredbe koje se odnose na glavni pretres. Ove odredbe primjenjuju se **shodno**. Pridjev **shodan**, kao rusizam, prihvaćen u svim jezicima koji su u službenoj upotrebi pred ovim sudom, označava da je neko ili nešto u skladu s nekim drugim ili nečim drugim, da je neko ili nešto odgovarajući(e), pogodan, podesan. Iz ovog gramatičkog tumačenja proizlazi logičan zaključak, da se odredbe iz prvostepenog postupka ne primjenjuju uvijek i u potpunosti u postupku pred apelacionim vijećem, već samo na pogodan ili podesan način. Da je namjera zakonodavčeva bila da se odredi na način da odredbe iz prvostepenog postupka koje se odnose na glavni pretres treba bez iznimke da se primjenjuju i na pretresu pred apelacionim vijećem, on, bez sumnje, u dispoziciju stava 1. člana 317. ZKP BiH, ne bi ni uvrštavao pridjev kojim se označava odnos procesnih rješenja pretresnih odredbi u odnosu na odredbe glavnog pretresa. U tom slučaju bi jasno i određeno propisao da se ta procesna rješenja odnose i na postupak pretresa, bez odredbe-shodno. Iz ovih razloga, a nalazeći uporište u odredbama ZKP-a BiH koja se odnose na pretres pred apelacionim vijećem, sud je u dokaznu građu prihvatio i dokaze izvedene pred prvostepenim vijećem, i objektivne i subjektivne prirode, te je i na ovim dokazima zasnovao svoju odluku. Posebno se napominje da je ovakva odluka sadržana u posebnim procesnim rješenjima koji čine sastavni dio ove presude.

33. Vijeće posebno napominje da je pri ovakvom stavu imalo u vidu da EKLJP, kao sastavni dio ukupnog zakonodavstva BiH ima ustavni primat u odnosu na preostale nacionalne zakone, te da je odredbom člana 6. stav 1. EKLJP određeno da apelacionim i kasacinim sudovima nije zabranjeno da podrže presudu prvostepenog suda, a da pri tom ne navedu nikakva dodatne argumente kojim bi je potkrijepili, pod uslovom da je odluka prvostepenog suda po sebi bila obrazložena.

34. Pod pojmom relevantnog dokaza Vijeće podrazumijeva svaki dokaz temeljem kojeg je moguće utvrditi postojanje činjenica koje su od značaja za donošenje pravilne odluke, što znači da je potrebno postojanje veze između sadržaja određenog dokaza i činjenice koja je važna za uspješno okončanje krivičnog postupka.

35. Sudu je prilikom odlučivanja bilo prisutno i krivičnoprocesno pravilo *In dubio pro reo* iz člana 3. stav 2. ZKP BiH, koje propisuje pravilo da Sud sumnju u pogledu postojanja činjenica koja čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog, na koje su implicitno ukazivale odbrane optuženih kada su predlagale da se optuženi oslobode za djela za koja se terete. Zakonska odredba o rješavanju činjenica u korist optuženog obuhvata kako činjenice koje čine obilježja krivičnog djela, tako i činjenice koje se odnose na primjenu krivičnog zakonodavstva. Naglašava se da je riječ o odlučnim (ili pravno relevantnim, bitnim) činjenicama, pri čemu su prvonavedene činjenice inače podloga za primjenu krivičnog zakonodavstva (jer se odnose na obilježja krivičnog djela propisana zakonom), dok su drugonavedene činjenice upućene isključivo na primjenu neke odredbe krivičnog zakonodavstva.

36. Sud nalazi da su dokazni standardi u ovom krivičnopravnom slučaju u cijelosti zadovoljeni, te je ovo vijeće čvrstog ubjeđenja da su optuženi počinili u izreci opisana krivična djela, koja su dokazana izvan svake razumne sumnje.

OSUĐUJUĆI DIO

PRIMJENA MATERIJALNOG PRAVA

37. Uzimajući u obzir naprijed elaborirane procesnopravne napomene, ovo Vijeće podsjeća na prirodu postupka pred apelacionim vijećem koji ne predstavlja *de novo* postupak. Vijeća ovog Apelacionog odjeljenja – Odjela I su kroz više svojih odluka stala na pravno stanovište po kome je žalbeni postupak korektivne prirode, te stoga to nije „prilika za preispitivanje nekog predmeta *de novo*“ (Takode, v. predmet MKSJ, Tužilac protiv *Milorada Krncjelca*, Žalbeno vijeće, Presuda, 17. septembar 2003., para. 5 – 20., te predmete *Erdemović* (para. 16), *Tadić* (para. 238 do 326), *Aleksovski* (para. 63), *Furundžija* (par. 35 do 37.), *Čelebići* (par. 435), i dr.).

38. Pored navedenog, što očigledno upućuje na korektivnu prirodu drugostepenog postupka, čiji je konačan cilj otklanjanje učinjenih povreda po nekom od žalbenih osnova, ovo Vijeće napominje i da pretres pred apelacionim vijećem predstavlja nastavak žalbenog postupka te da ostaje obaveza postupanja shodno okvirima postavljenim žalbenim podnescima povodom kojih je i iniciran drugostepeni postupak.

39. U tom kontekstu, ovo Vijeće ukazuje da se Tužilaštvo BiH u žalbi izjavljenoj na prvostepenu presudu nije žalilo na pravnu kvalifikaciju izmijenjenu od strane prvostepenog suda. Cijeneći da je takva kvalifikacija faktički i povoljnija za optužene, apelaciono vijeće se rukovalo principom zabrane *reformatio in peius*, zbog čega je zaključilo da se u slučaju osuđujuće presude po pojedinim tačkama, i u odnosu na pojedine optužene, ima donijeti presuda uz isključivu primjenu KZ SFRJ te pravnu kvalifikaciju ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. tog Zakona o čemu će u nastavku presude biti više riječi, kako u smislu ispunjenosti bitnih obilježja ovog krivičnog djela tako i u pogledu stava vijeća o utvrđivanju statusa civila i određenim licima koji su u optužnom aktu bili označeni kao ratni zarobljenici. Istovjetan stav ovo vijeće je primijenilo i

u pogledu činjeničnih intervencija provostepenog vijeća u smislu izostavljanja koncepta UZP-a iz činjeničnog opisa izreke presude u odnosu na činjenični supstrat optužnice s obzirom da ni u tom pravcu nije postojala žalba Tužilaštva, te je optužene oglasilo krivim kao saizvršioce.

40. Dakle, optuženi Čović Fadil, Šabić Mirsad, Kazić Nezir, Hujić Bećir, Čović Halid i Kalember Nermin su oglašeni krivim da su kršeći pravila međunarodnog prava prema civilima, naredili ili počinili nezakonita zatvaranja, nečovječna postupanja, oduzimanje prava na pravično suđenje te prisiljavanja na prinudni rad, kojim radnjama su počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ² koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 22. i 30. istog Zakona, a kako je to opisano za svakog od optuženih u dijelu počinjenja konkretnih inkriminacija u osnovi zločina.

41. Krivično djelo može biti počinjeno radnjom jednog ili više lica. Kada je krivično djelo izvršeno zajedničkim djelovanjem više lica pod određenim uslovima, onda postoji saučesništvo. Dakle, Vijeće je našlo za utvrđenim da su optuženi odgovorni, kao saizvršioци u izvršenju djela. Naime, u članu 22. KZ SFRJ se navodi " *Ako više lica učestvovanjem u radnji izvršenja ili na drugi način, zajednički učine krivično djelo, svako od njih kazniće se kaznom propisanom za to djelo.*" – što znači da saizvršilaštvo po članu 22. KZ SFRJ podrazumijeva množinu lica, odlučujući doprinos i zajedničku namjeru.

42. Za postojanje saučesništva nije dovoljno da je u izvršenju krivičnog djela učestvovalo više lica, nego između tih lica koja učestvuju u izvršenju krivičnog djela mora postojati određena objektivna i subjektivna veza.

43. Objektivna veza se sastoji u tome što radnje više lica, koja se pojavljuju kao saučesnici u istom krivičnom djelu, iako su odvojene, moraju predstavljati jednu cjelinu, tačnije moraju imati zajednički rezultat.

44. Subjektivna veza ogleda se u svijesti pojedinih saučesnika o zajedničkom djelovanju sa drugim licima.

45. Saizvršilaštvo je dakle oblik izvršilaštva koji postoji kada više lica, koja ispunjavaju sve uslove koji se zahtijevaju za izvršioca, svjesno i voljno, učine određeno krivično djelo. Za razliku od saučesnika u užem smislu (*pomagač, podstrekač*), saizvršioци ne učestvuju u djelu koje ostvaruje neko drugo lice, odnosno u tuđem djelu, već svi zajednički ostvaruju svoje djelo.

46. Obzirom da je sudska praksa u slučaju postupanja više lica u izvršenju krivičnog djela ratnog zločina, utvrdila da je dovoljno da se dokaže da su isti zajedno

²Uredba sa zakonskom snagom od 11.04.1991. godine, o preuzimanju Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije kojom se Krivični Zakon SFRJ ("Službeni list SFRJ", br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90), preuzima kao republički zakon;

postupali i da su odgovorni kao neposredni izvršioci, to je vijeće, imajući u vidu sve okolnosti pod kojim je došlo do izvršenja naprijed pomenutih krivičnopравnih radnji, našlo za utvrđenim da su optuženi, kao saizvršioci, radnjama činenja i nečinjenja učestvovali u nezakonitom zatvaranju, nečovječnom postupanju, oduzimanju prava na pravično suđenje, te prisiljavanju na prinudni rad.

OPŠTI KONTEKST DEŠAVANJA NA PODRUČJU OPŠTINE HADŽIĆI

Događaji koji su prethodili formiranju Kriznog štaba Opštine Hadžići i SJB Hadžići na području Tarčina i Pazarića u maju 1992. godine

47. Vijeće nalazi potrebnim da, prije nego iznese činjenična utvrđenja za osuđujući dio presude, ukratko ukaže na hronološki prikaz događaja na području Opštine Hadžići koji su se desili u prvoj polovini maja 1992. godine, za koje se i vezuje početak oružanog sukoba na području ove opštine, a koji događaji su potom bili razlog za izmještanje policijskih i opštinskih organa Opštine Hadžići na područje Tarčina i Pazarića. Ovo iz razloga kako bi se dala jasnija i potpunija slika svih relevantnih dešavanja na području Hadžića, a time i približila cijela situacija koja se vezuje na izmještanje organa, a potom i formiranje zatočeničkih objekata, u kojima će optuženi imati rukovodeće funkcije i u okviru kojih pozicija su i poduzeli krivičnopравne radnje za koje su osuđeni.

48. Naime, iz provedenih dokaza, kako subjektivne tako i objektivne prirode, proizlazi da je oružani sukob na području Opštine Hadžići počeo dana 08.05.1992. godine, kojeg dana je izvršen napad od strane srpskih snaga u Hadžićima, što je za posljedicu imalo zatočenje velikog broja muslimanskih civila i njihovo odvođenje u različite objekte na području Hadžića(sudbina mnogih je ostala i danas nepoznata), zauzimanje zgrade SJB Hadžići i formiranje „srpske policije“, te zauzimanje zgrade Skupštine Opštine Hadžići. Navedeni događaji su za posljedicu imali ne samo povlačenje velikog broja civilnog stanovništva muslimanske nacionalnosti prema slobodnim dijelovima, nego i izmještanje dotadašnjih struktura vlasti, uključujući rukovodstvo opštine, te policijske snage aktivnog i rezervnog sastava SJB Hadžići, na područje naselja Pazarića i Tarčina. Upravo u tom periodu, tačnije dana 08.05.1992. godine dolazi do formiranja Kriznog štaba Opštine Hadžići s sjedištem u prostorijama OŠ 9. maj u Pazariću, na čijem čelu je bio optuženi Đelilović Mustafa(u odnosu na koga je postupak obustavljen iz razloga smrti), koji je do izbijanja sukoba obavljao funkciju Predsjednika Skupštine Opštine Hadžići. U sastav Kriznog štaba, prema dokazu T-85, između ostalih će biti imenovan i optuženi Čović Fadil, koji je obavljao funkciju načelnika SJB Hadžići.

49. Krizni štab Opštine Hadžići je dana 13.07.1992. godine preimenovan u Ratno predsjedništvo Opštine Hadžići, na čijem čelu i dalje ostaje optuženi Đelilović Mustafa, a optuženi Čović Fadil član. Ratno predsjedništvo će potom verifikovati sve ranije odluke Kriznog štaba. Istovremeno s formiranjem ovog organa, došlo je i do izmještanja policijskih struktura, tako da je Stanica javne bezbjednosti od početka sukoba djelovala na području Pazarića, a oformljene su i dvije Policijske stanice u okviru SJB Hadžići – na području Pazarića i Tarčina, koje su smještene u prostorijama prijeratnih Društvenih domova u tim naseljima. Dokazi pokazuju da je načelnik SJB Hadžići sve do septembra 1993. godine bio optuženi Čović Fadil, zatim da je optuženi Šabić Mirsad od 01.06.1992. godine, kao aktivni policajac u PS Pazarić, de facto obavljao dužnost komandira PS Pazarić, dok je komandir PS Tarčin bio Tufo Refik. Takođe, kada su u pitanju vojne strukture na području opštine Hadžići u maju 1992. godine formiran je Opštinski štab

odbrane, koji je u svom sastavu imao tri odreda (Pazarić, Tarčin i Igman), da bi naknadno bio formiran i odred Hadžići, dok je u novembru 1992. godine, naredbom načelnika ŠVK OS RBiH formirana 9. brdska brigada. Na poziciji komandanta 9. brdske brigade u različitim periodima bili su Čomor Vahidin, Rađo Dževad, Bajraktarević Ešref i Plećan Osman, dok je najduži period na toj poziciji bio optuženi Kazić Nezir (januar 1993. – novembar 1994.godine).

Činjenična utvrđenja Vijeća

ULOGA I SVOJSTVO OPTUŽENIH

50. Prije razmatranja konkretnih elemenata krivičnog djela za koje su optuženi oglašeni krivim, te činjeničnih navoda i dokaznog materijala vezanog za konkretne tačke optužnice, Vijeće će se prvo pozabaviti pitanjem svojstva u kojem su optuženi počinili krivičnopravne radnje za koje su i osuđeni.

51. Izmijenjenom optužnicom, optuženi Čović Fadil se tereti da je u periodu do 17.09.1993. godine bio načelnik Stanice javne bezbjednosti Hadžići i ujedno član Kriznog štaba, kasnije Ratnog predsjedništva opštine Hadžići. Optuženi Šabić Mirsad se tereti da je krivičnopravne radnje počinio u svojstvu aktivnog policajca SJB Hadžići, a od 01.06.1992. godine u svojstvu komandira Policijske stanice Pazarić. Optuženi Kazić Nezir je, prema navodima iz optužnice, u periodu od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine, bio komandant 9. Brdske brigade Armije Republike Bosne i Hercegovine. Optuženi Hujć Bećir se tereti da je u periodu od 24.05.1992. godine do 16.08.1994.godine, bio upravnik logora „Silos“ , odnosno zamjenik upravnika logora „Silos“ nakon 16.08.1994. godine. Optuženi Čović Halid se tereti da je do 16.08.1994. godine bio jedan od zamjenika upravnika logora „Silos“ u periodu od formiranja logora „Silos“, te u svojstvu upravnika logora „Silos“ u periodu od 16.08.1994. godine do rasformiranja logora „Silos“ 27.01.1996. godine. Konačno, optuženi Kalember Nermin zv. „Buba“ se tereti da je inkriminisane vrijeme počinio kao stražar u logoru „Silos“ u periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine.

52. Na okolnost statusa optuženih, govorili su brojni svjedoci, kako oštećeni tako i stražari, te je uložena i obimna materijalna dokumentacija.

Optuženi Čović Fadil

53. Odbrana nije sporila činjenicu da je optuženi kao načelnik SJB Hadžići bio i član Kriznog štaba Opštine Hadžići, a kasnije i Ratnog predsjedništva, na kojoj poziciji ostaje do 17.09.1993. godine, kada je na mjesto načelnika SJB Hadžići došao Ibrica Mujo, koji je time imenovan i za člana Ratnog predsjedništva. Da je optuženi Čović Fadil u inkriminisanom periodu obavljao dužnost načelnika SJB Hadžići proizlazi iz sadržaja dokaza **T - 42** Rješenje SRBiH MUP Sarajevo, broj 09/4-120-3/176, 16.05.1991. godine, kojim se Čović Fadil postavlja za načelnika SJB Hadžići sa danom 17.05.1991. godine, a istog dana je na dužnost komandira Stanice milicije postavljen Glavaš Tihomir. Kada je u pitanju njegov status člana prvobitno Kriznog štaba, a potom i Ratnog predsjedništva Vijeće ukazuje na materijalne dokaze **T-85** - Odluka o obrazovanju Kriznog štaba Skupštine opštine Hadžići, broj: 01-023-1/92, od 08.05.1992. godine, kojom je odlučeno da se za članove Kriznog štaba, između ostalih, imenuje Čović Fadil, kao načelnik SJB Hadžići, dok iz dokaza T-98- Odluka o obrazovanju Ratnog predsjedništva, broj: 01-013-

3/925 od 13.07.1992. godine, proizlazi da je predsjedništvo formirano dana 13.07.1992. godine, kada je zapravo Krizni štab preimenovan u Ratno predsjedništvo, čiji član i dalje ostaje optuženi Čović Fadil, a što potvrđuje i sadržaj dokaza **T – 100**, Odluka o izboru članova u Ratno predsjedništvo, broj: 01-013-4/92, od 13. jula 1992. godine, kojom se za predsjednika postavlja Đelilović Mustafa, a za članove se imenuju Čović Fadil, Mirsad Čatić (komandant OŠTO), Fišo Aziz, Kaleta Nusret, Ibrica Muriz itd.

54. Da je optuženi Čović Fadil bio član Ratnog predsjedništva do 07.10.1993. godine, kada je razriješen dužnosti zbog odlaska na novu dužnost, proizlazi iz dokaza **T – 47** Rješenje, R BiH, SO Hadžići, RP, broj 01/2-023-633/93, 07.10.1993., a umjesto njega je za člana postavljen Ibrica Mujo, novi načelnik SJB Hadžići, što se vidi iz dokaza **T – 48** Rješenje, R BiH, SO Hadžići, RP, broj 01/2-023-634/93, 07.10.1993. godine, koju odlučnu činjenicu potvrđuje i sadržaj dokaza **T – 46** Rješenje R BiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/946, 27.09.1993. godine, iz kojeg proizlazi da je nakon odlaska optuženog Čović Fadila s funkcije načelnika SJB Hadžići u septembru 1993.- godine, Ibrica Mujo postavljen za VD načelnika SJB Hadžići počev od 17.09.1993. godine.

55. Nadalje, da je optuženi napustio kadrove MUP-a i otišao izvan BiH, ukazuje dokaz **T – 44** Rješenje Fadil Čović, R BiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/945 od 27.09.1993., kojim se Čović Fadil upućuje na privremeni rad i MIP-u kao šef obezbjeđenja Ambasade BiH u Ljubljani, počev od 27.09.1993. godine.

56. Svojstvo optuženog Čović Fadila potvrdili su i saslušani svjedoci, a prije svih svjedok Ibrica Mujo koji je izjavio da je do sukoba radio u Stanici javne bezbjednosti Ilidža kada je došao na prostore Hadžića, gdje je upoznao načelnika Stanice javne bezbjednosti Hadžići, Fadila Čolića. Optuženi mu je ponudio da radi ono što može, u dežurnoj službi, po patrolama, na punktu, i tu je radio 10-15 dana, nakon čega je bio na bolovanju do kraja maja 92. godine, kada ga je Čović Fadil uputio u Policijsku stanicu Tarčin, tadašnjem komandiru policijske stanice Tufo Refiku, gdje je svjedok bio policajac. Sjedište policijske stanice tada je u bilo društvenom domu, pa su kasnije preselili u Osnovnu školu u Pazariću. U mjesecu novembru 92. godine mu je saopštio Tufo Refo da će od tada on biti komandir Policijske stanice Tarčin, koju funkciju je svjedok obavljao sve do septembra '93. godine, kada je postao načelnik SJB Hadžići. Konačno, i svjedoci odbrane optuženog Čović Fadila, Merdanović Halid i Tihomir Glavaš su potvrdili status optuženog Čović Fadila u inkriminisano vrijeme, kao načelnika SJB Hadžići.

57. Cijeneći sve navedeno, Vijeće je van razumne sumnje, zaključilo da je optuženi Čović Fadil bio načelnik Stanice javne bezbjednosti Hadžići i ujedno član Kriznog štaba, kasnije Ratnog predsjedništva opštine Hadžići, u periodu do 17.09.1993. godine.

Optuženi Šabić Mirsad

58. Da je optuženi Šabić Mirsad bio aktivni policajac u SJB Hadžići, odnosno zamjenik komandira PS Pazarić, a od 01.06.92. *de facto* obavljao dužnost komandira PS Pazarić, ukazuju brojni materijalni dokazi.

59. Optužba tvrdi da je optuženi Šabić Mirsad bio aktivni policajac u PS Pazarić, uključujući i period maja mjeseca, da bi od 01.06.92. godine preuzeo dužnost komandira PS.

60. U tom smislu, optužba je kao dokaz uvela **T – 51** Rješenje R BiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/375. od 23.04.1993. godine iz kojeg je vidljivo da je Šabić Mirsad raspoređen na poslove i zadatke milicionera u SM Hadžići, SJB Hadžići počev od 18.04.1992. godine, koju činjenicu potvrđuju i dokazi T-56, T-394, T-397, T-399, T-402.

61. Da je optuženi Šabić od 01.06.92. godine obavljao dužnost komandira PS Pazarić, optužba je uvela dokaz **T-55**, Spisak rukovodnih radnika od 12.05.95. godine, u potpisu načelnik Mujo Ibrica, iz kojeg proizlazi da je Šabić Mirsad na mjestu komandira PS Pazarić bio od 01.06.92. godine, da mu je zamjenik Huso Šehić, a pomoćnik komandira Isić Fadil. Navedenu činjenicu potvrđuje i dokaz **T-54**, Prijedlog rasporeda radnika MUP-a od 26.04.95. godine, u kojem se takođe navodi da je Šabić Mirsad bio komandir PS Pazarić od 01.06.92., dok su mu zamjenik i pomoćnik od tada bili Šehić Huso i Isić Fadil. Ove činjenice potvrđuje i dokaz **T-56**.

62. Takođe, na okolnost statusa optuženog Šabića, uveden je dokaz **T-154**, Zadaci dobiveni od komande TO SO Hadžići koje su dužni sprovoditi radnici ove SJB, od 01.07.1992. godine, u potpisu komandir SM Mirsad Šabić.

63. S druge strane odbrana optuženog Šabić Mirsada je osporavala status optuženog Šabić Mirsada u smislu pobijanja teze da je isti bio komandir PS Pazarić počev od 01.06.92. godine, kako se to navodi u optužnici. Odbrana je stava da je tada na poziciji komandira PS Pazarić bio Nail Hujčić, dok je Šabić bio njegov zamjenik (dokaz **O3-9**), a da je *de facto* Šabić preuzeo funkciju komandira PS Pazarić negdje krajem septembra/početkom oktobra 92. godine, nakon polaganja zakletve, kada je tu funkciju preuzeo od dotadašnjeg komandira Naila Hujčića. S tim u vezi, odbrana je uvela dokaz **O3-3** (Rješenje Centra službi bezbjednosti o raspoređivanju Šabić Mirsada na mjesto komandira Policijske stanice Pazarić od 9.1.1993.), te dokaz **O3-17**, Uvjerjenje MUP-a od 03.11.2015. da je Šabić Mirsad vršio dužnost komandira PS Hadžići od 09.01.93. godine. Odbrana se takođe pozvala na dokaz **T-53** (Rješenje, R BiH, MUP, CSB Sarajevo od 20. 10. 1993. godine iz kojeg proizlazi da je Mirsad Šabić imenovan za komandira policijske stanice SJB Hadžići počev od 22.06.1993. godine.), tvrdeći da je od 20.10.93. godine optuženi Šabić *de iure* imenovan za komandira PS Pazarić, ali *de facto* je optuženi preuzeo tu dužnost ranije, i to u oktobru 92. godine, ali sigurno ne prije 10.10.92. godine, kada u objektu OŠ u Pazariću više nije bilo zatočenih lica.

64. Optužba je na okolnost kada je Nail Hujčić bio pripadnik MUP-a, kao i njegove bolesti, uvela dokaze **T-1477, T-1478, T-1479 i T-1480**. Odbrana tvrdi da dokazi koje je Tužilaštvo uvelo na okolnost bolesti komandira Hujčić Naila, kako bi dokazala tezu da je isti bio izvjesno vrijeme bolestan, što je bio razlog za uspostavljanje dužnosti Mirsada Šabića kao *de facto* komandira, nisu relevantni za ovaj period.

65. Osporavajući dokaznu vrijednost dokaza optužbe **T-154**, odbrana tvrdi da je isti sačinjen u novembru 92. godine, o čemu je govorio svjedok Hebib Sabrija, koji je radio u administraciji Policijske stanice Pazarić, te je potvrdio da je ovaj dokumenat pisan u novembru 1992. godine i da je on rezultat kontrole rada administracije Policijske stanice u Pazariću, jer su inspektori Centra službi bezbjednosti Sarajevo prilikom vršenja kontrole, ukazali na propuste u nedostatku osnove za rad policijske stanice na terenu, zbog nepostojanja nikakvog formalnog akta. Osim toga, odbrana tvrdi da na dan 01.07.92. nije postojala Stanica milicije, što dodatno potvrđuje tezu o antidatiranju.

66. Dodatno odbrana se pozvala i na iskaz svjedoka Fišo Aziza, koji je govoreći na okolnost personalnog sastava Policijske stanice Pazarić potvrdio da je komandir PS Pazarić bio Nail Hujić, a tek kasnije, u septembru 92. godine, je na dužnost komandira došao Mirsad Šabić, a što je potvrdio i svjedok Nuhanović Muradif, koji je u kritično vrijeme bio stražar u OŠ, koji je rekao da je komandir bio Nail Hujić, a tek kasnije mu je komandir bio Mirsad Šabić. Odbrana je na okolnost funkcije koju je Šabić Mirsad imao, saslušala i svjedoka Morina Emira i predložila snimak polaganja zakletve pripadnika Stanice javne bezbjednosti Hadžići i Policijske stanice Pazarić, kao i biltene Stanice javne bezbjednosti Hadžići za dan 19.8.'92. godine, u kome je zabilježeno da je tog dana policija položila zakletvu mladoj Republici Bosni i Hercegovini, dokaz O3-10. Također svjedok odbrane Karić Mustafa je potvrdio da je on kao pripadnik policijske stanice, naređenja primao isključivo od Naila Hujića. Nadalje, svjedok O-3 Avdo Mujan je naveo da je bio aktivni policajac u PS Pazarić do kraja juna, kada prelazi u vojnu policiju, te da mu je komandir bio Nail Hujić, i dok je svjedok bio u stanici, Nail Hujić je bio sve vrijeme komandir PS.

67. Svjedok O-3 Bevanda Davor je naveo da je do početka ratnih događaja u BiH bio zaposlen u banci, krajem oktobra 1991.godine je mobilisan od strane rezervnog sastava policije. Bio je rezervni policajac u PS Pazarić, pa je postavljen za komandira voda, gdje ostaje do 7 mjeseca, 1994. godine. Dužnost komandira PS u Pazariću od njegovog mobilisanja oktobar 1991.godine pa do kraja avgusta, 1992. godine, obavljao je Hujić Nail. Svjedok O-3 Hamid Rahmanović je istakao da je do rata radio kao profesionalni vozač, a negdje u septembru 91. godine je mobilisan u rezervni sastav policije u SJB Hadžići, i tamo ostaje sve do napada na stanicu što je bilo u aprilu 92. godine, kada se povlači u PS Pazarić. Kao rezervni policajac u PS Pazarić ostaje tokom cijelog rata, i komandir mu je bio Nail Hujić, ne zna tačno do kada, misli do kraja 92. godine, a nakon njega na poziciju komandira dolazi Šabić.

68. Analizirajući konfrontirajuće dokaze stranaka na okolnost statusa optuženog Mirsada Šabića u inkriminisanim periodu, Vijeće ističe da odbrana ipak nije ponudila relevantne materijalne dokaze kojima bi se pobila dokaze optužbe, a koji dokazi nesporno ukazuju na činjenicu da je optuženi Šabić ipak obavljao dužnost *de facto* komandira PS Pazarić od 01.06.92. godine. Naime, Vijeće u tom pravcu prvenstveno ukazuje na ključni dokaz **T-155**, a radi se o zahtjevu Šabić Mirsada od 21.07.92. godine, upućenom Ratnom predsjedništvu Opštine Hadžići, da se razmotri mogućnost njegovog izuzeća kao člana Komisije za razmjenu zarobljenika, i to iz razloga što je isti na poziciji zamjenika PS Pazarić, ali da isti, zbog bolesti i odsutnosti komandira, obavlja poslove komandira PS Pazarić, zbog čega ima dodatne obaveze, ali i zbog činjenice da lično učestvuje u pretresima i privođenjima.

69. Također, Vijeće iz relevantnog perioda ukazuje i na dokaz **T-154**, Zadaci dobiveni od komande TO SO Hadžići koje su dužni sprovesti radnici ove SJB, od 01.07.1992. godine, u potpisu komandir SM Mirsad Šabić, kojom naredbom optuženi Šabić naređuje privođenje svih muškaraca srpske nacionalnosti, zabranu kretanja za Srbe, kao i obavezu zamračivanja objekata u noćnim satima. U tom kontekstu za Vijeće je važna i odlučna činjenica da je ova naredba optuženog uistinu u potpunosti sprovedena od strane pripadnika aktivnog i rezervnog sastava PS Pazarić, o čemu će kasnije biti više riječi.

70. Navedeno upravo dokazuje bitnu činjenicu, a to je da je optuženi Šabić *de facto* imao ovlasti da izdaje obavezujuća naređenja, koja su pripadnici policije morali da ispoštuju. Osim toga, Vijeće ističe da osim pomenutih materijalnih dokaza koji potvrđuju

svojstvo optuženog Šabića, gro saslušanih svjedoka koji su bili zatočeni u prostorijama OŠ 9. Maj u Pazarić u periodu od kraja maj 92. godine do sredine oktobra 92. godine, a koji objekat je bio u ingerenciji PS Pazarić, potvrđuje prisustvo optuženog Šabića kako prilikom njihovog lišavanja slobode, tako i njegovo prisustvo u školi. Istina, pojedini svjedoci (Slavko Jovičić, Krunic Vasilije, Mehmed Sušić, Rifet Čardaković), a na čije iskaze se pozvala i sama odbrana optuženog Šabića, u svojim iskazima su ukazivali na Naila Hujića kao komandira PS Pazarić, međutim prema stavu ovoga vijeća ti navodi dovedeni u vezu sa materijalnim dokazima, a posebno dokazom T-154 o kojem je naprijed bilo riječi nisu mogli dovesti u pitanje tezu optužbe o neredbodavnoj ulozi optuženog Šabića u inkriminisanom periodu, koji status se ogledao u ulozi *de facto* komandira PS Pazarić, bez obzira na izvjesnu mogućnost da je u početnom periodu funkciju komandira *de iure* obavljao Nail Hujić. S tim u vezi posebno su indikativni iskazi svjedoka Zorana Aćimovića i Milorada Petrića koji su istina ukazali na prisustvo Naila Hujića kada su rekli da su u inkriminisanom periodu jednom prilikom u školi odnosno ispred nje vidjeli istog, ali ti navodi nisu mogli dovesti u pitanje tezu optužbe o tome da je upravo optuženi Mirsad Šabić, a ne Nail Hujić, bio osoba koja je donosila ključne odluke u pogledu lišavanja slobode civila i njihovog smještanja u prostorije O.Š. Pazarić. S tim u vezi neophodno je ukazati na dio iskaza svjedoka Milorada Petrića koji svjedočeći na okolnosti njegovog lišavanja slobode govori: "...*mislim da sam 24.05.1992. godine kada sam priveden u dom upoznao Naila Hujića kcji je bio korektan i čuo sam tom prilikom da je rekao n.je u redu ovo što radite sa judima, nakon čega ga više n.je vidio*", dok svjedok Zoran Aćimović ističe da je jednom prilikom dok je ribao pod kod jedne učionice čuo i prepoznao glas Naila Hujića koji je bio policajac kada je govorio ne možete zatvoriti sve Srbe, kao i da je drugom prilikom lično čuo Fikreta Kovačevića kako govori šta ovo radiš sa Zokom, što sve ukazuje ipak na optuženog Mirsada Šabića kao ključnu-nadređenu osobu policijskim službenicima u tim momentima, odnosno na podređenu ulogu Naila Hujića, bez obzira što pojedini dokazi ipak ukazuju na njegov *de iure* status komandira.

71. Vijeće je izvršilo uvid i u dokumentaciju koja se odnosi na Naila Hujića (dokazi T-1477, T-1478, T-1479 i T-1480). Naime, iz dokaza T-1478 i T-1477 proizlazi da je Nail Hujić kao radnik MUP-a penzionisan s danom 16.06.86. godine, te mu je radni odnos prestao 31.12.1988. godine. Nadalje, iz dokaza T-1479 i T-1480 proizlazi da je Nail Hujić tokom 1988. godine imao određene zdravstvene probleme. Istina kada su u pitanju ovi dokazi koji govore o zdravstvenom stanju Naila Hujića da se zaključiti kako se ne radi o periodu relevantnom za ovaj predmet optuženja, ali sasvim sigurno mogu ukazati na realne razloge koji su, pored ostalih, evidentno doveli do njegovog isključivanja iz donošenja odluka u kritičnim momentima, odnosno preuzimanja naredbodavne uloge optuženog Šabića u svojstvu *de facto* komandira, a što je u potpunoj saglasnosti sa sadržajem naprijed pomenutog svojeručno sačinjenog zahtjeva optuženog Mirsada Šabića upućenog Ratnom predsjedništvu za njegovim razriješenjem člana komisije za razmjenu zarobljenika.

72. Vijeće napominje da iako odbrana tvrdi da je u periodu od maja do kraja septembra komandir PZ Pazarić bio Nail Hujić, u kom pravcu su svjedočili svjedoci odbrane optuženog, po stavu ovoga vijeća ne samo da nisu iskazali ubjedljivost u smislu preciznosti vremena imenovanja optuženog Mirsada Šabića na mjesto komandira PS Pazarić, već isti nisu doveli u pitanje tezu optužbe o suštini statusa optuženog Mirsada Šabića, a koja se evidentno ogledala u njegovoj naredbodavnoj ulozi, bez obzira na vjerovatnoću da je Nail Hujić *de iure* obavljao dužnost komandira. S druge strane, optužba je, s ciljem opovrgavanja ove teze odbrane, istakla da je Nail Hujić kao dugogodišnji prijeratni, iskusni i penzionisani radnik MUP-a, početkom sukoba pozvan da obavlja

dužnost komandira u PS Pazarić, ali zbog bolesti je bio spriječen da dolazi svakodnevno na posao (potvrdili čak i pojedini svjedoci odbrane, i to Kahriman Midhat koji prilikom unakrsnog ispitivanja govori da mu je poznato da je Nail Hujčić imao zdravstvenih problema i da je ponekad bio odsutan s posla, zatim svjedok Šehić Huso koji potvrđuje da mu je poznato da je Hujčić imao zdravstvene probleme ali ne i koje kao i da mu nije poznato koliko je bio fizički prisutan u PS Pazarić, te svjedok Šehić Asim koji govori da je Nail Hujčić imao problema sa ... i da je jedan period bio odsutan zbog liječenja iz kojeg razloga je optuženi Šabić, kao takođe dugogodišnji aktivni policajac, i u to vrijeme zamjenik komandira, od 01.06.92. preuzeo dužnost komandira, što potvrđuju i naprijed navedeni materijalni dokazi.

73. Odbrana svoju tezu da je optuženi *de facto* preuzeo dužnost komandira od sredine oktobra 92. godine, zasniva na video snimku polaganja zakletve pripadnika Stanice javne bezbjednosti Hadžići i Policijske stanice Pazarić, kao i biltenu Stanice javne bezbjednosti Hadžići za dan 19.8.'92., u kome je zabilježeno da je tog dana policija položila zakletvu mladoj Republici Bosni i Hercegovini. Odbrana tvrdi da je tada tadašnji komandir Nail Hujčić zapravo predao dužnost komandira optuženom Šabiću, koji je preuzima negdje od sredine oktobra iste godine, da bi rješenje dobio tek 93. godine.

74. Međutim, sve i da je tačno da je tog dana Nail Hujčić formalnopravno predao dužnost komandira optuženom Šabiću, odbrana nije ponudila relevantne dokaze koji pobijaju činjenicu da je i prije toga optuženi Šabić *de facto* obavljao dužnost komandira. Svjedoci odbrane koji su to uporno tvrdili, nisu eksplicitno potvrdili da su u periodu od 01.06.92. pa do jeseni viđali Naila Hujčića u PS Pazarić. Stoga, ne ulazeći u diskusiju ko je od 01.06.92. *de iure* bio komandir PS Pazarić (s pretpostavkom da je to tada zaista i bio Nail Hujčić), za ovo Vijeće je relevantna činjenica kakva je bila situacija na terenu, odnosno ko je *de facto* izdavao naređenja policajcima, kome se podnosio izvještaj, ko je sačinjavao dnevne biltenne, itd. Upravo dokazi T-154 i T-155 potvrđuju ovlaštenja optuženog Šabića, dok dokazi T-55 i T-56 potvrđuju da je isti zaista od 01.06.92. obavljao dužnost komandira PS Pazarić. Posebno je indikativan dokaz T-155 gdje i sam Šabić govori o tome da zbog bolesti i spriječenosti komandira, obavlja njegovu dužnost, uslijed čega ne može da obavlja poslove Komisije za razmjenu, pa traži razrješenje iz članstva u Komisiji.

75. Analizom svih provedenih dokaza na okolnost da li je optuženi Šabić Mirsad bio komandir u PS Pazarić od 01.06.92. godine, Vijeće je van razumne sumnje zaključilo da je u periodu od 01.06.92. godine, imajući u vidu da je tadašnji komandir Nail Hujčić bio spriječen da obavlja tu dužnost, optuženi Šabić Mirsad je kao tada njegov zamjenik, *de facto* preuzeo dužnost komandira u odsustvu Naila Hujčića, a što posebno potvrđuju i dokazi T-55 T-154, i T-155.

Optuženi Kazić Nezir

76. Prije svega valja naglasiti kako ni odbrana ni sam optuženi Nezir Kazić nisu dovodili u pitanje činjenicu istaknutu u optužnici da je u periodu od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine optuženi Nezir Kazić obavljao funkciju komandanta 9. Brdske brigade Armije Bosne i Hercegovine, a da je to tako proizlazi iz niza materijalnih dokaza uložениh kako od strane optužbe tako i od strane odbrane, ali i iskaza samog optuženog u svojstvu svjedoka.

77. Naime, da je optuženi bio komandant 9. Brbr. do novembra 1994. godine, ukazuje dokaz **T – 60** Prijedlog regulisanja stanja u službi, RBiH, ABiH, pov.br.05-1/2-24,

12.11.1994., Sarajevo, kojim se predlaže da Kazić Nezir se razrješi dužnosti komandanta 9. Brdske i stavi na raspolaganje komandi 1. Korpusa. Ovu okolnost potvrđuje i dokaz **T – 152** Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-1051/94, od 18.11.1994. godine, u vezi naredbe komandanta I korpusa za smjenu Kazić Nezira od dana 17.11.1994. godine, na čije je mjesto postavljen Ešref Bajraktarović. Navedeno potvrđuje i dokaz **T– 59** Prijedlog za unapređenje i prijem u aktivnu vojnu službu, R BiH, Armija BiH, broj 01-3486-12/93, od 26.12.1993., u kojem se navodi da Kazić Nezir dužnost komandant obavlja od 19.01.1993. godine, kao i dokaz **T – 61** Personalni karton za Kazić Nezira, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići.

78. Naredbom o formiranju brigada OS, Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Str.pov.broj: 02/1091-210 od 05.11.1992. godine, **T – 416**, se naređuje formiranje 9. Brdske brigade, a koja Naredba je donesena na osnovu Odluke Predsjedništva R BiH, kako je to navedeno u dokazi **T-447-** Zahtjev za formiranje 8. i 9. Brdske brigade, Komanda I korpusa Sarajevo.

79. **Optuženi Kazić Nezir** u svom iskazu je naveo da je radio u vojnoj pošti, i u martu 92. godine je došao u Smucku i više nije radio. U to vrijeme vladalo je nepovjerenje između komšija, u selu optuženog gdje je živjelo 150 stanovnika, nitko nije imao naoružanje. Jedan dio je bio uključen u rezervni sastav policije. Uspostavili su straže u selu sa malo naoružanja. Znali su da su se komšije srpske nacionalnosti naoružali, ali nisu imali problema. Optuženi nije nikad mobiliziran, imao je ratni raspored u firmi u kojoj je radio, ali nekad 91 je razdužio uniformu i ostale stvari. Općinski štab TO Hadžići, aktivirao je rejonske štabove u Tarčinu i Pazariću i optuženi se sa još nekolicinom javio u TO Hadžići. Dobrovoljački odred kome se priključio optuženi brojao je 50 ljudi, i bavili su se osiguranjem vitalnih objekata, Dom zdravlja, OŠ, Silos, kojih nije bilo puno. Komanda rejonskog štaba Tarčin smještena je u zgradi šumarstva u Tarčinu, a sama jedinica reonskog štaba odred je djelovala na području jugozapadnih dijelova općine Hadžići to prijevoja Ormanju gdje graniči sa Hadžićima. Pripadnik odreda sa položajima na Ormanju ostaje do početka septembra 92 godine. Tad je dobio naredbu da se javi u štab TO Hadžići smješten u Pazariću. Dobio je naredbu da bude pomoćnik načelnika za operativno nastavne poslove. Pomoćnik za Logistiku je bio Rasim Čelik, u štabu su bili optuženi, Čović Milijan, referent za nastavne poslove. To je bio štab TO Hadžići. Do djelovanja prve jedinice ARBiH, na području Tarčina dolazi ukazom predsjednika predsjedništva R BiH, kada je formirana je 9. Brdska brigada 05.11.992. godine, ali su zbog slabih komunikacija dobili to naređenje 09. ili 11.11.1992. godine. Novi komandant 9 Brdske brigade postaje Čumur Muhidin samom transformacijom OŠTO Hadžići, te je tada počela da funkcionira 9. Brdska brigada i svi kapaciteti su ušli u njen sastav. On je ostao tu do kraja novembra kad Dževad Radžo zamjenjuje Čumur Muhidina. Dževad Radžo je obavljao posao komandanta do kraja januara 93 godine kad je otišao na dužnost komandanta operativne grupe Igman, predloživši njega za komandanta 9.BB. što on i postaje 19.01.1993. godine, koju dužnost je obavljao do 17.11.1994. godine (**T-152**).

80. Cijeneći sve navedeno, Vijeće je van razumne sumnje zaključilo da je optuženi Kazić Nezir dana 19.01.1993. godine imenovan za komandanta 9. Brdr. i na toj poziciji ostaje do 17.11.1994. godine, u kom periodu je Vijeće i razmatralo njegovu odgovornost.

Optuženi Hujčić Bećir

81. Naime, iz sadržaja dokaza T-62- Odluka Kriznog štaba broj: 02-023-35/92 od, 24.05.1992. godine proizlazi da je za upravnika zatvora postavljen Hujić Bećir , a koju činjenicu potvrđuje i dokaz **T – 63** Rješenje, R BiH, MUP, CSB Sarajevo od 07.10.1992. godine, kojim se za upravnika zatvora Tarčin postavlja Hujić Bećir, a za šefa obezbjeđenja Mušanović Akif, gdje se u obrazloženju navodi da je privremeni zatvor Tarčin Odlukom Ratnog predsjedništva dat u nadležnost SJB Hadžići, te je zbog toga izvršeno imenovanje rukovodnih radnika, uz napomenu da su isti dužni da se staraju o bezbjednosti objekta i pritvorenih lica prema Pravilniku i Uputstvu za rad u zatvoru Tarčin, kao i o izvršavanja poslova i odgovornosti radnika policajaca koji rade na obezbjeđenju.

82. Takođe, svojstvo optuženog Hujić Bećira kao upravnika, a optuženih Mešanović Šerifa kao zamjenika i optuženog Čović Halida kao komandira straže u logoru Silos, potvrđuje i dokaz **T – 64**, Spisak pripadnika Armije R BiH koji su angažovani u zatvoru Silos Tarčin, R BiH, ABiH, Komanda 9.bbr, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, broj sl/95, 25.11.1993. godine.

83. Da je optuženi Hujić Bećir obavljao funkciju upravnika u Silosu do 16.08.1994. godine, proizlazi iz dokaza **T – 65** Naredba, 9.bbr, dj.br.05-674-08/94, 16.08.1994. godine, kojom se Hujić Bećir razrješava dužnosti upravnika zatvora Silos, i isti se raspoređuje u obezbjeđenje zatvora Silos.

84. Svojstvo optuženog Hujić Bećira kao upravnika, a Mešanovića i Čović Halida kao zamjenika, potvrđuju i brojni svjedoci, i to Đorđe Andrić, Vinko Lale, Slavko Jovičić, Momčilo Mrkaja, Nedeljko Samouković, Nedeljko Njegovan, Dragan Regoja i brojni drugi svjedoci-oštećeni, koji su tokom mjeseca maja i juna 1992. godine dovedeni u Silos u Tarčinu, gdje su bili nezakonito zatočeni duži vremenski period i koji su potvrdili da je upravnik Hujić Bećir dočekivao lica srpske nacionalnosti prilikom dovođenja u objekat, nakon čega ih je raspoređivao u ćelije, te se tom prilikom i predstavio kao upravnik, a osim toga tokom njihovog boravka u Silosu, više puta su vidjeli optuženog Hujić Bećira, koji je imao svoju kancelariju, dok je Čović Halid bio njegov zamjenik (i jedno vrijeme Mešanović Šerif).

85. Cijeneći naprijed navedene dokaze, kao i činjenicu da odbrana nije sporila status optuženog Hujić Bećira kao upravnika u objektu Silos u periodu od 24.05.92. do 16.08.94. godine, Vijeće je zaključilo da je optuženi u naznačenom periodu bio upravnik u Silosu.

Optuženi Čović Halid

86. Da je optuženi Čović Halid s mjesta zamjenika upravnika došao na poziciju upravnika Silosa 16.08.1994. godine, kada je zapravo na toj poziciji zamijenio dotadašnjeg upravnika Hujić Bećira, proizlazi iz dokaza **T – 75** Naredba, 9.bbr, dj.br.05-675-08/94, 16.08.1994., Tarčin, u potpisu Kazić Nezir kojim se za upravnika Silosa postavlja Čović Halid, ali i dokaz **T – 741** Službena zabilješka sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ od 22.8.1994. godine, u potpisu Čović Halid o primopredaji dužnosti upravnika 21.08.94. godine.

87. Odbrana optuženog Čović Halida nije sporila činjenicu da je optuženi od dana 16.08.1994. godine postao upravnik Silosa, ali je sporila činjenicu da je do tada bio zamjenik upravnika, budući da takva činjenica ne proizlazi iz dokaza, niti postoje dokazi koji istu potvrđuju. Šta više, iz iskaza svjedoka i materijalnih dokaza proizlazi da je isti bio

komandir straže u period od osnivanja Silosa do preuzimanja dužnosti upravnika zatvora. Nadalje, odbrana ističe da u periodu za koji se prema optužnici optuženi Čović tereti kao zamjenik upravnika, nema dokaza je obavljao ikakvu naredbovanu funkciju, da je kontaktirao s bilo kim iz komande, da je slao izvještaje, da je donosio bilo kakve odluke koje se odnose na funkcionisanje zatvora, niti je Tužilaštvo provelo dokaze iz kojih bi se dalo zaključiti da je optuženi kao zamjenik upravnika imao ovlaštenje da izdaje naređenja podređenim i kažnjava ili sprečava vršenje krivičnih djela.

88. Međutim, imajući u vidu naprijed citirane materijalne dokaze (**T – 689**, Izjava sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ od 03.02.1993.godine, u potpisu zamjenik upravnika Čović Halid i upravnik zatvora Hujić Bećir), ali i iskaze svjedoka koji su saglasno govorili o tome da je Čović Halid boravio u kancelariji upravnika Hujić Bećira, ali i činjenicu da je optuženi Čović Halid primio delegaciju koja je izvršila pregled objekta i stanja u objektu, te da je isti imenovan za upravnika nakon Hujić Bećira, isti se *de facto* smatra dijelom uprave objekta Silos, odnosno zamjenikom Hujić Bećira do momenta preuzimanja funkcije upravnika.

89. Međutim, Vijeće ističe da je pozicija optuženog Čović Halida (kao i Hujić Bećira dok je bio zamjenik upravnika u Silosu) kao zamjenika upravnika Silosa irelevantna za procjenu njihove odgovornosti za radnje iz osuđujućeg dijela presude, budući da je ovo Vijeće stava da ne mogu upravnik i zamjenik upravnika istovremeno biti odgovorni po istom osnovu za iste radnje, osim za lično i neposredno preduzimanje određenih radnji. Naime, u situaciji kada postoji upravnik i zamjenik upravnika, za procjenu odgovornosti relevantno je pitanje ovlaštenja. U situaciji kada je upravnik Hujić Bećir lično prisutan u objektu, i isti obavlja tu dužnost, podnosi izvještaje, odgovara za postupanje po uputama, obraća se nadležnim za određena pitanja i probleme koji se tiču uslova u objektu, ne može za eventualne radnje ili propuste odgovarati i zamjenik upravnika, osim u odsutnosti upravnika, odnosno njegove spriječenosti da dolazi na posao. Kako u konkretnom slučaju nema dokaza da je upravnik Hujić Bećir za vrijeme dok je bio upravnik ikada bio odsutan duže vrijeme, za koje vrijeme bi prenio ovlasti na svog zamjenika, to Vijeće smatra da se zamjenik upravnika za taj period ne može smatrati odgovornim po istom osnovu. Odgovornost upravnika u tom slučaju isključuje odgovornost zamjenika upravnika s tim da se taj stav naravno ne može primijeniti na eventualno lično učešće optuženog Čović Halida u izvršenju inkriminiranih radnji, za koje se također tereti optužnicom.

90. Stoga, Vijeće je odgovornost optuženog Čović Halida razmatralo od momenta kada je isti postao upravnik Silosa, odnosno od 16.08.1994. godine, kada je isti i preuzeo sva ovlaštenja dotadašnjeg upravnika Hujić Bećira.

Optuženi Kalember Nermin

91. Optuženi Kalember Nermin se tereti da je krivičnopravne radnje počinio u svojstvu stražara u Silosu, koji dužnost je obavljao od njegovog osnivanja do raspuštanja, što proizlazi iz dokaza **T – 81** Obrazac VOB-3 na ime Kalember Nermin, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići, **T – 82 Spisak** policajaca koji obezbjeđuju zatvor Silos, iz kojeg se vidi da je komandir obezbjeđenja Mešanović Akif, a Kalember Nermin stražar, **T – 83** Spisak lica zaposlenih u zatvoru Silos iz kojeg se vidi da je Kalember Nermin raspoređen u stražu i dužio je PAP, **T – 84** Obezbjeđenje zatvora Silos, ARBiH, VJ 5072, 29.07.1994., iz kojeg se vidi da je Kalember Nermin raspoređen u obezbjeđenje Silosa, **T – 764/ iz O -**

1024.-Spisak pripadnika policije koji ostaju na obezbjeđenju „Silosa“, među kojima je i Kalember Nermin, te dokaza **T – 781/ iz O - 1041**. Spisak lica zaposlenih u zatvoru Tarčin, među kojima je Kalember Nermin zadužen s PAP.

92. Također, brojni svjedoci oštećeni koji su bili zatočeni u Silosu su govorili o maltetiranju zatočenika od strane stražara Kalembra, koja saznanja su imali bilo na osnovu ličnog kontakta s optuženim, bilo što su čuli od drugih zatvorenika da ih je udarao Kalember Nermin, o čemu su govorili, između ostalih, Momčilo Mrkaja, Slavko Jovičić, Uglješa Kuljanin, Slavoljub Krivić, Lazar Krstić, Njegovan Nedeljko i drugi, a koji iskazi su u korelaciji sa navedenim materijalnim dokazima u cijelosti pobili tezu optuženog i njegovog branioca da optuženi tek u jedanaestom mjesecu 1992. godine dolazi u kontakt sa zatvorenicima s obzirom da je do tog perioda obavljao dužnost stražara na vanjskom dijelu objekta Silos koji je znatno širi od objekta zatvora Silos. Dakle, Vijeće zaključuje da je optuženi Kalember Nermin bio stražar u Silosu od maja 92. do januara 96. godine.

Uzimajući u obzir naprijed navedene zaključke Vijeće ističe da je u odnosu na svakog optuženog razmatralo postojanje odgovornosti isključivo samo za onaj period za koji je utvrdilo da su obavljali naprijed navedene pozicije.

Formiranje zatočeničkih objekata na području Tarčina i Pazarića

93. Vijeće je utvrdilo da je Krizni štab Opštine Hadžići odmah po osnivanju (08.05.1992. godine), donio niz odluka (**T-86, T-89, T-91, T-94, T-110, T-62**), uključujući i odluku od 14.05.92. godine **T-87**, kojom se radi sigurnosti i bezbjednosti građana, stavljaju u privremenu izolaciju lica s područja Tarčina i Pazarića, za koja postoji osnovana sumnja da sarađuju s neprijateljem. Pomenuta odluka je, prema stavu Vijeća, bila osnov za zatvaranje oko 500 civila srpske nacionalnosti iz različitih sela na području Pazarića i Tarčina, i to u periodu od kraja maja 1992. godine do oktobra 1992. godine, što proizlazi iz iskaza svjedoka oštećenih, ali i dokaza objektivne prirode.

94. Nadalje, Vijeće je utvrdilo da su sva ova zatvorena lica smještena u objekte Silos u Tarčinu, u OŠ 9. Maj u Pazariću i u magacin Krupa, čiji će upravnici u različitim periodima biti optuženi Hujić Bećir (objekat Silos), optuženi Mešanović Šerif u odnosu na koga je predmet razdvojen (objekat Krupa), dok je OŠ u Pazariću bila u ingerenciji PS Pazarić, na čijem čelu je *de facto* bio optuženi Šabić Mirsad.

95. Obzirom da optužnica tretira tri zatočenička objekta, za koja vezuje isti vremenski period i to od maja 92. godine do januara 96. godine, Vijeće je najprije utvrdilo u čijoj ingerenciji je svaki od tih objekata bio, i u kojem vremenskom periodu, uključujući i pitanje ko je vršio obezbjeđenje tih objekata, kome su pripadnici obezbjeđenja bili podređeni, odnosno ko je imao efektivnu kontrolu nad objektima, a i time i faktičku ovlast da odlučuje o pitanjima od značaja za status i sudbinu tih lica.

96. S tim u vezi, Vijeće će na ovom mjestu ukratko ukazati na relevantne materijalne dokaze, dok će prilikom obrazlaganja konkretnih tačaka, svakako analizirati i iskaze saslušanih svjedoka. Naime, zbog izuzetne obimnosti materijalnih dokaza, Vijeće nalazi potrebnim, radi lakšeg razumijevanja i sagledavanja sveukupne situacije u vezi s formiranjem tri zatočenička objekta, da prije nego se referiše u vezi s tačkama optuženja, da ukratko ukaže na temeljne zaključke Vijeća u vezi s načinom funkcionisanja svih zatočeničkih objekata, kao i ko je imao ingerenciju nad istim, a koji činjenični zaključci će

predstavljati osnovu za razmatranje individualne odgovornosti svakog od optuženih u ovom predmetu.

Objekat Silos u Tarčinu

97. Prema provedenim dokazima, kada je u pitanju objekat Silos, isti je osnovan sredinom maja 92. godine, dolaskom rezervista JNA zarobljenih tokom sukoba u kasarni Krupa i Žunovnica, a krajem maja 92. godine u ovaj objekat je pristigla prva grupa civila srpske nacionalnosti, koji su lišeni slobode na osnovu odluke Kriznog štaba od 14.05.92. godine.

98. Dana 01.06.92. godine Ratno predsjedništvo je razmatralo Službenu zabilješku koju su sačinili Huić Bećir – upravnik zatvora i Gosto Salko – krim. inspektor, te na osnovu toga zaključili da su zahtjevi iz službene zabilješke opravdani i naložili SJB Hadžići i Opštinskom štabu TO da formiraju „posebnu stručnu službu obezbjeđenja zatvora“ **T-92**. Na temelju ove Odluke formirana je mješovita straža, u smislu da su u obezbjeđenju bili i pripadnici civilne policije i TO Hadžići.

99. Da je tada još uvijek u obezbjeđenju učestvovala i policija, potvrđuje i dokaz **T-674**, u kojem upravnik obavještava RP i komandu brigade da su na obezbjeđenju Silosa pripadnici SJB Tarčin. Iz dokaza O1-299 proizlazi da OŠTO izvještava da je 13.07.92. preuzet vojni zatvor u Tarčinu od jedinica MUP-sa, da su na obezbjeđenju organizovana po dva pripadnika VP. Nadalje, upravnik Huić izvještava SJB Hadžići, TO i Ratno Predsjedništvo o stanju u objektu Silos, govoreći da iako se i do tada obraćao po ovom pitanju, niko nije poduzeo nikakve mjere u tom pravcu. Također istim izvještajem upravnik ističe da su 364 lica raspoređena u tri kategorije, da se već pojavljuju zarazne bolesti zbog loših uslova, te stoga upravnik predlaže da se razmotri mogućnost puštanja ili smještaja u druge objekte posebno lica iz III kategorije, da se donese odluka o mogućnosti donošenja hrane za lica iz III kategorije, da se iznađe mogućnost šišanja i brijanja zbog pojave ušljivosti, što potvrđuje dokaz **T-93**.

100. Također, u informaciji upravnika zatvora o stanju u privremenom zatvoru Tarčin od 21.07.1992. godine (**T-652**) navedeno je da je obezbjeđenje od osnivanja do 13.07.1992. godine vršila rezervna policija, kada je vojna policija preuzela obezbjeđenje i vršila ga do 20.07.1992. godine kada je obezbjeđenje preuzeo vod od 22 borca, dok iz dokaza **T-82** se vidi spisak policajaca koji obezbjeđuju zatvor „Silos“. Da su pripadnici policijskih struktura radili na obezbjeđenju „Silosa“, proizlazi između ostalog, i iz dokaza dokaza **T-388**, Izvještaj od 30.06.1992. godine kako je *prisutna pcjava da pcjedina lica – radnici milicije kcji čuvaju pritvorena lica u objektu „Silos“ u Tarčinu, u večernjim i noćnim satima maltretiraju pcjedine zatvorenike, fizički ih zlostavljaju i maltretiraju, te dovode kcjekakve vcjnike, uvode u prostorje zatvora i ćelja da tuku i zlostavljaju pcjedina pritvorena lica, nad kcjima vrše kcjekakve „privatne istrage“*. U Izvještaju vojne policije za dan 14.07.1992. godine (**T-513/01-299**) konstatovano je da je „od sinoć preuzet vojni zatvor u Tarčinu od jedinica MUP-a, na obezbjeđenju su organizovana po dva pripadnika vojne policije iz sva tri odjeljenja“.

101. Iako je odbrana optuženog Mustafe Đelilovića u odnosu na koga je obustavljen postupak usljed smrti optuženog tvrdila da je Silos krajem juna 92. godine prešao u nadležnost TO (o čemu su uloženi dokazi O1-548, O1-303, O1-329, O1-302, O1-1019), Vijeće je iz provedenih dokaza utvrdilo da objekat Silos, iako je odlukom Ratnog Predsjedništva obezbjeđenje dato u ruke TO i SJB Hadžići, i dalje ostaje u ingerenciji

Kriznog štaba (kasnije Ratnog predsjedništva), do predaje objekta u nadležnost SJB, odnosno 9. Brbr brigade.

102. Također, Vijeće je izvršilo i uvid u dokaze od **T-655 do T-667**, a isti se odnose na izvještaje upravnika Silosa upućene OŠ TO Hadžići i to u avgustu mjesecu 92. godine, i to su ujedno jedini dokazi koji govore o izvještavanju TO o stanju u objektu. Isti se odnose na izvještavanje o teškom zdravstvenom stanju određenih lica u objektu, o izolaciji nekoliko lica zbog pojave šuge, o dolasku doktora Čefe u zatvor i pregledu zatočenih, o zahtjevima zatočenih da im se omogući donošenje hrane od kuća jednom sedmično, te o problemu nekvalitetne hrane, dok se ostali izvještaji odnose na brojno stanje u objektu.

103. Međutim, Vijeće napominje da su lica srpske nacionalnosti lišena slobode na osnovu odluke Kriznog štaba Opštine Hadžići, koji organ će tokom cijelog perioda postojanja zatočeničkih objekata, biti nadležan upravo za pitanja funkcionisanja objekata, uslova boravka, razmjene lica, odnosno puštanje lica na slobodu i koji organ je kontinuirano bio izvještavan od strane upravnika o stanju u objektu, i bio u kapacitetu da donosi krucijalne odluke vezano za stanje u objektu, a koje činjenice su za ovo Vijeće bile ključne za određivanje pitanja nadležnosti nad objektima. U tom smislu, Krizni štab je imenovao upravnika objekta Silosa odlukom od 24.05.92. godine, kada je na tu poziciju postavljen optuženi Hujić Bećir. Nadalje, da su Krizni štab odnosno Ratno predsjedništvo, i u vrijeme dok je služba obezbjeđenja bila u ingerenciji TO i SJB Hadžići (od sredine jula do početka oktobra 92.), bili uredno izvještavani o stanju u objektu Silos govore dokazi **T – 652, T-672, T-671**, odnosno da je odlučivalo o puštanju lica na slobodu govori dokaz **T-654, T-668, T-669, T-670, T-106, T-107, T-108, T-654, T-668**, te donosilo odluke vezano za uslove u objektu govori i dokaz **O2-73** (Odluka Ratnog Predsjedništva od 16.10.92. godine o povećanju količine hrane, te da se povede računa o i kvaliteti i razmotri mogućnost uvođenja trećeg obroka). Takođe, Ratno predsjedništvo je odlučivalo i o izmještanju određenih lica iz Silosa i Krupe u objekat OŠ Pazarić dana 29.07.92. , što potvrđuje dokaz **T-106**, ali i o puštanju određenih lica iz objekta Silos, dokaz **T-107, T-108**. Nadalje, na osnovu izvještaja upravnika u vezi s pojavom bolesti u objektu, Ratno predsjedništvo je donijelo odluku od 02.avgusta 1992. godine da se pritvorena lica teškog zdravstvenog stanja stave u izolaciju , dokaz **T-109**.

Predaja objekta Silos u nadležnost SJB Hadžići

104. Prema dokazu **T-63**, Ratno predsjedništvo je dana 07.10.92. godine donijelo odluku kojom se Privremeni zatvor u Tarčinu daje u nadležnost i staranje SJB Hadžići, te je imenovana komisija za primopredaju, koji dokaz ukazuje na činjenicu da je objekat „Silos“ tada prešao iz nadležnosti Ratnog predsjedništva u nadležnost policijskih struktura, a što potvrđuje i Zapisnik o pregledu i primopredaji od 07.10.1992. godine (dokaz **T-145**). Navedeno potvrđuje i dokaz **T – 762/ iz O – 1022**, Odluka sačinjena od strane Ratnog predsjedništva od 1.10.1992. godine, kojom se obezbjeđenje zatvora Silos stavlja u nadležnost SJB Hadžići, kao i upravnici. Na temelju ove odluke, upravnik Silosa Hujić Bećir je sačinio Izvještaj od 07.10.92. godine u kojem se navodi da je na osnovu odluke Ratnog predsjedništva da se obezbjeđenje stavi u nadležnost SJB Hadžići, a upravnik pod kontrolu takođe SJB Hadžići, dana 07.10.92. izvršen popis pritvorenika kao i primopredaja naoružanja i straže. Također, ovim izvještajem se traži od RP ili SJB da se izjasne o primjeni člana 14., 40. i 41 Pravilnika o kućnom redu kako bi se mogao napraviti dalji plan,

te ih upravnik upozorava da je zdravstvena zaštita skoro nikakva jer doktor rijetko dolazi, a i kada dođe obavi 10-tak lica i ode, a pravda se nedostatkom lijekova, dokaz **T-674**.

105. Da je i dalje Ratno predsjedništvo, nadležno za uslove u objektu, da je njegov predsjednik izvještavan o tome od strane upravnika, te da je odlučivalo i o puštanju zatočenih lica, govore dokaz **T – 113** Odluka Ratnog predsjedništva od 16.10.1992. godine, u potpisu predsjednik Ratnog Predsjedništva Mustafa Đelilović, kojom se naređuje prikupljanje čebadi i zimske garderobe od porodica za zatvorenike u silosu; dokaz **T-677** Prijedlog upravnika za otpust jednog zatvorenika od 03.11.1992.godine; dokaz **T-676** Izvještaj upravnika o stanju u zatvoru Tarčin od 15.10.1992.godine; dokaz **T-675** Izvještaj upravnika od 12.10.92. godine o opštem statusu pritvorenika u smislu smještaja, ishrane, higijene, zdravstvene zaštite, kontakta s porodicom; te dokazi **T-674**, itd.

106. U tom periodu, dakle sve do 06.11.92., pripadnici policije koji su bili angažovani na vanjskom i unutrašnjem obezbjeđenju Silosa su odgovorni načelniku SJB Hadžići, odnosno optuženom Čović Fadilu, inače članu Ratnog Predsjedništva, a o angažovanosti pripadnika SJB Hadžići na obezbjeđenju objekta Silos ukazuje i dokaz **T-82, T-83, T-84** -Spiskovi policajaca koji obezbjeđuju zatvor Silos.

Formiranje 9. Br. Brigade, predaja objekta Silos u nadležnost vojnih struktura i dolazak optuženog Nezira Kazića na mjesto komandanta 9. brbr

107. Naredbom o formiranju brigada OS, Naređenje, Štab Vrhovne komande OS RBiH od 05.11.1992. godine, **T – 416** se naređuje formiranje 9. Brdske brigade.

108. Od 06.11.92. godine, prema provedenim dokazima, SJB Hadžići, na čelu s optuženim Čović Fadilom više nema ingerenciju nad obezbjeđenjem objekta Silosa, jer isto prelazi u nadležnost vojnih struktura, odnosno Opštinskog štaba odbrane, a poslije i 9. Brdske brigade kada je ista formirana. Službena primopredaja Silosa između RSM i TO je bila 06.11.92. godine (**dokazi O1-319, T-678, T-421**), dok pripadnici policije SJB Hadžići, koji su djelimično i dalje na obezbjeđenju Silosa, posebno na unutrašnjem obezbjeđenju, među kojima je i optuženi Kalember Nermin, su od tog momenta pretpočinjeni brigadi (**dokazi T-763, T-764**). Primopredaja „Silosa“ između policijskih i vojnih struktura izvršena je dana 06.11.1992. godine o čemu je sačinjen Zapisnik koji je uveden kao dokaz **T-678**.

109. Naime, kada je „Silos“ prešao u nadležnost vojnih struktura, SJB je oružanim snagama stavio na raspolaganje određeni broj pripadnika policije (**T-763**), od kojih je određeni broj ostao na obezbjeđenju „Silosa“ (**T-764**), što proizlazi iz spiska pripadnika policije koji ostaju na obezbjeđenju „Silosa“, od 05.11.1992. godine.

110. Da su od kraja 1992. godine „Silos“ i „Krupa“ bili u ingerenciji vojnih struktura, potvrđuje i Izvještaj upravnika „Krupe“ (**T-865**). Takođe, ovu činjenicu potvrđuje i dokaz **T-566**, iz kojeg je vidljivo da vojne strukture daju odobrenje televizijskoj ekipi da može vršiti snimanje zatvora „Silos“ i „Krupa“, a na to ukazuju i dokumenti **T-568, T-597**.

111. Kako je to naprijed utvrđeno dana 19.01.1993. godine na čelo 9. Brbr dolazi optuženi Kazić Nezir, od kojeg momenta isti preuzima ingerenciju nad objektima Silos i Krupa, uključujući i upravnike objekata Silos i Krupa, sve do 04.11.94., kada je optuženi Kazić razriješen dužnosti komandanta brigade.

112. U prilog navedenoj tvrdnji je i naredba iz februara 1993. godine (**T-572**) kojom optuženi Kazić Nezir izdaje naređenje da se iz vojnih zatvora „Silos“ i „Krupa“ ne može vršiti „izvođenje Srba“ bez njegovog odobrenja, te upravnike zatvora zadužuje da svaki dan mu dostavljaju službeni izvještaj o stanju, što su oni u narednom periodu i radili.

113. Da je optuženi Kazić Nezir, dolaskom na mjesto komandanta 9. Brbr (19.01.1993. godine), u čijoj su ingerenciji od novembra 92. godine bili objekti Silos i Krupa, odmah po stupanju na dužnost bio upoznat s stanjem u objektima govore izvještaji koji su mu u narednom periodu dostavljeni od upravnika. U tom pravcu, Vijeće je cijenilo dokaze **T – 686 (O 1- 944)** Zahtjev za pojačanje obezbjeđenja privremenog zatvora „Silos“ od 18.01.1993.godine, upućen načelniku za bezbjednost s ciljem da se pošalje pojačanje straže jer ih je nedovoljan broj, a i nemaju dovoljno naoružanja. O tome da se pripadnici Zukine jedinice koja je došla na ispomoć 27.01.93. godine nedolično ponašaju prema zatočenim Srbima, optuženi Kazić je obavješten na osnovu izvještaja upravnika Hujića, o čemu govori dokaz **T-688**, Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ od 28.01.1993. godine, te dokaz **T-690** koji govori o tome da je optuženi Kazić obavješten o maltetiranju pritvorenika iz ćelije 8. od strane Zukinih pripadnika. Da je optuženi kao komandant brigade bio zadužen za obezbjeđenje sredstava za rad upravnika u objektu Silos, potvrđuje dokaz **T-689** Izjava sačinjena od strane upravnika i zamjenika upravnika Silosa od 03.02.1993.godine.

114. Nadalje, da je optuženi u narednom periodu, tačnije tokom 93. godine, redovno i gotovo svakodnevno izvještavan od strane upravnika Hujić Bećira o stanju u objektu Silos, o uslovima, uključujući i zahtjeve upravnika za poboljšanje uslova u pogledu ishrane, zdravstvene zaštite, liječenja, o brojnom stanju zatočenih lica, kao i o činjenici odvođenja zatočenih lica na radove, govore izvještaji upravnika Hujića i to dokazi **T-691, T-692, T-693, T-694, T-695, T-697, T-699, T-702, T-703, T-704, T-705, T-708, T-710, T-711, T-712, T-713, T-715, T-716, T-765**.

115. Da je optuženi imao ingerenciju i da odlučuje o smjeni stražara koji su obezbjeđivali objekat Silos, govori izvještaj od 06.09.93., dokaz **T-700**.

116. O urednom izvještavanju optuženog Kazić Nezira o stanju u objektu Silos i tokom 94. godine, sve do odlaska s funkcije komandanta brigade 04.11.94. godine, govore izvještaji upravnika Hujić Bećira o brojnom stanju zatočenih lica, o broju lica koji se nalaze na radovima, o teškim higijenskim uslovima, o zdravstvenim uslugama, o pojavi kožnih oboljenja, o zahtjevu doktora da se određena lica upute u bolnicu Suhodol, o smrti Samouković Zdravka u bolnici Suhodol, o nestanku određenih lica tokom radova i to dokazi **T-716, T-717, T-721, T-730, T-731, T-735, T-736, T-737, T-743**. Zatim, dokaz **T-728** u kojem upravnik izvještava o napadu na zatvor Silos dana 10.04.94. od strane izbjeglica iz Foče i Goražda koji su prijetili da će ih sve pobiti, nakon čega je komanda brigade poslala vojnu policiju u ispomoć, da bi u objekat uletila grupa žena naoružana pištoljima i bombama i izveli trojicu zatvorenika i odveli ih u nepoznatom pravcu. U tom pravcu je i set dokumenata koji potiču iz 1994. godine, a odnose se na raspored dežurnih starješina u „Silosu“ (dokazi **T-744, T-772, T-773, T-774, T-775 i T-776**), koji takođe jasno potvrđuju da je „Silos“ bio pod nadležnošću 9. bbr.

117. O ingerenciji optuženog Kazić Nezira kao komandanta 9. brdske brigade govori i njegovo ovlaštenje da imenuje i razriješava upravnike logora, što je 16.08.1994. godine i učinio kada je naredbama Hujić Bećira razriješio (**T-65**), a Čović Halida imenovao (**T-75**) na poziciju upravnika logora „Silos“, od kojeg momenta je optuženog Kazić Nezira,

o stanju u objektu, izvještavao upravnik Čović Halid, o čemu govori dokaz **T-745, T-747, T-749, T-750, T-752, T-753, T-754.**

118. Konačno, prema provedenim dokazima, objekat Silos dana 26.04.95. prelazi u nadležnost komande 14. Divizije ARBIH, koja vojna formacija preuzima obezbjeđenje Silosa, a što proizlazi iz dokaza **T – 546** Zapisnik o preuzimanju objekta "Silos", Komanda 14.d.KoV, strogo pov. Br. O1-64-04/95 od 27.04.1995. godine u kojem se navodi da je na osnovu naredbe komandanta 14.d. Zaima Imamovića od 26.04.1995. godine o preuzimanju Silosa, dolazila komisija koja je izvršila popis prostorija, opreme i zatvorenika dana 26.04.95. godine.

119. Posebno valja naglasiti da i pored utvrđene činjenice prelaska objekta Silos pod ingerenciju 9. Brbr, ingerencija civilnih vlasti tj Ratnog predsjedništva nad istim ne prestaje na šta upućuju dokazi T-679, T-680. T-682, te dokaz T-684, govore, a radi se o izvještajima upravnika Hujić Bećira upućeni Ratnom predsjedništvu, u kojim upravnik obavještava da se određeni broj lica nalazi u teškom zdravstvenom stanju zbog čega je potrebno odlučiti o njihovom puštanju, da se zatvorenici žale na kvalitet i kvantitet hrane, o problemima s vodom, o posjeti MKCK čiji su predstavnici iskazali primjedbe u vezi uslova boravka, o puštanju na razmjenu zatočenih lica na osnovu odluke Ratnog predsjedništva, te prijedlog za otpuštanje određenih lica iz zatvora zbog bolesti, a na osnovu prijedloga doktora. Navedeno potvrđuje i dokaz T-118 kojim Ratno predsjedništvo traži od upravnika Silosa i Krupe da im se dostave spiskovi zatočenih lica.

Objekat "Magacin Krupa" u Zoviku

120. Prema provedenim dokazima, a kada je u pitanju objekat Krupa, prva grupa lica srpske nacionalnosti, koja je lišena slobode na osnovu odluke Kriznog štaba Opštine Hadžići, je pristigla nakon pada granate na OŠ Pazarić (28.06.92.), te zarobljenici u Krupi ostaju sve do sredine 94. godine. Navedeno potvrđuje i dokaz **T – 789**, Izvještaj upravnika Mešanovića o početku rada zatvora u Krupskoj rijeci od 02.07.1992., u kojem se navodi da je sa danom 22.07.92. završeno premještanje zatvorenika iz OŠ Pazarić u Krupu.

121. Takođe, ocjenom dokaza, Vijeće je zaključilo da obezbjeđenje u Krupi vršile vojne formacije, odnosno u početku pripadnici TO Hadžići, a potom je Krupa (kao i objekat Silos) bila od početka novembra 92. godine pa do odlaska zatočenih lica iz Krupe, u ingerenciji 9. Brb., i sve vrijeme upravnik Mešanović je odgovoran vojnim komandantima, kojima je i podnosio izvještaje. Dakle, u obezbjeđenju objekta Krupa nisu nikada učestvovali pripadnici policije, niti je načelnik SJB Hadžići ikada bio izvještavan od stanju u objektu Krupa.

122. Do dolaska optuženog Kazić Nezira na funkciju komandanta brigade (19.01.1993.), obezbjeđenje u objektu Krupa su vršili prvo pripadnici OŠ TO Hadžići, a potom pripadnici 9. Brbr, čije komande je upravnik Mešanović redovno izvještavao o stanju u objektu, što potvrđuju izvještaji optuženog Mešanović Šerifa kako o brojnom stanju zatočenih, tako i o uslovima boravka, te stanju zatočenika, što potvrđuju dokazi **T-796, T-798, T-799, T-800**, te dokazi od **T-821 do T-837.**

123. Što se tiče dnevnih izvještaja za brojno stanje zatvorenika u OŠ, prema dokazima **T-800 do T-814, T-817, T-820**, upravnik zatvora Krupa Mešanović Šerif je komandu OŠ TO gotovo svakodnevno izvještavao o tome koliko je lica zatočenih u OŠ

Pazarić, odnosno koliko je lica iz zatvora Krupa prebačeno u OŠ i iz kojih razloga. Ovi dokazi se tiču perioda od 19.08.92. do 09.10.92. godine.

124. Takođe, da je u periodu oktobar/ novembra 92. godine upravnik Mešanović izvještavao komandu OŠ TO odnosno načelnika za bezbjednost 9. Brbr. O brojnom stanju zatočenika u zatvoru Krupa, odnosno o prijemu novih lica u zatvor, potvrđuju dokazi **T – 821, T – 822, T – 823, T – 824.**

125. Što se tiče izvještavanja o uslovima u objektu, iz dokaza **T – 826** proizlazi da je upravnik Mešanović izvjestio 05.11.92. godine komandu OŠ TO i Ratno predsjedništvo da je potrebno puštanje zatočenika iz pritvora zbog bolesti i starosti. Takođe, u spis je uveden spis dokaza koji govori o tome da upravnik Mešanović obavještava komandu OŠ TO da su na osnovu odluke Ratnog predsjedništva, puštena određena lica iz zatvora radi razmjene, što potvrđuju dokazi **T – 827, T – 828, T – 829, T – 830, T – 831, T – 832**, kao i dokaz **T – 833** Izvještaj upravnika o radu zatvora za period od 16.12. do 22.12.1992. godine u kojem upravnik obavještava komandu brigade o puštanju lica iz zatvora radi razmjene na osnovu odluke Ratnog predsjedništva. S tim u vezi je i dokaz **T – 790** Izvještaj upravnika Mešanovića od 27.07.1992., u kojem se navodi da je 27.07.92. na osnovu saglasnosti Ratnog predsjedništva iz zatvora Krupa u OŠ Pazarić prebačeno 34 zatvorenika. Zatim o prebacivanju zatvorenika iz Krupe u OŠ na dan 28.07.92. govori i dokaz **T-791**, dokaz **T-792** za dan 29.07.92., **T-793** za dan 03.08.92.

126. Da je za obezbjeđenje Krupe do formiranja brigade bio zadužen OŠ TO Hadžići potvrđuje i dokaz **T – 880**, Zahtjev od 14.07.92. za formiranje jedinice jačine 12 boraca radi potreba obezbjeđenje zatvora Krupa, koji je sačinio komandant OŠTO Čatić Mirsad, te dokaz **T – 881**, naređenje da se do 18.07.92. organizuje straža zatvora Krupa jačine 13 stražara i jedan bolničar, koje je takođe izdao komandant OŠTO Mirsad Čatić

127. Da je u periodu od dolaska zatočenih lica u objekat Krupa (kraj juna/početak jula 92. pa do formiranja brigade u novembru 92. godine), za obezbjeđenje bio zadužen OŠ TO govori i dokaz **T-794**, zahtjev upravnika od 06.08.92. upućen komandantu OŠ TO da se radi složenosti poslova na mjesto zamjenika upravnika rasporedi Karić Asim, pripadnik vojne policije.

128. Nadalje, da su u obezbjeđenju objekta Krupa, nakon osnivanja brigade u novembru 92. godine, učestvovali pripadnici 9. Brbr, potvrđuje dokaz **T-78**, a radi se o Spisku ljudstva i straže zatvora „Krupa“, koji je potpisao upravnik zatvora, dok u zaglavlju dokumenta stoji da se radi o dokumentu Komande 9. brdske brigade.

129. Da su od kraja 1992. godine „Silos“ i „Krupa“ bili u ingerenciji vojnih struktura, potvrđuje i izvještaj upravnika „Krupe“ u kojem se navodi da je naredbom štaba VRH komande od 23.12.93. godine zatvor u Krupi stavljen pod komandu 9. Brbr koja je preuzela sve ingerencije i odgovornosti vezano za ratne zarobljenike, dokaz **T-865**. Navedeno potvrđuje i dokaz **T-566**, iz kojeg je vidljivo da vojne strukture daju odobrenje televizijskoj ekipi da može vršiti snimanje zatvora „Silos“ i „Krupa“, a na to ukazuju i dokumenti **T-568 i T-597**. Navedeno potvrđuju i Izvještaji upravnika Mešanovića upućeni komandi 9. Brb i to dokaz **T – 834**, Izvještaj za period od 28.12.1992. do 01.01.1993. godine o premještanju lica iz Silosa u Krupu i obrnuto, da je zdravstveno stanje lica koja su došla dobro, jedino nije dobro Vidojević Slavomir kome je ukazana ljekarska pomoć doktora Kadić Muharema, te obavjest da se dijele tri obroka, te dokaz **T – 835** Izvještaj za

period od 02.01.1993. do 06.01.1993. godine o brojnom stanju, te obavjest da postoji radni vod za siječu drva.

130. S obzirom da među optuženim u ovom predmetu nema ni komandanta TO Hadžići, niti komandanta 9. brbr koji je tu dužnost obavljao do dolaska na to mjesto optuženog Kazića, to je Vijeće, u kontekstu ingerencija u odnosu na objekat Krupa, a time i odgovornosti optuženog Kazić Nezira, cijenilo samo dokaze koji se odnose na period poslije postavljenja optuženog Kazića za komandanta (19.01.93. godine).

131. Od početka 93. godine, upravnik Mešanović se obraća Komandi 9. Brbr. koju redovnim izvještajima o radu zatvora obavještava o brojnom stanju zatvorenika u zatvoru Krupa i broju prebačenih u Silos i obrnuto, o uslovima u objektima, problemima sa kojim se susreće, traži pojačanje straže, obavještava o broju puštenih odnosno razmijenjenih lica na osnovu odluke Ratnog predsjedništva, obavještava o oboljelim licima, itd, o čemu govore dokazi **T-834 do T-845**. Tako npr prema dokazu **T – 836**, upravnik je podnio izvještaj o radu zatvora komandantu brigade za period od 02.04. do 07.04.1993. godine, u kojem ga izvještava o puštanju lica radi razmjene lica Kapetina Slavoljuba, to na osnovu odluke Komisije za razmjenu i Komande 9. Brbr, te da se na radu na Igmanu nalazi 8 lica.

132. Nadalje, da je optuženi Kazić kao komandant brigade bio zadužen i za obezbjeđenje pružanja medicinskih usluga zatočenim licima u objektu Krupa kao i obezbjeđenje liječenja istih, govori dokaz **T – 838**, Zahtjev upravnika upućen komandi brigade za davanje saglasnosti za obezbjeđenje sanitetske službei pratnje vojne policije radi preuzimanja zatvorenika iz Krupe i prevoz istih u bolnicu Suhodol od 25.01.1993. godine, te dokaz **T – 840** Prijedlog upravnika za promjenu medicinskog tehničara u Krupi od 07.02.1993. godine. Nadalje, Vijeće je cijenilo i dokaz **T – 860** Prijedlog upravnika za upućivanje na liječenje u bolnicu Suhodol lica Đogović Milomira od 20.04.1993. godine.

133. Također, na osnovu izvještaja upravnika, optuženi Kazić je bio upoznat i sa posjetom MKCK u objektu Krupa u martu 93. godine, a što potvrđuju izvještaji pravnika, **T – 850 i T-851**.

134. Cijeneći sve naprijed citirane dokaze, Vijeće je, van razumne sumnje, zaključilo da su u objektu Krupa, od pristizanja prve grupe civila srpske nacionalnosti krajem juna odnosno početkom jula 92. godine, pa do rasformiranja objekta sredinom 94. godine, obezbjeđenje uvijek vršile isključivo vojne formacije, odnosno u početku TO Hadžići, a potom pripadnici 9. Brb.. Sve vrijeme egzistiranja objekta Krupa, upravnik Mešanović je o stanju u objektu, o uslovima, o broju zatočenih, o puštanju lica na razmjenu, o problemima sa kojim se susreće u vezi s zatočenim licima, uključujući i razne zahtjeve i prijedloge u vezi s pružanjem medicinske pomoći, liječenja, doture hrane, redovno izvještavao komandu OŠ TO Hadžići, a nakon formiranja brigade i dolaska optuženog Kazića na mjesto komandira, izvještavao je o svemu navedenom upravo optuženog Kazić Nezira.

OŠ 9. Maj u Pazariću

135. Prema provedenim dokazima prva grupa zatočenih lica u fiskulturnu salu OŠ 9. maj u Pazariću pristiže već krajem maja i početkom juna 92. godine, dok je posljedni zatočenik napustio prostorije škole 10.10.'92. godine, a što proizlazi prije svega iz iskaza oštećenih, ali i dokaza **T-789 i T-822**. Takođe, prema dokazima, u periodu od 28.06.92., kada je pala granata na krov škole, (kada su poginula dva lica i to Samouković Mladen i

Žuža Neđo, a lakše su ranjeni Krstić Branislav i Glavaš Miroslav, **dokaz T – 782**), lica iz škole su bila izmješšana u objekat Krupa u grupama negdje do 22.07.92. godine, da bi nakon tog datuma ponovo određeni broj lica iz Krupe bio doveden u školu, gdje ostaju do 10.10.92. godine, kada i posljednje lice napušta školu „9. Maj“ u Pazariću.

136. Da je u OŠ bilo zatočeno oko 140 lica srpke nacionalnosti, govore spiskovi lica koja se nalaze u školi u Pazariću, što potvrđuju dokazi **T-899, T-900**.

137. U kontekstu dislokacije zatočenih lica iz škole u objekat Krupa i obrnuto, relevantni su dokazi **T – 106** Odluka Ratnog predsjedništva od 29.07.1992. godine o dislokaciji nekih zatočenika iz Silosa i Krupe u OŠ Pazarić. Da su tokom jula 92. godine zatvorenici srpske nacionalnosti iz prostorija OŠ prebačeni u prostorije kasarne „Krupa“, konstatovano je u biltenu za dan 22.07.1992. godine – **T-392**, da bi nekoliko dana poslije, veća grupa zatvorenika ponovo bila vraćena u prostorije OŠ, što je konstatovano u biltenu za dan 27.07.1992. godine – **T-392**.

138. Da je objekat OŠ u Pazariću bio u ingerenciji SJB Hadžići, odnosno PS Pazarić, na čijem čelu je de facto bio optuženi Šabić Mirsad kao komandir PS, potvrđuju provedeni materijalni dokazi, ali i iskazi svjedoka.

139. Navedeno prije svega proizlazi iz dokaza **T-865** Izvještaj upravnika Mešanovića od 22.05.1993. u kojem se navodi da je privremeni zatvor u OŠ u Pazariću pod nadležnošću SJB Pazarić, da bi odlukom Vrhovne komande OS RBiH od 23.12.92. godine zatvor u Krupi, odnosno u Pazariću bio stavljen pod komandu 9. Brbr.

140. Takođe, činjenicu da je SJB Hadžići bila nadležna za ovaj objekat proizlazi i iz dokaza **T – 195**, Izvještaj o radu SJB Hadžići od 01.07.1992. godine, u prilogu akt od 13.06.1992. godine, u kojem se navodi da je došlo do privođenja većeg broja lica u prostorije novoformiranog zatvora u Tarčinu, pa SJB Hadžići od Ratnog predsjedništva traži *„stvaranje uslova za zakonito izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Službe, a kcje se ogleda u donošenju odgovarajućih odluka o ograničenju kretanja, izolaciji i zadržavanju određenih kategorija lica“*.

141. Ključna činjenica koja govori u prilog tome da je SJB Hadžići, i to PS Pazarić, bila zadužena za funkcionisanje objekta OŠ u Pazariću jeste činjenica da su upravo pripadnici PS Pazarić učestvovali u obezbjeđenju zatočenih lica. Tako u izvještajima koji su uvedeni kao **T-196** i **T-198** navedeno je da je veći broj radnika policije angažovan, između ostalog i *„na obezbjeđenju formiranih zatvora u Tarčinu i Pazariću, a posebno na pretresu i čišćenju terena, pronalaženju i hvatanju otkrivenih lica – pripadnika neprijateljskih vojnih formacija, oduzimanju ilegalnog oružja...“*

142. Konačno i u ratnom Biltenu za dan 16.06.1992. godine koji je uveden kao **T-392** konstatuje se da su radnici milicije, između ostalog, bili angažovani *„na obezbjeđenju objekata i zgrade gdje se nalaze uhapšena lica“*. U ratnom Biltenu za 20.06.1992. godine koji je uveden kao dokaz **T-392**, među aktivnostima policije konstatuje se i *„čuvanje i obezbjeđenje građana lišenih slobode, a nalaze se u osmogodišnjoj školi“*, a to potvrđuju i drugi bilteni gdje su konstatovane aktivnosti na obezbjeđenju zatvorenika i prostorija gdje su smješteni zatvorenici, i u toku jula, avgusta i septembra 1992. godine, između ostalih i dokazi **T-392**.

143. Dakle, kada je u pitanju objekat **OŠ 9. maj u Pazariću**, Vijeće je na osnovu ocjene provedenih dokaza, van razumne sumnje, zaključilo da je od pristizanja prve grupe zatvorenika početkom juna 92. godine, pa do sredine oktobra 92. godine (do kada su ostali i posljedni zatočenici), optuženi Šabić, kao *de facto* komandir PS Pazarić (koja je sastavni dio SJB Hadžići), je odgovoran za smještaj tih lica, ali i obezbjeđenje istih, budući da su obezbjeđenje zatočenih lica u Sali škole vršili pripadnici aktivnog i rezervnog sastava PS Pazarić, s tim da je Šabić i neposredno učestvovao u akciji privođenja i razoružavanja, a tokom perioda boravka, zatočenici su ga i često viđali i u školi, o čemu će više biti riječi prilikom obrazlaganja pojedinih tačaka optužnice.

Opšti elementi – krivično djelo iz člana 142. KZ SFRJ

144. U članu 142. stav 1. KZ SFRJ navodi se:

“Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, **nečovječna postupanja**, biološki eksperimenti, **nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja**; raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarnodnjavanje ili prevođenje na drugu vjeru; prisiljavanje na prostituciju ili silovanje; primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, **protivzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja**, **lišavanje prava na pravilno i nepristrasno suđenje**; prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njenoj obavještajnoj službi ili administraciji; **prisiljavanje na prinudni rad**, izgladnjavanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonite i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca, ili ko izvrši neko od navedenih djela,

kaznit će se zatvorom najmanje pet godina ili smrtnom kaznom.“

145. Dakle, krivično djelo za koje su optuženi oglašeni krivim, prema zakonskoj definiciji člana 142. stav 1. KZ SFRJ, ima sljedeće elemente:

- da djelo počinioca mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava;
- da kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije;
- da djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom;
- da počinitelj mora narediti ili počiniti djelo.

146. Ovo Vijeće nalazi da među stranama nije sporno postojanje elementa predmetnog krivičnog djela, osim u dijelu statusa civila, na što je svojevremeno ukazano u žalbama većine optuženih kao i dijelu subjektivnog postupanja optuženih, što će biti obrazloženo kroz pojedine inkriminacije. Stoga će ovo Vijeće detaljno obrazložiti pitanje civilnog statusa oštećenih, dok će za ostale elemente dati kraći osvrt o njihovom postojanju.

Djelo mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije

147. Kako je to već navedeno, ovo Vijeće nije našlo da je među strankama sporno postojanje ostalih uslova krivičnog djela iz člana 142. KZ SFRJ, osim još u dijelu počinjenja konkretnih inkriminacija u osnovi zločina, da počinilac mora narediti ili počiniti djelo, što će i biti obrazloženo kroz nastavak, odnosno utvrđenja o krivici optuženih za radnje u osnovi zločina.

148. Stoga, za apelaciono vijeće i nije sporno da je u datom vremenskom periodu, kako je precizirano u izreci ove presude, postojao oružani sukob kako između vojnih i policijskih snaga R BiH i vojnih i policijskih snaga R. Srpske od mjeseca maja 1992. godine do mjeseca januara 1996. godine, odnosno u periodu od aprila 1993. godine pa do jula 1993. godine između Hrvatskog vijeća obrane i Armije R. Bosne i Hercegovine što proizlazi iz materijalnih dokaza, kao i iskaza svjedoka. U tom smislu je ovo Vijeće prevashodno imalo u vidu Odluku Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine od 08.04.1992. godine o proglašenju neposredne ratne opasnosti (T-1222), kao i Odluku Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja (T-1223). Nadalje, kao značajne materijalne dokaze u ovom kontekstu, ovo Vijeće je cijenilo i dokaz T-1226- iz kojeg proizlazi činjenica da je isti organ dana 18.08.1992. godine donio Odluku o formiranju Korpusa Armije BiH, zonama njihove odgovornosti i pretpočinjavanju. Osim ovih materijalnih dokaza, i brojni svjedoci (Đorđe Andrić, Radmilo Šogura, Vinko Lale, Spasoje Kovačević, Slavko Jovičić, Dragan Regoja, Momčilo Mrkaja i dr) koji su živjeli u selima na području Tarčina i Pazarića su govorili o stanju u njihovim selima u proljeće 1992. godine, o pojavi nacionalnih tenzija, o naoružavanju, o organizovanju seoskih straža, nemogućnosti kretanja, prestanku odlaska na posao, odnosno o opštim okolnostima koje su prethodile događajima iz optužnice.

149. S druge strane, da je u proljeće 1993. godine postojao oružani sukob između Hrvatskog vijeća odbrane i Armije Republike Bosne i Hercegovine, potvrđuju materijalni dokazi **T-442 do T-445**, kao i iskazi svjedoka Luce Mrnjavac, Ive Bilića, Nike Pejaka, Jedinka Ilijaševića i dr.

150. Slijedom navedenih objektivnih i subjektivnih dokaza apelaciono vijeće je van razumne sumnje utvrdilo da je u vrijeme kada su se predmetni događaji desili i kada su preduzimane zabranjene radnje za koje su optuženi osuđeni, postojao oružani sukob kako između jedinica A BiH i vojske R. Srpske, odnosno između A BiH i HVO-a u kojem su se sukobile neprijateljske strane, a koji sukob je postojao na konkretnom prostoru opštine Hadžići, da je plan bio zarobljavanje prvo srpskog, a potom i hrvatskog stanovništva opštine Hadžići i njihovo odvođenje u zatočeničke objekte "Silos", "Krupa" i OŠ u Pazariću gdje su se desile predmetne inkriminacije, kao i da je u BiH bilo ratno stanje, odnosno rat.

Djelo počinioaca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom

151. Da su djela optuženih Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujica, Halida Čovića i Nermina Kalembera a koje inkriminacije će biti u nastavku obrazložene, povezana sa oružanim sukobom, odnosno ratom, ovo Vijeće je utvrdilo na osnovu relevantnih faktora, kao što su: položaj optuženog, činjenica da je počinilac zločina borac, priroda žrtve, da žrtva nije borac, da žrtva pripada suprostavljenoj strani, da se može

smatrati da je to djelo u funkciji ostvarenja krajnjeg cilja vojnog pohoda, te da počinjenje zločina proizilazi iz službenih dužnosti počinitelja ili spada u njihov okvir.³

152. S tim u vezi, kao odlučnu činjenicu u pogledu poveznice djela optuženih *tempore criminis*, ovo Vijeće je cijenilo pripadnost optuženih policijskim i vojnim strukturama R. BiH, a o čemu je dato detaljno obrazloženje u prethodnim navodima ove presude u okviru podnaslova „Uloga i svojstvo optuženih“.

153. U konkretnom slučaju, Vijeće je ispitivalo *da li je postojanje ratnog stanja, odnosno oružanog sukoba, u znatnoj mjeri utjecalo na sposobnost počinioca da počinio zločin, njegovu odluku da ga počinio, način počinjenja zločina ili cij li sa kojim je počinjen*.⁴ Pa ako se uzme u obzir da su optuženi u datom vremenskom periodu imali svojstvo pripadnosti policijskim i vojnim strukturama, da se predmetni događaji odvijaju u zatočeničkim objektima, u koje se i dovode lica upravo kao posljedica oružanog sukoba koji se odvijao, kako je to prethodno navedeno, nema dileme da su poduzete radnje u direktnoj uzročno-posljedičnoj vezi sa istim.

Kršenje pravila međunarodnog prava

154. Slijedom odredbe iz člana 142. KZ SFRJ nije neophodno (nije uslov postojanja samog djela) da počinilac zna ili ima namjeru da krši međunarodnu normu (nije nužno da kršenje blanketnih propisa bude obuhvaćeno sviješću učinioca), već je dovoljno da njegovo ponašanje objektivno predstavlja kršenje pravila međunarodnog prava, dok se kod preduzimanja konkretnih, pojedinačnih radnji izvršenja, svakako mora cijeliti subjektivni odnos počinioca prema djelu, što će Vijeće u obrazloženju presude koji se odnosi na krivicu optuženih detaljno elaborirati.

155. Citirana odredba se, između ostalog, temelji i na Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine (Konvencija), a ovo Vijeće je našlo da su optuženi postupali suprotno odredbama zajedničkog člana 3. stav 1. tačka a) i c) svih Ženevskih konvencija. Odredbe zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, predstavljaju minimum pravila koja je dužna poštovati svaka zemlja potpisnica. Navedenim članom je propisano:

“U slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbiye na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, svaka od strana u sukobu bit će dužna da primjenjuje bar sljedeće odredbe:

prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za brobu uslijed bolesti, rana, lišenja slobode, ili iz kojeg bilo drugog uzroka, postupat će se u svakoj prilici, čovječno bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, polu, rođenju, ili imovnom stanju, ili bilo kome drugom sličnom mjerilu.

³ Presuda Kunarac i drugi, drugostepena presuda, paragraf 59.

⁴ *Tužilac protiv Kunarac i drugih*, predmet broj: IT-96-23 & IT-96-23/1-A presuda 12.06.2002. godine, stav 58.

U tom cilju zabranjeni su i ubuduće se zabranjuju, u svako doba i na svakom mjestu, prema gore navedenim licima sljedeći postupci:

a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja. ...

c) povrede ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci.“

156. Kako bi se utvrdilo da su u konkretnom predmetu povrijeđena pravila međunarodnog prava neophodno je utvrditi da je radnja bila usmjerena protiv neke od zaštićenih kategorija osoba, u smislu odredbi Ženevskih konvencija. Vijeće podsjeća da u slučajevima gdje su zločini kažnjivi po članu 142. KZ SFRJ, kršenjem odredbi međunarodnog prava, žrtve navodnih povreda zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija (I-IV) predstavljaju osobe koje nisu neposredno učestvovala u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usljed bolesti, rana, lišenja slobode ili iz bilo kojeg drugog razloga, dakle lica koja se nalaze *hors du combat*.

157. Navedeni uslov je prema stavu nekih odbrana sporan, koji su zastupali tezu da su lica srpske nacionalnosti, koja su lišena slobode, zapravo predstavljala opasnost po nacionalnu bezbjednost slobodnog dijela Opštine Hadžići, imajući u vidu količinu naoružanja koje su isti posjedovali, a što proizlazi kako iz iskaza svjedoka-oštećenih, kao iz dokaza materijalne prirode. Kada je u pitanju vojno organizovanje borbenih jedinica, prema dokazima odbrana, a prvenstveno nalazu vještaka Šadića, korištene su knjige "Formacija" sa specificiranim ličnom i materijalnom strukturom, a koje su korištene u SFRJ za potrebe TO i JNA. Upoređivanjem pojedinih formacija s naprijed pomenutim brojem komada naoružanja koje je pronađeno i oduzeto od strane pripadnika SJB Pazarić, kao i potencijalnim neophodnim brojem ljudi, vještak zaključuje da je nađeno oružje na prostoru Pazaruća i Tarčina ostalo na tom prostoru u rukama srpskog stanovništva, to bi bio ogroman vojni i bezbjedonosni problem i prijetnja kojim bi se, najvjerojatnije, postigla blokada puta M-17, te progon i ubistva nesrpskog stanovništva. prema mišljenju odbrana, opravdava njihovo lišavanje slobode.

158. Razmatrajući ovo pitanje, apelaciono vijeće je polazeći od nespornih činjenica da je kod znatnog broja lica srpske nacionalnosti pronađena i oduzeta veća količina vojnog naoružanja, ipak nije moglo prihvatiti navedenu tezu odbrana.

159. Naime, vijeće nalazi dokazanim da su lica koja su bila zatočena u zatočeničkim objektima Silos, OŠ i Krupa, u momentu lišenja slobode i zatočenja, bila van borbenog stroja (navedena lica su se u momentu lišavanja slobode nalazila u svojim domovima) i nisu učestvovala u bilo kakvim borbama, obzirom da su jedni predhodno predali nelegalno oružje, a dok je od drugih takvo oružje oduzeto pretresima imanja i kuća. Kao takva, ova lica su obuhvaćena zaštitama iz zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija.

160. Vijeće je, nakon ocjene provedenih dokaza, nespornim utvrdilo status oštećenih kao civila, i to kako lica srpske nacionalnosti s područja Opštine Hadžići (naselja Tarčin, Pazarić, Gornja Raštelica, Donja Raštelica, Gornja Bioča, Donja Bioča, Korča, Odžak, Češće, Do, Sivice, Luke, Miševići, Ramići, Trnčići, Resnik, Osenik, Urduk, Deovići, Ferhatlije, Kasatići, Doljani, Garovci, Drozgometva, Zovik, Smucka, Lokve, Dub,

Dragovići), koja su u periodu od maja 92. do januara 96. bila zatočena u objektima Silos, Krupa i OŠ u Pazariću, tako i lica hrvatske nacionalnosti s područja Tarčina, Medvjedica, Mokrina, Pirina i Zabrdā, koja su u proljeće i ljeto 93. bila zatočena u objektima Silos i Krupa.

161. Vijeće je u tom smislu cijenilo iskaze svjedoka koji su svjedočili o načinu zatvaranja i okolnostima u kojima su se našli nakon što su zatvoreni u pojedine zatočeničke objekte. Svjedoci koji su bili u kritičnom periodu zatvoreni u prostorijama objekata Silos, OŠ i Krupa nisu nosili naoružanje, niti su na bilo koji način učestvovali u neprijateljstvima. Iz njihovih iskaza jasno proizlazi da se radilo o civilnim licima koja su lišena slobode i odvedeni iz svojih domova u zatočeničke centre (kako će biti detaljno obrazloženo u nastavku). Niko od njih nije bio uključen u vojne aktivnosti, a sve ove žrtve su, bez daljnjeg, bile "osobe van borbenog stroja" u vrijeme kada je krivično djelo počinjeno.

162. U odgovoru na pitanje kojoj su kategoriji zaštićenih osoba po Ženevskim konvencijama pripadali oštećeni u vrijeme kada optuženi prema njima poduzimaju nedozvoljene radnje za koje se terete, Vijeće se, u svijetlu kriterija međunarodnog humanitarnog prava, bavilo detaljnom analizom subjektivnih i objektivnih dokaza koji su provedeni tokom postupka. Za potrebe utvrđenja statusa oštećenih, Vijeće je analiziralo njihove iskaze u kontekstu pitanja šta je tačno svaki od zatočenika radio prije hapšenja i da li su neposredno učestvovali u neprijateljstvima.

163. Imajući u vidu činjenicu da je veliki broj lica bio zatočen u objektima Silos, OŠ Pazarić, a kasnije i Krupa, koji su živjeli na širem području Pazarića i Tarčina, to nije moguće obuhvatiti svaki iskaz svjedoka-oštećenog, te će se Vijeće pozvati na iskaze određenog broja svjedoka, koji su do hapšenja živjeli u različitim selima, kako bi se dobila sveobuhvatnija slika o statusu tih lica.

164. Tako **svjedok Andrić Đorđe**, govoreći o događajima neposredno prije lišenja slobode je naveo da je 13. maja pratio televiziju, zbivanja u Skupštini i previranja između tih partija koje su došle na vlast, te je bila odluka da se pokupi svo naoružanje, i sportsko i lovačko i ono koje su ljudi legalno imali i nelegalno, te mu je policija došla 13-tog maja, došla su dvojica policajaca pred kuću, inače je svjedok bio sekretar lovačkog društva, i tražili su mu da im da podatke o svim lovcima i lovačkom društvu, što je svjedok učinio i predao je i lovačko oružje koje je on lično imao i to lovački karabin i lovačku pušku 12-ku bokericu Zastavinu, to je sačmarica puška. Dali su mu potvrdu da su uzeli to naoružanje. Poslije toga su ponovo došli 01. juna 92. godine po njega kući policajci i rekli mu da je komandir policije Tufo Refo rekao da treba da dođe u policijsku stanicu, koja se tada nalazila u Društvenom domu u Tarčinu da da izjavu, što je svjedok i uradio, da bi ga tamo ispitivali o tome ko je dijelio oružje Srbima po selu, i tražili su mu neki pištolj da preda, za koji su sumnjali da je kod njega, međutim svjedok je rekao da nema pištolj, te su ga pustili kući. Valjda su sumnjali, jer neko je valjda dao spisak naoružanja, oni su po tom spisku naoružanja pošli po selima i uzimali oružje. Tako da su ga pustili taj dan kući. Nije nikakvih bilo problema. Međutim, ponovo 04.06.92. je pozvan da dođe zajedno sa bratom i zetom na informativni razgovor, te je po njih došla policijska patrola, svjedok je ponovo otišao u policiju, na sebi je imao majicu i na nogama papuče, da bi ga nakon razgovora, lice zvani Kalgari, odveo u Silos, gdje je zatekao brata Radovana i Nenada Kostića, i tamo ostaje do novembra 92. godine. Slično svjedočenja iznosi i **svjedok Vasilije Krunić** koji ističe da je neposredno prije lišenja slobode živio u svojoj kući u Pazariću, s tim da on nije imao ni oružje ni vojnu opremu, te navodi da je bio kući sve do negdje oko 19.06.92. godine, kada je po njega kući došla vojna policija i rekli su mu da ide na informativni razgovor, te ga

dovode u OŠ 9. Maj u Pazariću, gdje ga uvode u salu, gdje je zatekao oko 50-tak ljudi, svi su bili Srbi.

165. **Svjedok Radmilo Šogura** je živio u selu Urduk sa ocem i majkom, odveden je od kuće kao civil. Ističe da u proljeće 1992. godine nije bio vojno angažovan, niti je bilo ikakvih formacija u selu. Od oružja je imao regularno pištolj, ali ističe da je par dana prije hapšenja došao Mirsad Šabić i rekao da je situacija napeta i da bi bilo dobro da se oružje privremeno pohrani u PS i svjedok je tada predao taj pištolj, ali nije dobio potvrdu, s tim da mu je rečeno da će oružje biti vraćeno kad se steknu uslovi. Noć uoči odvođenja, došla je vojska i pucala na dva bošnjačka sela, ta pucnjava je trajala oko sat i po, svjedok misli da je pucala vojska sa strane i onda su ih ujutro komšije napale i pitali su zašto pucaju i oni stariji iz sela su otišli da se žale u školu, da bi u međuvremenu došao kombi po njih i svjedok je 07.06.92. godine odveden u školu u Pazariću. Radilo se o kombiju Šumarstva-Tarčin, kojeg je vozio Niković Nijas, a s njim su po njega došli Lihovac Gero i Mirsad Šabić i rekli im da samo potpišu da nisu pucali. Tu su bili on, Janko Samouković, Danko Šogura, Slaviša Kapetina, Petar Tolj i rečeno im da se ne boje. Svjedok se tako ponašao i obukao se kao da će se vratiti za sat dva. Mirsad Šabić nije došao kombijem, on je bio u pic-gaueru, bio je u uniformi i vode ih u OŠ 9. Maj. U dvorištu škole je bila vojska i policija, i odmah su počeli da se deru na njih i da im naređuju, jedan po jedan su prolazili kroz hodnik do sale, na čelu kolone je bio Šabić i provodi ih kroz špalir i kako ko prolazi, oni udaraju. Svjedoka je udario Kajanović Hajrudin, rekao mu je „*tebe čekam majku ti jebem*“ i udario ga je iz sve snage kundakom puške u slabine s leđa i izbio mu je zrak, i on je pao. Svjedok dodaje da je Šabić došao prvi do škole i rekao je da ih vode u salu i oni su ih tamo poredali u Sali, u kojoj je već bilo 50-60 ljudi, i svi su bili Srbi. U školi ostaje 3 dana. Tokom boravka u školi, svjedok je lično tri puta davao izjavu, a prilikom ispitivanja su ga tukli i pitali gdje je puška, doveli su ga Gera i Božić u Urduk i tražili su pušku, ali je nisu našli, a onda su ga pred majkom i ocem tjerali da prizna gdje je puška, ali pošto je nije imao, opet su ga vratili u salu, pa su ga onda naredni dan ispitivali gdje je radio stanica i ko je vođa pobune i od Lihovca i Božića je tada dobio par šamara i onda nakon tri dana ga prebacuju u Silos.

166. **Svjedok Vinko Lale** je živio u selu Do, te je naveo da je jedne prilike u selu vidio kombi, u njemu su bili momci koji su imali na sebi mješovita odijela, i svjedok je tada predao papovku i 10 metaka. To oružje se inače nalazilo nekih 15-tak metara od kuće, u šumi, u nekom kanalu, pošto ga nije htio unositi u kuću zbog male djece. Nakon toga svjedok je bio u svojoj kući još nekih mjesec dana, policija je zabranila izlazak iz kuće, bilo je provokacija raznih, te ističe da je policija u njegovoj kući izvršila pretres 5 do 6 puta, tražeći uporno radio stanicu, koju nikad nisu našli, nakon čega je svjedok iz kuće odveden u policijsku stanicu, a odatle ga vode u Silos. Dana 13.07.92. godine, za vrijeme porodičnog ručka, su došli na vrata trojica pripadnika policije i rekli su da se sprema svjedok i šurak, Spasoje Kovačević, i da krenu sa njima u policijsku stanicu na jedan informativni razgovor i da će se vrlo brzo vratiti, da ne trebaju ništa nositi niti oblačiti posebno. Među tim policajcima što su došli po njega autom marke golf, bili su Tufo Ismet, Japalak, i Kazić Emin, koji je bio glavni, te ih direktno vode u Silos.

167. **Svjedok Spasoje Kovačević** je živio s porodicom u Tarčinu, te ističe da je posjedovao od oružja pušku papovku i deset komada municije koju mu je dao Lazo Krstić koji je inače dijelio oružje po selu, te je istakao da su sve puške bile pored njegove kuće u jednom najlonu i nisu bile raspakivane. Svedok dalje navodi da je 29. maja 92. godine došla policija i počeli su pretresi, pronašli su pušku, i rekli su „*ako nađemo metak u puški ubićemo vas*“, ali nisu našli metak jer nije bilo potrebe za tim, među njima je bio Kazić, ali

ne može mu se sjetiti imena. Njegova je uloga bila hapšenje i oduzimanje naoružanja, svjedok tada nije odveden u Silos, ne zna ni sam kako ni zašto, jer je tog dana odvedeno oko 20 ljudi i samo zato što su imali naoružanje, ali bilo je ljudi i koji nisu imali naoružanje. Svjedok je odveden u Silos 13. jula, kada su po njega došla trojica ljudi, svjedok je bio u svojoj kući s porodicom, kada su mu pokucali na vrata i rekli da krene samo na neki informativni razgovor. Ne zna kojoj su formaciji pripadali, ali svjedok ističe da su najvjerovatnije pripadali policiji, kojom je rukovodio Tufo Refo.

168. **Svjedok Slavko Jovičić** je živio u selu Doljani, inače je prije rata bio pripadnik DB-a, te ističe da nije bio uključen ni u jednu formaciju jer je bilo nelogično i nenormalno s obzirom da su Srbi bili manjina na području MZ Pazarić, ali kaže za sebe da je bio svima interesantan, prvo zato što nije bio anonimn, odnosno što je bio angažovan u mnogim strukturama. Što se tiče naoružanja, svjedok ističe da je imao službeni pištolj, H&K, automatsku pušku, i to je oružje koje su imali pripadnici DB. Policija, koja je tada imala istureno odjeljenje u PS Pazarić mu je dolazila 18. maja 92. kada su mu oduzeli automatsku pušku, a ostavili H&K jer je bio dobar sa komšijama. Došao je tada Osman Šunj koji je radio na obezbjeđenju, predvodio ih je komšija Avdo Mujan, on je prije bio saobraćajni policajac. Potom 25. maja 1992. godine, privodi ga policija u PS Pazarić, ista ta ekipa koja je odnijela pušku, komandir PS je tada bio Nail Hujčić, zamjenik je bio Mirso Šabić. Dolaze u Društveni dom i onda je vidio da je u neizvjesnoj situaciji, tad ga dočekuju Enver Dupovac, on je tad bio u MUP-u, Muhamed Turčinović-Zeko, načelnik II Uprave DB, Nezir Fišo koji je radio u DB. Muhamed Turčinović mu je oduzeo legitimaciju DB-a, uzeli su mu još neke dokumente na provjeru i vratili, i potom ga vratili kući i kažu da ništa nije kriv i da bude kući i da mu neće niko ništa. Međutim naredni dan, dolazi 50 njih i blokiraju mu kuću i njega na megafon pozivaju da se preda. Izašao je, dva auta su bila ispred kuće i vode ga u Tarčin u Silos, unutra ulazi u pratnji policajaca i sretne Šerifa Mešanovića koji je radio u CZ. Policija ga predaje njima i kao da je on sada u njihovoj nadležnosti, i naredio mu je Šerif Mešanović da raširi noge i da izvrše pretres. Počeo je lični pretres, tad su mu uzeli LK, imao je kod sebe vozačku dozvolu, 500 DM i izvjesnu sumu dinara, ručni sat, zlatni lančić, privjesak.

169. Takođe i **svjedok Boro Šuvajlo** je svjedočeći na okolnosti lišenja slobode ističe da je živio u Tarčinu-Donja Bioča sa suprugom i troje djece, te da je radio u SJB Hadžići do početka ratnih djetstva. Svjedok ističe da je lišen slobode u prisustvu predsjednika Opštine Đelilovića i komandira RSM Tufo Refika, kada mu je oduzeto lično naoružanje i odveden je u društveni dom, međutim tada nije zadržan nego su ga pustili kući, da bi ga ponovo zarobili 16.06.92. godine, kada je došla po njega policija iz Silosa. Rekli su mu da mora poći u Tarčin da da izjavu, došli su do Silosa i njega su odmah zatvorili bez ispitivanja, a tamo su ga dočekali pripadnik RSM i stražar, a vidio je tada Hujčić Bećira. Svjedok kaže da kada je odveden, na sebi je imao farmerice, džemper i sako.

170. **Svjedok Momčilo Mrkaja** je prije rata živio u selu Smucka, bio je četvrta godina stomatologije. U vezi naoružavanja, svjedok ističe da su se sve nacije naoružavale i to Srbi, Bošnjaci i Hrvati su bili naoružavani, koliko je to bilo moguće. Svjedok ističe da je njemu lično SDS dodijelio PAP-ovku i stotinjak metaka, to zato jer je vladao strah i svi su se naoružavali. Što se tiče oružja, svjedok ističe da su bili u velikoj manjini u Tarčinu i dobili su ga za samoodbranu i dobili su naredbu od TO da se oružje preda. U dvorištu kuće njegovog strica Stevana Mrkaje, u mjesecu maju 92. godine, cijelo selo se iskupilo i donjeli su svi svoje oružje, te je došao TO Hadžići sa kombijem. Inače, svjedok pojašnjava da je bio upoznat sa sadržajem naređenja o predaji oružja, jer je bio sastanak u selo Do, došao je neko iz TO i rekao da se preda oružje, tako da je isto i predato. Bilo je jasno da

su od tog dana zahladnili odnosi, čak mu komšija nije odgovarao na *"Dobro jutro"* i više nije bilo komunikacije. Dana 19.06.1992. godine je bio u kući sa porodicom i tada je vojnik sa Trznja ušao u njegovu sobu i rekao da se toplo obuče, što je svjedok i učinio. Tad je naredio i ocu Milanu i Đorđetu da se i oni obuku i da uđu u autobus koji je bio parkiran u centru sela. Kad je sjeo u autobus, vidio je da iz podruma iznose benzin. Uzeli su vrijedne stvari iz kuće, kožne jakne, nestao mu je ručni sat iz ladice, a naredni dan mu je odvezen i auto zastava 128. S njim su tada bili Vukašin Mrkaja, Dragan Mrkaja, Mrkaja Đorđe, Nenad Mrkaja, Stevan Mrkaja, Marinko Mrkaja, Žarko Mrkaja, Nikola Mrkaja, Risto Mrkaja, Slavojko Lojanica, ukupno je bilo 25-30 ljudi. Ništa im nisu rekli, samo su mu rekli da se toplo obuče. Kada su došli u Silos, bila su dva stražara, jedan je imao ključeve, pretresli su ih, skinuli su mu kaiš, pertle. Na sebi je tada imao plavu vjetrovku, farmerice, smeđe cipele, ispod košulja i džemper. U Silosu ostaje do 8. ili 9. novembra 92. godine, kada je razmijenjen, tako da je u istoj civilnoj odjeći izašao jer nije imao šta presvući za tih 5 ili 6 mjeseci.

171. Svjedok Dragan Regoja ističe da je živio u selu Sivice, Općina Tarčin, te da je radio u tvornici armatura Sarajevo. Posljednji put je otišao na posao 07.04.92. godine i od tada je bio kući i bavio se stokom i poljoprivredom. Opisujući bezbjedonosnu situaciju u proljeće 92. i rast tenzija, svjedok ističe da je nabavio oružje, jer se bojao da će ga opljačkati i da će mu porodicu uništiti. Prvo je uzeo PAP-ovku, a kasnije automatsku pušku. Nije bio početkom 90. godina politički angažovan. U proljeće 1992. godine nije pozivan da se priključi vojnim formacijama, ali zna da su se u selu Luka organizovale mješovite straže, tj zajedničke straže Srba i Muslimana i to od marta pa do polovine maja, dok Srbi nisu izašli iz Luka. U vezi naoružavanja stanovništva, svjedok navodi da je svako sebi donosio naoružanje, pa je i on uzeo od Vojne Žuže. Što se tiče naoružavanja Muslimana, on je vidio da je policija po muslimanskim kućama raznosila oružje, misli na RSM iz Tarčina. 30.05.92. došao je Anđelko Mrnjavac zvani Tarzo, koji je imao uniformu RSM, sa policajcima Refe Tufe koji su mu tražili da preda oružje, te mu je svjedok dao puške, i svoju i od oca. On mu je stavio pušku u leđa, oborio ga, vrijeđali ga riječima „*ubi, ubi zakoji*“ i on je bio prestravljen tim nastupom. Onda ga je ubacio u kombi i otišli su u društveni dom u Tarčin i dole su ga preuzela dva momka. Inače sjedište PS Tarčin je bilo u Društvenom domu, tu su primali srpsko stanovništvo. Bio je tada u majici kratkih rukava, da bi ga isto veče pustili kući. Narednih dana je bio zatvoren u kući i vidio je da rezervna policija hoda, da bi 09.06.92. bio ponovo zatvoren u Silos. Došla su dva uniformisana policajca iz RSM, i rekli „*eto Dragane, znam da sa tobom nema problema i da idu busem u Luke i da ja sačekam bus.*“ Oni su otišli u selo Luke i pokupili su ostatak ljudi, ukupno ih je u tom minibusu bilo oko 20. Unutra je bio policajac Ibrić i rekao je da su četnici davno pohvatani i da će njih samo ispitati i pustiti. On je bio aktivni policajac. Ušli su u kancelariju upravnika, unutra je bio Halid Čović i vršio je pretres, rečeno je da skinu pertle, svjedok je imao pumpicu za astmu i on mu je to oduzeo, vidio je da su drugima skidali satove i poslije toga ih bacaju u ćelije, a na slobodu je izašao 19.01.96. godine.

172. Svjedok Goran Golub je živio u Oseniku, radio je na održavanju šinskih vozila u Rajlovcu, na posao išao do aprila, ne zna tačan datum. Osenik je imao oko 25-30 domaćinstava, sve srpske nacionalnosti. Otac mu je odveden 01.07.92. a on 02.07.92. godine. Po oca su 01.07. oko 10h došla dva aktivna policajca i jedan vozač, Šehić Nihad i Kazić, a vozač je bio Nikica kojemu nije znao prezime. Posjedivali su jednu PAP-ovku, ne zna ko je to donio, ocu su je dali, a on lično nije imao oružje. Otac je pušku predao u selu, kada su došli sa kombijem i predato je to sve ali mu datum predaje nije poznat. Ni svjedok ni otac nisu se prijavili ili bili u vojnim ili policijskim snagama, niti su imali ikakav vojni raspored ni zaduženja. 02.07. 92. oko 11 h redovni policajci su došli po njega i odveli ga

da da izjavu i ostao je do 96. zatvoren. Rekli su tada da treba dati izjavu i da će biti vraćen kući. Prilikom odvođenja Kazić je uzeo neki štap, tukao ga i psovao mu mater četničku. Odvode ga u O.Š. 9 maj Pazarić. Prilikom privođenja je izvršen pretres kuće, ali ništa nije nađeno. Odveden je odmah na ispitivanje u svlačionici. Ispitivao ga je Mensur Čović. Pitali su ga gdje je radio i gdje je radio stanica. Mensur Čović je izašao vani, nakon minut ušla su dvojica u crnim uniformama i dvojica u rukavicama bez prstiju, ne zna šta su htjeli, jedna od njih ga je udario puškom po glavi. Onda je Gera Lihovac ušao i skontao je da ga je on spasio. Oko 15 min je trajalo saslušavanje i Mensur Čović kaže da je saslušan i da ide u salu kod kumova i prijatelja i tamo je zatekao oca. U sali je bilo već zatvoreno preko 100 lica i sve su Srbi bili, zaključivši da su zatvoreni samo iz tog razloga.

173. Svjedok Slavko Cerovina je prije rata živio u Zoviku, Donji Zovik uz kojem je 99% živjelo srpsko stanovništvo, s tim da je bilo 5-6 kuća Hrvata i jedna muslimanska, a Gornji Zovik je bio pretežno nastanjen muslimanskim stanovništvom. Bio je zaposlen u Remontnom Zavodu, išao je na posao do 01.05.92. godine, kada je uzeo godišnji odmor. Svjedok opisuje događaj od 12. maja, kada je začuo veliku galamu i pucnjavu. Tad su napadali sa svih strana na kasarnu-Krupa, koja je od njegove kuće oko 500-700 metara. Tu je bilo oko 12 vojnika JNA i oko 10 srpskih rezervista. Napad na kasarnu je izvršila, kako je on čuo, ARBIH. Tu su noć izvlačili sve što je bilo, i tad je poginuo jedan zastavnik i jedan vojnik JNA, koji je bio ložrač i borac ARBIH. Kad je pala Krupa, bila je blokada, Srbi koji su ostali nisu mogli ići na posao, bili su u kućnim pritvorima. To je bila blokada ARBIH i policije. Od oružja je imao legalno pištolj i pušku PAP i 20 metaka koju mu je donio Rade Veselinović u aprilu 92. godine, kada je bilo naoružavanje kako Srba tako i Muslimana. Zna komšije koji su dali tele ili bika da bi kupili pušku. To je dijeljeno šakom i kapom. Nije upotrijebio pušku, bio je najsretniji kad je doša Rifko i dao mu je pušku, bio je maj mjesec. Kad su zauzeli Krupu, krenuli su po kućama da uzimaju oružje. Pištolj mu je kupila sestra, došli su Rifko i Božić i tražili pištolj, te je svjedok predao pištolj, 2 okvira metaka i novu futrolu. Agonija traje do momenta kad su došli prvi puta po svjedoka i odveli ga na saslušanje u školu u Pazarić. To je bio kraj maja, ne zna datum. Došao je kombi i izašli su policajac Rifko, on je bio glavni isljednik i Milan Božić, i došli su u Pazarić. Gore ga dočekuju razni ljudi i dočekuje ga glavni za ispitivanje Zeko Turčinović. Ispitivao ga je 7 sati a jedna gospođa je kucala. Pitali su ga razne stvari, zašto nije otišao na more sa radnicima remontnog Zavoda. Tako su ga 7 sati maltretirali, psovali majku i oko 4 ili pola 5 vratili kući. Poslije saslušanja ga vraćaju kući u kućni pritvor i ostaje kući do 29.06.92. godine. Došao je bijeli kombi mercedes, Nukica je vozio i sa njim jedan policajac Fatić. Pokupili su ih sve, svjedok je došao u Pazarić i vode ga u fiskulturnu salu. Ušao je u salu i vidio oko 100 srpskih civila, neki prebijeni i izubijani. U toj Sali ostaje do augusta 1992. godine.

174. Svjedok Gavro Šarenac je živio u selu Lokve, koje su bile najveće selo u općini Hadžići. U Lokvama je bilo 5-6 srpskih kuća, ostalo muslimanske. Pretpostavlja da su Srbi granatirali selo iz pravca Hadžića. Postajale su mješovite straže u selu. U Lokvama ostaje do 01.06.1992. godine, kada su došli sa kombijem, bilo ih je 5-6, izvršili su pretres i u štali su našli neku knjigu, neki od njih su bili u uniformi, a neki ne, ne zna da li su bili naoružani. Stavili su ga u kombi, rekli mu da ide na razgovor, zavezali oči i doveli u kasarnu u Kahrmanima. Tu su proveli par sati i poslije toga su ih pokupili i onda u Društveni Dom u Pazarić da da izjavu i da će ga vratiti. Tada su ga saslušavali Fikret Kovačević, Mirsad Šabić i Zeka Turčinović, koje je poznavao od ranije, pošto su prije rata svi bili u policiji. Ne zna u kom svojstvu su ga saslušavali, osim njih bila je djevojka koje je slušala. Ispitivala su sva trojica, pitali su za naoružanje u Hadžićima i on o tome pojma nije imao. Odatle je odveden u Silos u ćeliju, gdje ostaje do 04.11.1992. godine.

175. **Svjedok Dušan Samouković** je prije rata živio u selu Kasetići, radio u Unioninvestu u Sarajevu, na posao je išao do 28.04.92. godine, jer se nije moglo više ići zbog barikada. Nakon toga se 01.02.92. prijavio dobrovoljno u JNA kasarnu Žunovnica da radi, tovarili su municiju na kamione. Tu je bio aktivni sastav vojske, bio je tu do 18. ili 20. maja kad su dobili naredbu da se povuku. Kad se prijavio u Žunovnicu, zadužio je uniformu i oružje i to SMB uniformu i automatsku pušku. Prije toga je posjedovao pištolj 7,62 mm, ali ne i neko vojno oružje. Kad je on došao, aktivnih starješina je bilo 10tak, 10-15 mladih vojnika i bilo je rezervista koji su tovarili tu za pare isto kao i on. Radio je na utovaru i istovaru sanduka, nije bio raspoređen u neku jedinicu u kasarni. Često su bili manji napadi, ali negdje oko 20 maja bio je veći napad, Slobodan Kukričar je poginuo i tad je 4-5 momaka zarobljeno. Napad je izvršen sa Brezovače i Igmana. Tokom napada svjedok je bio u kasarni, pripadnici JNA su pružali oružani otpor. Nadalje, 25. maja bio je napad na kasarnu, on je tada sa 10-12 ljudi krenuo prema kasarni ali nije mogao, pa je krenuo prema Kasetićima, ušao je u kuću, kažu da je napad na kasarnu i oni su krenuli bježati prema kasarni, pored jednog magacina vidio je ljude da idu u strijelcima u napad i odjednom se bomba aktivirala, jedan njihov je legao na bombu, a ranjen je i Zdravko Todorović. Bio je Isi i Muta i onda su ih odveli u Pazarić u policiju, ispitali su ih i onda u Silos.

176. **Svjedok Nedeljko Njegovan** je živio u selu Češće u porodičnoj kući, to je malo selo, etnički srpsko, zadnji put je otišao na posao u aprilu 1992. godine, jer je prekinuto bilo kretanje. Sjeća se da je 30.05.1992. godine osjetio neku galamu, gledao je kroz prozor, iza svake kuće je bilo upereno oružje prema selu. Kad je pogledao na terasu, na vrata je došla policija u uniformama, maskirnoj odjeći sa nekim trakama. Pošao je na ulazna vrata i prije nego je sišao niz stepenice, neki policajci su nogama obili bravu, i svjedok je u tom momentu sišao, a oni su mu rekli "*ajede nazad*" i on se vratio nazad. Stavili su ga u autobus i odveli u Tarčin pred Društveni dom, i kad su ih ubacili ušlo je 5-10 ljudi sa uzvicima *alah 'ekber* i počeli su ih tući, najviše kundacima ali i nogama, i tako je trajalo nekoliko sati do kasnih večernjih sati i onda ponovo ih stavljaju u autobuse i vode ga u Silos. Na prijemu u Silosu je bio upravnik Beća Hujić i Mujo milicioner.

177. **Svjedok Nedeljko Magazin** je živio u D. Raštelici, radio u dalekovodima u Blažuju, na posao mogao ići do polovine aprila, jer su nakon toga bile barikade. Nije bio politički angažovani, niti je pozivan u vojne formacije. Obje strane su se naoružale. U početku su bile zajedničke straže i to se onda razdvojilo. To je bio april-maj. Razlog razdvajanja je netrpeljivost između nacija. Od ličnog oružja imao je papovku, koju je dobio od vojske JNA, da bude sigurniji od lopova. Cijelo selo je dobilo oružje, Srbi od JNA, a Muslimani od TO. Dana 08.06.1992. godine došli su aktivni i rezervni policajci PS Tarčin i rekli da predaju oružje i oni su drugi dan predali oružje. Predali su ga u Raštelici kod škole i oni su došli sa kombijem i odnijeli. Nije tada dobio potvrde. Došla je rezervna i aktivna policija 09.06.1992. godine, on je bio u bašti. Oni su došli sa oružjem i rekli da pođe sa njima i krenuo je, bilo je još desetak komšija i otišli su u Tarčin pred Društveni dom da daju izjavu. Pred domom su čekali 2-3 sata i došao je neki čovjek koji je rekao da ih vode u Silos, gdje ih prima upravnik logora Beća Hujić. Dok je bio u Silosu davao je izjave, bio je neki isljednik ne zna mu ime i njemu je davao izjave dva puta u vezi naoružanja, ko mu je dao oružje na što je svjedok odgovorio da ga je dobio od vojske iz Blažuja.

178. **Svjedok Branko Šuvajlo** je živio u Selu Korča, općina Hadžići, radio u Remontnom zavodu u Hadžićima do 12. Maja 92-ge godine, pošto su bile postavljene barikade. U selu Korča je bilo većinski muslimansko stanovništvo, bilo je možda 10-tak srpskih kuća. Kad više nije mogao otići na posao, isključivo je bio u kući, jer već su u selu

bile seoske straže. Svjedok navodi da nije imao pravo nikuda da ode, ni da izađe. Svjedok ističe da je izuzetno korektan odnos imao sa komšijama, dobro su se slagali, poštivali, međusobno uvažavali kao ljudi. Kad je došlo do tih seoskih straža, te straže su vršili mještani Muslimani. Nije se mogao slobodno kretati u selu, pošto je kuća izdvojena malo od tih srpskih kuća, a non-stop su prolazile te seoske straže putem, patrolirale, obilazile, praktično nisi nigdje mogao ići. Razgovarao je s komšijima otkud te straže, i rekli su mu da oni to moraju jer se oni boje neke osvete, da se boje napada, da ne bi neko u selo upao, pa da zaštite to stanovništvo. Svjedok nije bio politički aktivan, niti je pozivan da se priključi nekoj formaciji. Lišen je slobode 09. juna.92., na način da su s kombijem došla grupa vojnih formacija. On je mislio da su to Zelene Beretke, znači bili su ljudi uniformisani. Neki su nosili zelene beretke, neki su imali mašne, trake neke, bile su vojničke cipele, došli su mu u kuću. I kažu ovim riječima, „*mi smo došli da pođeš sa nama da daš neku izjavu.*“ Svjedok je upitao „*gđe, i ako treba neka izjava pitaj šta hoćeš,*“ na što su rekli „*da treba ići u Tarčin da se da izjava u Domu, da imaju naredbu da svi muškarci znači, svi muškarci, srpske nacionalnosti od 16 do 80 godina moraju se privest na neki informativni razgovor i da ovaj, dadnu izjavu, eto.*“ Nastala je opšta panika u kući, opšti haos, dijete počelo da plače, „*u meni je se nešto prelomilo pravo da Vam kažem, da ne bi do veće pometrije došlo, znači do većega haosa došlo*“ pošao je sa tim vojnicima do kombija, i onda su išli usput do srpskih kuća, gdje je stao taj kombi. Taj dan ih je bilo oko 30-tak u kombiju. Tada su s njim privedeni Vitor Nedeljko, Vitor Radenko, Vitor Zdravko, onda Vitor Rajko, Vitor Nikola., Vitor Zdravko, Vitor Sreten, Vitor Kosta, Golub Andrija, Golub Toma, Golub Jovo, Golub Momir, Golub Milovan. Došli su pred Dom kulture U Tarčinu. Izašao je jedan od tih ljudi da pitaju tog glavnoga šta će sa njima. Glavni je bio Refo Tufo. I on je samo reko, *'vako rukom, vodi u Silos'*.

179. **Svjedok Pero Bratić** je živio u Pazariću, Selo Ferhatlije. Tamo je bilo više Muslimana nego Srba, ukupno 16 srpskih kuća. Radio je u Šumarstvo Igman do 1991. godine, a onda u RSM u Pazariću i tu se se vodio do aprila 1992. godine. U proljeće 1992. godine promjene nije osjećao jer je bio u RSM. Nije bio stranački angažovan, niti je pozivan da se pridruži nekim vojnim formacijama. Nije mu poznato ništa oko naoružavanja stanovništva. Od oružja je on dužio PAP i 150 metaka. u RSM je bio do 24.05.1992. godine. Bio je na zajedničkoj dežuri do 03.05. odnosno 04.05. kad su mu uzeli oružje. Dežurao do 05.06. u Pazariću-selo Dub. Došle su njegove kolege i rekle da treba predati oružje. To je bio juni mjesec, i naredni dan je zatvoren. Nije dobio potvrdu za oružje, niti je pitao koji je razlog, navodeći „*vajda je njima neko rekao, nisam ja ništa slutio.*“ Ujutro su došli po njega kolima, on je bio na njivi i okopavao krompir, došao je kombi, kolege koje je poznavao iz RSM koji su mu rekli da ide na info razgovor. Imali su uniforme RSM na sebi. Pošao je kući i jedan drug mu je rekao da obuče milicionersku uniformu i on je obukao, njih je tada bilo 16, svima su rekli da idu na info razgovor. Kako su imali na sebi tako su krenuli, bilo ih je i u šorcevima. Prema njima su se ponašali fino, svi su se poznavali. Samo su rekli da ih vode u Pazarić na info razgovor, ali su prošli Pazarić i odmah za Silos. Policajci koji su tada došli po njega su bile njegove kolege koje je cijenio i poštovao, među njima Mujo Hujčić, bilo je Dupovaca, i vozač Emirica Emac Dupovac. Kada su došli pred Silos, vidio je Bećira Hujčića i Šeru, bilo ih je još, ali ne zna ko su oni bili. u Silos ih uvode kolege koje su došle po njih i kažu da idu na info razgovor. Svjedok je s braćom stavljen u ćeliju broj 9., a tamo je zatekao ljude iz sela Češće, koji su tu bili zatvoreni.

180. **Svjedok Jovo Krstić** je živio u svom rodnom selu Vrbanja, bavio se poljoprivredom. Naoružavanje je bilo ilegalno, naoružavali su se i SDA i SDS. Trebalo je da se drže straže pa je svjedok dovezao neke puške M-48, koje mu je dao Vaso Tomaš. On mu je rekao da ga neće niko sresti, tako da je to stalo u gepek, bilo je tu M-48 i ruske

doboš puške, ukupno devet komada. Odvezao se u selo Do, tamo je po 3 komada dao Mrkajama. Oružje su uzeli jer su se plašili, vidjeli su da ne ide kako treba, a držale su se straže. Tražili su da razgovaraju, došao je Fišo i još jedan iz Pazarića, to je bilo polovinom maja i onda su predali oružje, a jedan broj su ostavili za stražu. Tada su im garantovali slobodu i sigurnost. Međutim, kad je završeno sa Bradinom pucali su naredno veče prema njihovom selu sa istoka. Neredni dan su svjedok i Niko Mrkaja otišli kod Tufo Refe, i on im je rekao da više neće pucati i rekao mu je da Bradine više nema. Otišli su kući, međutim nakon 2-3 dana, tačnije 29.05.92. policija muslimanska je opkolila selo, rekli su im da se predaju oružje. Neko je rekao da imaju još oružja i da nisu sve predali, te ističe da su spisak našli kod Laze kući, pa su po spisku tražili. Njih je 10-tak je taj dan predveče uhapšeno i odvedeni su u društveni dom. Rekli su da će biti saslušani i najvjerovatnije pušteni. Svjedok je otišao u papučama. S njim su bili Lazar Krstić, Borović Miladin i Dalibor, Nenad Golub i Dušan Čomur. Tu su ih pretresli i odatle ih vode u Silos. Tamo ih prima upravnik Bećir Hujić zv Beća. Uveo ih je stražar. Svjedoka su stavili u ćeliju broj 3 i to ga je lično Bećir uveo, a ove ostale ne zna.

181. Svjedok Milorad Petrić je živio u selu Resnik, nadomak Pazarića. Bio je zaposlen u Unioinvestu. Na posao nije išao jer je imao rješenje o čekanju, tad je bilo manje posla, a misli da je rješenje o čekanju dobio u decembru 91. ili januaru 92. Što se tiče nacionalnog sastava Resnika, bilo je pretežno muslimansko stanovništvo. Stanje u selu u proljeće 92. godine se mijenjalo, bila je podjela stanovništva, Muslimani su bili na jednoj strani, a u dijelu sela gdje je on bio, praktično nije bilo srpskih kuća, najbliže dvije srpske kuće su bile na oko 200 m i one su opljačkane nekad poslije 6. Maja 92. Vidio je ljude koji su izvršili pljačku, ali ne zna ništa konkretno. Bilo je pljački, provociranja maltretiranja. Svjedok nije bio politički angažovan, bio je na teritoriji pod kontrolom A BiH i niko mu nije nudio da stupi u neku formaciju, vjerovatno jer je bio druge nacionalnosti. U vezi naoružavanja stanovništva na tom području, ne može ništa sa sigurnošću reći, ali zna da su se i jedni i drugi naoružavali. Svjedok je imao PAP-ovku. *„Svi su se naoržavali, pa i ja“*. Predao je Mirsadu Šabiću, to je bilo početkom juna ili krajem maja. Došao mu je kući i rekao da neće imati problema ako preda pušku i on je predao, ne zna koliko je bilo metaka, ali i to je predao. Misli da je tada dobio potvrdu za PAP-ovku. Dana 24.05. su ga priveli prvi puta, kada je došao rezervni policajac Radmanović Abid, rekao je da ga treba privesti na info razgovor i priveo ga u društveni dom u Pazariću, i tad je upoznao Naila Hujića. On je bio korektan, čak je i čuo da je rekao *„n,je u redu ovo što radite sa judima“*. Njega su odveli na ispitivanje, ispitivao ga je Salko Gosto, a nakon toga su ga izveli vani i vidio je ljude uza zid podignutih ruka i onda su ih potrpali u kombi i odveli u Silos. Tu je noćio i onda opet na razgovor i odjednom je u kancelariju ušao Gera Lihovac, rekao je da je greška i pušten je kući tada. Bio je kući do sljedećeg hapšenja koje se desilo 26.06.92. godine. Došao je Odošić, to je bila ta muslimanska policija, ne zna da li je bio aktivni policajac, i on je rekao da ga vodi na info razgovor. Odveli su ga u OŠ u Pazarić. Kombijem su ih transportovali, misli da je to bio kombi Policije opštine Hadžići. Za policiju je siguran da je bila smještena u Domu, a za Krizni štab nije siguran. U Sali je bilo oko 150 ljudi srpske nacionalnosti. Oni su svi dovedeni od kuća. Svjedok je bio u farmericama i majici. Ne zna tačno kad je oformljen taj objekat, *„on je doveden 26.06. i taj info razgovor je trajao do 27.01.96. godine, kad je pušten.“*

182. Svjedok Mladen Šuvajlo je živio u selu Odzak, Općina Hadžici, radio u Vranici kao bravar, radio skoro do kraja aprila. Jedne prilike kada se vraćao kući je zaustavljen na jednom punktu u selu Trzanj, gdje su ga pitali ko je i šta je, nakon čega je nastavio kući, i vidio je u kući pušku naslonjenu na zid, a pošto nije imao puške, pitao je majku otkud to, rekla mu je da im je to podijeljeno, i da mu je rečeno da se mora javiti kako bi se

organizovala seoska straža, kako bi se selo sačuvalo, to je bila puška papovka. Ti ljudi na punktu su bili mještani sela Trzanj, to oružje je imao sa sobom dok je držao straže seoske. Tada je već u Tarčinu bio punkt i muškim osobama je već bilo uskraćeno da se kreću prema Hadžićima ili Pazariću. Imali su jedan sastanak krajem maja 92. godine u OŠ u selu Gorci i tu se razgovaralo o tome kako da se zaštite, da bi došli predstavnici Kriznog štaba u kojem su bili Refo Tufo, Nezir Fišo koji je bio u maskirnoj uniformi, a ostali su takodjer bili naoružani i razgovarali su, svjedok je tu bio i slušao je i zna da je Tufo rekao da se oružje mora predati, a da jedan broj puški ostane za seoske straže. Nisu trazili da se odmah to preda, nego ponovo dolaze 30.05., a na sastanku su bili i Milo Bratić, Dejan Golub, Nezir Fišo i još neki, te su iznijeli spiskove i dali Fiši taj spisak gdje su bili brojevi pušaka i pozivani su da se preda to oružje. Nisu im izdali nikakve potvrde o oduzetom oružju, koje je potrpiano u jedan minibus, za jedno pola sata od tog momenta počeo je napad na njegovo selo i okolna, pucali su sa svih strana. Dana 09.06. je odveden na informativni razgovor sa kojeg se nije nikada ni vratio, a nisu mu dali ništa da obuče jer će se kao brzo vratiti. Taj informativni razgovor je bio negdje u julu 92.g., i spoveden je do čelije upravnika Hujčić Bećira koji je tada bio tu, te jedan inspektor i dva naoružana vojnika, te su ga poceli pitati i on je tada sve priznao jer ga je bilo strah.

183. Analizom iskaza pmenutih svjedoka, Vijeće zaključuje da iz istih proizlazi da se radi o licima srpske nacionalnosti koja su do početka sukoba bila nastanjena u selima na području Pazarića i Tarčina, i koja su bila zatvarana u objekte Silos i OŠ 9. Maj u Pazariću u periodu do kraja maja 92. pa do novembra 1992. godine. Nadalje, iz iskaza oštećenih proizlazi da je njihovom zatvaranju prethodila masovna predaja oružja, koje je, prema saznanjima pripadnika SJB Hadžići bilo u posjedu srpskog dijela stanovništva, a koje su isti dobili od bivše JNA odnosno isto im je, prije početka sukoba na tom području, masovno dijeljeno od pojedinih pripadnika SDS-a, u svrhe zaštite i samoodbrane. Također, iz iskaza proizlazi da su negdje od marta mjeseca 92. godine počele seoske straže, koje su prvobitno bile višenacionalne, da bi potom iste držali isključivo Muslimani. Svi citirani svjedoci su potvrdili da su znali da su se u propljeće 92. godine naoružavali ne samo Srbi, nego i Muslimani, a većina njih je potvrdila da su imali oružje, koje im je dijeljeno po selima, ali su isto tako svi bili saglasni u tome da ga nikada nisu upotrijebili.

184. Daljom analizom iskaza svjedoka, Vijeće je utvrdilo da prilikom oduzimanja oružja nisu izdavane u skladu sa tada važećim zakonom potvrde. Naime, dokazi **T-214 do T-270** su potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, ali uvidom u iste Vijeće zaključuje da ni u jednoj potvrdi nije upisan datum oduzimanja oružja, dok u većini slučajeva potvrde ne sadrže potpise kako lica od koga se oduzima oružje, tako ni potpis ovlaštenog službenog lica. Kada su u pitanju potvrde koje sadrže potpise lica od kojih se oduzima oružje, Vijeće ističe da su svi svjedoci bili izričiti u tome da im prilikom predaje oružja nisu izdavane potvrde, niti su bilo šta potpisivali vezano za to, pa kada se navedene činjenice dovedu u vezu s činjenicom da potvrde o privremenom oduzimanju predmeta ne sadrže nikakav datum, Vijeće je stava da su iste sačinjavane naknadno, dakle nakon što je izvršeno oduzimanje oružja, odnosno iste nisu sačinjavanje u momentu oduzimanja, a kako to nalažu propisi.

185. Vijeće je nadalje utvrdilo da i pored činjenice da je prethodno izvršena masovna predaja naoružanja odnosno isto je oduzeto prilikom pretresa, pri čemu u većini slučajeva nisu nikome izdavane potvrde o privremenom oduzimanju oružja, negdje od kraja mjeseca maja 92. godine je počelo masovno odvođenje muškaraca srpske nacionalnosti s područja Pazarića i Tarčina, na način da su isti odvođeni iz svojih kuća, u civilnoj odjeći, pri čemu im je govoreno kako idu na informativne razgovore i da će se brzo vratiti, te da

im ništa ne treba da ponesu, pa je veliki broj njih odveden bukvalno u šorcevima, majicama i papučama.

186. Dakle, na osnovu naprijed navedenog Vijeće zaključuje da lica srspeke nacionalnosti iz sela Pazarić, Urduk, Do, Tarčin, Doljani, Donja Bioča, Smucka, Sivice, Osenik, Zovik, Lokve, Kasetići, Češće, Donja Raštelica, Korča, Ferhatlije, Vrbanja, Resnik, Odžak i druga sela, a koja su negdje od kraja maja 92. godine zatvarana u OŠ u Pazarići ili u Silos, nisu bila organizovana i naoružana grupa, koja je na čelu imala glavnu osobu, koja je izdavala naređenja. Činjenica da su neki od civila imali oružje, ne oduzima im civilni status, obzirom da nisu bili uključeni ni u kakve vojne aktivnosti prilikom hapšenja.

187. S tim u vezi Vijeće ukazuje i na dokaze **T-889 i T-890**, a koji se odnose na spiskove lica za koje je SJB Hadžići imala saznanja da posjeduju oružje, kao i spisak lica kod kojih je isto pronađeno, ali su oba ova dokumenta od dana 25.12.1992. godine, dakle u vrijeme kada su sva lica koja su navedena na tim spiskovima, već mjesecima bila zatvorena.

188. Stoga, ocjenom iskaza svjedoka ali i materijalne dokumentacije, Vijeće je nesumnjivo ustanovilo da su sva lica, u momentu hapšenja i pritvaranja, uživala zaštitu u skladu sa odredbama zajedničkog člana 3. Konvencija. Ovakav zaključak se bazira na činjenici da su ova lica lišena slobode na način da su odvedena iz svojih domova, a za koje vrijeme niti jedno od uhapšenih nije bilo uniformisano, niti je preduzimalo bilo kakvo aktivno učešće u bilo kakvim neprijateljstvima. Iz njihovih iskaza jasno proizlazi da se radilo o civilnim licima koja su lišena slobode i odvedeni iz svojih domova u zatočeničke objekte. Niko od njih u vrijeme odvođenja iz svojih domova nije bio uključen u vojne aktivnosti, i svi oštećeni su bili *“osobe van borbenog strcja”* u vrijeme kada je krivično djelo počinjeno.

189. U svakom slučaju, činjenica da je neko lice bilo pripadnik bilo kakve formacije, automatski ne lišava tu osobu prava na zaštitu koju uživa u skladu sa zajedničkim članom 3. Ženevskih konvencija. Drugim riječima, formalna pripadnost jedne osobe nekoj od oružanih formacija, neće automatski isključiti pravo na zaštitu koje ta osoba uživa, sve vrijeme dok ne poduzima aktivno učešće u neprijateljstvima. Navedeni zaključak je opravdan i sa stanovišta sudske prakse MKSJ, gdje se smatra da *“za utvrđivanje položaja žrtve kao civila, vaša uzeti u obzir prije njenu konkretnu situaciju u trenutku počinjenja zločina, nego njen status”*.⁵

190. Iz svih navedenih razloga, Vijeće je došlo do nespornog zaključka da su lica srspeke nacionalnosti koja su zatvarana u periodu od kraja maja pa negdje do kraja oktobra 1992. godine, u času zatvaranja imali status civila, te su u skladu sa odredbom zajedničkog člana 3. Konvencija, uživale pravo na zaštitu života i tjelesnog integriteta.

191. Istovjetan stav vijeće je zauzelo i kada su u pitanju lica hrvatske nacionalnosti koji su zatvoreni u proljeće/ljeto 1993. godine, bez obzira što su pojedine odbrane, a posebno odbrana optuženog Nezira Kazića da su zatvorona lica hrvatske nacionalnosti imala status ratnih zarobljenika jer su bili pripadnici HVO-a, koji su zarobljeni tokom sukoba između Armije BiH i HVO-a.

⁵ MKSJ, predmet Blaškić, presuda pretresnog vijeća od 03.03.2000. godine, para. 214.

192. Naime, za potrebe utvrđenja statusa ovih oštećenih, Vijeće je analiziralo njihove iskaze u kontekstu pitanja šta je tačno svaki od zatočenika radio prije hapšenja i da li su neposredno učestvovali u neprijateljstvima, te je ocjenom istih, a suprotno tezi odbrana, zaključilo da se radi o licima koji su od strane pripadnika vojne policije 9. Brbr., u periodu juni/juli 93. godine, lišeni slobode na način što su većinom zarobljeni u svojim kućama dok su bili u civilnoj odjeći, ili su uhapšeni kao pripadnici sanitetske službe pri jedinicima HVO-a, nakon čega su isti odvedeni u razne prostorije u lokalnim mjestima (škole, podrum), da bi nakon nekoliko dana bili konačno sprovedeni u objekat Silos.

193. Kada su u pitanju pripadnici HVO-a koji su zarobljeni u proljeće/ljeto 1993, na osnovu naredbe optuženog Kazića, o čemu govori dokaz **T-442 do T-445 i T – 697**, Vijeće ističe da nije prihvatilo tezu odbrane da se radilo o ratnim zarobljenicima. Naime, među uhapšenim i zatvorenim u Silosu je bila žena civila, I to **Luca Mrnjavac**, koja je uhapšena u svojoj kući u Kreševu, u julu 93. godine. Nadalje lice **Ivo Bilić** je od strane *Aljine vcjske* uhapšen dok se krio u jednoj šumi u selu kod Kreševa, imao je na sebi civilnu odjeću, kada su naišla tri vojnika i rekli mu da podigne ruke u vis, i da pođe s njima, i odveli ga u Silos. **Niko Pejak** je u proljeće 93. bio u rezervnom sastavu CZ kao sanitet koji je tad pripadao HVO-u, te je zarobljen 17.06.93. kada je bio dežurni u sanitetu i na osnovu dojave o ranjenim je vozilom saniteta krenuo prema Blinjama. Svjedok je na sebi imao šljem i oznaku saniteta, i dok je stajao na jednom punktu pojavilo se oko 30 vojnika, jedan ga je odmah udario kundakom u glavu, a onda šljemom po glavi i on je izgubio svijest. Potom je došao kombi i Vojna policija ih je odvela u Silos. **Jedinko Ilijašević** je bio pripadnik brigade Josip Ban Jelačić - Kiseljak, imao je 18 godina. Zarobljen je dana 13.06.1993. godine, kada je s još trojicom krenuo prema Lepenici, kada ih je u Bukovici prestigao stojičin Vojne policije, prepriječio im put, izašla su dvojica sa dugim cijevima i natjerali ih da legnu na asfalt, potom ih prvo odveli u Zabrdę u kotlovnici, gdje su ga pitali za oružje, a njemu je kalašnjikov ostao kući i stavili mu lisice na ruke i odveli kući i on je našao pušku, te je nakon par dana zajedno sa ostalim zatočenim licima koji su svi bili u civilu odveden u Silos. Svjedok **Vlado Ilijašević** je bio pripadnik HVO 93. godine, ali zbog defekta ruke nije imao neke određene zadatke. Uhapšen je dok je bio u kući, došla su trojica policajaca u maskirnoj i insistirali su da preda oružje, ali svjedok nije imao oružje kod sebe, nakon čega su ga počeli udarati, te je prvo odveden u kuću Milana Talange, gdje je bio smješten sanitet., odakle je dalje preveden preko mosta od Mokrina do osnovne škole Zabrdę, da bi ga konačno vojni policajci prebacili u Silos 01.07. 93. godine. Svjedok ističe da je u Silosu zatekao nekoliko žena hrvatske nacionalnosti, među kojima i Luca Marijanac, Dragica, Marijana Bilić, Cvija Ljevak, Bosa itd. **Svjedok Pero Petrović**, je bio pripadnik HVO-a „živio je u Tarčinu, te je u početku čuvao straže zajedno sa Muslimanima. Svjedok je lišen slobode 13.06.93. godine dok je bio u svojoj kući, kada su pred mrak došla trojica ljudi, u maskirnim uniformama, pripadali su ARBH. Rekli su mu da bi trebao poći na neke razgovore i sproveli ga u „Silos“.

194. U pogledu broja uhapšenih i zatvorenih lica hrvatske nacionalnost, Vijeće je imalo u vidu i dokaz **T-696**, u kojem upravnik Huić izvještava Komandu Brigade da je ukupno privedeno 71 lice hrvatske nacionalnosti od početka sukoba s HVO-om, od čega su dvojica pušteni po naredbi Nihada Šehića, komandanta za bezbjednost 9. Brbr.

195. Ocjenom iskaza citiranih svjedoka i materijalne dokumentacije, Vijeće zaključuje da je do masovnog hapšenja civila hrvatske nacionalnosti došlo na osnovu naredbe optuženog Kazića, o čemu govori dokaz **T-442 do T-445**, nakon čega su pripadnici vojne policije, uglavnom tokom mjeseca juna 93. godine, izvršili privođenje hrvatskih civila i iste

sproveli u Silos, gdje su ih prvo saslušavali pripadnici policije na okolnost posjedovanja oružja, nakon čega su upućivani u ćelije.

196. Imajući u vidu naprijed navede iskaze svjedoka-oštećenih i materijalne dokaze, evidentno je da se radi o licima koji su, iako su bili pripadnici HVO-a u inkriminisano vrijeme, lišeni slobode na način što su zarobljeni u svojim kućama dok su bili u civilnoj odjeći, dok je jedan oštećeni lišen slobode dok se nalazio u sanitetskom vozilu, koje je imalo vidnu oznaku saniteta, na način da su, tokom oružanom sukoba između jedinice HVO-a i ARBIH na području Kiseljaka i Kreševa, na osnovu naredbe optuženog Kazić Nezira, komandanta 9. Brbr., pripadnici vojne policije 9. Br.br. iste lišili slobode, nakon čega su isti odvedeni u objekat Silos u Tarčinu, gdje su bili zatvoreni narednih nekoliko mjeseci.

197. Stoga, Vijeće je utvrdilo da su oštećeni Luca Mrnjavac, Ivo Bilić, Niko Pejak, Jedinko Ilijašević, Vlado Ilijašević, Pero Petrović i ostala lica hrvatske nacionalnosti koja su uhapšena pod istim okolnostima u istom periodu, imali status civila, bilo zato što u momentu lišenja slobode nisu pružali nikakav otpor, odnosno isti su bili onesposobljeni za borbu, ili zbog toga što nisu imali oružje u momentu lišenja slobode. Sva ova lica uživaju zaštitu zajedničkog člana 3. Ženevske konvencije.

198. Dakle, na temelju izvedenih dokaza, Vijeće je na nesumnjiv način utvrdilo da su sva lica srpske i hrvatske nacionalnosti, u momentu hapšenja i pritvaranja, uživala zaštitu u skladu sa odredbama zajedničkog člana 3. Konvencija. Kako zajednički član 3. Konvencija daje apsolutnu zaštitu civilima, koji ni pod kojim uslovima ne mogu biti meta napada, to je nesumnjivo da sve radnje usmjerene na njihovo lišenje slobode i zatvaranje, premlaćivanje i druga nečovječna postupanja kojima su bili podvrgnuti za vrijeme zatočenja, nisu imale karakter legitimnog vojnog cilja. Shodno svemu naprijed iznesenom, Vijeće je došlo do nespornog zaključka da su sve žrtve zločina opisanih u izreci presude u vrijeme počinjenja djela imale status civila, te su u skladu sa odredbom zajedničkog člana 3. Konvencija uživale pravo na zaštitu života i tjelesnog integriteta.

Status ostalih oštećenih

199. U tački I c uređene optužnice se između ostalog, navodi da su „U logor u prostorijama OŠ „9. maj“ Pazarić, „Silos“ Tarčin i „Krupa“ Zovik, prihvatani i ratni zarobljenici, pripadnici rezervnog sastava JNA zarobljeni prilikom sukoba oko kasarni „Krupa“ i „Žunovnica“, pripadnici Vojske Republike Srpske zarobljeni u borbama između VRS i Armije R BiH, te pripadnici HVO-a zarobljeni prilikom sukoba između HVO-a i Armije R BiH, iako takvim licima nikada nije priznat status ratnih zarobljenika, niti im je obezbjeđen tretman koji za takva lica predviđa Ženevska konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine.“

200. Iz navedenog proizlazi da je teza optužbe da su pripadnici rezervnog sastava JNA zarobljeni prilikom sukoba oko kasarni „Krupa“ i „Žunovnica“, pripadnici Vojske Republike Srpske zarobljeni u borbama između VRS i Armije R BiH, te pripadnici HVO-a zarobljeni prilikom sukoba između HVO-a i Armije R BiH, koji su bili zatvoreni u prostorijama OŠ „9. maj“ Pazarić, „Silos“ Tarčin i „Krupa“ Zovik, imali status ratnih zarobljenika.

Status rezervista JNA i pripadnika VRS

201. Na okolnost hapšenja pripadnika JNA i pripadnika VRS-a Vijeće je imalo u vidu set službenih zabilješki SJB Hadžići u kojima je konstatovano hapšenje određenih pripadnika vojske i to dokaz **T – 273**, Službena zabilješka SJB Hadžići od 12.05.1992. godine sačinjena povodom privođenja vojnih lica iz kasarne Krupa, u kojoj se navodi da je dana 11.05.92. tokom oružanog sukoba između pripadnika TO Hadžići i vojnih lica VP Zovik, prilikom zauzimanja kasarne Zovik zarobljeno šest lica.

202. Među ovih šest zarobljenih pripadnika JNA u kasarni Krupa bio je **svjedok Dragan Mutabdžija**, koji je izjavio da je negdje u martu 1992. godine dobio poziv od JNA da se priključi u TO, i da se javi u kasarnu u Krupu, nakon čega se svjedok javio u kasarnu, te ističe da je kasarna imala 12 vojnika bivše JNA koji su odsluživali vojni rok, te je ista u maju 92. godine napadnuta od lokalnog stanovništva sa prostora Pazarića i Tarčina. Svjedok je rekao da su poslije napada bili zarobljeni u toj kasarni i prevezeni su autima u osnovnu školu u Pazariću. Zastavnik Žarko i dvojica vojnika su nastradali prilikom samog napada. Svjedok kaže da su odvedeni u fiskulturnu salu u školi u Pazariću, ne zna šta je bilo sa vojnicima tom prilikom. Ističe da je u školi vidio aktivnih policajaca koje je znao iz viđenja, a bilo je i rezervista u plavim uniformama. Svjedok kaže da su ispitivani, ali da ne zna ko ga je ispitivao, ispitivanje nije dugo trajalo, ali nije čitao šta je potpisao. Dalje, svjedok je rekao da su poslije škole odvezeni su u zgradu šumarstva u jednu salu, tu su zatekli 5-6 ljudi i svjedok misli da je to bio rezervni sastav policije. Naveo je da ga je u zgradi šumarstva neko udario i da mu je izbio zub, ali da su mu rekli da ga je zamjenio sa nekim drugim čovjekom. Potom, svjedok je odveden u Silos.

203. Na okolnost zarobljavanja pripadnika JNA prilikom akcije zauzimanja kasarne u Krupskoj rijeci govorio je **svjedok Dupovac Ramiz**, komandant štaba TO Hadžići, koji je opisao da su po izlasku na područje Pazarića dana 08.05.1992. godine, poduzete su aktivnosti aktivnosti za odbranu područja Pazarića i kasarni Pazarić i Krupska rijeka i pošto su bili loše naoružani, morali su pokušati zauzeti kasarnu Krupa, u čemu su i uspjeli dana 11.05.92.g. U toku tog sukoba u kasarni su zarobljena 24 pripadnika JNA, od kojih su 2-3 su bili podoficiri, a ostali su bili vojnici na služenju vojnog roka. Ta zarobljena lica su naveče dovedeni u OŠ Pazarić, ali zbog pogibije jednog njihovog vojnika se skupilo stanovništvo ispred škole i protestvovali su, te je svjedok te noći donio odluku o premještanju tih lica u Tarčin u prostorije Štaba.

204. Također, Vijeće je imalo u vidu i dokaz **T – 279** Službena zabilješka od 27.05.1992. godine u vezi hapšenja pripadnika četničkih formacija zarobljenih u borbama u mjestu Žunovnica i Kasatići, na kojem se nalazi ukupno 11 lica.

205. Među zarobljenim pripadnicima vojske u rejonu kasarne Žunovnica bio je i svjedok **Dušan Samouković** koji je izjavio da je na posao u Unioninvest išao do 28.04.92. godine, da bi se 01.05.92. godine javio dobrovoljno u kasarnu Žunovnica da radi, tovarili su municiju na kamione. Kad je on došao, u kasarni je bilo 10-tak aktivnih starješina, 10-15 mladih vojnika i bilo je rezervista, koji su tovarili tu za pare isto kao i on. Radio na utovaru i istovaru sanduka, nije bio raspoređen u neku jedinicu u kasarni, nije bilo potrebno jer bilo je dovoljno vojske mlade. Često su bili manji napadi ali negdje oko 20. maja bio je veći napad, Slobodan Kukričar je poginuo i tad je 4-5 momaka zarobljeno. Napad je izvršen sa Brezovače i Igmana, tad su tamo već bile jedinice BH, to su za njega bile paravojne jedinice. Tokom napada svjedok je bio u kasarni, pripadnici JNA su pružali oružani otpor. Dana 25. maja bio je napad na kasarnu, on je tada sa 10-12 ljudi krenuo prema kasarni, ali nije mogao jer se pucalo s brda, pričalo se da je napad na kasarnu i oni su krenuli bježati prema kasarni, došli su pored jednog magacina i vidio je ljude da idu u strijelcima u

napad i Čedo Domuz je skočio i jedan momak iz Lokava i odjednom se bomba aktivirala, jedan njihov je legao na bombu, a ranjen je i Zdravko Todorović. Svjedok je prepoznao Isića i Mutu koji su ih potom odveli u Pazarić u policiju, ispitali su ih i onda odveli u Silos. Taj dan zarobljeni su još Jovo i Zdravko Todorović, Đoković, dvojica Samoukovića i 3 momka iz Nedžarića, njih ukupno desetak. U Silosu je zatekao Stevu Vitora, Kostića, 5-6 ljudi, bilo je Glavaša. Dok je boravio saznao je da je Hujić Bećir upravnik a Čović Halid zamjenik, Halida je znao bio je korektan prema njemu. U Silosu ostaje do 28.12.1992. godine i onda su ih prebacili u Krupu.

206. Također, o zauzimanju kasarne Žunovnica govori i dokaz **T – 496** Izvještaj od 23.05.1992. godine od 23.05.92. godine, zatim dokaz **T – 895** spisak arobljenih vojnika JNA od 12.08.1994. godine, koji je sačinila Komanda Brigade, kao i dokaz **T-734** akt zamjenika upravnika Silosa od 09.07.94. godine, kojim se obavještava komanda 9. Brbr o statusu zatočenih lica koja su zarobljena u borbi za kasarnu Žunovnica, među kojim se nalazi i lice Samouković Dušan, za koga se navodi da je razmijenjen na osnovu odluke Ratnog predsjedništva od 18.08.93. godine.

207. Nadalje, Vijeće je imalo u vidu i iskaz umrlog **svjedoka Vuković Dragana** koji je pročitao na glavnom pretresu (**dokaz T-17 I T-16**) koji je kao pripadnik II Sarajevske Brigade u rejonu Krupca zarobljen dana 24.08.92. godine prilikom napada muslimanske vojske na njihove položaje, da bi prvo bio odveden na Igman, a nakon tri dana je prebačen u Silos.

208. Nadalje, na okolnost zarobljavanja pripadnika Vojske Republike Srpske u borbama između VRS i Armije R BiH, Vijeće je cijenilo dokaz **T – 274** Službena zabilješka SJB Hadžići od 15.05.1992. godine u vezi hapšenja dvojice pripadnika četničkih formacija u rejonu Bjelašnice; zatim dokaz **T – 275** Službena zabilješka SJB Hadžići od 20.05.1992. godine u vezi hapšenja Lubura Luke u uniformi JNA, prema kojem je određena mjera pritvora; te dokaz **T – 283** Službena zabilješka od 31.05.1992. godine u vezi zarobljavanja 36 pripadnika četničkih formacija u rejonu sela Češće, prilikom napada na pripadnike TO, a prema kojima je određena mjera pritvora.

209. Kada su u pitanju pripadnici rezervnog sastava JNA zarobljeni prilikom sukoba oko kasarni „Krupa“ i „Žunovnica“, zatim pripadnici Vojske Republike Srpske zarobljeni u borbama između VRS i TO Hadžići, Vijeće ističe da obzirom da su ta lica zajedno sa ostalim civilima srpske nacionalnosti koji su živjeli na području Tarčina I Pazarića boravili u istim zatočeničkim objektima, u istim uslovima, i prema njima su poduzimane radnje nečovječnog postupanja, to ih Vijeće, primjenjujući standarde iz MKSJ, obzirom da je utvrđen civilni status za najveći broj zatočenih lica, te zbog njihovog neznatnog broja, smatra također civilima.

210. Vezano za status lica koji su bili pripadnici HVO-a i koji su, kako se to u tački I c optužnice navodi, uhapšeni tokom sukoba između ARBIH i HVO-a, Vijeće ističe da na ovu okolnost nisu ni izvođeni dokazi, tako da Vijeću nije jasno na koja se tačno lica misli, iz kojih razloga Vijeće nije ni moglo utvrditi njihov status.

211. Zbog naprijed navedenog, Vijeće je iz činjeničnog opisa, pored ostalih izmjena o kojima će biti detaljnije riječi prilikom obrazlaganja ove tačke, tačke I a optužnice izostavilo dio *“...I da protiv zarobljenih lica neće biti provedeni postupci utvrđivanja njihove krivične odgovornosti niti bilo kakav postupak za utvrđivanje njihovog statusa”*.

Počinitelj mora narediti ili počiniti djelo

212. Slijedeći opšti element postojanja krivičnih djela iz člana 142. KZ SFRJ, jeste taj da je počinitelj izvršio ili naredio izvršenje nezakonitog djela.

213. Članom 30. KZ SFRJ propisano je:

- (1) Krivično djelo može se izvršiti činjenjem ili nečinjenjem.
- (2) Krivično djelo može biti izvršeno nečinjenjem samo kad je učinilac propustio činjenje koje je bio dužan da izvrši.

214. Iz sadržaja citirane odredbe vidljivo je da postoje dva načina izvršenja krivičnog djela i to činjenje i nečinjenje. Činjenje podrazumijeva neko aktivno djelovanje, preduzimanje određene aktivnosti, dok nečinjenje predstavlja pasivno držanje, odnosno propuštanje da se poduzme neka djelatnost⁶. Nadalje, nečinjenje „*pretpostavlja opću i individualnu sposobnost za radnju, tj. da se može preuzeti zahijevana radnja*“⁷. Opšta sposobnost postoji onda kada bi i neko drugo lice, na mjestu učinitelja krivičnog djela, pod istim uslovima imalo jednaku mogućnost da određenu radnju poduzme ili nepoduzme. Individualna mogućnost, s druge strane, pretpostavlja postojane određenih svojstava, odnosno okolnosti na strani učinitelja, usljed kojih je u stanju da određenu radnju (ne)poduzme.

215. Određena krivična djela, koja se nazivaju nepravim djelima nečinjenjem ili komisivno-omisivna djela, prema opisu djela vrše se činjenjem, no mogu se izvršiti i propuštanjem dužnosti da se spriječi posljedica. Ovo zapravo znači da kod određenih krivičnih djela postoji obaveza, odnosno pravna dužnost da spriječi, odnosno otkloni štetnu posljedicu, jer ima takva svojstva, odnosno nosilac je obaveza i ovlaštenja, koja ga čine garantom nepovredivosti zaštićenog dobra. Krivično djelo nečinjenja zapravo predstavlja nepoduzimanje radnje koja se navodi u opisu bića krivičnog djela, onda kada postoji obaveza na takvo djelovanje. Bitnu karakteristiku komisivno-omisivnih djela predstavlja obaveza, odnosno garantni položaj učinioca da će otkloniti nastupajuću povredu ili opasnost za zaštićeno dobro. Ova dužnost mora biti pravna, ali se ne mora zasnivati na konkretnom pravnom propisu, već može proisticati iz opštih pravnih principa⁸. Garant može da bude samo ona osoba od koje se očekuje i zahtijeva određeno ponašanje u nekoj opasnoj situaciji, a u cilju otklanjanja posljedice po zaštićeno dobro. Dakle, od garanta se očekuje aktivno djelovanje i poduzimanje određene radnje, a u cilju nepovredivosti zaštićenog dobra. U situacijama kada garant propusti da djeluje i ne poduzme dužne radnje, onda odgovara za počinjenje krivičnog djela nečinjenjem. Iz izrečenog proizilazi da je kod krivičnog djela Ratni zločin civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ radnja izvršenja propisana kao aktivno djelovanje, gdje se od počinioca traži da je nešto naredio ili izvršio. Međutim, imajući u vidu nečinjenje kao jedan od načina

⁶ Komentar KZ SFRJ

⁷ Krivično pravo I, Prof. dr. Zvonimir Tomić, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2008. godine

⁸ Komentar KZ SFRJ

izvršenja, do učinjenja može doći i onda kada lice koje ima određene pravne dužnosti i obaveze, propusti da djeluje onda kada je to neophodno i kada se to od njega zahtjeva.⁹

216. Dovodeći navedeno u vezu sa konkretnim slučajem, Vijeće je utvrdilo da su optuženi Čović Fadil, Šabić Mirsad, Kazić Nezir, Hujić Bećir, Čović Halid i Kalember Nermin, svojim činjenjem i nečinjenjem, počinili odnosno naredili poduzimanje krivičnopравnih radnji za koje su oglašeni krivim.

Kršenje člana 3. kao relevantnog pravila međunarodnog prava

217. Stav 1. zajedničkog člana 3. nalaže da se sa osobama koje ne učestvuju u neprijateljstvima ima postupati čovječno i bez diskriminacije utemeljene na rasi, boji kože, vjeroispovijedi ili uvjerenju, spolu, rođenju ili imovinskom stanju ili bilo kojem drugom sličnom kriteriju. Nadalje, ova odredba sadrži prohibiciju sljedećih radnji protiv zaštićenih osoba: a. nasilje protiv života i tijela, posebno sve vrste ubistava, sakaćenje, okrutno postupanje i mučenje; b. uzimanje talaca; c. povrede ličnog dostojanstva, posebno uvredljivi i ponižavajući postupci; d. izricanje i izvršavanje kazni bez prethodnog suđenja pred redovno ustanovljenim sudom koji pruža sve garancije priznate od civilizovanih naroda.

218. Konkretno, relevantne radnje za ovaj predmet su gore navedena pozitivna obaveza humanog postupanja i zabrane iz tačaka a. i c.

219. Nečovječno postupanje, koje je zabranjeno zajedničkim članom 3., je ponašanje koje nije u skladu sa fundamentalnim principom čovječnosti. Drugim riječima, nečovječno postupanje predstavlja namjernu radnju ili propuštanje, tj. radnju koja je, objektivno gledano, smišljena, a ne slučajna, a koja nanosi tešku duševnu ili tjelesnu patnju ili povredu ili predstavlja ozbiljan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo³⁸. Djela koja su u Konvencijama i komentarima okarakterisana kao nečovječna ili koja su nespojiva sa principom čovječnosti predstavljaju primjere djela koja se mogu okarakterisati kao nečovječno postupanje.

220. Evropski sud za ljudska prava je također dao definiciju nečovječnog postupanja rekavši da taj "čin zlostavljanja mora sadržavati minimalni stepen težine da bi potpao pod odredbe člana 3. Konvencije." Pojam "minimalnog stepena težine" je sasvim relativan i ovisi o svim okolnostima događaja, kao npr. o trajanju zlostavljanja, njegovim fizičkim i psihičkim posljedicama, a ponekad i o spolu, dobi i zdravstvenom stanju žrtve. U datoj definiciji se predlaže da kriterijum za odlučivanje bude stepen patnje žrtve.

221. Zaštita pojedinca od nečovječnog postupanja je također jedan od ključnih principa iz člana 5. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. godine⁴¹, a ovaj princip je zagarantovan zabranama i u drugim regionalnim i međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima. Ovi principi doveli su do usvajanja Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, od strane Generalne skupštine dana 10. decembra 1984. godine. Dodatno, i ustavi i zakoni većine zemalja sadrže odredbe čiji je cilj zaštita pojedinaca od mučenja i drugih okrutnih ili nečovjećih postupaka.

⁹ Drugostepena presuda Suda BiH broj S1 1 K 003485 12 Kžk od 18.12.2013. godine, strana 73-74;

222. Iz iskaza svjedoka optužbe koji su uglavnom direktne žrtve postupaka optuženih nedvosmisleno proističe da su optuženi počinili radnje koje su za cilj imale teško lišenje osnovnih prava kao što su pravo na sigurnost i slobodu, što je svakako u suprotnosti sa gore navedenim obavezama i prohibicijama zajedničkog člana 3. Ženevskih Konvencija. Vijeće nalazi da je ovaj preliminarni element (kršenja zajedničkog člana 3., odnosno pravila međunarodnog prava prema stavu 1. člana 142. KZ SFRJ ispunjen sljedećim postupcima i oblicima ponašanja optuženih u odnosu na osuđujući dio izreke presude: 1. protupravno zatvaranje lica koja ne učestvuju u oružanom sukobu – ovo po ocjeni Vijeća predstavlja smišljeno nečovječno postupanje koje je nanijelo tešku duševnu patnju kao i ozbiljan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo zatočenika, obzirom na način na koji su privedeni i uslove u kojima su držani; 2. odvođenje na prisilan rad kopanja rovova na prbe borbene linije odnosno linijima razgraničenja između jedinica Armije R BiH i VRS, koje predstavlja smišljeno nečovječno postupanje prema zatočenicima koje je nanijelo tešku duševnu i tjelesnu patnju kao i povredu (Vijeće napominje da su neki od zatočenika smrtno stradali prilikom kopanja rovova) te i ozbiljan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo i konačno lišavanje prava na pravično suđenje.

223. Dakle, nesporno da su optuženi, čineći djela koja će biti detaljno analizirana u odnosu na svaku tačku optužnice, prekršili odredbe zajedničkog člana 3. Ženevskih Konvencija, a samim tim i "pravila međunarodnog prava" čime su se ispunili preliminarni uslovi primjene stava 1. člana 142. KZ SFRJ.

224. U preambuli izmjenjene/uređene optužnice, optuženi se terete i da su postupali suprotno članovima 42, 43, 76, 78, 79, 80, 81, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 107, 108, 109, 116, 131, Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949.godine. Međutim, Vijeće je sve radnje za koje je optužene našlo krivim, podvelo pod prohibicije propisane zajedničkim članom 3. Ženevskih konvencija, koji članovi se odnose na zaštitu civila bez obzira na karakter sukoba, dok je ostale odredbe Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949.godine, izostavilo iz izreke presude.

225. Takođe, cijeneći da je Vijeće u odnosu na sve oštećene utvrdilo nespornim njihov isključivo civilni status, Vijeće je u izreci presude izostavilo i članove 13, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 69, 70, 71, 72, 73, 78, Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949.godine, za koje se takođe optuženi terete u predmetnoj optužnici.

TAČKA I

PROTIVZAKONITO ZATVARANJE

226. Cijeneći iskaze svjedoka, ali i materijalnu dokumentaciju, Vijeće je optužene Čović Fadila, Šabić Mirsada, Kazić Nezira i Hujić Bećira oglasilo krivim za radnje i propuste koje su za cilj imale teško lišenje osnovnih prava kao što su pravo na slobodu, što je svakako u suprotnosti sa obavezama i prohibicijama zajedničkog člana 3. Ženevskih Konvencija, čime su počinili krivično-pravne radnje protivzakonitog zatvaranja.

227. Obzirom da zakon ne daje definiciju djela "protupravno odvođenje u koncentracione logore i druga protuzakonita zatvaranja," Vijeće je ovo djelo tumačilo koristeći uobičajeno i općeprihvaćeno značenje riječi. Koncentracioni logor je mjesto masovnog zatočenja uređen za prisilni boravak i prisilni rad. Koristeći se takvim opće-prihvaćenim značenjem

ovih riječi, Vijeće nalazi da organizovano i masovno prinudno zatvaranje civila, bez sprovođenja zakonitog procesa ili postojanja konkretno opravdanih razloga izazvanih, na primjer, vanrednim okolnostima, potpada pod pojam "protupravnog odvođenja u koncentracione logore i drugih protuzakonitih zatvaranja."

228. Apelaciono vijeće MKSJ je u predmetu „Čelebići“ postavilo standarde na osnovu kojih se može procijeniti da li postoji odgovornost lica za protivpravno zatvaranje civila. Naime, da bi neko mogao biti oglašen krivim za protivpravno zatočenje, potrebno je da postoji nešto više od svjesnog učešća u općem sistemu ili operaciji na osnovu koje su lica zatočena. Npr., potrebno je da je izvršilac odgovoran za smještanje lica u logor iako nema osnova za sumnju da zatočeno lice predstavlja bezbjedonosni rizik; ili, da izvršilac koji ima ovlaštenja u objektu zatočenja, prihvati lice bez bilo kakvog osnova za sumnju da lice predstavlja bezbjedonosni rizik; ili, da izvršilac, koji ima moć da oslobodi lice, to ne učini iako zna da nema osnova za dalje zatočenje lica.

Tačka I a optužnice

Optuženi Čović Fadil i Kazić Nezir

229. Optuženi se terete da su svojim radnjama odgovorni za protivzakonita zatvaranja na način što je **Čović Fadil** kao načelnik SJB Hadžići i u tom svojstvu član Kriznog štaba Opštine Hadžići zajedno sa predsjednikom i ostalim članovima Kriznog štaba dana 14.05.92. godine učestvovao u donošenju Odluke o izolaciji i sprovođenju iste, čije je donošenje bilo van njegove nadležnosti, znajući da će ista dovesti do protivzakonitog zatvaranja srpskih civila u objekte Silos, OŠ 9. Maj i Krupa, iako su znali da takvi objekti ne ispunjavaju uslove za smještaj istih, da će isti biti u nehumanim uslovima, te su donošenjem Odluke o imenovanju upravnika doprinjeli da nezakonito osnovani logor Silos počne funkcionisati.

Osnivanje i nadležnosti Kriznog štaba Opštine Hadžići i pretvaranje Kriznog štaba u Ratno predsjedništvo

230. Vijeće je prije svega iz dokaza **T-85** i **T-104** nespornim utvrdilo činjenicu da je Krizni štab Opštine Hadžići formiran dana 08.05.1992. godine, za čijeg predsjednika je izabran Đ. M., a optuženi Čović Fadil, kao načelnik SJB Hadžići, za člana, da bi Krizni štab dana 13.07.92. godine bio preimenovan u Ratno predsjedništvo Opštine Hadžići, što potvrđuje dokaz **T-98**, koje je potom verifikovalo sve ranije odluke Kriznog štaba, i na čijem čelu je ostao Đ. M., a optuženi Čović Fadil član.

231. Vijeće nalazi svrsishodnim na te okolnosti dati kraći osvrt kroz iskaze pojedinih svjedoka koji su govorili o formiranju Kriznog štaba Opštine Hadžići, njegovim ciljevima i razlozima osnivanja.

232. O formiranju Kriznog štaba Opštine Hadžići govorio je **svjedok Aziz Fišo**, koji je bio član Kriznog štaba, i koji je na okolnost djelovanja Kriznog štaba u prvim danima od osnivanja, izjavio da je dana 09.05.92., kao prvi zaključak Kriznog štaba doneseno da se, pošto su čuli da se u Hadžićima puca i da djeluju snajperi, izvrši evakuacija stanovništva, kako ne bi ljudi stradali. Svjedok misli da je angažovano 4-5 autobusa i ljudi su iz Hadžića evakuisani prema Suhodolu. Navedeno je potvrdio i **svjedok O-1 I svjedok Zvonko Marić**, navodeći da su se u toj općoj konfuziji koja je nastala u Hadžićima početkom maja 92. godine, kada je najveći pritisak bio na civilnu vlast što se nije mogla usprotivi agresiji,

Svjedok je naveo da su se dana 08.05.92. godine okupili u OŠ Pazarić, gdje su došli ljudi sa idejama da se treba organizirati kako bi se kanalisalo to nezadovoljstvo i strah i organizirao život. Tu su bilo Turčinović, Kemal Rizvo, Đelilović Mustafa, Hamdo Ejubović, Fišo Aziz, te su odlučili da formiraju Krizni štab, čiji član je bio i sam svjedok. **Svjedok O-1 Ramiz Dupovac**, komandant Štaba TO, i kao takav član Kriznog štaba Opštine Hadžići, opisujući događaje i razloge koji su prethodili osnivanju Kriznog štaba, je izjavio da je ovo tijelo dana 08.05.92. godine osnovano s ciljem da se obezbjedi kontrola dijelova teritorije gdje su se silom našli. Svjedok ističe da nisu ponijeli sa sobom propise, ali su znali da Opština po Statutu ima pravo da u vanrednim okolnostima formira privremena tijela. Svjedok je također potvrdio da je on lično predložio da se donese odluka o sprovođenju naređenja većih organa da se od svih koji se nisu odazvali pozivu za odbranu, oduzme naoružanje (**T-86, O1-374**). Navedene okolnosti formiranja Kriznog štaba je potvrdio i **svjedok O-2 Kemal Rizvo** koji je takođe imenovan za člana.

233. Nadalje, Vijeće je utvrdilo da je Krizni štab, odmah po osnivanju, donio niz odluka (**T-86, T-89, T-91, T-94, T-110, T-62**), uključujući i odluku od 14.05.92. godine **T-87**, kojom se radi sigurnosti i bezbjednosti građana, stavljaju u privremenu izolaciju lica s područja Tarčina i Pazarića, za koja postoji osnovana sumnja da sarađuju sa neprijateljem.

234. U optužnici se navodi da je donošenje sporne odluke od 14.05.92. godine bilo van nadležnosti Kriznog štaba koja teza je bila predmet problematiziranja od strane odbrana pojedinih optuženih kroz prigovore da je odluka o izolaciji od 14.05.1992. godine bila u funkciji bezbjednosti, na koji način donošenje takve odluke nije bilo van njegove nadležnosti.

235. Međutim, Vijeće ističe da je u kontekstu utvrđivanja krivičnopravne odgovornosti za ovu tačku optužnice, pitanje da li je donošenje odluke od 14.05.92. bilo u nadležnosti Kriznog štaba ili ne, irelevantno, jer za ovo Vijeće, sagledavajući sve one posljedice koje je takva Odluka proizvela u narednom periodu, to pitanje nije od značaja.

236. Stoga se Vijeće fokusiralo na stvarne i faktičke ciljeve donošenja takve Odluke, i njene neposredne posljedice, o čemu će Vijeće dati detaljno obrazloženje, zbog čega je Vijeće ovaj navod izostavilo iz izreke presude.

237. Nadalje, iz provedenih dokaza proizlazi da je Krizni štab Opštine Hadžići preimenovan u Ratno predsjedništvo dana 13.07.92. godine, na čijem čelu i dalje ostaje Đ. M., a član optuženi Čović Fadil.

238. Navedeno prije svega proizlazi iz dokaza **T – 98** Odluka o obrazovanju Ratnog predsjedništva, broj: 01-013-3/925, od 13.07.1992. godine, u kojoj se navodi da se isto obrazuje zbog proglašenja ratnog stanja u BiH s ciljem efikasnijeg izvršavanja zakonskih dužnosti. Nadalje, da su Đ. M. i Čović Fadil zadržali svoje funkcije predsjednika odnosno člana, proizlazi iz dokaza **T – 100** Odluka o izboru članova u Ratno predsjedništvo, broj: 01-013-4/92, od 13. 07. 1992. godine.

239. Uslijed preimenovanja nije došlo do promjena u dužnostima i obavezama Kriznog štaba, niti u sastavu tog tijela. Iz provedenih dokaza proizlazi da je to zapravo jedan te isti organ, odnosno da je Krizni štab u jednom momentu preimenovan u Ratno predsjedništvo i nastavio sa radom, sa istim članovima. Tu tvrdnju upravo potvrđuju brojne odluke i drugi akti gdje se još i prije 13.07.92. godine u zaglavlju navodi Ratno predsjedništvo (**T-87, T-88, T-92**). Ovaj stav potkrepljuje i dio iz izvještaja o radu Ratnog predsjedništva koji je

uveden kao dokaz **T-104**, gdje je konstatovano da „od donošenja odluke Predsjedništva BiH o proglašenju ratnog stanja u Republici, Krizni štab djeluje kao Ratno predsjedništvo“. Činjenicu da se samo radilo o preimenovanju tijela, koje je zadržalo iste ingerencije potvrđuje i činjenica da je Ratno predsjedništvo odmah po osnivanju verificovalo odnosno potvrdilo sve ranije odluke Kriznog štaba koje su donesene za vrijeme neposredne ratne opasnosti, što proizlazi iz dokaza **T – 99** Odluka o potvrdi odluka Kriznog štaba, broj: 01-013-2/92, od 13.07.1992. godine, a što je u konačnici potvrdio i svjedok **Kaleta Nusret** koji je govorio o formiranju Ratnog predsjedništva, o njegovom status člana istog potvrdivši da je Ratno predsjedništvo na sjednici 13.07.92.godine potvrdilo sve odluke Kriznog štaba i od tada je Krizni štab kao radno tijelo ugašeno.

Odluke Kriznog štaba/Ratnog predsjedništva

240. Vijeće je već ranije utvrdilo da je Krizni štab, odmah po osnivanju, donio niz odluka. Vijeće će u nastavku ukazati na neke odluke relevantne za ovu krivičnopравnu stvar, odnosno bitne za procjenu odgovornosti pojedinih optuženih.

241. Naime, jedna od prvih odluka je dokaz **T – 86** Odluka od 11.05.1992. godine o izuzimanju oružja, oruđa i municije od građana koji se nisu uključili u TO BiH, a za realizaciju tog zadatka je određena SJB Hadžići.

242. Za ovaj predmet naročito je značajna Odluka (Dokaz **T – 87**) od 14. maja 1992. godine o stavljanju u privremenu izolaciju lica s područja Tarčina i Pazarića za koja postoji osnovana sumnja da sarađuju s neprijateljem, te se u odluci navodi da se o privedenim licima i licima stavljenim u izolaciju vodi evidencija koju će voditi SJB Hadžići.

243. Također, Krizni štab je odmah na početku rada donio i Odluku od 24.05.92. godine (**Dokaz T – 89**) o zabrani građanima srpske nacionalnosti sa područja Hadžića koju kontroliše TO Hadžići, iz bezbjedonosnih razloga, svih kretanja van kuće ili stana i da se izvrši zamračivanje svih prozora kod istih, a za realizaciju odluke se određuje SJB Hadžići.

244. Odlukom Kriznog štaba od 24.05.92. (**Dokaz T – 62**), za upravnika Silosa je postavljen optužen Hujć Bećir.

245. Odlukom Kriznog štaba od 29.06.92. godine (**Dokaz T-91**) se ograničava, odnosno zabranjuje kretanje, kako je izričito navedeno „građanima srpske nacionalnosti“, van svoje kuće i dvorišta iz bezbjedonosnih razloga, a za realizaciju ovih odluka bila je zadužena SJB Hadžići.

246. Kako je to već navedeno, Krizni štab Opštine Hadžići je dana 14.05.92. donio odluku (**T-88**), kojom se radi sigurnosti i bezbjednosti građana, stavlja u privremenu izolaciju, lica s područja Tarčina i Pazarića, za koja postoji osnovana sumnja da sarađuju s neprijateljem. U članu 2. Odluke se navodi da će se o privedenim licima i licima stavljenim u izolaciju voditi evidencija, koju će voditi SJB Hadžići. Navedena Odluka je dostavljena SJB Hadžići, OŠTO Hadžići, te u Privremeni zatvor u Tarčinu i Pazariću.

247. Ova Odluka je prema stavu Vijeća, bila osnov za protivzakonito zatvaranje oko 500 civila srpske nacionalnosti iz različitih sela na području Pazarića i Tarčina (Tarčin, Pazarić, Gornja Raštelica, Donja Raštelica, Gornja Bioča, Donja Bioča, Korča, Odžak, Češće, Do, Sivice, Luke, Miševići, Ramići, Trnčići, Resnik, Osenik, Urduk, Deovići, Ferhatlije, Kasatići, Doljani, Garovci, Drozgometva, Zovik, Smucka, Lokve, Dub, Dragovići), u periodu od kraja

maja 92. godine do oktobra 92. godine, a što proizlazi iz iskaza svjedoka, ali i dokaza objektivne prirode.

248. O motivima i razlozima donošenja Odluke o izolaciji od strane Kriznog štaba Opštine Hadžići govorili su svjedoci koja su svoja saznanja crpili bilo iz razloga što su isti bili članovi Kriznog štaba ili pripadnici SJB Hadžići, ili su o navedenoj Odluci i njenim posljedicama saznawali na osnovu posrednih saznanja. U vezi sa pomenutom Odlukom i razlozima njenog donošenja govorio je **svjedok Aziz Fišo**, navodeći da je Krizni štab od osnivanja svakodnevno održavao sjednice i da je stanje je bilo jako teško. Dobili su info da su tih dana Muslimani iz Kućica, Kovačevića, Musića, Binježeva napadnuti od strane srpskih snaga i bivše JNA i to iz teškog naoružanja, da su zarobljeni i da je ispred Društvenog doma u Pazariću ubijeno 11 ljudi, te da su na području Musića ljudi bili zarobljeni, od kojih je njih 13 ili 14 pobijeno. Povodom tih događaja, neko je na Kriznom štabu predložio da se izvrši izolacija. *Svjedok je istakao "da to nije podrazumijevalo ništa što bi naudilo ljudima, međutim to se tako nije desilo"*. Odluka je bila da se izoliraju ljudi srpske nacionalnosti, kako bi se sačuvali ljudi koji su došli iz Hadžića i čije familije su stradale u Kovačevićima, Kućicama i Musićima. Što se tiče toga na osnovu čega su lica dovođena, svjedok pretpostavlja da je Krizni štab donio Odluku na osnovu preporuke policijskih organa koji su imali informaciju, sa prijedlogom da se naoružana lica sklone na sigurno mjesto. Svjedok ističe da oni na Kriznom štabu nisu donijeli Odluku za izmještanje tih lica u Silos, misli da je to stihijski išlo. Kad se to desilo i pod kojim okolnostima ne zna, njegova je pretpostavka, ali teško je reći, da je rahmetli Refo Tufo donio Odluku da se ta lica privremeno izmjesti u Silos do rješavanja njihovog statusa. Odluka o tome ne postoji, nije se o tome pričalo, tako da niko od rukovodilaca nije potvrdio da se neko dogovorio, dakle stihijski je bilo, spontano, samovoljno je to neko uradio. Tufo Refik o tome nije tražio saglasnost i Krizni štab nije donio takvu Odluku, bilo je rasprava oko toga, ali na tom području nema nikakvog drugog objekta osim škole i Društvenog doma u kojem su već bile izbjeglice. Dakle, Krizni štab nije ni mogao voditi raspravu o tome, jer nije bilo ništa drugo.

249. **Svjedok Rifet Čardaković**, pripadnik policije SJB Hadžići, koji je uzimao izjave od lica koja su bila zatočena u Silosu je naveo da su se sva lica u Silosu i OŠ Pazarić nalazila na osnovu Odluke Ratnog predsjedništva, jer je tako ono odlučilo da se stave u izolaciju. Prvi ili drugi dan su komentarisali šta sa tim licima i temeljem čega se oni drže i Rifet Čuljević je obećao da će kontaktirati načelnika policije, jer je bilo info da postoji ta naredba o izolaciji koju svjedok nije vidio i nakon toga ih je Rifet upoznao da je kontaktirao načelnika SJB Hadžići i da mu je načelnik rekao da postoji Odluka o izolaciji. U Silosu je svjedok ostao oko dva mjeseca. Svjedok je došao do saznanja da su bili spiskovi u vezi naoružanja i njih, koji su vršili ispitivanje, je interesovalo gdje je to oružje, ko ih je naoružao i kad je to stiglo. Prema njihovim saznanjima naoružavanje je počelo 1991. godine koje je Srbima dijelio SDS. Svjedok ističe da nije tačno da su svi ispitivani imali oružje. Kada su završili ispitivanje, oni su predložili, a Čuljević je to dalje proslijedio zamjeniku načelnika Tufo Refiku, da u Silosu postoje lica koja nisu imali oružje i da bi se trebala napraviti kategorizacija, i ista je napravljena. Što se tiče akata koja su sačinjavali, to su bile pismene izjave, a ako je bio pretres, sačinjavane su službene zabilješke, zapisnici, potvrde i ostalo. Svjedok je o svemu obavještavao Rifeta, a on je imao obavezu da dalje obavještava načelnik PU ili njegovog zamjenika.

250. **Svjedok Esad Osmanbegović** je bio član Komisije koju je osnovalo Predsjedništvo RBiH, s ciljem da izvrši uvid u stanje u zatvorima u Hrasnici, Tarčinu i Konjicu, i isti je u svom izvještaju naveo je pravni osnov za zatvaranje tih lica u Silosu bio

opšti akt Kriznog štaba Opštine Hadžići gdje je generalno rečeno da se stavljaju lica u izolaciju zbog pripadnosti neprijateljskim snagama i posjedovanja oružja i još nekih kvalifikacija kojih ne može tačno sjetiti. Njima je prilikom obilaska Silosa prezentirana Odluka o formiranju tog zatvora koje je donio Krizni štab Opštine Hadžići. Na upit da obzirom da je pravnik i obavljao je ove poslove, što se tiče obavještenja zašto nema pojedinačnih akata o zatvaranju, svjedok dodaje da je bilo ukupno 17 lica protiv kojih su vođeni postupci, tako mu je prezentirano iz suda u Zenici.

251. **Svjedok Munir Alibabić, inače** pripadnik Službe državne bezbjednosti, je naveo da što se tiče saznanja ili obavještenja za dešavanja sa područja Hadžića, da je dobijao neka obavještenja, da bi dogovorio sa inspektorom Vinkom Bešlićem, da on ode u Tarčin i da provjeri ta saznanja u vezi hapšenja veće grupe civila srpske nacionalnosti. Sjeća se da se dogovorio sa Bešlićem da on ode lično. Te informacije koje mu je Bešlić pružio telefonom su bile površne i šture. Sjeća se da mu je on tada rekao da je zatočena veća grupa lica srpske nacionalnosti, da su smješteni u neuslovne prostorije Silosa, objektu gdje se nekad nalazilo žito, i da se prema njima loše postupa, da je vidio tamo da su u isljeđivanja uključena i dva inspektora državne bezbjednosti, i neki inspektori SJB Hadžići. Također mu je inspektor Bešlić rekao da nije mogao ta saznanja konkretnije provjeriti, jer mu stražarska služba koja je bila organizovana nije dozvolila pristup, stražar ili komandir straže tražili su odobrenje od predsjednika Ratnog predsjedništva ili Bakira Alispahića. S obzirom da mu je Vinko Bešlić istakao taj problem, svjedok je razgovarao sa Alispahićem, koji je bio načelnik CSB-a i linijski je bio njegov pretpostavljeni, i rekao mu da je išao operativac da obavi te razgovore, da se traži saglasnost njegova ili gospodina Đelilovića, i on mu je tad rekao da „*se ne bi trebalo miješati u te aktivnosti, jer da se to radi o vojno-političkom pitanju*“ i on mu je tada rekao da je on u kontaktu sa predsjednikom Ratnog predsjedništva duže vrijeme oko pritvaranja te grupe lica, da je na njegovo traženje dozvolio dvojici inspektora državne bezbjednosti Fišo Neziru i Muhamedu Turčinoviću da učestvuju u isljednim radnjama, te da je takođe dozvolio i dvojici inspektora javne bezbjednosti Božiću i Enveru Dupovcu. Alispahić mu je tada takođe rekao da je pravni osnov za hapšenje bio jedan postupak Ratnog predsjedništva i štaba TO prema toj grupi lica, s ciljem da se oni pritvore i da se na takav način vrši pritisak prema SDS-u koji je baš u tom periodu držao veću grupu civila bošnjačke nacionalnosti pritvorenu u centru Hadžića u nekoj Sali, kako bi se izvršio pritisak na SDS, da bi oslobodio ove zatočene Bošnjake.

252. Sve ove navode potvrdio je i **svjedok Vinko Bešlić**, dodajući da je u Silos stigao negdje u drugoj polovini juna ili početkom jula mjeseca i da je tamo proveo oko mjesec dana. On i inspektor Darko Božić su tada uzeli nekih 10-15 izjava. Upute od Alibabića su bile da se sve prečešlja, da sve vide, dakle oni su radili snimanje stanja i njemu je sugerisano da se ne igra sa tim stvarima i da budu profesionalci. Na upit da li ima saznanja ko je zatvorio te ljude, svjedok ističe da takva saznanja ne može imati, ali pretpostavlja da su vojni vrh i stranka napravili neki dogovor.

253. **Svjedok Esad Muhibić** koji je od kraja 1993. godine bio pomoćnik za bezbjednost 9. Brbr., u vezi saznanja za Silos ističe je Silos nastao tokom 92. godine, navodeći „*Jednostavno su došli ljudi, zatvoreni su, negdje i on je nastao, ja ne znam da je to nešto posebno.*“

254. **Svjedok Vahid Karavelić** koji je od septembra 92. bio zamjenik komandanta Prvog korpusa, a potom i komandant korpusa, navodi da je prvi put čuo za postojanje objekta „Silos“ i za lica koja su za zatočena tamo, u drugoj polovini '93. po njegovom izlasku na Igman. Čuo je da postoji neki „Silos“, da su tamo zatvoreni civili navodno zbog toga što je

srpska strana pokupila veći broj civila Bošnjaka sa prostora Hadžića i da ih tamo negdje drže, čekajući neku razmjenu. Također, svjedok navodi da je bilo priča, da kako nema odgovora sa druge strane, da ti ljudi su svo vrijeme držani zbog toga ne bi li se pojavila sa druge strane neka informacija, te da o svemu tome odlučuje civilna vlast, te navodi da u komandi Prvog korpusa, zvanične informacije vezano za objekat „Silos“ nikada nije ni bilo. Što se tiče saznanja o statusu tih lica, o tome ne može apsolutno ništa govoriti, jer nije imao nikakvog kontakta sa tim, niti je kad svojom nogom kročio tamo, ni približio se „Silos“-u, niti je imao bilo kakav kontakt s bilo kim iz „Silos“-a. Što se tiče saznanja vezano za taj objekat, pod čijom nadležnošću je bio, svjedok ističe da na početku rata nije ni znao za postojanje „Silos“-a, niti ga je interesovalo, jer je smatrao, i danas isto također smatra, da sa tim apsolutno nije imao ništa ni po kom pitanju, jer je „Silos“ bio isključivo u nadležnosti civilnih organa vlasti i Ministarstva unutrašnjih poslova.

255. **Svjedok Mirko Pejanović** član Ratnog predsjedništva R BiH navodi da je lično prvi put saznao za Silos krajem 92. i početkom 93. godine, i to je najprije saznao tako što su povremeno bile razmatrane usmene informacije na sjednicima Radnog tijela i Ratnog predsjedništva o odvijanju procesa razmjene zarobljenika, kada je saznao i za sve druge zatvore, ne samo za Silos. Svi lokalni zatvori pa i Silos su bili osnovani od lokalnih strukutra i vlasti i lokalnih snaga odbrane i bili su pod njihovom upravom, dok nisu raspušteni ili dok nisu došli pod upravu nekog drugog organa kao što je Vojno Tužilaštvo. Na upit Predsjednika Vijeća da li je mogla civilna vlast bez naloga Predsjedništva ili Vrhovne Komande, raspustiti Silos, svjedok kaže da jeste, ali oni su imali jedan težak zadatak, u smisli da nisu mogli garantovati bezbjednost.

256. **Svjedok Muhamed Merdžanović** koji je obavljao dužnost referenta u organu bezbjednosti 9. Brbr. od septembra 92. do početka 94. godine ističe da je prvi put saznao za Silos u septembru ili oktobru 92. , kad se tu pojavio. Osim pripadnika Armije BiH, znao je da su tamo pritvoreni bili pripadnici srpskog stanovništva. Prema kasnijim saznanjima svjedok je saznao da su bili zatvoreni po osnovu neovlaštenog držanja automatskog naoružanja i minsko eksplozivnih sredstava i neodazivanje pozivu za javnu mobilizaciju, ali ne zna da je ikada vidio neke akte o njihovom zatvaranju.

257. **Svjedok Omer Mujan** koji je prvo bio komandir čete u TO do juna 93. godine, a potom zamjenik komandanta Bataljona, da bi 94. godine postao referent intendantske opreme u Brigadi, ističe da je išao u Silos više puta, čuo je da su tamo Srbi bili zatočeni zbog nelegalnog oružja, a bilo je i Muslimana koji su bili kriminalci i nisu slušali na linijama.

258. **Svjedok Zlatko Petrović** je naveo da je objekta Silos formiran od strane Kriznog štaba ili Ratnog predsjedništva, te je suštinski bio u civilnoj strukturu. To se vezalo za nestanak velikog broja civila i situacija je bila složena jer je stanovništvo beskompromisno tražilo svoje najbliže i vojna i civilna struktura je tamo bilo skoro pa ucijenjena od strane civilnog stanovništva. Da nisu slušali civilno stanovništvo, došlo bi do narušavanja mira i bilo bi rata i međusobnih obračuna. *„Ja ne kažem da je to opravdanje, ali to je jedna činjenica preko koje se ne može preći“.*

259. Analizom iskaza navedenih svjedoka, Vijeće je nespornim zaključilo da je Odluka Kriznog štaba od 14.05.92. godine bila pravni osnov za lišenje slobode oko 500 civila srpske nacionalnosti s područja Tarčina i Pazarića, koji će biti negdje od kraja maja 92. godine biti zatvarani prvobitno u objekte Silos i OŠ u Pazariću, a od početka jula 92. i u magacin Krupa u Zoviku, u kojim objektima većina njih ostaje do njihovog rasformiranja.

260. Naprijed citirani svjedoci su saglasno potvrdili da je Odluka bila osnov za lišenje slobode, pri čemu su gotovo svi izjavili da je zapravo u pozadini takve Odluke, između ostalog, bila i namjera da se na takav način natjera srpska strana da pusti zarobljene Muslimane u Hadžićima, odnosno ogorčenost lokalnog muslimanskog civilnog stanovništva dešavanjima u Hadžićima kao i prilikom velikog broja izbjeglica iz Istočne Bosne. Također neki od svjedoka su izjavili da se nisu htjeli ni miješati u tu cijelu situaciju, smatrajući to isključivim patronatom lokalnih civilnih i vojnih struktura, koji su na takve poteze bili natjerani zbog sumnji da se Srbi naoružavaju i pripremaju na vršenje krivičnih djela protiv države, ali i zbog novonastale situacije u vezi sa zarobljavanjem velikog broja Muslimana od strane srpskih snaga u Hadžićima, kao i ubistvima.

261. Svjedoci su saglasno potvrdili da su predstavnici civilne vlasti osnovali zatvor Silos, i donijeli Odluku da se Srbi pohapse i da se u vezi s osnivanjem i funkcionisanjem tih zatočeničkih objekata, nisu obratili ni Ministarstvu pravde, niti MUP-u, niti Ministarstvu odbrane, tako da predstavnici ovih organa nisu ni bili upoznati s činjenicom postojanja tih objekata u kojima su bili zatočeni srpski civili, ali su naknadno čuli da ti objekti osnovani od strane predstavnika civilne vlasti, i da postoji neka Odluka, koju nikada nisu ni vidjeli.

262. Iako u samoj Odluci ne stoji da se ista odnosi decidno na lica srpske nacionalnosti, činjenica je da je Odluka bila osnov za lišenje slobode isključivo lica srpske nacionalnosti, prevashodno muškaraca, među kojima je bilo i staraca, ali je među zatočenim bio i određeni broj žena, kao i maloljetnih osoba.

263. Navedeno proizlazi prije svega iz iskaza oštećenih Đorđe Andrića, Vasilija Krunića, Radmila Šogure, Vinka Lale, Spasoja Kovačevića, Slavka Jovičića, Bore Šuvajlo, Momčila Mrkaje, Dragana Regoja, Nedeljka Samoukovića, Gorana Goluba, Slavoljuba Krivića, Slavka Cerovine, Lazara Krstić, Gavre Šarenca, Nedeljka Njegovana, Uglješe Kuljanina, Bože Kovačevića, Nedeljka Magazina, Branka Šuvajla, Srpka Andrića, Pere Bratića, Miroslava Glavaša, Jove Krstića, Milorada Petrića, Kostić Nenada, Mladena Šuvajla, koji svjedoci su živjeli u selima na području Tarčina i Pazarića i koji su opisali pod kojim okolnostima su lišeni slobode.

264. Takođe, iskazi tih svjedoka govore i o razmjerama posljedica koje su nastale nakon donošenja Odluke od 14.05.92. godine, ne samo u smislu broja zatvorenih lica, nego generalno pokazuje da je, u svrhu realizacije Odluke, došlo do masovnog ili proizvoljnog lišenja slobode isključivo lica srpske nacionalnosti, za koja je Vijeće već utvrdilo da su bili civili, koji su potom zatvoreni u tri zatočenička objekta, koji ne ispunjavaju ni minimalne uslove za smještaj, boravak, održavanje higijene i ishrane, u kojim objektima će značajan broj njih ostati do kraja januara 96. godine.

265. Od pobrojanih svjedoka u OŠ Pazarić su odvedeni oštećeni Miroslav Glavaš, Milorad Petrić, Slavko Cerovina, Goran Golub, Nedeljko Samouković, Radmilo Šogura, Vasilije Krnić, dok su ostali odvedeni u objekat Silos.

266. **Svjedok Andrić Đorđe** je govorio o tome kako je 01. maja 92. došao jedan policajac pred vrata i reko mu da dođe u policijsku stanicu, u Dom u Tarčinu, da treba dati neku izjavu, što je i učinio. Svjedok je znao da su tada policajci kupili po selima naoružanje od Srba, te su i njega pitali za nekakav pištolj koji je falio s spiska, oni su po tom spisku naoružanja pošli po selima i uzimali to oružje. Nakon što je dao izjavu, pustili su ga kući. Nakon toga, negdje početkom juna 92. godine ponovo mu je došla policija na vrata, rečeno mu je da ih traži Refo, komandir policije, te da svi (svjedok, brat, zet) opet

dođu u policiju na informativni razgovor. Došla je po njih jedna patrola policije, odveli ih u Dom gdje nije zatekao Refu, te je svjedok mislio da će ih vratiti kući, bio je u papučama i nekoj majici. Međutim neki momak ih je kolima odveo u Silos, gdje je zatekao brata Radovana, Nenada Kostića, bili su dobro istučeni, i tamo ostaje do 09. novembra.

267. **Svjedok Vasilije Krunić** je živio u Pazariću. Svjedok nije imao ni oružje ni vojnu opremu niti bilo ko u kući. Svjedok je u maju mjesecu vođen u policiju, kada je i pretučen, potom je vraćen kući, gdje je bio sve do 17., 18. ili 19. juna 1992. godine, kada je ponovo došla policija, misli da je bila vojna, sasvim korektno su rekli da se spremi da ide na info razgovor. Došao je u školu u Pazariću i uvode ga u žensku svlačionicu sale i naređuju da skine pertle, kaiš i uzimaju mu lančić. Tu su ga prekopali i uveli u salu i tamo je zatekao 50-tak ljudi većinom njemu nepoznatih. Tamo je sreo Petrića koji je doveden prije njega, oba brata i otac, Šogure iz Pazarića, Mandiće iz Doljana, Tomaniće. Svi su bili Srbi, neki su bili bez, a neki sa povredama na sebi. Nakon granatiranja škole krajem juna 92. godine, prebačen je u Krupu, odakle je izašao 04.11.1992. godine na privatnoj razmjeni.

268. **Svjedok Radmilo Šogura** je živio u selu Urduk. U proljeće 1992. godine nije bio vojno angažovan, niti je bilo ikakvih formacija u selu. Noć uoči odvođenja došla je vojska i pucala na dva bošnjačka sela, misli da je vojska sa strane i onda su naredno jutro došli i rekli im *"ko to puca"*. Ta pucnjava je trajala oko sat i pol i onda su ih naredno jutro komšije napale i pitali su *zašto pucaju* i oni stariji iz sela su otišli da se žale u školu, da bi u međuvremenu došao kombi po njih da ih vodi u školu. Svjedok ističe da je od oružja imao legalni pištolj. Dva-tri dana prije pucnjave je došao Mirsad Šabić i rekao da je situacija napeta i da bi bilo dobro da se oružje privremeno pohrani u PS i on ga je predao, kao i Nedeljko Samouković, ali nisu dobili potvrde da su predali i rekli su im tada da će oružje biti vraćeno kad se steknu uslovi s tim da je on kasnije tražio pištolj od PS Hadžići, ali su mu rekli da nikad nije zavedeno. Potvrdu je dobio u Silosu nakon 4-5 mjeseci, pozvalo ga je obezbjeđenje i rekli mu da mu daju potvrdu, vidio je na njoj pištolj, municija za pištolj, zaključno sa rednim brojem dva i onda je dodat puškomitraljez, ali potvrda nije bila potpisana, te svjedok ističe da iako nije pronađen nikakav puškomitraljez, isti je bio dopisan. Svjedok je odveden 7. juna 92. godine. Po njega je došao kombi Šumarstva Tarčin, unutra su bili Lihovac Gero i Mirsad Šabić i rekli su im da idu da samo potpišu da nisu pucali, tu su bili svjedok, Janko Samouković, Danko Šogura, Slaviša Kapetina, Petar Tolj, te im je rečeno da se ne boje. Svjedok se tako ponašao i obukao se kao da ću se vratiti za sat- dva, i odveli su ih u Pazarić u O.Š.

269. Na istovjetne okolnosti **svjedok Vinko Lale** ističe da ga je rat dočeka u Tarčinu, kad je došao na to područje, a inače je ranije živio na ulazu u selo Do. Sjeća se da su 25. maja na imanju imali izlet, i onda je nastalo pucanje iz pravca Bradine, bilo je na stotine ljudi sa dugim cijevima, nakon dva dana su dobili informaciju da je selo Raštelica napadnuto i da su muškarci odvedeni u Silos. Nakon tih događaja, na cesti ispred kuće je vidio neki kombi parkiran, a njih 20 je bilo ispred njihove kuće, bili su različito obučeni, neki su bili miješano obučeni, bilo je različite garderobe, svjedok je tada predao papovku, i potom su ih doveli u Silos, bilo je otprilike oko petnaest ljudi iz susjednih sela.

270. **Svjedok Spasoje Kovačević**, također iz Tarčina, tvrdi da je oružje dobio od Krstić Lazara i to papovke i deset komada municije, a te puške su bile pored njegove kuće u jednom najlonu i nisu bile raspakivane. Dana 29. maja došla je policija i počeli su pretresi, pronašli su pušku, i rekli su *„ako nađemo metak u puški ubićemo vas“*, ali nisu našli metak jer nije bilo potrebe za tim, i svjedok tada nije odveden u Silos, ne zna ni sam kako ni zašto, jer je tog dana odvedeno oko 20 ljudi, i to zato što su imali naoružanje, ali bilo je

ljudi i koji nisu imali naoružanje. Svjedok je odveden u logor Silos 13 jula 1992. godine, a tog dana dolaze trojica ljudi i u tom momentu su se spremali da ručaju, oni su došli i pokucali na vrata, i rekli da krene samo na neki informativni razgovor. Ne zna kojoj su formaciji pripadali, ali najvjerovatnije su pripadali policiji, kojom je rukovodio Tufo Refo.

271. **Svjedok Slavko Jovičić** je bio pripadnik MUP-a, rat ga je zatekao u Doljanima-Hadžići. Bio je pripadnik DB u MUP-u, a posljednji radni dan u MUP-u mu je bio 19.04.1992. godine. Nije bio uključen ni u jednu formaciju jer je bilo nelogično da on kao pripadnik DB-a bude pripadnik bilo koje vojne ili političke strukture. Svjedok ističe da je upravo zbog toga bio svima interesantan. Takođe je dodao da je licima koji su mu došli bila poznata činjenica da on Znali su oni da on kao pripadnik DB ima oružje. Imao je službeni pištolj, H&K, automatsku pušku. Kad su mu dolazili 18. maja 92. uzeli su mu automatsku pušku, a ostavili H&K jer je bio dobar sa komšijama. Taj dan je dolazila muslimanska policija. Potom 25. maja 1992. godine, privode ga u PS Pazarić, privodi ga muslimanska policija, ista ta ekipa koja je odnijela pušku, komandir PS je bio Nail Hujčić, zamjenik je bio Mirso Šabić, a njega su na isljeđivanje dali Selimoviću. Uzeli su mu pismenu izjavu i rekli da ga voze u Tarčin. Nakon dolaska u Društveni Dom je vidio da je u neizvjesnoj situaciji, a tu ga dočekuju Enver Dupovac, koji je tad bio u MUP-u, Muhamed Turčinović Zeko, načelnik II uprave DB, Nezir Fišo koji je radio u DB. Vrate ga tog dana kući i kažu da ništa nije kriv i da bude kući i da mu neće niko ništa. Međutim naredni dan, dolazi 50 njih i blokiraju kuću i njega na megafon pozivaju da se preda. Izašao je, dva auta su bila ispred kuće, jedan je bio golf a za drugi se ne može sjetiti i ponovo ga vode, ne govore gdje, mislio je da će u Pazarić ali direktno ga voze pred neki objekat, za koji nije znao ni da je tu bio. Kad je došao pred zgradu, znao je šta je Silos, za taj objekat je čuo iz drugih razloga jer je znao da je to objekat robnih rezervi. Ispred objekta su lica bili u maskirnim uniformama policije. Policija ga predaje njima i kao da je on sada u njihovoj nadležnosti. Šerif Mešanović mu je naredio da raširi noge i izvršili su pretres. Tad su mu uzeli LK, imao je kod sebe vozačku dozvolu, 500 DM i izvjesnu sumu dinara, ručni sat, zlatni lančić, privjesak. Na slobodu izašao 19.01.1996. godine.

272. **Svjedok Boro Šuvajlo** je živio u Tarčinu-Donja Bioča. Radio je u SJB Hadžići od 72. godine. Lišen je slobode 16.06.92. godine. Tada je došla po njega policija iz Silosa. Autobus je vozio, ne može se sjetiti imena, rekli su mu da mora poći u Tarčin da da izjavu, došli su do Silosa i njega su odmah zatvorili bez ispitivanja. Do Silosa ga je doveo stražar, misli pripadnik RSM. Kad su ga doveli, Hujčića je vidio u Silosu. Na sebi je imao farmerice, džemper i gornji dio sako.

273. **Svjedok Momčilo Mrkaja** prije rata je živio u kući u selu Smucka, studirao je tada stomatologiju, bio četvrta godina studija. Niko nikom još nije audio, sve je tako bilo dok se u Tarčinu nije stvorila ideja da se Silosi isprazne i da se u njih dovedu Srbi sa područja Tarčina. Ne sjeća se kada je zadnji puta otišao na predavanja, ali odveden je u Silos 19.06.92. godine, a tog dana je bio u kući sa porodicom, i tada je vojnik sa Trznja ušao u njegovu sobu i rekao da se toplo obuče, što je svjedok i učinio. Tada je naredio i ocu Milanu i Đorđetu da se i oni obuku i da uđu u bus koji je bio parkiran u centru sela. Ti ljudi su imali šarene uniforme i kupili su muškarce po kućama i naređivali im da uđu u bus. Išli su iz sela Smucka busom kroz selo Do i tu su napunili bus i onda u Silos, u busu su bili Vukašin Mrkaja, Dragan Mrkaja, Mrkaja Đorđe, Nenad Mrkaja, Stevan Mrkaja, Marinko Mrkaja, Žarko Mrkaja, Nikola Mrkaja, Risto Mrkaja, Slavojko Lojanica, ukupno 25-30 ljudi. Ništa im nisu rekli, samo su mi rekli da se toplo obuku. Kada su došli u Silos, bila su dva stražara, jedan je imao ključeve, pretresli su ih, skinuli su mu kaiš, pertle. Na sebi je tada imao plavu vjetrovku, farmerice, smeđe cipele, ispod košulja i džemper. U Silosu ostaje do

8 ili 9 novembra 92. godine kada je razmijenjen, tako da je u istoj civilnoj odjeći izašao jer nije imao šta presvući za tih 5 ili 6 mjeseci.

274. **Svjedok Dragan Regoje** ističe da je prije rata živio u selu Sivice, a radio u tvornici armatura Sarajevo. Posljednji puta je otišao na posao 07.04.1992. godine. Dana 30.05.92. došao je pred kuću Anđelko Mrnjavac zvani Tarzo, koji je imao na sebi uniformu RSM, sa policajcima Refe Tufe, koji su zalegli oko kuće, tražili su njega. On je tražio naoružanje, te mu je svjedok dao puške obje i svoju i od oca. Tada je s Anđelkom došlo oko 8 ljudi i oni su bili isto obučeni i naoružani. On mu je stavio pušku u leđa, oborio ga, vrijeđali ga kao *ubi ubi zakoji*. Onda ga je ubacio u kombi i otišli su u Društveni Dom u Tarčin i dole su ga preuzela dva momka. Bio je u majici kratkih rukava, uveče se vratio kući. Dana 09.06. je ponovo zatvoren u Silos. Došla su dva uniformisana policajca iz RSM mlađi, došli su i rekli „*eto Dragane da znam da sa tobom nema problema i da idu busem u Luke i da ja sačekam bus*.“ Oni su otišli u selo Luke i pokupili su ostatak ljudi, ukupno ih je u tom minibusu bilo oko 20. Unutra je bio policajac Ibrica i rekao je *da su četnici davno pohvatani i da će njih samo ispitati i pustiti*. On je bio aktivni policajac. Na slobodu je izašao 19.01.96. godine.

275. Na iste okolnosti **svjedok Nedeljko Samouković** ističe da živio prije rata u selu Urduk. Bio je član SDS-a, ali nije imao nikakvu funkciju, nije išao na sastanke ili nešto slično. Dana 24. juna bio je kući, kombi se pojavio pred kućom i rekli su mu da ide sa njima da da izjavu. Svi su bili policajci. On je ušao u kombi, samo je prigrnuo jaknu. Tada su s njim odvedeni Zdravko Samouković, Obrad Samouković, Ranko i Bogdan Šogura, sve civili i vode ih u školu u Pazarić. Tamo su mu svi bili poznati, svi su bili iz okolica, Pazarić, Resnik, Osenik, sve Srbi, svi su bili u civilnoj odjeći. Nije dobio nikakav pismeni akt o zatvaranju, nit mu je iko rekao zašto je zatvoren.

276. **Svjedok Goran Golub** živio u Oseniku. Otac mu je odveden 01.07.92. a on 02.07.92. godine. Po oca su 01.07. oko 10h došla dva aktivna policajca i jedan vozač. 02.07. oko 11 h redovni policajci su došli po njega i odveli ga da da izjavu i ostao je do 96. zatvoren. Rekli su tada da treba dati izjavu i da će biti vraćen kući. Odvode ga u O.Š. 9 maj Pazarić. Prilikom privođenja je izvršen pretres kuće ali ništa nije nađeno. Kada je tamo doveden, tamo je bila policija, imali su kao vojničke ali plave uniforme.

277. **Svjedok Slavoljub Krivić** navodi da je živio u Resniku. Dana 10. 06. 92. je naišla zastava, repetirali su puške na njih i odveli ih u školu u Pazariću, odatle u Silos, kada je došao u školu bilo je osoba koje su tučene, svi su bili Srbi.

278. **Svjedok Slavko Cerovina** je kazao da prije rata živio u Zoviku. 29.06.92. godine. Kada dolaze predveče oko 5-6h s bijelim kombi mercedesom. Pokupili su ih sve, svjedok je došao u Pazarić. Ispitivali su ga Rifko i Božić i pitali su zašto je ostao kod kuće i zašto porodicu nije poslao na more. Ušao je u salu škole i vidio oko 100 srpskih civila.

279. **Svjedok Lazar Krstić** je živio u selu Do do onoga momenta kada su došli da ga uhapse i odvedu u Silos. To je bilo 29. Maja '92., oni su sjedili svi ispred kuća, jer su već vidjeli da se sela po sela prije njih uhapsila i odvela u Silos. I došli su nasred sela sa autobusom vlasništva Šumarije Hadžići, TAM 130, vozač je bio Vehratović Taib. I tako su ih jednog po jednog u taj autobus stavljali. Fišo Nezir je bio predvodnik te grupe. I tada su ih doveli u Društveni dom u Tarčin. U domu je ostao oko sat vremena. Dolazi ponovo autobus ispred vrata i u Silos. Misli da je tada u Silosu bilo i 500, 600 ljudi sigurno, a svi

su bili od Raštelice do Zovika uključujući i bradinjake. Znači, kompletno srpsko stanovništvo bilo je smješteno u Silosu. Bilo je i žena.

280. **Svjedok Gavro Šarenac** u Lokvama ostaje do 01.06.1992. godine, kada su došli sa kombijem bilo ih je 5-6, izvršili su pretres, neki od njih su bili u uniformi a neki ne, ne zna da li su bili naoružani, njemu su rekli da ide na info razgovor. Stavili su ga u kombi i zavezali oči i doveli ih u kasarnu u Kahrmanima. To je bila kasarna bivše armije, ne zna ko je sve bio tu pritvoren, bilo ih je par. Tu su proveli par sati i poslije toga su ih pokupili i onda u Društveni dom u Pazarić da da izjavu i da će ga vratiti. Ne zna u kom svojstvu su ga saslušavali, osim njih bila je djevojka koje je slušala. Pitali su za naoružanje u Hadžićima i on o tome pojma nije imao. Tu su čekali, i onda su ih pokupili i u Silos u ćeliju, gdje ostaje do 04.11.1992. godine.

281. Takođe, i svjedoci Nedeljko Njegovan (selo Češće), Uglješa Kuljanin (Tarčin), Nedeljko Magazin (Donja Raštelica), Branko Šuvajlo (Selo Korča), Pero Bratić (selo Ferhatlije), Miroslav Glavaš (Osenik), Milorad Petrić (Resnik), Mladen Šuvajlo (Selo Odžak), i drugi, su potvrdili da su u periodu od kraja maja 92. godine odvedeni iz svojih porodičnih kuća, uz izgovor da daju izjave, pri čemu im nije saopšten razlog njihovog odvođenja i potom lišenja slobode, niti su dobili bilo kakav akt o tome.

282. Nadalje, Vijeće je imalo u vidu i činjenicu da su zatočeni civili srpske nacionalnosti bili smješteni u neuslovnim objektima, pri čemu je optuženi Čović Fadil bi potpuno svjestan činjenice da zatočenički objekti Silos, OŠ i Krupa svakako ne ispunjavaju ni minimum standarda za boravak ljudi, a posebno ne za boravak od nekoliko godina.

283. Obzirom da se tačkom II optužnice, optuženim stavlja na teret držanje u nehumanim uslovima, Vijeće se neće ovdje baviti detaljno uslovima, ali činjenica je da su zatočeni civili srpske nacionalnosti boravili u neuslovnim prostorijama.

284. Međutim, da je optuženi Čović Fadil, a kasnije i Kazić Nezir znali da objekti Silos i fiskulturna sala OŠ u Pazariću i magacin Krupa ne ispunjavaju ni minimalne uslove za smještaj i boravak zatočenih lica, proizlazi iz provedenih dokaza.

285. Prije svega Odluka o izolaciji je, između ostalih, dostavljena i u objekte Tarčin i Pazarić, koja činjenica, prema stavu Vijeća, dokazuje da je optuženi Čović Fadil, kao i drugi članovi Ratnog predsjedništva, bio potpuno svjestan da će izolovana lica biti smještena u objekat Silos, za koji je znao da se radi o prijeratnom skladištu pšenice, i kao takav je bio potpuno neuslovan za boravak ljudi, pa čak i privremeni, kako se to u Odluci navodi.

286. Naime, cijeneći činjenicu da je optuženi s područja Opštine Hadžići, kao i cijeneći poziciju koju je tada obavljao i prije izbijanja ratnih sukoba, nesporno je da je prilikom donošenja Odluke o izolaciji, kao član Kriznog štaba Opštine Hadžići, znao da je objekat Silos u Tarčinu do rata služio kao skladište za pšenicu, i da je kao takav bio neadekvatan za boravak ljudi. Isto se odnosi na objekte OŠ u Pazariću, posebno ako se ima u vidu i činjenica da su prostorije Kriznog štaba upravo bile smještene u toj školi, tako da je bio upoznat da fiskulturna sala nikako ne može biti adekvatan prostor za boravak oko 150 lica, kao ni magacin Krupa. Osim toga, da su navedeni objekti do rata služili kao skladište žita odnosno kao kasarna, bile su i opštepoznate činjenice posebno ljudima s tog područja.

287. Sve ove činjenice upravo potvrđuju stav Vijeća da zatočena lica srpske nacionalnosti nisu bili smješteni u objekte propisane odredbom člana 85. IV Ženevske Konvencije.

288. Tokom postupka, odbrane pojedinih optuženih, a posebno odbrana tada prvooptuženog u odnosu na koga je obustavljen postupak je u vezi sa osnivanjem objekta Silos, zastupala tezu da se to ne može staviti na teret optuženim, navodeći da je Silos osnovao Tufo Refik, koji je bio prilično autoritativan tada i nije se o tome konsultovao s Kriznim štabom, niti je štab dao svoju saglasnost. S druge strane, svjedoci koji su bili članovi Kriznog štaba su govorili da je Odluka o smještaju u Silos donijeta stihijski, neplanski, da nije bilo raspravljanja na štabu o tome, ali da je to bilo logično jer je to bio jedini prostor na tom području koji je u bezbjedonosnom smislu mogao da smjesti ta lica.

289. Međutim, Vijeće ističe da se optuženima, odnosno Fadilu Čoviću, u ovom predmetu ni ne stavlja na teret da su oni, kao pripadnici Kriznog štaba, osnovali Silos, već da je Odluka od 14.05.92. bila osnova za smještaj lica srpske nacionalnosti u objekat Silos, koji je već od ranije postojao i korišćen za skladištenje pšenice, a čega su optuženi nesporno bili potpuno svjesni.

290. Vijeće je iz dokaza zaključilo da su i prije nego je donesena Odluka o izolaciji 14.05.92. godine, u objekat Silos stigli prvi zarobljenici oko 11.05.92., i to su bili pripadnici JNA koji su lišeni slobode tokom borbi sa pripadnicima TO Hadžići prilikom zauzimanja kasarni Krupa i Žunovnica, a koji su potom smješteni u Silos na osnovu naredbe Refika Tufe, tada komandira PS Tarčin. Međutim, donošenjem Odluke od 14.05.92., optuženi Čović, kao i predsjednik i ostali članovi Kriznog štaba su prihvatili faktičko stanje i odlučili da se lica srpske nacionalnosti također tamo smjeste, zbog čega je Odluka i dostavljena u Silos, iako su znali da je isti neuslovan za smještaj, a potvrda da su prihvatili da se isti tamo smjeste, jeste i odluka o imenovanju upravnika Silosa od 24.05.92., nakon čega počinju privođenja i pristizanje prve grupe srpskih civila u Silos.

291. Dakle, optuženi Čović Fadil, kao član Kriznog štaba, zajedno sa predsjednikom i ostalim članovima Kriznog štaba je neposredno prije pristizanja prve grupe zatočenih lica, iako svjesni da boravak u takvim prostorijama nije u skladu s Konvencijom, donijeli Odluku o imenovanju upravnika Silosa od 24.05.92. godine (dokaz **T-62**), a par dana nakon pristizanja prve grupe civila srpske nacionalnosti i Odluku o obrazovanju službe obezbjeđenja u Silosu od 01.06.1992. godine (**T-92**), na koji način su omogućili da je osnovani objekat „Silos“ i počeo funkcionisati.

292. Nadalje, Vijeće je već naprijed utvrdilo da iz materijalnih dokaza proizlazi da „Silos“ od novembra 1992. godine prelazi u ingerenciju vojnih struktura odnosno 9. Brdske Brigade. Primopredaja „Silosa“ između policijskih i vojnih struktura izvršena je dana 06.11.1992. godine o čemu je sačinjen Zapisnik koji je uveden kao dokaz **T-678**.

293. Naime, naredbom o formiranju Brigada OS, Naređenje, Štab Vrhovne komande OS RBiH, Str.pov.broj: 02/1091-210 od 05.11.1992. godine, dokaz **T – 416** se naređuje formiranje 9. Brdske Brigade, a koja Naredba je donesena na osnovu Odluke Predsjedništva RBiH.

294. Da je optuženi Kazić bio komandant 9. Bbr. Od 19.01.93. godine do novembra 1994. godine, potvrđuje dokaz **T – 60** Prijedlog regulisanja stanja u službi, RBiH, ABiH,

pov.br.05-1/2-24, 12.11.1994., Sarajevo, kojim se predlaže da se Kazić Nezir razriješi dužnosti komandanta 9. Brdske i stavi na raspolaganje komandi 1. Korpusa.

295. Vijeće je već ranije iznijelo zaključke u vezi ingerencija optuženog Kazića u odnosu na objekat Silos, te je utvrdilo da od 19.01.93. godine optuženi Kazić, kao komandant 9. Brb, u čijoj je ingerenciji objekat Silos bio od novembra 92. godine, preuzima nadležnost nad objektom Silos (i Krupa) i odgovoran je za njegovo funkcionisanje.

296. Činjenica jeste da je tokom 92. godine u potpunosti bila završena akcija protivzakonitog zatvaranja civila srpske nacionalnosti, te da optuženi Kazić nije bio upoznat sa odlukama KŠ i RP koje su bile osnova za zatvaranje, niti je imao ikakva saznanja o tome gdje će i pod kojim uslovima biti ta lica smještena.

297. Međutim, nekoliko dana nakon dolaska na poziciju komandanta, optuženi Nezir Kazić je od organa bezbjednosti 9. bbr detaljno informisan (**T-765**) o problemima u funkcionisanju obezbjeđenja, te posebno upozoren na status zatvorenih lica, dok je na osnovu izvještaja upravnika bio redovno izvještavan i o uslovima boravka u Silosu i Krupi, ali je prihvatio faktičko stanje, s istim se saglasio, i nije iskoristio svoju funkciju da ta lica pusti na slobodu, nego je svoj doprinos dao tako što su pripadnici 9. Brbr učestvovali u obezbjeđenju tih objekata, na koji način je odgovoran za nezakonito držanje zatočenih lica, sve do odlaska s funkcije komandanta brigade.

298. Navedeno potvrđuje i činjenica da je naredbom iz februara 1993. godine (**T-572**) Kazić izdao naređenje da se iz vojnih zatvora „Silos“ i „Krupa“ ne može vršiti „izvođenje Srba“ bez njegovog odobrenja, te upravnike zatvora zadužuje da svaki dan mu dostavljaju Službeni Izvještaj o stanju, što su oni u narednom periodu i radili, te upravnike zatvora zadužuje da svaki dan mu dostavljaju Službeni Izvještaj o stanju, što su oni u narednom periodu i radili (**T-838, T-839, T-840, T-841, T-842, T-843, T-844, T-845, T-846, T-847, T-848, T-849, T-850, T-851, T-852, T-855, T-856, T-857, T-858, T-859, T-860, T-861, T-862, T-863, T-864, T-865, T-866, T-867, T-868, T-869, T-870, T-873, T-874, T-936**).

299. Iz pobrojnih dokaza proizlazi da su se upravnici objekata Silos i Krupa obraćali Komandi brigade u vezi sa svim pitanjima koja se tiču uslova boravka, smještaja, zdravstvenih usluga, zatim su tražili saglasnosti za puštanje određenih lica na slobodu, obavještavali ih o svim tekućim problemima u objektima, o brojnom stanju, tražili instrukcije itd, što dodatno potvrđuje činjenicu da je optuženi Kazić Nezir, kao komandant Brigade, u čijoj je ingerenciji objekta Silos i Krupa, odgovoran za funkcionisanje ovih objekata, te je isti nadležan za uslove boravka u tim objektima, a istovremeno je upoznat putem izvještaja o svim problemima i stanju objekata.

300. Navedeno je potvrdio i **svjedok Nermin Šemšić**, koji je obavljao dužnost referenta, a potom i za pomoćnika komandanta za pravne poslove, koji je izjavio da je Silos bio u nadležnosti 9. Brbr u smislu obezbjeđenja, i to sve do 94. kada je došlo do bjekstva trojice braće Goluba, kada je donijeta Odluka da se Silos izuzme iz 9. Brbr i da se isti stavi pod ingerenciju 14. Lake, i da im je to bilo kao neko ovlaštenje. Nakon bjekstva porodice Golub iz Silosa, Silos je u proljeće 95. prešao u ingerenciju 14. Lake brigade i zna da su i tada nastavljeni radovi. Upravnika Silosa je postavljao komandant Brigade. Ove navode j potvrdio i **svjedok Esad Muhibić**, pomoćnik komandanta za bezbjednost.

301. Također, ingerencije optuženog Kazić Nezira potvrđuje i činjenica da je imao ovlaštenja da imenuje i razriješava upravnike logora, što je 16.08.1994. godine i učinio

kada je naredbama Huić Bećira razriješio (T-65), a Čović Halida imenovao (T-75) na poziciju upravnika logora „Silos“.

302. Vijeće ukazuje i na set dokumenata koji potiču iz 1994. godine, a odnose se na raspored dežurnih starješina u „Silosu“, gdje se u zaglavlju jasno navodi 9. brdska brigada – Privremeni zatvor „Silos“ (T-67, T-744, T-772, T-773, T-774, T-775 i T-776), iz čega jasno proizilazi da je „Silos“ bio u sastavu 9. bbr.

303. Da je optuženi Kazić Nezir bio odgovoran za funkcionisanje objekata proizlazi i iz činjenice što su pripadnici Brigade bili angažovani na obezbjeđenju objekata Silos i Krupa. Ove navode potvrđuje i dokaz T-78, a radi se o Spisku ljudstva i straže zatvora „Krupa“, koji je potpisao upravnik zatvora, dok u zaglavlju dokumenta stoji da se radi o dokumentu Komande 9. brdske brigade.

304. Da su obezbjeđenje vršili pripadnici 9. Brbr potvrdili su i svjedoci koji su u relevantno vrijeme bili stražari u objektima.

305. **Svjedok Mahir Azem** je izjavio da je bio raspoređen u 9. Brdsku Brigadu, da bi ga pozvali iz Komande i dobio je saopštenje da se javi u Silos kod Huić Bećira, te je tako i uradio i javio se Huiću, a zadatak mu je bio da tu dobije raspored, te je raspoređen kao čuvar, a to je bilo negdje početkom 93. godine. Poziv je dobio od Komande, tačnije od Kazić Nezira da se javi u Silos, te je raspoređen na kapiji broj 2. Imao je na sebi maskirne pantalone, maskirnu košulju i jaknu. Osim na kapiji Silosa svjedok je bio nekoliko puta na potkrovlju, na spratu Silosa gdje je također pazio na zatvorenike i ponašali su se korektno.

306. No i pored činjenice da je optuženi Kazić Nezir bio u kapacitetu da, kao komandant brigade, iskoristi svoje ovlasti i poduzme mjere i aktivnosti u svrhu puštanja tih lica na slobodu, odnosno rješavanja njihovog statusa, optuženi Kazić je prihvatio faktičko stanje, dozvolivši da pripadnici Brigade učestvuju u obezbjeđenju objekata, da vojni policajci 9. Brbr učestvuju u odvođenju zatočenih lica na prinudne radove, imenovao novog upravnika objekta, primao izvještaje od upravnika, na koji način je svojim nečinjenjem, omogućio dalje protivzakonito držanje civila srpske nacionalnosti, iako je bio u potpunosti svjestan da ne postoji zakoniti pravni osnov za njihovo dalje zadržavanje niti boravak u nehumanim uslovima.

307. Da su lica hrvatske nacionalnosti koja su u proljeće i ljeto 1993. lišena slobode na području Tarčina, Medvjedica, Mokrina, Pirina i Zabrđa, i to na osnovu naredbe optuženog Kazića, imala status civila, Vijeće je već utvrdilo u dijelu presude koji se odnosi na opšte elemente krivičnog djela.

308. Optužnicom se optuženi Kazić Nezir tereti da je u periodu od aprila do jula 1993. godine, za vrijeme sukoba između Armije R BiH i HVO-a po njegovom naređenju izvršeno hapšenje civilnog stanovništva hrvatske nacionalnosti, između ostalog sa područja Tarčina, Medvjedica, Mokrina, Pirina i Zabrđa, koji su potom smješteni u logor „Silos“.

309. Da je u proljeće i ljeto 93. godine došlo do masovnog hapšenja civila hrvatske nacionalnosti na osnovu Naredbe optuženog Kazić Nezira, proizlazi iz dokaza od T-442 do T-445, te dokaz T – 697, nakon čega su pripadnici vojne policije, uglavnom tokom mjeseca juna 93. godine, izvršili privođenje hrvatskih civila i iste sproveli u Silos, gdje su ih prvo saslušavali pripadnici policije na okolnost posjedovanja oružja, nakon čega su upućivani u ćelije.

310. Naime, u Informaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, Centar službi bezbjednosti Sarajevo od 17.06.1993. godine (**T-442**) se navodi da su 13.07.93. pripadnici Vojne policije IX Brbr protivzakonito i bez ikakvog povoda izvršili pretresanje, razoružavanje i pritvaranje svih muškaraca hrvatske nacionalnosti, te da je ovaj samovoljni, politički i krajnje nepromišljen čin, izvršen po naređenju Kazić Nezira, komandanta Brigade, koji je u ovu nezakonitu radnju pokušao uvući i pripadnike SJB Tarčin. Nadalje, u informaciji se navodi da je tog dana Kazić usmeno naredio komandiru PS Tarčin da pripadnici policije zajedno sa vojnom policijom razoružaju i pritvore sve muškarce hrvatske nacionalnosti s područja Tarčina. Komandir PS je to odbio, nakon čega je Kazić poručio da *ukoliko PS nije spremna da izvrši njegovo naređenje, to će oni učiniti sami*. Istog dana je održan sastanak na kojem je bio i optuženi Kazić, te predstavnici SJB Hadžići, na kojem je policija ukazala na negativne posljedice koje mogu nastati ako se ova lica uhapsu, posebno iz razloga što policija nije raspolagala bilo kakvim informacijama o organizovanim oblicima ili oružanim prijetnjama građana hrvatske nacionalnosti. Međutim, dok je sastanak trajao pripadnici vojne policije su izvršili pretres i zatvorili sve građane hrvatske nacionalnosti na području Tarčina, među kojima je bilo staraca i invalida, da bi već sutra dan bio pušten veliki broj tih civila, osim onih što su od ranije bili priključeni u postrojbe HVO Kiseljak.

311. Kada je u pitanju hapšenje hrvatskih civila sa područja sela Medvjedice i Sivice, Vijeće je cijenilo dokaz **T – 123** Zaključci sa sjednice Ratnog predsjedništva od 15.06.1993. godine, kojim se u potpunosti podržava akcija 9. Brdske brigade na razoružavanju i pritvaranju vojnih obveznika hrvatske nacionalnosti naselja Medvedice i Sivice.

312. O nezakonitom držanju Hrvata s područja Medvjedice govori i dokaz **T – 589** Zahtjev za puštanje na slobodu zatvorenih lica od, 22.08.1993. godine, u potpisu – podnosilac Zahtjeva – Medić Ilija u kojem se moli puštanje na slobodu zarobljenih Hrvata s područja Medvjedice jer se radi o užoj porodici, bratićima, amidžićima, koji su zatvoreni preko 65 dana, a puštanje se traži radi zaštite imovine sela. Zahtjev je upućena Komandi 9. Brdske i SJB Hadžići.

313. Da je vojna policija 9. Brbr učestvovala u privođenju lica hrvatske nacionalnosti koja su potom zatvarana u objekta Silos proizlazi iz dokaza **T – 697**, Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin od 14.06.1993. godine, u kojem upravnik obavještava Komandu brigade da su u noći 13/14.06.93. pripadnici Vojne policije iz Tarčina i Pazarića priveli 43 lica hrvatske nacionalnosti. Također, u Izvještaju o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, od 19.04.1993. godine, upravnik obavještava Komandu da je u zatvor od početka izbijanja sukoba s HVO-om 14.04.93. godine, u zatvor privedeno ukupno 71 lice hrvatske nacionalnosti od kojih su dva puštena po naredbi Šehić Nihada (dokaz **T-696**).

314. Na okolnost nezakonitog držanja civila hrvatske nacionalnosti Vijeće je cijenilo i dokaze koji se odnose na Spiskove zatočenih Hrvata u objektu Silos, koje je sačinjavao upravnik i o tome obavještavao Komandu brigade, i to dokazi od **T-901 do T-919**.

315. Nadalje, među zatočenim hrvatskim civilima je bilo i žena, što je potvrdila **svjedokinja Luca Mrnjavac**, koja je izjavila da je živjela u Tarčinu, da kad su počela ratna dešavanja sinovi i muž su bili pozivani da se priključe nekoj vojsci, nekim vojnim jedinicama i to od strane Tufo Refika i priključili su se da brane Sarajevo, u snage HVO – a. Sjeća se da je zatvorena u sedmom mjesecu 93. godine, nakon napada na Kreševo, navodeći da ih je došlo tada 17, svi su bili obučeni u uniformi, puške su uperili u kuću. Kuća je bila opkoljena, rekli su joj „*Izlazite, idete u zatvor.*“ Prema njoj i mužu dobro su se

oni ponašali jedni, samo su puno uzimali stvari, pljačkali su i nosili. Što se tiče da li je imala oružje u kući, svjedok odgovori „ *Ma sigurno. Imat' 4 sina, oružje nemat' je van pameti.*“ Uzeli su svo to oružje, bila je neka puška i 2 bombe, strpaše ih u kombi i odvedoše u „Silos“. Tamo je zatekla još žena, među njima su bile Rada Krstić, Bosa Aleksić, Cvija Ljevakova i Dragica Bilić.

316. Prema ovom svjedoku, Mrnjavac Marko, koji je inače suprug od svjedoka Ljuce Mrnjavac i koji su zajedno uhapšeni i dovedeni u objekat Silos, je rješenjem SJB Hadžići od 18.06.93. godine određena mjera pritvora u trajanju od tri dana zbog krivičnog djela pomaganje neprijatelja, pri čemu se u rješenju nigdje ne navodi od kada do kada traje pritvor. Na isti način i iz istih razloga je pritvor određen prema licima Ljevak Jozo, Ljevak Cvijeta i Mrnjavac Luca, što potvrđuje dokaz **T-329**.

317. Da je među zatočenim bilo žena potvrđuje i dokaz **T – 327** Akt SJB Hadžići o pritvaranju Bilić Dragice od 06.07.1993. godine, u kojem se navodi da je prema istoj određena mjera pritvora zbog postojanja osnova sumnje da se bavila obavještajnim radom, te da će biti maltretirana od građana sa područja Kiseljaka, koji pritvor traje od 06.07.93. godine.

318. Da je zatvaranje hrvatskih civila bilo protivzakonito, govori činjenica da isti nisu dobili nikakav propratni akt niti su im saopšteni razlozi hapšenja, a u samim rješenjima za 4 lica o određivanju mjere pritvora u trajanju od tri dana se ne navodi od kada do kada pritvor traje, a osim toga postoje rješenja samo za 4 lica, iako je bilo oko 50 uhapšenih Hrvata, te su isti držani zatvoreni i po nekoliko mjeseci.

319. Analizom citiranih dokaza, Vijeće je, van razumne sumnje, zaključilo da su civili hrvatske nacionalnosti sa područja Tarčina, Medvjedica, Mokrina, Pirina i Zabrdja, u proljeće i ljeto 93. godine protivzakonito lišeni slobode po naređenju optuženog Kazić Nezira, komandanta brigade, na način da su pripadnici vojne policije 9. Brb. izvršili njihovo razoružavanje i pretresanje, a potom su ta lica dovedena u objekta Silos, gdje su držana i po nekoliko mjeseci, za koje vrijeme je optuženi Kazić imao ingerenciju nad objektom Silos, i kao takav odgovoran za njihovo nezakonito držanje u tom objektu, znajući da među tim osobama ima i žena, da se radi o civilima, da u odnosu na iste ne postoji valjan pravni osnov za lišenje slobode i držanje u nehumanim uvjetima, što potvrđuju i rješenja o pritvoru za ukupno 4 lica, u kojima se ne navodi od kada do kada traje mjera pritvora, što dodatno potvrđuje činjenicu da su ta lica nezakonito držana. Optuženi Kazić Nezir, ne samo da je izdao Naredbu za njihovo hapšenje, nego kasnije nije iskoristio svoje ovlasti da takva lica odmah pusti na slobodu, nego su ista držana nekoliko mjeseci do konačne Odluke o razmjeni tih lica.

320. Na ovaj način, optuženi Kazić Nezir je počinio krivičnopravne radnje protivzakonitog zatvaranja civila hrvatske nacionalnosti.

321. Takođe, ovom tačkom optužnice, optuženi Nezir Kazić se tereti da je zajedno s predsjednikom Ratnog predsjedništva odbio sprovesti Odluku Predsjedništva R BiH od 26.04.1994. godine da se „zatvor-Silos“ u Tarčinu ukida i prenosi u nadležnost pravosudnih vojnih organa, odnosno mjesnih okružnih vojnih sudova i okružnih vojnih tužilaštava.

322. Vijeće prije svega ističe da pomenuta Odluka nije uvedena kao dokaz.

323. Međutim, uveden je dokaz **T – 1206 iz O – 1476**, Zapisnik 247. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 26. aprila 1994. godine, zatim dokaz **T-1232 ili O1-639** Akt Predsjedništva RBiH od 27.4.1994. godine, koji je upućen ŠVK OS RBiH, Ministru odbrane i Ministru pravosuđa i uprave u vezi sa njihovim zahtjevom za ukidanje zatvora br. 02-021-561/94 od 25.04.1994. godine, a u kojem je navedeno da je: „*Predsjedništvo RBiH na sjednici od 26. aprila 1994.godine razmatralo zahijev Ministarstva pravosuđa i uprave i Ministarstva odbrane br. 02-021-561/94 od 25. aprila 1994.g za ukidanje "zatvora" kcje su osnovale neke brigade Armije Republike Bosne i Hercegovine. U vezi sa ovim zahijevom Predsjedništvo je zaključilo: Da se "zatvori" kcje su osnovale neke brigade Armije RBiH ukinu i prenesu u nadležnost rjesnih okružnih vcjnih sudova i okružnih vcjnih tužilaštava.*

324. U vezi sa predmetnom Odlukom Predsjedništva RBiH, Vijeće će ukazati na činjenice koje su prethodile usvajanju takvih zaključaka, a tiču se formiranja Komisije za snimanje stanja u zatvorima, kao i Izvještaja koji je sačinjen na temelju obilaska zatvora, što će u konačnici i biti osnova za donošenje Odluke od 26.04.94. godine.

325. Naime, u oktobru 1993. godine formirana je Komisija za snimanje stanja i smještaja ratnih zarobljenika i civilnih lica smještenih u objektima na području Hrasnice, Tarčina i Konjica, koja je sačinila Izvještaj i dala svoje prijedloge rješenja uočenih problema (**T-1230**). U tom Izvještaju je dat hronološki prikaz stanja, od formiranja, funkcionisanja, rukovođenja objektima, te statusa i tretmana zatvorenih lica, na temelju kojeg je sačinjen Dokument Ministarstva odbrane i Ministarstva pravosuđa i uprave upućen Predsjedništvu i Vladi R BiH.

326. Na okolnosti sačinjavanja ovog Izvještaja svjedočio je predsjednik pomenute Komisije **Esad Osmanbegović**, kojem je zamjenik ministra pravde Esad Muhibić prenio zaduženje i objasnio da je na sastanku sa Predsjednikom Predsjedništva Alijom Izetbegovićem i predstavnicima MKCK dobio zadatak da se formira Komisija koja će utvrditi stanje zarobljenih lica i civila u Hrasnici, Tarčinu i Konjicu. Komisiju su činili predstavnici štaba Vrhovne Komande, Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova, a on je bio predstavnik Ministarstva pravde i pravosuđa R BiH.

327. **Svjedok Osmanbegović** je izjavio da je krajem septembra ili sredinom oktobra, '93. dobio zadatak da formira Komisiju koja će ići da utvrdi stanje zarobljenih lica i civila u Hrasnici, Tarčinu i Konjicu. Tako je formalno bilo i naziv Komisije. Komisiju je formirao zamjenik ministra, sa zadatkom da se utvrdi stanje u tim zatvorima za smještaj zatvorenih civilnih lica u Hrasnici, Tarčinu i Konjicu i on je formirao Komisiju. Kao članovi Komisije prethodno nisu imali neka saznanja vezano za status tih objekata koje će obići, nego je samo dobio upute da predstavnici Međunarodnog Komiteta Crvenog Krsta izričito traže da se utvrdi stanje tih zatvorenih lica, status, i uslovi smještaja, i da naprave Izvještaj nakon toga. Svjedok Osmanbegović je naveo da su došli u Silos 25.10.93. godine, gdje su se sreli sa Bećinom Hujćem, Šerifom Mešanović i Halidom Čović. Bećir mu je pokazao akt kojim je on imenovan za upravnika tog zatvora, a ovi drugi su bili u svojstvu zamjenika. Osim članova Komisije i ovih rukovodnih lica, prilikom inspekcijskog pregleda su bili i predstavnici lokalne Brigade, organi bezbjednosti. Oni su prvo prikazali šta im je zadatak, rješenje o formiranju i ko ih imenuje, po kom osnovu su došli i šta je potrebno da urade. Imali su dobru saradnju i ponudili su im sve podatke koje su tražili. Ponudili su matičnu odnosno glavnu knjiga, vodili su određenu evidenciju prijema, otpusta, o zatvaranju, datum hapšenja. Svjedok ističe da su oni tada utvrđivali stanje postupanja s tim licima, od statusa objekta i zatvora, pa nadalje, postupanja, smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite,

boravka na svježem vazduhu, angažovanja na radovima i drugih evo, posjete, paketa, o svim tim činjenicama su dali podatke u Izvještaju.

328. O tome kako su na osnovu Izvještaja Komisije usvojeni zaključci Predsjedništvo RBiH o ukidanju zatvora, te o nemogućnosti realizacije istih kada je u pitanju zatvor u Silosu, govorio je svjedok Mirko Pejanović.

329. **Svjedok Mirko Pejanović**, član Ratnog Predsjedništva RBiH, te član Predsjedništva radnog tijela Savjeta za zaštitu nacionalnog poretka, je naveo da je Komisija sačinila svoj Izvještaj, to je došlo na njima na sjednicu i Predsjedništvo je u nekoliko navrata raspravljalo u proljeće 94. godine o mogućnosti raspuštanja ove tri zatvorske jedinice, i do raspuštanja zatvora u Hrasnici i Konjicu je došlo, a odlučivanje o Silosu (koje se odvijalo u više navrata) se nije moglo završiti u jednoj raspravi. Ovo iz razloga jer je Komisija prezentirala da lokalne civilne i vojne vlasti u Hadžićima imaju rezolutivan zahtjev da se raspuštanje zatvora u Silosu ne može izvesti bez posljedica za bezbjednost tih ljudi, jer su dugo čekali i insistirali da dobiju saznanja o sudbini odvedenih i kasnije stradalih civila u Hadžićima. Kasnije je bio još jedan Zahtjev Predsjedništva da vladina Komisija obavi sve uvide i razgovore sa mjesnim vlastima u Hadžićima i vojnim strukturama o tome da se provede namjera i volja o raspuštanju logora u Silosu. Nakon obavljanja tog zadatka od strane vladine Komisije, koja je podnijela izvještaj Predsjedništvu, ispostavlja se da su isti razlozi zbog kojih nije bilo moguće donijeti odluku o raspuštanju Silosa i da je problem bezbjednosti bio primaran i te posljedice koje bi mogle nastati, je bilo teško predvidjeti. Onda je nastao jedan međuprijedlog da se zatvorenici izmjestu u Zenicu gdje postoje svi zakonski uslovi gdje bi se proveo zakonit postupak prema svakom zatvoreniku, al ni taj prijedlog nije mogao dobiti podršku vlasti lokalnih struktura i to sa istim obrazloženjem, da ne mogu garantovati bezbjednost ljudi koji su u logoru, tako da djelovanje Predsjedništva u vezi sa Silosom nije bilo izvršive prirode, pa kako nije bilo saglasnosti da se donese, ti ljudi su ostali u zatvoru sve dok nije potpisan Dejtonski sporazum. Na sjednici Predsjedništva R BiH koja je održana 15.06.1994. godine raspravljano je o realizaciji Zaključaka o ukidanju zatvora koji su doneseni na Sjednici 26.04.1994. godine, te je već tada konstatovano da će „*problem nastati u vezi ljudi koji se drže u Tarčinu*“ (T-1208, T-1209).

330. Dakle, ocjenom iskaza citiranih svjedoka, Vijeće zaključuje da je realizacija Odluke Predsjedništva RBiH 26.04.94. godine kojom je bilo predviđeno ukidanje odnosno raspuštanje zatvora u Silosu, zapravo podrazumijevala uključivanje pravosudnih vojnih organa odnosno provođenje procedure vođenja krivičnih postupaka od strane nadležnih pravosudnih organa, koji bi onda i preuzeli nadležnost nad tim licima, koji će dalje provesti postupak protiv zatvorenika (dokaz T – 1232 iz O - 1502 Dopis Predsjedništva BiH, broj: 02-011-311/94 od 27.4.1994.godine u vezi Zahtjeva za ukidanje zatvora od 25.04.1994. godine, te je Predsjedništvo zaključilo da se zatvore zatvori koje su osnovale neke brigade ARBiH i prenesu u nadležnost mjesnih okružnih vojnih sudova i tužilaštava, koji će dalje provesti postupak protiv zatvorenika).

331. Međutim, cijeneći činjenicu kome je ovaj Zaključak dostavljen, da su ovakvu Odluku mogla provesti samo nadležna ministarstva, Vijeće nije našlo odgovornim optuženog Kazića za njeno nesprovođenje. Odnosno, iz provedenih dokaza ne proizlazi da je ovakva obaveza data u izvršenje optuženom.

332. Vijeće nalazi da nije dokazano, van razumne sumnje, da je optuženi Kazić prvo bio upoznat sa navedenom Odlukom, onda i da li je bio u obavezi da po njoj postupi. Takođe,

Vijeće smatra da je optužba, u kontekstu obaveze postupanja optuženog Kazić Nezira po ovoj Odluci, morala dokazati da je od optuženog traženo da dostavi neki izvještaj o provođenju takvih Odluka, a posebno nije dokazano na koji je to način optuženi Nezir Kazić odbio njeno sprovođenje.

333. Shodno navedenom, odnosno činjenici da je tužilaštvo propustilo pružiti dokaze u pravcu teze da je optuženi Nezir Kazić odbio sprovesti Odluku Predsjedništva R BiH od 26.04.94. godine, Vijeće je ovaj navod izostavilo iz osuđujućeg dijela izreke presude.

Tačka I b optužnice

Optuženi Fadil Čović i Mirsad Šabić

334. Da su u periodu od maja do oktobra 92. godine optuženi Fadil Čović (kao načelnik SJB Hadžići) i optuženi Šabić (kao *de facto* komandir PS Pazarić) organizovali i izvršili proizvoljno oduzimanje slobode, provodeći tako Odluku KŠ o izolaciji od 14.05.92. godine, proizlazi iz provedenih dokaza, koji jasno i nedvosmisleno pokazuju da je Odluka KŠ o stavljanju u privremenu izolaciju lica sa područja Tarčina i Pazarića realizovana od strane policijskih pripadnika SJB Hadžići, odnosno pripadnika PS Pazarić i PS Tarčin.

335. Osim pripadnika policije, prema provedenim dokazima, u akciji razoružavanja i privođenja učestvovali su i pripadnici TO i vojne policije, međutim nosioci akcije su ipak bili pripadnici policije, dok su ostali bili kao ispomoć, a što potvrđuju brojni dokazi.

336. Naime, radnje privođenja odnosno lišenja slobode u periodu od kraja maja do jeseni 92. godine, na osnovu Odluke KŠ od 14.05.92. godine, sproveli su pripadnici policijskih snaga (aktivni i rezervni sastav) SJB Hadžići, tako što su izvršili masovna i proizvoljna hapšenja stanovništva isključivo srpske nacionalnosti, što potvrđuju spiskovi privedenih lica gdje su lica razvrstana po selima iz kojih su privedena (dokazi **T-884**, **T-885** i **T-886**).

337. Da su pripadnici SJB Hadžići bili angažirani na realizaciji odluke Kriznog štaba potvrđuje i dokaz **T – 195** Predmet: Izvještaj o radu SJB Hadžići, broj: 17-8/02-21/92, od 01.07.1992. godine, u prilogu akt od 13.06.1992. godine, u kojem se navodi da je došlo do privođenja većeg broja lica u prostorije novoformiranog zatvora u Tarčinu, pa SJB od Ratnog predsjedništva traži „stvaranje uslova za zakonito izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Službe, a koje se ogleda u donošenju odgovarajućih odluka o ograničenju kretanja, izolaciji i zadržavanju određenih kategorija lica“.

338. U tom kontekstu je i dokaz **T – 194** Predmet: Izvještaj o radu stanice milicije Tarčin za period 20.09.91.- 05.08.1992. godine, broj: 17-8/02-254/92, od 14.11.1992. godine, u kojem komandir Tufo Refik navodi da je na tom području „...zbog ispo:jenog nezadovoljstva prema legalnim vlastima od strane pripadnika srpske nacionalnosti, da ne bi došlo do međunacionalnih sukoba i eskalacije rata, nakon pronalaska i oduzimanja oružja, municije i radio stanica i druge opreme, izvršena procjena bezbjedonosne situacije, te donesena odluka da se pripadnici srpske nacionalnosti (muškarci), kcji se nisu povinivali odlukama nadležnih organa i kcji su odbili da vrate oružje, odnosno sakrili ga, stave u izolaciju, te je formiran i privremeni zatvor u Tarčinu. Poslove privođenja i obezbjeđenja zatvora isk:jučivo su obav:jali radnici ove Stanice milicije...“

339. Da su policijske snage, odnosno SJB i Stanice Milicije Pazarić i Tarčin, vršile privođenja i zatvaranja lica srpske nacionalnosti proizlazi iz brojnih Službenih zabilježki o privođenju lica (dokazi od **T-273** do **T-324**).

340. Takođe, da su policijske snage učestvovala u privođenju lica srpske nacionalnosti proizlazi i iz mnogobrojnih Izvještaja, ratnih Biltena i drugih dokumenata policijskih struktura uvedenih kao **T-332, T-333, T-336, T-337, T-338, T-340, T-341, T-343, T-344, T-345, T-346, T-347, T-348, T-354, T-383, T-392**. Da su i u mjesecu avgustu, septembru i oktobru 1992. godine vršena privođenja lica srpske nacionalnosti na osnovu odluke Kriznog štaba, proizlazi također iz dokaza **T-786, T-787, T-797, T-821, T-822, T-823**.

341. Nadalje, da je optuženi Šabić Mirsad kao *de facto* komandir PS dana 01.07.1992. godine lično učestvovao u akciji privođenja lica srpske nacionalnosti proizlazi iz činjenice da je isti izdao Naredbu o privođenju svih muškaraca srpske nacionalnosti, dokaza **T-154**, Zadaci dobiveni od komande TO SO Hadžići koje su dužni sprovesti radnici SJB, u potpisu komandir SM Mirsad Šabić, u kojoj se između ostalog navodi: „...*izvršiti privođenje svih muškaraca srpske nacionalnosti...*“, zabrana kretanja lica srpske nacionalnosti van kuće, zabrana okupljanja, izvođenja poljskih radova, zamračivanje u noćnim satima, zatvaranju prozora na kućama, te ponovni pretres srpskih kuća s posebnim osvrtom, na radio stanice, bežične telephone. Da je po ovoj Naredbi postupljeno, proizlazi iz **dokaza T-338**.

342. O ličnom učešću optuženog Šabić Mirsada u realizaciji Odluke Kriznog Štaba govori i dokaz **T – 155**, zahtjev Šabić Mirsada za stavljanje van snage Odluke o imenovanju za člana Komisije za razmjenu zarobljenika od 21.07.1992. godine, gdje Šabić traži da ga se izuzme iz članstva u Komisiji za razmjenu, jer isti obavlja poslove zamjenika komandira, a zbog bolesti komandira, i poslove komandira PS Pazarić, te potvrđuje da je lično bio sudionik pretresai pritvaranja lica, iz kojeg razloga optuženi smatra da je nelogično da bude član takve Komisije.

343. Nadalje, da je optuženi Šabić Mirsad predvodio policijske snage i bio upoznat da isti neposredno učestvuju u akciji privođenja proizlazi i iz službene zabilježke u kojoj je konstatovano da je dana 25.06.1992. godine petnaest radnika SJB Pazarić učestvovalo u akciji „pretresa terena i hvatanja odmetnika“ na dionici Osenik, Tarčin, dokaz **T-153**.

344. O učešću pripadnika policije u akciji razoružavanja, pretresa i privođenja civila srpske nacionalnosti govorili su i svjedoci oštećeni, koji su saglasno potvrdili da su od strane pripadnika policije odvođeni iz svojih kuća pod izgovorom da idu na informativne razgovore, nakon čega će biti vraćeni kućama.

345. **Svjedok Andrić Đorđe** je izjavio da je 01. maja 92. godine pred njegova kućna vrata došao jedan policajac i rekao mu da dođe u PS Tarčin da da neku izjavu, i svjedok je otišao u Dom u Tarčinu, dodajući da je policija skupljala oružje po selima od Srba, te ističe da ne znam ko ga je dijelio. Njega su tada pitali za neki pištolj da li je kod njega, što je svjedok negirao, i pustili su ga kući. Dana 04. juna, njemu, braći i zetu su rekli da svi dole dođu u policiju na informativni razgovor. Došla je tada po njih jedna patrola policije i rekli im da će doći Refo, koji nije došao, nego je predveče došao Kalgari, znao ga iz viđenja, i rekao mu da sjedne u kola. Svjedok je mislio da ga vraća kući, bio je u papučama i nekoj majici, međutim odveo ga je u Silos.

346. **Svjedok Vasilije Krunić** je ispričao da mu je oko 17. juna kući u Pazariću došla policija, misli da je bila vojna, sasvim korektno su rekli da se spremi da ide na info razgovor. Došao je u školu u Pazariću i uvode ga u žensku svlačionicu sale i naređuju da skine pertle, kaiš i uzimaju mu lančić. To su mu naredili stražari koji su bili na ulazu u salu, a imali su vojnu informu i oružje. Tu su ga prekopali i uveli u salu i tamo je zatekao 50-tak ljudi većinom njemu nepoznatih.

347. **Svjedok Radmilo Šogura** je odveden 7. juna, kada je došao kombi Šumarstvo Tarčin, vozio ga je Niković Nijas, a unutra su bili Lihovac i Mirsad Šabić, došli su po njih i rekli im da samo potpišu da nisu pucali. Tada su odvedeni osim svjedoka, Janko Samouković, Danko Šogura, Slaviša Kapetina, Petar Tolj, i rečeno im da se ne boje. Svjedok se tako ponašao i obukao se kao da ću se vratiti za sat dva. Mirsad Šabić nije došao kombijem, on je bio u pic-gaueru, bio je u uniformi i vode ih u školu u Pazarić, u dvorištu je bila vojska i policija, pčeli su da se deru na njih i da im naređuju, jedan po jedan su išli kroz hodnik do sale, na čelu kolone je bio Šabić i provodi ih kroz špalir, i kako ko prolazi, oni udaraju. Svjedoka je udario Kajanović Hajrudin, rekao je „*tebe čekam majku ti jebem*“ i udario ga je sve snage kundakom puške i on je pao. Udario ga je u slabine s leđa i izbio mu je zrak. Šabić je došao prvi do škole i rekao je da ih vode u salu, sala je popunjena 70% prostora, ulaze, deru se, prije njega je u sali bilo 50-60 ljudi, i svi su bili Srbi.

348. **Svjedok Vinko Lale** je ispričao da je krajem maja 92. godine vidio ispred svoje kuće u selu Do parkiran policijski kombi koji je kupio oružje po selima, i svjedok je tada predao papovku, da bi potom policija zabranila izlazak iz kuće, bilo je provokacija raznih, a policija je u njegovoj kući vršila pretres pet ili šest puta, a policija ga je i dovela prvo u PS, a onda odatle je odveden u Silos.

349. Odvođenje od strane policije potvrdili je i svjedok **Spasoje Kovačević**, koji je odveden oko 13. jula kada su po njega kući došli pripadnici policije rekavši da ide na info razgovor, te je odveden u Silos, kao i svjedoci **Slavko Jovičić, Boro Šuvajlo, Momčilo Mrkaja i drugi**.

350. Da su pripadnici aktivnog i rezervnog sastava PS Tarčin i Pazarić učestvovali u realizaciji odluke Kriznog štaba, odnosno bili direktno involvirani u sprovođenje iste, potvrđuje i činjenica što su pripadnici policije izvršili kategorizaciju zatočenih lica, razvrstavajući ih u tri kategorije na osnovu operativnih saznanja o posjedovanju oružja odnosno postojanju sumnje o počinjenju krivičnih djela.

351. Naime, kategorizaciju zatvorenika u objektima su sačinile policijske strukture, tačnije krim. odjeljenje SJB Hadžići, dokaz **T-350, T-888 i T-900**. Ista je sačinjena na osnovu dopisa Komisije za razmjenu Hadžići (**T-105**) kojim se traži da se zatvorenici razvrstaju „na kategorije po težini krivičnih djela“, a u skladu sa Ugovorom o oslobađanju zarobljenika po principu „svi za sve“, jer je potrebno da se razluče osobe koje su počinile najteža krivična djela.

352. Kako je navedeno u Službenom izvještaju od 30.07.1992. godine (**T-350**), radnici krim. službe su u periodu od 15. maja do 20. jula 1992. godine radili na obradi lica srpske nacionalnosti koji su pritvoreni u Tarčinu i Pazariću. Prema ovoj kategorizaciji, sva obrađena lica svrstana su u tri kategorije i to u prvu kategoriju lica koja su direktno učestvovala u naoružavanju i vojnom organizovanju srpskog naroda, kao i u vojnim dejstvima, u drugu kategoriju svrstana su lica koja nisu direktno učestvovala u navedenim

radnjama, ali je kod njih pronađeno naoružanje i vojna oprema, a u treću kategoriju su svrstana lica kod kojih nije pronađeno naoružanje niti vojna oprema.

353. Nadalje, u kontekstu učešća policije u sprovođenju Odluke, Vijeće je cijenilo i dokaze koji govore o uzimanju izjava od određenog broja zatočenih lica, bilo odmah po dovođenju, bilo nakon određenog vremena, a koje izjave su uzimali policijski inspektori, na okolnosti saznanja o posjedovanju oružja.

354. **Svjedok Rifet Čardaković** je zajedno s uposlenicima Odjela za kriminalitet pri SJB Hadžići i to Mensurom Čovićem, Rifetom Čuljevićem, Salkom Gostom, Milanom Božićem i Zijadom Imamovićem, učestvovao u uzimanju izjava od lica koja su bila zatočena u Silosu, te je izjavio da što se tiče Odluke o zatvaranju, sva lica u Silosu i OŠ Pazarić su na osnovu Odluke Ratnog predjedništva bila u izolaciji, a što su saznali na osnovu razgovora sa načelnikom Čović Fadilom. Svjedok je u Silosu ostao oko 2 mjeseca. Svjedok je došao do saznanja da su bili spiskovi i bilo je pitanja oko naoružanja i njih je interesovalo gdje je oružje, ko ih je naoružavo i kad je to oružje stiglo. Svjedok ističe da nisu svi zatočeni imali oružje. Kada su završili ispitivanje oni su predložili, a Čuljević proslijedio zamjeniku načelnika Tufo Refiku, da u Silosu postoje lica koja nisu imali oružje i da bi se trebala napraviti kategorizacija, što je i uradio Gosto Salko.

355. **Svjedok odbrane O 2 Merdanović Halid** je bio pripadnik PS Pazarić, radio je u krim službi. Ističe da je obavljao redovne policijske poslove, pretrese, oduzimanje naoružanja od lica srpske nacionalnosti. Bilo je par sela oko Pazarića gdje su vršili oduzimanje oružja, jer su imali saznanja, tako su išli u pretres i tu je s njima bio i dio vojne policije, a nekad je i šef Odjeljenja s njima išao u pretres. Sva lica kod kojih je nađeno oružje su privedena u PS radi davanja izjava i zadržavani su, te su podnešene prijave. Svjedok je lično učestvovao u uzimanju izjava, njih je zanimalo sve oko oružja koje su imali, ispitivanje je vršeno jedno vrijeme u školi, a nakon nekog vremena su pebačeni u Dom kulture. Ta lica su dovodili ljudi iz obezbjeđenja. Ta lica kod kojih se nađe oružje su tretirana kao neprijatelj, oni su svaki dan sačinjavali Službeni izvještaj, u kojima su opisivali sve dnevne događaje. Što se tiče podataka koja su dobivali u vezi oružja, imali su info da su naoružanje ta lica dobivali od vojske, a dijelom iz kasarne Krupa, Žunovnica Remontni zavod, a što se tiče vrste oružja, to je bilo velika količina naoružanja, bilo je većeg i manjeg oružja, automatske puške, minobacači. Kada su u pitanju lica kod kojih nije nađeno oružje, odnos je bio korektan, osiguravali su im sigurnost i bezbjednost. Svjedok je također potvrdio da je postojala Odluka RP da se Srbi kod kojih se nađe oružje privedu, i da Odluka je bila pravni osnov za to. Lica su zadržavana u prostorijama kod kojih nađu oružje, a kada su u pitanju lica kod kojih nije nađeno oružje, iste bi vratili ili su im sami dolazili i predavali se, ali su i oni zadržavani iz bezbjednosnih razloga. Sva ta lica su privođena iz svojih kuća. Svjedok ističe da su te ljude davali stražarima ili policajcima, bilo je tu pripadnika aktivne, rezervne i vojne policije. Na upit tužioca svjedok je potvrdio da su naknado pisali Potvrde o oduzetom oružju i nosili ih licima na potpise.

356. Također **svjedok odbrane O3 Selimović Nusret** je bio pripadnik krim službe u PS Pazarić, te ističe da su imali operativne podatke da se dio srpskog stanovništva naoružalo iz kasarni i da je oružje dijeljeno i civilnom stanovništvu. Osim njega od krim inspektora u PS Pazarić je bio Rifet Čuljević kao načelnik krim službe, a zatekao je Mensura Čovića, Salku Gosto, Fatić Muju, Čardaković Rifeta. Svjedok je direktno učestvovao na terenu u pretresima i dovođenjima. Svjedok ističe da je prije preduzimanja bilo kakvih službenih radnji formirana jedna Komisija, u kojoj je bio Mirsad Šabić ispred policije, jedan predstavnik TO, predstavnik DB-a, a namjera je bila da se pokušaju obići sva naselja s

većinskim srpskim življem kako bi im se objasnilo, obzirom da su znali da se naoružavaju i da se priprema napad 01.06., odnosno da im se na jedan miran način ulije povjerenje u legalne organe vlasti. Svjedok je bio na nekoliko tih sastanaka koji su bili korektni. Ti sastanci su dali nekad manji nekad veći učinak, te je predat jedan dio oružja. Na tim sastancima Mirsad Šabić nije ni od koga nešto nasilno tražio, on je bio vrlo ugledan i cijenjen čovjek, te su bili vrlo korektni razgovori.

357. **Svjedok Ibrica Mujo**, pripadnik PS Tarčin, je početkom juna 92. godine od komandira Tufo Refika dobio zadatak da sa krim inspektorom Gosto Salkom uzima izjave licima srpske nacionalnosti koji su već tada bili u objektu „Silos“, gdje je bio par dana. Ta lica od kojih su uzimali izjave su im dovođena u kancelariju i izjave su uzimali na okolnosti posjedovanja naoružanja, vojne opreme i svega drugog što se kod njih pronašlo. Razgovaralo se i o nekim saznanjima za druga lica i nakon tih izjava obično bi se opet vratili tamo u prostoriju gdje su bili zatvoreni. Ljudi koji su obezbjeđivali Silos su njima ta lica dovođili i odvođili nazad. Svjedok je uzimao izjave nekih 3-4 dana, a sjeća se da je uzeo izjavu od Lalušić Vukašina, koji mu je rekao da je imao dva puškomitraljeza i M72 i M53. U vezi saznanja zašto su lišeni slobode, svjedok ističe da nije imao mogućnost da to zna, on je to radio s ovim kolegom, koji je već to dobro znao, koji im je rekao da su svi tu zbog pronalaska naoružanja, pronalaska određene opreme, a nije imao priliku da vidi bilo kakav akt. Svjedok je potvrdio da je upravniku Silosa PS Tarčin davala jedan dio ljudi, koji je obezbjeđivao taj objekat. Što se tiče novih zadataka, od 05. juna, 04., 05. juna, pa negdje do polovine jula mjeseca je radio sa uniformisanim dijelom policije, a zadaci su im bili da se stave na raspolaganje inspektorima iz krim službe, koji su privodili lica za koja su došli do saznanja da posjeduju određeno naoružanje, opremu i tako dalje. Drugi posao je bio, isto tako za njihove potrebe odvođenje lica iz objekta „Silos“ na prostore, gdje su oni imali za potrebu da inspektorima kažu da su zakopali, odložili, ili sakrili dio naoružanja, opreme i tako dalje. O tome što bi uradili, napisali bi Službenu zabilješku i tu se njihov posao završavao. Ta lica su bila obično kod kuća, vođeni su na informativni razgovor. Oni koji su imali razloga, pretpostavlja da su zadržani. Oni koji nisu, puštani su kućama. Vršeni su i pretresi i on je lično u tome učestvovao, a predmeti koji se pronađu se oduzmu, misli da je od strane inspektora, izdata potvrda, opiše se predmet, koje naoružanje, broj naoružanja, ako je metak broj metaka, bombe, trombloni.

358. Uzimanje izjava od strane pripadnika policije na okolnost posjedovanja oružja potvrdili su i oštećeni Vinko Lale, Spasoje Kovačević, Dragan Regoja, Goran Golub, Slavko Cerovina, Lazar Krstić, Gavro Šarenac, Boro Šuvajlo, Jovo Krstić i drugi, koji su dovođeni na ispitivanje u objektu Silos kod inspektora i koji su ih tom prilikom ispitali o oružju, navodeći da su ih stražari dovođili i odvođili, a nerijetko je tu bio prisutan i upravnik Huić Bećir.

359. Nadalje, da su privedena lica prilikom odvođenja iz kuća i dovođenja u neki od zatočeničkih objekata bila udarana odnosno maltretirana potvrdili su svjedoci oštećeni, koji su opisivali kako su ih pripadnici policije, ali i TO i vojne policije, udarali i vrijeđali.

360. **Svjedok Vasilije Krunić** opisujući momenat kada je odveden iz kuće je izjavio da se začula pucnjava oko kuće, vriska, metež, sišao je dole i vidio je neku vojsku, pucali su i kako je izašao na vrata pritrčao mu je nepoznati vojnik, uhvatio ga za kosu, oborio i odmah su ga počeli tući i onda do kombija sa ujakom i komšijom i tad se pojavljuje Nihad Šehić koji mu je počeo prijetiti i tući u kombiju i odvođe ih u Pazarić u objekat do Društvenog doma, gdje je bilo sjedište policije, i tu vuku njega i Aleksandra Petrića, ne zna ko, uvode ih u objekat i dolazi Nihad Šehić, počinje tući svjedoka i Acu i to je trajalo u

nedogled. Nihad Šehić je prije ratni policajac koji je radio u PS Hadžići, znali su se od prije rata. Na sebi je imao maskirnu zelenu uniformu. Tu u objektu je bilo brdašce od pijeska, na to ih je oborio, tukao ih je rukama, puškom, rukama i nogama i pucao je rafalno i pojedinačno sa udaljenosti od 10 do 15 ccm oko glave i pitao je za radio-stanicu. Ne zna koliko traje ta tučnjava. Tuča nije bila svo vrijeme jer su jedno vrijeme stajali uspravno pored zida po naredbi Nihada Šehića, on je ulazio tukao i izlazio i nekog je pitao *"Hoćemo li ih pobiti"*, ne zna da li je to bilo na psihološkoj bazi a njega je pitao za stanicu. Kada su stajali svjedok i Aleksandar Petrić, postavljen je stražar da ih čuva, pitao ga je šta mu je to trebalo i da mu nađu radio-stanicu i svjedok je rekao da nije imao ništa, a on je samo oborio glavu. Nije taj dan davao nikakvu izjavu, samo ga je Šehić uz tuču pitao za radio-stanicu, nikad ga nije pitao da li je ima, nego samo daj.

361. **Svjedok Dragan Regoja** je opisao događaj kada se čulo pucanje i zna da su govorili "gori selo Češće, sad će doći četnici", i odjednom su se vrata prolomila i vidio je ljude kako padaju i kako pojedini uskaču u maskirnim uniformama sa pištoljima i ovi u uniformama RSM i stavljali su ih uza zid i morali su podići ruke. Jedan od tih u čohanom odjelu ga je nabio uza zid i dva puta ga udario, a onda se drugi umiješao da ga pusti pa su ga pustili i onda ulazi njih još 20tak i onda počinje udaranje. Imali su crvene trake i u tom ulazi Barišić Vjekoslav i pita odakle svjedok tu i onda je rekao da će ga osloboditi i onda se ponovo Vjekoslav obratio tom momku i reko da ga čuva i da ga niko ne udara. Svjedok je sagneo glavu. Tad je došao neko u maskirnoj uniformi i mislio je da je obučeni specijalac, tukao je sve redom sa desne strane, udarao je i nogom i rukama, pri tome je svjedok vidio Dejana Goluba, zabio mu je palicu pod pluća sa leđa i poslije njega dalje nastavlja udarati. Udaru Milu Bratića, momak je letio preko sale, otišao je u zrak i pao nasred sale na glavu.

362. **Svjedok Njegovan Nedeljko** koji je odveden u Društveni dom u Pazariću je izjavio da je kradom vidio da su ljude tukli na mrtvo, njegovog brata mlađeg Iliju su odmah s vrata oborili, a njega tu veče nije niko dohvatio. Kad su stali pored bine, počeli su ih udarati, mladić je njega upitao gdje mu je pištolj, na što je svjedok rekao da je kod kuće, ali je poznanik Oputa u međuvremenu rekao da ne diraju njih dvojicu. Tada su najviše pretučeni Bratić Milo, Golub Dejan, Nenad Lojanica i Radovan Čančarević. Oni su toliko premlaćeni da kad su došli u Silos, ubačeni su ko vreće. **Svjedok Miroslav Glavaš** je dobio batine prije ulaska u školu u Pazariću.

363. **Svjedok Milorad Petrić** je ispričao da je prvi put priveden 24.05., došao je rezervni policajac Radmanović Abid, rekao je da ga treba privedi na info razgovor i priveo ga u Društveni dom u Pazariću i tad je upoznao Naila Hujica. On je bio korektan, čak je i čuo da je rekao *"nije u redu ovo što radite sa ljudima"*. Priveli su ga i čuo je tad neku tučnjavu i pucnjavu, a kasnije je saznao da je neki policajac Šehić tukao Aleksandra Petrića i Vaska Krunića-Vasilija. Tukao ih je i pucao im je između nogu. Bio je kući do sljedećeg hapšenja koje se desilo 26.06.92. godine. Došao je aktivni policajac Odošić, i on je rekao da ga vodi na info razgovor. Odveli su ga u Fiskulturnu salu škole u Pazariću, kombijem su ih transportovali, misli da je to bio kombi Policije Hadžići, tad je svjedok bio u farmericama i majici. Ljudi su bili zapušteni, brade narasle, hrana nikakva-mršavi iscrpljeni. Tu je bilo ljudi koji su već bili 20-25 dana. Ne znam tačno kad je oformljen, *"on je doveden 26.06. i taj info razgovor je trajao do 27.01.96. godine kad je pušten."* Sjeća se da su Simo Petrić, Branko Golub, Drago Golub, Tomanići, Mrkaje, bili prebijeni. Bilo je i modrica i svašta, ne zna ko ih je tukao jer su bili prije pretučeni. Ibrahim Jamaković je bio glavni u školi za tuču. Ljudi koji su vođeni na ispitivanje on je uveče izvodio na tuču. Dragu Goluba je pretukao veče kad je doveden svjedok.

364. Dana 21.08.2014. na glavnom pretresu pročitao je **iskaz umrlog svjedoka Lalušić Sime od 07.06.2011.godine** koji je u izjavi naveo da je živio u Gornjoj Raštelici, da im je Tufo rekao jedne prilike da odlože oružje, svjedok je imao pištolj i karabin za koje je posjedovao dozvolu, i svi su položili oružje, nakon čega su svi mahom odvedeni u Silos. Nakon 15 dana su došli po svjedoka naoružana lica iz Tarčina i odveli ga u Društveni dom i tada ga je ispitivao Enver Dupovac. Tom prilikom ga je udario jedan policajac, a Dupovac ga je optuživao da je naoružavao Srbe po selima, nakon čega je Dupovac naredio da ga vode u Silos i da me zatvore u tzv „jedinicu“, za koju je kasnije saznao da je tu bio najgori tretman za zatvorene Srbe.

365. **Svjedok Vinko Bešlić** inače pripadnik CSB Sarajevo je ispričao da kada je saznao da ima puno zatvorenih Srba u Silosu, te je pozvao načelnika Munira Alibabića i prenio mu tu info i predložio da se ode i da se vidi, tako da su svjedok i Darko Božić otišli gore da snime stanje i da prenesu info. Upute od Alibabića su bile da vide, a čuo je da se sve radilo oko naoružanja i uticaja u stranci SDS, dakle oni su uradili snimanje stanja i njemu je sugerisano da se ne igra sa tim stvarima i da budu profesionalci. Info koje im je Hujić dao o tim ljudima je da su dovedeni sa sela u okruženju na info razgovor pa su se pravili spiskovi, ko se nalazio u kojoj jedinici i ko je u kojoj ćeliji. Taj spisak je bio kod Bećira Hujića. On je tražio one koji su "najgori" i onda je pomenut Mile Bratić, Dejan Golub i Radojka Pandurević i on je izabrao Bratića. Unutra su sjedili svjedok i Darko Božić i onda kad je stražar pokucao vidio je da mu je na rukama i glavi sasušena krv. Vidjevši stanje u kojem je Mile doveden on je izašao na hodnik i pozvao upravnika Beću i onda je pitao šta se dešava i rekao mu da dođe i vidi a on mu je rekao da ne može biti prisutan 24 sata, nakon čega ga je pitao za zamjenika, rekavši mu da će neko morati za to odgovarati. On mu je dao da se umije i onda su razgovarali, primijetio je da on nije u stanju da govori pa su razgovor obavili naredni dan. Također Bratić je imao je ranu na vratu i ona se zagnojila i u nju je mogla stati kutija šibica i on je tražio od Beće da dođe sestra i ona je to previla i oni su nastavili sa razgovorom i onda je on rekao da je pao niz stepenice. Sve ukupno nije bio duže od mjesec dana, uzeli su nekih 10-15 izjava on i Darko Božić.

366. Stoga, iz iskaza navedenih svjedoka, ali i ostalih iskaza oštećenih, Vijeće je zaključilo da su u periodu od maja 92. do oktobra 92. godine, prilikom dovođenja u prostorije Policijskih stanica Pazarić i Tarčin, civili srpske nacioanlnosti ispitivani i tučeni od strane pripadnika policije SJB Hadžići, a neki su direktno odvođeni u „Silos“ i prostorije Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću, a prilikom odvođenja su obezbjeđivani i tučeni od strane pripadnika policije Policijskih stanica Pazarić i Tarčin i pripadnika Opštinskog štaba odbrane Hadžići, na način da su policajci, uz upućivanje psovki i prijetnji smrću, tukli lica koja su privodili, rukama, nogama, usljed čega su neki krvarili i zadobili tjelesne povrede u predjelu leđa, glave i drugih dijelova tijela, među kojim su i lica Krunić Vasilije, Petrić Aleksandar, Golub Goran, Čančarević Radovan, Golub Dejan, Bratić Milo, Njegovan Ilija, Šogura Radmilo, Andrić Đorđe, Lalušić Simo, Petar Tolj.

367. U odnosu na ostala lica navedena u tački 1b optužnice, obzirom da Vijeće nije našlo dokazanim da su ista bila premlaćivana na način kako je to navedeno u optužnici, njihova imena je izostavilo iz osuđujućeg dijela izreke presude.

368. Činjenica jeste da su u decembru 92. godine pripadnici SJB uputili nadležnim pravosudnim tijelima krivične prijave zbog postojanja osnova sumnje da su zatočena lica počinila krivična djela oružane pobune ili saradnje s neprijateljem, međutim u vrijeme podnošenja prijave, ta lica su već bila zatočena nekoliko mjeseci, boraveći u strašnim uslovima, te je optuženi Čović, kao načelnik MUP-a, bio svjestan da je takvo zadržavanje

bilo nezakonito, ali su i dalje ta lica bila zadržana, iako je imao ovlast odnosno bio u poziciji da takva lica pusti na slobodu, bez obzira na dalji tok krivičnog postupka i njegov ishod. Stoga opravdanje da je optuženi Čović Fadil predajom krivičnih prijava obavio svoj dio posla u vezi pokretanja postupka protiv zatočenih lica, za Vijeće nije održiva jer je isti itekako bio svjestan nezakonitosti zatočenja od samog lišavanja slobode, a kamoli nakon 6 mjeseci, pa i pored te svijesti nije ih pustio na slobodu, a imao je za to ovlast, prije svega kao načelnik SJB, a ujedno i član KŠ koji je donio odluku o njihovom zatvaranju.

369. Čak i uz pretpostavku, da se stvarno radilo o osobama osumnjičenim za krivična djela, koja se gone po službenoj dužnosti, odluku o oduzimanju slobode, uz ispunjenje zakonskih uslova prema tada važećem ZKP-u, mogao je donijeti samo načelnik SJB, dakle optuženi Čović Fadil, i to za svaku osobu pojedinačno i uz dalju obavezu da se takvo lice nakon tzv. "policijskog pritvora" u maksimalnom trajanju od 3 dana, preda u dalji postupak nadležnom sudu ili pusti na slobodu. Međutim, evidentno je da se na takav način nije postupalo.

370. Nadalje, tačkom Ib optužnice, optuženom Šabić Mirsadu je stavljeno na teret da je zajedno sa drugim policajcima, dana 26.05.1992. godine ili približno tog datuma, lično učestvovao u premlaćivanju Mijatović Riste, na način da su ga policajci u prisustvu Šabića tukli, a Šabić lično ga je prilikom ispitivanja šamarao i gasio cigarete na njegovoj ruci.

371. Što se tiče učešća optuženog Šabića Mirsada u zlostavljanju Riste Mijatovića na način kako je opisano u dijelu tačke Ib optužnice, **svjedok Risto Mijatović** je na okolnost premlaćivanja od strane policajaca u prisustvu optuženog Šabić Mirsada prilikom privođenja iz svoje kuće, izjavio da je u Silos doveden stojadinom plavobijelim u kojem su bili Mujo Fatić, Avdo Mujan, Mirsad Šabić i Edo Subašić. Kad su ga doveli u Silos kažu da su uhvatili najveću zvjerku u hadžićkoj općini, potom su ga pitali ko su izviđači, gdje je stanica i onda odjedanput osjeti udar sa obje strane rebara. Bila je ona stolica iz škole, daska je pukla i on je glavom udario dole i još su ga tukli i tad je pao u komu i onda su ga ubacili u ćeliju 5. U Silosu ostaje oko mjesec dana. Nakon Silosa, dolaze Mujo Fatić, Mirsad Šabić i Avdo Mujan i Edhem Subašić, prozvaše svjedoka i Radu Vitora i kažu ruke uza zid. Oni su ih prozvali, i rekli im *izlazite napo,je* i dočeka ih špalir, da li vosjka ili civili, i počeli ih udarati kapom, šakom, nogom i onda u kombi, i onda su ih vratili u školu. Vode njega, Dragu Tolja i Radu Vitora u školu. Kad su ih dovezli pred školu, otvoriše se vrata, čim je ukoračio u školu, dvojica su ga odveli u svlačionu i počeli ga tući. To su bili neki mlađi, ne zna uniforme ne bi nagađao. Oni su ga tukli i lijeva strana mu je otekla i ubacili ga u salu.

372. Međutim, odbrane su svjedoku predočile četiri ranije izjave, pri čemu u tri izjave nije pomenuo optuženog Šabića, i to izjava **O-I-21** Izjava Mijatović Riste od 23.06.1992; **O-I-23** Izjava Mijatović Riste od 16.03.1993., **O-I-24** Zapisnik o saslušanju svjedoka od 22.07.1993 u Osnovnom Sudu u Ilidži; i **izjava O-I-25** Izjava Mijatović Riste data u PS Bratunac 24.12.2002. godine.

373. Tokom unakrsnog ispitivanja **svjedoka Riste Mijatovića**, odbrana optuženog Šabića je svjedoku predočila ove ranije izjave, na okolnost da li je optuženi Šabić kritičnog dana bio u patroli koja je došla u kuću svjedoka i odvela ga, i tom prilikom isti su ga pretukli, budući da u tri ranije izjave svjedok nije naveo da je tog dana po njega uopšte došao optuženi. Tako je branilac Stojanović predočio izjavu od 16.03.'93. godine, koja je data radniku Stanice javne bezbjednosti Hadžići, tri mjeseca nakon što je razmijenjen, pri čemu svjedok potvrđuje da mu je bolje sjećanje bilo tri mjeseca nakon izlaska iz logora,

nego 20 godina nakon. U toj izjavi stoji „Dana 30. maja '92. godine u mcju kuću su došli milicionari Avdo Muja, milicionar iz Pazarića, Mujo Fatić, milicionar iz Pazarića, Merdžanović ime ne znam iz Grivića, milicioner zvani Dugi, kcjom su prilikom ponovo izvršili ovaj pretres.“ Nakon predočavanja, svjedok izjavi: „Mislim da sam rekao, kako je ispušteno ne znam.“ Nadalje, predočena je izjava od 22.07.1993. godine, data istražnom sudiji Osnovnog suda na Ilidži, gdje je na strani 2., drugi pasus piše: „dana 30. ili 31. maja, pred kuću su došli, Avdo Muja, milicionar iz Pazarića, Mujo Fatić, takođe milicionar iz Pazarića, Merdžanović kome ne znam ime, ali znam da je milicionar iz Grivica i milicionar zvani Dugi, kcji je koliko znam se prezivao Šunj“, na što je svjedok rekao: „Nema ovde imena. Ja mislim da sam pomen'o.“ Konačno svjedoku je predočena i izjava od 24.12.2002. godine, data u Policijskoj stanici Bratunac, u kojoj stoji „Dana 28.06.'92. godine, pred mcju kuću dolazi patrola policije, na čelu sa Mujom Fatićem, a tu je bio Avdo Muja, obcjica iz Pazarića, te mi naređuju da pođem sa njima na informativni razgovor, što sam i učinio.“ Na upit branioca „Ja Vas pitam, da li sam u pravu kada pitam, ni u tcj 3 izjavi, Vi niste pomenuli, da je po Vas došao čovjek po imenu Mirso Šabić“, svjedok izjavi: „Kako govorite, u pravu ste, ja se ne sjećam da nije doš'o. Eto sad.“

374. Iz prethodno navedenog proizlazi da je svjedok Risto Mijatović iskazao potpunu nesigurnost u pogledu ključne činjenice koja se odnosi na to da li je uopšte optuženi Šabić Mirsad bio u patroli s ostalim policajcima koji su ga prilikom odvođenja iz kuće tukli. Naime, svjedok je jedino na glavnom pretresu prvi put spomenuo optuženog Šabića u ovom kontekstu, dok ga u svim ranijim izjavama nikako ne spominje, a nesporno je da je svjedok Mijatović Risto od ranije poznavao policajca Šabića i nema nikakvog razloga da ga ne spomene prilikom davanja izjava. Ovo posebno ako se ima u vidu da ga nije spomenuo ni u prvoj svojoj izjavi koju je dao neposredno nakon puštanja iz logora, i to dana 22.07.1993 u Osnovnom Sudu u Ilidži.

375. Takođe, odbrana optuženog Šabića je na ovu okolnost saslušala svjedoke koji su, prema kazivanju svjedoka Mijatovića, taj dan bili u patroli s Šabićem. Tako je **svjedok Avdo Mujan** na okolnost privođenja Mijatović Riste izjavio da je početkom juna 92. godine zajedno sa Merdanović Halidom dobio zadatak da idu u asistenciju kod Riste jer nije predao municiju, te su povelili sa sobom još jednog policajca, a bili su osim njih u patroli još policajci Fatić Mujo i Rahmanović. Došli su do njegove kuće, bila je njegova žena i počela je odmah plakati i on ju je umirivao i rekao je da je Risto predao pušku, ali ima i municije i da su došli da vide šta je s tim. Rahmanović je stajao malo dalje kod štale, a Fatić i Merdanović su otišli s Ristom da vide šta ima i donijeli su neku municiju i gorivo, i Fatić je rekao da se treba povesti i stavili su ga u auto i dovezli u PS Pazarić, da bi poslije saznano da je Risto iz škole odveden u Silos. **Svjedok Fatić Mujo** je također potvrdio ove navode, navodeći da je s njim u patroli tada bio Halid Merdanović, Avdo Mujan i Rahmanović Hamid, te ističe da su došli ispred kuće, i da su zatekli suprugu od Riste. Svjedok tvrdi da ga niko nije dohvatio, niko ga nije maltretirao, nego su sjeli u auto i došli do Stanice koja je bila udaljena svega 400 metara, Risto je sjedio pozadi između svjedoka i Mujan Avde, te ga niko nije tokom vožnje tukao. Kada su došli ispred Stanice, bila je prostorija gdje su se vršili neki preliminarni razgovori, uzeli su od njega podatke, i tada su sa Ristom u prostoriji bili svjedok i Selimović Nusret, a Merdanović i Mujan su otišli da ručaju, te su sačekali da se završi ručak i da ga kolege odvedu u Silos. **Svjedok Hamid Rahmanović** je također potvrdio da je s Fatić Mujom, Merdanović Halidom i Mujan Avdom išao u asistenciju kod Mijatović Riste početkom juna 92. godine. Tada je u kući Mijatović Riste bila i njegova supruga, do dolasku u njihovu avliju, momci iz krim službe su ga pozvali da vrše radnju pretresa. Po završetku pretresa je Risto priveden u prostorije PS, te je Risto predat

pripadnicima krim službe. Svjedok nije prisustvovao uzimanju izjave od Riste niti je to bilo u nadležnosti rezervnih policajaca.

376. Dakle, iz iskaza ovih svjedoka proizlazi da su kritičnog dana u patroli bili Mujan Avdo, Fatić Mujo, Hamir Rahmanović i još neki pripadnici rezervnog sastava policije iz PS Pazarić, koji su izvršili pretres kuće Riste Mijatović, kojom prilikom su u kući zatekli i suprugu od Riste, nakon čega je Risto odveden u PS Pazarić, gdje je krim inspektorima dao izjavu, te je potom odveden u Silos. Također, i Risto Mijatović je potvrdio da su taj dan po njega došli Avdo Mujan i Fatić Mujo, te je među ostalim bio i Šabić Mirsad, dok svjedoci odbrane su negirali da je tada s njima bio i optuženi Šabić.

377. Međutim, dilemu oko toga da li je tada zaista bio Šabić Mirsad, u čijem prisustvu je Risto pretučen, za Vijeće je tu dilemu otklonila njegova supruga Mira Mijatović, koja je saslušana kao dokaz replike. Naime, umjesto repliciranja na dokaze odbrane, **svjedok Mira Mijatović** je na okolnost ko je došao po njenog supruga izjavila da je krajem maja došla policija, među njima je prepoznala policajce Muju Fatića i Avdu Mujana i dvojicu policajaca koje nije poznavala. Tom prilikom, kad je odvođen njen suprug, nije bilo nikakvog maltretiranja, samo su ga stavili u auto i odveli, s njim u autu je bio Mujo i udarao ga je u autu, premlatili su ga u Društvenom domu taj dan i onda su ga odveli u Silos. Risto joj je o ovome govorio, rekavši joj naknadno da je odatle odveden u Silos, ali je prije toga isprebijan od iste trojice. Na kraju svjedok izjavi da poznaje Šabić Mirsada i njegovu porodicu i da nije nikada s njim imala nikakvih problema.

378. Dakle, ne ulazeći u diskusiju da li je Risto Mijatović taj dan uistinu pretučen od strane policajaca, Vijeće ističe da se iz iskaza Riste Mijatović ne može sa sigurnošću zaključiti da je optuženi Šabić tome prisustvovao, niti da je lično u tome učestvovao prilikom privođenja Riste iz njegove kuće. Ovo, ne samo iz razloga što iz dokaza ne proizlazi da je Šabić tada uopšte bio u patroli, nego i zbog činjenice što je supruga od Riste bila izričita da prilikom privođenja nije bilo nikakvog maltretiranja, a o svemu ostalom što se događalo, saznala je naknadno od Riste, koji joj, nikada i ni u kom kontekstu, nije spomenuo optuženog Šabić Mirsada.

379. Vijeće je stava da se ne može pokloniti vjera iskazu svjedoka Mijatovića, posebno iz razloga što svjedok Mijatović Risto u tri ranije izjave, koje su davane neposredno nakon napuštanja logora, nije spomenuo optuženog Šabića, a nakon predočavanja tih izjava na glavnom pretresu, svjedok nije dao uvjerljivo objašnjenje zašto je tako govorio, govoreći da je nemoguće da ga nije pomenuo.

380. Kada je u pitanju navod iz optužnice da je optuženi Šabić prilikom ispitivanja Riste, istog šamarao i gasio cigare na njegovoj ruci, o ovom događaju ni sam Risto nije govorio, iz kog razloga Vijeće nije ni moglo da utvrdi da li je Šabić u tome zaista i učestvovao.

381. Iz navedenih razloga, Vijeće je izostavilo navode iz osuđujućeg dijela izreke presude koji se odnose na navedeni krivičnopravni događaja a sa kojim se dovodio u vezu optuženi Mirsad Šabić.

Tačka I c optužnice

Osuđujući dio- optuženi Bećir Hujć i Mirsad Šabić

382. Prije svega vijeće će napomenuti da su radnje opisane pod ovom tačkom optužnice bile stavljene na teret optuženim Bećiru Hujicu, Halidu Čoviću, Šerifu Mešanoviću i Mirsadu Šabiću. S tim u vezi, a kako je to u prethodnom dijelu obrazloženja ove presude u okviru podosnova "Procesne odluke" naznačeno, postupak u odnosu na saoptuženog Šerifa Mešanovića je razdvojen, ovo vijeće iz tog razloga i nije razmatralo činjenične teze koje se odnose na istog, shodno čemu je i izvršilo korekciju činjeničnog opisa ove tačke optužnice na način da je sve okolnosti koji se odnose na Šerifa Mešanovića i zatočenički objekat "Krupa" u kojemu je prema tezi optužbe obavljao funkciju upravnika izostavilo, ne narušavajući time objektivni i subjektivni identitet izreke. Konačno, ovu mogućnost je pružila i ovako koncipirana optužnica.

383. Kada je u pitanju ova tačka optužnice ocjenom iskaza svjedoka ali i materijalne dokumentacije, za razliku od optuženog Halida Čovića, ovo vijeće je našlo odgovornim Bećira Hujica i Mirsada Šabića za radnje i propuste koje su za cilj imale teško lišenje osnovnih prava kao što su pravo na sigurnost i slobodu, što je svakako u suprotnosti sa obavezama i prohibicijama zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, čime su se njihovim radnjama ostvarila obilježja protivzakonitog zatvaranja iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ.

384. Naime, da su u periodu od mjeseca maja 1992. godine pa do mjeseca oktobra 1992. godine u objektu Silos lica srpske nacionalnosti prihvatana od strane upravnika Hujic Bećira, proizlazi iz iskaza svjedoka oštećenih, koji su u različitim periodima dovođeni iz svojih kuća u Silos, te su opisivali okolnosti pod kojim su dovođeni i potom smješteni u određene ćelije, o čemu je, kako to proizlazi iz njihovih iskaza, odlučivao upravitelj Hujic.

385. **Svjedok Branko Šuvajlo** je također doveden kombijem u Silos, pred objektom su bili stražari, vojnici, i s jedne i s druge strane, i oni su kroz taj špalir prolazili do ćelije. Ovi su ih ljudi nazivali pogrdnim imenima, *te četnici, te ovo-ono, te ovo je zbog vas, platićete vi za sve ovo-ono*. Udarali su nogom ili šamarom, ali svjedoka nisu, te je ušao u ćeliju broj 6. U ćeliji nije nikoga zatekao, uveli su ga naoružani ljudi, nakon izvjesnog vremena došao je Hujic Bećir, on ga nije poznavao, sjeća se s njim tada stražara Azira i četvorica još ljudi koji su bili sa puškama. Rečeno je da se postroje u dvije vrste i da od prve do druge vrste naprave jedno možda metar i po do dvojica, da bi Bećir rekao *eto sad mora se uzet' znači one osnovne znači podatke, znači*. Nosio je Hujic svesku neku i od čovjeka do čovjeka je išao, ime, prezime, kako se zove ovo-ono, pisao te osnovne podatke. Potom im je rečeno da sve stvari što imaju uza se, da izbace iz džepova. Naređeno je opasače iz hlača da skinu, da se skinu pertle i to je praktično oduzeto i odneseno. Također i **svjedok Momčilo Mrkaja** je govorio o stražarima koji su bili pred Silosom sa ključem oko vrata koji su ih pretresli, skinuli su im kaiševe na pantalonama i pertle, te su izvadili sve iz džepova. I **Svjedok Slavko Jovičić** je ispričao da kada je uveden u Silos u pratnji policajaca sreo je Mešanović Šerifa, bio je u maskinom odjelu i još tri uz njega čovjeka su bila s njim, isto u maskinom odjelu. Policija ga predaje njima i kaže „*Evo ti si sad u nadležnosti ovih ljudi*.“ Naređeno mu je da raširi ruke, prisloni se uz zid i onda su izvršili pretres. Naredio je to Mešanović, da bi ga odveli u neku prostoriju, i onda je počeo lični pretres. Uzeli su mu ličnu kartu, vozačku dozvolu, novac, ručni sat, zlatni lančić.

386. **Svjedok Vinko Lale** je naveo da ga je odmah po ulasku u Silos stražar Aziri odveo na ispitivanje kod Gosto Salke, da bi u tu prostoriju ušao Halid Čović, nije ništa govorio, sa rukama na leđima i tako je stajao cijelo vrijeme razgovora sa Salkom. Potom ga je Čović Halid izveo napolje i njega i Spasoja Kovačevića odvodi niz mračan hodnik. Otvaraju se uz jezivu škripu metalna. Pošto je bio mrak unutra, iz mraka se čuo glas,

stražar Aziru, koji im je rekao *četnici krenite naprijed 5 koraka*. Repetirao je pušku 2-3 puta, da bi ujutro shvatili da su u ćeliji. Svjedok **Milorad Pandurević** je autobusom doveden u krug Silosa, tu je bilo šest/sedam stražara naoružanih automatskim puškama i automatima. Tu ih je primio Hujić Bećir i prvo su ušli u njegovu kancelariju i on je odlučivao gdje će ko ići, nakon čega ih uvode u ćelije. Svjedok **Lazar Krstić** je također došao autobusom u Silos, gdje ih je dočekaio Hujić Bećir i smjestio ih po ćelijama. Svjedok **Srpko Andrić** je ispričao da ih je pred Silosom dočekaio neki stražar, imao je uniformu, i uveo ih je u kancelariju kod Beće, u kojoj su bili Hujić Bećir, Gosto Salko i neka žena, da bi mu Gosto uzimao podatke, i nakon toga je Beća odredio da idu u ćeliju broj 4. Svjedok **Jovo Krstić** je naveo da ga je u Silosu primio upravnik Bećir Hujić, zvani Beća, te ga je stražar uveo unutra, i Beća je rekao da ide u ćeliju broj 3, a što su potvrdili i svjedoci **Milorad Petrić** i **Spasoje Kovačević**.

387. Također, brojni svjedoci su govorili i o rukovodnoj strukturi u objektu Silos, među kojima su **Đorđe Andrić, Vinko Lale, Slavko Jovičić, Momčilo Mrkaja, Nedeljko Samouković, Nedeljko Magazin, Dragan Regoja** i drugi, navodeći da je Hujić Bećir bio upravnik, odnosno glavni u Silosu, da je upravljao Silosom, koji je tamo bio prisutan svaki dan, da je imao zamjenika Čović Halida, da su ih viđali skoro svaki dan, da je Hujić bio nadređeni stražarima, da je upravnik imao svoju kancelariju, da im je obilazio ćelije, da je Hujić i sam govorio da je upravnik, da su se njemu žalili na uslove, obraćali mu se kada su trebali kod doktora, itd.

388. Da je optuženi Hujić Bećir kao upravnik objekta Silos imao ingerencije da organizira i nadgleda fizičko obezbjeđenje potvrdili su i svjedoci koji su u različitim periodima obnašali funkciju stražara u Silosu. Tako je svjedok **Mahir Azem** opisao da je u početkom 93. godine dobio saopštenje da se u Silos kod Hujić Bećira, te je tako i uradio i javio se Hujiću, a zadatak mu je bio da tu dobije raspored, te je raspoređen kao čuvar. Svjedok pojašnjava da je poziv je dobio od Komande, od Kazić Nezira da se javi u Silos, te je raspoređen na kapiji broj 2, a rasporedio ga je Hujić Bećir, koji je bio tada komandir Silosa. Svjedok je imao na sebi maskirne pantalone, maskirnu košulju i jaknu. Osim na kapiji Silosa, svjedok je bio nekoliko puta na potkrovlju, na spratu Silosa gdje je također pazio na zatvorenike. Svjedok ističe da je dobijao usmene Naredbe, a da nikad nije dobio pismenu Naredbu. U vezi naredbi za stražarsko mjesto, naredba je bila da niko ne smije ulaziti na kapiju broj dva, nego na kapiju broj jedan. U vezi naredbi od upravnika za postupanje prema zatvorenicima, svjedok ističe da im je rečeno da se tu ne smije niko zadržavati niti ulaziti tuda. Svjedok je osim na kapiji broj dva bio nekad raspoređen i na ključevima, odnosno na unutrašnjem obezbjeđenju, gdje je bio i stražar Buba.

389. Svjedok **Samir Keško** je ispričao da je na proljeće 93. raspoređen u Silos, gdje se javio Bećiru Hujiću. U Silosu je radio na ključevima, u smjeni ih bude deset. Naredbe su dobivali od vođe smjena Zaima Šarića. Imali su knjigu A6 formata pravila ponašanja sa zatvorenicima, i ponašali su se u skladu sa tim. Od stražara se sjeća Horman Haro, Keško Salko, Japalak, Aziri itd. Smjena je trajala 12 sati. Svjedok kaže da su bili pod komandom 9. Brdske brigade, a kasnije pod Divizijom. Svjedok je bio ključar, te je obavljao izvođenje na doručak, ručak i večeru, šetanja tolaet. Imali su sa desne strane pet i sa lijeve strane četiri ćelije. Na straži su imali od naoružanja puške i automatske, nisu imali palice i pištolje. Svjedok ističe da nisu podnosili izvještaj pretpostavljenim, nego su se dogovarali s vođom smjene, a on vjerovatno s upravnikom. Upravnikova kancelarija je bila u središtu zgrade Silosa. Tu su bili upravnik i dva zamjenika. U krugu Silosa uvijek je bio neko od njih trojice.

390. **Svjedok Uzeir Bajrić** je naveo da je prvo bio stražar u Krupi, odakle je prebačen u Silos, i javio se upravniku Bećiru Hujiću, od koga je dobio uputu da će biti stražar oko zatvora i po potrebi da će ići na radne obaveze. Svjedok ističe da je Zaim Šarić određivao ko će gdje ići. U objekat nije ulazio, većinom je išao na radne obaveze i dežurao oko zatvora, a unutra nikad nije dežurao. **Svjedok odbrane O 6 Izet Ramić** je takođe bio raspoređen na stražu u Silosu u ljeto 92. godine i to na vanjski dio Silosa, i tu ostaje do početka decembra, jer je u novembru došlo do formiranja 9. Brdske i on je tada postao njen pripadnik, i nakon toga u decembru ta grupa stražara koja je obezbjeđivala vanjski dio Silosa, je preuzela i unutrašnji dio obezbjeđenja Silosa. Postojalo je vanjsko i unutrašnje obezbjeđenje, vani su bila po dva stražara sprijeda i pozadi, unutra su bila dvojica, i u potkrovlju zgrade je bio jedan stražar. On je lično dužio automat, kao i ostali stražari. Kada je došao tu, uprava Silosa je bila takva da je na čelu bio upravnik Hujić Bećir i Halid Čović kao zamjenik upravnika. U periodu od decembra 92 do marta 93 su obično bili obojica, a tokom noći samo jedan, tako da je pokrivenost zatvora bila 24 sata. Svaki stražar je dobio prvo upute prije nego je stupio na dužnost, sjeća se Upustva u kojem je stajalo da je strogo zabranjeno pružanje sile izuzev otpora, zabranjeno je mučenje ili ponižavanje, a to su im dali upravnik i zamjenik upravnika jer su oni svaki dan bili tu prisutni. Dobili su od njih uputu da ako im se neko od zarobljenih obrati za bilo šta, da su bili dužni da to prenesu upravi i onda bi ih oni primili na razgovor. Svjedok je pojasnio da mu je obaveza na unutrašnjem obezbjeđenju bila da preuzme dužnost, puštanje zatvorenika na nuždu u unutrašnjem dijelu. Zarobljenici su im se obraćali kucanjem na vrata.

391. **Optuženi Kalember Nermin zvani Buba** je u svom iskazu potvrdio da je bio stražar u Silosu, te je naveo da je dolaskom u objekta zatekao upravnika i zamjenika, koji su ga upoznali sa pravima i obavezama, i kojima su bili odgovorni. Nije bilo primjedbi, ali nije ni hvaljennije htio ni da bude vođa smjene, jer nije htio tu odgovornost. U Silosu su bila tri stražarska mjesta, dva na kapija, dva sa zatvorenicima, i dva na platformi. Optuženi je obilazio sva ta stražarska mjesta, najviše je radio u neposrednom kontaktu sa zatvorenicima. To mu je bio najteži zadatak. To je radio jer je bio najmlađi, 12 sati je vodio računa o svima. Dva stražara su radila u smjenama. Imali su male automate M56. Izvještaj je pisao vođa smjene. Imali su brojno stanje, svako jutro se znalo ko gdje ide, i koliko lica ima u sobama tj. ćelijama. Svjedok ističe da bi o svim eventualnim prigovorima na stražare, odlučivao upravnik Hujić koji bi potom poduzimao određene mjere.

392. Cijeneći sve navedene iskaze svjedoka, Vijeće je, van razumne sumnje, zaključilo da je zatočena lica po dolasku u Silos dočekivao upravnik Hujić Bećir, koji bi ih potom vodio u svoju kancelariju, gdje su u određenim situacijama prvo bili ispitivani od strane inspektora, nakon čega bi Hujić Bećir određivao u koju ćeliju će dovedena lica biti smješteni, nakon čega bi ih stražari odvodili u te ćelije.

393. Također, Vijeće je analizom dokaza, zaključilo i da je optuženi Hujić Bećir kao upravnik objekta Silos bio odgovoran za raspoređivanje stražara na stražarska mjesta na unutrašnjem ili vanjskom obezbjeđenju, o čemu su stražari bili obavješteni dolaskom u Silos, kada bi ih upravnik i zamjenik upravnika upoznali i s Pravilima postupanja s zarobljenicima, ma također stražari iz Silosa su potvrdili da su dobivali usmene i pismene naredbe od šefa smjene, koji je upute dobivao od upravnika Hujića. Stoga, Vijeće je van razumne sumnje zaključilo da je optuženi Hujić Bećir, kao upravnik Silosa, organizovao i nadgledao fizičko obezbjeđenje u objektu Silos.

394. Kada je u pitanju **objekat OŠ 9. Maj u Pazariću**, da su civili srpske nacionalnosti prihvatana od strane aktivnih i rezervnih policajaca, pod neposrednom kontrolom Šabić Mirsada, Vijeće je zaključilo iz provedenih dokaza, i to iskaza svjedoka i materijalnih dokaza.

395. S tim u vezi, Vijeće je izvršilo uvidu u dokaz **T-392**, ratni Bilteni koji zapravo predstavljaju dnevne događaje SJB Hadžići, među kojima je i ratni Bilten za dan 16.06.1992. godine u kojem se konstatuje da su radnici milicije, između ostalog, bili angažovani „na obezbjeđenju objekata i zgrade gdje se nalaze uhapšena lica“. Nadalje, u ratnom Biltenu za 20.06.1992. godine, među aktivnostima policije konstatuje se i „čuvanje i obezbjeđenje građana lišenih slobode, koji se nalaze u osmogodišnjoj školi“, a to potvrđuju i drugi Bilteni gdje su konstatovane aktivnosti na obezbjeđenju zatvorenika i prostorija gdje su smješteni zatvorenici, i u toku jula, avgusta i septembra 1992. godine.

396. Navedeno su potvrdili i svjedoci koji su u inkriminisano vrijeme obavljali funkciju stražara u školi, koji su potvrdili da su kao pripadnici aktivnog i rezervnog sastava SJB Hadžići, PS Pazarić učestvovali u obezbjeđenju civila srpske nacionalnosti dok su bili zatvoreni u fiskulturnu salu škole, navodeći da im je komandir bio Mirsad Šabić kojem su bili odgovorni, i koji je obilazio zatočena lica.

397. Tako je **svjedok Muradif Nuhanović** govoreći o podjeli policije u Hadžićima i dislokaciji SJB Hadžići na područje Tarčina i Pazarića, naveo da su se smjestili u Pazariću u Dom kulture, gdje je bilo sjedište PS Pazarić. Komandir Rezervnog sastava je bio Nail Hujić, a ne sjeća se kad je za komandira PS postavljen Šabić Mirsad. U PS Pazarić ga je postavio pomoćni čuvar, Izvještaje su usmeno davali, i to pretpostavljenom Čović Fadilu koji je bio načelnik, a komandir mu je bio Mirsad Šabić. U vezi postavljanja za čuvara u školi krajem maja 92. godine, svjedok kaže da je to bilo spontano jer ga praktično niko nije postavio jer je stanovao s Rifetom Čuljević, koji je inače bio načelnik krim policije i on ga je pitao da li bi pristao da bude jedan od pomoćnih stražara u školi na šta je on i pristao, bez da je dobio bilo kakvo rješenje. Tako je svjedok otišao u Dom kulture i bio je pomoćni čuvar, a to mu je rekao načelnik ili komandir, ne sjeća se. Misli da mu je naredbe izdavao komandir Šabić Mirsad. U smjeni ih je bilo 4-5. Obaveza izvještavanja pretpostavljenih je bila samo ako bi se nešto dogodilo. Tada bi obavještavali komandira i načelnika. Njegov zadatak je bio da čuva na vratima, da ljudi ne izađu vani. Niko s strane nije mogao ući, samo je mogao ući komandir Šabić.

398. **Svjedok Mehmed Sušić** je mobilisan u rezervni sastav milicije Hadžići, da bi u maju 92. bio raspoređen u PS Pazarić. Komandir mu je u početku bio Nail Hujić, a kasnije Mirsad Šabić, i on je bio komandir od sredine 1992. godine. Svjedok je ulazio u fiskulturnu salu, gdje je bio stražar. Vođa smjene je bio Muradif Nuhanović, te su oni njemu, a on starješinama, se usmeno obraćali, te je on sastavljao Izvještaje, a svjedok je sačinjavao spiskove. Jedino je policija mogla ulaziti u salu, i to Mirsad Šabić koji ih je često posjećivao i razgovarao sa zatvorenicima i govorio im je da se zatvorenici ne smiju tući i maltretirati i toga nije bilo u njegovoj smjeni, a u drugim smjenama ne zna jel bilo. U vezi hapšenja ističe da su lica srpske nacionalnosti privođeni jer su imali mitraljeze i minobacače. Kombijem su ih prebacivali do Pazarića, a rečeno im je da se privode zato što su posjedovali oružje. Voženi su do pred stanicu i tamo su ih predavali starješinama, a to su bili Mirsad Šabić, Fadil Isić i Huso Šehić. U PS su privođeni radi ispitivanja, a nakon toga su vođeni u školu 9 maj, i to su ih vodili pripadnici PS Pazarić.

399. Nadalje, na okolnost prihvatanja od strane pripadnika aktivnog i rezervnog sastava govorili su i svjedoci oštećeni koji su iz svojih kuća od kraja mjeseca maja 92. dovođeni u fiskulturnu salu u objektu OŠ 9. Maj, te da ih je u školi čuvala policija čiji je nadređeni bio Mirsad Šabić.

400. **Svjedok Slavko Cerovina** je naveo da ih je u školi čuvala policija u plavim uniformama, a da je Nuhanović Muradif bio komandir straže. **Svjedok Goran Golub** je izjavio da je odgovorna osoba za objekat OŠ u Pazariću bio Mirsad Šabić, koga je poznavao od ranije. Dva puta je dolazio u školu među njih, a isti je uvijek bio prisutan kada su se dešavala privođenja u školu. Sve ove navode su potvrdili i svjedoci **Pero Bratić** koji je takođe bio zatvoren u OŠ 9. Maj u Pazariću, te je svjedok **Golub** naveo „*Za Mirsada Šabića ne može reći da je nekog tukao, ali sve je to bilo pod njegovom kontrolom, on ih je odvuкао do Silosa.*“ **Svjedok Pero Bratić** je potvrdio da su na obezbjeđenju bili i pripadnici rezervnog sastava, dok je **svjedok Miroslav Glavaš** izjavio da ne zna ko je bio upravnik u školi, ali koliko je mogao naslutiti, bio je to policajac Mirsad Šabić. To je zaključio tako što su naredili da ustanu i pognu glavi kada bi Šabić ulazio u salu. **Svjedok Milorad Petrić** je policijskim kombijem transportovan u Društvenom dom u Pazariću, te ističe da za Mirsada Šabića ne može reći da je nekog tukao ali sve je to bilo pod njegovom kontrolom. **Svjedok Vasilije Krunić** je čuo da je Mirsad Šabić bio upravnik, a on je jednom dolazio, ulazio, tražio neko oružje ko ima da preda. Znao je o kome se radi, ali nije ga poznavao, nije znao koju je dužnost obavljao za vrijeme tih posjeta, dolazio je par puta, ali ne nešto pretjerano.

401. Analizom iskaza saslušanih svjedoka Vijeće je van razume sumnje zaključilo da su u periodu od mjeseca maja 1992. godine pa do mjeseca oktobra 1992. godine, civilna lica srpske nacionalnosti, u prostorijama Osnovne škole „9. maj“ u Pazariću prihvatana od strane aktivnih i rezervnih policajaca, koji su bili pod neposrednom kontrolom Šabić Mirsada, kao *de facto* komandira PS Pazarić, i kao takav odgovoran za funkcionisanje tog objekta, što dodatno je potkrijepljeno i činjenicom da je isti često obilazio zatočena lica u sali, i svi oštećeni su saglasno izjavili da su ga doživljavali kao odgovornu osobu.

402. O brojnom stanju zatvorenika u objektima koji su predmet ovog postupka Vijeće je zaključilo na osnovu analize brojnih spiskova zatvorenika, kao i na osnovu izvještaja i informacija o stanju i radu logora/zatvora/pritvora. S tim u vezi, a kada je u pitanju objekat Silos, relevantne su Informacije i izvještaji upravnika (T-652, T-657, T-659, T-660, T-661, T-662, T-663, T-664, T-665, T-666, T-667, T-670, T-672, T-673, T-674, T-676, T-679, T-682, T-691, T-692, T-693, T-694, T-696, T-697, T-698, T-699, T-703, T-705, T-711, T-713, T-715, T-716, T-721, T-747, T-749, T-750, T-752, T-754), izvještaji o radu vojne policije (T-522), analize stanja u objektima (T-492), te Spiskovi zatvorenika (T-887, T-891, T-892, T-894, T-1204), dok u kontekstu brojnog stanja zatvorenika hrvatske nacionalnosti relevantni su dokazi T-901, T-902, T-903, T-904, T-905, T-906, T-907, T-908, T-909, T-910, T-911, T-912, T-913, T-914, T-915, T-916, T-917, T-918, T-919.

403. U odnosu na brojno stanje zatvorenika u prostorijama OŠ „9. maj“ relevantni su Izvještaje i Informacije iz OŠ i „Krupe“ (T-786, T-787, T-788, T-789, T-790, T-791, T-792, T-793, T-796, T-797, T-798, T-800, T-801, T-802, T-803, T-804, T-805, T-806, T-808, T-809, T-811, T-812, T-813, T-814, T-816, T-817, T-818, T-819, T-820, T-821), te Spiskove zatvorenika (T-899, T-900, T-1281).

404. Stoga, analizom brojnih Izvještaja koje je gotovo na dnevnoj bazi upravnik objekata Silos dostavljao OŠTO, SJB Hadžići, Ratnom predsjedništvu Opštine Hadžići, odnosno

komandi 9. Brb., Vijeće je zaključilo da je u različitom vremenskom trajanju od 1 do 1334 dana, u „Silosu“ bilo zatvoreno oko **500** civilnih lica srpske nacionalnosti, te oko **90** lica hrvatske nacionalnosti, a u prostorijama OŠ „9. maj“ u Pazariću oko **140** lica srpske nacionalnosti, a u kom pravcu je i izvršena korekcija činjeničnog opisa izreke presude na način da je umjesto odrednice „*najmar,je*“ stavljena odrednica „*oko*“ u pogledu broja lica zatvorenih u pomenutim zatočeničkim objektima u inkriminisanoj periodu.

405. Nadalje, brojne izjave svjedoka – oštećenih ukazuju na to da su osobe nezakonito lišene slobode u objektu Silos prihvatani lično od strane optuženog Hujić Bećira, odnosno u prostorijama OŠ „9. maj“ u Pazariću, osobe lišene slobode prihvatane od strane pripadnika policijskih struktura PS Pazarić, pod neposrednom kontrolom optuženog Šabić Mirsada.

406. Upravnik **Bećir Hujić** je bio nadređen stražarima u objektu Silos odnosno isti je odgovoran za njihovo ponašanje i ophođenje prema zatočenim licima, jer mu je obaveza da svo obezbjeđenje obavezno upoznaju s pravilima ponašanja, i to s Pravilnikom o kućnom redu, **dokaz T-758**, posebno ako se ima u vidu da je upravnik Hujić bio prijeratni dugogodišnji komandir straže u KPZ Sarajevo, i kao takav je bio dobro upoznat sa pravilima postupanja, ali i sa zakonskim osnovama zadržavanja lica u takvim objektima, te iako je bio svjestan da zatočena lica nemaju relevantnu dokumentaciju odnosno zatočenje nije bilo praćeno adekvatnom zakonskom procedurom određivanja mjere pritvora, isti je prihvatao takva lica i nije se usprotivio nadležnim organima za njihovo puštanje, čime se saglasio s tom situacijom. Također, i optuženi Šabić Mirsad, za kojeg je Vijeće utvrdilo da je kao *de facto* komandir PS Pazarić bio odgovoran za funkcionisanje zatočeničkog objekta u OŠ u Pazariću, i da je isti bio nadređeni stražarima koje su činili pripadnici aktivnog i rezervnog sastava policije u PS Pazarić, iako je bio svjestan da ne postoji valjan pravni osnov za zadržavanje civila, nije se usprotivio takvom zadržavanju, niti tražio od nadređenog načelnika u SJB Hadžići Fadila Čovića njihovo puštanje na slobodu.

407. Pored navedenog, dokazi o znanju optuženih koji su oglašeni krivim za ovu tačku izreke presude(tačka Ia, Ib i Ic) proizilaze iz svjedočenja, ne samo upravnika, nego i optuženih Čović Fadila i Kazić Nezira, te se mogu izvesti iz funkcije koju su optuženi obnašali, o čemu je Vijeće već iznijelo svoje zaključke. Pored toga, i drugi faktori mogu ukazati na postojanje i obim ličnog znanja, a to su: konstantno izvještavanje od strane upravnika o svim pitanjima relevantnim za stanje u objektima, problemima sa kojima se susreću, prigovorima i zahtjevima zatočenih lica, (optuženi Kazić Nezir), te vrijeme provedeno u logoru, stvarni zadaci koje optuženi obavljaju, radna mjesta upravnika unutar zatočeničkih objekata, učestalost kretanja kroz objekte, obim kontakata sa zatvorenicima i priroda tih kontakata, priroda i obim kontakata sa drugim osobljem, i nadređenim i podređenim, priroda i obim kontakata sa licima koja su dolazila u objekte izvana, dokazi o onome što je vidio, čuo ili o informacijama koje je dobio tokom vršenja funkcije (optuženi Hujić i Mirsad Šabić). Optuženi su, kako je utvrđeno, bili na rukovodnim položajima u zatočeničkim objektima, bili su prisutni tokom uobičajenog radnog vremena, imali su pristup svim dijelovima kompleksa, i svjedoci su ih viđali kako redovno kontrolišu kompleks. Pored toga, redovno i često(što se posebno odnosi na optuženog Bećira Hujića) su bili u kontaktu sa zatvorenicima, te su samim tim bili prisutni u objektima za vrijeme vršenja funkcije.

408. Sve navedeno ih je moralo upozoriti na protivzakonitost zatvaranja i držanja civila, čemu su oni, umjesto da iskoriste svoje ovlasti i mogućnosti i što prije riješe njihov status ili

ih puste na slobodu, ili se bar usprotive takvoj praksi, isti su doprinosili i održavali takvo stanje.

409. Nezakonitost njihovog zatočeništva, bila je dobro poznata svim naprijed pomenutim optuženim, posebno ako se ima u vidu njihova prijeratne funkcije koje su obnašali, pa je tako optuženi Čović Fadil bio načelnik SJB Hadžići, optuženi Šabić Mirsad policajac, optuženi Hujić Bećir uposlenik kaznenopopravnog zavoda, ali i njihove pozicije u inkriminisano vrijeme, i njihovo obrazovanje. Svi optuženi su itekako shvatali razliku između zakonito držanih lica i onih čije zatočeništvo nije bilo u skladu sa zakonom, a što je bilo očigledno, posebno ako se ima u vidu činjenica koliko su dugo ta lica držana u zatočeničkim objektima, stoga Vijeće isključuje svaku sumnju da je optuženim, za sve vrijeme trajanja i egzistiranja zatočeničkih objekata, a u okviru svojih pozicija i ovlaštenja, moglo ostati nepoznato da su ta lica protivzakonito držana.

410. Stoga, cijeneći iskaze svjedoka, ali i materijalnu dokumentaciju, Vijeće je optužene Čović Fadila, Šabić Mirsada, Kazić Nezira i Hujić Bećira oglasilo krivim za radnje i propuste koje su za cilj imale teško lišenje osnovnih prava kao što su pravo na sigurnost i slobodu, što je svakako u suprotnosti sa obavezama i prohibicijama zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, čime su se ostvarila obilježja protizakonitog zatvaranja iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ.

Teza odbrana o internaciji civila srpske nacionalnosti

411. U ovom predmetu, pojedine odbrane su zastupale tezu da su lica srpske nacionalnosti koja su lišena slobode, zapravo predstavljala opasnost po nacionalnu bezbjednost slobodnog dijela Opštine Hadžići, imajući u vidu količinu naoružanja koje su isti posjedovali, o čemu je posebno govorio vještak vojne struke Šadić Hazim koji je bio dokaz prvooptuženog u ovom predmetu a u odnosu na koga je postupak usljed smrti obustavljen. Bez obzira na tu činjenicu, ovo vijeće je našlo osnovanim osvrnuti se i na taj dokaz s obzirom da se istim nastojala opravdati pomenuta teza, a koju su dijelili i preostali saoptuženi.

412. Govoreći o naoružavanju srpskog naroda na teritoriji Opštine Hadžići, vještak je naveo da je JNA dijelila naoružanje, u saradnji s SDS-om i u organizaciji te stranke. Prije početka sukoba na tom području od 10.05.1992. godine napadom na SJB Hadžići, predstavnici srpskog naroda su se izdvojili dana 11.04.1992. i formirali Srpsku Opštinu Hadžići, nakon čega su se iz SJB Hadžići izdvojili srpski pripadnici smjestili u Vatrogasni Dom. Nakon napada na SJB, ostatak SJB je prešao na prostor Pazarića i Tarčina. Iz izvještaja o radu SJB Hadžići za period od 25.05.-12.07.1992. godine, proizlazi da su pripadnici SM Pazarić i Tarčin pronašli i oduzeli ukupno 700 cijevi, uključujući 91 komad granata, 102 komada trombolnskih mina, 97 ručnih bombi, preko 50.000 metaka, 3 radio stanice i 9 ručnih radio stanica. Prema kazivanju vještaka, navedeno naoružanje je najvjerovatnije stranka SDS dobila od JNA i prije sukoba, navodeći da je za rukovanje navedenim naoružanjem i upotrebu potrebno minimalno angažovati oko 850 ljudi.

413. Govoreći o naoružavanju, odbrana optuženog u odnosu na koga je postupak obustavljen je istakla da je svjedok Rifet Čardaković potvrdio da je naoružanje iz kasarni bilo namijenjeno Srbima na području Tarčina i Pazarića, a oružje je inače dijeljeno narodu preko 35 osoba (O1-5 i O1-6), a dijeljeno je i artiljerijsko oružje, o čemu su govorili svjedoci Fišo Aziz i Ibrica Mujo, te da je na sastancima srpskog KŠ Hadžići dogovoreno formiranje bataljona TO sa dva odreda za Tarčin i Pazarić. Dokaz O1-65 pokazuje da su

svi Srbi u Tarčinu i Pazariću bili pripadnici TO Hadžići, a komandant štaba je bio Mile Bratić (O1-103), a i svjedoci oštećeni su sami potvrdili da su lično zadužili oružje od SDS-a, te da su se oglašili o odluku legalnih organa vlasti RBiH o obavezi prijave u TO i okružnim štabovima od 15.04.92. Također, odbrana je isticala da je Odlukom Predsjedništva RBiH o proglašenju ratnog stanja od 20.06.92.godine, potvrđeno da su neprijateljske snage u RBiH bile JNA i oružane formacije SDS.

414. Kada je u pitanju vojno organizovanje borbenih jedinica, prema vještaku Šadiću, korištene su knjige "Formacija" sa specificiranom ličnom i materijalnom strukturom, a koje su korištene u SFRJ za potrebe TO i JNA. Upoređivanjem pojedinih formacija s naprijed pomenutim brojem komada naoružanja koje je pronađeno u oduzeto od strane pripadnika SJB Pazarić, kao i potencijalnim neophodnim brojem ljudi, (na str. 73-76 nalaza se pominju konkretne formacije koje su mogle da se formiraju), vještak zaključuje, da je nađeno oružje na prostoru Pazaruća i Tarčina ostalo na tom prostoru u rukama srpskog stanovništva, to bi bio ogroman vojni i bezbjedonosni problem ili prijetnja kojim bi se, najvjerovatnije, postigla blokada puta M-17, te progon i ubistva nesrpskog stanovništva.

415. Kada je u pitanju blokada puta M-17, vještak Šadić je govorio o strateškom značaju putne komunikacije M-17 i posljedicama blokade iste, a koje bi se ogledale u tome da bi grad Sarajevo bilo u obruču do Ivan Sedla, čime bi se spriječio protok materijalnotehničkih sredstava, ljudstva i humanitarne pomoći iz i prema dijelu Sjeveroistočne Bosne i Srednje Bosne. S druge strane, došlo bi do spajanja Romanijskog i Hercegovačkog korpusa JNA i srpskih snaga na prostoru Bradine, čime bi bio doveden u pitanje opstanak BiH, što bi dalje dovelo do velikog broja žrtava. Također bila bi izgubljena komunikacija sa Mostarom, prekinuta neposredna komunikacija legalnih organa vlasti, obustavljeni svi humanitarni konvoji, letovi, izlazak državnih delegacija iz Sarajeva, te bi građani Sarajeva bili dovedeni u bezizlaznu situaciju.

416. Imajući u vidu sve navedeno, odbrana optuženog u odnosu na koga je postupak obustavljen (kao i ostale odbrane) su zastupale tezu da je izolacija srpskog stanovništva bila u funkciji bezbjednosti. Odbrana ističe da je internacija dopustiva po Međunarodnom humanitarnom pravu i to iz razloga državne bezbjednosti. Odbrana ističe da su izolovana lica bili pripadnici srpskog TO Hadžići (O1-65), da dokazi govore o napadu na Hadžiće od strane JNA i srpskih snaga, o vojnom organizovanju Srba na području Tarčina i Pazarića, o oduzetom oružju, te pronađenim radio mrežama sa radio stanicama (T-441), zbog čega je odluka o izolaciji legitimna izakonita. S tim u vezi, odbrana se poziva na odredbu člana 42. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine.

Internacija civila ili protivzakonito zatvaranje

417. Odbrane smatraju da su oštećeni bili lica koja su, kao takva, predstavljala opasnost po sigurnost sile u čijoj se vlasti nalaze, te će Vijeće ispitati da li su oštećeni u ovom predmetu predstavljali opasnost po sigurnost područja Tarčina i Pazarića.

418. Iako su odbrane u ovom predmetu zastupale tezu da se u konkretnom slučaju radilo o legitimnoj odluci o izolaciji (Odluka Kriznog štaba od 14.05.92.), koja je zapravo donijeta na osnovu odredbi IV Ženevske konvencije, koja u određenim situacijama, dozvoljava internaciju civila, pod uslovima koji su navedeni u članovima 41. -43., te članom 78. IV Ženevske konvencije, Vijeće je analizom iskaza svjedoka i materijalne dokumentacije, van razumne sumnje, zaključilo da, u konkretnom, iako se u početku radilo zaista o internaciji civila kod kojih je pronađeno oružje, odnosno civila koji su učestvovali

u organizovanju Srba za pobunu, da je takvo stanje moglo se pravdati za početak tih svih dešavanja, ali kako se uslovi u tim zatočeničkim centrima nisu poboljšavali ni nakon par mjeseci nego je su isti konstantno bili u neuslovnim prostorima i bez osnovnih uslova za boravak a što je suprotno uslovima koje propisuju IV Ženevske konvencije, to je Vijeće van razumne sumnje utvrdilo da za dalji boravak zatočenih Srba nisu bili ispunjeni uslovi za internaciju civila.

419. Dakle, relevantne odredbe pomenute Konvencije ne samo da su propisale pod kojim uslovima bi internacija bila opravdana, nego su propisale i tretman takvih lica odnosno uslove smještaja i boravka za vrijeme internacije, obaveze u vezi sa preispitivanjem odluka o internaciji, kao i obavezu čovječnog postupanja prema takvim licima, a što također nije bilo ispoštovano u odnosu na zatvorena lica.

420. Sve navedeno, u konačnici, jasno ukazuje da se nije radilo o opravdanoj internaciji osoba opasnih po bezbjednost države, nego o proizvoljnom lišenju slobode lica isključivo srpske nacionalnosti.

421. Naime, zaštita civila od opasnosti u toku oružanog sukoba je fundamentalni cilj međunarodnog humanitarnog prava. Međutim, sloboda kretanja civila "neprijatelja" u toku oružanog sukoba može biti ograničena, ili čak privremeno ukinuta, ako to zahtijevaju okolnosti. Dakle, u Ženevskim konvencijama ne postoji apsolutno pravo na slobodu kretanja. Ovo, međutim, ne znači ni da postoji opšte ukidanje ovog prava u toku oružanog sukoba. Stoga je zatočavanje civila dozvoljeno u određenim ograničenim situacijama. Opšte pravilo koje predviđa ograničavanje prava civila je sadržano u članu 5. IV Ženevske konvencije, gdje se navodi da *ako osoba zaštićena ovom Konvencijom daje povoda opravdancj sumnji da se odaje ojelatnosti štetncj po sigurnost države, ista se neće moći pozivati na prava i povlastice iz Konvencije.*

422. Međutim, kada su u pitanju najstrožije mjere bezbjednosti koje države imaju pravo da preduzmu, uključujući i upućivanje na prisilni boravak ili interniranje, suštinsko je da mjere ograničenja ne utiču na fundamentalno pravo osoba u pitanju da se s njima čovječno postupa.

423. Relevantne norme međunarodnog humanitarnog prava razvijene su tako da samo apsolutna nužda, zasnovana na zahtjevima bezbjednosti države, može opravdati pribjegavanje tim mjerama, a i tada samo ako se bezbjednost ne može zaštititi na drugi, manje strog način.

424. Autori IV Ženevske konvencije, svjesni ovih opasnosti, dozvolili su interniranje i upućivanje na prinudni boravak samo kao posljednje pribježište, i podvrgavaju ih strogim pravilima (članovi 41. do 43. i član 78).

425. Član 41. IV Ženevske konvencije tako ističe da je interniranje civila dopustivo samo u ograničenim slučajevima i da je, u svakom slučaju, podložno strogim pravilima. Ta pravila su sadržana prvenstveno u članovima 42. i 43. koji su zasnovani na opštoj rezervi iz člana 27. Stav. 4., kojim se dozvoljavaju *"one mjere kontrole i bezbjednosti koje su potrebne s obzirom na ratno stanje"*.

426. Mjera aktivnosti koja se smatra štetnom po unutrašnju ili spoljnu bezbjednost države koja opravdava interniranje ili upućivanje na prinudni boravak prepuštena je u velikoj mjeri vlastima same te države. Očito, interniranje je dozvoljeno samo kada je

apsolutno neophodno. S druge strane, ne može se smatrati da sama činjenica da je osoba državljanin neprijateljske strane ili njen saveznik, ugrožava bezbjednost protivničke strane gdje ona živi, te stoga nije opravdan razlog da je se internira ili uputi na prinudni boravak. Da bi opravdala pribjegavanje takvim mjerama, strana mora imati valjanog razloga da misli da lice u pitanju svojim aktivnostima, znanjem, ili kvalifikacijama predstavlja stvarnu opasnost za njenu sadašnju ili buduću bezbjednost. Činjenica da je pojedinac muškog pola i vojno sposoban ne mora se obavezno smatrati opravdanjem za primjenu ovih mjera.

427. U slučaju da se interniranje civila može opravdati u skladu sa relevantnim članovima IV Ženevske konvencije, licima koja se tako drže, ipak moraju biti data neka osnovna proceduralna prava. Ta prava imaju uporište u članu 43. IV Ženevske konvencije kojim je predviđeno sljedeće: *Član 43 dopunjava članove 41 i 42 time što utvrđuje postupak sačinjen da se njime osigura da strane u oružanom sukobu, koje pribjegavaju mjerama interniranja, poštuju osnovna proceduralna prava lica u pitanju, u smislu prava da u najkraćem mogućem roku odluka bude preispitana od stra Suda ili administrativnog tijela, uz obavezu kontrole opravdanosti interniranja dva puta godišnje.*

428. Cijeneći sve citirane odredbe IV Ženevske konvencije, Vijeće smatra da zatočenje civila u toku oružanog sukoba može biti dopušteno u ograničenim slučajevima, ali da u svakom slučaju mora biti u skladu sa odredbama člana 42 i 43 Četvrte Ženevske konvencije. Interniranje civila može biti uvjetovano bezbjednošću države i odluka o tome da li civil predstavlja prijetnju po bezbjednost države, prepuštena je u velikoj mjeri njenom nahodjenju. Međutim, mora se imati na umu da je mjera interniranja iz bezbjednosnih razloga izuzetna mjera i da se nikada ne smije preduzimati na kolektivnoj osnovi. Prvobitno zakonito interniranje očito postaje protivzakonito ako strana koja zatvara lica ne poštuje osnovna proceduralna prava zatočenih lica i ne uspostavi odgovarajući sud ili administrativno tijelo kako je propisano članom 43. IV Ženevske konvencije.

429. Evidentno je da je u objektima Silos i OŠ Pazarić bio zatočen znatan broj zatvorenika u periodu maj-novembar 1992. Vijeće je već utvrdilo da su ti pojedinci bili civili. Pitanje kojim se Vijeće mora pozabaviti je da li je zatočavanje ovih civila bilo opravdano prema relevantnim odredbama međunarodnog humanitarnog prava.

430. Prije svega, a vezano za pripadnost srpskog stanovništva s područja Pazarića i Tarčina oružanim snagama, Vijeće ističe da, iako takva činjenica može ozbiljno upućivati na to da žrtva direktno učestvujeu neprijateljstvima, ona nije pokazatelj koji bi sam po sebi bio dovoljan za takav zaključak.

431. Nadalje, Vijeće ističe da je nesporno da su ta lica imala velike količine naoružanja što pješadijskog tako i artiljerijskog i to može samo biti pretpostavka da bi oni da im to oružje nije oduzeto, sa istim učestvovali u borbenim dejstvima. Međutim, kako nema dokaza da su oštećeni stvarno i učestvovali u borbama kojima bi cilj bio nanošenje stvarne štete ljudstvu ili materijalno-tehničkim sredstvima oružanih snaga neprijatelja, to je Vijeće i ove nesporne činjenice imalo u vidu .

432. Naime, odbrane su nastojale uvjeriti Vijeće da je kod pripadnika srpskog naroda na području Pazarića i Tarčina pronađena količina naoružanja koja, kao takva, uz potrebno ljudstvo, predstavlja prijetnju po sigurnost tog područja.

433. Međutim, Vijeće ističe da je, a ako to proizlazi iz iskaza oštećenih, ali i iskaza drugih svjedoka, posebno pripadnika policije koji su učestvovali u akciji oduzimanja oružja, znatna količina naoružanja, koje se, istina, nalazila u posjedu srpskog dijela stanovništva, oduzeta, odnosno dobrovoljno predana, prije nego su takva lica bila lišena slobode.

434. Dakle, ne ulazeći u ispitivanje teze da li je pronađena količina naoružanja predstavljala opasnost po sigurnost, pri čemu Vijeće prihvata da se radilo o količini koja je navedena u nalazu vještaka Šadića, Vijeće ističe da je isto prethodno većinski oduzeto, nakon čega je to stanovništvo prestalo biti opasno po sigurnost.

435. Vijeće takođe napominje da je moguće da je u odnosu na određena lica zaista i postojao osnov sumnje da čine određena krivična djela, kako to odbrana tvrdi. Međutim to nikako nije i ne smije značiti pravo da se pod takav osnov podvode gotovo sva lica srpske nacionalnosti s područja Tarčina i Pazarića, posebno ne ona lica kod kojih nije pronađeno nikakvo oružje, a kojih je bilo u velikom broju. Osim toga, činjenica je da su lica srpske nacionalnosti držana u zatočeničkim objektima i po nekoliko godina, neki su čak u objektu Silos proveli do kraja januara 96. godine. Ako su takva lica inicijalno i bila sumnjiva zbog određenih krivičnih djela, prema takvim licima se, u skladu s odredbama IV Ženevske konvencije, moralo što prije izvršiti preispitivanje Odluke o njihovom daljem zadržavanju, što takođe nije učinjeno.

436. Upravo sve ove okolnosti dodatno potvrđuju da sva zatočena lica nisu predstavljala opasnost po bezbjednost države, već je vodeći princip za njihovo lišenje slobode ipak bila nacionalna pripadnost.

437. Analizom iskaza svjedoka na okolnost lišenja slobode (u dijelu presude koji se odnosi na civilni status žrtava) Vijeće zaključuje da iz istih proizlazi da se radi o licima srpske nacionalnosti koja su do početka sukoba bila nastanjena u selima na području Pazarića i Tarčina, i koja su bila zatvarana u objekte Silos i OŠ 9. Maj u Pazariću u periodu do kraja maja 92. pa do novembra 1992. godine. Nadalje, iz iskaza oštećenih proizlazi da je njihovom zatvaranju prethodila masovna predaja oružja, koje je, prema saznanjima pripadnika SJB Hadžići bilo u posjedu srpskog dijela stanovništva, a koje su isti dobili od bivše JNA odnosno isto im je, prije početka sukoba na tom području, masovno dijeljeno od pojedinih pripadnika SDS-a, u svrhe zaštite i samoodbrane. Također, iz iskaza proizlazi da su negdje od marta mjeseca 92. godine počele seoske straže, koje su prvobitno bile višenacionalne, da bi potom iste držali isključivo Muslimani. Svi citirani svjedoci su potvrdili da su znali da su se u propljeće 92. godine naoružavali ne samo Srbi, nego i Muslimani, a većina njih je potvrdila da su imali oružje, koje im je dijeljeno po selima, ali su isto tako svi bili saglasni u tome da ga nikada nisu upotrijebili.

438. Nadalje, iz iskaza svjedoka također proizlazi da je tokom mjeseca maja 92. godine, a nakon sastanka u selu Do, na kojem su prisustvovali, kako to svjedoci navode, predstavnici Kriznog štaba Hadžići kao i pripadnici policije iz SJB Hadžići i TO, među mještanima se pročula naredba o obavezi predaje svog naoružanja, budući da je policija imala saznanja o tome da je većina srpskog stanovništva imala oružje, a koja saznanja su imali na osnovu pronađenih spiskova o naoružanju, a koju činjenicu nisu sporili ni svjedoci. Nakon toga, a kako to svjedoci opisuju, isti su izvršili predaju oružja na način da su ili ga predali na određena mjesta u selima gdje bi dolazila policija s kombijem i isto kupila, bilo na način da je policija vršila pretres svih srpskih kuća s ciljem pronalaska oružja, o čemu su govorili brojni naprijed pomenuti svjedoci, opisujući i bahatost koju bi tom

prilikom demonstrirali policajci, mahom iz rezervnog sastava policije, (dokaz T-213 iz kojeg se vidi koje naoružanje je oduzeto dana 14.05.1992. godine)

439. Daljom analizom iskaza svjedoka, Vijeće je utvrdilo da prilikom oduzimanja oružja nisu izdavane potvrde. Naime, dokazi T-214 do T-270 su potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, ali uvidom u iste Vijeće zaključuje da ni u jednoj potvrdi nije upisan datum oduzimanja oružja, dok u većini slučajeva potvrde ne sadrže potpise kako lica od koga se oduzima oružje, tako ni potpis ovlaštenog službenog lica. Kada su u pitanju potvrde koje sadrže potpise lica od kojih se oduzima oružje, Vijeće ističe da su svi svjedoci bili izričiti u tome da im prilikom predaje oružja nisu izdavane potvrde, niti su bilo šta potpisivali vezano za to, pa kada se navedene činjenice dovedu u vezu sa činjenicom da potvrde o privremenom oduzimanju predmeta ne sadrže nikakav datum, Vijeće je stava da su iste sačinjavane naknadno, dakle nakon što je izvršeno oduzimanje oružja, odnosno iste nisu sačinjavanje u momentu oduzimanja, a kako to nalažu propisi.

440. Vijeće je nadalje utvrdilo da i pored činjenice da je prethodno izvršena masovna predaja naoružanja odnosno isto je oduzeto prilikom pretresa, pri čemu u većini slučajeva nisu nikome izdavane potvrde o privremenom oduzimanju oružja, negdje od kraja mjeseca maja '92. godine je počelo masovno odvođenje muškaraca srpske nacionalnosti s područja Pazarića i Tarčina, na način da su isti odvođeni iz svojih kuća, u civilnoj odjeći, pri čemu im je govoreno kako idu na informativne razgovore i da će se brzo vratiti, te da im ništa ne treba da ponesu, pa je veliki broj njih odveden bukvalno u šorcevima, majicama i papučama.

441. Da se radilo samo o izgovoru radi privođenja, potvrđuju svi pomenuti svjedoci, navodeći da su iz svojih kuća kombijem ili autobusima odvođeni direktno u fiskalturnu salu OŠ 9. Maj u Pazariću ili u Silos, a kasnije i u Krupu gdje ih je primio upravnik i potom smjestio u ćelije, pri čemu gotovo niko nije tada saslušan, odnosno u nekoliko slučajeva su u narednim danima vođeni na razgovore kod krim inspektora SJB Hadžići u OŠ u Pazariću, kojom prilikom je od oštećenih traženo da priznaju gdje je radio stanica, što su svjedoci negirali da znaju išta o tome, a nerijetko su tokom ispitivanja bili udarani palicama ili nogama. Nakon obavljenih ispitivanja, niko nije pušten kući, nego naprotiv, svi ostaju do daljnjeg zatvoreni, a neki čak i do januara '96. godine.

442. S tim u vezi je i dokaz T-884, Spisak lica koja su privedena na info razgovor i zadržana u zatvoru u periodu do 04.06. do 10.06.92. godine, na kojem Spisku se vidi da su neka lica ubrzo puštena kućama, i to se radi o nekoliko lica muslimanske i srpske nacionalnosti, zatim nervni ili srčani bolesnici, s tim da je ukupan broj tada privedenih bio oko 200 lica srpske nacionalnosti.

443. Vijeće će u nastavku analizirati i iskaze svjedoka koji su lično učestvovali u privođenju ili ispitivanju privedenih lica srpske nacionalnosti.

444. **Svjedok Ibrica Mujo** ističe da što se tiče njegovog konkretnog zadatka, komandir Tufo je odredio da on sa krim inspektorom Gosto Salkom, uzima izjave licima srpske nacionalnosti koji su već tada bili u objektu „Silos“. I on je tu kratko bio, oko 3-4 dana. Što se tiče uzimanja izjava, svjedok ističe da je to bio početak 06.-og mjeseca '92. godine. On je sa kolegom Gostom koji je već bio u toku tog posla, misli da je bila jedna posebna kancelarija u kojoj su oni uzimali te izjave. Ta lica od kojih su uzimali izjave su im dovođena tu u kancelariju i izjave su uzimali na okolnosti posjedovanja oružja, vojne opreme i svega drugog što se kod njih pronašlo. Razgovaralo se i o nekim saznanjima za

druga lica i nakon tih izjava obično bi se opet vratili tamo u prostoriju gdje su bili zatvoreni i zadržani. Ta prostorija u koju su oni dolazili radi davanja izjava je već prije njegovog dolaska bila obezbjeđena, tako da ne zna ko im je ustupio istu. Ljudi koji su obezbjeđivali Silos, su njima ta lica dovodila i odvodila nazad odakle su ih i dovodili. Svjedok je uzimao izjave nekih 3-4 dana, a sjeća se da je uzeo izjavu od Lalušić Vukašina, koji mu je rekao da je imao dva puškomitraljeza i M -72 i M-53. Ta prostorija nije bila udaljena, kroz sredinu objekta je bio neki hodnik, i kancelarija bila kad se uđe u taj prostor lijevo. Nije to daleko, sve je to u sklopu objekta. Svjedok je ukupno uzeo 3-4 izjave i na ispitivanim licima nije primijetio nikakve promjene. Možda malo da su neobrijani, neošišani, zavisi, što se tiče nekih povreda ili nečega, nije ni na kom primijetio. U vezi saznanja zašto su lišeni slobode, svjedok ističe da nije imao mogućnost da to zna, on je to radio sa ovim kolegom, koji je već to dobro znao, koji im je rekao da su svi tu zbog pronalaska naoružanja ili određene opreme, a nije imao priliku da vidi bilo kakav akt. Prilikom uzimanja izjava, osim kolege Goste i njega, bila je obavezno gospođa, ona je bila daktilograf, da li je bila Zijada Jamaković ili je bila Sedika Šarić, ne zna tačno. Svjedok ističe da nije ulazio u prostorije gdje su bili zatočeni, inače Silos je bio objekat koji je namjenski bio pravljen za uskladištavanje žitarica. U tom trenutku za ovakve potrebe nije bilo drugog objekta, jer prostor Pazarića i Tarčina ne raspolaže takvim objektima, osim škole dvije što su bile i dva društvena doma, i još jedan objekat Zavod za zaštitu onaj djece i omladine, koji je zaista bio pun te djece i tih bolesnika, tako da su to bili jedini objekti. U vezi toga pod čijom je bio nadležnošću, svjedok ističe da je za isti bio zadužen upravnik Hujić Bećir, te ističe da je i policijska stanica Tarčin davala jedan dio ljudi, koji je obezbjeđivao taj objekat.

445. **Svjedok Rifet Čardaković** je naveo da obzirom da je stigla info da se u Silosu nalazi jedan broj lica srpske nacionalnosti i da od njih treba uzeti izjave, doslovno je od strane šefa OKP-a Rifeta Čuljevića formirana ekipa koja će obaviti taj zadatak. Rifet Čuljević, šef OKP-a bio je u pretresu i primijetio da je jedan od rezervnih policajaca i onda je njemu načelnik dao zeleno svjetlo da formira ekipu od redovnih policajaca. U toj grupi su bili Uposlenici OKP-a Mensur Čović, Rifet Čuljević, Salko Gosto, Milan Božić, Zijad Imamović. U Pazariću je bila druga ekipa, Mujo Fatić, radio je u OKP-u, Halid Merdžanović, i Nusret Selimović. Svjedok navodi da ih je kraj maja ili početkom juna, o licima u Silosu izvjestio Čuljević, rekavši da je kod nekog pronađen spisak sa formacijskim rasporedom i oružjem, pa je trebalo onda obaviti ispitivanje. Navodno su pripadnici policije obavili razgovor sa dva lica, Pandurevićem i Krstićem, i da je kod jednog od njih nađeno oružje. Taj razgovor su obavili Enver Dzupovac, Nezir Fišo i Turčinović zv. Zeka u domu kulture, ali zbog granatiranja nastavili su u Silosu, a od Silosa do doma kulture sprovodio ih je rezervni sastav policije. Svjedok je vršio ispitivanja u Silosu, bila je jedna prostorija u prizemlju i na spratu. U prizemlju je bio upravnik, a misli da su izjave uzimale u obje prostorije. Javljali su se upravniku ili nekom od njegovih, upravnik je bio Bećir Hujić, a tu su bili Halid Čović i bio je Šera. Neko od njih je uvijek bio tu, zavisno od dežure. Lica su već tu bili 10-15 dana kad su počeli sa ispitivanjem. Bilo je lica koja su dovedena iz mjesta stanovanja, neki su pronađeni na Bjelašnici, a neki su uhapšeni u Bradini. Što se tiče Odluke o zatvaranju, sva lica u Silosu i OŠ Pazarić, preko Čuljevića je to saznao, su se tu nalazila po naredbi Ratnog predsjedništva o njihovoj izolaciji. Svjedok ističe da su i sami među sobom prvih dana komentarisali šta sa tim licima i temeljem čega se oni drže i Rifet Čuljević je obećao da će kontaktirati načelnika policije, jer je bilo info da postoji ta naredba o izolaciji koju svjedok nije vidio i nakon toga ih je Rifet upoznao da je kontaktirao načelnika i da mu je načelnik rekao da postoji Odluka o izolaciji, ali svjedok ne zna njen sadržaj i nije je vidio. U Silosu je ostao oko 2 mjeseca. Svjedok je došao do saznanja da su bili Spiskovi i bilo je oko naoružanja i njih je interesovalo gdje je oružje, ko

ih je naoružao i kad je to stiglo. Naoružavanje je počelo 1991. godine od strane SDS-a. svjedok navodi da nisu svi imali oružje, odnosno dokazali su da nisu svi ispitani imali oružje, i kad su završili ispitivanje, oni su predložili, a Čuljević prosljedio zamjeniku načelnika Tufo Refi, da postoje lica koja nisu imali oružje i da bi se trebala napraviti kategorizacija. Ista je napravljena, misli da je to sačinio Salko Gosto. Što se tiče akata koja su sačinjavali, to su bile pismene Izjave, a ako je bio pretres, sačinjavali su Službene zabilješke, Zapisnike, Potvrde i drugo. Što se tiče ovlaštenja policije u ovim situacijama, svjedok je naveo da ako postoji osnov sumnje da je učinjeno Krivično djelo, lice se moglo zadržati 72h i predati ga istražnom sudiji ili pustiti, a ta lica su već duže vrijeme bila u Silosu. Što se tiče ko je bio nadležan za lišavanje, svjedok ne zna ko je donio odluku, a po ZKP-u za to je bio nadležan načelnik PU ili neko na koga je on prenio ovlasti. Također, svjedok dodaje da su lica mogla biti tu 3 dana maksimalno, a oni su svi već duže vremena boravili tu. Svjedok dodaje da tada nije postojao sud u Tarčinu, niti su se mogli podnijeti ti zahtjevi sudu, jer nije bilo prohodno. Oni su sve to prezentirali svom pretpostavljenom Čuljević Rifetu, on je to dalje prenio načelniku i da je načelnik išao na repetitor da to prijavi i nakon toga, brzo su došli sudije i tužioci iz Zenice, ne zna tačno datum ali to je saznao negdje u avgustu 92. godine.

446. **Svjedok Vinko Bešlić** je došao oko mjesec i po dana (druga polovina juna ili juli mjesec) poslije pritvaranja, svi su bili neobrijani i zapušteni i Gosto mu je rekao da povede računa jer imaju vaške. Pitao je za prostoriju u kojoj bi mogao razgovarati i onda su mu dali prostoriju u Silosu. Hujić im je rekao da su dovedeni iz sela u okruženju na info razgovor, pa su se pravili spiskovi ko se nalazio u kojoj jedinici i ko je u kojoj ćeliji, i taj spisak je bio kod upravnika. Naredni dan kad su obavili razgovor sa Milom Bratićem. Svjedok je tražio one koji su "najgori" i onda mu je pomenut Mile Bratić, Dejan Golub i Radojka Pandurević i on je izabrao Bratića. Unutra su sjedili on i Darko Božić i onda kad je stražar pokucao, vidio je da mu je na rukama i glavi sasušena krv. Na upit Pv-a kako misli da su najgori, svjedok ističe da su bili važni, radili su u sekretarijatu ili su bili predsjednici SDS-a. Vidjevši stanje u kojem je Milo doveden, svjedok je izašao na hodnik i povikao Beća i onda ga pitao šta se dešava i rekao mu dođi i vidi i on je rekao da ne može biti prisutan 24 sata, a onda je svjedok rekao za zamjenika. Rekao mu je da će neko morati za to odgovarati. Svjedok mu je dao da se umije i onda su počeli razgovarati, svjedok je vidio da on nije u stanju, pa su razgovor obavili naredni dan. Naredni dan mu je dao papir i olovku da piše izjavu, pisao je od njegovog prestanka posla do dolaska kući i da priča o situaciji oko naoružanja i ostala slična pitanja. On je govorio, a oni su to uobličili i on je na kraju to potpisao. Također i Dejan Bratić je imao je ranu na vratu i ona se zagnojila, u nju je mogla stati kutija šibica i svjedok je tražio od Beće da dođe sestra i ona je to previla i oni su nastavili sa razgovorom i onda je on rekao da je pao niz stepenice. Sa Dejanom je isto bilo, bio je nekomunikativan i razgovarali su, ali se od njega nije moglo znati ništa posebno, samo je rekao da je pao niz stepenice. Svoje izjave, kao i izjave Salke Goste, Božića i nekog Mirsada je prebacio u Visoko u prostorije SDB-a. Imajući u vidu navedeno, Vijeće ukazuje i na činjenicu da iz iskaza svih saslušanih svjedoka-oštećenih, uključujući i iskaze svjedoka koji su u inkriminisanom periodu bili pripadnici aktivnog ili rezervnog sastava pri SJB Hadžići i koji su u tom svojstvu učestvovali u privođenju muškaraca srpske nacionalnosti kao i u njihovom ispitivanju, iz čega se izvodi zaključak da je prije masovnog lišenja slobode lica srpske nacionalnosti, tačnije tokom mjeseca maja 92. godine, uslijedila akcija predaje oružja, odnosno u skladu s uputama policije, pripadnici srpske nacionalnosti su pozvani da obavezno predaju svo oružje koje posjeduju. Kao posljedica tog poziva, uslijedila je masovna predaja oružja od strane Srba,

koja se odvijala na različitim lokacijama, gdje su pozivani da na određena zajednička mjesta polože svo oružje koje su posjedovali, što su oni mahom i učinili.

447. Iz iskaza citiranih svjedoka proizlazi da je, nakon što je policija po okončanju akcije predaje oružja, dobila saznanja da nije predato svo oružje za koje su imali informacije na osnovu određenih spiskova i operativnih saznanja, da su pripadnici rezervnog i aktivnog sastava policije, zajedno sa pripadnicima TO, dolazili na kućne adrese lica, i tražili im ponovo da predaju oružje, ili bi ih odveli na informativne razgovore u Društveni dom u Pazariću gdje je bilo sjedište SJB Hadžići, i nakon što su mahom dobivali od privedenih lica odgovore da ne posjeduju oružje, ili da nemaju saznanja o tome da drugi kriju oružje, isti bi bili pušteni kući, sa uputom da se ne brinu i da im garantuju sigurnost.

448. Međutim, to se nije desilo, nego upravo suprotno. Naime, nakon samo nekoliko dana, od strane pripadnika policije SJB Hadžići i TO, uslijedila je akcija masovnog lišenja slobode gotovo svih vojno sposobnih muškaraca srpske nacionalnosti sa šireg područja, tada slobodne teritorije Općine Hadžići, koji su privođeni pod krinkom da idu na informativne razgovore i da će se brzo vratiti, pri čemu su svi privedeni bili izvedeni iz svojih porodičnih kuća, u civilnoj odjeći, stavljeni u kombije ili autobuse, i dovedeni ili u OŠ Pazarić ili direktno u objekat Silos, pri čemu većina njih tada uopšte nije ni bila saslušana, nego je saslušanje uslijedilo naknadno, a u odnosu na neke, nije nikada.

449. Dakle, na osnovu naprijed navedenog ovo Vijeće zaključuje da lica srpske nacionalnosti iz sela Pazarić, Urduk, Do, Tarčin, Doljani, Donja Bioča, Smucka, Sivice, Osenik, Zovik, Lokve, Kasetići, Češće, Donja Raštelica, Korča, Ferhatlije, Vrbanja, Resnik, Odžak i druga sela, a koja su negdje od kraja maja 92. godine zatvarana u OŠ u Pazarići ili u Silosu ili imali oružje koje su predavali ili im je pretresom oduzeto ali da im ta činjenica ne oduzima civilni status, obzirom da nisu bili uključeni ni u kakve vojne aktivnosti prilikom hapšenja.

450. S tim u vezi Vijeće ukazuje i na dokaze T-889 i T-890, a koji se odnose na Spiskove lica za koje je SJB Hadžići imala saznanja da posjeduju oružje, kao i Spisak lica kod kojih je isto pronađeno, ali su oba ova dokumenta od dana 25.12.1992. godine, dakle u vrijeme kada su sva lica koja su navedena na tim spiskovima, već mjesecima bila zatvorena.

451. Nadalje, Vijeće je izvršilo uvid i u Službene zabilješke SJB Hadžići povodom privođenja (dokazi T-277 do T-317), u kojima se navodi da se lica privode zbog postojanja osnova sumnje da su bili pripadnici paravojnih formacija i da sarađuju sa istima, odnosno zbog sumnje da su učestvovali u pripremi oružane pobune, i to na osnovu odluke Ratnog Predsjedništva od 14.05.92. godine, te im se određuje mjera pritvora. Također, Vijeće je izvršilo uvid i u Rješenja o pritvoru (dokaz T-325 do T-329), te je analizom istih utvrdilo da su donijeta pojedinačna Rješenja samo za lica Aleksić Bosiljka i Jeftić Žarka, pri čemu se u navedenim rješenjima nigdje ne navodi kada su ta lica lišena slobode, niti u kojem trajanju se pritvor određuje, niti se daje pouka o pravnom lijeku. Dakle, iako su oštećeni zatvoreni zbog navodnih sumnji na činjenje krivičnih djela oružane pobune, mjera pritvora im nije bila određena u skladu sa Zakonom, tačnije od tolikog broja privedenih i zatvorenih lica (oko 500, o čemu govori dokaz T-883, T-885, T-886) postoje samo dva pojedinačna Rješenja o određivanju mjere pritvora, pri čemu ista nisu sačinjena u skladu sa Zakonom, a osim toga ista su očito sačinjavana dugo nakon samog zatvaranja, budući da su Rješenja od 24. i 25.08. 92. godine, kad su ta lica već uveliko bila zatvorena već par mjeseci.

452. Vijeće se u kontekstu protivpravnosti zatvaranja posebno bavilo i pitanjem različitog tretmana pripadnika ARBIH koji su također bili zatočeni u Silosu, u odnosu na ostala lica srpske nacionalnosti, kada je u pitanju određivanje mjere pritvora i poštivanje zakonskih odredbi.

453. Naime, Vijeće je imalo u vidu dokaz T-328, rješenje o određivanju mjere pritvora za lice Pejović Esnaf, zbog krivičnog djela krađe, u kojem se tačno navodi od kada do kada traje pritvor, te je u istom navedeno da se donosi na osnovu odredbe člana 191. ZKP, dok u rješenjima za lica srpske nacionalnosti ne samo da se ne navodi do kada pritvor traje, nego se isto donosi na osnovu Odluke Ratnog predsjedništva od 14.05.92., što svakako nije zakonit i valjan pravni osnov za određivanje pritvora, o kojoj će Odluci više biti govora u daljem dijelu presude. Lice Pejović Esnaf je pušteno dana 04.06.92., dakle nakon tri dana, koliko mu je i bio određen pritvor. (dokaz T-884).

454. Također, na ovu okolnost Vijeće je cijnilo i dokaze T-550 –T 565, a radi se o aktima koji se odnose na vojnički pritvor pripadnika Armije R BiH, u kojima je također vidljiv različit tretman pritvorenika koji su kao pripadnici ARBiH bili zatvoreni u Silosu, što dodatno ukazuje na činjenicu da su optuženi i te kako bili upoznati sa obaveznom zakonskom procedurom koja je regulisala status pritvorenih lica, ali su u odnosu na lica srpske nacionalnosti to svjesno propustili da primijene.

455. Nadalje, među zatvorenim licima su bila i lica kod kojih nije pronađeno nikakvo oružje, niti je policija raspolagala informacijama da su ga isti posjedovali, ali i lica koja nisu bila vojno sposobna, dakle malodobna lica i starci, te žene, ali su i pored te nesporne činjenice, i ta lica zatvorena zajedno sa ostalim i to iz bezbjedonosnih razloga, kako to odbrana tvrdi. Ovu činjenicu, osim dokaza koji se odnose na Spisak privedenih lica (od T-883 do T-887), posebno dokazuje dokaz T-888, T-900 Spisak zarobljenih lica razvrstanih po kategorijama, tako su svi razvrstani u tri kategorije, na način da su prvu kategoriju činila lica koja su direktno učestvovala u naoružavanju i u vojnim dejstvima. U drugu kategoriju su bila razvrstana lica koja nisu učestvovala u dejstvima, ali je kod njih pronađeno oružje i vojna oprema, dok su treću kategoriju činila lica kod kojih nije pronađeno oružje (dokaz T-350). Kada se usporede Spiskovi lica razvrstani po navedenim kategorijama, Vijeće zaključuje da je među zatvorenim licima bilo 76 lica iz prve kategorije, 320 iz druge kategorije, dok ih je 112 bilo iz treće kategorije. Sve navedeno potvrđuje činjenicu da zatvorena lica srpske nacionalnosti ako su u početku i internirana iz razloga bezbjednosti, kako to odbrana tvrdi, što bi bilo u skladu s odredbom člana 42. IV Ženevske konvencije Vijeće nalazi da za njihovo zatvaranje nisu bili ispunjeni potrebni uvjeti koje propisuju Ženevske konvencije Naime, nije sporno da je zatvaranje civila dozvoljeno u određenim ograničenim situacijama. Pojam aktivnosti štetnih ili neprijateljskih za bezbjednost države teško je definisati. Ono što je ključno su, prije svega, špijunaža, sabotaža i obavještajne aktivnosti za neprijateljske snage ili neprijateljske državljane. Međutim, slučajevi takve aktivnosti koji mogu biti smatrani štetnim ili neprijateljskim za državnu bezbjednost moraju biti ocijenjeni kao takvi shodno međunarodnom pravu, kako za slučajeve koji se javljaju na okupiranoj tako i na neokupiranoj teritoriji. Suštinsko je da mjere ograničenja ne utiču na fundamentalno pravo osoba u pitanju da se s njima čovječno postupa. Relevantne norme međunarodnog humanitarnog prava razvijene su tako da samo *apsolutna nužda, zasnovana na zahijevima bezbjednosti države, može opravdati pribjegavanje tim mjerama, a i tada samo ako se bezbjednost ne može zaštititi na drugi, manje strog način*, kao i da se pri tom obezbijede adekvatni uvjeti i kontrola svakih šest mjeseci od strane organa koji je dužan o njima da vodi brigu.

456. Međutim, jasno je da se zatočavanje u konkretnom a naročito zbog dužine trajanja zatočenja kao i uvjeta koji su bili u zatočeničkim centrima, odbrane nisu uspjele opravdati. Iako se mora prihvatiti da sila koja drži zatočenike uživa visok stepen diskrecije u utvrđivanju ponašanja koje smatra štetnim po svoju bezbjednost, Vijeću je jasno da se u slučaju zatočenja Srba sa područja sela u okolini Tarčina i Pazarića ni u kom slučaju nije obavilo na način koji je jasno propisan Ženevskim konvencijama. Dakle, Vijeće smatra da sve ovo jasno proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka koji su u kritično vrijeme ili bili zatočeni ili svjedoci koji su uzimali izjava od nekolicine zatočenih.

457. U svjetlu ovih dokaza, Vijeće nalazi da je zatočavanje civila bilo kolektivna mjera uperena protiv konkretne grupe ljudi, zasnovana uglavnom na razlogu ugrožavanja bezbjednosti ali bez da su prethodno utvrđeni adekvatni uvjeti za držanje istih, te da nije vršena kontrola dužine trajanja zatočenja.

458. Dakle, čak i kada bi Vijeće prihvatilo da je početno zatočavanje pojedinaca bilo zakonito, produženo zatočeništvo tih civila predstavljalo je kršenje međunarodnog humanitarnog prava, jer zatočenicima nisu data procesna prava obavezna po članu 43. IV Ženevske konvencije. Prema ovoj odredbi, odluka da se protiv civila preduzmu mjere zatočavanja mora se *"preispitati štice prije moguće od strane odgovarajućeg suda ili administrativnog odbora"*.

459. U konkretnom slučaju, a ocjenom ne samo iskaza svjedoka, nego i materijalnih dokaza, Vijeće je nesumnjivim našlo da u odnosu na lica, za koja je postojala sumnja da učestvuju u vojnim aktivnostima i dijelila naoružanje, kao i lica kod kojih je naoružanje pronađeno, da dužina trajanja zatvaranja nije bila apsolutna nužda. S druge strane, činjenica je da su lica prilikom privođenja bila vrlo često maltretirana odnosno udarana, što takođe nije u skladu s Konvencijom. O tome da nisu ispoštovane ni ostale obaveze u odnosu na internirana lica kao što je pravo na odluku, pravo da takvu odluku ponovo razmotri nadležni organ je već bilo riječi.

460. Osim toga, Vijeće ističe da, ukoliko je sama internacija takvih lica bila inicijalno i opravdana, iz dokaza proizilazi da u odnosu na takva lica nisu ispoštovane odredbe člana 42. i 43. IV Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata, koje se odnose na tretman takvih lica, a osim toga zatočena lica su bila izložena i nečovječnom postupanju, te su boravila u nehumanim uslovima.

461. Iz prethodno izloženih razloga Vijeće zaključuje da zatočavanje civila nije bilo u saglasnosti sa relevantnim odredbama IV Ženevske konvencije. Shodno tome, na osnovu prethodno izloženih dokaza, Vijeće zaključuje da to zatočavanje predstavlja krivično djelo protivzakonitog zatočavanja civila.

462. Konačno, kada su u pitanju navodi iz tačke I c optužnice *"osobama lišenim slobode, sa izuzetkom 17 osoba, za koje je dana 01. i 02.04.1993.godine organizovano suđenje, te je uz osuđujuće presude određen i pritvor od strane Okružnog vjcnog suda Zenica, te 32 osobe kojima je pritvor određen Rješenjem Okružnog vjcnog suda Sarajevo, brcj: Ki-706/94 od 08.10.1994. godine (T-1273), 57 osoba kojima je pritvor određen Rješenjem OVS Sarajevo, brcj: Ki-1535/94 od 01.11.1994. godine (T-1279) i 61 osobe kojima je pritvor određen Rješenjem OVS Sarajevo, brcj: Ki-1534/94 od 01.11.1994.godine (T-1277)...sve do njihovog puštarja na slobodu, nije saopšten razlog oduzimanja slobode niti je protiv njih vođen postupak u skladu sa važećim krivično-procesnim zakonom ili bilo kojim drugim zakonom i pravilima o postupanju sa takvim*

osobama“, s obzirom da ovako dat činjenični opis u svojoj suštini više korespondira sa obilježijima inkriminacije “lišavanje prava na pravično suđenje” u osnovi ratnog zločina, a što će sasvim sigurno biti predmet ispitivanja ovog vijeća u okviru tačke IV optužnice u kojoj je gotovo istovjetno i opisana ova inkriminacija, pa je isti izostavljen iz ovog dijela izreke presude.

Tačka I c precizirane optužnice

Oslobađajući dio- optuženi Halid Čović

463. U kontekstu odgovornosti Halida Čovića za radnje opisane pod ovom tačkom precizirane optužnice u vrijeme dok je optuženi bio zamjenik upravnika objekta Silos, dakle prethodno navedene, ovo vijeće nalazi da se Tužilaštvo na iste nije niti žalilo(u odnosu na optuženog ukidnim rješenjem utvrđena bitna povreda odredaba krivičnog postupka u smislu odredbe člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH), zbog čega odgovornost ovog optuženog u tom pogledu nije meritorno preispitivana, već je bila isključivim predmetom objave takve odluke, shodno utvrđenom propustu prvostepenog suda u skladu sa pravom na pravično suđenje. Naime, uzimajući u obzir činjenicu da je ovom tačkom precizirane optužnice optuženom Halidu Čoviću stavljeno na teret počinjenje radnji u precizno inkriminisanim periodima (maj 1992. godine- oktobar 1992. godine, odnosno april 1993. godine-juli 1993. godine), i to u svojstvu zamjenika upravnika, te dovodeći je u vezu sa stavom i prvostepenog, a i ovog vijeća da upravnik i zamjenik upravnika ne mogu istovremeno biti odgovorni po istom osnovu za iste radnje, osim za lično i neposredno preduzimanje određenih radnji, to i nije bilo moguće preispitivanje odgovornosti optuženog Halida Čovića kao zamjenika upravnika a s obzirom da je za ove radnje već utvrđena odgovornost saoptuženog Bećira Hujića koji je u tom periodu obavljao dužnost upravnika i isključivo bio odgovoran za nezakonito prihvatanje i zadržavanje oštećenih u inkriminisanom periodu.

TAČKA II OPTUŽNICE

Osuđujući dio-optuženi Nezir Kazić

Nečovječno postupanje držanjem u nehumanim uslovima

464. Prije iznošenja stava vijeća u odnosu na ovu tačku precizirane optužnice, ukazuje se svrsishodnim istaći kako predmet preispitivanja ovog vijeća nisu bile okolnosti koji se tiču pitanja odgovornosti saoptuženog Šerifa Mešanovića, odnosno njegovih radnji u odnosu na objekat Krupa u kojem je optuženi obavljao funkciju upravnika, a u odnosu na koga je, kako je to naprijed već naznačeno, postupak razdvojen i okončan posebno.

465. Kada je u pitanju tačka II precizirane optužnice, kojom se optuženi Bećir Hujić, Halid Čović, Mirsad Šabić, Fadil Čović i Nezir Kazić, zajedno sa Đ.M. terete za nečovječno postupanje, na način da su zbog njihovih radnji ili propusta, zatočena lica boravila u nehumanim uslovima u objektima Silos, Krupa i OŠ, Vijeće je prije svega ispitalo kakvi su, i u kojem periodu, bili uslovi u svakom od ovih objekata.

466. Kada su u pitanju uslovi boravka u objektu Silos, pojedine odbrane optuženih su tvrdile da uslovi nisu bili nehumani, odnosno zastupali su tezu da, imajući u vidu cijeli kontekst događaja i generalno tešku situaciju sa snadbijevanjem hranom lokalnog stanovništva u slobodnom dijelu Hadžića, te veliki broj pristiglih izbjeglica na tom području, da su uslovi ipak bili u skladu sa odredbama Konvencije.

467. Vijeće nije prihvatilo ovu tezu odbrana, već je ocjenom iskaza svjedoka oštećenih i materijalne dokumentacije koja se odnosi na uslove boravka za zatočena lica u objektima Silos, u pogledu: količine i kvalitete hrane, dostupnosti vode, hladnoće, spavanja na betonu i paletama, higijenskih uslova, mogućnosti obavljanja fizioloških potreba, povremeno uskraćivanja pomoći od strane MKCK, pružanja adekvatne medicinske pomoći, konstantni strah i strepnja po život i zdravlje, neizvjesnost da li će uopće preživjeti, omalovažavanje i poniženje koje su osjećali, a posebno činjenica da je značajan broj oštećenih u takvim uslovima boravio skoro 4 godine, Vijeće je zaključilo, van razumne sumnje, da su takvi uslovi bili nehumani i nisu ispunjavali ni minimum standarda koje propisuje Konvencije, i isti su kao takvi predstavljali nečovječno postupanje prema zatočenim licima. Uslijed boravka u takvim uslovima, kod zatočenih lica je došlo do enormnog mršanja i do po 50 kg, da su isti boravili mjesecima u odjeći u kojoj su i dovedeni, da se nekoliko mjeseci po zatočenju u objekat Silos nisu brijali i bili su zarasli. Sve navedene okolnosti su dovele do pojave raznih bolesti poput dijareje, a uslijed izgladnjelosti i boravka u nehumanim uslovima došlo je do smrti nekoliko lica u objektu Silos.

468. Iz svih navedenih razloga Vijeće smatra da su zatočenim licima nametnuti uslovi pa i ako su za svo stanovništvo tog područja bili teški, prema zatočenim bili dodatno sračunati s ciljem nanošenja psihičke i fizičke boli zatočenim licima, a što je u suprotnosti s obavezom čovječnog postupanja prema civilima, iz kojih razloga nije prihvatilo tezu odbrane.

469. Vijeće također ističe da uvjeti nisu bili jednako loši tokom cijelog perioda zatočenja, tako da iz iskaza svjedoka proizlazi da su uvjeti boravka bili nešto bolji od dolaska MCKC prvi put u posjetu u Silos, a svakako su bili bolji kako je vrijeme odmicalo, tako da sa dolaskom optuženog Čović Halida za upravnika Silosa u avgustu 94. godine, uvjeti su svakako bili bolji. S druge strane, kada je u pitanju OŠ u Pazariću, saslušani svjedoci su potvrdili da je tamo bila najveća glad, i da im je tamo bilo najgore.

470. Da su zatočena lica u objektima **Silos i Krupa** boravili u neuslovnim, često prenatrpanim betonskim ćelijama, u nedostatku dnevne svjetlosti, bez odgovarajućeg grijanja u zimskim uslovima, lišeni mogućnosti obavljanja osnovnih higijenskih potreba, uskraćujući redovno kupanje, brijanje i šišanje, izlaženje u wc, pa su svi zatočenci bili primorani nuždu obavljati u limenim kantama, čiji sadržaj se često prolivavao po podu ćelija, na kojem su zatvorenici inače spavali, jer im nisu bili obezbjeđeni kreveti, niti dovoljno ćebadi, proizlazi iz iskaza saslušanih svjedoka oštećenih, koji su boravili u tim objektima.

Tačka II. 1. precizirane optužnice

Objekat Silos

Boravak u neuslovnim i prenatrpanim ćelijama, spavanje na podu, bez ćebadi i kreveta

471. **Svjedok Risto Mijatović** je opisao da je ćelija u kojoj je boravio bila dimenzije 3-4 metra široka, oko 10 cm duga. Spavali su kako je naveo svjedok, na betonu na goloj prašini, stavili bi cipelu pod glavu, a nisu imali pokrivače. Svjedok **Radmilo Šogura** je potvrdio da je spavao na patici, jednu pod noge a drugu ispod stražnjice, te ističe da su

molili stražare koje su poznavali iz škole da im bace kartona, a oni bi im rekli *da im jebu majku četničku*, a ove navode je potvrdio i svjedok **Slavko Jovičić i Nedeljko Magazin**, navodeći da su spavali na golom betonu, da nije bilo kartona, da bi poslije nekoliko mjeseci ubacili im drvene palete, a pokrivače nisu imali, tek kasnije su ih dobili kad je došao MKCK. Svjedok Jovičić je opisao „*čovjek ne može da spava u svcjckj kući jer mu smeta televizija, a da ne spomirje stražare sa puškama iznad glave kcji vas stalno prozivaju, pijuju, vrše nuždu po vama, goje da vi spavate u tom prostoru, samo boga molite, jer nemate ni sata ni ništa, jedino da se košu.jom objesite, ali ni rju nemate za šta zakačiti. To nje ni za životirje. Mene interesuje kcji je to um smislio da se u onakve uslove zatvaraju judi, boje ih izvedite i strje.jajte jer u takav amb.jent zatvoriti živog čovjeka, bez obzira šta da je uradio, je neobjašrjivo, to nije za razumnog čovjeka* „.

Obavljanje fizioloških potreba, lična higijena, pristup vodi i grijanje

472. **Svjedok Risto Mijatović** je na okolnost vršenja nužde izjavio da su ponekog izvodili, on za prvi mjesec nije izašao na nuždu, nije imao šta ni da izbaci, neki su imali tečnu stolicu i nuždu bi obavljali u kantu, i to i veliku i malu nuždu. Ta kanta je stajala u čošku ćelije, u kojoj ih je znalo biti po oko 40. Što se tiče snabdijevanja vodom, bila je flaša od 2 litra i to je bilo na njih koliko ih je bilo u ćeliji, a stalno su nove ljude dogonili, a što je potvrdio i svjedok Jovičić. Svjedoci **Spasije Kovačević, Boro Šuvajlo Slavko Jovičić, Gavro Šarenac, Uglješa Kuljanin, Nedeljko Magazin** su potvrdili da su u ćelijama bile kante, a da se u vanjski WC moglo ići samo jednom, i to je bilo nekad kasnije, ali ni tada nisu smjeli ni oprati ruke ni umiti se, jer to nisu dozvoljavali strazari. Svjedok **Slavko Jovičić** opisuje da se nužda vršila u limene kante u ćeliji, a jedno vrijeme i u najlon kesi. To traje nekoliko mjeseci dok se negdje u septembru nisu napravila dva poljska wc i onda imate pravo da se prijavite, najviše 3-4 logoraša, ne mogu svi bez obzira na potrebe, jer ga mora stražar sprovesti do wc-a i tamo ne smije ostati više od minute, o čemu je govorio i svjedok **Nedeljko Njegovan**. Svjedok ističe da je u septembru je krenulo izlaženje, 8. ili 10. augusta je bilo prvo kupanje, neka improvizirana kupatila i to voda iz cjevovoda, svjedok navodi da dva mjeseca nije dohvaćao vodu, a kamoli da se umije, nije imao da promijeni veš na sebi. Svjedok **Boro Šuvajlo ističe da je tek 42. dan** obavio veliku nuždu u kantu u ćeliji. Kasnije su izgradili wc i puštali su ih svako 12h, ali je to bilo jako kratko. Prvih 7-8 mjeseci, dakle od 16.06.92. do 08.02.93. godine nije se kupao jer nije stigao na red, pošto su im zavrtali vodu. Kasnije su im davali po 1,5 l vode na 24h, a kasnije na 12h. Svjedok **Momčilo Mrkaja** je potvrdio da je vani postojao poljski wc ali od njih 30-40, dnevno je moglo izaći 4-5 da iznesu tu kantu u koju su vršili nuždu i da donesu novu vodu i jednom je pokušao da izvrši veliku nuždu u poljskom vc i nije mogao jer su gađali u vrata wc-a, pa on od straha nije mogao ni izvršiti nuždu, tako da se vratio u ćeliju. Svjedok opisuje da su kasnije napravljene kao neke tuš kabine od drveta i imali su priliku da se okupaju onako hladnom vodom, imali su oko 5 minuta za kupanje i sjeća se kad je ušao u ćeliju da je prema suncu okretao glavu kako bi osušio kosu i to je bilo sve od kupanja za vrijeme njegovog boravka u silosu. Svjedok **Gavro Šarenac** je potvrdio da se nisu mogli tuširati sve dok nisu napravljene poljski wc-i, te se prvi put okupao 04.11. 92-. godine. **Nedeljko Njegovan** je u vezi kupanja rekao da su nakon par mjeseci postavili neku burad s vodom kja se grijala na suncu, dok u početku nije bilo ni govora o kupanju. On se praktično nije ni okupao, dva puta je silom natjeran, nije bio ni ušao kako treba, da bi neka djeca kamenjem na toalet i on se vratio u ćeliju. Bila je vanjska česma i dali su im kantu pa su pustili da neko izađe i natoči, a kasnije su im ubacili u ćeliju kantu za vršenje nužde, držali su je u jednom čošku, smrad ih je ubijao pa je neko dobio neki karton i onda su je pokrivali. Puštali su da se kanta prospe u vanjski toalet. Svjedok **Uglješa Kuljanin** je potvrdio da nije bilo umivanja, a prvo kupanje je bilo

pred dolazak MKCK., ističući da su se zatvorenici služiti vanjskim toaletom nakon što je došao MKCK. **Svjedok Nedeljko Magazin** je opisao da su dobivali po bidon od 5 litara vode za ćeliju, dok nije došao MKCK, kada su im nabavili plastične kante 10-15l. Na okolnost kupanja, rekao je da su se kupali u ćeliji, da su bili plastični škafovi u ćeliji i svi se kupaju, ništa se nije zaklonjalo. Kasnije kad je MKCK došao po drugi put, napravili su od nekih dasaka 4 bureta s vodom da se grije na suncu, što je potvrdio i **svjedok Boro Šuvajlo**. Nakon 4 mjeseca su imali šišanje i kupanje. Svi su bili zarasli, nije bilo nikakve higijene, nisu mogli nokte sjeći pa su im kasnije kliješta donosili i sjekli nokte.

473. Na okolnost grijanja, **svjedok Nedeljko Njegovan** je rekao da su tek nakon dolaska MKCK dobili peći, kada im je dat jedan naramak drva i oni su ih cijepali, dok je **svjedok Branko Šuvajlo** naveo da dok je on boravio u Silosu, da kada bi im bilo hladno da su prislonili jedno uz drugo i tako su se nekako grijali, a nije bilo do tada nikakvih peći.

Magacin "KRUPA"

Spavanje na daskama, bez ćebadi i kreveta i bez grijanje

474. **Svjedok Risto Mijatović** je iz škole je došao u Krupu, to je bila kasama ili vojno skladište, bio je hangar koji je pregrađen na tri dijela i njih oko 155 je bilo podijeljeno u te tri ćelije. Bilo je od dasaka skovano, neki su dobili deku, **svjedok nije**, a hrana servirana jednom dnevno. **Svjedok Vasilije Krunić ističe** da su ćelije bile tamne jer je južna strana bila, u vještačkom grudobranu od zemlje, sa te gornje strane su bila jedan ili dva manja prozora, a prednja strana ogromna limena vrata i čelične rešetke i tu je bio ulaz. On je bio smješten u sredini i misli da je bilo oko 40-50 ljudi po ćeliji. Dole je bila sirova daska, nisu dobili ni ćebad ni ništa. Sve što je unio, unio je privatnom linijom od stražara. **Svjedok Boro Šuvajlo** je izjavio da je prostorija u kojoj je boravio bila potpođena daskom, tako da su imali privilegiju u odnosu na Silos da ne spavaju na daskama. **Svjedok Pero Bratić** je izjavio da je spavao na paletama-drvenim daskama, imali su tu i nekih deka. **Milorad Petrić, Nenad Kostić, Slavko Jovičić** su izjavili da su uslovi bili su bolji nego u školi i Silosu, jer su dole bile sirove daske za spavanje.

475. Sve ove navode su potvrdili i **svjedoci** koji su bili stražari u Krupi, pa su tako **svjedoci Ibrahim Hasić i Uzeir Bajrić** izjavili da su zatočenici u magacinu koji je bio podijeljene na tri ćelije imali palete, bile su spužve i deke.

476. Na okolnost grijanja, **svjedok Risto Mijatović** je izjavio da su kasnije bile neke burad kao peći, što je potvrdio i **svjedok Vasilije Krunić, Ibrahim Hasić**, dok je **svjedok Vasilije Krunić** naveo da nisu postojale elektroinstalacije u magacinima i sistem grijanja.

Obavljanje fizioloških potreba, lična higijena, pristup vodi

477. **Svjedok Vasilije Krunić** je istakao da je bio vanjski WC koji je napravljen zbog uprave, te ga je rijetko koristio. Znalo se desiti ako stražar bude dobar, odeš tamo prije svega zbog zraka i sunca, potrefiš se u tom wc-u i naiđe vojska pa je bilo i pucanja po wc-u, gađanja, bacanja kamenja i sačekaju te, pa te pretuku, jer stražari su tu već bili nemoćni. Bila je limena kanta za vršenje nužde. Svo raspoloženje vanjskog svijeta su osjetili na sebi. Ako je pokret vojske, njih zatvore da ništa ne vidiš, u mraku si, a ako nešto nije u redu na frontu, osjetili su na svojoj koži, pa ako je neko htio da ih vidi od porodica, onda bi na te rešetke dolazili i sa cukama. Kad su stražari, kanta se po 3-4

dana ne iznosi, pa se prelivao po ćelijamao. Pred kraj boravka u Krupi napravljena su tri bureta i tuševi su improvizovani i jednom su se okupali. Od daske su skovali kao malu zaštitu. On se jednom okupao, a za ostale ne zna. **Svjedok Pero Bratić i Risto Mijatović su** takođe potvrdili da su noću imali kantu za vršenje nužde, a preko dana su ih nekad i puštali vani. Svjedok Bratić je izjavio da su prema njemu stražari i Šera bili korektni, a ako bi izlazili neki pa naiđe neko sa linije, onda su imali problema od tih iz ARBIH, *ako si ti npr. u toaletu. oni su psovali.* ali šera je tu bio non stop i pritrčavali su, tako da su izbjegavali da oni izlaze dok ovi prolaze. **Svjedok Nedeljko Samouković** je opisao da su jednom okupali i to na vodovodu, te im je dolazio brico da ih šiša i brije, a na vanjski WC su išli ako bi ih stražari pustili, a inače su imali kante u ćelijama.

478. **Svjedok odbrane sedmooptuženog Ahmed Čović koji je bio stražar u Krupi,** je izjavio da je bila česma za umivanje, te su se zatočena lica ljeti kupali uz pomoć jednog bureta i bio je ograđeni tuš, a zimi su se kupali unutra. **Svjedok O7 Čelik Rasim** pomoćnik komandanta 9. brdske brigade za logistiku, je potvrdio da su vani bila dva bureta vode uz pomoć kojih su se zatočena lica mogla kupati, a davali su im sapune i deterdžent.

479. Vijeće je saslušalo svjedočenja mnogih bivših zatočenika u vezi sa uvjetima pod kojima su morali spavati. Ova svjedočenja sa visokim stepenom dosljednosti opisuju nedostatnost prostora za spavanje zatočenika, svi su svjedočili da su morali da spavaju na određenom im mjestu na golom betonskom podu. Neodgovarajući uvjetii za spavanje pogoršani su stješnjenošću zatočenika. Dokazi dalje pokazuju da niko od zatočenika nije dobio krevet ili dušek za spavanje i, da je, barem u početku, malo njih imalo ćebad. Međutim, dokazi pokazuju da, čak i poslije dijeljenja ćebadi i paleta, nisu svim zatočenicima obezbjeđeni adekvatni uvjeti za spavanje. Shodno tome, Vijeće zaključuje da su uvjetii za spavanje bili neodgovarajući.

480. Nadalje, mnogi svjedoci su posvjedočili da su uvjeti za obavljanje nužde bili neodgovarajući i da je zatočenicima ograničavano korišćenje ovih objekata. Sudeći po dokazima, zatočenicic su vršili nuždu u kante koje su bile u ćelijama, i obzirom da ih je u ćelijama bilo i po oko 30tak, sadržaj u kantama se često proljevao po ćelijama gdje su zatočenici boravili i spavali. Činjenica jeste da su uvjeti u Krupi bili nešto bolji, na način da su tokom dana zatočenicic u pratnji stražara izvođeni vani da vrše nuždu, dok bi noću takođe morali koristiti kantu, međutim i to izvođenje je, kako to svjedoci opisuju, zavisilo od volje stražara, i od toga da li je na frontu sve bilo uredno. Shodno navdenom, na osnovu dokaza, vijeće zaključuje da zatočenicima nisu bili obezbjeđeni odgovarajući uvjeti za vršenje nude.

481. Vijeću su iznijeti uvjerljivi dokazi od strane brojnih svjedoka o ograničenoj dostupnosti vode zatočenicima, na način da su isti imali po jednu flašu vode u ćelijama, kasnije se taj broj povećao da dvije ili više flaša vode na njih oko 30tak u jednoj ćeliji. Što se tiče pristupa vanjskom čvoru, svjedoci su saglasno rekli da su vrlo rijetko izvođeni u vanjski poljski wc, koji je nakon par mjeseci napravljen u Sislosu, i tada bi imali priliku da se umiju, ali opisuju da tada nailazilo lokalno stanovništvo koje bi ih gašalo kamenjem, te su se brzo vraćali u ćelije. Stoga, Vijeće zaključuje da su stroga ograničenja na količinu vode koja se zatočenicima dozvoljavala dovela do nedovoljnog unosa vode kod zatočenika.

Tačka II. 2. optužnice (izgladnjivanje)

Objekat Silos

482. **Svjedok Risto Mijatović** je izjavio da što se tiče hrane, jedeš tu gdje sjediš i ležiš, jedan obrok i to šnita hljeba i 5 kašika supe. Jedan obrok dnevno sve vrijeme. Svjedok je u Silos ušao sa oko 110 kg, a izašao sa 38 kg. Što se tiče hrane izvana, nekom jesu doturali, ali njegova kuća je bila sama među Muslimanima i niko nije ni smio otići kući mu. Svjedok **Slavko Jovičić** je također izjavio da je prvo bio jedan obroki to dobijete jednu vojničku činiju, onu običnu, na pet logoraša, i da jedu istom kašikom, te je svjedok za prvih 63 dana boravka izgubio 43 kg, *da nije bilo kože kosti bi se same odvojile*. Svjedok **Boro Šuvajlo** navodi da su jeli sa paučine žito jer nije bilo hrane, dobijali su je svaki drugi dan. Primali su jednu šniticu. Što se tiče dozvole unošenja hrane tokom 92. godine, išlo je preko veze, neko je preko nekog mogao dobiti, on nije 92. godine imao priliku da ista dobije, sem 24.12.1992. godine kad je došao MKCK koji je donio paketiće i konzerve. Svjedok **Momčilo Mrkaja** opisuje da je hranu svako veče sanjao, dijelili su im jednu šniticu hljeba na cijeli dan, prva dva mjeseca je tako bilo, pa je kasnije uvedena još jedna kriška i u nekoj činiji supa na njih pet i oni kao vukovi otimaju tu supu kašikama, koja je bila kiselkasta. Kasnije je bila prostorija u kojoj su ručali. Njih je spašavalo to što je tu bilo pšenice, imao je oko 80 kg kad je ušao u Silos, a oko 40 kg kad je izlazio, bukvalno kost i koža je bio. Majke su svaki dan slale hranu, ali njima je hrana dva puta proslijeđena. Svjedok **Nedeljko Samouković** ističe da jednaku hranu logoraši i stražari nisu imali. Oni su jeli lošu hranu. Za njih se nije spremala hrana u Silosu, ali su oni donosili manjerke sa hranom. Stražari su ih sprovođili. A kad je MKCK naredio da se napravi menza, oni su dobili prostoriju, a hranu su dijelili dva logoraša. U Silosu od januara 1993. godine su bila tri obroka. Obroci su bili mizerni, kuha se krompir ili grašak ili kupus. Bilo je poboljšanja u hrani u kvalitetu i kvantitetu, MKCK im je dao neke pakete od nekih 5-6 konzervi, dvopeka, kocke slatka i to bi oni razvlačili sve tako. Dobijali su od njih odjeću, obuću, hranu, cigarete i oni su tada živuli, a mogli su i poruke pisati i kontaktirati porodice. Što se tiče mogućnosti da rodbina pošalje hranu, to je branjeno, mada su nekad znali i pustiti ali on lično nije dobijao. Svjedok **Goran Golub** je izjavio da je ishrana bila loša, imali su jedan obrok, on se sastojao pretežno od riže. Poslije dolaska MKCK, stanje se malo poboljšalo, na način da su imali dva obroka. Ne može se sjetiti da su ikada imali 3 obroka. Bila je kafana i tu se spremala hrana i za vojsku i za njih, a oni su po hranu išli sa stražarima i donosili je u manjirkama, a stražari su imali drugu hranu. Jednom su radili pa je lično vidio da je kod njih bila bolja riža. Svjedok **Lazar Krstić** opisuje da su prvih mjeseci dobivali hljeb koji je rezan na 11 šnita, dnevno jedna šnita i u vojničkoj porciji čorba, na njih pet. Nakon što su Petko Krstić i još neki umirli od gladi, uveli su još takav jedan obrok. Svjedok **Gavro Šarenac** je takođe potvrdio da su prvih par mjeseci imali jedan obrok, uglavnom kuhana pšenica, jedna vojnička porcija na njih 5-6. Oni su to u ćeliji dobijali, ne zna gdje se spremalo, a hranu je donosila neka djevojka. Bilo je nekad i kao drugi obrok, a dok je on bio u Silosu, treći obrok nije uveden. Svjedok **Nedeljko Njegovan** je rekao da je hrana bila nikakva, jedna šnita, poslije neko varivo, jednom u 24h, pa kasnije su dobili kašike na njih 7-8. Najprije su jeli u ćelijama, ubace na 7-8 ljudi jednu zdjelu-porciju, a kasnije kad su registrovani, oformljena je neka trpezarija i tu su imali jedan ručak. To je oko 3 mjeseca poslije zatvaranja. Tamo su dobijali parče hljeba i varivo.

483. **Svjedok Muhamed Merdžanović**, koji je bio angažovan u organu bezbjednosti, u vezi izgleda zatočenika navodi da se ne može kazati da su dobro izgledali, da su bili mršaviji, bili su različite starosne dob. Što se tiče ishrane u Silosu, svjedok je znao da je hrana za zatvorenike bila i za pripadnike prištabskih jedinica i za stražu u „Silos“, da je ista pripravljana u restoranu „Vijadukt“, da su zatvorenici išli po tu hranu i da su je donosili, i da su se odatle hranili, da je hrana ista za sve bila koji su tad bili, sve do pojavljivanja

predstavnik Međunarodnog crvenog križa, kada su brigu o ishrani zatvorenika, kako to svjedok misli, oni preuzeli i tad je to već bilo drugačije. Jer posjete Međunarodnog crvenog križa su bile redovne, i oni su dovozili konvoje hrane za zatvorenike, a pored hrane oni su dovozili i odjevne predmete, obuću, odjeću, jakne, obzirom da kad se najavi posjeta Međunarodnog crvenog križa, uvijek je neko bio od predstavnika vojne bezbjednosti ili vojne policije, da se to nesmetano osigura, i tako je svjedok vidio kada su to istovarili.

484. O doturi hrane, govorio je i **svjedok Vinko Bešlić**, navodeći da što se tiče hrane, u periodu kad je on uzimao izjave, to nije donošeno i kasnije kad je hodao po terenu imao je priliku upoznati članove obitelji koji su tražili da on prenese hranu i onda je to učinio ali nije mogao bez da konsultuje Hujića i zna da je jednom skupio 9 sendviča i svjedok je došao Beći da pregleda i da to podijele i to mu je učinio „*ali uz opasku da to ne bi smio raditi.*“ Dok je svjedok bio, hrana niti odjeća se nije donosila i nije se smjelo ulaziti, a kasnije je navodno dozvoljeno.

485. **Svjedok O 1 Swen Osullivan**, vojni posmatrač je ulazio u zatvor početkom novembra 93. godine, te je na okolnost uslova izjavio da Silos nije bio hotel sa 5 zvjezdica, ali također nije bio ni rupa. S obzirom na ratne uslove, bio je razuman smještaj. Zatvorenici su imali dušeke na kojima su mogli spavati. Kada je dolazio u novembru, nisu imali peći. S obzirom na okolnosti nije bilo tako loše.

Objekat Krupa

486. **Svjedok Vasilije Krunić i Jovo Krstić** su izjavili da je u početku bio jedan obrok, a nakon izvjesnog vremena uveli su im drugi obrok, ali se dešavalo da preskoči. Ista hrana, ista količina hljeba kao u školi, samo nije bilo one kiselosti, hrana se dijelila u limenoj posudi od bivše JNA, sve unutar ćelije, ali su bili bolji uvjeti nego u Silosu. I stražari **Ibrahim Hasić i Uzeir Bajrić** su potvrdili da su zatočenici jeli u zatvoru, ističući da su imali tri obroka. Svjedoci odbrane **Ahmed Čović i Čelik Rasim** su izjavili da se hrana kuhala u kuhinji, da su im se dijelila tri obroka, da su jeli iz manjirki, da su jeli u ćelijama.

487. Mnogi od svjedoka svjedočili su o neodgovarajućoj hrani koju su dobijali zatočenici. Iako se na osnovu dokaza čini da su količina i kvalitet obroka donekle varirali tokom predmetnog vremena, Vijeću je posve jasno da je hrana koju su dobijali zatočenici bila daleko ispod bilo kakvog prihvatljivog standarda. U svojim dosljednim iskazima, svjedoci su svi na razne načine opisali kako se hrana koju su dobijali zatočenici uglavnom sastojala od malih količina hljeba, a da se jedna vekna dijelila na više njih. . Ovo bi bilo dopunjeno malom količinom rijetke supe, ili riže. Jasno je da je nedostatak odgovarajuće hrane bio dalje otežan nedostatkom odgovarajućeg pribora za jelo, jer su svjedoci opisali da je njih 7-8 jelo iz jedne kašike. Uslijed takve ishrane, zatočenici su bili iznemogli, nisu mogli stajati na nogama, ljudi se se pretvorili u kosture. Posljedice ove nedovoljne ishrane opisalo je više svjedoka, koji su svi u svojim iskazima govorili o gubitku težine i fizičkoj iznemoglosti kod njih samih i drugih zatočenika.

488. U svjetlu dosljednih iskaza ovih svjedoka, Vijeće nije prihvatilo iskaze svjedoka odbrane u vezi sa količinom i vrstom hrane koju su dobijali zatočenici. Pored toga, odbrana zastupa stav da je nezadovoljavajuća ishrana koju su obezbjeđivale vlasti u dovoljnoj mjeri nadoknađena time što je članovima porodica dozvoljavano da donose hranu zatočenicima, ali Vijeće nalazi da dokazi govore suprotno. U tom pogledu, iskazi svjedoka ukazuju na to da ta hrana nije uvijek dolazila do onih kojima je bila namijenjena.

U svakom slučaju, dokazi jasno pokazuju da su i takve eventualne dodatne isporuke koje bi na ovaj način stvarno i stigle do zatočenika, bile nedovoljne da im osiguraju odgovarajuću ishranu tokom zatočeništva. Na osnovu svega navedenog, Vijeće zaključuje da je zatočenicima bila uskraćena odgovarajuća hrana, na koji način su isti izgladnjivani.

Tačka II.3. optužnice

Povremeno uskraćivanje za pomoć od strane MKCK

489. Kada je u pitanju, povremeno uskraćivanje za pomoć od strane MKCK-a tako što su upravnici, zamjenici i stražari, hranu, odjeću i obuću, koja je bila namijenjena za zatvorenike, povremeno prisvajali za sebe ili bi takvu pomoć davali za potrebe pripadnika 9. Brdske brigade, a prema naređenjima komandanta 9. Brdske brigade Kazić Nezira, Vijeće je saslušalo više svjedoka.

490. **Svjedok Esad Muhibić**, pomoćnik komandanta za bezbjednost, je objasnio proceduru dolaska predstavnika MKCK, koji su dolazili da vide uslove, da običu, da sagledaju stanje, da kontaktiraju s tim ljudima. Predstavnici tih organizacija, pa tako i MKCK, su se uvijek prije nego bi došli javljali, bez obzira o kome se radi, u organ bezbjednosti, jer je to bila jedna ustaljena procedura, upravo u cilju preduzimanja kontraobavještajne zaštite jedinice. Oni su se javljali tu, i naravno, svaki put im je bilo omogućeno da izvrše svoju misiju, po kojem pitanju su došli. Što se tiče primjedbi od strane CK, nekih posebnih primjedbi nije bilo.

491. **Stražar Mahir Azem**, je također potvrdio da su se posjete morale najaviti na kapiji broj jedan i onda se to najavljivalo dalje kod upravnika ili zamjenika, tako da su na taj način mogle dolaziti porodice da donesu hranu, inače svjedok nije nikad bio raspoređen na kapiju broj jedan koja je bila od njega udaljena nekih 50-70 metara. Svjedok zna da je Međunarodni Crveni Krst dolazio, donosio hranu i odjeću, cigarete zatvorenicima, ali ne zna kako je to dalje dijeljeno unutra.

492. **Stražar Samir Keško**, je izjavio da su MKCK dolazili su sedmično ili u 15 dana, donosili pisma i odjeću, koju su direktno predavali zatvorenicima. Svjedok ističe da im hranu nisu kontrolisali, ali jesu poruke i to uglavnom vođa smjene, ali nekad su mu i oni pomagali.

493. Svjedok **Petrić Milorad** govorio je o tome da su kada je CK došao, dobijali lanč pakete, a te pakete nekada je uprava dijelila, nekada ne. Znali su da dobiju otvorene pakete, iz kojih su izvađene neke stvari. Stražari su im davali te lanč pakete. Svjedok **Lale Vinko** je također govorio o tome da su zatvorenici, nakon posjete CK, dobili lanč-pakete. Opisivao je da lanč-paketi nisu davani direktno zatvorenicima, već su složeni u jednu posebnu prostoriju, odakle su prema spiskovima iznošeni i davani zatvorenicima. Međutim, svjedok je opisivao situaciju da su stražari jedne noći, odozgo, sa staze za šetanje, nekom željeznom šipkom kačili i izvlačili lanč pakete. Jednom prilikom je čuo i raspravu u hodniku kada je Hujić Bećir napadao stražare zbog velikog broja lanč paketa. Svjedok **Regoja Dragan** govorio je o posjetama MKCK i pomoći koja je od strane MKCK dostavljana zatvorenicima. Podsjećamo, svjedok tvrdi da su posjete MKCK više puta „osporavane“, odnosno da vlasti nisu dozvoljavale da ih MKCK posjeti. Svjedok navodi da je od strane MKCK dovučen kontigent robe, za koju smatra da je bila namijenjena zatvorenicima. Ta roba je bila složena u jednu ćeliju pored uprave, što su zatvorenici vidjeli kada su izlazili na radove. Svjedok tvrdi da im ta roba nije podijeljena, te da im je poslije kada je bila posjeta to rečeno od strane predstavnika MKCK. Svjedok **Pandurević**

Milorad također je svjedočio o posjetama i pomoći koju su zatvorenici dobijali od strane CK. Također je opisivao da je bilo situacija da ponekad predstavnicima CK nije dopušteno da uđu niti da im dostave hranu, tako se sjeća da su jednom samo povirili s vrata te rekli da su im ostavili lanč pakete i da će im podijeliti. Svjedok tvrdi da od toga nisu ništa dobili.

494. Svjedok **Krstić Jovo** svjedočio je da je zatvorenike u „Silosu“ CK posjetio krajem novembra 1992. godine. Početkom decembra 1992. godine CK im je donio lanč pakete, koje su ostavili u upravu zatvora. On lično je dobio samo dva komada paketa.

495. U kontekstu toga da se pomoć koja je došla od MKCK usmjeravala za potrebe drugih, prvenstveno vojske i policije, relevantni su materijalni dokazi i to potvrda iz koje proizilazi da upravnik „Silosa“ u septembru 1993. godine za potrebe III Bataljona daje 70 komada čebadi (T-706). Također, dokument iz oktobra 1993. godine (T-707) iz kojeg proizilazi da se za potrebe pripadnika policije i 9. Brdske brigade iz „Silosa“ izuzima 80 komada gotovih jela.

496. Dana 01.02.1994. godine, komandant 9. Brdske brigade, optuženi Kazić Nezir, naređuje da se iz zatvora „Silos“ izuzme 50 pari futrovanih gumenih čizama i preda pomoćniku komandanta za logistiku 3. bb (T-719), a da je to i urađeno proizilazi iz Reversa (T-718) na kojem se nalaze potpisi i upravnika Hujić Bećira i zamjenika upravnika Mešanović Šerifa. Samo dan poslije, iz magacina zatvora izdato je i dodatnih 50 pari čizama za potrebe logistike 9. Brdske brigade (T-720). Da su ove čizme bile namijenjene zatvorenicima, vrlo jasno navodi upravnik Hujić Bećir u izvještaju od 06.02.1994. godine (T-721).

497. U februaru 1994. godine za potrebe III bataljona izdaje se 50 komada čebadi (T-725), a potom i 150 komada čebadi (T-726). Za potrebe logistike brigade, po naredbi komandanta 9. bbr, iz zatvora „Silos“ izdaje se 151 paket mesnih narezaka, 140 komada donjeg dugog veša, te 130 komada biceva (T-727), za potrebe III bataljona izdaje se 10 kanistera od 10 litara (T-751).

498. Stoga, Vijeće zaključuje da su zatočena lica u Silosu povremeno uskraćivana za pomoć koja je bila pružena od strane MKCK-a, tako što su hranu, odjeću i obuću, koja je bila namijenjena za zatvorenike, davali za potrebe pripadnika 9. Brdske brigade, a prema naređenjima komandanta 9. Brdske brigade Kazić Nezira.

Tačka II. 4 optužnice

Nepružanje adekvatne medicinske pomoći

499. Na okolnosti pružanja medicinske pomoći zatvorenicima u Krupi, ali i u OŠ govorio je svjedok **Iblizović Mirza** čiji je iskaz pročitao na pretresu dana 10.07.2014. godine (T-14, T-15), koji je radio u ambulanti u Pazariću. Dr. Iblizović svjedočio je da su u Dom zdravlja Pazarić gdje je radio dovođeni zatvorenici iz „Krupe“ i OŠ u Pazariću, a u odnosu na „Silos“ svjedočio je da mu je poznato da su tamo povremeno odlazili neki doktori, te da je tamo određeno vrijeme radila i medicinska sestra, koja se, kako svjedok navodi tamo „igrala“ ljekara. Dr. Iblizović je svjedočio da je zatvorenike iz „Krupe“ kombijem dovezio Mešanović Šerif, te je on odlučivao ko će ići kod ljekara, što su svjedoku govorili zatvorenici. Svjedok je također govorio o tome da mu je nekad u jesen 1992. godine Mirsad Šabić, koji je bio šef policije u Pazariću, rekao da mu više neće dovođiti Srbe jer su

našli drugog ljekara. Svjedok je naveo da su nakon Nove godine 1992/93. godine imali više nego dovoljno lijekova, te da je bilo ko od njega tražio lijekove, dobio bi ih. Na pitanje da li je iko od odgovornih u „Silosu“ od njegove ambulante tražio lijekove, svjedok je odgovorio da takve situacije nije bilo.

500. **Svjedok optužbe doktor Ešref Čaušević** je potvrdio da je dobio naredbu 9. Brdske brigade da radi u Silosu. *T – 644 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr brcj: 01-277-02/93 od 3.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, kcjom se na ratnu dužnost u 9.br.b. po privremencj ratncj formaciji od 60 dana u sanitetsku službu određuje Čaušević Ešref.* Došao je u objekat u Tarčinu, javio se stražarima. Objekat je bio ograđen žicom. Javio se u upravu zatvora, dogovorili se da dolazi 2 puta tjedno, i ako bude neophodno i po potrebi. Svjedok ističe da je lično vidio zatvorena lica, da je ulazio u jednu ili više prostorija, predstavio se ljudima i rekao im da trebaju koristiti svoja prava, da se jave u upravu. Svjedok ističe iako nije nikoga pozavao od tih ljudi, isti su mu izgledali mršavije, nehigijenski po garderobi, zapušteniji ljudi. Preglede je vršio u ambulanti. Bila su dva ulaza, ambulanta je bila na katu, prije kancelarijskih prostorija. Dolazio je u Silos kad god je mogao, možda dva puta tjedno osim ako nije bilo nekih okolnosti. Lica su se prijavljivala kod medicinske sestre. Većina ljudi se žalila na zdravstvene probleme koje su imali prije dolaska u Silos. Nije bilo teže bolesnih ljudi. Što se tiče smrtnih slučajeva, svjedok ističe da zna samo preko jednog pisanog nalaza da je jedan zatvorenik umro. Svjedok ističe da sve što je smatrao da treba, da je slao kod interniste u Tarčinu. Nije tu bilo nešto bolesnih ljudi. Nije vidio teže bolesne, a zaraznih bolesti nije bilo u Silosu. Evidenciju su vodili u kartončićima. Nije imao obavezu da obavještava nikoga. Davao je lično pacijentu i medicinskoj sestri svoje preporuke. Svjedok navodi da je Uprava trebala da bude upoznata sa njegovim preporukama. U sjećanju iz tog razdoblja mu je ostalo da nije bilo teže bolesnih ljudi. Bila je velika kriza za gorivo, kraj 1993. godine, tad nije radio u ambulanti, netko je je došao iz zatvora i obavijestili su ga da je jedan čovjek slomio nogu. Bilo je tu više ljudi kad je došao i svjedok ga je pitao kako se povrijedio, i on mu je rekao da se samopovrijedio, i svi zatvorenici su rekli da je bilo tako. Upalili su auto i čovjek je odvežen u ratnu bolnicu. Ne zna šta se sa tim čovjekom kasnije dogodilo. Svjedok ističe da Slavko Jovičić nije imao loš tretman u Silosu, te je jednom dolazio zbog problema kože lica i jednom neki problem sa želucem. Svjedok potvrđuje da je osim njega u Silosu radila i doktor Dijana i dr Ljubović, svaki dan su se mijenjali.

501. **Svjedok Njegovan Nedeljko** je u svom iskazu naveo da je medicinska pomoć bila nikakva, na spratu su se javljali nekom doktoru. Nekad su išli kod doktora pa davao bi im tablete, zavisi ko se na šta žalio. Svjedok **Pero Bratić** je što se tiče medicinskih problema, izjavio da ne zna da je bio ikakav doktor. Možda da je neko rekao da mu treba doktor, ali niko nije išao. On nikad nije išao kod doktora, niti je imao mogućnosti, a ne zna da su drugi tražili. Svjedok **Branko Šuvajlo** se sjeća jedne prilike kada su iz jednog šahta jeli sirovu pšenicu, da bi poslije imali probleme stomache, jer znalo je se desiti da ljudi po 40 recimo dana ne izlaze na veliku nuždu da vrše. Sjeća se dobro jednoga momka Jokanović Milan da je tolike dobio užasne bolove u stomaku, da je u njega debelo crijevo ispalo. Tu noć mu nije pružena medicinska pomoć, da bi poslije pošto nije čovjek mogao živjeti više od muke, da je došao upravnik zatvora i tog su čovjeka odveli negdje, da li na klistiranje. Što se tiče medicinske pomoći bio je jedan medicinski tehničar. On je davao neke tablete, ako bi se posumnjalo da je neki teži slučaj, onda su, vodili u bolnicu u Suhodol. **Vasilije Krunić** ističe da nema saznanja da su pretučeni dobili medicinsku pomoć. Svjedok **Mijatović Risto** koji je opisivao svoja teška zlostavljanja, kao i posljedice istih, navodi da se ne sjeća da je uopšte imao bilo kakvu medicinsku pomoć za takve povrede, te tvrdi da za vrijeme dok je bio u „Silosu“ nije imao medicinsku pomoć. Svjedok

je govorio o povredi vilice koju je zadobio prilikom privođenja u baraku, te o povredama koje su mu nanesene prilikom tuče u „Silosu“ na Spasovdan, te tvrdi da za te povrede nikada nije vođen ljekaru, a poznato mu je da nisu ni drugi zatvorenici koji su tada tučeni. Svjedok je opisivao kako je bio u jako lošem zdravstvenom stanju nakon što je oko mjesec dana bio zatvoren u „Silosu“, te oko dva mjeseca u OŠ, nakon čega je prebačen u „Krupu“, te je spominjao i da je imao tešku upalu pluća. Svjedočio je da je iz „Krupe“ vraćen u OŠ i da je odatle vođen u Pazarić kod dr. Iblizovića koji mu je dao injekcije, koje nije do kraja isprimao, pa mu je dr. po nekom čovjeku poslao tablete u „Krupu“.

502. Vijeće će ukazati i na relevantne materijalne dokaze, kojima se potkrepljuje tvrdnja o neadekvatnosti medicinske njege.

503. Naredbom komandanta Opštinskog štaba TO Hadžići u avgustu 1992. godine, Dr. Sanimir Čefo je određen da dva puta u sedmici vrši preglede zatvorenika u „Silosu“ (T-1142). Iz svjedočenja, ali i materijalnih dokaza, proizilazi da ovakva naredbe nije u potpunosti realizovana. U izvještaju sanitetske službe iz oktobra 1992. godine (T-1146) konstatovano je da je doktor dolazio samo povremeno i da odluka o stalnom angažmanu nije ispoštovana, pa je određeno da u „Silosu“ stalno radi jedan medicinski tehničar. S tim u vezi je i dokaz T-658, a radi se o izvještaju iz avgusta 1992. godine, u kojem upravnik „Silosa“ Hujić Bećir konstatuje da je u zatvor dolazio Dr. Čefo i pregledao 11 lica, s obrazloženjem „da ne smije dugo biti u njihovoj blizini zbog zaraze“.

504. U Izvještaju koji je uveden kao T-659 upravnik konstatuje da se pojavila šuga i ušljivost, ali da doktor i dalje ne dolazi u zatvor radi pregleda zatvorenih lica.

505. U izvještaju koji je uveden kao T-694 upravnik govori o problemu sa hranom za pritvorena lica, koja više puta dolazi nekuhana ili prokisla, pa da dolazi do „masovnog proliva kod pritvorenih lica“, kao i da to stvara velike probleme jer više nema lijekova za ovu bolest odnosno epidemiju.

506. Naredbom komandanta 9. bbr iz februara 1993. godine (T-1150), određeno je da Dr. Čaušević Ešref dva puta sedmično pregleda zatvorenike u „Silosu“. U izvještaju koji je uveden kao T-698 upravnik u julu 1993. godine navodi da ima problema sa ljekarskim pregledima zatvorenika zbog toga što doktor Čaušević koji je bio zadužen za zatvor već duže vrijeme ne dolazi.

507. U izvještaju iz decembra 1993. godine (T-713) upravnik govori o pojavi svrabi kod zatvorenika, a u januaru 1994. godine (T-716) navodi se da je zbog nedostatka sredstava za higijenu došlo do pojave znakova kožnih oboljenja.

508. Nadalje, u Informaciji upravnika Halida Čovića od 26.08.1994. godine (T-743) se govori o potrebi da se pritvorena lica odvođe na preglede u ambulantu Tarčin ili bolnicu Suhodol, te naglašava da neće da snosi odgovornost za bolesna lica.

509. Također, relevantni su i dokumenti Sanitetske službe od 30.09.1992. godine (T-1145), gdje načelnik Sanitetske službe upozorava, između ostalog i članove Ratnog predsjedništva da su „zatvorenici blijedi, bolesni, izgladnjeli i izmršavili“, te se traži poboljšanje uvjeta i ishrane. U novembru 1992. godine načelnik Sanitetske službe ponovo upozorava (T-1147) da je u zatvoru „Silos“ u Tarčinu opšta sanitetsko-higijenska situacija jako loša, da su uvjeti smještaja, zagrijavanja prostorija i lične higijene gotovo nikakvi.

510. Stoga, Vijeće je saslušalo više svjedoka o raspoloživosti i kvalitetu medicinske njege, koji su svjedočili o neadekvatnosti medicinske njege, te je u svjetlu dosljednih iskaza o nedostatnosti sanitetskog materijala raspoloživog u Silosu, ali i materijalne dokumentacije, zaključilo da je postojao nedostatak osnovnog sanitetskog materijala. Dalje, Vijeću su predloženi značajni dokazi koji pokazuju da je zatočenicima često uskraćivan pristup i onim ograničenim medicinskim uslugama koje su bile raspoložive, posebno kada su u pitanju povrede ili pojava nekih bolesti. Shodno tome, na osnovu provedenih dokaza, Vijeće zaključuje da je medicinska njega koja se pružala zatočenicima u Silosu očito bila neodgovarajuća, naročito u svjetlu ozbiljnih povreda koje su mnogi zatočnici zadobili tokom svog zatočeništva, iz kojeg razloga je Vijeće izvršilo korekcije u izreci presude, na način da je zatvorenici pružana neadekvatna medicinska pomoć koja im je bila potrebna zbog posljedica premlaćivanja, a ne da ista nije uopšte pružana.

Zaključak Vijeća

511. Kako je prethodno opisano, Vijeću su mnogi bivši zatočnici predložili uvjerljive dokaze u pogledu nehumanih uvjeta pod kojima su morali da žive tokom svog zatočeništva u objektima Silos i Krupa. Uzeta u cjelini, njihova svjedočenja odslikavaju grupu ljudi psihički i fizički dotjeranih na samu granicu ljudske izdržljivosti. Dokazi jasno pokazuju da su, dok su bili zatočeni, zatočnici bili lišeni čak i najelementarnijih ljudskih potreba. Vodu su, zatočnici dobijali samo u flašama koje su dijeljene na čitavu ćeliju. Slično tome, obroci hrane za zatočnike bili su daleko od dovoljnih. Vremenom su zatočnici, koji se nisu mogli održati na tako osiromašenoj ishrani, oslabili i iznemogli, da bi tek nakon smrti više lica zbog gladi, bio uveden dodatni obrok. Dokazi pokazuju da su zatočnici bili prisiljeni da spavaju na golom betonu, bez deka i čebadi, stavljali bi pod glavu cipele u kojima su bili, da bi kasnije im dali palete za spavanje. Pored toga, pristup zatočnika sanitarnom i mokrom čvoru je bila gotovo nikakva, te su im davane kante u ćelijama gdje su vršili nuždu, čiji bi se sadržaj nerijetko prolijevao po ćelijama u kojima su boravili zatočnici, te se širio nesan smrad, a osim toga, mjesecima se nisu okupali, ili obrijali i ošišali. Dokazi pokazuju da zatočenički objekti su imali improvizovane ambulante u kojima je povremeno boravilo medicinsko osoblje, ali su isti bili jako slabo opremljeni u smislu lijekova, zavoja i ostalih potrepština, te su teži slučajevi upućivani na liječenje u bolnicu Suhodol. Pored toga, zatočnicima je često uskraćivano i ono liječenje koje im se moglo priuštiti, iako je njihovo stanje bilo uzrokovano pojavom bolesti ili uslijed premlaćivanja, pa su upravnici nerijetko, vidjevši da je stanje teško i ozbiljno, tražili da se takva lica puste na slobodu. Posebno je Vijeće u tom smislu imalo u vidu i činjenicu smrti više lica u objektu Silos, a koja se vezuje upravo za boravak u teškim i nehumanim uvjetima, što dodatno potkrijepljuje tezu o surovosti uvjeta boravka (istina, nesporno utvrđena činjenica smrti 8 lica ne predstavlja dio osuđujućeg dijela izreke s obzirom da nije utvrđena odgovornost optuženog Nezira Kazića u odnosu na ove činjenične navode, ali konstatovanje i obrazloženje istih nije moglo biti zanemareno a sve s ciljem što pravilnijeg i potpunijeg utvrđivanja uslova koji su vladali u ovim zatočeničkim objektima).

512. Naime, na okolnost smrti više zatočnika u Silosu, uzrokovane pogoršanjem zdravstvenog stanja, svjedočilo je više svjedoka.

513. Tako su svjedoci Slavko Jovičić, Nedeljko Samouković, Božo Kovačević, Spasoje Kovačević, potvrdili da je **Vaso Šarenac** umro u Silosu, za kojeg su rekli da je bio stariji čovjek, da je umro od gladi. Svjedok Vinko Lale je lično učestvovao u sahranjivanju Vase, navodeći da ga je lično iznio na podest napolje, onda je upravnik Bećir naredio da se

izvede i Slavko Lojanica, i stražar ih je otpratio do groblja i tu su ga sahranili njih dvojica. Navedeno potvrđuje i dokaz **T – 1177 iz O - 1444.**, Izvod iz matične knjige umrlih na ime Šarenac Vaso, te dokaz **T – 386** Službena zabilješka od 12.12.1992. godine, na okolnost zadesne smrti Šarenac Vase.

514. Nadalje, svjedoci Nedeljko Samouković, Lazar Krstić, Vinko Lale, Spasoje Kovačević, Momčilo Mrkaja su potvrdili da je **Krstić Petko** umro u Silosu, navodeći da je Petko iz ćelije u kojoj je bio, zapomagao i govorio „dajte mi hljeba, dajte mi hljeba, umirem“ i umro je od gladi u ćeliji. Svjedoci su naveli da je nakon smrti Petka uveden treći obrok. Svjedok Lale je opisao da ga čudi da nije bilo većih oboljenja obzirom u kakvim su uslovima bili, pojavila se i dizenterija, bila je bukvalno bara u ćeliji, od svega toga, zna da je bio toliki smrad, da stražari nisu uposte ulazili, a od smrtnih slučajeva je sjeća zatočenika koji je tada imao 30 godina, koji je bukvalno umro od posljedica tuče i gladi, a taj dan niko nije progovorio ni jednu jedinu riječ. Nadalje, svjedok Boro Šuvajlo je ispričao da su stražari Šahić, Kalember i Šoro naložili vatru gdje je bio elevator i taj je dim pao u okna i počeo ih gušiti, pokojni Petko Krstić se slabije zamotao i počeo se gušiti i zavijali su da umire, svjedok je pokucao na vrata od svoje ćelije. Šoro je otvorio vrata i on je rekao da umire Petko, a Šoro je rekao *da pokrepaju svi*. Nakon pola sata u ćeliju je ušao Bećir Hujčić i kad je vidio mrtvog čovjeka, naredio je da ga iznesu tako da su ga svjedok, Vitor i još dvojica u deci iznijeli. Pokojnika su unijeli u upravnikovu kancelariju, veterinar je naredio da ga stavi na krevet i skine, samo su se vidjela rebra i onda je on Beći rekao *da pogleda i da će za ovo neko odgovarati i da neće potpisati*, a Beća je tražio da napiše doktor samo da nije ubijen. Svjedok Dragan Regoja je rekao da je Petko bio u ćeliji pored njegove i on je čuo povike ljudi koji su tražili za Petka malo vode i hljeba. Svjedok je poznavao Petka i propeo na čošak. Čuo je te povike ljudi, nastala je galama u ćeliji i on se izmakao kako bi mogao vidjeti ko je od stražara gore i vidio je Kalembera i Šoru. Tražili su od Bube da pomogne, a on je rekao *"umrite četnici"* i kasnije je čuo povike da je umro Petko. Sve navedeno potvrđuje i dokaz **T – 1182 iz O – 1449** izvod iz matične knjige umrlih na ime Krstić Petko i **T – 381** Predmet: Krstić Petko – zapisnik o uviđaju, broj: 17-8/02-220/92, od 27.10.1992. godine, (zabilješka u rukopisu, od 11.11.1992. godine, Zapisnik o uviđaju od 26.10.1992. godine, Izjava građanina Mrkaja Nenada od 01.11.1992. godine, Izjava građanina Vitor Ranko od 01.11.1992. godine).

515. Svjedoci Slavko Jovičić, Nedeljko Samouković, Lazar Krstić, Spasoje Kovačević, i Momčilo Mrkaja su potvrdili da je **Kapetina Obren** umro u Silosu. Svjedok Jovičić je opisao da je Obren kapetina umro pored njega 08.11.93. godine, imao je 65-70 godina, ali čovjek je bio nevjerovatno vitalan, on je mogao npr da napravi 20 sklekova, njega su jako zlostavljali prije privođenja. On je već ranije počeo malo biti bolestan, ali nije bilo pomoći i zna kad su ga iznosili u ćebetu bio je mrtav, nije bilo mogućnosti da mu se pruži pomoć i bio je mrtav. Svjedok Slavoljub Krivić je izjavio da je Kapetina Obrena umro od gladi i nedostatka lijekova, misli u junu mjesecu 92, što je potvrdio i Lazar Krstić. Svjedok Božo Kovačević je čuo kada je iz ćelije broj 7 Kapetina dozivao sina Dragana, te je i umro u ćeliji. Sve navedeno potvrđuje i dokaz **T – 1183 iz O - 1450.** Izvod iz matične knjige umrlih na ime Kapetina Obren i **T – 382** Predmet: Sl. zabilješka – Kapetina Obren – zadesna smrt, broj: 17-8/02-248/92, od 13.11.1992. godine, (nalaz ljekara u rukopisu, od 8.XI.92. godine u Tarčinu).

516. Na okolnost smrti **Vujović Bogdana**, govorili su svjedoci Regoja Dragan, Pandurević Milorad, Šuvajlo Đorđo i drugi. Svjedok Pandurević Milorad je rekao da je Bogdan danima ječao, a jedno jutro se samo učutao. Nije bio u njegovoj ćeliji, ali se to sve čulo jer su plafoni bili otvoreni. Kasnije su javili da je Bogdan umro. Svjedok Šarenac

Gavro svjedočio je da mu je poznato da je tokom zarobljenštva u „Silosu“ umro Vujević Bogdan. Svjedok Krstić Jovo svjedočio je da je nakon velike tuče dana 04.06., u ćeliji do njih umro čovjek Bogdan Vujović. Radilo se o starijem čovjeku, za koga svjedok smatra da je umro od posljedica tuče. Svjedok Šuvajlo Đorđo govorio je o smrtnim slučajevima u „Silosu“, u vezi nepružanja odgovaraću medicinske pomoći, pa tako navodi da je prva žrtva bio Bogdan Vujević, koji je oko polovine juna mjeseca 1992.godine umro u kancelariji kod Salke Goste, tako su stražari pričali. Bogdan Vujević je bio srčani bolesnik, tražio je lijekove za srce, bio je iznuren glađu. Sve navedeno potvrđuje i dokaz **T – 1176 iz O - 1443**. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Vujević Bogdan;

517. Kada je u pitanju smrt lica koji su preminuli neposredno nakon puštanja iz „Silosa“, na način da su kod svojih kuća umrli **Varagić Gojko i Krstić Svetozar**, a u bolnici „Suhodol“ **Milanović Milinko i Samouković Zdravko**, govorili su svjedoci svjedoci Slavko Jovičić, Nedeljko Samouković, Božo Kovačević, Vinko Lale. Svjedok Jovičić je izjavio da su Gojka Varagića na samrti pustili, da ne umre u Silosu, pustili su ga krajem 92. ili 93. godine, isto kao i Krstić Svetozara. Milinka Milanovića je znao iz Krupe, imao je bolove od prebijanja i odveli su ga u Suhodol i tamo je navodno umro od zapetljaja crijeva. Svjedok Nedeljko Samouković je lično sahranio Zdravka Samoukovića. Svjedok Lale je izjavio da je Gojko Varadić pušten pred katolički Božić i da je umro drugi dan u svojoj kući. Nadalje, svjedok Nedeljko Samouković je rekao da je Zdravko Samouković bio mlad momak, tek oženjen, 72. godište i on mu je jedne prilike rekao da se ne osjeća dobro i javio se da ide u bolnicu u Suhodol i taj isti dan je išao Milorad Žuža na kontrolu, nogu polomio i Zdravko je tad u Suhodolu je ostao. Zdravko je kad je tek prenoćio ili drugu večer, ga je pozvao upravnik Čović Halid i on ga je pitao za selo da li ima groblje, a Zdravkov brat Sreten je bio u Silosu pa mu je bilo sumnjivo i naredno jutro je Zdravkov brat plakao, njemu je već javio upravnik i njih 5-6 ga je sahranilo. Tad su rekli da je umro od TBC, ali on to ne zna. Samo zna da nije bio bolestan prije dolaska u Silos, jer je prije 5-6 mjeseci došao iz Armije.

518. Sve navedeno potvrđuju i dokazi **T-1185 iz O - 1452**. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Milanović Milinko i **T – 1186 iz O - 1453**. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Samouković Zdravko.

519. Cijeneći sve navedeno, Vijeće je, van razumne sumnje, utvrdilo da su uslijed pogoršanja zdravstvenog stanja boravkom u nehumanim uslovima, u objektu Silos, tačnije u ćelijama, tokom 92. godine, preminula lica Vujević Bogdan, Krstić Petko, Kapetina Obren, te Šarenac Vaso, dok su neposredno nakon puštanja iz „Silosa“ kod svojih kuća umrli Varagić Gojko i Krstić Svetozar, a u bolnici „Suhodol“ Milanović Milinko i Samouković Zdravko.

520. Nadalje, kada je u pitanju teza odbrana da, s obzirom na ukupnu situaciju na području slobodne teritorije Hadžića, i generalnu neimaštinu, uvjeti boravka nisu bili nehumani, Vijeće cijeneći sve naprijed citirane iskaze svjedoka i obimnu materijalnu dokumentaciju, nije prihvatilo ovu tezu. Naime, Konvencije definišu jedan minimum standarda postupanja, od kojeg se ne može dozvoliti nikakvo odstupanje. Shodno tome, Vijeće smatra da sila koja drži zatočenike ili oni koji djeluju u njeno ime, ne mogu da iskoriste nedostatak sredstava kao pravno opravdanje za izlaganje pojedinaca uvjetima zatočeništva koji su nehumani. Pored toga, Vijeće ne može, sa stanovišta činjenica, da prihvati ovakvu tvrdnju odbrane jer čak i kada bi Vijeće prihvatilo ovo gledište u odnosu na nedostatak hrane, sanitetskog materijala i odgovarajućih uvjeta za spavanje u logoru, ni u kom slučaju se takvo opravdanje ne bi moglo odnositi na zlostavljanje, kojem su

zatočenici povrdgavani (o čemu će Vijeće dati svoje obrazloženje u okviru tačke III izreke), a posebno kada je riječ o stradanju više lica u Silosu čija se smrt direktno dovodi u vezu s boravkom u nehumanim uvjetima, koja činjenica nije potaknula odgovorne da nešto na tom planu radikalno promijene, odnosno poboljšaju uvjete.

521. Stoga, Vijeće nalazi da su hronična fizička lišavanja i stalni strah koji su vladali, nanijeli ozbiljne psihičke i fizičke patnje zatočenicima u objektima Silos i Krupa, a izlaganje tim uvjetima je očito predstavljalo napad na ljudsko dostojanstvo zatočenika, a time i elemente nečovječnog postupanja, koje je u suprotnostima s prohibicijama iz člana 3. Ženevskih konvencija.

Odgovornost optuženog Kazić Nezira

522. Ovom tačkom optužnice optuženi Kazić Nezir, kao komandant 9. brdske brigade Armije R BiH, tereti da, iako je izvještavan i upozoravan o surovim uslovima u logorima, nije pokrenuo potrebne aktivnosti kako bi se stanje u pogledu ishrane, smještaja, održavanja lične higijene i pružanja medicinske pomoći dovelo u stanje minimalnih standarda propisanih Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata .

523. S tim u vezi, Vijeće je imalo u vidu i set naredbi Komande 9 brbr. u potpisu optuženog Kazić Nezira ili njemu podređenih oficira, koje se odnose na funkcionisanje objekata Silos i Krupa, iz kojih je zaključilo da je upravo optuženi Kazić Nezir kao komandant brigade, bio nadležan za uvjete u objektima odnosno imao ovlaštenja da ih mijenja, budući da je isti odlučivao o svemu, počev od količine i kvalitete obroka, do toga kada će se i koliko šišati i brijati zatočena lica, o tome koji doktor i koliko često će isti dolaziti u objekte. Sve ove činjenice proizlaze iz niza odluka koje je donosio optuženi Kazić Nezir ili njemu podređena osobe iz komande brigade, koje odluke su se direktno odnosile da uvjete u objektima (**T-575, T-576, T-595, T-602, T-612, T-720, T-725, T-1142, T-1150, O6-16, O-17, O6-19, O6-20, itd**).

524. Sve navedene Odluke su dostavljane i upravnicima zatvora, te je u istima određivano i ko je nadležan za njihovo sprovođenje. Analizom istih, Vijeće je zaključilo da je upravo optuženi imao ingerencije i ovlasti, ali i obavezu, da se stara o uvjetima u objektima Silos i Krupa, te da na osnovu Izvještaja upravnika, poduzima konkretne radnje i mjere usmjerene da poboljšanje uvjeta, budući da je o svemu bio uredno obavještavan.

525. Upravnici Hujčić i Mešanović, a potom i Čović Halid kojima su dostavljane naprijed pomenute Odluke, i koji su bili zaduženi za njihovo sprovođenje, su kontinuirano dostavljali Izvještaje nadležnim organima , a koji Izvještaji su upravo bili vezani za uvjete u objektima, i Vijeće je stava da su upravo redovnim izvještavanjima izvršavali svoje obveze u pogledu staranja nad uvjetima u objektima, budući da nisu imali ingerencije da sami išta konkretno poduzmu, bez saglasnosti Komande brigade, odnosno bez znanja i dopuštenja optuženog Kazića. Odnosno, sve što su oni bili u moći da urade, oni su, po mišljenju Vijeća, učinili na način da su obavještavali i upozoravali na probleme koji su se javljali po pitanju boravka zatočenih lica u teškim i nehumanim uvjetima.

526. Međutim, kada je u pitanju optuženi Kazić, Vijeće je stava, da je isti, iako uredno izvještavan o uvjetima u objektima Silos i Krupa, o iste se oglašio, odnosno nije preduzeo potrebne aktivnosti da se stanje poboljša. Naime, cijeneći činjenicu da je isti bio uredno izvještavan, da je imao ingerencije da svojim radnjama utiče na stanje u objektima, isti, ne samo da nije adekvatno reagovao na upozorenja upravnika, nego je čak donosio odluke

koje su stanje činile gorim i nepodnošljivijim, pa je optuženi Kazić Nezir, kao komandant brigade, izdao Naredbu 06.03.93. kojom se zabranjuje do daljnjeg unošenje i primanje hrane od strane porodica u Silosu i Krupi, kao i zabrana unošenja odjevnih predmeta za pritvorena lica (**T-575**); te dopunu iste (**T-576**). U tom kontekstu vijeće je cijenilo i sadržaj Naredbe optuženog Kazića od 01.02.94.godine da se iz zatvora „Silos“ izuzme 50 pari futrovanih gumenih čizama i preda pomoćniku komandanta za logistiku 3. bb (**T-719**), koje čizme su bile namijenjene zatočenim licima (**T-721**), te sadržaj Naredbe optuženog Kazića da se za potrebe III bataljona izda 50 komada ćebadi (**T-725**), a potom i 150 komada ćebadi (**T-726**), za potrebe logistike brigade, te 151 paket mesnih narezaka, 140 komada donjeg dugog veša, te 130 komada biceva (**T-727**).

527. Činjenicu da upravnici nisu imali ovlaštenja da sami mijenjaju i poboljšavaju uslove boravka u zatočeničim objektima, potvrdili su i svjedoci oštećeni, koji su boravili u objektu Silos. **Svjedok Radmila Pandurević**, koja je bila zatočena sve vrijeme funkcionisanja objekta Silos, je na pretresu, na okolnost mogućnosti i ovlaštenja upravnika Hujića i Čović Halida, izjavila da ista za boravak u tako teškim uvjetima njih ne tereti, već njihove pretpostavljene, jer je znala da upravnici nisu ništa mogli sami. **Svjedok Milorad Pandurević** je izjavio da je 27.11.1992. godine došao MKSK i naveo da im tada nisu ništa donijeli od hrane, te da je 03.12. dolazio Jan Pol i kaže da ne daju "ovi ovdje", misleći na Krizni štab muslimanske opštine Hadžići. **Svjedok Šuvajlo Đorđe** je izjavio da se uvjeti poboljšavaju kada je Hujić vidio šta im se dešava i drhtao je jer im nije mogao pomoći.

528. Stoga, imajući u vidu naprijed citirane dokaze, kao i druge provedene dokaze, Vijeće je, van razumne sumnje, našlo optuženog Kazić Nezira, odgovornim na način da je isti, iako je izvještavan i upozoravan o surovim uvjetima u logorima, nije pokrenuo potrebne aktivnosti kako bi se stanje u pogledu ishrane, smještaja, održavanja lične higijene i pružanja medicinske pomoći dovelo u stanje minimalnih standarda propisanih Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata, pa su zbog toga zatočene osobe u „Silosu“ i „Krupi“ u periodu od 19.01.1993. godine do 04.11.1994. godine a u kojem vremenskom periodu je optuženi obavljao dužnost komandanta 9. Br Br pod čijom ingerencijom su se nalazili pomenuti objekti, što je za posljedicu imalo tešku duševnu ili tjelesnu patnju, na koji način je optuženi Kazić nečovječno postupao prema zatočenim licima.

529. Konačno, a shodno utvrđenom činjeničnom stanju, vijeće je izvršilo određene korekcije tačke II precizirane optužnice. Naime, u činjeničnom dijelu ove tačke optužnice, a s obzirom da je istom bilo terećeno više optuženih za duži vremenski period, dok je s druge strane utvrđena odgovornost samo optuženog Nezira Kazića vijeće je, rukovodeći se naprijed iznesenim stavom da je odgovornost optuženih razmatrana isključivo samo za onaj period za koji je prethodno utvrdilo da su obavljali svoju funkciju, korigovalo inkriminisani period te je optuženog Nezira Kazića oglasilo krivim za period od momenta stupanja na dužnost komandanta brigade(19.01.1993. godine) do njegovog razriješenja (04.11.1994. godine) što nije sporio ni sam optuženi, a to sve navodi na logičan zaključak da optuženi nije bio involviran u ove krivičnopravne radnje prije, odnosno poslije tog perioda. Takođe, vijeće je izostavilo i dio činjeničnog opisa koji se odnosio na smrt 8 lica koje su evidentno bile posljedice njihovog boravka u zatvoru Silos, odnosno nehumanog tretmana kojem su bili izloženi. Naime, kako se to iz izvedenih dokaza da zaključiti ovdje se evidentno radilo o posljedicama koje su nastupile prije dolaska optuženog na dužnost komandanta brigade tako da se te posljedice optuženom ne mogu staviti na teret. Konačno, vijeće ističe da u ovom dijelu presude nije preispitivalo okolnosti koje se vezuju za objekat OŠ Pazarić, s obzirom da je nedvosmisleno utvrđeno da isti nikada i nije bio

pod ingerencijom vojnih vlasti, pa samim tim ni pod nadležnošću optuženog Kazića koji je uzgred i stupio na dužnost komandanta 9. Brbr nakon što je ovaj zatočenički objekat prestao funkcionisati, shodno čemu su i izostavljeni navodi iz činjeničnog opisa koji su vezuju za uslove koji su vladali u OŠ u Pazariću.

530. U tom smislu valja napomenuti kako ovakvim prilagođavanjem/korekcijom činjeničnog opisa nije došlo do povrede niti subjektivnog, niti objektivnog identiteta optužbe i presude, već je samo izvršeno prilagođavanje činjeničnog opisa u skladu s izvedenim dokazima, bez zadiranja u bilo koju odlučnu činjenicu. Takođe, izmjene nisu takve prirode da bi optuženog po bilo kom osnovu stavile u teži položaj od onog kojeg je imalo po samoj optužnici. Naprotiv, u odnosu na optuženog Nezira Kazića utvrđen je kraći inkriminisan period od prvobitnog, kao i manja kriminalna količina, što je svakako povoljnije za optuženog.

Tačka II precizirane optužnice

Oslobađajući dio- optuženi Bećir Hujić, Halid Čović, Mirsad Šabić i Fadil Čović

531. Ovom tačkom precizirane optužnice optuženi Bećir Hujić, Halid Čović i Mirsad Šabić se terete da nisu izvještavali u dovoljnoj mjeri, međutim pojam dovoljne mjere je faktičko pitanje, i Vijeće je, cijeneći opšte okolnosti na tom području, brojnost zatočenih lica, ingerencije upravnika, protek vremena, i druge relevantne okolnosti, zaključilo da su upravnici Hujić Bećir i Čović Halid za vrijeme obavljanja funkcija upravnika u dovoljnoj mjeri izvještavali nadležne organe, o čemu će Vijeće u nastavku više govoriti.

532. Nadalje, optužnica tereti optužene Bećira Hujića, Halida Čovića i Mirsada Šabića da su, vršeći nadzor nad uslovima zatočenja, iako su imali ovlaštenja da mijenjaju uvjete zatočenja, tim ovlaštenjima nisu koristili u dovoljnoj mjeri.

533. Stoga je Vijeće kao ključno pitanje razmatralo šta je svaki od optuženih, za vrijeme dok je svaki od njih bio upravnik zatočeničkog objekta Silos, odnosno za vrijeme dok je optuženi Šabić bio *de facto* komandir PS Pazarić i kao takav odgovoran za protivzakonito držanje civila u školi, zaista mogao sam da uradi u pogledu uvjeta, odnosno koja su bila njihova ovlaštenja u smislu mogućnosti promjene uvjeta i njihovog poboljšanja.

534. Da bi Vijeće utvrdilo stvarna ovlaštenja svakog od upravnika, analiziralo je Izvještaje o radu objekta Silos, koje su gotovo svakodnevno dostavljali upravnici tog objekta, prvo optuženi Hujić, a potom e Halid Čović, koji su bili upućivani komandi TO odnosno komandi 9. Brbr.

535. Iz sadržaja tih Izvještaja Vijeće je zaključilo da optuženi Hujić kao upravnik nije imao ovlaštenja da sam poboljša uvjete, da mijenja dnevni režim ishrane, ili da zatočenicima odobrava veću slobodu i prava unutar logora, budući da je isti, zavisno od toga pod čijom ingerencijom je bila služba obezbjeđenja, istim pretpotčinjavani. Upravo iz tog razloga, upravnik se i obraćao Komandi za gotovo sva pitanja vezano za uvjete boravka.

536. Kada je u pitanju optuženi Hujić Bećir, kao upravnik Silosa, Vijeće je izvršilo uvid u Izvještaje (dokazi **T-651doT-758**). Analizom istih, Vijeće je zaključilo da se optuženi Hujić u više navrata, tokom cijelog perioda vršenja dužnosti upravnika, obraćao Komandi TO,

odnosno Brigade, ali i Ratnom predsjedništvu Opštine Hadžići, u kojim je upozoravao na teško stanje po pitanju kvalitete i količine ishrane, ukazivao na žalbe zatočenih lica vezano za hranu, zatim je isticao problem hladnoće i potrebe da se uvede grijanje, pozivajući se pri tome na Pravilnik o kućnom redu (**T-758**), ukazivao na probleme u vezi s obavljanjem lične higijene i vršenja nužde, tražio da se zatočenim licima omogući kontakt s porodicom kao i dostavljanje od porodica hrane, te je konstantno ukazivao na to da je stanje po pitanju ishrane kritično, i tražio da se nešto po tom pitanju poduzme. Nadalje, optuženi Hujic Bećir je izvještavao i o zadržavanjima zatočenih lica, o pojavi bolesti, o potrebi da se neka od lica hitno upute na liječenje u ambulantu u Tarčinu, a posebno je upozoravao Komandu o neredovnim dolascima doktora Čefe, nestašici lijekova, i tražio da se taj problem riješi. Također, optuženi je zahtijevao i smjenu pojedinih stražara i servirki hrane, jer ne obavljaju svoj posao kako treba.

537. Vijeće je imalo u vidu i činjenicu da je optuženi Hujic Bećir u nekoliko navrata reagovao u smislu potrebe za smjenom stražara, kao što je dokaz **T-700**, kada je lično on smjenio stražara Japalakov Sulejmana koji nije izvršavao svoje poslove kako treba, ali i dokaz **T - 655**, Obavjest upravnika Hujica od 04.08.92. kojom traži da se stražar Madžak Omer rasporedi na drugo radno mjesto, jer isti često razgovara s zatvorencima i uvodi druge stranke da s njima razgovaraju. Upravo ovi dokazi govore u prilog činjenici da je optuženi Hujic svojim konkretnim radnjama, u okviru svojih ovlaštenja, koja su, prema provedenim dokazima, obuhvaćala jedino određivanje straže u objektu Silosa i staranje za brojno stanje zatočenih lica, poduzimao odgovarajuće mjere upravljene na poboljšanje uvjeta, i o svemu obavještavao Komandu.

538. Iz sadržaja pomenutih Izvještaja, Vijeće je zaključilo da je optuženi Hujic Bećir, kao upravnik u objektu Silos, kontinuirano dostavljao izvještaje nadležnim orgnima, a koji Izvještaji su se odnosili na uvjete u objektu, i Vijeće je stava da je upravo redovnim izvještavanjima, ovaj optuženi izvršavao svoje obaveze u pogledu staranja nad uvjetima u objektu, budući da nije imao ingerencije da sam išta konkretno preduzme, bez saglasnosti Komande brigade ili Ratnog predsjedništva, i bez znanja i dopuštenja optuženog Kazića i predsjednika Ratnog predsjedništva.

539. Odnosno, sve što je on bio u moći da uradi, on je, po stavu ovoga Vijeća učinio na način da je obavještavao i upozoravao na probleme koji su se javljali po pitanju boravka zatočenih lica u teškim i nehumanim uvjetima.

540. Isto se odnosi i na optuženog Čović Halida, koji je postavljen za upravnika Silosa od 16.08.94. i na toj poziciji je ostao do rasformiranja Silosa, od kojeg datuma je Vijeće i razmatralo da li je isti u dovoljnoj mjeri koristio ovlaštenja za mijenjanje uvjeta. Naime, Vijeće je imalo u vidu prije svega iskaze svjedoka oštećenih, koji su saglasno potvrdili da su u tom periodu uvjeti bili znatno bolji, (svjedoci Đorđe Andrić, Vinko Lale, Dušan Samouković, Milorad Petrić). Nadalje, Vijeće je cijeno dokaze **T-740**, Uputstvo upravnika Hujica u kojem se navodi da nije dozvoljeno uručivanje hrane i stvari bez odobrenja, te pismenih pošiljki, zatim **T - 743**, Izvještaj od 26.8.1994. godine o potrebi odvođenja velikog broja lica na liječenje u ambulantu Tarčin, u kojem se navodi da *kako postoji naredba Komande, da to nije moguće bez dozvole načelnika Saniteta brigade, traži se rješavanje problema*, zatim izvještaj od 05.09.94. **T-747** da je kupanje jednom sedmično, dokaz **O6-11** izvještaj Hujica od 28.08.92. o tome da se zatočenici žale da im je nedovoljno hrane i traži da se nešto poduzme kako bi se hrana poboljšala; Izvještaj **O6-12** gdje Hujic izvještava da se šišanje redovno obavlja od 02.9.92. godine.

541. Pomenuti materijalni dokazi također potvrđuju kakve je ingerencije imao optuženi Čović Halid, odnosno iz istih proizlazi da je on kao upravnik, podnoseći Izvještaje, i tražeći rješavanje problema u vezi sa mogućnošću odvođenja lica na liječenje, kao i rješavanje problema u vezi s ishranom, poduzeo sve što je bilo u njegovoj moći i u skladu s njegovim ovlastima. Tako npr. upravnik je morao dobiti saglasnost komande da se zatočena lica odvedu na liječenje, a sam nije mogao povećati dnevni režim ishrane. Stoga, kao i u odnosu na optuženog Hujica, Vijeće i u odnosu na optuženog Čović Halida zaključuje da isti nije imao ovlasti da samostalno mijenja uvjete života i boravka u Silosu, ali da je u isto vrijeme, obavještavao nadležnu Komandu brigade o problemima sa kojim se susreće.

542. Kada je u pitanju odgovornost optuženog Fadila Čovića, vijeće primjećuje da se njemu kao članu Kriznog štaba, odnosno Ratnog predsjedništva, stavlja na teret da, iako izvještavan i upozoravan o surovim uslovima u logorima, nije pokrenuo potrebne aktivnosti kako bi se stanje u pogledu ishrane, smještaja, održavanja lične higijene i pružanja medicinske pomoći dovelo u stanje minimalnih standarda propisanih Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata

543. S tim u vezi, vijeće prije svega primjećuje da iz činjeničnog opisa tačke II precizirane optužnice, nije jasno za koji se objekat isti tereti kada su u pitanju uvjeti. Kada je u pitanju objekat Silos, za koji je Vijeće već utvrdilo da je SJB Hadžići preuzela organizaciju službe bezbjednosti zajedno sa TO –om od sredine jula 92. godine, da bi bila izvršena primopredaja objekat Silos u nadležnost SJB Hadžići, na osnovu Odluke Ratnog predsjedništva od 06.10.92. godine, koje stanje je trajalo do 05.11.92., od kojeg momenta optuženi Čović Fadil, kao načelnik SJB Hadžići, više nije nadležan za Silos- Takođe, iz materijalne dokumentacije je vidljivo da SJB Hadžići nije nikada bila nadležna za uvjete u Silosu. Naime, Vijeće ističe da nema dokaza da je optuženi Čović Fadil ikada obavješten o uvjetima u Silosu za period od 08.05.92. do 06.11.92., niti je od njega išta traženo da učini kako bi se uvjeti poboljšali, budući da su se upravnici isključivo obraćali Komandi TO odnosno 9. Brbr i Ratnom predsjedništvu, iz kojih razloga Vijeće ne nalazi optuženog Čović Fadila odgovornim, da iako je bio izvještavan, nije poduzeo potrebne aktivnosti kako bi se stanje uvjeta u objektu Silos popravilo. Optužba ga tereti da je propustio da poduzme potrebne aktivnosti kao član Kriznog štaba i Ratnog predsjedništva, međutim, imajući u vidu stav Vijeća da je radom tih organa rukovodio njegov predsjednik, koji je i potpisivao sve Odluke, to Vijeće smatra da optuženi Čović Fadil ne može biti za isto odgovoran kao član. Kada je u pitanju objekat Krupa, optuženi Čović Fadil također, prema provedenim dokazima, nije bio odgovoran niti nadležan za uvjete u Krupi.

544. Kada je u pitanju optuženi Šabić Mirsad, Vijeće ističe da iz provedenih dokaza ne proizlazi da je isti bio odgovoran za uvjete u OŠ 9. Maj u Pazariću, niti da je bilo koga o tome obavještavao, osim što je upravnik Krupe u više navrata obavještavao Komandu o brojnom stanju u školi, te o prebacivanju zatočenih lica iz Krupe u školu.

545. S tim u vezi Vijeće je izvršilo uvid u Biltene i Službene izvještaje SJB Hadžići za period juni do oktobar 92. godine, i isti se uglavnom odnose na vršenje pretresa, privođenja lica na osnovu Odluke Ratnog predsjedništva, oduzimanje ilegalnog oružja, uzimanje izjava od tih lica, spiskovi pronađenog oružja, vršenje uviđaja (dokazi od **T-331 do T-380**), koje uglavnom niti je potpisivao Mirsad Šabić, niti su mu isti dostavljani, a i ne odnose se na uvjete u školi. Također, Vijeće je analiziralo i dokaze **T-363**, a radi se o Biltenima za 31.08.92., koji je sačinio Čuljević Rifet, načelnik odjeljenja za suzbijanje kriminaliteta SJB Hadžići, u kojem se navodi da su krim radnici radili na rasvjetljavanju

pojave unošenja hrane, odjeće, i pismenih poruka u školu, međutim ovaj dokument niti je sačinio Šabić, niti mu je ovo dostavljeno. Također, i dokaz T-364, izvještaj Čuljević Rifeta u kojem se navodi da su krim radnici na terenu došli do saznanja da se na ljekarske preglede u ambulantu Pazarić primaju uglavnom ljudi koji se tamo presvlače, primaju hranu od porodica, zbog čega se traži da načelnik Saniteta Oružanih snaga organizuje ljekarske preglede u prostorijama zatvora.

546. Naime, iz provedenih dokaza proizlazi da optuženi Šabić nije kao *de facto* komandir OŠ Pazarić bio u obavezi da se stara o uvjetima, niti su njemu dostavljane bilo kakve Odluke koje su se odnosile na uvjete, niti je on ikoga o tome obavještavao. Naime, za razliku od objekata Silos, a i Krupa, koji su imali svoje upravnike, odnosno rukovodnu strukturu, i u kojim su objektima upravnici stalno boravili, i koji objekti su, zavisno od vremenskog perioda, bili u ingerenciji određenih struktura, OŠ u Pazariću, kao zatočenički objekat, u kojem su od početka juna pa do sredine oktobra 92. godine boravila zatočena lica, nije funkcionislala kao druga dva objekta, sa tačnom strukturom i upravom, gdje se tačno zna ko kome odgovara i za što.

547. Činjenica jeste da je Mirsad Šabić bio *de facto* komandir PS Pazarić, te je isti u školi povremeno boravio, ali njegova prisutnost u školi nije bila vezana isključivo za zatočena lica, nego za obavljanje dužnosti komandira, čiji policajci, kao podređeni optuženom, su učestvovali u obezbjeđenju zatočenih lica, koji su bili smješteni u fiskulturnoj sali, ali i u njihovom dovođenju, zbog čega je Vijeće ranije zaključilo da je optuženi Mirsad Šabić odgovoran za pritvzakonito zatvaranje i držanje zatočenih lica u školi.

548. Međutim, obzirom da nema dokaza da je optuženi Šabić ikada ikoga obavjestio o uvjetima, niti je njega iko o tome obavještavao, a s druge strane cijeneći činjenicu da su ta lica bila zatočena u školu na osnovu odluke Kriznog štaba od 14.05.92., da su prostorije Kriznog štaba i Ratnog predsjedništva bile upravo u prostorijama OŠ, te da su pomenuti organi svaki dan zasjedali, Vijeće zaključuje da je isto bilo i nadležno i za uvjete u školi, u smislu da je imalo ovlaštenja da ih mijenja, kroz donošenje odluka ili naredbi.

549. Stoga, iz svih navedenih razloga, Vijeće je optužene Hujić Bećira, Čović Halida i Šabić Mirsada, oslobodilo odgovornosti da su, u periodu od maja 1992. godine do januara 1996. godine, svaki od njih za vrijeme obavljanja već pomenutih funkcija, kao rukovodna lica, vršeći nadzor nad uvjetima zatočenja, iako su imali ovlaštenja da mijenjaju uvjete zatočenja, da određuju dnevni režim zatočenika i da im odobravaju veću slobodu i prava unutar logora „Silos“, „Krupa“ i OŠ „9.maj“, uključujući pri tome razumne životne i higijenske standarde, nisu koristili takvim ovlaštenjima u dovoljnoj mjeri, budući da Vijeće, kako je to već obrazloženo, nije našlo da su ovi optuženi, kao rukovodna lica, imali ovlaštenja da mijenjaju uvjete zatočenja.

TAČKA III OPTUŽNICE

Osudjujući dio- optuženi Fadil Čović, Nezir Kazić, Bećir Hujić, Mirsad Šabić i Nermin Kalember

Nečovječno postupanje, kao namjerno nanošenje teške tjelesne povrede, duševne patnje, ili povrede, ili ozbiljnog napada na ljudsko dostojanstvo

550. Radnje opisane u tački III optužnice, za koje je Vijeće optužene Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Huića i Nermina Kalembera oglasilo krivim, Vijeće je pravno kvalifikovalo kao nečovječno postupanje, uslijed koga su oštećeni trpili tešku tjelesnu ili duševnu patnju ili povredu, odnosno ozbiljan napad na ljudsko dostojanstvo, a koje postupanje je u suprotnosti sa zajedničkim članom 3. stav 1. tačka a) Ženevskih konvencija.

Tačka III 1a optužnice

551. U vezi premlaćivanja od strane stražara i lica sa strane, uz znanje i pristanak upravnika Huić Bećira, opisana u tački III1a optužnice, govorili su brojni oštećeni, kao što su svjedoci Slavko Jovičić, Dragan Regoje, Nedeljko Samouković, Šuvajlo Đorđe, Lazar Krstić, Uglješa Kuljanin, Mladen Šuvajlo, Branko Šuvajlo, Nedeljko Magazin, Srpkio Andrić, Miroslav Glavaš, Dragan Mutabdžija, Vinko lale, Spasoje Kovačević, Milorad Pandurević, Slavko Cerovina, Boro Šuvajlo, Jovo Krstić, Radmilo Šogura, koji su u svojim iskazima govorili o tome kako su, tokom zatočenja u objektu Silos, bili lično izloženi premlaćivanju od strane stražara ili su bili u prilici da vide udaranje drugih lica, ili bi čuli njihove jauke nakon izvođenja od strane stražara u hodnik, nakon čega bi ta zatočena lica bila vraćana s vidnim povredama u ćelije.

552. Budući da saslušani svjedoci nisu potvrdili premlaćivanje svih oštećenih navedenih u tački III1a, to je Vijeće imena tih lica izostavilo iz izreke presude.

Udaranje zatočenika od strane stražara

553. Svjedok **Jovičić Slavko** svjedočio je da su se stražari u „Silosu“ prema zatvorenicima ponašali katastrofalno, mogli su da izvedu koga su htjeli i ko god im je smetao mogli su da ga prebiju do mile volje. A logoraši se nisu smjeli obratiti nikome da prijave i da traže zaštitu, čak ni svom komšiji u ćeliji nisu smjeli pričati. Svjedok smatra da je uprava znala da se određeni logoraši prebijaju i zlostavljaju. Svjedok navodi da niko od tih batinaša nije bio smjenjen, te smatra da je to odgovaralo svima. U nekoliko navrata svjedoka su tukli čuvari, ali ne zna im imena, te pojašnjava: *“...vi kad vidite stražara, morate prvo, ako možete da ustanete, da oborite glavu, a ne da gledate u njega, jer kuda će vas tući, da li po glavi ili po leđima vi se ne smijete okrenuti.”* Zatim je svjedok opisivao da su ih stražari tjerali da kleknu, da stave glavu na beton, da klanjaju, da uzviču „Allahu Ekber“ i sve druge parole koje su im padale na pamet. Također je opisivao da su ih stražari tjerali da se prislone uz zid okrenute glave zidu, a onda su ih otpozada udarali. Svjedok je opisao i da je pretučen nakon bjekstva sa radova Mladena i Petka Goluba, kada su ga optužili da je on organizovao bjekstvo, tako da su prema njemu vršili zlostavljanja, iznuđivanja, prebijanje, i to lica Zijo Čatić i jedan policajac Hota, a koji su ga i u Hrasnici tukli. Ovo prebijanje je bilo u kancelariji upravnika logora, Čović Halida, sjeća se da je datum bio 22.april, ali nije siguran da li je bila 1994. ili 1995. godina. Svjedok **Regoja Dragan** navodi da je tokom 1992. godine stražar Fišo Suljo iz ćelije izveo Golub Ranka zv. Šiško, čuli su kako ga tuče, a potom je Golub bio u samici 2-3 dana. Također je svjedočio da je izvjesni Azir izveo iz ćelije Radeta Krstića koji se u ćeliju vratio pretučen, Čičko Husein je u ćeliji pretukao Tihomira Krstića i Čovića zv. „Maca“. Svjedok je opisivao kako je njega jednom prilikom, kada je iznosio kantu iz ćelije, udario i šutao stražar Kazić Mujka, opisivao je kako ga je udario u leđa i stražnjicu, a sadržaj iz kante se prosipao. Svjedok **Šuvajlo Boro** svjedočio je o zlostavljanjima i mučenjima zatvorenika u „Silosu“, te je opisivao da je on lično više puta tučen od strane stražara. Pretučen je i nakon ispitivanja od strane Milana Božića. Opisivao je da ga je nakon ispitivanja, iz ćelije ponovo

izveo stražar Šahić, odveo u jednu prostoriju za žito, gdje je teško pretučen, sjeća se udarca iza vrata, nakon čega je pao u nesvijest. Svjedok **Krstić Lazar** svjedočio je da su iz njegove ćelije najviše izvođeni Pandurević Milorad, Simo Lalušić, izvjesni Savić, prozovu ih da izađu na hodnik i tamo urade „to što treba da urade“ i onda zovu njih dvojicu iz ćelije da ih unesu. Svjedok **Nedeljko Magazin** navodi da je Tomu Goluba jednom prilikom iz ćelije u „Silosu“ u kojoj su skupa boravili izveo komšija Fišo i čuli su da ga tuku, a nakon što je vraćen u ćeliju, Tomo je bio premlaćen, imao je slomljenu vilicu, nos, vidjeli su se komadi krvi iz usta. Svjedok **Kovačević Božo** navodi da je nakon zatvaranja u ćeliju kada je doveden 06.06.1992.godine, oko dva sata nakon ponoći, prozvan zajedno sa Kuljanin Uglješom i rečeno im je da se odvoje od grupe, te su tada počeli udarati Kuljanina palicom, pištoljem, nakon čega je i Kovačević Božo pretučen te je izgubio svijest. Premlaćivanje je vršeno u ćeliji. Svjedok Kovačević Božo opisivao je da se jednom prilikom vraćao sa vodom u ćeliju, kada mu je jedna grupa rekla da sačeka i da stavi ruke na betonske stepenice i neko ga je udario puškom po desnoj ruci, te se svjedok Kovačević usljed bola onesvijestio. Kada je došao sebi, nalazio se u ćeliji i bio je mokar, te Kovačević pretpostavlja da su ga poljevali vodom da se osvijesti. Kovačeviću je ruka oko 20 dana bila otečena i trebalo mu je mnogo vode da spusti temperaturu. Svjedok Kovačević Božo navodi da ne može reći ko je bio stražar, a ko ne, te da su stražari stajali gore, da su dolazili po grupama od trojice ili četvorice, a moglo je i njih 10 da uđe i posmatra odgozgo. Svjedok **Andrić Đorđe** navodi da stražari nisu bili korektni, navodi da su to bili ljudi koji nisu znali ni za kakva ovlaštenja, većinom su to bili ljudi sa sela, neki nisu ni vojsku služili, nisu znali šta je stražarska služba. Sve batine koje je dobijao bile su od stražara. Opisivao je kako su jednu večer došla trojica momaka, izveli Plakalović Vasu, istukli ga, te da je on potom cijelu noć plakao. Svjedok navodi da su to bili Vasini učenici, te da su ga tukli zato što im je bio učitelj. Svjedok lično je bio tučen četiri puta. Opisivao je kako su ga noću izvodili, u toku dana ga ispitivali za oružje, nije mogao priznati, jer nije imao, a potom bi naveče bio izveden i tučen. Svjedok **Lale Vinko** svjedočio je da je njega odmah po dovođenju u „Silos“ udarao i verbalno vrijeđao stražar po imenu Azir. Svjedok se također sjeća i premlaćivanja Pandurević Milana, Boška Mrkaje, te Borović Miladina. Također je govorio o situaciji kada je njega lično udario stražar Čičko Husein, a tom prilikom je teško pretučen Đorđe Vidić. Svjedok **Nedeljko Samouković** je ispričao da je imao problem s Kazić Mujom. Ispričao je za događaj iz proljeća 93. godine, kada je radio za mašinom, a njemu je jedan vojnik dao kutiju cigara koji je bio rukovodilac i došao je sa kapije i rekao Muji Kaziću za njega, i onda ga je on taj dan izudarao i ubacio u ćeliju. Udaran je svakuda, kasnije je snimio i bio je prelom sedam rebara. Kao posljedica se razbolio, bila je upala pluća. Svjedok **Gavro Šarenac** u vezi ponašanja stražara u silosu, ističe da niko nije računao udaranje palicama, najgore je kad po noći svedu u podrumu i to ječi od jaukanja, a palice i šamare niko nije brojao. Stražar Ibrahim Dulić ga je tukao palicom kad se npr. izlazi vani na tolaet, u ćeliji nije tukao. Više puta je to bilo. Stražar Šaha ga je tukao palicama kad se izlazi vani onim danima, uglavnom svaki puta je bar palicom udarao, to je bilo uobičajeno. Svjedok **Dragan Mutabdžija** je rekao da je bilo još sličnih situacija, da su ga prozvali iz ćeliju, odveli u mračni dio hodnika gdje je bivao pretučen, svjedok kaže da je dobivao jake batine ali da se nije moglo vidjeti koga je tuka, i pretpostavlja da nije bio niko u Silosu a da nij e bio maltretiran. Svjedok je dobio batine od čuvara Lendera i Fiše, rekli su da je svjedok planirao bjekstvo iz Silosa i da je odveden kod upravnika. Kod upravnika se kratko zadržao, vraćen je u ćeliju a opet je prozvan od strane stražara Lendera koji ga je udario pesnicom a Fišo nogom u glavu, poslije su ga unijeli u ćeliju.

554. Svjedok **Vinko Bešlić** je došao oko mjesec i po dana (druga polovina juna ili juli mjesec) poslije pritvaranja, radi uzimanja izjava, te ističe da su zatočenici bili neobrijani i

zapušteni i Gosto mu je rekao da povede računa jer imaju Vaške. Pitao je za prostoriju u kojoj bi mogao razgovarati i onda su mu dali prostoriju u Silosu. Naredni dan su pristupili uzimanju izjave. Naredni dan kad su obavili razgovor sa **Milom Bratićem**, pošao je da obavijesti Munju o podacima. Svjedok je tražio one koji su "najgori" i onda je pomenut Mile Bratić, Dejan Golub i Radojka Pandurević i on je izabrao Bratića. Unutra su sjedili on i Darko Božić i onda kad je stražar pokucao, vidio je da mu je na rukama i glavi sasušena krv. Vidjevši stanje u kojem je Milo doveden, svjedok je izašao na hodnik i povikao Beća i onda ga pitao šta se dešava i rekao mu dođi i vidi i on je rekao da ne može biti prisutan 24 sata, a onda je svjedok rekao za zamjenika. Rekao mu je da će neko morati za to odgovarati. Svjedok mu je dao da se umije i onda su pošli razgovarati, svjedok je vidio da on nije u stanju pa su razgovor obavili naredni dan. Naredni dan, evo papir i olovka i piši šta znaš. Kasnije je i on pomogao oko pisanja. Pisao je od njegovog prestanka posla do dolaska kući i da priča o situaciji oko naoružanja i ostala slična pitanja. On je govorio, a oni su to uobličili i on je na kraju opisao. Svjedok je i kod Mile rekao ko je i šta je i Milu je ostavio ručak jer mu nije dao da ide na ručak jer je navodno njih išlo 4vero na jednu činiju po 5-6 kašika i malo kruha. i kad je završio svjedok je tražio da mu neko donese hrane i kuharica je donijela veknu hljeba i hrane i on mu je rekao da ponese u ćeliju i da će se vidjeti sutra i on je tražio da tu jede jer će mu zatvorenici oteti tako da je tu pred njima jeo i onda je otišao u ćeliju. Također i Dejan Bratić je imao je ranu na vratu i ona se zagnojila, u nju je mogla stati kutija šibica i svjedok je tražio od Beće da dođe sestra i ona je to previla i oni su nastavili sa razgovorom i onda je on rekao da je pao niz stepenice. Sa Dejanom je isto bilo, bio je nekomunikativan i razgovarali su o tome ali se od njega nije moglo znati ništa posebno, samo je rekao da je pao niz stepenice.

Udaranje oštećenih od strane drugih nepoznatih lica koja su dolazila s vana

555. Nadalje, Vijeće ističe i to da su svjedoci-oštećeni govorili i o premlaćivanjima ne samo od strane stražara, nego su često pominjali i druga nepoznata lica, koja su dolazila iz vana.

556. **Svjedok Slavko Jovičić** je pojasnio da svako kome je palo na um, ne samo stražari, mogao je da uđe, pa su čak ulazila i djeca sa ulice da tuku zatvorenike, a naročito u početku kada su Muslimani dolazili po žito u „Silos“. Svjedok **Spasoje Kovačević** smatra da su premlaćivanja uglavnom izvršila lica sa strane, te da su to bili ljudi koji su došli i koje su stražari vjerovatno pustili ili su sami ušli. **Svjedok Vinko Lale** svjedočio je da su u „Silos“ ulazili i ljudi iz vana. Opisivao je situaciju kada je lice za koje je poslije saznao da je „Zuka“ postrojio njega i Kovačević Spasoja ispred „Silosa“ i repetirao pušku, ali da je drugo lice koje je bilo sa njim tada rekao da nisu zbog toga došli, te da su došli „zbog Dragana“. Svjedok je vidio da su ta lica nosila metalnu šipku ili armaturu dužine oko 80 cm. Svjedok **Uglješa Kuljanin** je opisao događaj kada su ušla trojica u crnim košuljama u njegovu ćeliju. Postrojili su ih i pitaju za **Božu Kovačevića**, on je istupio i jedan ga je u potiljak udario škorpionom. On je pao i nije ustao. Svjedoka su prozvali i četveronoške, tukao ga palicom 15 minuta. Neko ga je poslao. Te momke ne zna, kako su oni mogli znati da mu je djevojka Muslimanka. Tukao ga kulturno palicom, a dobro su ga tukli. Nije ga udarao po glavi, tukao je po leđima i bubrezima. Pitao je da li je voli da li će je ženiti i prestali su. To je bilo možda mjesec ili manje po dovođenju u Silos. Tražio je da ide doktoru. Odveli su ga, noge su mu bili otečene, kad su ga vraćali Kalember i Horman su ga slomili. Udarali ga nogama, rukama, kundakom i šakama u holu između ćelija. Kasnije ga ubacili u ćeliju i gotovo. Nije se imao kome obratiti niti je smio. **Svjedok Branko Šuvajlo** je pojasnio da po njegovoj procjeni svi stražari su isključivo morali da rade i da poštuju naredbe upravnika zatvora. Jer, ako je upravnik zatvora prvi čovjek znači

koji mora u svakom momentu da zna šta se dešava u Silosu, kakvi su uvjeti u Silosu, postupanje sa zatvorenicima, nedopustivo je po njemu da ćelija recimo bude tu otključana, da uđe ko hoće, da otvori vrata, da izvede čovjeka, da ga izbuba, te je po njemu najkompetentnija ličnost koja mora to da zna i da o tome računa vodi je upravnik. I sjeća se jednom, u ćeliju broj 11 došao je neki čovjek ovaj, da li je bio civil, ustvari bio uniformisano lice, naredio je, znači ćelija je bila otključala tačno, znači nije se čuo ključ da otključava, ušao je, da svi ustanu uza zid, i rekao doslovno, *ima da stojite, nećete se izležavati više dok se ja ne vratim*. Ukoliko bude neko legao ili sjeo, oni ubiju. Oni su to normalno besprijeckorno poslušali, stajali su uza zid. Da li je možda prošlo jedno sat vremena, da je došao Beća i kaže *judi mcji pa što vi kaže stojite ovde. Kako što, naredio nam čovjek, pa ko smije to narediti, ko to smije (nejasno)...kako smije ulaziti, pa i ja se reko pitam ko smije*. Apsurd je recimo bez znanja prvoga čovjeka da neko može ulaziti unutra, da proziva čovjeka kako hoće, da ga izvodi kako hoće, da ga posjećuje. Takvih sutiacija je bilo više u Silosu da ulaze neki nepoznati ljudi, sjeća se neka akcija je spremna bila na Hadžiće, došli neki ljudi tu i jedan je čovjek ušao tamo u ćeliju, razvukao mitraljez, kaže *sad ću sve pobiti kaže, ali ću vas kaže ostaviti ovaj žive do, do ujutru, kaže, čim se ovaj vrati, ako, onda ću vas pobiti onda*. Svjedok Mladen Šuvajlo je takođe rekao da su stražari tukle zatočenike, te se sjeća da je iz njegove ćelije izveden Golub Tomislav koji kada se vratio je bio sav toliko isprebijan, da je svjedok mislio da neće preživjeti, povraćao je krv, svjedok mu je tada pomogao koliko je mogao, kada je dosao sebi, rekao mu je da ga je tukao Šaban Golubic i Ibrahim neki.

557. **Svjedok Muhamed Merdžanović**, referent u Organu bezbjednosti 9. brbr., je na okolnost dolaska lica sa strane izjavio da u „Silos“ nije mog'o da uđe svak'. Mogla su lica koja su imala odobrenje, dakle pripadnici vojne bezbjednosti i pripadnici policije kad je postojala potreba za uzimanjem izjava. „Silos“ je imao žičanu ogradu oko sebe, a bila je kontrolnopropusna stanica, odnosno kapija, gdje se moralo prilikom ulaska evidentirati, i nakon toga je kontaktiran upravnik zatvora da li da primi toga nekoga, i tako se jedino moglo. Znači po odobrenju se moglo ulaziti samo. Svjedoku je predočena ranija Izjava data u Tužilaštvu na okolnost ulaska i ophođenja prema zatočenim licima, te svjedok ističe da je do pojavljivanja međunarodnih predstavnika bilo vjerovatno maltretiranja, *„al' ja ja to ne mogu tvrditi, ja sam to čuo. Pričalo se svašta, pa judi mcji svašta se govori i ono.“* Pričalo se da je bilo maltretiranja zatvorenika, ali on to ne može potvrditi, jer je to bilo prije nego se on tu pojavio. Svjedok potvrđuje da je tada u izjavi pričao da je čuo da je bilo maltretiranja i eto, *„Čuo sam da je bilo maltretiranja od strane kog, kako i u kom obimu to ne znam zaista“*. Također, svjedok je potvrdio da je kroz ovo područje prolazilo puno vojnih i paravojnih jedinica. Između njih je bilo i razuzdanih, drogiranih, pijanih vojnika. Kad je dolazilo do gubitaka, poraza na ratištu, neki od njih su od, svoj bijes ispaljivali na tim zatvorenicima. Također svjedok opisuje da dolaskom Ibrića Muje za načelnika, da su se uvjeti u „Silosu“ promijenili na bolje, i da više do takvih upada nije moglo doći ni teoretski. Dakle, uspostavlja se saradnja i upravnik ne bi dozvolio takvo maltretiranje zatvorenika.

558. Na okolnosti da su stražari ili lica sa strane, sa platformi, uz psovke i prijetnje, tjerali zatvorenike da se međusobno tuku, govorili su i svjedoci Momčilo Mrkaja i Nedeljko Njegovan, Gavro Šarenac.

559. **Svjedok Momčilo Mrkaja** je opisao da se od stražara sjeća i Dulić Šefika i brata, te Kalembera. Svjedok se sjeća situacije kada je, negdje 3. ili 4. dan od dolaska, Kalember sa platformie prozvao Đorđa Vidića i pitao ga zašto je ubio njegovog amidžu u Brijesću i rekao mu je da se sjeti do sutra, a naredin dan ga je izveo i čuli su jauke, bilo je strašno

koliko ga je tukao, i kad je ušao bio je sav otečen, u pantalone je izvršio i veliku i malu nuždu.

560. Na okolnost da su zatočenici u Silosu udarani i maltretirani od strane čuvara ili drugih lica proizlazi i iz materijalne dokumentacije, kao što su Službene zabilješke ili policijski izvještaji, u kojim se pominju situacije kada su zatočena lica premlaćivana, a koje informacije je dostavljao i upravnik Hujčić Bećir.

561. Dokaz **T – 142** Informacija o nekim saznanjima vezanim za ponašanje čuvara u privremenom zatvoru Tarčin, broj: 17-8/02-145/92 od 21.09.1992. godine, u potpisu načelnik sektora za poslove policije Refik Tufo, u kojem se navodi da postoje informacije da pojedini čuvari se ponašaju suprotno normama, te se nekorektno ponašaju prema posjetiocima zatvora, a prema zatvorenicima gaje prijateljske odnose da bi ih iskoristili u vlastite svrhe; dokaz **T – 156** Službena zabilješka broj: 17-2/03-1-59/94. godine, od 15.04.1994. godine, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić, u kojoj se navodi da je dana 10.04.94. su u PS Pazarić dovedena tri lica srpske nacionalnosti koje su nasilno oteli građani iz Istočne Bosne, kada je masa okupljenih građana izvršila nasilno razoružavanje čuvara i provalila u Silos i tom prilikom su odvedeni Pandurević Milorad, Bratić Mile i Čović Milivoj, koji su zahvaljujući brzom intervenciji policije pronađeno i dovedeni a potom i vraćeni u Silos; dokaz **T – 388** Sl. zabilješka o ponašanju pojedinih čuvara u zatvoru, broj: 17-8/02-24/92, od 01.07.1992. godine, zabilješku sačinili Hujčić Bećir i Gosto Salko, krim. inspektor, na okolnost saznanja da pojedini stražari u Silosu u noćnim satima udaraju i maltretiraju zatvorenike ili ih izvode napolje i udaraju; dokaz **T – 690** / iz O - 948. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, od 06.02.1993. godine, upućen Načelniku za bezbjednost, sačinjen od strane Hujčić Bećira, u kojem se navodi da je grupa od 5-6 pripadnika Zukine jedinice sa Igmana upala u ćeliju broj 8 i tukla i maltretirala zatočenike.

562. Sve ove iskaze, Vijeće je prihvatilo kao vjerodostojne, uvjerljive i istinite, i ocjenom istih je, van razumne sumnje, zaključilo da su se u objektu Silos dešavala premlaćivanja i to na način da su zatočena lica udarana od strane stražara ili trećih lica na hodnicima, kojom prilikom su ih udarali nogama, rukama, drškama pištolja, kundacima pušaka, ili na način da su u ćelije ulazili stražari ili lica sa strane i u ćelijama tukli zatvorenike ili na način da su stražari ili lica sa strane sa platformi koje su se nalazile iznad ćelija uz psovke i prijetnje zatvorenike tjerali da se međusobno tuku. Navedena premlaćivanja su se dešavala kontinuirano, kroz duži vremenski period, ista su posebno bila izražena i učestala u periodu od zatočenja početkom juna 92. pa do jeseni iste godine, ali su se dešavala i nakon ovog perioda. Nakon što bi lica bila premlaćena, isti bi bili ubacivani u ćelije, i vrlo često bi bili bez svijesti, krvavi, sa podlivima, masnicama, curila bi im krv, te su im bile nanošene teške tjelesne povrede u vidu slomljenih ekstremiteta, vilica, zuba.

563. Kada je u pitanju odgovornost optuženog Bećira Hujčića, cijeneći činjenicu da se optuženi teretio za udaranja opisana u tački III1a precizirane optužnice, na način da su se udaranja od strane stražara i trećih lica odvijala uz znanje, odobrenje i pristanak upravnika, Vijeće ističe da niko od svjedoka nije potvrdio da su takva udaranja bila uz odobrenje upravnika Silosa, i to optuženog Hujčić Bećira (kada je u pitanju optuženi Čović Halid (u odnosu na Mešanović predmet razdvojen) kao upravnik, budući da Vijeće nije našlo dokazanim tačke optužnice koje se odnose na premlaćivanja u Silosu za period kada je Čović Halid bio upravnik, to je njega oslobodilo odgovornosti, o čemu će kasnije biti više riječi).

564. Mađutim, kada je u pitanju postojanje znanja i pristanak na naprijed opisana premlaćivanja, Vijeće ističe da se takva kontinuirana udaranja nisu mogla dešavati bez znanja, a time i pristanka upravnika Hujić Bećira. Naime, brojni svjedoci, među kojima su Spasoje Kovačević, Vinko Lale, Momčilo Mrkaja i Nedeljko Njegovan, su potvrdili da je upravnik Hujić svaki dan bio prisutan u Silosu gdje je imao svoju kancelariju, da je vrlo često obilazio ćelije, obraćao se zatočenicima. Stoga, imajući u vidu navedeno, a posebno cijeneći činjenicu da su se ova premlaćivanja dešavala u samom objektu, i to najčešće na hodnicima ispred ćelija, da su premlaćivanja bila stalna i kontinuirana pojava, da su se mogli čuti jauci i zapomaganja, da su nakon premlaćivanja zatočena lica ubacivana nazad u ćelije, da su na njima bile vidne povrede, krvoliptanja, vrlo često su bili i bez svijesti, te da je upravnik Hujić često lično obilazio ćelije, Vijeće zaključuje da su se takva premlaćivanja dešavala uz znanje, a time i pristanak upravnika Hujić Bećira.

565. Osim toga, **svjedok Muhamed Merdžanović**, referent u Organu bezbjednosti 9. brbr., je govorio o samoj proceduri ulaska trećih lica u objekat Silos, navodeći da u „Silos“ nije mogao da uđe svako, već samo lica koja su imala odobrenje, ističući da je postojala kapija gdje se moralo prilikom ulaska evidentirati, i nakon toga je kontaktiran upravnik zatvora da li da primi toga nekoga, i tako se jedino moglo ući u Silos.

566. U prilog činjenici da je optuženi Hujić znao za takva premlaćivanja govore i materijalni dokazi **T – 388** i **T-700**. Dokaz **T – 388** je Službena zabilješka o ponašanju pojedinih čuvara u zatvoru od 01.07.1992. godine, zabilješku sačinili Hujić Bećir i Gosto Salko, krim. inspektor, na okolnost saznanja da pojedini stražari u Silosu u noćnim satima udaraju i maltretiraju zatvorenike ili ih izvode napolje i udaraju, o čemu je svjedočio i **svjedok Gosto Salko** koji je potvrdio navode iz zabilješke, rekavši da ne zna jel nešto poduzeto nakon ovoga. Takođe, u kontekstu znanja upravnika Hujića za premlaćivanja, relevantna je i dokaz **T – 690** / iz O - 948. Izveštaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, od 06.02.1993. godine, upućen Načelniku za bezbjednost, sačinjen od strane Hujić Bećira, u kojem se navodi da je grupa od 5-6 pripadnika Zukine jedinice s Igmana upala u ćeliju broj 8 i tukla i maltretirala zatočeničke.

567. Stoga, Vijeće je našlo da je optuženi Hujić Bećir, za vrijeme dok je bio upravnik Silosa, odgovoran zbog svog nečinjenja, odnosno pasivnog držanja i time propuštanja da postupi u skladu sa njegovim ovlastima i obavezama koje je imao kao upravnik u odnosu na stražare, posebno ako se ima u vidu i činjenica da je isti bio prijeratni iskusni čuvar u KPZ Sarajevo. Odnosno, upravo time što optuženi Hujić Bećir nije ništa poduzeo da kao upravnik spriječi takvo postupanje prema zatočenim licima, optuženi je zapravo dao svoj pristanak stražarima da se tako ponašaju, stvarajući atmosferu u kojoj su takva djela dopustiva, iako je imao obavezu da isto spriječi. Činjenica jeste da je Vijeće, analizom provedenih dokaza, uvjerenja da upravnik nije imao ingerencije da samoinicijativno smijeni nekog stražara, međutim imao je mogućnost da takvu smjenu zatraži od nadležnih, ili na bilo koji drugi način iskaže svoje jasno i nedvosmisleno neslaganje sa činjenicom da se zatočenici premlaćuju od strane stražara, odnosno trećih lica, jer je o navedenom nesporno bio upoznat.

568. Kada su u pitanju optuženi Čović Fadil i Kazić Nezir, istim se stavlja na teret da obzirom na rukovodeće funkcije, nisu organizovali obezbjeđenje objekata na način da spriječe da stražari i druga lica ulaze u Silos i zlostavljaju zatočena lica. Vijeće ističe da iz dokaza **T-690** proizlazi da je optuženi Kazić Nezir od strane upravnika Hujić Bećira obavješten o premlaćivanjima na način da je grupa od 5-6 lica upala u ćeliju i tukla

zatvorenike, dok je optuženi Čović Fadil, kako to proizlazi iz dokaza **T-388**, obavješten od strane upravnika da pojedini stražari noću ulaze u ćelije i udaraju zatočena lica.

569. U kontekstu postojanja saznanja optuženih Čović Fadila i Kazić Nezira za prelaćivanja zatočenih lica kako od strane stražara, tako i od trećih lica, ulazak trećih lica, Vijeće je imalo u vidu i iskaz **svjedoka Muhameda Merdžanovića**, inače referent za bjezbjednost u brigadi, koji je izjavio da je znao da je u Silosu bilo vjerovatno maltretiranja, ali da ne zna u kojem obimu i od strane koga, te da se pričalo o tome. Svjedok je također naveo da je kroz to područje prolazilo puno vojnih i paravojnih jedinica, među kojima je bilo i razuzdanih, drogiranih, pijanih vojnika, a osim toga, kada je dolazilo do gubitaka i poraza na ratištu, neki od njih su svoj bijes ispaljivali na tim zatvorenicima. Također svjedok opisuje da dolaskom Ibrica Muje u septembru 93. godine, za načelnika, da su se uslovi u „Silosu“ promijenili na bolje i da više do takvih upada nije moglo doći ni teoretski.

570. Međutim, i pored činjenice da su to znali, nijedan od njih, za vrijeme dok su bili odgovorni za obezbjeđenje u objektu Silos, nisu ništa poduzeli kako bi ubuduće spriječili takva postupanja, iako su za to imali ovlasti, poput smjene stražara, zabrane takvog ponašanja, uvođenja kontrola i druge mjere, iz kojih razloga ih Vijeće nalazi odgovornim za nečovječna postupanja prema zatočenim licima, na način da svojim radnjama, mjerama ili na bilo koji drugi način, spriječe i onemoguće dalja prelaćivanja.

Tačka III1f precizirane optužnice(tačka III 1b izreke osuđujućeg dijela presude)

571. U vezi sa prelaćivanjem od strane optuženg Kalember Nermina, Vijeće ističe da su gotovo svi svjedoci govorili o surovosti i arogantnosti stražara Kalembera, navodeći da je to bio stražar koji ih je najviše tukao i udarao, i koga su se najviše bojali. Tako su lično prelaćivanje od strane Kalembera potvrdili svjedoci Uglješa Kuljanin, Božo Kovačević, Krstić Jovo, Milorda Pandurević, dok su bili svjedoci udaranja oštećenih Vidić Đorđa, Ilije Njegovana, Mrkajić Boška, Mrkaja Dragana, Vase Plakalovića.

572. **Svjedok Radmilo Šogura** je za stražara Kalembera izjavio da je bio strog, drzak, bezobrazan, sa puškom je mislio da je Bog i batina i nije razmišljao da će sve to možda proći. Sa puškom u ruci je mislio da je vrhovni zakon. Pred njegovim očima nije, ali čuo je da je tamo neke tukao, ali on to nije vidio i ne želi da griješi dušu. **Svjedok Vinko Lale** je bio svjedok prelaćivanja **Pandurević Milana**, njega je tukao Kalember zbog toga što je bila neka prosuta voda, to je bio urin koju je neko od staraca pomokrio, tukao ga je i nogama, dok je bio na podu, djed Milan je imo 75 ili 76 god. Drugi slučaj je bio prelaćivanje **Boška Mrkaje i Đorđa Vidića**, kada je Mrkaja htio da od papirića napravi šah, i onda je to bio razlog da se istuče i pojede te papire, misli da je opet to bio Kalember, nije prošlo 5 do 6 minuta i stražar kaze „*Ti crni brko ustani*“ i svjedok je takođe ustao, i reko je *čekajte me kod vrata*, da bi stražar Husein Cicin i Kalember uveli Boška u prostoriju gdje je bio prvi put bio zatvoren, rekao je da raširi ruke i noge, ne zna zašto je stao na sredinu prosotrije, i u tom momentu počinju jezivi krici, čovjek se derao, to je trajalo nekih 15 min, tuku ga kroz hodnik i u tom momentu na prag ćelije ulijeće Đorđa Vidića glava i zna da su ga sva trojica tukli nogama, od udaraca nogom u stomak bukvalno je sve iz njega izletilo, onda su ga podigli i doveli nazad u ćeliju, vidio je krvav trag, na lijevom uglu je bio sto i rekao mu je da pridje, što je i učinio, i on je izvadio kutiju cigareta iz džepa i dao mu je da zapali, i onda su ušli u razgovor, i on mu je rekao „*imali smo prijavu da pravite pobunu i da hocete da ubijete strazare*“. **Svjedok Momčilo Mrkaja** je izjavio da je Kalember jedini pokazivao veliku agresivnost i on je tukao, on je baš

prebijao ljude, pretukao je njegovog zeta **Đorđa Vidića**. Negdje 3. ili 4. dan on je sa platforme prozvao Đorđa Vidića i pitao ga zašto je ubio njegovog amidžu u Brijesću i rekao mu da se sjeti do sutra, a naredni dan ga je izveo i oni su čuli jauke, bilo je strašno koliko ga je tukao, kad je ušao bio je sav otečen, u pantalone je izvršio i veliku i malu nuždu. Kalember je pokazivao veliku agresivnost, a jedno jutro kad je on ušao, **Ilija Njegovan** nije ustao, onda ga je ovaj pitao zašto nije ustao i onda ga je lancem na kojem je bio ključ udario nekoliko puta jako preko leđa, te ga je tukao u ćeliji. Inače je Đorđa Vidića tukao te prilike vani, a onda ga je naredni dan prozvao i izveo vani i tad mu je dao cigaretu. **Svjedok Lazar Krstić** je rekao da je s njim u ćeliji bio Krstić Jovo, te je Kalembera lično vidio da je ulazio u ćeliju i on je Jovu Krstića tukao. Tukao ga je tačno po polnim organima i unesvješćivao. Taj jedan dan kad je ušao tada, tada ga je unakazio. Jovo je imao na sebi povrede, ali je imao pantole pa nisu bile vidljive, a tražio je medicinsku pomoć, ali nisu mu udovoljili. Imao je poluautomatsku pušku na leđima. Svjedok u vezi Kalembera također izjavi „Sve to što mogu tvrditi ko je te nered pratio u Silosu, samo mogu za njega kazati jer sam ga znao. Za druge ne mogu nikoga, jer nisam drugog znao nikog.“ **Svjedok Njegovan Nedeljko** je također potvrdio udaranje Đorđa Vidića, te je izjavio da je jednog dana Buba Kalember bio na terasi iznad ćelija, hoda i gleda, posmatra ga, momak crne kraće kose, guste brkove, pita ko si ti i on kaže Vidić Đorđe iz Brijesća i onda kaže *vi ste mog amidžu zaklali, a on kaže da je potjegao kod punca i onda kaže mu da ga sačeka kod vrata*. Nije prošlo nekoliko minuta i eto njega, otvara vrata i Đorđe je čekao, izveo ga je vani, oni su čuli pomaganje, zadržao ga je pola sata ili sat, kasnije su ga ubacili u ćeliju, nije bio za poznati. Izbijeni mu jedan ili dva zuba, oči skoro zatvorene, ležao je 2-3 dana, vodu je na slamku pio, nije mogao ni pokušavao da jede ili pije. Malo se kobeljo da bi opet Buba, dolazi gore iznad njih i zove *kaže Đorđe šta ti je bilo*, a u njega još modro, oči zatvorene i pita da li je pao ili se boji i kaže *sačekaj kod vrata*. Mislili su da će ga opet isprebijati i nije ga bilo oko 2 h, a kasnije kad se vratio rekao im je da ga nisu tukli ništa i kaže da je kopao neke kanale oko Silosa i dao mu je i cigaru. **Svjedok Božo Kovačević** je opisao da su mu čuvari bile komšije, njega nikad niko od njih nije udario ni provicirao. Bio je neki Kalember, najviše se dešavalo udaranje kad je bio on i Šahić bili, da se tuče i čuju se krikovi i jauci, to je uvijek u njihovoj smjeni. A Kalember je prozvao Radu Varagića i kad se vratio, rekao je da ga je udarao kundakom i po nogama.

573. Ocjenom iskaza svjedoka, Vijeće je, van razumne sumnje, utvrdilo da je optuženi Kalember Nermin, kao stražar u Silosu, lično učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatočenih osoba, na način kako je to opisano u tački III 1 f optužnice, što je za posljedicu imalo nanošenje snažnog tjelesnog i duševnog bola, među kojima su bili oštećeni Vidić Đorđe, Kuljanin Uglješa, Pandurević Milan, Varagić Rade, Mrkajić Boško, Krstić Jovo, Plakalović Vaso, Kovačević Božo, Njegovan Ilija, Mrkajić Božidar.

574. Obzirom da saslušani svjedoci nisu spominjali udaranje lica Borović Miladina, Lukić Branka, Andrić Milorada, Lalušić Jove i Lojanica Milorada, to je Vijeće iz izreke izostavilo njihova imena. Također, Vijeće je izostavilo i navod „konstantno“, budući da iz provedenih dokaza to ne proizlazi.

Tačka III 1g precizirane optužnice(tačka III 1c izreke osuđujućeg dijela presude)

575. Vijeće ističe da iz iskaza brojnih svjedoka, ali i dokaza **T-500**, nesporno proizlazi da su dana 04.06.92. godine, u Silos upala nepoznata uniformisana lica, po iskazima svjedoka pripadnici Riječke brigade, koji su, u prisustvu stražara, tokom cijelog dana ulazili u ćelije i maltretirali zatočenike na način da su ih udarali rukama, šakama, nogama,

čizmama, kundacima, palicama, o čemu su detaljno govorili svjedoci Radmilo Šogura, Boro Šuvajlo, Šuvajlo Branko, Milorad Pandurević, Jovo Krstić, Gavro Šarenac, Šuvajlo Đorđe, Vitor Stevo, Dragan Regoja, Kostić Nenad, Risto Mijatović, Uglješa Kuljanin, Radojka Pandurević, Zoran Aćimović i drugi, ali niko od svjedoka nije potvrdio da su premlaćivanju lično prisustvovali optuženi Hujić Bećir i Čović Halid, zbog čega je taj navod izostavljen iz izreke presude.

576. Na okolnost da su dana 04.06.92. godine, koji svjedoci pamte kao Spasovdan, u objekat Silos došla nepoznata naoružana lica, u pratnji stražara, koja lica su vršila premlaćivanja zatočenih lica po ćelijama i izvan ćelija, odnosno na hodnicima, kojom prilikom su udarani Krstić Lazar, Pandurević Nenad, Mrkaja Rajko, Šarenac Gavro, Bogdanović Zoran, Lubura Luka, Lalušić Vukašin, Pandurević Milorad, Jovičić Slavko, Magazin Obren, Šuvajlo Đorđe, Savić Milosav zv. „Lako“, Kostić Nenad, Mutabdžija Dragan, govorili su brojni svjedoci.

577. Obzirom da saslušani svjedoci nisu potvrdili da su tada premlaćena i lica Lojanica Nenad, Jančić Zoran, Aleksić Borislav, svjedok „C“, Varagić Nikola, Krstić Miloš, svjedok „C“, Božović Vlade, Božić Dane, to su isti izostavljeni iz izreke.

578. **Svjedok Vitor Stevo** je istakao da se sjeća tuče 04. Juna, ulazili su u ćelije, udarali su sve redom, u njegovu ćeliju je ušlo njih 4-5, prvo su njega prebili, prvi mu je puškom rasjekao uho, nakon čega je pao i nastavili su ga tući, nikoga nije poznavao od njih, povrede su bile u vidu rasjekotina u uhu, a dole su ga udarali nogama, po rebrima, nije to dugo trajalo. Poslije te tuče nije dobio nikakvu pomoć, niti se oprao. **Svjedok Slavko Jovičić** je izjavio da je taj dan bio najteži dan za sve logoraše u Silosu. Svjedok opisuje da je toga dana oko devet sati, u svaku ćeliju došao Bećir Hujić, prije toga su hodali po platformi i rekao im da poskidaju sve sa sebe i da će doći ljudi da vrše kontrolu i da sve stave u kese i stražari su sve kupili i sve je moralo biti sklonjeno. Čula se galama i pojavljuje se na platformi 20-30 ljudi, kasnije su im stražari rekli, da je to bio Riječki korpus, imali su oznake su HOS-a, HDZ-a, i gore šetaju i razgovaraju. Doveo ih je upravnik Bećir Hujić, neko ih je najavio i onda dolazi komandant 9. brbr., ne zna ko je bio, misli da su ga zvali tad Čuperak i šetaju gore i nešto i pitaju i pojavi se 4-5 ljudi, ljudi su bili iz Sandžaka, bilo je nekoliko domaćih. Svjedok je porepoznao stražara Tiru, zvani Mineralni, koji je pokazivao tim ljudima i rekao im je *„da je mcj đed pokcjni njegovom dedi nešto radio u II svjetskom ratu, a oni svi preživjeli zahva,jujući tome“* i onda se začula vrisaka, ne zna da li u ćeliji 1 ili 2, on je bio u ćeliji 7 i to je bio pakao, *„jer to ne postcji film strave kcji to može režirati“*. Dolaze u njihovu ćeliju i prozivaju Lazara Krstića i svjedoka da se izdvoje, Lazar je bio korpulentniji od njega i udaraju ga u predjelu vrata i obaraju dole i vidio je da mu krv šiklja, morao je raširiti ruke po betonu i onda te udaraju cokulama i kundakom po leđima. Neko je svjedoka udario nekom letvom, a kako ga neko pridiže, dobio je žestok udarac, dakle udarac u leđa i pada, a onda u predjelu vilice, curi mu krv, još je bio pri svijesti, ali onda prilaze da ga dotuku i tada gubi svijest. Prolazi nekoliko sati, podiže ruku i dohvati nekoga i taj neko leži na njemu, ali on to ne osjeća, te kako dolazi svijesti vidi curi mu krv, to je bilo stravično. *„To ja ne vjerujem da je moguće u nekom filmu, ne bi volio da ga gleda, to je bio masakr svih.“* Za Lazara Krstića ističe: *„Ono što sam ja vidio, mislim da medicina to ne može objasniti kako čovjek oncje može ostati živ da mu isteče 15-2litra krvi da se rana ucrva i da mu njegov kolega logoraš vadi po 20 b,jelih crva vadi iz rane, vi to nećete razum,jeti“*. Svjedok je također potvrdio da je te prilike Obren Magazin stravično pretučen, i sve zube su mu poizbijeli, vjerovatno zato što su ga znali, tek kasnije, poslije nekoliko sati, je vodio da je unakažen i da nema oblika, dok je Miroslav Samouković također bio unakažen. Ležao je na njemu. Ne zna do kada je trajala

tu tuča, jer je izgubio svest kad su njega udarali. **Svjedok Risto Mijatović** je govorio o Spasovdanu, 05.06.92. godine, velikom srpskom prazniku, bio je mrak kada su stražari u Silosu nekoga poslali, sve su tukli, ali jedino Dušana Čovića nisu. Ne zna ko je to bio, bilo je *ustani, stavi cipele pored sebe i tuci*. Spasovdan je četvrtkom, a njemu su rekli da je u subotu došao sebi. Kažu da je Dušan Čović skinuo potkošulje ili je Kapetina Slaviša potkošulju skinuli i posušivali mu krv. Oni su ga okrenuli na leđa, tako je čuo, drugi su pričali i došlo je do krkljanja i izbacio je usirenu krv i počela je da teče i onda su oni poderali potkošulju i mokrio je krv. Što se tiče povrede od tuče, zatvorena su mu bila oba oka i modrice je imao. *„Ne vidiš ništa da li je kundak, noga, štap, ne vidiš ništa. Sve su to bile velike tuče i torture, to je sve u nesvjesnom ili polusvjesnom stanju, tolike tuče i glad i žeđ i može misliti šta god ko hoće, ali to je tako, kao da je mene interesovalo ko je upravnik, ali tako nešto dozvoliti.“* Svjedok se ne sjeća da je u Silosu pružana medicinska pomoć, bilo je samo da dignu ruke i govore Alah uekber. *„Meni to nije smetalo, ja sam rođen pored mejtef, a meni nikad nije smetalo, a meni Mirsad Šabić kaže da živim u najnaoružanijoj mahali, a ja među Muslimanima.“* **Svjedok Dragan Regoja** je o udaranju na Spasovdan izjavio da je vidio tada prestravljene i izbezumljene ljude. Lijeva strana zida je bila krvava. Rajko Mrkaja je puzio do kanti kako bi obavio nuždu. Prepoznao je Sretena Samoukovića i pitao ga šta je bilo, na što mu je on rekao da je dobro ako preživi. Nakon par dana mu je rekao da su 04.06. ih pretukli na Spasovdan i da je tad bila masovna tuča i da su tada pretučeni na mrtvo ime. **Svjedok Lazar Krstić** je ispričao da je 04. juna došao gospodin Huić Bećir, otvorio vrata. Obično je imao s jedne strane pištolj, a s druge nož i maskirno odjelo na sebi, i rekao im *„molim Vas, spremite to malo nešto, doći će neka komisija da to malo nešto pregleda“*. Na tom se završilo. Izašao je i zatvorio je. Možda za dvadeset minuta, pola sata, upadaju dvojica vrlo razvijenih, oko 20- 25 godina starosti, po govoru su Sandžaklije. Obučeni u maskima odijela i automatske su puške imali. Postrojili su se, svjedok je bio sa njegove desne strane, i rekao mu doslovno: *„Laza nećeš slaviti više Svetog Jovana. Maja je slava Sveti Jovan, 20. januar. I rek'o mi je da isplazim jezik. To je sve što sam ja upamtio.“* I kada ga je udario, rasjekao ga je po tijelu, on se onesvijestio i pao dole, udario ga je puškom i imao je nož na puški. *Da li je nož mene ovde presjek'o ili je onaj udarac puške, ja se nisam tome mog'o više snaći.* Kada je došao sebi, jedan metar ispod je krvi isteklo i onda je vidio da mora umrijeti, da nema toliko rezerve krvi. I neko mu je bacio salvetu da samo stavi na to. A, kad je pogledao, čitavi zidovi dokle su oni bili, to je bilo krvavo od udaraca od drugih. I onda je molio poslije da mu to previju, molio drugi dan, treći dan i odnijeli su ga, odveli su ga tamo da mu to previju i zamotaju. *A to gospodin Bećir može da posvjedoči boje nego ja. Može da posvjedoči. Sve je on mje muke mogao ispričati mjesto mene.* I nisu tada mu htjeli previti. I to je bilo tako 15 ili 20 dana, on je molio, da bi ga odveli na kraju. Tamo je bio jedan doktor nešto mlađi, a medicinska sestra je bila trudna oko osmi mjesec trudnoće. Ustala je, nije mogla ona to da očisti, te je rekla *„Doktore ja ovo ne mogu, ucrvalo se sve“*. **Svjedok Gavro Šarenac** je rekao da 04.06.1992. godine neće nikad zaboraviti. Došli su neki ljudi, prvo su šetali po platformi, po načinu govora pretpostavljali su da su Sandžaklije (govorili su ekavski) poslije su sišli, išli su redom, to je bila tad ta velika tuča, orio se Silos od jauka, najbolje su prošli oni koji su prvi tučeni, jer nisu morali slušati. Kad su ušli u njegovu ćeliju, njih najmanje 4-5, to je bilo strašno. Neki jesu imali uniforme, a neki ne, a svi su imali oružje. Tukli su i kundacima i palicama, to ni životinja nije mogla izdržati, tukli su čime su imali, a dobro su se bili pripremili. Jedino nisu tukli Radenka Varagića, svjedoku je bila ruka slomljena i glava. Zoran Bogdanović je najgore nastradao, glava mu je pukla, misli da su ga kasnije previjali. Svjedoku je ruka slomljena bila i modrice je imao, glava mu je bila napukla. Nisu imali zaštite. Sjeća se Jove Glavaša da je pretučen, Aleksiću su polupani svi zubi, a njemu 4-5 zuba, ali mu je veći problem bila ruka. Aleksiću su

komplet zube i vilicu polupali. Luka Lubura, Jovo Todorović, Zoran Bogdanović, Aleksić, Glavaš svi su imali povrede, neko lom prstiju ruka i ostalo, a Bogdanović je najteže. To je trajalo u Silosu možda cijeli dan, a u njihovoj ćeliji ne manje od sat vremena. Tražili su da im se pruži pomoć, ali ništa nije bilo, obraćali su se straži. Kasnije su ih obišli upravnik i zamjenik skoro svakodnevno. Sem Bogdanovića, u njihovoj ćeliji nikom drugom nije ukazana pomoć. Svjedok ističe da je taj dan prepoznao Envera Dupovca. **Svjedok Njegovan Nedeljko** je opisao događaj kada su pustili u Silos neke ljude, to je bilo u ćeliji 1 i 2 i to je bilo premlaćivanje, bilo je valjda krvi za opanak. Jednom ili dva puta je izašao i bila je kamara sveza od deka u koje su bili vezani, sve je to bilo krvavo kao da je u buretu krvi, i čuli su cijelu noć pomaganje, orio se Silos od jada i pomaganja. Sam Beća im je rekao da su ti samovoljno ušli, i da su oni imali sreću, a da je to bio i njegov doprinos. **Svjedok Kostić Nenad se** sjeća Kalembera jer ga je stalno maltretirao, zvali su ga Buba, sjeća se da je morao da izađe ispred svih zatvorenika da kleči i da klanja, stražari su mu izbili dva zuba, tukli su ga kundakom od puške po leđima i tako svaku večer, lomili su mu kundak puške od njegovu ruku, to je bilo kada je bila masovna tuča, kada su sve prebili, sjeća se da je tada Bećir dozvolio da uđu Sandžaklije i oni su ih tada tukli i oni iz ćelije 5 su najgore prošli, i to svjedok i Stevo. A dan poslije su ga skinuli i tukli letvom i to je bilo u kancelariji upravnika u večernjim satima kada nije tu bilo Bećira, ali je tu na vratima bio Šerif, tada ga je tukao Mineralni i navodno neki Sandžaklije, nije bilo tu stražara tada, nije mu pružena međ pomoć.

579. Navode svjedoka da su dana 04.06.92. godine u objekat Silos ušla nepoznata uniformisana lica koja su učestvovala u premlaćivanjima zatočenika, potvrđuje i dokaz **T – 500** Zabilješke o dnevnim zbivanjima na dan 05.06.1992. godine, Opštinski štab TO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, 05.06.1992. godine, u potpisu k-dir Odjeljenja VP Tarčin, u kojem se navodi da je dana 04.06.92. grupa iz jedinice Vod smrti upala u prostorije zatvorenika gdje su se izivljavali nad njima, te za sobom ostavili 5 teže ranjenih, od toga troje u kritičnom stanju, te se traži da se provede istraga ko je dozvolio da se isti puste i da izvjeski tuku zatvorenike.

580. Obzirom da su svjedoci pominjali pripadnike tzv. Riječke brigade, Vijeće je takve iskaze dovelu u vezu i s dokazima koji potvrđuju da su pripadnici Riječke brigade tokom juna 92. godine bili prisutni na području Tarčina, što potvrđuju dokazi **T-137, T – 505**, ali i svjedoci Esad Muhibić, Muhamed Merdžanović, Rifet Čardaković, Dupovac Ramiz, te Gosto Salko.

581. Da su nepoznati vojnici koji su ušli u Silos 04.06.92., tjerali zatvorenike da se međusobno tuku potvrdio je svjedok Milorad Pandurević, koga su natjerali da se tuče s Nenadom Lojanica, a koju činjenicu je potvrdio i svjedok Lazar Krstić, kao i svjedok Radojka Pandurević.

582. Međutim kada je u pitanju navod iz optužnice da su optuženi Hujić Bećir i stražar Kalember Nermin puštali vojnike i druga lica da ulaze pa su tako 04.06.92. u Silos ušli vojnici i tukli zatvorenike, Vijeće prije svega ističe da optuženi Kalember Nermin kao stražar na unutrašnjem obezbjeđenju nije ni imao ovlasti da nekoga pusti ili ne u objekat, niti su svjedoci potvrdili da je optuženi Kalember Nermin puštao te vojnike, dok nijedan svjedok nije spomenuo optuženog Čović Halida u kontekstu događaja od 04.06.92. godine, koji je tada bio zamjenik upravnika iz kog razloga je optuženi Halid Čović oslobođen za radnje opisane pod tačkom III 1g precizirane optužnice.

583. Međutim, kada je u pitanju optuženi Hujić Bećir, Vijeće je, ocjenom provedenih dokaza, zaključilo da su nepoznati vojnici ušli u Silos 04.06.92. godine, uz znanje i dozvolu optuženog Hujića.

584. Naime, svjedoci Milorad Pandurević, Šuvajlo Đorđe, Radojka Pandurević, Gavro Šarenac, su ispričali da je tog jutra, neposredno pred dolazak tzv. Riječke brigade, upravnik Hujić Bećir obišao ćelije i svima najavio dolazak komisije, i rekao im da pospreme ćelije. Nakon toga, svjedoci opisuju da su u objekat došli nepoznati vojnici, koji su bili u pratnji Dupovac Envera, koji je stajao na platformi i govorio ko se nalazi u kojoj ćeliji, a ti vojnici su išli od ćelije do ćelije i premlaćivali zatočenike.

585. Ocjenom iskaza saslušanih svjedoka na ovu tačku, Vijeće je zaključilo da je optuženi Hujić Bećir imao saznanje da će neko doći, stoga, Vijeće zaključuje da ih je optuženi Hujić i pustio da uđu u objekat, a ne da je ulazak bio nasilan, kako to odbrana tvrdi. Također, svjedok Muhamed Merdžanović je potvrdio da niko u Silos nije mogao ući bez odobrenja upravnika.

586. Da je 04.06.1992. godine, upravnik Hujić pustio uniformisana lica da uđu u Silos, Vijeće je zaključilo i na osnovu iskaza svjedoka Čardaković Rifeta, koji je zajedno s Čuljević Rifetom bio u objektu Silos kada su došli ti vojnici i koji je izjavio kako ih je tom prilikom upravnik obavjestio da je u Silos ušla Riječka brigada, i da su isti tražili da razgovaraju sa njima, nakon čega su otišli do tih lica da razgovaraju.

587. Stoga, cijeneći iskaze ovih svjedoka, ali i iskaze oštećenih koji su saglasno potvrdili da niko nije mogao ući u objekat bez dozvole upravnika, a posebno cijeneći činjenicu da svjedok Rifet Čardaković koji je taj dan bio u Silosu, nije izjavio da mu je upravnik Hujić govorio o tome da su ta lica došla nasilno, i protiv njegove volje, to je Vijeće zaključilo da ih je optuženi Hujić Bećir zapravo pustio.

588. Vijeće je stava da optuženi Hujić nije s sigurnošću znao u tom momentu da su zapravo ta lica došla kako bi vršila premlaćivanje, posebno ako se ima u vidu da je u pratnji istih, prema iskazima svjedoka, bio Enver Dupovac, inače djelatnik MUP-a. Međutim, cijeneći činjenicu da su ta lica vršila premlaćivanja tokom cijelog dana, da su oštećeni zadobili vidne povrede, jasno je da je optuženi Hujić morao ubrzo shvatiti šta se zapravo dešava, ali je izostala bilo kakva njegova reakcija koja bi upućivala na suprostavljanje takvom postupanju. Ovo posebno ako se ima u vidu i činjenica da su svjedoci Radojka Pandurević i Zoran Aćimović potvrdili da je nakon ovih događaja, upravnik Beća obišao ćelije i vidio pretučene zatočenike, ali kako Vijeće nije imalo na uvid materijalne dokaze, niti je iko od saslušanih svjedoka naveo da je Hujić tražio istragu i kažnjavanje onih koji su vršili premlaćivanja zatočenih, to Vijeće upućuje na zaključak da Hujić ništa nije poduzeo da bilo koga o tome izvjestio ili da traži sprovođenje istrage od nadležnih ko su ta lica išta se zapravo desilo, dok je s druge strane, dana 30.06.92. upravnik Hujić izvjestio o događajima vezano za premlaćivanje Šuvajlo Bore, koji događaj je imao daleko manje posljedice od ovog koji se desio dana 04.06.92. godine.

589. Odbrana je tvrdila da su ta lica u objekat ušla nasilno, te je saslušan svjedok odbrane Zvonko Marić koji je bio ispred objekta Silos kada su u Silos provalili neki vojnici 04.06.92., te je vidio da su stražari uklonjeni, da su istjerali upravnika i stražu, te je svjedok naveo da su pripadnici Riječke brigade tog istog dana otjerani s tog područja. Međutim, ove navode nije potvrdio nijedan svjedok, čak je isti u suprotnosti s iskazom Rifeta Čardakovića, i Gosto Salkom, koji je potvrdio da su pripadnici Riječke brigade vršili

premlaćivanja u Silosu, ali i krađe po selima, zbog čega su isti otjerani, što potvrđuje i dokaz **T-137**, Službena zabilješka koju je sačinio svjedok Gosto Salko, a ista se isključivo odnosi na pljačku po selima, koja je bila učestala tada, uključujući i događaj od 28.06.92. godine, kada su ti vojnici upali kuću Mrkaja Nikole, što govori da je sve do kraja juna, ta jednica bila prisutna na području Tarčina.

590. Stoga, cijeneći sve navedeno, Vijeće, van razumne sumnje, zaključuje da je optuženi Hujć Bećir dana 04.06.92. godine dozvolio ulazak pripadnicima neidentifikovane jedinice u Silos, koji su potom, u prisustvu stražara, tokom cijelog dana ulazili u sve ćelije i maltretirali zatvorenike na način da su ih tjerali da se međusobno tuku ili su zatvorenici bili tučeni od strane vojnika rukama, šakama, nogama, čizmama, kundacima pušaka, palicama, letvama, pri čemu, optuženi Hujć Bećir, kao upravnik Silosa, iako je bio svjestan da ta lica vrše premlaćivanja, nije ništa poduzeo da se takvo postupanje spriječi, odnosno da se takvo postupanje prijavi nadležnim organima, i zatraži sprovođenje istrage, na koji način je optuženi Hujć odgovoran za nečovječna postupanja prema zatočenim licima.

Tačka III 2 precizirane optužnice

591. Tačkom III 2 se optuženom Šabić Mirsadu na teret stavlja to što su u školi 9. Maj tučeni zatvorenici na način da su ih stražari izvodili iz sale i tukli na hodniku, a potom ih vraćali u salu u polusvjesnom stanju sa vidnim povredama, ili na način da su stražari ili lica sa strane, uz znanje i dopuštenje stražara i rukovodstva policije, uključujući i Šabića, ulazili u salu i tukli zatvorenike, dok su neki od zatvorenika, među kojima i Mijatović Ristu i Vitor Stevu, u periodu od 26.05.92 do 03.12.92., tučeni od strane policajaca u prisustvu Šabića.

592. O tome da su stražari u OŠ, koji su inače bili pripadnici aktivne i rezervne policije iz PS Pazarić, učestvovali u premlaćivanju zatočenih lica na način da su ih izvodili iz sale i tukli na hodniku škole, govorili su brojni svjedoci, i to Nedeljko Samouković, Vitor Stevo, Risto Mijatović, Milorda Petrić, Radmilo Šogura, Vasilije Krunić, Goran Golub, Zoran Aćimović, Slavko Cerovina i drugi. Svi pomenuti svjedoci su saglasno govorili o tome kako su bilo lično, bilo neko od drugih zatičenih lica, premlaćivani od strane stražara koji su ih obezbjeđivali u školi, a koji su bili pripadnici policije, spominjući između ostalih, Jamaković Ibru koji je često vršio premlaćivanja, zatim Lihovac Hajrudin, kao i stražara Čorbo Dževada koji je pretukao Aćimović Zorana. Također svjedoci su govorili o tome kako su stražari izvodili zatočena lica iz sale u hodnik gdje bi ista bila udarana, ili bi bili pretučeni prilikom odvođenja na ispitivanje.

593. **Svjedok Vasilije Krunić** je opisao da kada je doveden u salu osnovne škole, da je u Sali je zatekao Branka Goluba, Radoslava Bratića, svi su bili modri, zatim Zorana Aćimovića, bilo ih je više. Tučeni su u školi. Kad je došao u školu uveli su ga u salu i tako te ljude koje je znao sa njima je pričao i rekli su mu da se izvodi na ispitivanja, traže oružje, neki dobije, a neko ne dobije batine. Branka Goluba su tukli iz noći u noć i Radoslava Bratića. Tukli su Zorana Aćimovića, Dragu Goluba tukli iz dana u dan, kad je iz Silosa doveden u školu bio je potpuno crn. Tukao ih je samo jedan čovjek i to obično noću, može ga opisati, bio je manji, širok dosta nabijen, dosta karakteristično imao je skijašku cipelu na nozi od alpskog trčanja, misli da se zove Hašim Jamaković ili tako nekako ne zna, misli da je u Švajcarskoj. On je krvnički tukao, ono normalna osoba ne može raditi. On je imao maskirnu zelenu uniformu, ne zna koja formacija. Slavko Jovović je također tučen, a bio je stariji od njega 10tak i kusur godina. On je tu tučen i njega je taj

Jamaković izvodio. On je lomio svakodnevno, kod njega nije bilo praznika. Poznat mu je Nenad Šinik, misli da je to osoba koja nije mentalno zdrava. On je došao, doveli su ga u gumenim čizmama, nije dobar i on je tučen tu u školi. Nakon ispitivanja, neko bi došao da ga niko nije dohvatio, a neko je došao sa vidnim povredama. **Svjedok Radmilo Šogura** u vezi zlostavljanja u Sali, ističe da su ulijetali ti ekstremi Pazarički, nema predstave o motivima, to je trajalo 10-15 minuta dok na njih Hujić ne napadne, a prednjačio je Lihovac Hajrudin, on je bio najžešći. **Svjedok Goran Golub** je opisao da je lično vidio strica Dragu Goluba, koji je bio sav crn od udaraca. *Od batina je bio sav crn kao ovaj mikrofoni po leđima.* Nije ga pitao ko mu je to uradio. Također, Vitor Stevan je bio sav krvav. Jakna mu je bila kao malo bijela i sva je bila od krvi. **Svjedok Pero Bratić** je izjavio da je u školi lbro Jamaković najviše maltretirao. On ih je najviše provociroao i sve. Nekad je izvodio kao na ispitivanje i počne tući. Svjedok je drugi dan od dolaska dobio fasungu i to mu je ostalo u sjećanju dok je živ. Rekao je da treba po hranu, izašao je i kad je krenuo, udario ga je u lijevu stranu pazuha, lbro Jamaković je udario prvo u glavu i onda kad je legao udario ga je 10tak puta, udarao je da li šakom ili nogom ne zna. U međuvremenu je naišao Nijaz Lihovac i on je rekao *šta si njega hajde udari mene* i nakon toga ga niko više nije udarao. lbro Jamaković je izvodio i druge na maltretiranje. Nije se nikome žalio na maltretiranje, jer nije imao kome, *pa može nekom prenjet i da me istuče još više.* Što se tiče škole viđao je da su ljudi dolazili istučeni, primijetio je da je lbro izveo Dragana i Bobana Mrkaju da se tuku. Nije to mogao gledati jer se bojao da će i njega izvesti. **Svjedok Vitor Stevo** je također poznavao Jamaković lbru i isti je tukao Slavku Jovičića, Dragu Goluba, Radoslava Bratića, svjedok je lično vidio udaranje Radoslava Bratića, a za ostale je čuo da ga je on tukao. Također, Jamaković je udarao i svjedoka, tukao ga je u zadnji dio tijela i po nogama, i to u Sali. **Svjedok Miroslav Glavaš** se sjeća tuče, čini mu da su Gavrilović i Šaraba tukli su Golub Dragu. Prozivali su jednog po jednog i vodili su ih u hodnik. Prozivali su ih stražari, nije ih poznavao, ali iz priče je čuo da su iz Žunovnice Jamaković i Edo Limar. Jedan je nizak, a drugi povisok, plavkast je bio. Poslije jauka ubačeni su u salu, svi su bili krvavi i modri ispod očiju, bila su im plava rebra. Krijući su im davali vodu. Nikom nije pružena pomoć. Narednu noć tučen je Slavko Jovičić, Gavrilović, Drago Golub. To je bilo iza vrata, stražari su samo prozivali jednog po jednog po noći, ali oni nisu imali sat i nikakvu orijentaciju.

594. Analizom iskaza pomenutih svjedoka, Vijeće je, van razumne sumnje, zaključilo da su stražari koji su bili zaduženi na obezbjeđnju OŠ Pazarić učestvovali u premlaćivanjima zatočenih civila na način da su ih izvodili iz sale i na hodniku udarali, i potom bi ih takve isprebijane vraćali u salu.

595. Da su stražari bili pripadnici aktivnog i rezervnog sastav PS Pazarić proizlazi ne samo iz iskaza svjedoka, nego i ratnih Biltena, dokaz T-392, ali i iz izvještaja T-786, T-787, T-788, koji potvrđuju da su obezbjeđenje vršili pripadnici PS Pazarić.

596. Nadalje, ovu činjenicu, potvrđuju i svjedoci koji su bili angažovani kao stražari u školi, i to svjedok Muradif Nuhanović, pripadnik rezervnog sastava PS Pazarić, Mehmed Sušić, pripadnik PS Pazarić, ali i i svjedoci odbrane Šehić Huso, Bevanda Davor, Hodžić Hasan i dr., koji su također potvrdili da su, kao pripadnici PS Pazarić bili angažovani u školi u Pazariću, te da i je nadređeni bio optuženi Mirsad Šabić, kao komandir PS Pazarić.

597. Osim toga, svi pomenuti svjedoci, kao i svjedoci Vasilije Krunic, Goran Golub i Mirolsav Glavaš su potvrdili da je optuženi Šabić Mirsad dolazio u školu i salu gdje su bili zatočenici.

598. Tako je **svjedok Goran Golub** izjavio da je odgovorna osoba za objekat škola u Pazariću bio gospodin Mirsad Šabić, znao ga je prije rata, komšija iz Pazarića. Dva puta je dolazio u školu među njih. Dolazio je jer navodno nađe pušku pa pita gdje šta ima. Svjedok ističe da zna da je on bio odgovorna osoba, jer je prilikom privođenja on uvijek bio tu. Možda i griješi, ali po tome zaključuje. **Svjedok Miroslav Glavaš** ne zna ko je bio upravnik u školi ali koliko je mogao naslutiti, bio je to policajac Mirsad Šabić. To je zaključio tako što su naredili da ustanu i pognu glavi kada bi on ulazio u salu.

599. Stoga, ocjenom citiranih iskaza, ali i materijalne dokumentacije, Vijeće je zaključilo da je optuženi Šabić Mirsad, kao de facto komandir PS Pazarić, i kao takav nadređeni stražarima koji su bili policajci u PS Pazarić, znao za takva zlostavljanja, budući da su gotovo svi svjedoci, kako optužbe, tako i odbrane, potvrdili da su često viđali Šabića u školi, da je isti ulazio u salu, gdje je imao prilike vidjeti zatočenike s povredama od udaranja, ali i pored te činjenice, nije ništa poduzeo da procesuirati te stražare ili na drugi način onemogućiti njihovo takvo ponašanje.

600. Ali, imajući u vidu da iz provedenih dokaza ne proizlazi da su stražari i lica s strane ulazila u salu uz znanje i dopuštenje optuženog Šabića, to je Vijeće izostavilo taj navod iz optužnice.

601. S druge strane, u vezi s navodima da su *zatvorenici Mijatović Risto i Vitor Stevo zv. Rade, neutvrđenog dana u periodu od 26.05.1992. do 03.12.1992. godine, tučeni od strane policajaca i u prisustvu komandira Mirsada Šabića*, imajući u vidu da iz provedenih dokaza ne proizlazi da su stražari i lica s strane ulazila u salu uz znanje i dopuštenje optuženog Šabića i tukli zatvorena lica u sali, te cijeneći iskaz svjedoka Mijatović Riste, kojem Vijeće u cjelosti nije poklonilo vjeru zbog niza kontradiktornosti, a kako je to već obrazloženo u tački Ib u nedostatku drugih potkrepljujućih dokaza, to je Vijeće izostavilo i ovaj navod iz izreke tačke III 2 presude.

OSLOBAĐAJUĆI DIO

Tačka III u odnosu na optuženog Halida Čovića, tačka III 1e u odnosu na optuženog Bećira Hujića, tačka III 1b u odnosu na optuženog Mirsada Šabića i tačka III 1g u odnosu na optuženog Nermina Kalembera precizirane optužnice

602. Kada je u pitanju optuženi Čović Halid, Vijeće je razmatralo njegovu odgovornost za vrijeme dok je isti bio upravnik, te, s tim u vezi, ističe da iz iskaza svjedoka ne proizlazi, van razumne sumnje, da su se premlaćivanja opisana u **tački III1a** dešavala u drugoj polovini 1994. godine i tokom 1995. godine, iz kojeg razloga ga je Vijeće i oslobodilo za ovu tačku.

603. U pogledu tačke **III 1b precizirane optužnice** ovo vijeće ukazuje da se Tužilaštvo na istu nije žalilo, zbog čega ista nije detaljno preispitivana. Predmetom objave presude je ista morala biti, a kako bi se postupilo u skladu sa utvrđenim povredama iz prvostepene presude, te ispoštovalo pravo optuženog Mirsada Šabića na javnu objavu presude u kontekstu prava na pravično suđenje. S tim u vezi vijeće nalazi svrsishodnim istaći da iz iskaza saslušanih svjedoka i to Mijatović Riste ne proizlazi, van razumne sumnje, da je optuženi Šabić Mirsad lično učestvovao u njegovom premlaćivanju, iz kojih razloga je optuženi Šabić oslobođen za ovu tačku optužnice.

604. Kada je u pitanju lično učešće optuženih Hujić Bećira i Čović Halida u premlaćivanju oštećenih Momčila Mrkaje, Šuvajlo Bore i Vuković Dragana, ili u njihovom prisustvu, koje radnje su opisane tačkom **III1e precizirane optužnice**, Vijeće prvenstveno ističe da učešće optuženih u udaranju Momčila Mrkaje u kancelariji upravnika Hujića, niko od svjedoka, osim samog oštećenog, nije potvrdio. Naime, cijeneći iskaz oštećenog, i to kao jedinog svjedoka, na okolnosti ove tačke optuženja vijeće konstatuje da kada svjedok govori o načinu na koji ga optuženi tuku, navodi da ga je optuženi Hujić *"čim me ugledao počeo da me šamara onako serjski i kaže mi sram te bilo što kradeš, reci molim te ako si gladan daću ti da jedeš a nemcj da kradeš"*, a na okolnosti radnji optuženog Čovića svjedok govori *"...a onda kad sam izlazio njegov zamjenik me par puta udario u stražnjicu i onda sam vraćen nazad u ćelju"*. Kada je riječ o udarcima optuženog Čovića nogama, Vijeće primjećuje da u činjeničnom opisu nedostaje vrlo bitan detalj za procjenu praga nečovječnog postupanja, a to je mjesto i način na koji ga udara optuženi, a evidentno se radi o stražnjici. Takođe, ono što je vrlo bitno za istaći jeste da ni sam činjenični opis ne korespondira sa iskazom ovoga svjedoka s obzirom da isti i pored tih udaraca koji su evidentno preduzeti od strane optuženih ne proizvode gubitak svijesti oštećenog kako je to opisano u ovoj tački optužnice. Upravo suprotno, iz iskaza ovog svjedoka nedvojbeno proizlazi da je isti samostalno napustio kancelariju upravnika i otišao, odnosno odveden je u ćeliju. Imajući u vidu iskaz ovog svjedoka u pogledu radnji koje optuženi evidentno preduzimaju prema njemu, a koje su se odnosile na to da ga optuženi Hujić šamara a optuženi Čović par puta udara nogom u stražnjicu, kako svjedok ističe, Vijeće nije moglo zaključiti da su ovim radnjama, opisanim na navedeni način, kod oštećenog prouzrokovani snažni fizički i psihički bolovi, bez obzira što je isti, kako navodi, u tom momentu izvršio malu nuždu, zbog čega nije ni moglo zaključiti da je ovakvim postupanjem optuženih dosegnut prag nečovječnog postupanja usmjerenog prema zaštićenoj osobi u smislu već pomenute odredbe člana 3. Ženevske konvencije zbog čega je optužene oslobodilo od optužbe za ove radnje. Nadalje, kada je u pitanju premlaćivanje oštećenog Šuvajlo Bore, Vijeće ističe da je svjedok na glavnom pretresu potvrdio da ga je 95. godine, stražar Jahić u prisustvu optuženih Hujića i Čović Halida udario šakom, potom nogama, i palicom, a potom i stražar Japalak. Međutim, odbrana je uložila kao dokaz O6-24, njegovu raniju izjavu iz 98. godine, u kojoj je svjedok naveo da je u junu 92. godine pretučen od strane trojice stražara u prisustvu Hujića i Čovića, iako je odbrana uvela kao dokaz O6-23, tj službenu zabilješku koju su sačinili optuženi Hujić Bećir i Gosto Salko na okolnost premlaćivanja Šuvajlo Bore od strane tri stražara. S druge strane, kada je u pitanju premlaćivanje iz 95. godine, u izjavi navodi samo da ga je udarao neki Jahić, ne pominjući optužene da su bili prisutni. Imajući u navedene kontradiktornosti, odnosno razlike u iskazima koje se odnose na ključne okolnosti kao što je vrijeme premlaćivanja, a posebno ko su bili akteri istog, to vijeće nije moglo na takvom iskazu zasnovati osuđujuću odluku. Kada je u pitanju učešće optuženih u premlaćivanju Vuković Dragana, ali i prisustvo Čović Halida tokom premlaćivanja od strane pripadnika Zukine jedinice, Vijeće ističe da je jedini svjedok koji je potvrdio ove navode oštećeni Vuković Dragan, čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu (dokazi T-16, T-17), dok drugih potkrepljujućih dokaza nema, osim što su svjedoci Vinko Lale i Slavko Cerovina potvrdili ulazak Zukinih u Silos. Stoga ne dovodeći u pitanje činjenicu da je oštećeni Vuković Dragan višestruko premlaćivan tokom zatočenja u Silosu, o čemu su govorili svjedoci Lazar Krstić i Spasoje Kovačević, ali isti nisu imali saznanja o tome ko ga je pretukao, niti su spominjali optužene u tom kontekstu, zbog čega Vijeće nije moglo samo na osnovu iskaza ovog svjedoka čiji je iskaz pročitao, zaključiti, van razumne sumnje da su optuženi Hujić i Čović učestvovali u tome, odnosno da je Čović Halid prisustvovao njegovom udaranju od strane pripadnika Zukine jedinice.

605. U pogledu **tačke III 1g** kojom se Nermin Kalember tereti kao saizvršioc, na način da je zajedno sa optuženim Bećinom Hujćem i Halidom Čovićem, u svojstvu stražara puštao vojnike i druga lica da ulaze u objekat pa su tako 04.06.1992. godine u Silos ušli vojnici i tukli zatvorenike, ovo vijeće nije moglo utvrditi njegovu odgovornost. Naime, ovo vijeće je pitanje odgovornosti optuženog Nermina Kalembera našlo neophodnim preispitati prevashodno kroz uopšte postojanje mogućnosti njegove odgovornosti na način kako je to optužba postavila. U svakom slučaju, cijeneći da je veliki broj svjedoka koji se pojavljuju u ovoj tački i ranije analiziran, ovo vijeće konstatuje da predmetni događaj od 04.06.1992. godine nije sporan, odnosno apelaciono vijeće smatra da nema dileme da su oštećeni bili izloženi maltretiranju i tučnjavi od strane neidentifikovane jedinice. Međutim, fokus ovog vijeća je prevashodno bilo preispitivanje mogućnosti da li je isti s obzirom na svoje svojstvo stražara na unutrašnjem obezjeđenju, mogao odnosno imao ovlasti da nekoga pusti ili ne u objekat, te je u tok pogledu zauzelo stav da isti u tom svojstvu nije imao bilo kakve ovlasti u tom pogledu, niti je tu činjenicu potvrdio bilo koji od saslušanih svjedoka. Slijedom iznesenog, apelaciono vijeće nesumnjivo zaključuje da se krivica optuženog Nermina Kalembera, nije mogla utvrditi van razumne sumnje za radnje opisane pod ovom tačkom optužnice. Analizom samog optužnog akta, očigledno je da isti nema čvrsto utemeljenje u samom opisu odgovornosti optuženog, osim pukog navođenja da je isti u svojstvu stražara puštao vojnike, policajce i civile iz vana da ulaze u prostorije logora i zlostavljaju zatvorenike, obzirom da iz iskaza svjedoka i kada proizlazi nesporno utvrđenje događaja, ovlast optuženog da nekoga pusti ili ne u zatočenički objekat ostaje na nivou pretpostavki. Dakle, na osnovu navedenog, apelaciono vijeće zaključuje da se u odnosu na ispunjenost zahtjeva iz činjeničnog opisa elemenata predmetnog krivičnog djela u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza, za razliku od optuženog Bećira Hujća, ne može izvesti zaključak da je optuženi Nermin Kalember kriv za ovu inkriminaciju. Drukčije rečeno, valjalo je u punom obimu primijeniti princip *in dubio pro reo*, te optuženog osloboditi od odgovornosti u ovom dijelu.

TAČKA IV OPTUŽNICE

Osudjući dio- optuženi Nezir Kazić i Bećir Hujć

Oduzimanje prava na pravično suđenje

606. Vijeće je uzimajući u obzir opis radnji optuženih Nezira Kazića i Bećira Hujća u okviru ove tačke precizirane optužnice, te cijeneći izvedene dokaze iste našlo odgovornim. Naime, ako se pogleda opis radnji navedenih optuženih uočava se da se ista sastoji u njihovom namjernom propuštanju da prilikom dolaska vojnih tužilaca i istražnog sudije Okružnog vojnog suda Zenica u januaru odnosno aprilu 1993. godine, iako su na to bili dužni s obzirom na svoje statuse, iste obavijeste o velikom broju zatočenih lica koja su se u tom trenutku nalazila u objektima Silos i Krupa, čime su svojim postupanjem prouzrokovali da je zatočenim licima oduzeto pravo na pravično suđenje.

607. Navedeni zaključak o odgovornosti optuženih Nezira Kazića i Bećira Hujća nesumnjivo proizlazi iz iskaza svjedoka Mladena Veseljaka, tadašnjeg sudije Okružnog vojnog suda Zenica koji je svjedočio na okolnosti vremena i razloga dolaska njega i Hidajeta Halilovića, takođe tadašnjeg vojnog sudije, kao i zamjenika vojnog tužilaštva Hasana u objekat Silos.

608. Svjedočeći na te okolnosti ovaj svjedok je jasno istakao da je u periodu od 17.01.93. do početka aprila 1993. postupao na području općine Tarčin, odnosno Pazarić i Igman, i to u dva navrata. Na upit zašto odlazi na to područje, svjedok ističe da prvi put nije znao razlog, tadašnji predsjednik suda mu je saopštio da se na Igmanu nešto dešava, da ima mrtvih i da bi trebali otići da vide šta se dešava. Otišli su tada s njim sudija Hidajet Halilović, zamjenik VT Hasan i vozač Muhamed Čaušević, i tada su se javili u neku policiju i data im je instrukcija da se tamo jave vojnim vlastima. Svjedok nadalje navodi da su primljeni rezervisano i ljudi su ih pozdravili u kasarni u Pazariću, gdje ih je primio Nezir Kazić i tadašnji komandant Dževad Rađo. Nakon što su rekli zašto su došli, rekli su im da se na Igmanu desila oružana pobuna koju su pokušali izvesti pripadnici Specijalne policije Jusufa Prazine, da su se desili oružani sukobi prilikom razoružavanja te jedinice, da ima mrtvih, da je Juka pobjegao sa saradnicima, da oko 180 pripadnika su zarobljeni i smješteni u vojno-disciplinski pritvor. Rečeno im je da su ta lica bili pripadnici ARBIH stavljeni u vojno-disciplinski pritvor koji je odredio neki komandant, ali svjedok nije vidio takvu odluku. Pretpostavio je da bi tu odluku mogao donijeti Ališpago, jer se to sve dešavalo pod njegovom komandom. Saznali su da se nalaze u privremenom zatvoru Silos u Tarčinu i oni su krenuli da vide ta lica i tu su upoznali upravnika Beću. Kada su došli kod Beće, rekli su mu da su došli da vide gdje su ti Jukići, i potom su odvedeni u spremnu kancelariju. Tu zatiču nekih 15-tak ljudi, bili su u civilu i u uniformama. Svjedok je nadalje istakao da su svoj rad nastavili u učionicama osnovne škole u Tarčinu, kada su im u grupama dovođena ta lica, te su ih saslušavali jedan po jedan. Nakon što su proveli radnje saslušanja svih tih lica, napravili su trijažu iskaza i zaključili da osnov sumnje u odnosu na njih 24 postoji, dok ne postoji u odnosu na ostale, te su odlučili da se ta lica odmah puste na slobodu radi rasporeda u jedinice, dok su za ova 24 odredili pritvor i donijeli rješenja o tome.

609. Kada je u pitanju njegov drugi dolazak u Tarčin, svjedok ističe da ga je pozvao Predsjednik suda i rekao da treba ponovo ići na Igman jer je stigao poziv s Igmana da treba vojni sudija i on kreće 28.03.93.g. prema Igmanu. Zbog težine puta se javio u Suhodolu u ratnu bolnicu gdje su proveli devet dana jer je snijeg bio veliki i nisu mogli dalje. Tada nisu dobili nikakva saznanja o tome što su došli, osim da su tamo na Igmanu uhapšeni neki ljudi zbog nečega i ništa više. Kada su stigli na Igman, rekli su im, misli da su došli Zuka i Šega, da imaju naredbu od Talijana da sa njima razgovaraju, i rečeno im je da postoji određeni broj ratnih zarobljenika i to Srbi, koji su bili naoružani od strane SDS-a vojnim naoružanjem, da su razoružani i da je namjera da se oni uključe u razmjenu, ali da to nije moguće dok ne budu presuđeni tj procesuirani za nedozvoljeno držanje oružja ili služenje u neprijateljskoj vojsci, što je bilo osnov da se primijeni abolicija. Tada je sa njim bio kolega Suljević, propisana kazna za to djelo je bila do tri godine, tako da je postupao sudija pojedinac, i oni su rekli da to mogu uraditi. Svjedok ističe da je dao naredbu vojnoj policiji da se optužni prijedlozi dostave okrivljenim. Nakon toga su odredili termin za vođenje glavnog pretresa, to je bilo u školi, gdje su uredili učionice kao prave sudnice. Nekih 15-tak lica je tada procesuirao, suđenje je trajalo dva dana, misli da su bili relativno mladi ljudi i da su bili s tog područja, nisu imali advokata u vrijeme suđenja jer su se izjašnjavali da im nije potreban. Svi su u potpunosti priznali izvršenje krivičnog djela, te je za sve postojala potvrda o privremenom oduzimanju oružja i to su bili osnovni dokazi.

610. Sve ove navode o razlozima dolaska sudija i tužilca iz Zenice u Tarčin je potvrdio i svjedok Suljević Sefedin, koji je kao Okružni vojni tužilac u Zenici, zajedno sa sudijom Mladenom Veseljekom, stigao na područje Tarčina u proljeće 93. godine. Svjedok O4 Suljević Sefedin je obavljao funkciju zamjenika Okružnog vojnog tužioca Zenica. Tada je Tužilaštvo Zenica imalo mjesnu nadležnost u području današnjeg ZDK. U martu 1993.

godine upućen je na teritoriju Sarajeva sa sudijom Mladenom Veseljkom. Svjedok je bio upućen na Igman i Hrasnicu jer je bilo priča o ubojstvima civila. Naredba je bila da se ide na Igman i Hrasnicu. Došli su do Tarčina, a zbog snijega nisu mogli doći na Igman. Dobili su smještaj u bolnici u Tarčinu. Poslali su ih u školu u Tarčinu, policija im je donijela 10ak predmeta, krivične prijave od policije SJB Hadžići. Krivične prijave su bile podnesene zbog nedozvoljenog držanja oružja, sve je bilo fino dokumentirano, sa potvrdama o oduzimanju oružja. Pronašli su uglavnom automatsko oružje, M-48. Podnesene su neposredne optužnice, tu su dovedeni ljudi pred sudiju. Svjedok je bio zapisničar. Na tim predmetima su radili 2-3 dana. Poslije toga su morali nastaviti na Igman.

611. Dakle, svjedok Mladen Veseljak je potvrdio da je dolazio na područje Tarčina dva puta u proljeće 93. godine, ali da njegov dolazak u Tarčin nije bio vezan za zatočenike u Silosu, odnosno nije to bio razlog njegovog dolaska dva puta na to područje, nego su dolazili isključivo zbog pripadnika Jukine jedinice, koji su se takođe nalazili u Silosu. Svjedok je potvrdio da ni prvi ni drugi put nije došao na područje Tarčina zbog zatvorenika u „Silosu“, te da im drugi put kada je procesuirano 15-17 osoba, niko nije rekao za druga lica zatvorena u istom objektu.

612. Dakle, kako se da zaključiti optuženi Nezir Kazić i Bećir Hujčić iako upoznati sa dolaskom vojnih sudija i tužilaca, a što se bar prema izvedenim dokazima ne može reći za optužene Fadila Čovića i Halida Čovića o čemu će u nastavku obrazloženja presude biti više riječi, namjerno prešućuju činjenice boravka velikog broja zatočenih civila u objektima Silos i Krupa čime ta lica, izuzev njih 17 čije procesuiranje takođe nije bilo rezultat radnji optuženih, lišavaju prava na pravično suđenje. Naime, do procesuiranja oko 17 lica iz Silosa, kako to proizlazi iz iskaza svjedoka Veseljak Mladena, nije došlo na način što su mu optuženi Nezir Kazić ili Bećir Hujčić saopštili da se u Silosu nalaze ta lica, nego se to desilo na način što su mu Zuka i Šega rekli da imaju naredbu od Talijana da s njima razgovaraju, i rečeno im je tada da postoji određeni broj ratnih zarobljenika i to Srbi, koji su bili naoružani od strane SDS-a vojnim naoružanjem. Također, svjedok Veseljak je potvrdio da je do procesuiranja ovih 17 lica došlo u međuperiodu dok su bili privremeno smješteni u bolnici Suhodol u Tarčinu, gdje su bili neko vrijeme, jer se zbog snijega nije moglo na Igman, gdje su zapravo i krenuli. Na okolnosti provođenja postupka samo u odnosu na 17 zatvorenika, ukazuju spisi OVS Zenica koji su uvedeni kao dokazi T-1253, T-1254, T-1255, T-1256, T-1257, T-1258, T-1259.

613. Stoga vijeće nalazi da je Tužilaštvo uspjelo dokazati da su optuženi Nezir Kazić i Bećir Hujčić u januaru i aprilu 1993. godine namjerno propustili da obavijeste tužioca i istražnog sudiju da se u objektima Silos i Krupa nalazi veliki broj lica zatočenih civila čije procesuiranje je objektivno bilo moguće a iz kojeg razloga isti zbog njihovog propusta bivaju lišeni prava na pravično suđenje, te je navedene optužene valjalo oglasiti krivim za ove radnje u osnovi ratnog zločina.

614. S druge strane, vijeće ističe da je u okviru ove tačke precizirane optužnice izostavilo dio navoda koji se tiču navodnih propusta Nezira Kazića i Bećira Hujčića za vrijeme obavljanja već utvrđenih funkcija odnosno dužnosti da obavijeste nadležnog tužioca i istražnog sudiju iz Sarajeva, Zenice ili Konjica da se na području SJB Hadžići nalazi preko 500 lica lišenih slobode, s obzirom da se za razliku od utvrđenog konkretnog propusta ovih optuženih u situaciji dolaska sudija i tužilaca Okružnog vojnog suda Zenica u januaru odnosno aprilu 1993. godine, iz izvedenih dokaza nije mogao izvući zaključak o njihovoj opstrukciji van tog inkriminisanog perioda. Naime, ako se uzmu u obzir sadržaji dokaza o kojima će biti više riječi u nastavku obrazloženja ove presude i to u odnosu na

optužene Fadila Čovića i Halida Čovića koji su oslobođeni za ovu inkriminaciju, da se izvući zaključak da optuženi Nezir Kazić i Bećir Huić svojim radnjama nisu mogli uticati na procesuiranje odnosno vođenje postupaka protiv zatočenih lica (van perioda januar i april 1993. godine), s obzirom da je njihovo vođenje isključivo zavisilo od mogućnosti dolazaka nosilaca pravosudnih organa na inkriminisano područje a čiji dolazak je u pravilu bio uslovljen trenutnim stanjem na ratom zahvaćenom području.

615. Vezano za navod iz tačke IV precizirane optužnice da je *“Kazić Nezir zajedno sa Đ. M. odbio sprovođenje odluke Predsjedništva R BiH od 26.04.1994. godine da se „zatvor-Silos“ u Tarčinu ukida i prenosi u nadležnost pravosudnih vjernih organa, odnosno mjesnih okružnih vjernih sudova i okružnih vjernih tužilaštava, što zbog njihovog protivjerja sve do raspuštanja objekta „Silos“ nije realizovano, čime su onemogućili izmještanje lica lišenih slobode u KPD Zenica i provođenje krivičnih postupaka u odnosu na njih“*, Vijeće je već u okviru tačke la osuđujućeg dijela izreke, iznijelo razloge zbog kojih smatra da se optuženi Kazić ne može smatrati odgovornim za neprovođenje ove odluke, iz kog razloga je ovaj dio činjeničnog opisa precizirane optužnice izostavljen u izreci ove presude.

OSLOBAĐAJUĆI DIO

Tačka IV precizirane optužnice u odnosu na optuženog Fadila Čovića i Halida Čovića

616. Tačkom IV precizirane optužnice, pored naprijed pomenutih optuženih Nezira Kazića i Bećira Huića, te Mešanović Šerifa u odnosu na koga je postupak razdvojen, optuženi Čović Fadil i Čović Halid se terete za oduzimanje prava na pravično i nepristrasno suđenje nezakonito zatočenih civila srpske i hrvatske nacionalnosti, u periodu od maja 92. do januara 96. godine.

617. Konkretno, optuženom Čović Fadilu se na teret stavlja da je namjerno propustio izdati odluke o stavljanju u policijski pritvor u trajanju od 3 dana, u odnosu na sva privedena lica, što je bio dužan uraditi na osnovu člana 196. tada važećeg Zakona o krivičnom postupku, te sve do odlaska sa funkcije načelnika SJB Hadžići, u septembru 1993. godine, nije donio odluku o njihovom puštanju na slobodu.

618. Nadalje, optuženi Čović Fadil zajedno sa Đ. M., Kazić Nezirom, Huić Bećirom, Čović Halidom i Mešanović Šerifom, se zajedno terete da su ***namjerno propustili, iako su na to bili dužni, da obavijeste nadležnog tužioca i istražnog sudiju iz Sarajeva, Zenice ili Konjica da se na području SJB Hadžići nalazi preko 500 lica lišenih slobode, te su u januaru i aprilu 1993. godine, prilikom dolaska vjernih tužilaca i istražnog sudije Okružnog vjernog suda Zenica na područje Tarčina, tužiocima i istražnim sudijama namjerno prešutjeli činjenicu, da se u objektima „Silos“ i „Krupa“ nalazi veliki broj lica lišenih slobode, već je to u aprilu 1993.godine učinjeno samo u odnosu na 17 osoba.***

619. Vijeće je izvršilo uvid u sve prezentirane dokaze, i ocjenom istih zaključilo da iz provedenih dokaza ne proizlazi da su optuženi Fadil Čović i Halid Čović svojim radnjama lišili zatočena lica prava na pravilno i nepristrasno suđenje.

620. Prije svega, Vijeće je utvrdilo da se iste krivičnopravne radnje optuženim, a prvenstveno optuženom Fadilu Čoviću stavljaju na teret i tačkom I optužnice, kojom je isti oglašen krivim za protivzakonito zatvaranje. Naime, Vijeće je već, u okviru razmatranja

protivzakonitosti zatvaranja civila srpske nacionalnosti opisanog u tački I b predmetne optužnice, razmatralo i navode da je optuženi Čović Fadil kao načelnik SJB Hadžići, propustio da u odnosu na zatočena lica donese rješenja o određivanju mjere pritvora u skladu sa tada važećim propisima, sa kojima je isti, nesporno bio upoznat, uključujući i njegovu svijest i znanje da se na osnovu člana 196. tada važećeg Zakona o krivičnom postupku, policijski pritvor može odrediti samo u trajanju od 3 dana, te da nije donio odluku o puštanju zatočenih lica.

621. Sve ove radnje i propuste optuženog Čović Fadila Vijeće je, dakle već cijenilo i našlo dokazanim u kontekstu ostvarivanja obilježja protivzakonitog zatvaranja, za koje je isti oglašen krivim. Također, tačkom I b optužnice se optuženi Čović Fadil tereti da sve do napuštanja svoje funkcije načelnika u septembru 93. godine, nije donio odluku o puštanju na slobodu zatočenih lica, a ista inkriminacija mu se stavlja na teret i tačkom IV optužnice, tako da se radi o dvostrukoj inkriminaciji iste osobe za iste radnje i propuste, koje se međusobno isključuju.

622. Nadalje, kada su u pitanju navodi da su optuženi Čović Fadil i Halid Čović, te Kazić Nezir, Hujic Bećir (odnosu na koje je utvrđena krivica u odnosu na propust obavještanja vojnih sudija i tužilaca Okružnog vojnog suda Zenica u januaru i aprilu 1993. godine), *namjerno propustili da obavijeste nadležnog tužioca i istražnog sudju iz Sarajeva, Zenice ili Korjica da se na području SJB Hadžići nalazi preko 500 lica lišenih slobode, te su u januaru i aprilu 1993. godine, prilikom dolaska vojnih tužilaca i istražnog sudje Okružnog vojnog suda Zenica na područje Tarčina, tužiocima i istražnim sudjama namjerno prešujeli činjenicu, da se u objektima „Silos“ i „Krupa“ nalazi veliki broj lica lišenih slobode, već je to u aprilu 1993.godine učinjeno samo u odnosu na 17 osoba*, Vijeće iste ne nalazi dokazanim.

623. S tim u vezi, Vijeće je cijenilo iskaze svjedoka i materijalnu dokumentaciju.

624. Naime, Okružni Vojni sudovi i Tužilaštva su počeli s radom u avgustu 92. na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom o okružnim vojnim sudovima broj 1276/92 od 13.08.1992. godine, Službeni list R BiH, broj: 12 od 13.08.1992. godine (**T – 189**), te Uredbom sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama zakona o okružnim vojnim sudovima, PR broj: 1703/94 od 05.10.1994. godine, Službeni list R BiH, broj: 28 od 06.10.1994. godine (**T – 190**).

625. Prema navedenim aktima, Okružni vojni sudovi počinju sa radom osam dana od stupanja na snagu Uredbe koja je donesena 13.08.92. godine.

626. Pomenutom Uredbom je propisano da je Okružni Vojni sud u Sarajevu nadležan za područje okruga Sarajevo, a što obuhvata i područje Tarčina. Također, Uredbom je propisano da će se u krivičnom postupku pred okružnim vojnim sudovima primjenjivati Zakon o krivičnom postupku koji je preuzet kao Republički zakon Uredbom sa zakonskom snagom (**T – 192** Uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama uredbe sa zakonskom snagom o primjeni zakona o krivičnom postupku koji je preuzet kao Republički zakon za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili za vrijeme ratnog stanja, Službeni list R BiH, broj: 9 od 12.07.1992. godine).

627. Okružna Vojna tužilaštva su počela sa radom na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom o okružnom vojnom tužilaštvu, PR broj: 1278/92 od 13.08.1992. godine, Službeni list R BiH, broj: 12 od 13.08.1992. godine (**T – 191**).

628. Nadalje, Vijeće je imalo u vidu da je SJB Hadžići podnijela krivične prijave protiv zatočenih lica u decembru 92. godine, s kompletnim spisima koja su sadržavala dokaze o počinjenju krivičnih djela oružane pobune, odnosno saradnje sa neprijateljem, koje prijave su poslone od strane SJB Hadžići u CSB Sarajevo, kao nadležnom organu, na dalje postupanje. Iz provedenih dokaza proizlazi da su krivične prijave koje je SJB Hadžići podiglo tokom 92. godine, zaprimljene u CSB Sarajevo tek u martu 94. godine (**O1-617**), što je potvrdio i svjedok Ibrica Mujo. Međutim, dokazi pokazuju da je službeni Izvještaj o krivičnim prijavama upućivan u Sarajevo početkom 93. godine, što potvrđuju dokazi **O1-367**, te dokaz **T-159**, akt SJB Hadžići od 18.03.93. godine.

629. Nadalje, iz provedenih dokaza je Vijeće nesporno utvrdilo da se iste krivične prijave ranije i nisu mogle dostaviti ranije u Sarajevo, koje je, a što je i opšte poznata činjenica, bilo u potpunoj blokadi.

630. Također, Vijeće je utvrdilo da se radi o krivičnim prijavama zbog krivičnog djela *nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija* iz člana 213. tadašnjeg KZ SFRJ, te krivična djela oružane pobune, i služba u neprijateljskoj vojsci, (**T – 330, ukupno 182. krivične prijave, veza je dokaz O1-607**).

631. Krivična prijava SJB Hadžići zasniva se na činjenicama iznesenim u Službenom izvještaju od 25.07.1992. godine (**T-1281**), a u kojem su uglavnom navedeni operativni podaci i saznanja.

632. Od trenutka kada je SJB Hadžići predala krivičnu prijavu Tužilaštvu, o tome dalje odlučuje nadležno tužilaštvo, odnosno isto je u obavezi da postupi po tim prijavama i poduzima dalje aktivnosti u tu svrhu.

633. Iz dokaza **T-491** proizilazi da je Predsjedništvo Opštine Konjic još u julu 1992. godine, imajući u vidu stanje u opštinama Konjic, Jablanica i Hadžići, donijelo Odluku o početku rada Osnovnog suda i Osnovnog javnog tužilaštva na području Opština Konjic, Jablanica i Hadžići.

634. Pitanje nadležnosti i postupanja po krivičnim prijavama je pokušano da se riješi formiranjem odjeljenja OVS u Jablanici u aprilu 93. godine, odnosno nakon što je sa radom počelo Odjeljenje u Konjicu polovinom septembra 93. godine (**O1-421**), o čemu je govorio i **svjedok O1 A.B.**¹⁰

635. SJB Hadžići je u decembru 93. godine prosljedilo krivične prijave tom Odjeljenju i to krivične prijave u predmetu Božović i dr. (57 lica) i Lojanica i dr. (14 lica), ali se isto Odjeljenje oglosilo nenadležnim, iz kojeg razloga su krivične prijave iz 92. *lutale*, dok nisu tek 94. godine došle do OVS Sarajevo. Ovaj Sud je u julu 95. godine donio rješenje o vođenju jedinstvenog postupka, te su obuhvaćene prijave protiv još 205 lica, te je ovaj sud predložio da se za suđenje odredi OVS Zenica, jer se radi o 152 lica u Silosu, a otežana je komunikacija sa Sarajevom, koji prijedlog za prenos nadležnosti je odbijen 13.12.95.godine, jer se stanje u međuvremeno promijenilo.

¹⁰ Svjedok je izjavio da ne želi da mu se ime i prezime navode u presudi.

636. Dakle, bilo je pokušaja dostavljanja krivičnih prijava za procesuiranje od strane Okružnog vojnog tužilaštva Mostar – Odjeljenje Konjic (**T-1268, T-1272**), jer je Krivična prijava SJB Hadžići od 30.09.1992. godine (**T-1271**) dostavljena OVT Mostar – Odjeljenje Konjic dana 13.12.1993. godine, ali se OVS Mostar oglasio nenadležnim (**01-428**).

637. Imajući u vidu da se rješenjem od 20.04.94. OVS, Odjeljenje u Konjicu oglasilo nenadležnim za procesuiranje, jer su djela počinjena na području Okruga Sarajevo, te je potom predmet dostavio OVS Sarajevo radi gonjenja, dokaz **T-161**.

638. Zbog ove situacije, krivične prijave su tek 94. godine stigle u OVS i OVT Sarajevo, koji je u julu 95. donio rješenje o spajanju predmeta koja se vode protiv lica u Silosu radi vođenja jedinstvenog postupka, te je proveo postupke za još 205 lica, te je OVS Sarajevo uputio prijedlog Vrhovnom sudu BiH za prenošenje mjesne nadležnosti da se za suđenje licima u Silosu odredi OVS Zenica, jer su 152 lica zatvorena u Silosu, a sa Sarajevom je bila otežana komunikacija, jer je Sarajevo i dalje bilo u potpunoj blokadi, ali je taj zahtjev odbijen 13.12.95. godine.

639. U međuvremenu OVS Sarajevo je već bio pokrenuo postupke u maju 94. godine protiv više od oko 150 lica koja su do tada bila u Silosu.

640. Vijeće je, imajući u vidu naprijed navedene dokaze, na nesumnjiv način utvrdilo da objektivne okolnosti koje su, od momenta slanja krivičnih prijava od strane SJB Hadžići u decembru 92. godine pa do proljeća 94. godine, kada su iste konačno zaprimljene od strane OVS Sarajevo, onemogućavale vođenje krivičnih postupaka protiv zatočenih lica, se ne mogu staviti na teret optuženim u ovom predmetu, u smislu da su isti svojim činjenjem ili nečinjenjem spriječili da se ti postupci dalje vode. Činjenica jeste da su krivične prijave zaprimljene u CSB Sarajevo tek u martu 94. godine, jer iste nisu mogle biti ranije proslijeđene zbog objektivnih okolnosti, izazvanih ratnim dejstvima, nadležnom sudu u Sarajevo na postupanje.

641. Osim toga, sve do pokretanja krivičnih postupaka i dolaska sudija Okružnog vojnog suda Sarajevo u objekat Silos radi procesuiranja zatočenih lica u martu 94. godine, krivične prijave koje je podnijela SJB Hadžići su u više navrata išle do suda do suda, budući da se, u ratnim okolnostima i odsječenosti Sarajeva, tragalo za sudom koji bi to mogao preuzeti, zbog nemogućnosti procesuiranja od strane Okružnog vojnog sud u Sarajevu kao jedinom mjesno nadležnom za njihovo procesuiranje.

642. S tim u vezi, Vijeće je utvrdilo da iz dokaza proizlazi da je, u međuvremenu, predmet bio dostavljen i u rad Okružnom vojnom sudu Mostar, Odjeljenje Konjic i Jablanica, ali su se isti, nakon što su zaprimili predmet, oglasili mjesno nenadležnim, a što potvrđuju naprijed pomenuti materijalni dokazi.

643. O nemogućnosti procesuiranja zatočenih lica u Silosu iz objektivnih razloga, govorio je i **svjedok Muhidin Kapo**, sudija OKV Sarajevo, navodeći: „*Ovo je specifičan predmet bio, od samog njegovog formiranja. Ovde je zbog specifične situacije u državi, u gradu Sarajevu, znalo se da je nadležnost suda u Sarajevu vezano za ovaj predmet, ovaj je predmet lutao, kol'ko se ja sjećam ustupan na nadležnosti Konjicu i Mostaru. Lutao je ovaj predmet, dok nije konačno ustupjen nama. Dok nije došao na ovo Okružno vojno tužilaštvo u Sarajevu, ustupjen istažnom sudu Okružnog vojnog suda u Sarajevu*“.

644. Kada su pravosudni organi u Sarajevu, odnosno Okružno Vojno tužilaštvo i Okružni Vojni sud, na osnovu krivičnih prijava, u proljeće 94. godine, pokrenuli krivične postupke protiv lica zatvorenih u "Silosu", te uputili pozive na glavni pretres, optuženi Kazić Nezir, komandant 9. Brdske brigade, obavještava Okružni vojni sud Sarajevo (**T-604, T-605, T-607**), da bi "svako odvođenje zatvorenika u Sarajevo, pa i na glavni pretres u krivičnom predmetu zbog krivičnog djela iz člana 213. st. 1 KZ R BiH moglo dovesti do masovnog nezadovoljstva porodica nestalih Bošnjaka". Također, se navodi da porodice "ne dozvoljavaju" bilo kakvo odvođenje zarobljenika iz "Silosa" Tarčin van područja opštine Hadžići. Istim aktom je predloženo da se suđenje zarobljenicima logora "Silos" organizuje na teritoriji slobodne opštine Hadžići.

645. Nakon toga, tokom 1994. godine, na područja Pazarića i Tarčina dolaze predstavnici Okružnog Vojnog tužilaštva i Okružnog Vojnog suda Sarajevo (**T-1261, T-613**). Oni su tada sve zatvorene u "Silosu" ispitali u svojstvu osumnjičenih, o čemu su govorili brojni svjedoci koji su tada ispitivani, ali i svjedok odbrane Kapo Muhidin, koji je kao istražni sudija učestvovao u ispitivanju tada osumnjičenih lica u prostorijama "Silosa".

646. Vezano za sam postupak, govorio je **svjedok Muhidin Kapo**, istražni sudija Okružnog Vojnog suda u Sarajevu, koji je vodio istragu nad određenim brojem lica, koja su bila smještena u prostoru „Silos“ u Tarčinu. Svjedok ističe da je uz zahtjev primio krivičnu prijavu i dokaze, Službeni izvještaji o počinjenom krivičnom djelu. Dakle, sve su odradili onako kako nalažu odredbe ZKP, bez ijedne greške. Lica su im dovodili shodno zahtjevu za sprovođenje istrage, i to lica dakle, koja su obuhvaćena zahtjevom, a koja se nalaze u prostorijama „Silos“ i svako lice su saslušali. Poučili su ih o njihovom pravu na odbranu, pročitali im zahtjev za sprovođenje istrage. Nakon saslušanja se donosi rješenje o sprovođenju istrage, a nakon toga se odlučivalo o pritvoru. Donošenje rješenja o potvrđivanju pritvora je bilo obligatno jer je bila zapriječena smrtna kazna.

647. Dakle, Vijeće zaključuje da na ovaj način optuženi Kazić Nezir za razliku kada je to bio u prilici (januar i april 1993. godine) nije onemogućio vođenje postupaka, odnosno svojim radnjama nije mogao uticati na ishod postupaka, budući da je procesuiranje bilo u rukama nadležnih pravosudnih organa, , što se u konačnici i realizovalo dolaskom sudija u Silos, o čemu su govorili svjedoci Muhidin Kapo i Sefedin Suljević.

648. S druge strane, kada su u pitanju ingerencije optuženog Čović Halida kao zamjenika, odnosno upravnika zatvora Silos, pa i Hujić Bećira, Vijeće je u okviru obrazloženja tačke II osuđujućeg dijela izreke, utvrdilo koja su bila njihova stvarna ovlaštenja i nadležnosti u odnosu na zatočena lica, stoga nema dvojbe da optuženi Čović Halid ali i Bećir Hujić izuzev situacije kada je to bilo objektivno moguće (momenat dolaska vojnih sudija i tužilaca iz Okružnog suda Zenica u januaru i aprilu 1993. godine) nisu bili u kapacitetu da na bilo koji način svojim radnjama spriječe suđenja, odnosno da namjerno prešute ili sakriju određene činjenice, i na taj način zatočenim licima uskrate pravo na nepristrasno i pravilno suđenje.

649. Kada je u pitanju teza da su optuženi Čović Fadil zajedno sa Đ. M. i Čović Halidom „u januaru i aprilu 1993. godine, prilikom dolaska vojnih tužilaca i istražnog sudije Okružnog vojnog suda Zenica na područje Tarčina, tužiocima i istražnim sudijama namjerno prešujeli činjenicu, da se u objektima „Silos“ i „Krupa“ nalazi veliki broj lica lišenih slobode, već je to u aprilu 1993. godine učinjeno samo u odnosu na 17 osoba“, Vijeće je cijenilo iskaze svjedoka koji su kao sudije OVS i tužioci OVT Zenica dolazili u Tarčin u proljeće 93. godine.

650. U tom pogledu vijeće ukazuje na naprijed citirane iskaze ključnih svjedoka Mladena Veseljaka, sudije Okružnog Vojnog suda u Zenici i Sefedina Suljevića vojnog tužioca iz Zenice koji su saglasno izjavili da su u periodu od 17.01.93. do početka aprila 1993. postupali na području općine Hadžići, odnosno Tarčin, Pazarić i Igman, i to u dva navrata, kao i da su razlozi njihovog dolaska bili isključivo u svrhu procesuiranja pripadnika Jukine jedinice koji su izvršili oružanu pobunu, te da je procesuiranje 17 zatočenika civila srpske nacionalnosti bio rezultat slučajnih saznanja. Naime, iz iskaza ovih svjedoka nedvojbeno proizlazi da je isključivi njihov dolazak bio vezan za procesuiranje pripadnika Armije BiH, da su prilikom dolaska u Tarčin, a potom i u Silos ostvarili saradnju odnosno komunikaciju sa optuženim Nezirom Kazićem i Bećom (optuženi Hujć Bećir) koji su ih i uputili i obezbjedili im prostorije za procesuiranje pripadnika Armije BiH, bez ukazivanja na činjenicu postojanja velikog broja zatočenika civila srpske nacionalnosti u zatvoru Silos, kao i da mali dio njih koji su procesuirani (ukupno 17) nisu bili rezultat informacije ove dvojice optuženih, već Zuke i Šege.

651. Dakle, iz iskaza pomenutih svjedoka potpuno jasno proizlazi, ili bar to drugi izvedeni dokazi ne potvrđuju, da niti jedan od njih nije ostvario kontakt sa optuženim Fadilom Čovićem ili pak Halidom Čovićem, za razliku od ostvarenog kontakta sa optuženim Kazić Nezirom i Bećom Hujćem, koji bi ih mogli upoznati ili pak propustiti upoznati o prisutnosti velikog broja zatočenih civila srpske nacionalnosti u zatvoru u Silosu, a koje procesuiranje je evidentno moglo biti provedeno, ako ne u odnosu na sve, onda bar u odnosu na znatno veći broj lica od njih 17.

652. Shodno navedenom, Vijeće nalazi da se u odnosu na optužene Fadila Čovića i Halida Čovića ovdje i nije moglo raditi o namjernom prešućivanju prisutnosti zatočenih lica u objektu Silos, budući da niti jedan svjedok nije izjavio da se bilo kada, dok je boravio u Tarčinu radi suđenja pripadnicima Jukine jedinice, sastajao s ovom dvojicom optuženih, odnosno iz dokaza ne proizlazi da su optuženi Fadil Čović i Halid Čović ikada bili upoznati s dolaskom sudija iz OKV Zenica, budući da je svjedok Mladen Veseljak u više navrata istakao da je razgovarao sa Zukom, komandantom jedinica na Igmanu, gdje se i desila oružana pobuna pojedinih lica.

653. Stoga, Vijeće ističe da Tužilaštvo nije dokazalo da su optuženi Fadil Čović i Halid Čović namjerno propustili da obavijeste tužioca i istražnog sudiju o tome da se u objektima nalazi oko 500 zatočenih lica, odnosno da su u proljeće 93. godine to rekli samo za 17 lica, zbog čega ih je Vijeće oslobodilo za ovu tačku optužnice.

TAČKA V OPTUŽNICE

Osuđujući dio- optuženi Nezir Kazić, Bećir Hujć i Halid Čović

Prisiljavanje na prinudni rad

654. Prisilni rad predstavlja kršenje niza normi međunarodnih ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava. Obilježja krivičnog djela prisilnog rada, prema članu 142. KZ SFRJ su:

1) naređivanje ili namjerno činjenje; 2) prisiljavanja na prinudni rad.

655. Prema međunarodnom pravu, prisilni rad nije uvijek nedopustiv za vrijeme oružanog sukoba ili okupacije. Na primjer, kod oružanog sukoba na koji se primjenjuju odredbe Ženevske konvencije III, dopušteno je tražiti od ratnih zarobljenika da obavljaju

rad ukoliko je to u njihovom interesu i ukoliko su zahtjevi rada u skladu sa starošću, spolom, rangom i fizičkim sposobnostima zarobljenika. S druge strane, međunarodno pravo zabranjuje prisiljavanje ratnih zarobljenika na rad vezan za vojne operacije. Pretresno vijeće MKSJ je u predmetu Naletilić i Martinović primjenilo ova pravila (koja se odnose na ratne zarobljenike) na civile zatočenike.¹¹

656. Dok se naprijed navedeni principi, koji su bazirani na primjeni odredaba Ženevskih konvencija koje su odnose na međunarodne oružane sukobe, ne mogu direktno primjeniti u ovom konkretnom predmetu, oni svakako daju koristan kontekst u kojem Vijeće može razmatrati elemente krivičnog djela prisiljavanja na prinudni rad.

657. Razmatrajući pitanje prisile na prinudni rad, Vijeće smatra da silu koja se koristi kako bi se obavio rad, treba tumačiti na način da uključuje fizičko nasilje, prijetnju upotrebe sile ili prinudu poput one koja je prouzrokovana strahom od nasilja, prisilom, zatvaranjem, psihološkim ugnjetavanjem ili zloupotrebom moći ili iskorištavanjem okolnosti prisile. Prema mišljenju Vijeća, bitno pitanje je da li je, imajući sve relevantne okolnosti u vidu, osoba koja je navodno prisiljena na prinudni rad imala stvarni izbor.

658. Da li se u suštini radilo o prisilnom radu, treba suditi u svakoj konkretnoj situaciji na osnovu raspoloživih dokaza. U ovom predmetu radi se o velikom broju nezakonito zatvorenih civila koji su vođeni na obavljanje radova i to na prve borbene linije kojom prilikom je veliki broj tih civila ranjen ili je smrtno stradao. Razlog zašto su se pojedini javljali da idu na radove (ukoliko bi se uopšte tražili dobrovoljci) leži u činjenici što bi tada zatvorenici dobili isti obrok kao i vojska, a što su potvrdili gotovo svi svjedoci koji su vođeni na ove radove. Dakle, ovdje se ne može reći da se radi o pristanku već se radilo o jedinom načinu da se osigura ishrana koja je barem malo bolja od one koju su redovno dobijali i zbog koje su svi izgubili na tjelesnoj težini, o čemu je govorio veliki broj svjedoka. O činjenicama oko dobrovoljnog rada, sa mogućnošću da dobiju više hrane, govorili su mnogi svjedoci, pa su na ovaj način iz uprave zatvora primoravali zatvorenike, da se isti, uslovno dobrovoljno, javljaju da idu na rad, a sve kako bi dobili malo više hrane i bili na čistom vazduhu. Međutim, sigurno je jedno, a to je upravo ono što je istakao svjedok Mrkaja, da su *„neke prijava za rad bile dobrovoljne, a neke nisu“*. Jasno je da niko, pa ni po cijenu svježeg vazduha i dodatnog komada hrane, ne bi dobrovoljno pristao na rad na prvim borbenim linijama, odnosno na lokacijama gdje je jasno da su životi ugroženi.

659. S tim u vezi, Vijeće nije prihvatilo tezu pojedinih odbrana da se nije radilo o prisilnim radovima, jer su se oštećeni sami dobrovoljno javljali. Razmatrajući pitanje prisile na prinudni rad, vijeće smatra da silu koja se koristi kako bi se obavio rad treba tumačiti na način da uključuje fizičko nasilje, prijetnju upotrebe sile ili prinudu poput one koja je prouzrokovana strahom od nasilja, prisilom, zatvaranjem, psihološkim ugnjetavanjem ili zloupotrebom moći ili iskorištavanjem okolnosti prisile. Prema mišljenju Vijeća, bitno pitanje je da li je, imajući sve relevantne okolnosti u vidu, osoba koja je navodno prisiljena na prinudni rad, imala stvarni izbor.

660. Kada je u pitanju optuženi Kazić Nezir, Vijeće je istog našlo odgovornim za izdavanje niza Naredbi za odvođenje zatočenih lica iz objekata Krupa i Silos na prinudne

¹¹ Ibid, paragraf 252.

radove, čije obezbjeđenje je tokom tih radova vršili pripadnici 9. Brbr, odnosno vojno policajci, na čijem čelu je bio optuženi Kazić.

661. Naredbe za koje se tereti optuženi Kazić, po kojima je korištenje zatočenih lica za izvođenje radova dozvoljeno jedinicama 9. Brdske brigade i drugim vojnim jedinicama u sastavu 1. korpusa Armije R BiH: Naredba broj: 01-211-01/93 od 27.01.1993. godine (**T-922**), kojom Kazić naređuje da se iz Krupa uzme 20 zatvorenika i isti upute za Butmir, te da će obezbjeđenje prevoza vršiti Vojna policija; Naredba broj: 01-241-01/93 od 30.01.1993. godine (**T-923**), kojom Kazić naređuje da se iz Krupa uzme 20 zatvorenika, te da će obezbjeđenje prevoza i pratlju vršiti VP, da se za izvršenje naredbe zadužuje operativac Čelić Milijan i upravnik Krupa, spisak zatvorenika dostaviti Organu bezbjednosti, i iste vratiti po završenim radovima; Naredba broj: 01-432-02/93 od 20.02.1993. godine (**T-926**), kojom se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada jedinice OMJ (oklopno-mehanizovana jedinica) uzimaju zatvorenici, te da će obezbjeđenje prevoza vršiti VP; Naredba broj: 01-447-02/93 od 22.02.1993. godine (**T-927**), kojom se ponovo iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada jedinice OMJ izuzima 5 zatvorenika; Naredba broj: 01-765-03/93 od 16.02.1993. godine (**T-925**), kojom se „za uređenje položaja“ IV Bataljona angažuje 10 zatvorenika u periodu od 16.03.1993. godine do 22.03.1993. godine, a istog dana se istom naredbom produžava anažovanje zatvorenika na uređenju položaja III Bataljona. Dopuna Naredbe broj: 01-855-03/93 od 23.03.1993. godine (**T-928**), kojom se, zbog potrebe produženja perioda angažovanja zatvorenika, naređuje da se „za uređenje položaja IV Bataljona“ angažuje 10 zatvorenika sve do završetka radova; Naredba broj: 01-477-02/93 od 25.02.1993. godine (**T-930**), kojom se naređuje da se dana 25.02.1993. godine iz zatvora „Krupa“ na raspolaganje Komandi III Bataljona stavi 10 zatvorenika, te da će obzbjeđenje vršiti VP; Naredba broj: 01-514-02/93 od 25.02.1993. godine (**T-932**), kojom se naređuje da se u periodu od 28.02. do 08.03.1993. godine iz zatvora „Krupa“ na raspolaganje Komandi II Bataljona stavi 10 zatvorenika, a što je traženo zahtjevom komandanta II Bataljona (**T-931**); Naredba broj: 01-574-03/93 od 02.03.1993. godine (**T-940**), kojom se naređuje da se u periodu od 02.03.1992. do 03.03.1992. godine iz zatvora „Krupa“ na raspolaganje OMJ stavi 5 zatvorenika; Naredba broj: 01-581-03/93 od 03.03.1993. godine (**T-941**) kojom se naređuje da se u vremenu od 03.03.1993. godine do 13.03.1993. godine iz zatvora „Krupa“ III bataljonu stavi na raspolaganje 20 zatvorenika „za kopanje rovova na položaju“. Dopuna Naredbe broj: 01-871-03/93 od 24.03.1993. godine (**T-942**), kojom se zbog potrebe produženja perioda angažovanja zatvorenika na uređenju linije III Bataljona, angažuje 20 zatvorenika sve do završetka potrebnih radova uz konstatovanje da se isto odnosi i na zatvorenike angažovane za potrebe I Bataljona; Naredba broj: 01-676-03/93 od 10.03.1993. godine (**T-946**), kojom se naređuje da se za period do 15.03.1993. godine Komandi II Bataljona stavi na raspolaganje 10 zatvorenika iz privremenog zatvora „Krupa“, a što je traženo zahtjevom komandanta II Bataljona; Naredba broj: 01-725-03/93 od 13.03.1993. godine (**T-950/T-955**), kojom je naređeno da se za period 14.03.1993. godine do 16.03.1993. godine Vodu za opsluživanje stavi na raspolaganje 6 zatvorenika iz privremenog zatvora „Krupa“; Naredba broj: 01-732903/93 od 14.03.1993. godine (**T-951**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada jedinice OMJ izuzme 5 zatvorenika; Naredba broj: 01-744-03/93 od 15.03.1993. godine (**T-952**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada jedinice OMJ izuzme 10 zatvorenika; Naredba broj: 01-746-03/93 od 15.03.1993. godine (**T-953**), kojom je naređeno da se za uređenje položaja na Zagonima, Pjeskovitoj glavi i Gradini, angažuje 10 zatvorenika u periodu od 15.03.1993. godine do 24.03.1993. godine; Naredba broj: 01-768-03/93 od 16.03.1993. godine (**T-954**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada Voda za opsluživanje izuzme 6

zatvorenika; Naredba broj: 01-819-03/93 od 19.03.1993. godine (**T-956**), kojom je naređeno da se za period od 20.03.1993. godine do 25.03.1993. godine Komandi II Bataljona stavi na raspolaganje 10 zatvorenika iz privremenog zatvora „Krupa“; Naredba broj: 01-830-03/93 od 21.03.1993. godine (**T-957**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada Voda za opsluživanje izuzme 6 zatvorenika; Naredba broj: 01-870-03/93 od 25.03.1993. godine (**T-960**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ u vremenu od 25.03.1993. godine do 05.04.1993. godine II Bataljonu na raspolaganje stavi 10 zatvorenika, radi kopanja tranšea i utvrđivanja položaja na Jordovanači; Naredba broj: 01-879-03/93 od 26.03.1993. godine (**T-961**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada Voda za opsluživanje izuzme 6 zatvorenika; Naredba broj: 01-1001-04/93 od 07.04.1993. godine (**T-963**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada Voda za opsluživanje izuzme 6 zatvorenika; Naredba broj: 01-1041-04/93 od 10.04.1993. godine (**T-965**), kojom je naređeno da se iz zatvora „Krupa“ za potrebe rada jedinice OMJ izuzme 6 zatvorenika; Naredba broj: 01-1137-04/93 od 19.04.1993. godine (**T-978**), kojom se naređuje da se u vremenu od 19.04.1993. godine do završetka radova iz zatvora „Krupa“ na raspolaganje 1. bataljonu da 12 zatvorenika za kopanje rovova na položaju; Naredba broj: 01-1367-05/93 od 06.05.1993. godine (**T-983**), kojom je naređeno da upravnik vojnog zatvora „Krupa“ obezbijedi deset zatvorenika za izvođenje radova ukopavanja; Naredba broj: 01-1382-05/93 od 07.05.1993. godine (**T-984**), kojom je naređeno da upravnik vojnog zatvora „Krupa“ obezbijedi 12 zatvorenika za izvođenje radova ukopavanja; Naredba broj: 01-1398-05/93 od 08.05.1993. godine (**T-985**), kojom je naređeno da upravnik vojnog zatvora „Krupa“ obezbijedi 12 zatvorenika za izvođenje radova ukopavanja; Naredba broj: 01-1449-05/93 od 14.05.1993. godine (**T-987**), kojom je naređeno da upravnik vojnog zatvora „Krupa“ obezbijedi 15 zatvorenika za izvođenje radova na Stupniku do okončanja poslova, te 10 zatvorenika za izvođenje radova na Koščanu; Naredba broj: 01-1513-05/93 od 19.05.1993. godine (**T-989**), kojom je naređeno upravniku zatvora „Silos“ da obezbijedi 15 zatvorenika za inženjerske radove na Grabu, te je navedeno da radovi počinju 20.05.1993. godine i traju do konačnog uređenja položaja. u naredbi navedeno da je potrebno „prioritetno odrediti već osuđene zatvorenike“; Naredba broj: 01-2615-09/93 od 19.09.1993. godine (**T-1007**), kojom se naređuje da se vodu za opsluživanje da 6 zatvorenika iz zatvora „Krupa“ koji bi radili na iskopavanju zemunice za potrebe vojne policije; Naredba broj: Str.pov.br.04/09-20/1153-28-1 od 06.07.1994. godine (T-1039), kojom se naređuje da se dana 06.07.1994. godine za potrebe 9. bbr angažuje 20 zatvorenika zatvora „Silos“ koji će izvoditi zemljane radove na ukopavanju telefonskog kabla na Igmanu; Odobrenje broj: 04/09-16.05-69/1087-1 od 29.05.1994. godine (T-1035), kojim se odobrava upotreba 20 zatvorenika zatvora „Silos“ za izvođenje radova u Kasarni Pazarić za potrebe 1. Muslimanske Brigade i Odobrenje Pov.broj: 04/09-20-65/1315-1 od 19.10.1994. godine (T-1062), kojim se odobrava upotreba 20 ratnih zarobljenika za potrebe izvođenja radova u Kasarni Pazarić, a na zahtjev 1. Muslimanske bbr od 19.10.1994. godine do daljnjeg.

662. Nadalje, iz dokaza proizlazi da su na osnovu naprijed navedenih Naredbi, upravnici logora „Silos“ i „Krupa“ Hujić Bećir, Čović Halid i Mešanović Šerif u odnosu na koga je postupak razdvojen, u saradnji sa organima bezbjednosti, te pripadnicima vojne policije 9. Brdske brigade, stražarima, poimenično odredili zatočenike koji trebaju ići na radove, da bi nakon toga logorski stražari zatočene osobe izvodili iz ćelija i odvodili ih na različite lokacije koje je odredio optuženi Kazić Nezir u naredbama ili bi ih predavali pripadnicima brigade koji su ih vodili i obezbjeđivali prilikom obavljanja prinudnih radova, i to na prve borbene linije, što jasno proizilazi iz samih Naredbi, pošto se kopanje rovova, tranšea i vrši na prvim borbenim linijama, te mnoge od njih prilikom obavljanja radova fizički i

psihički zlostavljali, prisiljavali ih na kopanje rovova, tranšea, zemunica na prvim borbenim linijama za potrebe jedinica Armije R BiH, što je bilo poznato Kazić Neziru, Hujčić Bećiru i Čović Halidu.

663. Svjedoci- oštećeni, koji su bez svoje volje i pristanka vođeni na radove svjedočili su i opisivali lokalitete na kojima su radili, način izvođenja na radove, uslove i tretman prema njima za vrijeme radova, kao i posljedice u smislu povređivanja, ranjavanja, a i pogibija do kojih je dolazilo prilikom radova na prvim borbenim linijama. Svjedoci su potvrdili da su prilikom odvođenja na radove na lokalitete Zagoni, Gornji Gradac, Donji Gradac, Koščan, Ormanj, Lokve, Golo brdo, Igman, Stupnik, Hrasnica, Butmir, Donji Kotorac, više lokacija u Sarajevu, kao što su Stup, Mojnilo, Nedžarići, Jevrejsko groblje, Bistrik, Soukbunar, radili po 20 sati dnevno, za vrijeme borbi, uz batinanje, u nepovoljnim vremenskim prilikama bez odgovarajuće odjeće i obuće.

Tačka V-1 precizirane optužnice

664. Vezano za odvođenje zatočenih lica iz objekta Krupa na lokalitet Zagoni, optuženi Kazić Nezir je izdao Naredbu broj: 01-514-02/93 od 25.02.1993. godine (**T-932**), kojom se naređuje da se u periodu od 28.02. do 08.03.1993. godine iz zatvora „Krupa“, na raspolaganje Komandi II Bataljona stavi 10 zatvorenika, a što je traženo zahtjevom komandanta II Bataljona (**T-931**).

665. O odvođenju na lokalitet Zagoni govorili su i saslušani svjedoci. **Svjedok Slavko Jovičić** je govorio o samoj proceduri odvođenja na radove, navodeći da su inače zatvorenici iz Krupe vođeni na radove svakodnevno. Ratno je stanje, nema tu odmora, radi se danonoćno, čim neko iz Komande 9. brbr procijeni, oni bi donosili odluke. Za početak uvijek su iz logora vodili stražari koji su bili u logoru, došao bi upravnik i odredio stražare koji bi ih vodili na lokaciju i dolaskom na taj dio, tu je već bila muslimanska vojska, svi su se uključivali. Nema tu koliko dana, to je svaki dan ujutro dođe i pročita, tu je komandant logora glavni bio, pošalje on stražare koji će ih voditi, a nekad i oni dođu pročitaju imena, i to ide, ne pitaju vas da li možete. Transport do lokacija je bio kamionom tadašnje 9. brbr vođene su grupe od po 10.-15 ljudi na radove.

666. Govoreći o događajima na radovima u Zagonima, svjedok je govorio o grupi zatočenika koja je prošla katastrofalno po posljedicama, a bio je to dan 08.03.1993. godine, „*a kažem zlo se dugo pamti, jer ako ja ikog pitam da li se sjeća šta je radio prošle godine u ovo vrijeme i ja imam jako dobru memoriju i zlo se dugo pamti.*“ Dakle 08.03. jedna grupa se vratila iz sela Gradac, to je muslimansko selo, iznad tog sela je brdo Ormanj i tamo su odveli grupu ljudi koji su se vratili sa teškim posljedicama. Grupe su brojale 10-15 ljudi i kad se vrte logoraši, svi oni koji su ostali su željeli znati gdje su bili. Jedan je ostao bez noge, zvao se Vukašin misli Varagić, on se nije vratio u logor jer je izgubio nogu pa su ga negdje transportovali i bilo je još povrijeđenih logoraša. A to je bio teren što je on lično vidio 10.03.936. godine, jer su kopali tranšeje na otvorenoj čistini, a muslimanski vojnici su bili u zemunicama. To je bila čistina i to je bilo stravično. Ne postoji nijedan čovjek koji je bio u toj poziciji da to može shvatiti. Dakle, radilo se od 8 do 16 sati koliko je trebalo, dok se radovi ne završe. To je bio kamen, teško je bilo raditi kopati tranšeje, praviti grudobrane i bunkere da bi se napravio tranšej kako bi se stvorila bolja pozicija za osmatranje druge strane. Osim Vukašina, u toj grupi je bio mali Ljujić, on je vraćen u ćeliju, imao je manje od 30 godina, on je ostao bez uha od detonacije koja je Vukašinu otkinula nogu, on je bio u dezorjentisanom stanju, u stanju šoka, ali su bili drugi

koji su objasnili šta im se desilo. Rekli su da je pala granata, bio je otvoreni prostor i napravila to što je napravila, ovom otkinula nogu, a drugom pola uha.

667. Svjedoku je prvi odlazak na radove bio na lokalitet Gornji Gradac gdje je otišao 10.03. 93. godine. Bila su dva zadatka, jedan je bio da se iskopa onoliko koliko se naredi, a drugi zadatak je bio da niko ne pobjegne od logoraša. Niko nije pitao u kakvom ste stanju, da li da se da hrane ili pauzu. Tačno se znalo da je neki komandir koji je zadužen za taj dio položaja rekao da se to mora uraditi, onda nije bilo bitno da li ćete raditi 3 ili 16 sati, ostajete dok ne završite. Ne daju vam ni pauzu ni predaha, niti koga interesuje što ste direktno izloženi liniji i posmatranju sa druge strane. To je bila laboratorija za ispitivanje ljudske izdržljivosti, posljedice po zdravlje katastrofalne, ljudi su bili kao životinje, bilo je da preživite dan i obavite poslove koje traži muslimanska vojska. Niko vas nije tretirao kao čovjeka da li možete, nego jednostavno morate i to je zloupotreba svih ljudskih prava i bilo je svjedeno da li ćete preživjeti, već je važno da se uradilo. Kad je svjedok bio na brdu Ormanj, drugu grupu su vodili u selo Lokve. „*Ja ne mogu dočarati o čemu se radi, to su bile kamene gromade od nekoliko tona kamenja koje vidite, ali neće vas niko ijerati da gurate to kamenje, ali ijera vas da kopate, a samo je 10-15 cm zemlje, a ostalo je dole kamen i to se ne može kopati*“. Što se tiče toga da je bio očevidac ranjavanja i pogibija na tim radovima, misli da je bio 17. mart, radili su tu i pala je granata, čuli su se jauči, misli da je povrijeđen bio jedan, malo je svjedok ljudi znao sa područja Pazarića obzirom na poslove, ali Dane Borić je ranjen, svjedok je bio na drugoj strani, granata je pala, bilo je strašno, bio je strahovit dim, bio je teško povrijeđen i niko iz bunkera muslimanske vojske nije pritrčao u pomoć jer nije znao da li će ponovo pasti granata i oni su nastojali pomoći, ali to je bilo nemoguće, a poslije svake takve akcije njih su muslimanski stražari skupljali u zemunice i tu je nastavljao masakr. Tu vas je tukao svako i nije bilo sredstava, udaraju vas puškama ili alatom koji ste koristili, cokulom, rukom. Premlaćuju vas, kako to svjedok navodi, iz ljubavi. Nije bilo druge mogućnosti, to je klasična osveta za one koji tamo ispaljuje jer pretpostavlja da srpska strana gađa i oni su ukopavali za to. Dakle, to je bila osveta za to gađanje i ono su bili klasični taoci i oni su ih koristili da ih dokusure. Da ih tuku do iznemoglosti, ali su ih ostavljali da mogu sutra raditi.

668. **Svjedok Dragan Regoje** ističe da nije išao na ove radove, ali tamo je otišla jedna grupa logoraša i kad su se vratili, jedni su bili prljavi, poderani, pocijepani, Vukašin Šuvajlo je izgubio nogu i Njegovan Jovo je poginuo, odnosno mislili su zapravo da je mrtav ali on je preživio, a to je bilo do granate koja je pala između Jove i Vukašina.

669. O samoj realizaciji naredbe optuženog Kazić Nazira od 08.03.93. godine, temeljem koje su zatočenici odvedeni u Zagone i posljedicama, govori službena zabilješka od 04.06.93., koju je sačinio Čović Zejnil i istu uputio Komandi brigade, u kojoj se navodi da prilikom realizacije Naredbe od 25.02.93., da je Vojna policija vršila obezbjeđenje zatočenika prilikom radova u Zagonima, ZO II bataljona, te je tokom radova došla dojava da se sklone zbog granatiranja, nakon čega je pala jedna granata u tranše, kojom prilikom je smrtno stradao policajac Šabić Amir koji je bio u obezbjeđenju tih lica, teže tjelesne povrede je zadobio Šuvajlo Vukašin i Ljujić Slobodan, a lakše povrede Njegovan Jovo, nakon čega su ratni zarobljenici prebačeni u bolnicu u Suhodol, gdje im je je ukazana pomoć (T-934).

670. Da je ovom prilikom došlo do ranjavanja trojice zatvorenike uslijed granate, te da je Šuvajlo Vukašin teže povrijeđen, te mu je amputirana noga, proizlazi i iz dokaza T-936 - Prijedlog za puštanje iz pritvora zatvorenika Šuvajlo Vukašina, R BiH, OS R BiH,

Komanda 9.bbr, PZ u Krupi, bez broja, 12.04.1993.godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif, upućeno Komandantu brigade.

671. Da je optuženi Kazić Nezir od strane upravnika Mešanović Šerifa bio upoznat o ranjavanju zatočenih lica tokom izvođenja radova u Zagonima, govori dokaz **T – 845/ iz O – 1106** Izvještaj o radu zatvora za period od 05.03.1993. do 08.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 08.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif, u kojem se navodi da je na radovima došlo do povređivanja Ljujić Slobodana, Njegovan Jovana i Šuvajlo Vukašina. Također za ovu tačku relevantan je i dokaz **T-937**, Izjava Golubić Sulejmana, u rukopisu, izjavu uzeo Čović Zejnil, koji je tada izjavio da je po naredbi komandanta bio u pratnji četnika na Zagonima i vršio obezbjeđenje zajedno sa Šabić Amirom, te je opisao ranjavanje Šabić Amira i Envera Začiri. Navode iz ove izjave potvrdio je i **svjedok Golubić Sulejman**, navodeći da je lično predao izvještaj 08.03.1993. godine.

672. **Svjedok Golubić Sulejman**, inače vojni policajac u 9. brbr. je na okolnost odvođenja na radove po naređenju komandanta izjavio da se sjeća da su vodili zatočenike na radove, dobije od komandira voda da ode i odvede zatvorenike, vrši bezbjednost njihovog rada i vrati ih i preda u jedinicu. Svjedok se ne sjeća pismenih naredbi, nego mu komandir kaže da idu njih trojica u Silos ili Krupu na određeni lokalitet. Kada bi došao u Silos ili Krupu obično se jave Beći ili Šeri, ali su najčešće se njihovim podrženim javljali i onda oni prozovu. Svjedok je na upit sudije rekao da je uvijek s njima išao stražar iz Silosa ili Krupe. Ukupno je išlo 5-10 ljudi na radove, ako je išlo 10, onda bi išla 3 vojna policajca i jedan čuvar. Što se tiče lokacija, svjedok se sjeća se lokaliteta Zagoni, to je Zovik-Pazarić, i Stupnik. Ove navode je potvrdio i **svjedok Sidret Horman**, također vojni policajac, navodeći da kada su u pitanju radovi, najčešće njih 3-4 odu do Krupe gdje je obezbjeđenje izvodilo zatvorenike na kamion i vodili su ih. Nisu s njima išli stražari. Ne zna od koga je njegov komandir dobivao naredbe, niti zna ko je sačinjavao spiskove. Uglavnom bi na radove išlo njih 10, ali to nije stajalo ko će ići u naredbi, tako da ne zna ko je to određivao. Od lokaliteta gdje je vodio zatočenike svjedok navodi Stupnik i Zagoni.

673. Kada je u pitanju odvođenje u Zagone, svjedok Golubić Sulejman je izjavio da se u Zagonu radila jedna zemunica za pripreme jedinice za odlazak na isturena mjesta. Što se tiče udaljenosti borbenih linija, svjedok navodi da su to kršni planinski tereni, to je vazdušne linije i do 1000 metara, to je nepristupačno, bilo je i 1500m, a kad bi išao zemljom možda i 2 km. Imao je na Zagonima nezgodan slučaj, ostalo mu je kobno u sjećanju, to je mart 93 došli su u Krupu, njih trojica su preuzeli zatočenike i otišli su vozilom dokle se moglo i onda pješke 2-3 km. Zadatak se počeo realizovati, bilo je da dvojica ostanu, a dvojica da odu da se kafa popije. Svjedok je otišao da popije kafu i čuo se tupi udar, dok su izašli pala je granata, nezgodan je bio prizor, dosta zatvorenika i policajaca leže, granata učinila šta je učinila. Tada je poginuo Amir Šabić. Granata je pala tačno u tranše i bilo je povrijeđenih, jedan Šuvajlo je povrijeđen i Jovo Njegovan, ukazana im je prva pomoć i prebačeni su u Suhodol. Šuvajlo je izgubio nogu, a Njegovan dobio bruh od detonacije. Stradao je još jedan Zečiri ali niko drugi od zatvorenika nije ranjen. Prilikom izlaska zatvorenici su se počeli komešati, da li su htjeli pobjeći ne zna tačno, oni su zarafalali da se to umiri i preuzeli situaciju i uradili što su trebali. Nakon toga su podnijeli izvještaj o svemu, i to bezbednjaku Sadiković Vejsilu, kome je dao usmenu i pismenu izjavu.

674. I vojni policajac **Sidret Horman** je učestvovao u odvođenju zatočenika iz Krupe u Zagone, govoreći da su zatočenike preuzeli iz Krupe na osnovu usmene naredbe, u Krupi

su se javili obezbjeđenju, ne sjeća se ko je izveo zatočenike, čuvari iz Krupe nisu išli s njima. Nije imao spisak kod sebe, tada ih je u Zagon otišlo njih trojica i 10 zatočenika, među kojima je svjedok prepoznao Slavuja i malog Neđu Petrića. Srpski položaji su bili daleko oko 1,5 km. Bio je to teren brdovit, bilo je rastinja, ukupno je išao na te radove 5-10 puta. Odgovoran za bezbjednost zatočenika na prvim linijama je bio policajac koji ih je vodio.

675. Stoga, analizom provedenih dokaza, Vijeće je zaključilo da je na osnovu naredbe optuženog Kazić Nezira od 08.03.93. godine, grupa zatočenika iz Krupe odvedena od strane vojnih policajaca 9. brbr na radove na lokalitetu Zagoni, koji su tamo i obezbjeđivali, da bi tokom radova u tranše pala granta, uslijed čega su ranjeni zatvorenici Ljujić Slobodan, Njegovan Jovo i Šuvajlo Vukašin, da bi prpadnici vojne policije učestvovali i u maltretiranjima zatočenih lica.

Tačka V-2 precizirane optužnice

676. Vezano za odvođenje zatočenih lica iz objekta Krupa u zonu odgovornosti 4. motorizovane brigade na području Hrasnice, optuženi Kazić Nezir je izdao Naredbu broj **01-211-01/93 od 27.01.1993. godine (T-922)**, kojom Kazić naređuje da se iz Krupe uzme 20 zatvorenika i isti upute za Butmir, te da će obezbjeđenje prevoza vršiti Vojna policija. Da je postupljeno po ovoj Naredbi konstatovano je u Izvještaju upravnika „Krupe“ od 30.01.1993. godine (**T-839**) uz koji je sačinjen i spisak od dvadeset zatvorenika koji su odvedeni na rad.

677. O odvođenju u Hrasnicu govorio je **svjedok Slavoljub Krivić**, navodeći da je iz Krupe 25. januara 93. godine zajedno s još 10 lica prebačen u Hrasnicu, sjeća se da su išli Kapetina Predrag, Suvajlo Đorđe, Vukašin Lalušić, Danko Milanović, Milanović Radoslav. Ne zna jel neko bio prisutan kada su prozivani, sjeća se da su prozvani, odvedeni su u novu zgradu u Hrasnici, u podrum zgrade, gdje ostaju do 01.04 93. kad su opet prebaceni za Krupu. Što se tiče uslova u Hrasnici, higijena je bila nikakva, hrana isto, išli su kopati tranšeje, rovove, jedno vrijeme su imali pojačanu ishranu. Obezbjeđivala ih je hrasnička policija. Kopali su tranšee, pravili bunkere, nosili grede u neka skloništa atomska. Na upit sudije ko je odredio da njih 30 ide u Hrasnicu, svjedok pretpostavlja da je to uradio Šerif Mesanović. Dok su bili u Hrasnici, na Butmiru su započeli kopati tunel, na Igmanu su kopali zemunice, po Butmiru tranšee, protivtenkovski rov, bilo je i pogibija i ranjavanja i ubistava.

678. **Svjedok Dušan Samouković** je naveo da se na radove nekad išlo dobrovoljno a nekad nekog pošalje upravnik i kaže iz svake ćelije po 10 ide na rad, tako je svjedok otišao u Hrasnicu, krajem januara 1993. godine, zajedno s njih oko 26-30. U većini slučajeva su se svi dobrovoljno javili jer su mislili da idu hranu istovarati, ali su otišli u Hrasnicu, te se svjedok lično javio dobrovoljno tada i tad mu je sve skočilo na nos. Prebačeni su s dva kamiona, 2 stražara su bili na kamionu i dovedeni su u neki podrum u zgradi. Stražari su bili vojni policajci jer su imali opasače. Smješteni su u betonski podrum u Hrasnici. Tamo ostaje do marta. Tamo su kopali kanale i rovove i cijevi postavljali one hiljdarka i to po noći dole od Kasindolske. Što se tiče pogibije ili ranjavanja, bio je jedan Krstić Dragan, kako je nosio gredu okrznuo ga je metak po glavi i jednu večer su ih ostavili da kopaju i zapucali su sa srpskih položaja i oni su se sklonili i onda su ih vratili u jednu kuću i tu su ih to večer polomili. Od njih iz prve ture niko nije pokušao pobjeći jer su zaprijetili da će ih pobiti. Tada im je pružena medicinska pomoć, došao je doktor, dao im je tablete i lijekove, najviše su tražili za smirenje. Znalo se dešavati da ovi Zukini slete sa

Igmara da ih maltretiraju i bilo je da ih uzjašu na jednoj čistini i pucaju. Pojedini od tih stražara u Hrasnici, kad kopa tranšeju i kad je malo vode u tranšeji, svjedok mora leći da on pređe preko njega da ne pokvasi čizme i kad se vratio u Krupu pitao ga je upravnik kako je bilo, svjedok mu je ispričao i on je rekao da neće više ići i nakon toga je otišla druga grupa i neki od njih su ubijeni. Svjedok ističe da je čuo su Krstić i Plakalović pobjegli, onda su Šuvajla, Krstića, Kapetinu i još jednog ubili.

679. **Svjedok Mladen Šuvajlo** je iz Krupe krajem januara 93.godine odveden u Hrasnicu preko Igmara i ostaje do druge polovine aprila, bili su u nekom podrumu zgrade. Tamo su radili na radovima, kopanje tranšea, uz svakodnevno maltretiranje i granatiranje, guraju ih da ih gadjaju Srbi. Prilikom tih prinudnih radova, vodili su ih na poligon, Butmir, Gornji Kotorac. Sjeća se da je jedan bio ranjen od metka prilikom radova i pružena mu je pomoć tada od strane doktora. Sjeća se da je i on jedne prilike mučen, tako što mu je rečeno da trči, a to je značilo kao da hoće da bježi, i on je poceo da trči i tada ga je jedan rafalnom paljbom ranio, i dalje je posegnuo da uzme nož, al ga je jedan njegov prekinuo tako što ga je zovnuo da nešto vidi. Iz Hrasnice se vraćaju u prvoj turi u aprilu, i vraćaju se u Krupu ponovo odakle su i došli. Tamo su im rekli da dok su oni bili odsutni, da su ljudi vodjeni na radove, pa tako i njegov stric Vukašin Šuvajlo koji je ostao bez noge od granate.

680. Da je prilikom izvođenja na radova u ZO 4. Motorizovane brigade u Hrasnici došlo do ranjavanja, potvrđuje dokaz **T – 1171 iz O – 1438** Otpusna lista na ime **Čović Milivoje**, datum prijema 13.07.1995. godine, datum otpusta 20.10.1995.godine.

681. Također, u kontekstu ove Naredbe relevantan je i dokaz **T – 962 - iz O 1224-** Zahtjev za vraćanje pritvorenika srpske nacionalnosti koji se nalaze na radu u Butmiru, broj 01-939-04/93, 01.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, u kojem Kazić ističe da se treći put obraća sa zahtjevom za povrat zatvorenika koji su dati na raspolaganje IV Motorizovanoj brigadi, te se ističe da pošto se zna da se ne radi na projektu za koji su trebali koristiti 20 zatvorenika, traži da se isti odmah vrate. Također se navodi da je organizovano i suđenje protiv pritvorenika, a da se neki od njih nalaze na tim radovima, te se ističe da će VP 9. Brbr dana 02.04.93. preuzeti lice Krstić Dragana, a da se ostali pritvorenici vrate do 04.04.93. godine.

682. Da je postupljeno po ovom zahtjevu optuženog Kazić Nezira za vraćanjem zatočenih lica, potvrđuje dokaz **T – 973 - iz O 1235.** Naredba, 1. korpus – 4.mtbr, SVB, pov.br. 01-175/93, 02.04.1993.godine, u potpisu PK za bezbjednost Alađuz Vahid u kojoj se navodi da se dana 02.04.93. izvrši prevoz 10 lica srpske nacionalnosti iz Hrasnice u Pazarić i vraćaju u zatvor Krupa.

683. Ocjenom provedenih dokaza, Vijeće je zaključilo da je dana 28.01.1993. godine iz logora „Krupa“ po Naredbi komandanta 9.Brdske brigade Armije R BiH Kazić Nezira upućena jedna grupa od oko 20 zatvorenika u zonu odgovornosti 4. Motorizovane brigade na područje Hrasnice, gdje su preuzeti od strane vojnčkog pritvora Hrasnica, pa su tako zatvorenici prilikom radova teško pretučeni od strane nepoznatih pripadnika Armije R BiH, kojom prilikom su im nanesene teške tjelesne povrede, pa su između ostalih tučeni i zatvorenici Samouković Dušan, Vitor Momčilo, Zindović Krsto, Čović Milivoje, Kapetina Predrag, Golub Milan, Čančarević Radivoje, Milanović Radoslav, Milanović Danko, Krivić Slavoljub i Šuvajlo Mladen, te su zatvorenici vođeni na prinudne radove na utvrđivanju prvih borbenih linija, na lokalitetima Butmir i Donji Kotorac, kojom prilikom na jednom od takvih radova ranjen zatvorenik Krstić Dragan, koji je zadobio povredu u predjelu glave,

nakon čega su zatvorenici u logor „Krupa“ iz Hrasnice vraćeni početkom aprila 1993. godine.

Tačka V-3 precizirane optužnice

684. Vezano za odvođenje zatočenih lica iz objekta Krupa u zonu odgovornosti 4. Motorizovane brigade na području Hrasnice, dana 15.04.1993.godine po Naredbi komandanta 9.bbr, kada je ponovo upućeno 30 zatvorenika, iako su Kazić Nezir i Mešanović Šerif bili upoznati sa postupcima prema zatvorenicima, relevantan je dokaz **T – 971** - iz O 1233.Potvrda, Komanda 4.mtbr od 15.04.1993.godine, u potpisu zatvorenike primio Halilović Nermin, zamjenik upravnika, u kojem se navodi da se potvrđuje da su od strane Vojničkog pritvora Hrsnica dana 15.04.93. preuzeti od VP 9. Brbr 30 zatvorenika prema spisku iz propratnog akta zatvora u Krupi; te dokaz **T – 972** - iz O 1234.Spisak zatvorenika za rad u 4.mtbr, 15.04.1993.godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif. Također, da su zatočena lica iz Krupe bila na lokalitetu Hrasnica gdje su odvođena u više navrata po naredbi od 15.04.93., te da su ista ponovo vraćena u Krupu, potvrđuje i dokaz **T – 977** Povrat 18 zatvorenika iz vojničkog pritvora – Hrasnica, koji su angažovani na osnovu narebe od 15.04.1993. godine.

685. Odvođenje grupe zatočenika iz Krupe u Hrasnicu, nakon što je prva grupa vraćena, potvrdio je svjedok Slavko Jovičić, govoreći da kada su došli u Hrasnicu, da je jedna grupa odvedena kod poljoprivrednog instituta, a grupa u kojoj je on bio je odvedena prema Butmiru.

686. **Svjedok Slavko Jovičić** ističe da je na Gornjem Gradcu radio do 15.04. dok nije prebačen na Hrasnicu. Njih 30 šalju u Hrasnicu. Prozvao ih je upravnik logora Mešanović koji je došao sa grupom saradnika, proziva ih i kaže da idu nekoliko dana da završe radove na poljoprivrednom dobru. Većinom su koristili hladnjače za prijevoz mesa i u njega ih ubacuju, uvijek su im bile vezane ruke, a oči nisu vezali jer je prostor zatvoren i ne znaju gdje idu. Jedna je grupa išla u Hrasnicu, a jedna grupa je išla na Igman. Dolaze u Hrasnicu i tek tada shvataju da su zamjena za 1. grupu koja se vratila. Smještaju ih u podrum nedovršene zgrade koja je najbliža Ilidži i počinje jedan pakao što se njega lično tiče. Prvo jutro ih vode na borbene linije. Kamionom ih voze do centra Butmira gdje je bila muslimanska PS i odatle ih preuzima vojska koja ih vodi pješke, jedne vode prema donjem dijelu grada prema ilidži, lokacija poljoprivrednog instituta BiH, a njega i njegovu grupu vode uz aerodromsku pistu i cijelo to naselje se zove Butmir, dovode ih do nekada policijske baze koju je poznavao u Krteljima. Ali oni tek dakle počinju kopati tranšeje i tako osvajati, misli da su osvojili 2 km teritorije za muslimansku vojsku bez napada, to je potpuna čistina i tu kopate i napredujete i imate zadatak dnevno da dvojica iskopaju tranšeje dužine 10 metara, širine 80, dubine 160, sa nasipima.

687. O ranjavanju Kostić Nenada prilikom radova u Hrasnici govorio je **svjedok Nenad Kostić**, koji je izjavio da su svaki dan na Igmanu kopali tranšeje, da ih je vodila vojna policija, a nekad budu i stražari iz Krupe. Svjedok je ranjen na tom kopanju, dosta ih je poginulo tada Krstić Milan, Šuvajlo jedan, Varagić, čini mu se da je neko od zatočenih pobjegao, čini mu se Vaso Plakalović i onda su streljali Krstić Milana. Svjedok ističe da je upravnik Šerif govorio pojedinačno ko će ići u Hrasnicu. Njega je lično zovnuo i rekao mu je svjedok tada da ima bolove u bubrezima i on mu je tada rekao da ga to ne zanima i da ide u Hrasnicu, te su po njih došli kamionom, tada odlaze s njim Jovičić Slavko, Vaso Plakalović, Golub sin od Ilije. Sjeća se da je pala granata, njemu je pao crijep na nogu pa nije išao na radove dva dana, nakon toga ide na kopanje na Ilidžu i tada ga je pogodio

snajper kod Doma zdravlja, pogođen je u rame, a metak je izašao iznad pluća. Odvukli su ga u Hrasnicu u Stacionar u bolnicu, gdje ostaje desetak dana.

688. Ove navode o ranjavanju potvrđuje i dokaz **T – 977 - iz O 1239**, Povrat 18 zatvorenika iz vojničkog pritvora – Hrasnica, Vojnički pritvor Ilidža, u kojem se navodi da je dana 21.04.93. lice Kostić Nenad zbog teške povrede prebačen u Suhodol.

689. U vezi sa stradanjem zatočenih lica iz tačke V-3b izreke presude kada je na radovima na borbenoj liniji kod Poljoprivrednog dobra u Hrasnici došlo do bjekstva zatvorenika Golub Bobana, Krstić Slobodana, Plakalović Vase i Glavaš Momčila, nakon čega je nepoznati pripadnik ARBiH hicima iz automatske puške usmrtio zatvorenike Varagić Ranka i Kapetina Slavoljuba, uvedeni su materijalni dokazi. Tako iz dokaza **T – 977 - iz O 1239** proizlazi da je Komanda Vojničkog pritvora u Hrasnici sačinila izvještaj u kojem se navodi da su dana 22.04.93. bjekstvo izvršili Golub Boban, Krstić Slobodan, Plakalović Vaso i Glavaš Momčilo; a da su poginula lica Varagić Ranko, Krstić Milan, Kapetina Slavoljub, Šuvajlo Boro, Krstić Slobodan i Andrić Goran.

690. Ove navode je potvrdio i svjedok Slavko Jovičić, navodeći da je **22. aprila 93.** tokom radova došlo do bjekstva ljudi koje lično nije poznao, u isto vrijeme su pobjegla po dva logoraša sa obje lokacije. Prvo nije ni znao da je neko pobjegao, bilo je neshvatljivo jer bilo je nezamislivo da je moguće pobjeći, tu su već izgrađeni tranšeji iz raznih pravaca, bila je jaka galama i strašna pucnjava i onda su ti stražari koji su ih čuvali da ne pobjegnu tjerali da rade, bila je pucnjava, nisu znali zašto i onda su oni prilazili i počeli da ih tuku sve redom. Njega je neki udario u leđa u glavu, nije ni znao da mu krv curi, nije vidio na jedno oko i onda je povukao rukom i vidio da je krv i strašna galama je bila. Nakon toga ih dovode pred PS Butmir. Izađe neki komandir, tu ih postroje i jednom logorašu kažu da gleda pred sebe, a drugom u nebo i skupi se tu dosta policajaca i vojske i jedan kaže *strejaj redom, drugi udri, treći izvedi i tu ko god hoće tuče i radi šta želi*. Svjedok je bio određen da gleda u nebo. To je bio pakao i masakr, ne zna se ko više vrišti i dolazi neki tamić kojim su ih vozili na radove i neko izdaje Komandu da se penju na kamion i tada je na kamionu vidio 3 nepomična tijela, jedan zgrčenih nogu otvorenih očiju, drugi je potrebuške, treći ne zna u kojem je stanju. Naredili im da svi moraju kleknuti i oboriti glave dakle potpuno se sageti skupljenih koljena i oboriti glave i da ne smiju nigdje gledati i onda ih vraćaju nazad u Hrasnicu. Tada su ubijeni Varagić Ranko, ubijen je Krstić. Tu nastaje prebijanje njih koji su preživjeli, a put na kamionu do Hrasnice je bio stravičan, *mislim da je sreća ubiti čovjeka da ne gledate ono što se dešava, ležite a tuku vas kundacima pri čemu ne smijete glavu okrenut, bila je počela kao kiša, osjećate da nešto pada po vama i ja pogledam i vidim da jedan od njih vrši nuždu po vama, to je gore poniženje od svih zlostavljanja, ne znam kako jidskom umu može pasti na pamet da to radi, a mrtav vam kolega naslonjen na vas*. U Hrasnici su ih nastavili premlaćivati.

691. Pogibiju ovih lica u Hrasnici je potvrdio i **svjedok Slavoljub Krivić**, navodeći da 22.04.93 kad su četvorica pobjegli, ubijeni su Kapetina Slavoljub, Varagić Ranko i Krstić Milorad, taj dan su svi maltretirani i tučeni, i sjeća se da su njih trojica ležala na kamionu, Kapetina Slavoljub je na leđima bio, ne može se opisati taj njegov izraz lica, tukli su ih, vršili fiziološke potrebe po njima. Osnovni razlog što su ovi pobijeni je zato što su ovi neki pobjegli, njihova tijela su sahranjena kod škole.

692. **Svjedok Jovičić** je u Hrasnici na radovima je ostao ukupno 198 dana, do 13.10.93. godine, a bili su rekli samo 10tak dana. Sve dane su radili, radili su uz pistu,

vrijeme je bilo različito, najteže je bilo juli i august jer je bilo jako vruće uz pistu, to je gola ledina,. Kopali su tranšeje danu i noću.

693. Nadalje, činjenicu da je optuženi Kazić upoznat sa dešavanjima u Hrasnici potvrđuje i dokaz **T – 975** - iz O 1237 Podaci o preuzetim zatvorenici, od 26.04.93. u kojem se od strane pomoćnika komandanta za bezbjednost 9. brb Šehić Nihada, traži da se dostavi pismeni izvještaj o stanju zatvorenika koji su dana 15.04.93. primljeni u pritvor, a radi se o 30 zatvorenika iz zatvora Krupa koji su dodijeljeni za rad IV Motorizovanoj brigade, jer imaju podatke neprovjerene da su neki nastradali, pa stoga traže da ih se hitno izvjesti o tome. Da je postupljeno po ovom zahtjevu i da je optuženi Kazić obavješten o događajima u Hrasnici, govori dokaz **T – 976** - iz O 1238. Izvještaj o bjekstvu i pogibiji zatvorenika, Komanda 9.bbr, od 28.04.1993.godine, u potpisu podnosilac izvještaja Šehić Nihad, u kojem se navodi da su dobili izvještaj 4. Mtbr o bjekstvu i pogibiji zatvorenika iz Krupe, i to da su trojica zatvorenika poginula prilikom bjekstva, dok su 4 zatvorenika uspjela pobjeći prema srpskoj teritoriji, i to zbog propusta lica na obezbjeđenju. Dalje se navodi da su prema informacijama 9. Brbr zatvorenici trebali raditi tačno određene poslove, a ne da, kako se to navodi u izvještaju 4. Mtbr, da su radili na poljoprivrednom dobru, te stoga traže da se ispita kako je došlo do ovog slučaja, da ih o tome izvjestite, a da se prema licima koja su omogućila bjekstvo preduzmu najrigoroznije mjere.

694. Činjenicu saznanja od strane optuženog Kazić Nezira za pogibije tokom radova u Hrasnici, potvrđuju i izvještaji pomoćnika komandanta za bezbjednost u Komandi brigade, Šehić Nihada, i to dokaz **T – 875/** iz O – 1136 Spisak poginulih, pobijenih, umrlih i na radilištima van zatvora poslatih zatvorenika, u kojem se navodi da su prilikom radova u Butmiru stradali Krstić Milan, Kapetina Slavoljub i Varagić Ranko, a pobjegli su Golub Boban, Glavaš Momčilo i Krstić Slobodan, te bjekstvo s Stupnika. Takođe, u tom kontekstu je i izvještaj o bjekstvu i pogibiji zatvorenika, u kojem se navodi da je došlo do pogibije troje lica i bjekstva 4 lica dok su bili u nadležnost 4. Mtbr, **dokaz T – 976 - iz O 1238.**

695. Konačno, da je dana 19.06.1993. godine prilikom izvođenja radova na borbenoj liniji na lokaciji Butmir poginuo Šuvajlo Vojislav koji je pogođen hicima iz nepoznatog pravca, govori dokaz **T – 999 - iz O 1261** Odgovor na upit, 1.Korpus-4.mtbr, od 08.07.1993., u potpisu pk za bezbjednost Alađuz Vahid, u kojem se navodi da je 19.06.93. prilikom radova na Butmiru poginulo lice Šuvajlo Vojislav, koji je obavljao radove na poljoprivrednom dobru, udaljenom 500m od neprijateljskih položaja, a što potvrđuje i dokaz **T – 1200 iz O – 1467** Pismo MKCK od 4.7.1993. godine, u potpisu šef misije MKCK u Sarajevu Philippe Lazzarini, u kojem se navodi da su isti zabrinuti zbog slanja zatvorenika na prve borbene linije na kopanje rovova, gdje su mnogi ranjeni ili poginuli, te da su obaviješteni i o posljednjem smrtnom slučaju od 19.06.93. kada je stradao **Šuvajlo Vojo** od mitraljeske vatre, te ukazuju na relevantne članove III Ženevske konvencije.

Tačka V-4 precizirane optužnice

696. Da su u periodu od januara do maja 93. iz objekta Silos i Krupa u više navrata odvođeni zatočenici, od strane Jedinice za specijalne namjene Armije RBiH zv. „Zulfikar“, uz znanje, odobrenje i pristanak Kazić Nezira i Hujić Bećira, na područje Igmana zbog obavljanja radova na prvim borbenim linijama, te su u vrijeme zatočenja bez svoje volje i saglasnosti skoro svaki dan vođeni na prinudne radove-kopanje rovova, tranšeja, zemunica i skloništa, na prve borbene linije između ostalih i na lokalitetima Stupnik, Golo brdo, Crepljani, gdje su obzirom na lokaciju radova i vršenja borbenih dejstava u vrijeme

radova bili izloženi životnoj opasnosti, potvrdili su vojni policajci koji su učestvovali u odvođenju i obezbjeđenju, kao i svjedoci oštećeni.

697. Odobrenje za izvođenje zatvorenika na radove na Igman daje upravnik Krupe Mešanović Šerif po naredbi komandanta Brigade, a što proizlazi iz njegovih Izvještaja u kojem se navodi imena lica koja se nalaze na radovima na Igmanu, zatim da je lice Vuković Dragan izuzet na saslušanje od strane Zukine jedinice, te spisak lica koja su prebačena u Silos jer im je određen pritvor od strane suda (**dokaz T-863**), te Izvještaj u kojem se navodi da su o Naredbi Komande brigade od 14.02.1993. godine na radove odvedeno 8 zatvorenika, te da je Vuković Dragan odveden po nalogu Zuke (**dokaz T-842**).

698. Da je upravnik Silosa Hujić Bećir odobrio odvođenje zatočenika na radove na Igman, te da je u više Izvještaja konstatovao da se na Igmanu nalazi veliki broj zatočnika, i da nema nikakvih info šta se s njima dešava i kada se vraćaju, potvrđuju izvještaji upravnika upućeni Komandi Brigade, i to dokazi **T-692, T-696, T-693**, ali i **dokaz T-731** koji potvrđuje i znanje optuženog Hujić Bećira o stradanjima na Igmanu i bjekstvu zatočenika.

699. **Svjedok Sidret Horman, vojni policajac**, je izjavio da je išao jednom na Stupnik, 93. godine, ne sjeća se datuma, bilo je 10 zarobljenika, kopali su rezervne položaje i zemunice. Policija je samo obezbjeđivala, nije naređivala ko će šta raditi. Vojska je bila daleko od njih. Tu je još bio vojnik koji je govorio ko će šta raditi. Vodili su ih kamionom dokle je moglo, a dalje pješice. Njih je bilo troje na obezbjeđenju. Srpski položaj je bio udaljen oko 1 km. Svjedok je naveo da su upali u zasjedu kojom prilikom je poginuo Hikmet. Srpska vojska je upala u njihovu teritoriju i napravila im je zasjedu, počela je pucnjava. Kolega koji je poginuo je bio bliže zarobljenicima, a oni su bili za stolom. U tom momentu su počeli bježati u pravcu Igmana, a zarobljenici bježe prema srpskim položajima. Kad im je došlo pojačanje, vratili su položaj i tad su dvojicu-trojicu našli sa puškama na zemlji. Ne sjeća se imena, a svi srpski zatočenici su pobjegli. Od ukupno 10 koliko su ih povel, 8 ih je prešlo. Sačinjen je Izvještaj o tome, ne sjeća se kome su tačno podnijeli, ali zna da su pisali Izjavu i predali je, ne zna kome. Na upit sudije šta se dešava kada je zapucalo, svjedok ističe da njih dvojica bježe i vraćaju se kada su dobili pojačanje i kada su se vratili tada su zatekli dvojicu poginulih zatočenika s puškama u ruci.

700. Da je prilikom radova na Igmanu sačinjen Izvještaj od strane svjedoka Sidreta Hormana, potvrđuju dokazi **T – 991 - iz O 1253**. Izjava u rukopisu, Horman Sidret, izjavu uzeo Čović Zejnil.

701. Da je optuženi Kazić Nezir obaviješten o navodima iz Izvještaja vojnog policajca Sidreta Hormana, potvrđuje dokaz **T – 992 - iz O 1254**. Službena zabilješka, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, bez broja, bez datuma, zabilješku sačinio zamjenik komandira čete 9. Brbr Čović Zejnil upućena Komandi 9. Brbr, u kojoj se navodi da na osnovu izjava Hormana i Mehmedića cijeni da su svi propusti doprinjeli pogibiji dvojice pripadnika Šabić Amira 08.03.93. i Čičko Hikmeta 26.05.93. prilikom vršenja obezbjeđenja, te se ističe da se pripadnici VP prilikom obezbjeđenja susreću s problemom čuvanja zatvorenika i zaštite od neprijateljskog djelovanja, te se insistira na poštovanju Konvencije, te traži da se razmotri opravdanost korištenja zatvorenika za radove i to iz bezbjedonosnih razloga, a ako jeste da s njima treba da ide odgovorno lice iz privremenog zatvora ili Komande.

702. U kontekstu znanja optuženog Kazić Nezira o pogibiji i ranjavanju tokom radova na Igmanu, govori i Službena zabilješka Šehić Nihada, člana Komande 9. brb , dokaz T – 994 Zabilješka o događanjima i podacima od 26.05.1993., na okolnost incidenta na Stupniku kada je poginuo stražar Čičić Hikmet, te je došlo do bjekstva zatvorenika. Na osnovu ove Službene zabilješke, Šehić Nihad, kao pomoćnik komandanta za bezbjednost je izdao Naredbu 27.05.93. godine kojom se zabranjuje upotreba zarobljenika iz zatvora Silos i Krupa za izvođenje bilo kakvih radova na linijama fronta., dokaz T – 995.

703. Međutim, i pored ovih saznanja i Naredbe pomoćnika komandanta za bezbjednost, optuženi Kazić Nezir i u narednom period izdaje Naredbe za odvođenje na prinudne radove.

704. **Svjedok Vahidin Mehmedić, vojni policajac,** je istakao da nijednu pismenu naredbu nije vidio da je bila upućena, samo dodje komandir ili ko već i kaže da vode zatvorenike na neki dio. Izvodili su ih Krupe, tamo su se javili čuvaru-stražaru, on izvede ljude, mi ih preuzmemo, stavimo na kamion i idemo gdje treba. Svjedok nije bio u prilici da vidi ili čuje ko određuje. Nikad nije ulazio unutra da bira ljude, njima su ih predavali čuvari zajedno sa hranom. Nije mu poznato ko je određivao lokaciju. Izvodili su ih na kopanje do 10 puta. Išli su u Stupnik, Zagoni i Košćan, i to Stupnik i Zagoni 3-4, a Košćan do dva puta. Njihov zadatak je bio da se sačuva njihova bezbjednost, da od strane vojnika ne bi bili maltretirani, da dobiju vodu i hranu i da se bezbjedno vrate. Inače svjedok ističe da lokaliteti gdje ih je on vodio su bili 1,5-2 km udaljeni od položaja, srpske položaje nisu mogli vidjeti golim okom. Nisu u dometu pješadijskog oružja, a što se tiče konfiguracije terena, to je bio brdovit planinski šuma livade.

705. O događajima na Stupniku, svjedok je izjavio da su njih trojica vodili 10-11 zatočenika na Stupnik, bile su 3 zemunice koje je trebalo popraviti i dolaskom oni su sjeli desno i sa njima Hikmet Čičko, a svjedok i Sidret Horman su sjeli lijevo i nakon par minutua , odjednom pucnjava rafali iz pravca Golog brda, ne zna da li su znali da dolaze. Potom su oni pokušali sačuvati glavu pod sto, a onda u zemunici našao vojnika kojeg je zavio i sa ostalim vojnicima prema Žunovnici i onda se kasnije vratili. Ne zna šta se desilo s zatočenim licima, ali nakon par sati su vratili kotu i našli su tih par zatvorenika u tranšejama sa oružjem. Pretpostavlja čim su prebjegli da su bili obavješteni, ali njih 2-4 su zatečeni i srpski vojnici ležali su mrtvi sa oružjem. Tada ih je poginulo 7-8.

706. Što se tiče Izvještaja o ovom događaju, svjedok ističe da u redovnom javljanju kad nije bilo incidenata, govorili su stanje uredno, a ovaj puta su napisali Izvještaj. Poslije toga on nije više dobio naredbe da ih vode, a misli da nisu ni ostali. Izvještaj predat oficiru bezbjednosti, vjerovatno je Zejnil Čović predao Sadiković Vejsilu.

707. Navode da je svjedok Vahidin Mehmedić sačinio Izvještaj o događajima na Igmanu, potvrđuje dokaz T – 990 - iz O 1252 Izjava u rukopisu, Mehmedić Vahidin, izjavu uzeo Čović Zejnil, u kojoj isti navodi da je 26.05.93. raspoređen u obezbjeđenje zatvorenika na Stupniku, te da je došlo do neprijateljskog djelovanja tako što je isti ušao u tranše, te je poginuo pripadnik VP Čičko Hikmet, a zatvorenici su počeli da bježe, trojica su ostala mrtva na licu mjesta, a dosta ih je ranjeno. Ističe da su upali u klasičnu zasjedu zbog neogovorsnoti ljudi koji su držali liniju i da neko treba da snosi odgovornost zbog pogibije VP.

708. **Svjedok Sulejman Golubić, vojni policajac,** je čuo za događaj u Stupniku, bila je Naredba od komandira da se jave u Krupu, te su se javili čuvarima, koji su išli s njima, oni

su vršili obezbjeđenje, i na Stupniku se pravila zemunica. Što se tiče borbenih dejstava, bilo ih je tokom drugog dana kada se desio nesretan slučaj, tu je Hikmet Čičko stradao, mada ne zna detalje. Svjedok ističe da je tu bio težak teren, ti Srbi što su im upali su počinili ubistva policajaca i svojih zatvorenika, a dalje se ne sjeća. Stradao je Dimše Goluba sin, Nane i Hikmet, nije bilo povrijeđenih, ostali su pobjegli na srpsku stranu u Hadžiće.

709. **Svjedok Golub Goran** je bio u grupi zatočenika koja je odvedena na radove na Igman, te je naveo da je radio na Igmanu u februaru 93. godine. Bilo ih je oko 15. Došli su jedna grupa u crnim uniformama i odveli ih na skakonce. Tamo su sjekli drva, pravili tranšeje, ne zna koliko su ostali, i tamo su ih čuvali ti što su ih i doveli, nisi bili stražari iz Silosa. Te radove su obavljali za potrebe gospodina Zuke-Zulfikarpašića, to je njegova vojska.

710. Nadalje, o pogibiji tokom radova na Stupniku, govorili su svjedoci **Nedeljko Samouković**, koji je izjavio da se sjeća da je iz Silosa odveden Milomir Petrić, Dragan Šogura i još neki, da se Milomir nije vratio, te da su rekli da je ubijen na Igmanu, ali njemu nije poznato ko ga je ubio.

711. Stoga, Vijeće je iz citiranih dokaza zaključilo da su iz objekata Silos i Krupa zatočenici odvođeni na radove na Igman za potrebe jedinice Zulfikar, gdje su isti obavljali radove opisane u tački V-4 izreke, prilikom kojih je stradao Petrić Milomir.

Tačka V-5 precizirane optužnice

712. Da je optuženi Kazić Nezir izdao naredbu da se 11 zatvorenika iz logora „Krupa“ uputi na lokalitet Stupnik na Igmanu, proizlazi iz Naredbe broj: 01-1449-05/93 od 14.05.1993. godine (**T-987**), kojom je naređeno da upravnik vojnog zatvora „Krupa“ obezbijedi 15 zatvorenika za izvođenje radova na Stupniku do okončanja poslova, te 10 zatvorenika za izvođenje radova na Košćanu. Također, optuženi Kazić Nezir je izdao još dvije Naredbe kojima naređuje da se zatočenici iz Krupe koji se nalaze na radovima na Golo Brdu, vrata u Krupu kako bi se dalje uputili na radove na Stupnik, što proizlazi iz naredbi **T – 974 i T-988**, Naredbe od 16.05.1993.godine.

713. Da je prilikom radova došlo do borbenih dejstava, te da je tom prilikom ranjen Šuvajlo Novica, a poginuli zatvorenici Vitor Ranko zv. „Nane“, Davidović Dragan, Golub Anđelko i Njegovan Branislav, potvrđuje Informacija o četničkom napadu na Stupnik od 05.06.1993. u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad, uz prilog je Izjava Mujak Salke, dokaz **T – 993 - iz O 1255**.

714. Da su prilikom radova na Stupniku ubijena lica Golub Anđelko, Vitor Ranko, Davidović Dragan i Njegovan Branislav, potvrđuje i Krivična prijava SJB Hadžići od 19.11.1993. godine, podnešena protiv lica Rizvo Izet i Halid Fejzović, a zbog sumnje da su 26.05.93. u mjestu Stupnik ubili zarobljenike, **dokaz T – 1012 - iz O 1274**.

715. U vezi sa odvođenjem zatočenih lica na prinudne radove na Stupnik, govorio je **svjedok Boro Šuvajlo**, koji je izjavio da je dana 23.05.93. godine otišlo 20 zarobljenika na Igman, kopali su rovove 24 sata i kad su došli, dogovarali su se da bježe i tako je i bilo, oni su pobjegli, ali je ova druga grupa koja je ostala, stražari su ih pobili, među njima je bio Vitor Nane, Golub Dimšo, ubijen na oči svog oca, dok je **svjedok Dragan Regoja** takođe potvrdio da je na Stupniku izgubio život Dragan Davidović, Njegovan Branislav – ranjen pa kasnije preminuo, a Šuvajlo Novica je pobjegao. Takođe i **svjedok Nedeljko**

Samouković, je potvrdio da je Golub Anđelko poginuo na Igmanu, a zna i za raniju pogibiju Slaviše Kapetina, Milana Krstića i Ranka Varagić. Bio je ranjen neki Momo Krstić.

716. Stoga, cijeneći sve navedene dokaze, Vijeće zaključuje da su dana 26.05.1993. godine po Naredbi Kazić Nezira zatočenici iz Krupe upućeni na lokalitet Stupnik na Igmanu, gdje su prisiljeni na kopanje rovova, zemunica i tranšea na borbenoj liniji, te je prilikom radova došlo je do borbenih dejstava, te je tom prilikom ranjen Šuvajlo Novica, a poginuli su zatvorenici Vitor Ranko zv. „Nane“, Davidović Dragan, Golub Anđelko i Njegovan Branislav.

Tačka V-6 precizirane optužnice

717. Da su zatočena lica iz Silosa, tokom 95. godine, kada je upravnik Silosa bio optuženi Čović Halid, po naredbi 14. Divizije KOV odvođeni na radilišta u Sarajevo, potvrđuje dokaz **T – 1094**, Akt 14. Divizije KoV, koji je dostavljen u Silos broj: 05/1/32-647/95 od 13.09.1995. godine – sa Spiskom 30 lica u rukopisu, koji se šalju na radilište 12. Divizije u Sarajevo, koji akt je, kao dokaz da su lica s spiska predate, potpisao upravnik optuženi Čović Halid.

718. **Svjedok Dragan Regoja** je 12.09.95. godine izveden iz Silosa. Taj dan počele su prozivke, ne zna ko je prozivao, nastao je muk, čula se galama, frka i njega su prozvali među prvim, on je imao karticu kao zaštitu od doktora, pošteta od teških radova od doktora Čauševića, te je pokušao karticu pokazati kad je prozvan, zgrabili su ga i stavili uza zid, vezali oči i ruke i izveli. Svjedok je vrištao i rekao da je bolestan, bačen je na TAM 110, vidio je malo ispod poveza, na njemu je već bilo oko 30 ljudi. Svjedok je dobro vidio gdje se ulazi, prvo u jednu kuću koja je bila na 4 vode, i nastavili su putanju-ulaz u tunel ispod piste. Kad su ušli u tunel, vodili su ih, ispred njih je bio policajac i iza je bio stražar. Vodio ih je kroz tunel, nekad kaže da se sagnu i da se podignu, onda su ih udarali i svjedok je više puta udario glavom, to je bilo u nekom polučučućem položaju. Vidio je i stražara koji je bio tu, pljuvao je po njima i tako su ih proveli kroz tuneli i na drugoj strani su ih utovarili u hladnjaču. Kad je ušao u hladnjaču, maknuo je povez i vidio da ih skreću pored Hepoka i vode prema nekim zgradam. Kad su stigli stajali su ispred i dolaze u obdanište gdje je bila 10 Brdska brigada. To je ovdje nedaleko od ovih blokova. Vidio je plave zgrade i prilikom otvaranja naređeno im je da govore *Alah uekber i Tekbir* i onda su uvedeni u prostoriju i vidjeli su dječiji stolić i kreveti za djecu. Tu ostaju pet dana. Tu su pronašli odjeću zatočenika koji su tu bili u ranijim grupama, od kojih je Dane poginuo, a Milan teško ranjen. Ispod kreveta našli su odjeću, svjedok je našao košulju od Danka Milanovića, od Dane Čiče kapu i neke cipele koje su bile krvave, a inače je bio s njim u ćeliji. Naredni dan su prebačeni u Viktor Bujanj i tu su bili do 26.10. 95. godine. Tad su išli na prve linije na **Mojmilo**, u Kasarnama Vajner Čiča i te linije su ostale nespojene, na Traparama isto tako blizu linija, po njima je pucano. Nosili su željeznički prag koji bude na skretnicama. To nosi 4-6 ljudi, a nosili su ga on i Nedeljko Magazin, svjedok je u sebi samo molio Boga da ga neko ubije jer ako to baci, znao je da će dobiti batine. Oni su to nosili sa Mojmila do nekog brdašca gdje je bila zemunica. Na području Sarajeva svjedok je proveo oko 45 dana, svaki dan su se vraćali u Viktor Bujanj, bilo je strašno proći kroz grad, nisu im dali da se operu i obriju, da bi ih stavili opet u hladnjaču koja je bila malo veća i vraćaju ih u Silos. Tamo ih je dočekala uprava Silosa, Hujić Bećir i Halid Čović. Onda se pojavio Halid Čović, pitao za mrtve i ranjene.

719. **Svjedok Goran Golub** je bio na području Sarajeva, i to u Viktor Bujanju, tamo je otišao pred kraj 94/95 kad je došla Fočanska Brigada, ona ih je preuzela iz Silosa i za njih

su radili. Došlo je njih oko 30, bili su vezanih ruku i vezanih očiju. Čitavo vrijeme su govorili *ne znam šta to znači "Tekbir i Alah u ekber"* jedino su rekli da sagnu glave i jednom je bila topovska granata i rekao je da je potpisano primirje. U Viktor Bujanj je doveden u septembru 95. godine, čistili su zemunice i tranšee, ostali su oko mjesec dana.

720. Svjedok Nedeljko Magazin je u septembru 1995. godine išao u Sarajevo. Zavezani su iz Silosa izašli, dva po dva. Na kamion i preko Igmana u Hrasnicu i onda su išli kroz tunel, ispod aerodroma. Kad su izašli, čekala ih je hladnjača, nema zraka, ljudi su se bandačili, nema zraka ni ništa. Vozili su ih tako i doveli pred obdanište u Sarajevu, tu su izašli i vezanih očiju su išli u prostoriju i tu je takođe bila prva tura zarobljenika. Njima je jedan stražar rekao da su zamijenili raniju grupu i tu su bili jedno vrijeme, tu su oko 7 dana bili dok ih nije obišao MKCK i oni su ih popisali. Diješe ih u 3 grupe. Jedna ide na Jevrjesko groblje, svjedok je sa svojom grupom išao u Viktor Bujanj i na Stupu Gušića Hala, a išao je i na rad na Mojnilo, gdje su kopali rovove prema Lukavici. Kopali su i tranšee. Obezbeđivali su ih stražari, niko nije pucao i stražari su bili korektni. Jedan dan su išli na Mojnilo da kopaju. Počeli su raditi i došao je stražar i rekao da sakriju krampe i lopate i onda ih sproveo u neku štalu. Tu su bili oko 1h, te su poslije pitali stražara i onda on kaže da *mi ne bi smjeli raditi, jer je potpisano primirje* i kad je prošao UNPROFOR oni su nastavili raditi. Radili su u Sarajevu oko mjesec dana i vraćeni su hladnjačom u Silos.

721. U istoj grupi sa svjedokom Nedeljko Magazin, odveden je i svjedok Milorad Petrić, koji je istakao da ga je na rođendan 13.09.95. godine prozvao stražar iz Silosa i izašli su vani, *okreni se prema zidu, veže ruke i oči*, i znali su da neće dobro, a prije toga je odvedena jedna grupa, potprano ih je 30 i preko Igmana kroz tunel dovedeni su ovdje u Viktor Bujanj. Vidjeli su krvave džempere, majice i to neki su to prepoznali i vidjeli su da je to grupa koja je bila prije njih. Tu su bili 4-5 dana i podijelili su ih u dvije grupe. Jedna je bila u obdaništu, i svjedok je bio u njoj, a druga je ostala Viktor Bujanju. Tu je bilo oko 40tak dana i tu ih je našao MKCK i vratili su ih u Silos. Vođeni su na radove na Jevrejskom groblju i Zlatištu, na čišćenje tranšeja i nosili su pragove od pruga. Na Švrakinom su kopali za plin i tu je dobio batine. Na Švrakinom ga neki prolaznik počeo tući i onda kad ga je istukao taj, spasio ga stražar. U grupi prije njega je odveden Čičić Dane koji je poginuo, mali Bogdanović je nogu izgubio, Milivoju Čović su sasjekli noge. Kopali su tranšee prema srpskom dijelu, njih 30, a misli da samo trojica nisu bila ranjena u prošloj turi. To je saznao tako što mu je Jovo lično pričao kad su se sastali u Silosu. Tada kada je on išao, bio je već septembar 95., tad se vrtilo ono primirje, nije bilo pucanja i tako su prošli bez povreda. Nije MKCK znao gdje su, nakon oko 20 dana posjetili su ih u obdaništu i onda su saznali za još jednu grupu i nju su našli i onda su ih vratili u Silos. Svaki dan su išli na rad, ujutro ih vode i rade do mraka praktično. Najviše su radili na Zlatištu i Jevrejskom groblju i Plin na Švrakinom. Kad su došli tek u Sarajevo, zatekli su kravave hlače i džempere i neko je prepoznao i rekao da je to od ljudi koji su prije njih iz Silosa izvedeni. Oko 20. ili 23. 10. vraćaju ih nazad u Silos, opet vezane oči i ruke i kroz tunel i preko Igmana.

722. Svjedok Mladen Šuvajlo se sjeća da su tokom 95. godine stigli u Sarajevo, te su ih svezanih ruku i očiju natovarili i preko Igmana doveli u Hrasnicu, odakle su kroz tunel ispod piste prešli u Sarajevo i dolaze na Otoku, u jedno obdanište odakle je jedna grupa odvedena na radove, i to Risto i Dragan Krstić, a oni su dalje odvedeni na Baščaršiju u Komandu Grada, odakle su voženi na Jevrejsko groblje, gdje su radili na izvodjenju radova na borbenim linijama. Nakon tih radova u Sarajevu gdje su bili oko mjesec dana, te se vraćaju negdje u oktobru ili novembru 95. u Silos.

723. Analizom iskaza Vijeće zaključuje da su u više tura zatočenici iz Silosa tokom 95. godine vođeni na radove u Sarajevo, tako da je jedna grupa od oko 30 ljudi u septembru 95. godine dovedena u Sarajevo, te su isti bili smješteni u prostorije Viktor Bubanj, odnosno zgrada obdaništa, gdje su vidjeli ostatke krvave odjeće od zatočenika koji su tu bili dovedeni na radove. Zatočenici su u Sarajevu ostali negdje do kraja oktobra 95. godine, te su svaki dan išli na radove koji su se sastojali od kopanja rovova, tranšea i drugih radova na utvrđivanju položaja, i to na lokalitet Mojnilo, Jevrejsko groblje, Bistrik, Soukbunar, Zlatište, Nedžarići, Stup, na objektima Gušića hala i „Cenex“, te je prilikom radova na objektu „Cenex“ poginuo zatvorenika Čičić Dane, a tokom radova ranjen je veliki broj zatvorenika, među kojima su i Bogdanović Branko i Čović Milivoje.

724. O ranjavanju Čović Milivoja govore i dokazi **T-1171 iz O - 1438**. Otpusna lista na ime Čović Milivoje, datum prijema 13.07.1995. godine, datum otpusta 20.10.1995.godine, te dokaz **T -1172 iz O1439**. Otpusno pismo na ime Čović Milivoje, sačinjeno od strane Opšte bolnice „Kasindol“, u potpisu primarijus doktor R. Golijanin.

725. Za prisiljavanje na prinudne radove, opisano u tački V izreke presude, Vijeće je našlo odgovornim optužene Kazić Nezira, Huić Bećira i Čović Halida.

726. Kada je u pitanju optuženi Kazić Nezir, Vijeće je istog našlo odgovornim za izdavanje niza Naredbi za odvođenje zatočenih lica iz objekata Krupa i Silos na prinudne radove, čije obezbjeđenje su tokom tih radova vršili pripadnici 9. Brbr, odnosno vojni policajci, koji su zatočenike preuzimali od strane upravnika, vozili do određenih lokacija, boravili s njima tokom radova, vršili obezbjeđenje u smjenama, te ih na poslijetku vraćali upravicima Silos i Krupa.

727. Naime, Vijeću je, kako je to već naprijed opisano, predložen veliki broj pisanih Naredbi o izvođenju na radove, koje su potpisane bilo od optuženog Kazić Nezira ili od njemu bliskih saradnika iz komande 9.bbr. U Naredbama je vrlo često određivan i lokalitet na kojem će se radovi obavljati, kako za potrebe jedinica 9.bbr, ali i drugih jedinica Armije RBiH, a radi se o utvrđivanju položaja, kopanju rovova, zemunica i slično na lokalitetima Zagoni, Stupnik, Hrasnica, Igman, uže područje Sarajeva i dr.

728. Odbrana optuženog Kazić Nezira u ovom predmetu je zastupala tezu da optuženi Kazić ne može biti odgovoran za odvođenje na radove zatočenih lica u zonu odgovornosti drugih vojnih jedinica, te je istakla da jedan dio Naredbi nije potpisao optuženi Kazić.

729. Kada je u pitanju sam postupak izdavanja Naredbi u okviru Brigade, Vijeće je cijeno iskaze svjedoka **Nermina Šemšića**, referenta za pravne poslove, kasnije pomoćnika komandanta 9. bbr za pravne poslove, koji je u vezi sa potpisivanjem Naredbi za izvođenje radova, rekao da komandant nije bio svaki dan u Komandi zbog borbenih dejstava, te je vidio da su neke Naredbe potpisivala i druga lica, između ostalih načelnik štaba, članovi štaba, itd. Svjedok navodi da njemu nije poznato da li je komandant prenio ingerencije na njih, ali je činjenica da su ih potpisivali.

730. Također, i svjedok odbrane **Tepić Suljo**, koji je radio na poslovima šefa kancelarije opštih poslova u 9. bbr, na poslovima administrativne prirode, prijem pošte, otprema i kucanje pošte i Naredbi, je potvrdio da je bio upoznat sa svim aktima koji su slati iz Brigade i koji su zaprimani u Brigadu. Svjedočio je da je za radno angažovanje zatvorenika zahtjev dolazio logistici, a oni bi to prosljeđivali komandantu brigade na potpis kako bi on to odobrio, pa bi on na osnovu toga, donosio Naredbu i onda bi se Naredba

slala upravniku zatvora. U kontekstu potpisivanja Naredbi, svjedok je jasno rekao da je postojala Naredba komandanta kojom je ovlastio osobe koje će potpisivati akte u njegovom odsustvu. Od tih lica, svjedok se sjeća Bečić Sejada, načelnika štaba i Jasika Halida.

731. **Optuženi Kazić Nezir** je prilikom svjedočenja izjavio da je Naredbe potpisivao lično on ili lica koja su bila ovlaštena na to, da je u brigadi postojao spisak ovlaštenih osoba, jer u odsustvu komandanta njega mijenja starješina koji je po formaciji ravan njemu, a to je načelnik štaba. Također, optuženi je izjavio da je 9brbr. imala 5 Brdskih bataljona, te mješoviti artiljerijski bataljon. Komandant je imao pomoćnike koji su vezani po specijalnosti i oblastima, bili su i načelnici po sektorima, ali da komandant skupa sa komandantima potčinjenih jedinica komanduje svim ljudima.

732. Stoga, iako je neke od Naredbi potpisivalo drugo ovlašteno lice, na koje je optuženi Kazić prenio ovlast u njegovoj odsutnosti, Vijeće je, van razumne sumnje, utvrdilo da je optuženi Kazić bio upoznat sa takvim Naredbama. Odnosno, sama činjenica da je neko drugo ovlašteno lice na osnovu prenijetog ovlaštenja, u odsustvu optuženog kao komandanta, potpisao neku Naredbu umjesto komandanta, ne ekskulpira optuženog kao komandanta brigade koji je hijerarhijski nadređeni svima u brigadi, budući da je isti bio upoznat sa sadržajem takvih Naredbi, a time i dao svoju saglasnost, a osim toga Komandi brigade su dostavljani i Izvještaji s terena, ali i od upravnika, u vezi sa dešavanjima prilikom izvođenja radova, iz kojih razloga je optuženi Kazić Nezir odgovoran i za realizaciju takvih Naredbi.

733. Da je optuženi Kazić bio upoznat sa realizacijom izdatih Naredbi govori i činjenica da je isti pred Sudom izjavio da zna da je bio incident u rejonu Zagona, selo Gradac, a to je prva borbena linija jer su kuće ljudi bile udaljene od srpskih položaja oko 2 km i na tom potezu je došlo do pogibije jednog pripadnika ARBIH i ranjavanja jednog zatvorenika u zoni II Bataljona. Drugi slučaj za koji je optuženi znao jeste lokalitet Stupnik, to jer zona odgovornosti 9. Brdske brigade, navodeći da je tu došlo do upada neke grupe i došlo je do ranjavanja pripadnika brigade kao i do ranjavanja dva ili tri zatvorenika. U vezi sa ovim incidentom, optuženi je izjavio da je naredio provođenje istrage u vezi ovih događaja, te je organ bezbjednosti na osnovu izjava učesnika sačinio Izvještaj i na osnovu toga je optuženi saznao da su to bile ubačene grupe koje su napravile taj incident.

734. Osim optuženog, Vijeće je u kontekstu znanja optuženog za realizaciju Naredbi kao i informacijama o stradanju zatočenika, cijenilo iskaze svjedoka koji su u inkriminisano vrijeme bili pripadnici brigade.

735. Tako **svjedok Esad Muhibić**, koji je jedno vrijeme bio pomoćnik komandanat za bezbjednost u Brigadi, te je nakon predočavanja ranije Izjave date u istrazi, izjavio da je čuo da su *zatvorenici Silosa i Krupe* vođeni na radove, na borbene linije, te je čuo za stradanje na dvije lokacije u Gracu i negdje kod Stupnika.

736. **Svjedok Muhamed Merdžanić**, referent u organu bezbjednosti u Brigadi, je izjavio da „Naređenje komandanta brigade o izvođenju zatvorenika na radove za potrebe vojske se proslijeđuje upravniku zatvora. U situacijama kada je obezbjeđenje na radovima vršila vojna policija, tada se naređenje proslijeđuje i komandiru vojne policije, što se moglo uraditi direktno ili preko komandanta za bezbjednost. „ Svjedok nije nikada lično prisustvovao kada su izvođeni zatočenici na radove i nije znao šta i kako se to odvijalo na tom nekom lokalitetu. U vezi odvođenja zatvorenika na prve borbene linije, svjedok je jasno objasnio. „

Sektor bezbjednosti je bio podređen komadantu Brigade i upravi za bezbjednost Komande Korpusa.

737. Nadalje, u spis je uvedeno više materijalnih dokaza koji potvrđuju znanje optuženog za stradanja odnosno ranjavanja zatočenika tokom radova, koja saznanja je dobivao putem Izvještaja ili Službenih zabilješki, ali je uprkos tim saznanjima, i dalje izdavao Naredbe za odvođenje na radove naročito na prve borbene linije.

738. Tako, kada su u pitanju dešavanja u Zagonima (opisano u tački V-1), da je optuženi Kazić Nezir od strane upravnika Mešanović Šerifa bio upoznat o ranjavanju zatočenih lica tokom izvođenja radova u Zagonima, govori dokaz **T – 845/ iz O – 1106** Izvještaj o radu zatvora za period od 05.03.1993. do 08.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 08.03.1993. godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif, u kojem se navodi da je na radovima došlo do povređivanja Ljujić Slobodana, Njegovan Jovana i Šuvajlo Vukašina.

739. U vezi sa dešavanjima tokom radova u Hrasnici gdje su zatočenici vođeni u periodu od januara do aprila 93. godine, Vijeće je cijenilo dokaz dokaz **T – 962 - iz O 1224-** Zahtjev Kazić Nezira za vraćanje pritvorenika srpske nacionalnosti koji se nalaze na radu u Butmiru, u kojem Kazić ističe da se treći put obraća s Zahtjevom za povrat zatvorenika koji su dati na raspolaganje IV Motorizovanoj brigadi, te se ističe da pošto se zna da se ne radi na projektu za koji su trebali koristiti 20 zatvorenika, traži da se isti odmah vrate, te se ističe da će VP 9. Brbr dana 02.04.93. preuzeti lice Krstić Dragana, a da se ostali pritvorenici vrate do 04.04.93. Da je postupljeno po ovom Zahtjevu optuženog Kazić Nezira za vraćanjem zatočenih lica, potvrđuje dokaz **T – 973** .

740. Međutim, iako je optuženi dobio saznanja da se zatočenici vode na radove, te da je ranjen Krstić Dragan, od ponovo donosi Naredbu kojom se zatočenicic iz Krupe vode na istu lokaciju, odnosno u Hrasnicu, gdje su bili u periodu od aprila do septembra 93. godine, i tokom kojih je opet došlo do stradanja i ranjavanja zatočenika. Činjenicu saznanja od strane optuženog Kazić Nezira za pogibije tokom radova u Hrasnici, potvrđuju i Izvještaji pomoćnika komandanta za bezbjednost u Komandi brigade, Šehić Nihada, i to dokaz **T – 875**, Spisak poginulih, pobijenih, umrlih i na radilištima van zatvora poslatih zatvorenika, u kojem se navodi da su prilikom radova u Butmiru stradali Krstić Milan, Kapetina Slavoljub i Varagić Ranko, a pobjegli su Golub Boban, Glavaš Momčilo i Krstić Slobodan, te bjekstvo sa Stupnika.

741. Nadalje, da je optuženi Kazić Nezir obavješten o događajima tokom radova na Igmanu, govori Službena zabilješka Šehić Nihada, člana Komande 9. brb , dokaz **T – 994** Zabilješka o događanjima i podacima od 26.05.1993., na okolnost incidenta na Stupniku kada je poginuo stražar Čičić Hikmet, te je došlo do bjekstva zatvorenika. Na osnovu ove Službene zabilješke, Šehić Nihad, kao pomoćnik komandanata za bezbjednost je izdao Naredbu 27.05.93. godine kojom se zabranjuje upotreba zarobljenika iz zatvora Silos i Krupa za izvođenje bilo kakvih radova na linijama fronta., dokaz **T – 995**.

742. Da je optuženi Kazić imao saznanja da je prilikom radova na Stupniku ranjen Šuvajlo Novica, a poginuli zatvorenici Vitor Ranko zv. „Nane“, Davidović Dragan, Golub Anđelko i Njegovan Branislav, potvrđuje Informacija o četničkom napadu na Stupnik od 05.06.1993. u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad, uz prilog je Izjava Mujak Salke, dokaz **T – 993 - iz O 1255**.

743. S obzirom, na znanje Kazić Nezira da se zatočenici odvođe na radove na prve linije fronta, a da je opšte poznato da se na prvim linijama vode sukobi suprotstavljenih strana, to jeste, da dolazi do oružane razmjene vatre bez obzira na razdaljinu između dvije linije fronta, nesumnjivo je da je bio svjestan mogućnosti ranjavanja ovih lica, odnosno iz dostavljenih Izvještaja sa terena, jasno proizilazi da je Kazić Nezir u svakom trenutku imao saznanja o brojčanom stanju zatočenika i činjenici gdje se ista nalaze. Stoga, Vijeće zaključuje da je Kazić Nezir bio upoznat o svim radovima na koje su zatočenici iz objekata Krupa i Silos odvedeni. Pored navedenog, vijeće nije moglo prihvatiti tezu odbrane da su pojedine naredbe optuženog rezultat postupanja po naredbi više komande iz kojeg razloga on ne može biti odgovoran za krivičnopravne događaje koji se dovode u vezu sa tim naredbama. Naime, uzimajući u obzir činjenicu da je optuženi i pored postojanja svijesti o stradavanju zatočenika odnosno njihovog upućivanja na lokacije na kojima su bili izloženi borbenim dejstvima, činjenica da su pojedine naredbe izdate po naređenju nadređenih osoba ne ekskulpiraju ga odgovornosti s obzirom da praksu izdavanja novih naredbi optuženi ne prekida, naprotiv nastavlja za izdavanjem istih iz kojeg se postupanja može izvući logičan zaključak o njegovom jasnom pristajanju na tu nezakonitu praksu.

744. Stoga, Vijeće je na osnovu provedenih dokaza zaključilo da je tokom 93. godine odvođenje na zabranjene radove, znajući da se radi o po život opasnim lokacijama, naređivao direktno Komandant 9.bbr optuženi Kazić Nezir, a isto tako uz njegovo znanje, i članovi Komande njegove jedinice, za čije postupke je on odgovoran, pri čemu je izdavanje takvih Naredbi bilo u suprotnosti i sa naređenjem komandanta I Korpusa Armije R BiH, dokaz **T – 463** Naređenje Komande I. korpusa str. pov. Br. 10/55-10 od 05.05.1993. godine, kojom Naredbom se, između ostalog, zabranjuje upotreba ratnih zarobljenika na radovima u vezi sa ratnim operacijama, kao i na radovima opasnim po zdravlje.

745. Imajući u vidu uvjerljivost velikog broja svjedoka o okolnostima odvođenja na kopanje rovova i ulogu Vojne policije 9. Brbr u tim radnjama, Vijeće je utvrdilo da Vojna policija nije imala neku pasivnu ulogu u ovim događajima. Treba imati u vidu da su ova dešavanja bila dio šireg konteksta nezakonitog djelovanja prema civilnom srpskom stanovništvu s područja Tarčina i Pazarića. Kako je Vijeće već utvrdilo, muškarci (dijelom i žene) srpske nacionalnosti proizvoljno su zatvarani, te su se nalazili u stanju potpune neizvjesnosti i straha. U ovakvom stanju, birani su pojedinačno i odvođeni na prinudan rad kopanja rovova pod oružanom stražom onih koji su ih držali u zatočeništvu. Vijeće nalazi dokazanim da je Vojna policija bila ključni i aktivan učesnik u prisiljavanju protupravno držanih zatočenika na prinudni rad. Vojna policija je, između ostalog, bila aktivna u dostavljanju Naredbe upravniku, njihovom obezbjeđivanju (sprječavanju bijega) u odvođenju i vraćanju sa kopanja rovova, te u korištenju prisile odnosno prijetnje silom prema njima. Vijeće je ocijenilo ove aktivne radnje Vojne policije kao inherentan i centralan dio prisile zatvorenika na ovakav očito opasan prinudan rad. Bez učešća Vojne policije do ovakve prisile nije i ne bi moglo doći.

746. Vijeće je već obrazložilo i analiziralo ulogu komandanta Brigade koju je imao optuženi Kazić Nezir u relevantno vrijeme, kao i njegove ingerencije u odnosu na zatočeničke objekte Silos i Krupa. Nesumnjivo je da je on kao komandant Brigade, imao spoznaju da se zatvorenici odvođe na kopanje rovova na linijama razgraničenja između Armije R BiH i VRS. Optuženi je dakle svjesno i voljno naređivao i odobravao ove nezakonite radnje, te bio ključna karika u lancu prisile koja se sastojala od prijetnje silom i zloupotrebe položaja nad zatočenicima koji nisu imali apsolutno nikakvog izbora po pitanju da li će izvršiti radnje kopanja rovova. U okolnostima gdje su zatočenici držani pod

oružanom stražom u toku oružanih sukoba, te selektirani i odvođeni na kopanje rovova na linijama razgraničenja (u kojima su neki od njih poginuli) jasno je, izvan svake razumne sumnje, da je svaki individualni zatočenik bio žrtva prisile na prinudan rad.

747. Dakle, optuženi Kazić Nezir je u kritično vrijeme, kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava, igrajući ključnu ulogu u prisili zatočenih Srba na kopanje rovova, počinio krivično djelo naređivanja prisiljavanja zatočenika na prinudan rad u smislu člana 142. KZ SFRJ.

748. Kada su u pitanju optuženi Hujčić Bećir i Čović Halid, kao upravnici u objektu Silos, Vijeće iste nalazi odgovornim jer su isti, kao upravnici u vrijeme kada su obaljali te funkcije, imali aktivnu ulogu u prisiljavanju protupravno držanih zatočenika na prinudni rad, koja uloga se ogledala u selektiranju zatočenih lica koja su potom odvođena na radove, uprkos činjenici da su bili svjesni gdje se takva lica vode, te su znali da su se tokom tih radova dešavala stradanja i ranjavanja, tako da bez učešća upravnika, nakon što isti zaprime Naredbu optuženog Kazića, do prisilnog odvođenja na radove, nije i ne bi moglo doći.

749. Da su upravnici Hujčić Bećir i Halid Čović, kao i optuženi Kazić Nezir, bili upoznati da su se tokom obavljanja prinudnih radova u zoni ratnih djelovanja dešavala stradanja i ranjavanja zatočenih lica, proizlazi iz niza izvještaja koja su upravnici slali optuženom Kaziću ili bi ih on lično dobivao od drugih organa, međutim, uprkos tim saznanjima, optuženi Kazić je nastavio sa izdavanjem Naredbi, kao što su i upravnici nastavili sa praksom odabira zatočenika za radove, i niko se od njih nije tome usprotivio.

750. U vezi sa postupkom odabira zatočenika od strane upravnika i odvođenje na radove, Vijeće je cijenilo iskaze svjedoka koji su bili stražari u Silosu. Tako **svjedok Mahir Azem** je izjavio da što se tiče razgovora sa rukovodstvom Silosa, svjedok ističe da je s njima razgovarao u prilici kada su trebali ići na neke radove i tada im je rečeno da se ponašaju korektno prema ljudima, da paze. Kada bi vodili zatvorenike na radove, njihov zadatak je bio da ih čuvaju da ne pobjegnu i ističe da su se oni javljali dobrovoljno tako da ne zna ko je pravio spisak ko će da ide. U vezi radova, svjedok dodaje da zna da su išli u Sarajevo krajem '94. To zna nakon što su se vratili, on je tada bio u Suhodolu u bolnici kao obezbjeđenje, i tamo je vidio dvojicu što su bili ranjeni, a kod jednog je bila amputirana noga i bili su na radovima u Sarajevu. Misli da je do ranjavanja došlo zbog granate, i da se taj čovjek kojemu je amputirana noga zvao Bobo. **Svjedok Samir Keško** je naveo da o tome ko će ići na radove je odlučivao upravnik, a oni su se uglavnom javljali dobrovoljno jer je bila bolja hrana i radi izlaska na zrak. U vezi radova, svjedok ističe da je čuo da su išli na neke radove u Sarajevo i Dane Čičić se prema pričama nije vratio, a jedan je poginuo. Radovi su nekad bili svaki dan, nekad svaki drugi, a nekad se nisu ni izvodili. **Svjedok Uzeir Bajrić**, u vezi Naredbi za odlazak, svjedok ističe da samo se kaže da treba pet ljudi npr. a onda oni izađu.

751. **Svjedok Avdo Mujan**, vojni policajac, je par puta bio u prilici da uđe u Silos do upravnika, dalje nije išao. Ti dolasci sa načelnicima nisu bila stalna praksa, on je dva puta tamo išao. To su bile prilike obično sa načelnikom bezbjednosti kad bi nešto trebalo dogovoriti sa upravnikom. Išli su obično kada bi se dogovarali oko nekih izvođenja radova, svi radovi i sve naredbe vezane za izvođenje zatvorenika iz Silosa odnosile su se na Komandu brigade, a Naredbe su izvršavali oni kao policajci. Znači dobiju Naredbu, postupaju po Naredbi, u istoj je pisalo lokalitet, datum, mjesto gdje se izvode, kol'ko ljudi izlazi i kol'ko policajaca treba zbog obezbjeđenja tih lica. U potpisu Naredbe je komandant

Brigade, ali potpisivali su i mnogi drugi koji su bili ovlašteni za tako nešto. Svjedok se sjeća u njegovo vrijeme da je bilo negdje 15-20 takvih Naredbi. Iz razgovora sa ljudima koji su vršili obezbjeđenje tih ljudi su saznavali šta se dešavalo prilikom radova i to putem Izvještaja.

752. Osim što su naprijed pomenuti svjedoci potvrdili da je svaka Naredba za odvođenje zatočenika iz Silosa dostavljana upravniku Hujić Bećiru, koji je potom vršio odabir ljudi za vođenje na radove, na koji način je upravnik bio svjestan gdje odlaze zatočenici, činjenicu njegovih saznanja dešavanjima tokom radova, te stradanju i ranjavanju zatočenika, potvrđuju njegovi Izvještaji upućeni Komandi u kojim Izvještajima optuženi Hujić konstatuje da se duže vrijeme osam zatočenika nalazi na Igmanu (**izvještaj od 09.03.93. i 19.04.93., dokaz T-692, T-696**), da su s radova na Igmanu vraćeni neki zatočenici zbog bolesti (**izvještaj od 16.09.93., dokaz T-693**), te Izvještaj o nestalim zatvorenicima od 06.06.94. godine u kojem upravnik Hujić navodi da je Golub Branko bio na radovima na Igmanu na osnovu zahtjeva Komande od 20.01.93. i na osnovu saglasnosti pomoćnika komandanta za bezbjednost, te da je na osnovu izjava drugih zatvorenika i pismene izjave Krstić Slobodana, došao su do saznanja da je Golub Branko dana 24.06.93. tokom radova na Crepljanima pobjegao sa grupom zatvorenika, zajedno sa licima Krstić Dalibor i Krstić Vladimir. Što se tiče Glavaš Jadranka i Petrić Milomira, Glavaš je na osnovu naredbe od 06.02.93. i saglasnosti pomoćnika komandanta poslat na Igman, te je po izjavi Krstić Slobodana isti viđen na Mrzištu, dok je Petrić poginuo na Igmanu od nagazne mine, **dokaz T – 731**.

753. Kada je u pitanju optuženi Čović Halid, Vijeće ga je našlo odgovornim za tačku V-6 optužnice, koja se odnosi na odvođenje zatočenika iz Silosa tokom 95. godine na radove u Sarajevo, dakle u vrijeme kada je isti bio upravnik Silosa, a činjenicu da je upravnik Čović Halid postupi po Naredbi 14. Divizije potvrđuju dokazi **T-1094**, iz kojeg se vidi da je optuženi Čović Halid potpisao spisak od 30 zatvorenika, koji su odvedeni na radove u Sarajevo.

754. Tokom postupka odbrana optuženog Halida Čovića je osporila postojanje znanja i dopuštenje njega kao upravnika u pogledu izvođenja zatočenika opisanih u tački V 6 precizirane optužnice navodeći kako ista nije dokazana s obzirom da optužba u tom pravcu nije izvela dokaze, odnosno upravo iz istih proizlazi da optuženi Čović nije ni dao dopuštenje niti imao saznanja za lokalitet na koji je prva grupa zatočenika upućena a potom i stradala, i to sve do povratka iste u zatvor Silos, a prije čijeg povratka je upućena druga grupa zatvorenika po njegovoj naredbi s tim da zatočenici poslani u drugoj grupi nisu bila dovedena u bilo kakvu životnu opasnost s obzirom da je u tom periodu već na snazi bilo primirje. U tom smislu vijeće prihvata činjenicu da optuženi Čović nije izdao naredbu za izvođenje prve grupe zatočenika, međutim tezu odbrane o njegovoj neodgovornosti s obzirom na njegov status u tom trenutku, nije moglo prihvatiti. Naime, uzimajući u obzir njegovu poziciju upravnika, nadređenost čuvarima u zatvoru i njihovu obavezu da ga izvještavaju o dešavanjima u objektu, pa i o izvođenju zatočenika, a posebno zbog činjenice da se radilo dužem izostanku prve grupe zatočenika iz zatvora nelogičnim se čini zaključak da je optuženi čitav period njihovog izostanka ostao uskraćen za informaciju o lokalitetu njihovog odvođenja. Dakle, prema stavu vijeća u konkretnom slučaju znanje i svijest optuženog u pogledu lokaliteta na koji je upućena prva grupa zatvorenika ako i nisu postojali u početnom periodu, sasvim sigurno nisu izostali nakon nekog izvjesnog vremena, a pored koje činjenice optuženi i prije povratka prve grupe zatočenika izdaje naredbu za izvođenje druge grupe koja biva upućena na indikativno iste lokalitete na području grada Sarajeva, što sve upućuje na zaključak, da je optuženi

nastavio sa praksom odabira zatočenika za radove u Sarajevu, čime je isti počinio krivično djelo prisiljavanja zatočenika na prinudan rad u smislu člana 142. KZ SFRJ.

755. Angažovanje civila srpske nacionalnosti, u inkriminisanom periodu zatočenih u objektima Krupa i Silos na obavljanju radova, nesporno je potvrđeno iskazima svjedoka, te materijalnim dokazima, kako Tužilaštva tako i odbrana optuženih. Čak i kada je riječ o svjedocima koji su isticali da su se dobrovoljno javljali da idu na radove, imajući u vidu da je motiv za takav, "dobrovoljni" odlazak na radove, to što su svjedoci na taj način imali priliku dobiti bolje obroke i izaći iz prostorija u kojima su bili zatočeni, ne umanjuje prisilni karakter navedenog rada, a s obzirom da su se radovi uglavnom odnosili na kopanje rovova, tranšea, bunkera, na prvim borbenim linijama, takav prisilni rad je sasvim jasno stekao obilježja prisilnog rada koji ispunjava uvjete okrutnog postupanja. Iz navedenih dokaza, ovo Vijeće je zaključilo da su tokom cjelokupnog inkriminisanog perioda, zatočeni civilni srpske nacionalnosti izvođeni na radove, kao i da su ti radovi imali karakter okrutnog postupanja, jer su prilikom istih bili izloženi opasnostima po vlastiti život, radeći na prvim borbenim linijama, a čak i u situacijama kada su se zatočenici javljali da na rad idu dobrovoljno, motiv za navedeno je bila činjenica je to bio jedini način da dobiju nešto bolje obroke nego prilikom zatočenja, pa su se svjesno izlagali riziku da budu ranjeni ili lišeni života.

756. Da su optuženi znali za izvođenje na radove zatvorenih civila, po ocjeni ovog Vijeća je dokazano van svake razumne sumnje. Naime, ako se pođe od njihove funkcije upravnika, te činjenice da su u istom boravili, a naročito imajući u vidu već pomenute dokaze u kojima je evidentirano izvođenje zatvorenih civila na radove, te dokaze iz kojih proizilazi da su Naredbe za odvođenje lica za obavljanje radova, bili dostavljani upravicima, nesumnjivo je da su oni znali za izvođenje na radove zatvorenih civila. Osim toga, iz iskaza samih svjedoka saslušanih na glavnom pretresu, proizilazi da su optuženi u pojedinim prilikama, bili prisutni kada su oni od strane stražara predavani vojnicima koji su ih vodili na obavljanje radova.

757. Dakle, Vijeće je iz iskaza saslušanih svjedoka kao optužbe tako i odbrane, te iz niza materijalnih dokaza na nesumnjiv način utvrdilo da su na osnovu Naredbi optuženog Kazić Nezira upravnici objekata „Silos“ Hujić Bećir i Čović Halid, kao i upravnik objekta „Krupa“, u saradnji sa organima bezbjednosti, te pripadnicima vojne policije 9. Brdske brigade, te stražarima, poimenično određivali zatočenike koji trebaju ići na radove, da bi nakon toga logorski stražari zatočene osobe izvodili iz ćelija i odvodili ih na različite lokacije koje je odredio Kazić Nezir ili bi ih predavali pripadnicima vojske koji su ih vodili i obezbjeđivali prilikom obavljanja.

758. Stoga, naprijed opisanim radnjama činjenja i nečinjenja od strane optuženih Hujić Bećira, Čović Halida i Kazić Nezira, realizovano je odvođenje na prinude radove zatočenih lica opisano u tački V optužnice, na koji način su isti u kritično vrijeme, kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava, igrajući ključnu ulogu u odvođenju i prisili zatočenika na kopanje rovova, počinili krivično djelo naređivanja odnosno počinjenja prisiljavanja zatočenika na prinudan rad u smislu člana 142. KZ SFRJ.

ZAKLJUČAK VIJEĆA

759. Vijeće je, a imajući u vidu sve okolnosti događaja, našlo da su optuženi postupali sa direktnim umišljajem, odnosno bili su svjesni da svojim postupanjima krše pravila

međunarodnog prava i da će usljed takvog postupanja nastupiti zabranjene posljedice, te da su optuženi upravo takvu posljedicu i htjeli.

760. Pri tome, uračunljivost optuženih, u smislu njihove sposobnost da shvate značaj svog djela i upravljaju svojim postupcima, nije bila predmet osporavanja u toku dokaznog postupka, pa se kao takva i pretpostavlja. Upravo uračunljivost i umišljaj, odnosno nehat, kada to zakon predviđa, predstavljaju elemente za postojanje krivice¹².

761. Kako je to već istaknuto po ocjeni ovog Vijeća dokazano je, van svake razumne sumnje, da su optuženi u toku inkriminisanog perioda zajednički učestvovali u protivpravnom zatvaranju civila nesrpske nacionalnosti s šireg područja Pazarića i Tarčina, koja su tokom svog zatočenja držani u nehumanim uslovima, te bili izloženi nečovječnom postupanju i odvođenju na prinudne radove, a u konačnici i lišeni prava na pravično suđenje, te da su to htjeli.

762. Takav zaključak Vijeće je izvelo analizom i dovođenjem u međusobnu vezu iskaza saslušanih svjedoka-oštećenih, kao i drugih svjedoka, te materijalne dokumentacije, pri čemu je Vijeće kod obrazlaganja osuđujućeg dijela presude dalo detaljnu elaboraciju za izvođenje zaključka o znanju i svijesti optuženih kao i o neposrednom učešću optuženih u inkriminiranim radnjama, koje su poduzimali kao saizvršioči.

763. Vijeće nalazi da su optuženi prilikom preduzimanja radnji izvršenja postupali sa umišljajem odnosno bili su svjesni da, u okolnostima i na način na koji su radnje preduzimane, da svojim radnjama mogu uzrokovati zabranjenu posljedicu, te da su zabranjenu posledici htjeli odnosno pristajali na njeno nastupanje.

764. Dakle, kada je riječ o ocjeni ponašanja optuženih prilikom preduzimanja/propuštanja svake pojedinačne radnje izvršenja, Vijeće je zaključilo da je ono bilo u takvoj objektivno – subjektivnoj vezi sa ponašanjem drugih saizvršilaca, čineći sa istim jedinstvenu i čvrstu cjelinu.

765. Također, Vijeće je optužene Čović Fadila, Šabić Mirsada, Kazić Nezira, Hujić Bećira i Čović Halida oglasilo krivim za radnje činjenja i nečinjenja, dok je optuženog Kalember Nermina oglasilo krivim za činjenje.

766. Dakle, na osnovu prethodno iznesenog, Vijeće je našlo da su optuženi Čović Fadil, Šabić Mirsad, Kazić Nezir, Hujić Bećir, Čović Halid i Kalember Nermin kao saizvršioči, radnjama činjenja i nečinjenja, učestvovali u izvršenju krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije SFRJ¹³ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog

¹² Član 33. KZ BiH

¹³ Uredba sa zakonskom snagom od 11.04.1991. godine, o preuzimanju Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije kojom se Krivični Zakon SFRJ ("Službeni list SFRJ", br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90), preuzima kao republički zakon;

zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, sa definisanim učešćem i načinom izvršenja po pojedinim tačkama.

ODLUKA O KAZNI

767. Svrha kažnjavanja određena je članom 33. KZ SFRJ i ona je (1) sprečavanje učinioca da čini krivična djela, (2) vaspitni uticaj na druge da ne čine krivična djela.

768. Pri odmjeravanju kazne Vijeće je imalo u vidu opšta pravila o izboru vrste i visine kazne, i to svrhu kažnjavanja, okolnosti pod kojima je djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja, odnosno povrede zaštićenog dobra, brojnost oštećenih, vremenski kontinuitet trajanja zatočeničkih objekata, kao i pozicioniranost optuženih u inkriminisanom periodu.

769. Vijeće je imalo u vidu zakonske okvire za izricanje kazne za predmetno krivično djelo, pa tako, za djelo za koje su optuženi oglašeni krivim predviđena je kazna zatvora u trajanju od najmanje 5 godina zatvora, te je imalo u vidu opšta pravila o izboru vrste i visine kazne, a osobito stepen krivične odgovornosti optuženog, svrhu kažnjavanja, okolnosti pod kojima je djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja, odnosno povrede zaštićenog dobra, brojnost oštećenih, vremenski kontinuitet trajanja zatočeničkih objekata.

770. Zavisno od činjenica, ovi elementi mogu predstavljati otežavajuće ili olakšavajuće okolnosti koje je potrebno gradirati i cijiniti prilikom odmjeravanja kazne. Cilj razmatranja ovih elemenata jeste da pomognu Vijeću u utvrđivanju kazne koja je neophodna i srazmjerna u smislu svrhe kažnjavanja i elemenata koji su već uzeti u obzir u odnosu na sam zločin i njegove posljedice po zajednicu, ali pod uslovom da ta kazna odgovara preventivnim i odgojnim zahtjevima u odnosu na konkretnog počinioa.

771. Utvrđeno je da se otežavajućim okolnostima mogu smatrati samo one okolnosti koje su u direktnoj vezi s izvršenjem krivičnog djela za koje se optuženi tereti.¹⁴

772. Olakšavajuće okolnosti utvrđuju se procjenom vjerovatnoće. Olakšavajuće okolnosti mogu biti i okolnosti koje nisu u neposrednoj vezi s krivičnim djelom, poput saradnje s tužiocem ili izražavanja istinskog kajanja.¹⁵

773. Okolnosti "privatnog života" osuđene osobe treba smatrati olakšavajućim faktorom, a u principu olakšavajući faktor predstavljaju i porodični razlozi.¹⁶

774. Od otežavajućih okolnosti Vijeće je cijenilo da su optuženi u počinjenju svih inkriminacija za koje su oglašeni krivim postupali sa direktnim umišljajem, ne pokazujući u to vrijeme niti najmanji vid empatije sa zatvorenim civilima prema kojima su poduzete radnje izvršenja. Također, Vijeće je imalo u vidu da su optuženi koristili i demonstrirali, na nehuman, nečovječan i ponižavajući način svoj status nadmoći nad zatvorenim civilima, što su zasnivali na činjenici svoje visoke pozicioniranosti i ovlasti, dok su civili bili u zavisnom položaju.

¹⁴ Prvostepena presuda u predmetu Kunarac, par. 850

¹⁵ Prvostepena presuda u predmetu Kunarac, par. 847; Presuda o kazni u predmetu Sikirica i dr., par. 110.

¹⁶ Drugostepena presuda u predmetu Kunarac, par. 362.

775. Kada je u pitanju optuženi Čović Fadil, Vijeće je od otežavajućih okolnosti imalo u vidu činjenicu da je isti u inkriminisano vrijeme obnašao funkciju načelnika SJB Hadžići (i člana KŠ odnosno RP), čija je dužnost bila da se brine za sigurnost svojih sugrađana. Suprotno tome, optuženi Čović Fadil je svojim radnjama zajednički s ostalim optuženim učestvovao u protivzvakonitom zatvaranju i držanju oko 500 civila srpske nacionalnosti, iz kojeg razloga je Vijeće stava da je kazna u trajanju od 8 godina zatvora adekvatna.

776. Kada je u pitanju optuženi Šabić Mirsad, Vijeće je imalo u vidu činjenicu da je isti oglašen krivim za radnje koje je počinio kao *de facto* komandir PS Pazarić, međutim cijeneći činjenicu da je objekat OŠ u Pazariću funkcionisao najkraće vrijeme, tačnije od juna do oktobra 92. godine, to je Vijeće uzelo kao olakšavajuće okolnosti, te mu odmjerilo u trajanju od šest godina zatvora.

777. U vezi s izrečenom kaznom optuženom Kazić Neziru, Vijeće ističe da je imalo u vidu činjenicu da je isti u inkriminisanom periodu bio komandant 9. brb. u čijoj ingerenciji su, do nobembra 94. godine bili objekti Silos i Krupa. Nadalje, optuženi Kazić je lično izdavao Naredbe za odvođenje zatočenih lica na prinudne radove, iako je znao da su tokom radova zatočena lica u više navrata stradala ili bila ranjavana, što je imalo za posljedicu veliki broj žrtava, što je Vijeće uzelo kao otežavajuću okolnost. Imajući u vidu navedeno, Vijeće je ovom optuženom odmjerilo kaznu zatvora u trajanju od 10 godina.

778. U odnosu na optuženog Hujić Bećira, prilikom odmjeravanja kazne zatvora Vijeće je cijeno činjenicu da su isti u periodu od maja 92. do avgusta 94. godine obnašao poziciju upravnika u Silosu. U odnosu na optuženog Hujić Bećira, Vijeće je kao otežavajuću okolnost cijeno činjenicu što su, prema provedenim dokazima, u objekat Silos često ulazila i lica s strane, koja su, pored stražara, učestvovala u premlaćivanjima zatočenih lica, a što, prema stavu Vijeća, nije moglo ostati nepoznato upravniku Hujiću, koji se nije tome usprotivio, niti je tražio bilo kakvu istragu odnosno kažnjavanje počinitelaca. Ovo naročito kada je u pitanju premlaćivanja koja su se desila 04.06.92., na Spasovdan.

779. S druge strane, optuženi Čović Halid je znatno kraće bio upravnik Silosa, a osim toga tokom tog perioda brojnost krivičnopравnih radnji prema zatočenim licima je mnogo manji, što je Vijeće uzelo kao olakšavajuće okolnosti, uz činjenicu da je isti takođe dostavljao izvještaje o stanju u zatvorima i tražio da se određeni zatočenici vode doktoru, iz kojeg razloga ga je Vijeće osudilo na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

780. Kada je u pitanju optuženi Kalember Nermin, isti je obnašao dužnost stražara od maja 92. do januara 96. godine, te je Vijeće od otežavajućih okolnosti cijeno da je isti lično i kontinuirano učestvovao u premlaćivanjima zatočenih lica, koja su ga tokom svjedočenja okvalifikovala kao najarogantnijeg stražara koga su se svi bojali jer ih je najviše tukao. Stoga, cijeneći njegovu upornost u vršenju premlaćivanja zatočenih lica, kao i surovost koju je tom prilikom iskazivao, Vijeće mu je odmjerilo kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

781. Što se tiče olakšavajućih okolnosti, u odnosu na sve optužene Vijeće je cijeno i činjenicu da su isti porodični ljudi, te korektno držanje pred Sudom. Vijeće ističe da nije našlo postojanje osobito olakšavajućih okolnosti ni kod jednog optuženog, iz kojeg razloga nije bilo osnova za ublažavanje kazne ispod zakonskog minimuma.

782. Dakle cijeneći sve okolnosti na strani optuženih, kako olakšavajuće, tako i otežavajuće, a polazeći od same svrhe kažnjavanja, sud je ne remeteći stav prvostepenog

vijeća našlo opravdanim optuženim izreći kazne zatvora u istovjetnom trajanju kao i u prvostepenom postupku, izuzev optuženom Čović Halidu kojemu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 5 godina a s obzirom na ovom presudom utvrđenu manju kriminalnu količinu u odnosu na prvostepenu, nalazeći da su upravo ove kazne adekvatne težini djela i stepenu krivice optuženih.

783. U odnosu na optužene Čović Fadila, Šabić Mirsada, Kazić Nezira, Hujčić Bećira, Čović Halida i Kalember Nermina, na osnovu člana 50. KZ SFRJ, vrijeme koje su gore navedeni optuženi proveli u pritvoru, u periodu od 22.11.2011. do 01.11.2012. godine, će se uračunati u izrečene kazne zatvora.

ODLUKA O TROŠKOVIMA KRIVIČNOG POSTUPKA I IMOVINSKOPRAVNOM ZAHTJEVU

784. Apelaciono vijeće je optužene Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujčića, Halida Čovića i Nermina Kalembera oslobodilo plaćanja troškova krivičnog postupka i u osuđujućem i u oslobađajućem dijelu presude, temeljeći takve odluku na odredbi člana 188. stav 4. ZKP BiH, odnosno člana 189. stav 1. ZKP BiH, odlučujući da isti padnu na teret budžetskih sredstava dok je u nedostatku činjeničnih i drugih pojedinosti oštećene uputilo na parnicu na osnovu odredbe člana 198. stav 2. i 3. ZKP BiH.

ZAPISNIČAR

Pravni savjetnik

Bojan Avramović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Senadin Begtašević

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

ANEX PRESUDE S1 1 K 007914 19 Kžk od 10.06.2021. godine**Rješenje broj: S1 1 K 007914 19 Kžk od 17.09.2019. godine**

Odlučujući o prijedlozima za izvođenje dokaza Tužilaštva BiH i odbrana optuženih Mustafe Delilovića, Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujića, Halida Čovića, Šerifa Mešanovića i Nermina Kalembera, na osnovu člana 317. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), dana 17.09.2019. godine, donio je:

R J E Š E N J E**I**

Iskazi saslušanih svjedoka Tužilaštva BiH: **Andrić Đorđa** (ročišta od 17.05.2012. i 24.05.2012. godine), **Krunić Vasilija** (ročišta od 31.05.2012. i 06.06.2012. godine), **Mijatović Riste** (ročišta od 14.06.2012. i 28.06.2012. godine), **Šogura Radmila** (ročište od 12.07.2012. godine), **Lale Vinka** (ročišta od 19.07.2012. i 23.08.2012. godine), **Kovačević Spasoja** (ročište od 30.08.2012. godine), **Bešlić Vinka** (ročište od 06.09.2012. godine), **Jovičić Slavka** (ročišta od 13.09.2012., 27.09.2012., 10.10.2012., 11.10.2012. i 18.10.2012. godine), **Šuvajlo Bore** (ročišta od 18.10.2012. i 31.10.2012. godine), **Mrkaja Momčila** (ročište od 01.11.2012. godine), **Regoja Dragana** (ročišta od 07.11.2012. i 08.11.2012. godine), **Petrić Milorada** (ročišta od 14.11.2012. i 15.11.2012. godine), **Pandurević Milorada** (ročišta od 05.12.2012., 13.12.2012. i 16.01.2013. godine), **Samouković Nedeljka** (ročišta od 09.01.2013. i 10.01.2013. godine), **Golub Gorana** (ročište od 17.01.2013. godine), **Krivić Slavoljuba** (ročišta od 23.01.2013. i 24.01.2013. godine), **Cerovina Slavka** (ročišta od 30.01.2013. i 31.01.2013. godine), **Lazara Krstića** (ročište od 31.01.2013. godine), **Šarenac Gavre** (ročište od 07.02.2013. godine), **Samouković Dušana** (ročišta od 14.02.2013. i 21.02.2013. godine), **Pandurević Radojke** (ročište od 21.02.2013. godine), **Mrkaja Boška** (ročište od 28.02.2013. godine), **Njegovan Nedjeljka** (ročište od 07.03.2013. godine), **Šuvajlo Branka** (ročište od 28.03.2013. godine), **Kuljanin Uglješe** (ročište od 04.04.2013. godine), **Kovačević Bože** (ročište od 11.04.2013. godine), **Magazin Nedjeljka** (ročište od 25.04.2013. godine), **Bratić Pere** (ročište od 06.06.2013. godine), **Aćimović Zorana** (ročište od 13.06.2013. godine), **Kapetina Radmila** (ročište od 24.06.2013. godine), **Glavaš Miroslava** (ročište od 11.07.2013. godine), **Golub Andrije** (ročište od 11.07.2013. godine), **Mutabdžija Dragana** (ročište od 18.07.2013. godine), **Krstić Jove** (ročište od 22.08.2013. godine), **Mrnjavac Luce** (ročište od 29.08.2013. godine), **Petrović Pere** (ročište od 29.08.2013. godine), **Pejak Nike** (ročište od 05.09.2013. godine), **Iljašević Jedinka** (ročište od 05.09.2013. godine), **Medić Zdenka** (ročište od 12.09.2013. godine), **Kujundžić Maria** (ročište od 12.09.2013. godine), **Bilić Ive** (ročište od 26.09.2013. godine), **Iljašević Vlade** (ročište od 10.10.2013. godine), **Šuvajlo Novice** (ročište od 10.10.2013. godine), **Andrić Srpka** (ročište od 17.10.2013. godine), **Mahir Azema** (ročište od 17.10.2013. godine), **Nuhanović Muradifa** (ročišta od 31.10.2013. i 07.11.2013. godine), **Keško Samira** (ročište od 31.10.2013. godine), **Hasić Ibrahima** (ročište od 07.11.2013. godine), **Bajrić Uzejira** (ročište od 07.11.2013. godine), **Sušić Muhameda** (ročište od 07.11.2013. godine), **Mujan Omera** (ročište od 14.11.2013. godine), **Mujan Avde** (ročište od 14.11.2013. godine), **Smajević Muje** (ročište od 14.11.2013. godine), **Golubić Sulejmana** (ročište od 21.11.2013. godine), **Sidret Hormana** (ročište od 21.11.2013. godine), **Mehmedić Vahidina** (ročište od 21.11.2013. godine), **Merđanovića Muhameda** (ročišta od 28.11.2013. i 12.12.2013. godine), **Muhibić Esada** (ročište od 12.12.2013. godine),

Ibrica Muje (ročište od 26.12.2013. godine), **Petrović Zlatka** (ročište od 16.01.2014. godine), **Karavelić Vahida** (ročište od 23.01.2014. godine), **Čardaković Rifeta** (ročište od 06.02.2014. godine), **Alibabić Munira** (ročište od 13.03.2014. godine), **Mrkaja Bogdana** (ročište od 27.03.2014. godine), **Fišo Aziza** (ročišta od 02.04.2014. i 24.04.2014. godine), **Čaušević Ešrefa** (ročište od 08.05.2014. godine), **Mašović Amora** ročišta od 15.05.2014. i 05.06.2014. godine), **Šuvajlo Đorđa** (ročište od 22.05.2014. godine), **Kapetina Predraga** (ročište od 19.06.2014. godine), **Šuvajlo Mladena** (ročište od 26.06.2014. godine), **Osmanbegović Esada** (ročište od 03.07.2014. godine), **Veseljak Mladena** (ročište od 18.07.2014. godine), **Šemšić Nermina** (ročište od 28.08.2014. godine), **Pejanović Mirka** (ročište od 04.09.2014. godine), **Tadić Mate** (ročišta od 11.09.2014. godine i 02.10.2014. godine), **Čović Milivoja** (ročište od 16.10.2014. godine), **Kostić Nenada** (ročište od 23.10.2014. godine), **Lale Vinka** (ročište od 30.03.2017. godine), **Regoje Dragana** (ročište od 30.03.2017. godine), **Mire Mijatović** (ročište od 13.04.2017. godine), **Blaška Pandurevića** (ročište od 13.04.2017. godine), **Andrić Nikole** (ročište od 27.04.2017. godine) i **Vitor Steve** (ročište od 24.08.2017. godine) te vještaka Martina Frančeševića (ročišta od 11.05.2017., 08.06.2017. i 13.07.2017. godine) kao i materijalni dokazi Tužilaštva, već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Ila

Iskazi saslušanih svjedoka odbrane optuženog Mustafe Đelilovića: Dupovac Ramiza (ročišta od 09.04.2015., 16.04.2015. i 07.05.2015. godine), **Owen O Sullivan** (ročište od 23.04.2015. godine), **Kalet Nusreta** (ročišta od 01.06.2015., 08.06.2015. i 09.07.2015. godine), **Musić Mehmeda** (ročišta od 16.07.2015. i 20.08.2015. godine), **Kapo Muhidina** (ročišta od 27.08.2015. i 03.09.2015. godine), **Dupovac Nurudina** (ročište od 03.09.2015. godine), **Šiljak Remzije** (ročišta od 10.09.2015. i 17.09.2015. godine), **Marić Zvonke** (ročišta od 01.10.2015., 22.10.2015. i 29.10.2015. godine) i **Alispahić Bakira** (ročišta od 19.11.2015. i 26.11.2015. godine), te vještaka Šadić Hazima (ročišta od 10.12.2015. i 17.12.2015. godine), kao i materijalni dokazi odbrane optuženog, već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Ilb

Iskazi saslušanih svjedoka odbrane optuženog Fadila Čovića: Uroša Tomanića (ročište od 21.01.2016. godine), **Melihe Begović** (ročište od 28.01.2016. godine), **Akifa Mušanovića** (ročište od 28.01.2016. godine), **Rizvo Kemala** (ročišta od 04.02.2016. i 11.02.2016. godine), **Joze Jozića** (ročište od 11.02.2016. godine), **Halida Merdanovića** (ročište od 18.02.2016. godine), **Nišić Ferida** (ročišta od 18.02.2016. i 25.02.2016. godine), **Šušić Radomira** (ročišta od 25.02.2016. i 03.03.2016. godine), **Tihomira Glavaša** (ročišta od 10.03.2016. i 17.03.2016. godine), **Gosto Salke** (ročišta od 17.03.2016., 24.03.2016. i 31.03.2016. godine), **Bezdrob Enesa** (ročište od 07.04.2016. godine), **Mirsada Čatića** (ročišta od 14.04.2016. i 21.04.2016. godine), te vještaka odbrane Asima Džambasovića (ročišta od 28.04.2016., 05.05.2016. i 12.05.2016. godine), kao i materijalni dokazi odbrane optuženog, već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se

kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

IIc

Iskazi saslušanih svjedoka odbrane optuženog Mirsada Šabića: **Ibrica Muje** (ročište od 19.05.2016.godine), **Kahriman Midhata** (ročište od 09.06.2016. godine), **Falan Ahmeda** (ročište od 09.06.2016. godine), **Šehić Huse** (ročište od 16.06.2016. godine), **Šehić Asima** (ročište od 07.07.2016. godine), **Morina Emira** (ročište od 07.07.2016. godine), **Karić Mustafe** (ročišta od 15.07.2016. i 15.08.2016. godine), **Davora Bevande** (ročište od 18.08.2016. godine), **Hasana Hodžića** (ročište od 18.08.2016. godine), **Jove Gačanina** (ročište od 25.08.2016. godine), **Veljka Lojanice** (ročište od 25.08.2016. godine), **Hamida Rahamanovića** (ročište od 01.09.2016. godine), **Avde Mujana** (ročište od 01.09.2016. godine), **Muje Fatića** (ročište od 08.09.2016. godine), **Nusreta Selimovića** (ročišta od 08.09.2016. i 15.09.2016. godine) i **Hebib Sabrije** (ročište od 15.09.2016. godine), kao i materijalni dokazi odbrane optuženog, već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu II ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

II d

Iskazi saslušanog svjedoka odbrane optuženog Nezira Kazića: **Hamida Dupovca** (ročište od 06.10.2016.godine), **Kemala Čizmića** (ročište od 13.10.2016. godine), **Sulje Tepića** (ročište od 13.10.2016. godine), **Džamalija Sulejmana** (ročište od 20.10.2016. godine), **Mate Šunjića** (ročište od 20.10.2016. godine), **Šarić Ramadana** (ročište od 27.10.2016. godine), **Hodžić Bešira** (ročište od 27.10.2016. godine), **Sefedina Suljevića** (ročište od 01.12.2016. godine) i **Kazić Nezira** (ročišta od 01.12.2016., 08.12.2016. i 15.12.2016. godine), kao i materijalni dokazi odbrane optuženog, već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Ile

Iskaz saslušanog vještaka odbrane optuženog Halida Čovića: **Izeta Ramića** (ročišta od 15.12.2016. i 22.12.2016. godine), **Amira Hormana** (ročište od 19.01.2017. godine), **Šabana Halilovića** (ročište od 19.01.2017. godine) i **Smajić Muharema** (ročište od 26.01.2017. godine) kao i materijalni dokazi već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

II f

Iskazi saslušanih svjedoka odbrane optuženog Šerifa Mešanovića: **Atifa Begića** (ročište od 09.02.2017.godine), **Čović Ahmeda** (ročište od 16.02.2017. godine), **Halida Mujaja** (ročište 16.02.2017. godine) i **Rasima Čelika** (ročište od 23.02.2017. godine) već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

IIg

Iskazi saslušanih svjedoka odbrane optuženog Nermina Kalembera: **Gorana Goluba** (ročište od 23.02.2017.godine), **Milorada Pandurevića** (ročište od 02.03.2017. godine) i **Nermina Kalembera** (ročište od 09.03.2017. godine), kao i materijalni dokazi već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, navedeni u Aneksu I ukinute prvostepene presude, prihvataju se kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

III

Prijedlozi odbrana optuženih **Fadila Čovića**, **Mirsada Šabića**, **Nezira Kazića** i **Bećira Hujića** da se reprodukuju dokazi iz tačke I izreke ovog rješenja i to iskazi svjedoka **Joze Jozića**, **Radomira Šušića**, **Mirsada Čatića**, **Tihomira Glavaša**, **Vitor Steve**, **Kazić Nezira**, **Kalember Nermina**, **Karić Mustafe**, **Kahriman Midhata**, **Hebib Sabrije**, **Ibrica Muje**, **Gosto Salke**, **Krstić Jove**, **Pejak Nike**, **Andrić Đorđa**, **Šogura Radmila**, **Lale Vinka**, **Kovačević Spasoja**, **Osmanbegović Esada**, **Pandurević Milorada**, **Samouković Nedeljka**, **Golub Gorana**, **Krivić Slavoljuba**, **Cerovina Slavka**, **Krstić Lazara**, **Šarenac Gavre**, **Samouković Dušana**, **Pandurević Radojke**, **Mrkajić Boška**, **Njegovan Nedeljka**, **Šuvajlo Branka**, **Mutabdžija Dragana**, **Ilijašević Drage**, **Šuvajlo Novice**, **Varagić Vukašina**, iskazi svjedoka **Mrkaja Vojne** i **Glavaš Branislava** čiji iskazi su pročitani na glavnom pretresu, **Lojanica Veljka**, **Horman Amira**, **Atifa Begića**, **Mujaj Halida**, **Čelik Rasima**, **Krunić Vasilija**, **Petrić Milorada**, **Bratić Pere**, **Jedinka Galijaševića**, **Medić Zdenka**, **Kapetina Predraga**, **Čović Milivoja**, te iskaz svjedoka **Srdanović Sretena** čiji iskaz je pročitao u prvostepenom postupku **se usvajaju**, pa će se ponovo izvesti, odnosno reprodukovati iskazi **svjedoka: Joze Jozića** dat na ročištu od 11.02.2016. godine, **Radomira Šušića** dat na ročištima od 25.02.2016. godine i 03.03.2016. godine, **Mirsada Čatića** dat na ročištima od 14.04.2016. godine i 21.04.2016. godine, **Tihomira Glavaša** dat na ročištima od 10.03.2016. godine i 17.03.2016. godine, **Vitor Steve** dat na ročištu od 24.08.2017. godine, **Kazić Nezira** dat na ročištima od 01.12.2016. godine, 08.12.2016. godine i 15.12.2016. godine, **Kalember Nermina** dat na ročištu od 09.03.2017. godine, **Karić Mustafe** dat na ročištima od 15.07.2016. godine i 15.08.2016. godine, **Kahriman Midhata** dat na ročištu od 09.06.2016. godine, **Hebib Sabrije** dat na ročištu od 15.09.2016. godine, **Ibrica Muje** dat na ročištu od 19.05.2016. godine, **Gosto Salke** dat na ročištima od 17.03.2016. godine, 24.03.2016. godine i 31.03.2016. godine, **Krstić Jove** dat na ročištu od 22.08.2013. godine, **Pejak Nike** dat na ročištu od 05.09.2013. godine, **Andrić Đorđa** dat na ročištima od 17.05.2012. godine i 24.05.2012. godine, **Šogura Radmila** dat na ročištu od 12.07.2012. godine, **Lale Vinka** dat na ročištima od 19.07.2012. godine i 23.08.2012. godine, **Kovačević Spasoja** dat na ročištu od 30.08.2012. godine, **Osmanbegović Esada** dat na ročištu od 03.07.2014. godine, **Pandurević Milorada** dat na ročištima 05.12.2012. godine, 13.12.2012. godine i od 16.01.2013. godine, **Samouković Nedeljka** dat na ročištima od 09.01.2013. godine i 10.01.2013. godine, **Golub Gorana** dat na ročištu od 17.01.2013. godine, **Krivić Slavoljuba** dat na ročištima od 23.01.2013. godine i 24.01.2013. godine, **Cerovina Slavka** dat na ročištima od 30.01.2013. godine i 31.01.2013. godine, **Krstić Lazara** dat na ročištu od 31.01.2013. godine, **Šarenac Gavre** dat na ročištu od 07.02.2013. godine, **Samouković Dušana** dat na ročištima od 14.02.2013. godine i 21.02.2013. godine, **Pandurević Radojke** dat na ročištu od 21.02.2013. godine, **Mrkaja Boška** dat na ročištu od 28.02.2013. godine, **Njegovan Nedeljka** dat na ročištu od 07.03.2013. godine, **Šuvajlo Branka** dat na ročištu od 28.03.2013. godine, **Mutabdžija Dragana** dat na ročištu od 18.07.2013. godine, **Ilijašević**

Vlade dat na ročištu od 10.10.2013. godine, **Šuvajlo Novice** dat na ročištu od 10.10.2013. godine, te iskazi preminulih svjedoka i to **Varagić Vukašina** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 15.05.2014. godine, svjedoka **Mrkaja Vojne** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 30.10.2014 godine i **Glavaš Branislava** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 06.11.2014. godine.

Prijedlozi odbrana optuženih Fadila Čovića, Nezira Kazića i Bećira Hujića za neposredno izvođenje dokaza na pretresu pred apelacionim vijećem, i to čitanjem ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džambasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za umrlo lice Džambasović Asim, prezentovanje dokaza T-696- Izvještaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu je ime upravnika Hujić Bećir od 19.04.1993. godine, te saslušanje optuženog Bećira Hujića u svojstvu svjedoka, **se usvajaju**.

IV

Prijedlozi dokaza odbrane optuženog Mirsada Šabića za saslušanje svjedoka Kalem Ahmeda, odbrane optuženog Hujić Bećira za neposredno izvođenje materijalnih dokaza Tužilaštva BiH od broja 908 do 1034, od broja 1163 do 1181 i od broja 1305 do 1319 koji su već izvedeni na glavnom pretresu, te odbrane optuženog Mešanović Šerifa kojim se predlaže saslušanje svjedoka Lojanica Veljka, Horman Amira, Atifa Begića, Mujaj Halida, Čelik Rasima, Krnić Vasilija, Petrić Milorada, Pandurević Milorada, Bratić Pere, Ilijašević Jedinka, Medić Zdenka, Kapetina Predraga, Čović Milivoja, Cerovina Slavka i reprodukcija iskaza svjedoka Srdanović Sretena čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu, te uvid i čitanje materijalnih dokaza T 789, T 790, T 791, T 795, T 796, T 799, T 800, T 805, T 860, T 807, T 813, T 814, T 818, T 819, T 826, T 835, T 837, T 846 i T 858, za izvođenje u krivičnom predmetom broj: S1 1 K 007914 19 Kžk, **odbijaju se**.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom broj: S1 1 K 007914 12 Kri od 05.07.2018. godine, optuženi Mustafa Đelilović, Fadil Čović, Mirsad Šabić, Nezir Kazić, Bećir Hujić, Halid Čović, Šerif Mešanović, Nermin Kalember oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u osuđujućem dijelu izreke pobijane presude, počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona RBiH i Krivičnog zakona SFRJ, u vezi sa članom 22. i 30. istog Zakona.

Primjenom navedenih zakonskih propisa, a na osnovu člana te primjenom člana 33., 38. i 41. KZ SFRJ, sud je optuženog Mustafu Đelilovića, osudio na kaznu zatvora u trajanju od deset godina, optuženog Fadila Čovića, na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, optuženog Mirsada Šabića, na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, optuženog Nezira Kazića, na kaznu zatvora u trajanju od deset godina, optuženog Bećira Hujića, na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, optuženog Halida Čovića, na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, optuženog Šerifa Mešanovića, na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina i optuženog Nermina Kalembera, na kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Na osnovu člana 50. KZ SFRJ, odlučeno je da se vrijeme koje su optuženi proveli u pritvoru, u periodu od 22.11.2011. do 01.11.2012. godine, bude uračunato u izrečene kazne zatvora. Takođe, Sud je na osnovu člana 188. stav 4. ZKP BiH, optužene oslobodio

dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, dok su na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, oštećeni sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

S druge strane, istom presudom na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH, oslobođeni su od optužbe, i to optuženi Bećir Hujčić, Halid Čović, Šerif Mešanović i Mirsad Šabić, da su radnjama opisanim pod tačkom II oslobađajućeg dijela izreke, optuženi Halid Čović i Šerif Mešanović, radnjama opisanim u tački III 1 b, c, d, e i III 3 oslobađajućeg dijela izreke, optuženi Mustafa Đelilović, Fadil Čović, Nezir Kazić, Bećir Hujčić, Halid Čović i Šerif Mešanović, radnjama opisanim u tački IV oslobađajućeg dijela izreke, počinili krivično djelo Ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. KZ BiH i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH i u vezi sa članom 29. KZ BiH. Takođe, u odnosu na oslobađajući dio presude, optuženi su u skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH, u cijelosti oslobođeni naknade troškova postupka, koji padaju na teret budžetskih sredstava, dok su na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

Protiv ove presude žalbu su izjavili Tužilaštvo BiH, braniteljice optuženog Mustafe Đelilovića, branilac optuženog Fadila Čovića, branilac optuženog Mirsada Šabića, branilac optuženog Nezira Kazića, branilac optuženog Bećira Hujčića, braniteljica optuženog Halida Čovića, branilac optuženog Šerifa Mešanovića i branilac optuženog Nermina Kalembera.

Rješenjem broj: S1 1 K 007914 19 Krž 15 od 20.06.2019. godine apelaciono vijeće Suda BiH je uvažilo žalbe Tužilaštva BiH i branilaca optuženih Mustafe Đelilovića i Halida Čovića, te je prvostepena presuda Suda BiH broj: S1 1 K 007914 12 Kri od 05.07.2018. godine ukinuta i određeno je održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

Prije samog započinjanja pretresa pred apelacionim vijećem Tužilaštvo i odbrane optuženih pozvane su od strane suda da dostave prijedloge svojih dokaza koje namjeravaju izvesti pred apelacionim vijećem.

S tim u vezi, Tužilaštvo i odbrane svih optuženih su dostavile svoja izjašnjenja, ostajući pri istim na ročištu održanom dana 17.09.2019. godine (otvaranje pretresa).

U svom izjašnjenju branilac optuženog Fadila Čovića je predložio neposredno izvođenje dokaza i to čitanjem ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džambasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za ovo lice, te reprodukciju iskaza 7 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, branilac optuženog Mirsada Šabića je predložio reprodukciju iskaza 5 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka uz prijedlog za izvođenje jednog novog dokaza a odnosi se na saslušanje svjedoka Kalem Ahmeda, branilac optuženog Kazić Nezira je predložio izvođenje samo jednog dokaza, i to dokaza optužbe T-696(Izvještaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu se nalazi ime upravnika Hujčić Bećira od 19.04.1993. godine) na način što bi se isti prezentovano na grafoskopu pred apelacionim vijećem, branilac optuženog Bećira Hujčića je predložio provođenje materijalnih dokaza optužbe i to od broja 908 do 1034, od broja 1163 do 1181 i od broja 1305 do 139, zatim saslušanje optuženog Bećira Hujčića u svojstvu svjedoka te čitanje iskaza 25 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, dok je branilac optuženog Šerifa Mešanovića stavio prijedlog za reprodukcijom iskaza 14 svjedoka saslušanih tokom prvostepenog postupka, uz reprodukciju iskaza jednog svjedoka, čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu, te uvid i čitanje 19 materijalnih dokaza optužbe uložениh u toku glavnog pretresa.

Za razliku od odbrana optuženih Čović Fadila, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujica i Šerifa Mešanovića, Tužilaštvo BiH i branioci optuženih Mustafe Delilovića, Halida Čovića i Nermina Kalembera saglasno su izjavili kako nemaju novih dokaznih prijedloga niti prijedloga za reprodukcijom već izvedenih dokaza u toku prvostepenog postupka predloživši da se svi njihovi dokazi koji su već izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku prihvate kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred apelacionim vijećem.

Nakon razmatranja prijedloga stranaka i izvršenog uvida u spis, apelaciono vijeće je odlučilo kao u izreci iz sljedećih razloga.

Članom 281. stav 1. ZKP BiH, propisano je da *„Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima kcji su izneseni na glavnom pretresu“*.

Članom 317. stav 1. ZKP BiH je propisano: *„Odredbe kcje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku shodno se primjerjaju i na pretres pred vijećem apelacionog ocjejerja“*, dok je stavom 2. propisano: *„Ako vijeće apelacionog ocjejerja ustanovi da je potrebno ponovo izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazni materijal ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca iako im je to bilo omogućeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stav 2. tačka e. ovog zakona. U tom slučaju njihovi iskazi na pretresu se mogu čitati“*.

Tumačeći naprijed citiranu odredbu člana 281. stav 1. ZKP BiH, vijeće prije svega ističe da je za presudu vezano načelo neposrednosti u sprovođenju i ocjeni dokaza u smislu da Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu. Dakle, dokazi koji nisu neposredno izvedeni u toku glavnog pretresa i podvrgnuti neposrednoj ocjeni Suda ne mogu se uzeti u obzir prilikom donošenja presude.

Načelo neposrednosti vrijedi i za pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja, s obzirom da drugostepeni sud drugačiju ocjenu dokaza od one iz prvostepenog postupka može dati samo onda ako je dokaze neposredno izveo. Od ovog pravila, pod određenim uslovima, zakon dozvoljava odstupanja. U tom smislu, posredno izvođenje dokaza u žalbenom postupku moguće je u situacijama i na način propisan u citiranoj odredbi člana 317. stav 2. ZKP BiH.

Iz ove same zakonske odredbe proizlazi da se pretres pred drugostepenim sudom ne može poistovjetiti s glavnim pretresom, već evidentno ovaj postupak predstavlja skraćenu procesnu formu koja je ograničena samo na dio pobijane presude koji se osporava žalbom, još tačnije, na dio prvostepenog postupka za koji su ukidajućom odlukom drugostepenog suda utvrđeni nedostaci. Dakle, pretres pred drugostepenim sudom nije postupak po optužbi, jer je postupak po optužbi u procesnopravnom smislu završen donošenjem prvostepene presude, odnosno pretres pred drugostepenim sudom je očigledno ograničena, skraćena procesna forma koja se u mnogome razlikuje od glavnog pretresa kako u kvantitativnom tako i u kvalitativnom smislu.

Uzimajući u obzir naprijed citiranu odredbu člana 317. stav 2. ZKP BiH, a rukovodeći se načelom ekonomičnosti vijeće je, odlučilo iskaze svih svjedoka i vještaka, kao i materijalne

dokaze stranaka već izvedene kao dokaze u prvostepenom postupku, prihvatiti kao dokazni materijal u postupku koji se vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Nadalje, shodno odredbi člana 239. stav 2. ZKP BiH koja obavezuje sud za svestrano pretresanje predmeta radi utvrđivanja istine i razjašnjenja stvari, vijeće je našlo opravdanim reprodukovati iskaze navedenih svjedoka navedenih u tački III ovog rješenja, te dozvoliti čitanje ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džamabasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za umrlo lice Džambasović Asim, kao i prezentovanje dokaza T-696- Izvještaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu je ime upravnika Hujčić Bećir od 19.04.1993. godine, te saslušanje optuženog Bećira Hujčića u svojstvu svjedoka, dok se svi ostali iskazi svjedoka i vještaka, kao i pismeni nalazi i mišljenja, te materijalni dokazi predloženi od strane stranaka prihvataju kao već izvedeni bez ponovno izvođenja odnosno reprodukovanja, a što se odnosi i na materijalne dokaze od broja T 908 do broja 1034, od broja 1163 do broja 1181 i od broja 1305 do broja 1319, te dokaze T 789, T 790, T 791, T 795, T 796, T 799, T 800, T 805, T 860, T 807, T 813, T 814, T 818, T 819, T 826, T 835, T 837, T 846 i T 858 s obzirom da je prijedlog odbrana optuženih Bećira Hujčića i Šerifa Mešanovića išao u pravcu njihovog ponovnog izvođenja. Naime, kada su u pitanju ovi dokazi objektivne prirode koji su izvedeni tokom glavnog pretresa, ovo vijeće je, koristeći zakonsku mogućnost propisanu odredbom člana 317. stav 2. ZKP BiH, našlo nesvrishodnim iste ponovno izvoditi bilo neposredno, bilo posredno, s obzirom na činjenicu da su isti od strane prvostepenog suda izvedeni na zakonit i pravilan način, te su kao takvi i uvršteni u dokazni materijal koji će biti predmet ocjene ovog vijeća pri donošenju drugostepene odluke.

U odnosu na prijedlog odbrane optuženog Šerifa Mešanovića za saslušanjem svjedoka Lojanica Veljka, Horman Amira, Atifa Begića, Mujaj Halida, Čelik Rasima, Krnić Vasilija, Petrić Milorada, Pandurević Milorada, Bratić Pere, Ilijašević Jedinka, Medić Zdenka, Kapetina Predraga, Čović Milivoja, Cerovina Slavka i reprodukcija iskaza svjedoka Srdanović Sretena čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu, vijeće je, rukovodeći se činjenicom da je prijedlog za saslušanjem ovih svjedoka od strane odbrane postavljen uslovno (prijedlog uslovljen postupanjem Tužilaštva), prijedlog našlo neosnovanim s obzirom da se Tužilaštvo jasno opredjelilo da nema bilo kakvih dokaznih prijedloga bilo u smislu novih dokaza bilo u smislu reprodukcije već izvedenih.

Kada je u pitanju prijedlog odbrane optuženog Mirsada Šabića za izvođenje novog dokaza i to saslušanjem svjedoka Ahmeda Kalema, na okolnost rukovodne dužnosti u PS Pazarić u inkrimisanom periodu koje se optuženom stavlja na teret, apelaciono vijeće primjećuje da ovaj dokazni prijedlog nije predlagan u toku prvostepenog postupka, a odbrana nije navela opravdan razlog zašto ovaj novi dokaz, i pored dužne pažnje i opreza nije mogao biti izveden u toku glavnog pretresa. Odbrana optuženog Mirsada Šabića je u toku prvostepenog postupka na navedene okolnosti izvela određeni broj dokaza kako subjektivne tako i objektivne prirode, ali prvostepeni sud evidentno navedene dokaze nije cijenio na način prihvatljiv odbrani, iz kog razloga je i predloženo ulaganje ovog dokaza na istovjetne okolnosti, odnosno činjenice da optuženi u inkriminisanom periodu nije imao ni *de facto* ni *de iure* status komandira PS Pazarić. Dakle, odbrani je bila poznata činjenica postojanja ovog dokaza, pa je moglo biti predloženo izvođenje i ovog dokaza u toku prvostepenog postupka, ali je to propušteno, pri čemu se pouzdavanje odbrane da će ocjena izvedenih dokaza ići u pravcu njihove teze, ne može cijeliti kao opravdan razlog kako to nalaže odredba člana 295. stav 4. ZKP BiH, usljed čega apelaciono vijeće nije

moglo dozvoliti provođenje istog u drugostepenom postupku. Takođe, odbrana, izuzev vlastitih navoda da je tek nakon donošenja prvostepene presude došla do adrese navedenog svjedoka, nije pružila dokaze iz kojih bi se mogao izvući realan zaključak da je u toku prvostepenog postupka preduzela bilo koji korak u tom pravcu, a na šta je imperativno obavezuje navedena odredba ZKP BiH.

Slijedom navedenog, na osnovu člana 317. stav 2. ZKP BiH, apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu rješenja.

Rješenje, broj: S1 1 K 007914 19 Kžk od 27.01.2021. godine

odlučujući o prijedlozima dokaza Tužilaštva BiH i odbrana optuženih Mustafe Đelilovića, Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujica, Halida Čovića, Šerifa Mešanovića i Nermina Kalembera, na osnovu člana 317. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), dana 27.01.2021. godine, donio je:

R J E Š E N J E

I

Djelimično se preinačava rješenje Suda BiH broj: S1 1 K 007914 19 Kžk od 17.09.2019. godine, i to dijelu tačke III izreke rješenja, na način da se iskazi svjedoka: **Gosto Salke** dat na ročištima od 17.03.2016. godine, 24.03.2016. godine i 31.03.2016. godine, **Krstić Jove** dat na ročištu od 22.08.2013. godine, **Pejak Nike** dat na ročištu od 05.09.2013. godine, **Andrić Đorđa** dat na ročištima od 17.05.2012. godine i 24.05.2012. godine, **Šogura Radmila** dat na ročištu od 12.07.2012. godine, **Lale Vinka** dat na ročištima od 19.07.2012. godine i 23.08.2012. godine, **Kovačević Spasoja** dat na ročištu od 30.08.2012. godine, **Osmanbegović Esada** dat na ročištu od 03.07.2014. godine, **Pandurević Milorada** dat na ročištima 05.12.2012 godine, 13.12.2012. godine i od 16.01.2013. godine, **Samouković Nedeljka** dat na ročištima od 09.01.2013. godine i 10.01.2013. godine, **Golub Gorana** dat na ročištu od 17.01.2013. godine, **Krivić Slavoljuba** dat na ročištima od 23.01.2013. godine i 24.01.2013. godine, **Cerovina Slavka** dat na ročištima od 30.01.2013. godine i 31.01.2013. godine, **Krstić Lazara** dat na ročištu od 31.01.2013. godine, **Šarenac Gavre** dat na ročištu od 07.02.2013. godine, **Samouković Dušana** dat na ročištima od 14.02.2013. godine i 21.02.2013. godine, **Pandurević Radojke** dat na ročištu od 21.02.2013. godine, **Mrkaja Boška** dat na ročištu od 28.02.2013. godine, **Njegovan Nedeljka** dat na ročištu od 07.03.2013. godine, **Šuvajlo Branka** dat na ročištu od 28.03.2013. godine, **Mutabdžija Dragana** dat na ročištu od 18.07.2013. godine, **Ilijašević Vlade** dat na ročištu od 10.10.2013. godine, **Šuvajlo Novice** dat na ročištu od 10.10.2013. godine, iskazi preminulih svjedoka i to **Varagić Vukašina** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 15.05.2014. godine, svjedoka **Mrkaja Vojne** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 30.10.2014 godine i **Glavaš Branislava** čiji iskaz je pročitao na ročištu od 06.11.2014. godine, **Veljka Lojanice** dat na ročištu od 25.08.2016. godine, **Amira Hormana** dat na ročištu od 19.01.2017. godine, **Atifa Begića** dat na ročištu od 09.02.2017.godine, **Halida Mujaja** dat na ročištu 16.02.2017. godine, **Rasima Čelika** dat na ročištu od 23.02.2017. godine, **Krunić Vasilija** dat na ročištima od 31.05.2012. i 06.06.2012. godine godine, **Petrić Milorada** dat na ročištima od 14.11.2012. i 15.11.2012. godine, **Bratić Pere** dat na ročištu od 06.06.2013. godine, **Ilijašević Jedinka** dat na ročištu od 05.09.2013. godine, **Medić Zdenka** dat na ročištu od 12.09.2013. godine,

Kapetina Predraga dat na ročištu od 19.06.2014. godine, **Čović Milivoja** dat na ročištu od 16.10.2014. godine, **Cerovina Slavka** dat na ročištima od 30.01.2013. i 31.01.2013. godine, te **iskaz svjedoka Srdanović Sretena** čiji iskaz je pročitao na ročištu za glavni pretres od dana 18.09.2014. godine, izvedeni kao dokazi u prvostepenom postupku, **neće ponovo izvoditi, odnosno reprodukovati**, te se prihvataju kao dokazni materijal u postupku koji se u ovom predmetu vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

O b r a z l o ž e n j e

Odlučujući o žalbama Tužilaštva BiH, te branilaca optuženih Mustafe Đelilovića, Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Huića, Halida Čovića, Šerifa Mešanovića i Nermina Kalembera, rješenjem broj: S1 1 K 007914 19 Krž 15 od 20.06.2019. godine apelaciono vijeće Suda BiH je uvažilo žalbe Tužilaštva BiH i branilaca optuženih Mustafe Đelilovića i Halida Čovića, te je prvostepena presuda Suda BiH broj: S1 1 K 007914 12 Kri od 05.07.2018. godine ukinuta i određeno je održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

Prije samog započinjanja pretresa pred apelacionim vijećem Tužilaštvo i odbrane optuženih pozvane su od strane suda da dostave prijedloge svojih dokaza koje namjeravaju izvesti pred apelacionim vijećem.

S tim u vezi, Tužilaštvo i odbrane svih optuženih su dostavile svoja izjašnjenja, ostajući pri istim na ročištu održanom dana 17.09.2019. godine (otvaranje pretresa).

Uzimajući u obzir odredbu člana 317. stav 2. ZKP BiH, a rukovodeći se načelom ekonomičnosti u pogledu prijedloga optužbe i odbrana optuženih za izvođenje dokaza apelaciono vijeće je **dana 17.09.2019. godine donijelo procesno rješenje**, kojim je odlučilo iskaze svih svjedoka i vještaka, kao i materijalne dokaze stranaka već izvedene kao dokaze u prvostepenom postupku, prihvatiti kao dokazni materijal u postupku koji se vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH, a koji dokazi su detaljno opisani u tačkama I, IIa, IIb, IIc, IId, IIe i IIg izreke pomenutog rješenja.

Nadalje, shodno odredbi člana 239. stav 2. ZKP BiH, vijeće je našlo osnovanim usvojiti prijedloge odbrana optuženih Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića i Bećira Huića za reprodukciju dokaza iz tačke I izreke ovog rješenja i to iskaza svjedoka Joze Jozića, Radomira Šušića, Mirsada Čatića, Tihomira Glavaša, Vitor Steve, Kazić Nezira, Kalember Nermina, Karić Mustafe, Kahrman Midhata, Hebib Sabrije, Ibrica Muje, Gosto Salke, Krstić Jove, Pejak Nike, Andrić Đorđa, Šogura Radmila, Lale Vinka, Kovačević Spasoja, Osmanbegović Esada, Pandurević Milorada, Samouković Nedeljka, Golub Gorana, Krivić Slavoljuba, Cerovina Slavka, Krstić Lazara, Šarenac Gavre, Samouković Dušana, Pandurević Radojke, Mrkajić Boška, Njegovan Nedeljka, Šuvajlo Branka, Mutabdžija Dragana, Ilijašević Drage, Šuvajlo Novice, Varagić Vukašina, iskazi svjedoka Mrkaja Vojne i Glavaš Branislava čiji iskazi su pročitani na glavnom pretresu, Lojanica Veljka, Horman Amira, Atifa Begića, Mujaj Halida, Čelik Rasima, Krnić Vasilija, Petrić Milorada, Bratić Pere, Jedinka Galijaševića, Medić Zdenka, Kapetina Predraga, Čović Milivoja, te iskaz svjedoka Srdanović Sretena čiji iskaz je pročitao u prvostepenom postupku. Takođe, pomenutim rješenjem su usvojeni prijedlozi odbrana optuženih Fadila Čovića, Nezira Kazića i Bećira Huića za neposredno izvođenje dokaza na pretresu pred apelacionim vijećem, i to čitanjem ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džambasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za umrlo lice Džambasović Asim, prezentovanje

dokaza T-696- Izvještaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu je ime upravnika Hujić Bećir od 19.04.1993. godine, te saslušanje optuženog Bećira Hujića u svojstvu svjedoka.

Kako je to naprijed navedeno, pretres u ovom predmetu je počeo dana 17.09.2019. godine, osvrtnjem stranaka na već dostavljen podneske za prijedlozima o izvođenju dokaza, te kratkim iznošenjem uvodnih riječi ili pozivanjem na uvodne riječi iznesene u toku prvostepenog postupka, a bez ponovnog čitanja precizirane optužnice Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0002553 05 od 29.12.2011. godine, s obzirom da su se stranke saglasile da se optužnica ponovno ne čita.

U dosadašnjem toku pretresa, pred apelacionim vijećem održano je devet ročišta za nastavak pretresa, s tim da je posljednje održano dana 03.03.2020. godine, nakon čega je došlo do prekida pretresa usljed nastupanja objektivnih okolnosti odnosno izbijanja pandemije COVID-19. Takođe, u dosadašnjem toku postupka a shodno naprijed navedenom procesnom rješenju kojim je odlučivano o prijedlozima stranaka za izvođenje dokaza pred apelacionim vijećem, reprodukovano je 11 iskaza svjedoka izvedenih pred pretresnim vijećem, za koju reprodukciju je neophodno bilo održati 9 ročišta, dakle utrošiti period od šest mjeseci, dok je preostalo reprodukovanje još 39 iskaza svjedoka.

Uzimajući u obzir sve okolnosti koje su uticale na dinamiku pretresa pred apelacionim vijećem, a što se prije svega odnosi na pojavu pandemije COVID 19, nametnulo se pitanje svrsishodnosti reprodukcije preostalih iskaza svjedoka u smislu preispitivanja dužine trajanja postupka u ovom predmetu a u cilju zaštite prava optuženih na suđenje u razumnom roku, koje pravo je proklamovano kako članom 6. stav 1. EKLJP, tako i odredbama člana 13. ZKP BiH koje propisuju pravo na suđenje bez odlaganja.

U tom smislu, a uzimajući u obzir sve specifičnosti ovog predmeta, ovo vijeće je u cilju meritornog stava, rukovodeći se dužinom trajanja suđenja u ovom predmetu (glavni pretres započeo 19.04.2012. godine, a pretres, nakon ukidajuće prvostepene presude, pred apelacionim vijećem prije gotovo godinu i po), zatražilo izjašnjenja odbrana optuženih čiji prijedlozi za izvođenjem dokaza su prihvaćeni naprijed pomenutim procesnim rješenjem.

Izjašnjavajući se na upit suda, branioci optuženih Fadila Čovića i Bećira Hujića su se usprotivili redukovanju obima izvođenja ranije prihvaćenih dokaza, dok se branioci optuženih Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Šerifa Mešanovića i Nermina Kalembera nisu isključivo usprotivili određenim korekcijama u tom smislu. U tom pogledu branilac optuženog Mirsada Šabića je istakao kako su dokazi predloženi od strane optuženog u dosadašnjem toku pretresa već izvedeni te da je preostala reprodukcija samo još jednog svjedoka, dok je branilac optuženog Nezira Kazića istakao kako se njihov prijedlog za izvođenje dokaza odnosio samo na prezentaciju jednog materijalnog dokaza. Kada je u pitanju izjašnjenje branioca optuženog Šerifa Mešanovića, branilac je prvenstveno ukazao da ne može iznijeti jasan stav po tom pitanju, s obzirom da se i odbrana nalazi u samoj dilemi koja je proizvod činjenice lošeg zdravstvenog stanja njegov klijenta i dužine ovog krivičnog postupka s jedne strane i prava optuženog na neposredno izvođenje dokaza s druge strane, u konačnici prepuštajući to na odluku sudu.

Nakon detaljne analize izjašnjenja odbrana optuženih Fadila Čovića, Mirsada Šabića, Nezira Kazića, Bećira Hujića i Šerifa Mešanovića i njihovog dovodenja u vezu sa specifičnostima konkretnog krivičnog predmeta, ovo vijeće je u cilju zaštite prava

optuženih na suđenje u razumnom roku, našlo osnovanim preinačiti rješenje od 17.09.2012. godine na način kako je to navedeno u izreci ovog rješenja.

Prije svega, valja istaći da je cijeli sistem procesnih prava iz člana 6 stav 1 Konvencije inspirisan idejom djelotvorne pravde. Realizacija navedene ideje je moguća samo pod uslovom da zaštita zagarantovanih prava bude blagovremena, dakle pružena u jednom razumnom period, razumnom roku, kako ne bi bili dovedeni u pitanje efikasnost i kredibilitet pravosuđa. Zbog toga je pravo na dodjelu pravde u razumnom roku jedno od najznačajnijih prava u pravnom sistemu prava na pravično suđenje uređenog u člana 6. stav 1. Konvencije. Prekoračenje razumnog roka prilikom suđenja, bez sumnje, dovodi do kršenja prava na pravično suđenje zagarantovanog svakom pojedincu.

Članom 281. stav 1. ZKP BiH, propisano je da *„Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu“*.

Članom 317. stav 1. ZKP BiH je propisano: *„Odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku shodno se primjenjuju i na pretres pred vijećem apelacionog ocjejenja“*, dok je stavom 2. propisano: *„Ako vijeće apelacionog ocjejenja ustanovi da je potrebno ponovo izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazni materijal ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca iako im je to bilo omogućeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stav 2. tačka e. ovog zakona. U tom slučaju njihovi iskazi na pretresu se mogu čitati“*.

Tumačeći naprijed citiranu odredbu člana 281. stav 1. ZKP BiH, vijeće prije svega ističe da je za presudu vezano načelo neposrednosti u sprovođenju i ocjeni dokaza u smislu da Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu. Dakle, dokazi koji nisu neposredno izvedeni u toku glavnog pretresa i podvrgnuti neposrednoj ocjeni Suda ne mogu se uzeti u obzir prilikom donošenja presude.

Načelo neposrednosti vrijedi i za pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja, s obzirom da drugostepeni sud drugačiju ocjenu dokaza od one iz prvostepenog postupka može dati samo onda ako je dokaze neposredno izveo. Od ovog pravila, pod određenim uslovima, zakon dozvoljava odstupanja. U tom smislu, posredno izvođenje dokaza u žalbenom postupku moguće je u situacijama i na način propisan u citiranoj odredbi člana 317. stav 2. ZKP BiH.

Iz ove same zakonske odredbe proizlazi da se pretres pred drugostepenim sudom ne može poistovjetiti s glavnim pretresom, odnosno postupak pred apelacionim vijećem ne predstavlja *de novo* postupak, već evidentno ovaj postupak predstavlja skraćenu procesnu formu koja je ograničena samo na dio pobijane presude koji se osporava žalbom, još tačnije, na dio prvostepenog postupka za koji su ukidajućom odlukom drugostepenog suda utvrđeni nedostaci. Dakle, pretres pred drugostepenim sudom nije postupak po optužbi, jer je postupak po optužbi u procesnopravnom smislu završen donošenjem prvostepene presude, odnosno pretres pred drugostepenim sudom je očigledno ograničena, skraćena procesna forma koja se u mnogome razlikuje od glavnog pretresa kako u kvantitativnom tako i u kvalitativnom smislu.

Uzimajući u obzir naprijed citiranu odredbu člana 317. stav 2. ZKP BiH, a rukovodeći se obavezom korištenja ovlaštenja koja su mu data procesnim zakonom s ciljem brzog i efikasnog okončanja postupka, uz istovremeno poštovanje svih ostalih prava učesnika u postupku propisanih zakonom, Ustavom BiH i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ovo vijeće je odlučilo preostale iskaze svjedoka detaljno navedenih u izreci ovog rješenja, već izvedene kao dokaze u prvostepenom postupku, prihvatiti kao dokazni materijal u postupku koji se vodi pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Odluku o preinaci prvobitnog rješenja, ovo vijeće je utemeljilo na čitavom nizu okolnosti koje karakterišu ovaj predmet, a koje kao takve su po ocijeni ovoga vijeća dovele u pitanje pravni standard razumnog roka. To se prije svega odnosi na činjenicu da postupak u ovom predmetu traje već gotovo 9 godina, da su u međuvremenu nastupile objektivne okolnosti u vidu pandemije COVID 19 koje su dovele do prekida pretresa u trajanju od gotovo godinu dana, te da je za reprodukciju 11 iskaza svjedoka utrošeno gotovo 6 mjeseci, što ukazuje na zaključak da bi za reprodukciju preostalih 39 iskaza svjedoka neophodno bilo utrošiti još tri puta toliko vremena.

Cijeneći naprijed navedeno, bez dovođenja u pitanje svih ostalih prava optuženih u ovom postupku, nametnula se potreba za preispitivanjem svrsishodnosti reprodukcije preostalih iskaza svjedoka. S tim u vezi, ovo vijeće je prvenstveno uzelo u obzir suštinu ukidajuće odluke drugostepenog suda kojom su utvrđeni nedostaci pobijane presude, te istu dovelo u vezu sa opravdanosti odnosno svrsishodnosti reprodukcije preostala 39 iskaza svjedoka, koji su u suštini predstavljali prijedloge odbrana optuženih Bećira Hujića i Šerifa Mešanovića, pošto odbrane optuženih Mustafe Đelilovića, Halida Čovića, Nezira Kazića i Nermina Kalembere, kao ni tužilaštvo nisu isticali prijedloge za reprodukcijom iskaza svjedoka izvedenih u toku prvostepenog postupka, dok su dokazni prijedlozi odbrana optuženih Fadila Čovića i Mirsada Šabića za reprodukcijom iskaza svjedoka na pretresu pred ovim vijećem provedeni, izuzev reprodukcije iskaza svjedoka Salke Gosto. Prije svega, ovo vijeće primjećuje da se od preostalih 39 iskaza svjedoka, radi o 33 svjedoka optužbe koji su, kako je to utvrđeno, od strane prvostepenog suda izvedeni na zakonit i pravilan način, te su kao takvi i uvršteni u dokazni materijal koji će biti predmet ocijene ovog vijeća pri donošenju drugostepene odluke, a shodno inicijalnom rješenju od 17.09.2021. godine. Dakle, nalazi se potpuno nesvrsishodnim reprodukovati iskaze tih svjedoka i time dovoditi u pitanje efikasnost ovog postupka. Istovjetan stav se može primijeniti i na preostalih 6 iskaza svjedoka koji su u prvostepenom postupku saslušani u svojstvu svjedoka odbrana. Razlog više za ovakav stav vijeće nalazi i u činjenici da ni sama odbrana optuženog Bećira Hujića u toku prvostepenog postupka nije izvela niti jedan dokaz saslušanjem svjedoka, dok je odbrana optuženog Šerifa Mešanovića saslušala 4 svjedoka u svojstvu svjedoka odbrane, te se potpuno neracionalnim čini reprodukovati iskaze preostalih predloženih svjedoka kada su isti bili detaljno podvrgnuti kako direktnom tako i unakrsnom ispitivanju.

S druge strane, shodno odredbi člana 239. stav 2. ZKP BiH koja obavezuje sud za svestrano pretresanje predmeta radi utvrđivanja istine i razjašnjenja stvari, vijeće je našlo opravdanim izvesti sljedeće dokaze: čitanje ekspertize sastavljene po brigadiru Asimu Džamabasoviću uz izvođenje Izvoda iz matične knjige umrlih za umrlo lice Džambasović Asim, kao i prezentovanje dokaza T-696- Izvještaj o stanju u zatvoru Silos u čijem potpisu je ime upravnika Hujić Bećir od 19.04.1993. godine, te saslušanje optuženog Bećira Hujića

u svojstvu svjedoka, iz kog razloga tačka III rješenja broj: S1 1 K 007914 19 Kžk od 17.09.2019. godine u tom dijelu nije izmijenjena.

Slijedom navedenog, na osnovu člana 317. stav 2. ZKP BiH, apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu rješenja.

ANEX II-DOKAZI

TABELA ODRŽANIH ROČIŠTA I ULOŽENIH MATERIJALNIH DOKAZA

Datum ročišta	Status	Saslušani svjedoci/ vještaci (po tačkama optužnice)	Uvedeni materijalni dokazi
		-----	-----
19.04. 2012.g	Početak glavnog pretresa	-----	-----
17.05. 2012.g	Nastavak glavnog pretresa	Andrić Đorđe (Direktno ispitivanje i početak unakrsnog ispitivanje)	
24.05. 2012.g	Nastavak glavnog pretresa	Andrić Đorđe (Unakrsno i dodatno ispitivanje)	Uloženi dokazi odbrane prvooptuženog Đelilovića: O-I-1: Izjava Andrić Đorđa data u Tarčinu dana 23.06.1992.godine, (zapisničar Jamaković Zijada, izjavu uzeo Imamović Zijad), O-I-2: Rezultati plebiscita srpskog naroda u BiH provedenog dana 9. i 10. novembra 1991.godine - O-I-3 Odluka o verifikaciji proglašanih srpskih autonomnih oblasti u BiH, u potpisu predsjednik Skupštine srpskog naroda, Mr. Momčila Krajišnika, od 21.11.1991. godine O-I-4 Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa srpskog naroda u BiH u vanrednim okolnostima, SDS, Glavni odbor, od 19.11.1991. godine O-I-5 Službeni izvještaj, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj: 17-08/02-65/92 od 25.07.1992. godine O-I-6: spisak lica nosilaca djelatnosti oko naoružanja stanovništva, distribucija naoružanja, sredstava veze, vojne opreme, te nosila djelatnosti oko vojnog organizovanja, ustrojstva jedinica i neprijateljske djelatnosti od 25.12.1992.godine- u potpisu Fadil Čović načelnik SJB O-I-7:Krivična prijava SJB Hadžići broj 17-8/02-KU-325/92 od 30.09.1992.godine O-I-8 Rješenje o izdvajanju izjava iz spisa, OVS Sarajevo, broj Ki-704/94 od 05.04.1995. godine, u potpisu istražni sudija Kapo Muhidin O-I-9: Prijedlog za prekid istrage, OVT Sarajevo, broj KTV-1409/94 od 08.06.1995. godine, u potpisu Almir Selimović O-I-10 Rješenje o prekidanju istrage, OVS Sarajevo, broj Ki-706/94 od 13.06.1995. godine, u potpisu Kapo Muhidin O-I-11: Potvrda o privremeno oduzetim predmetima na ime Andrić Đoko, SJB Hadžići Materijalni dokazi odbrane šestooptuženog Halida Čovića O-VI-1 Isplatna lista, VRS, Igmanjska brigada, četa Kasatići –

			u potpisu komandant Mutabdžija Goran i komandir Mamić Predrag O-VI-2 Izvod iz knjige „Krik iza zidova tamnice“ – zapis iz sarajevskog Silosa – autor Milo Bratić, Beograd, 2002. godina O-VI-3 Izjava Andrić Đorđa data pred SSJB Hadžići, od 11.11.1992. godine O-VI-4 Izvještaj MKCK, SAR 93/086, 16. novembar 1993. godine O-VI-5 Krivična prijava protiv ŠOGURA RADMILA, SJB Hadžići, broj 17-8/02-KU-2350/94 od 25.12.1992. godine
31.05. 2012.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Vasilije Krunić (Direktno ispitivanje i početak unakrsnog ispitivanje)	Materijalni dokaz Tužilašta: T-1 : Zapisnik o saslušanju svjedoka Krunić Vasilija, Državna agencija za istrage i zaštitu, Centar za istraživanje ratnih zločina, broj: 17-04/2-04-2-106/07 od 18.01.2007. godine
06.06. 2012.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Vasilije Krunić Unakrsno i dodatno ispitivanje	Dokazi odbrane prvooptuženog : O-1-12: Izjava KRUNIĆ VASILIJ, PS Bratunac, broj 129/03 od 16.01.2003. godine O-I-13 Izvještaj o početku rada zatvora (logora) u Krupskoj rijeci upućen komandantu TO Hadžići, od 02.07.1992. godine, u potpisu Mešanović Šerif O-I-14 Zahtjev za prebacivanje zatvorenika iz zatvora „Krupa“ u zatvor u OŠ u Pazariću, i obratno, SJB Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-45/92 od 01.09.1992. godine O-I-15 Službeni izvještaj, SJB Hadžići, upućen Štabu narodne odbrane Sarajevo, od 02.09.1992. godine, u potpisu Mešanović Šerif O-I-16 Rezultati plebiscita srpskog naroda u BiH provedenog 9 i 10.11.1991.godine O-I-17 Izvještaj o početku rada zatvora u Krupskoj rijeci od 02.07.1992.godine O-I-18 Zahtjev za prebacivanje zatvorenika iz zatvora Krupa u zatvor u O.Š. u Pazariću i obratno od 01.09.1992. i Službeni izvještaj Štabu narodne odbrane od 02.09.1992.godine O-I-19 Izvještaj o radu zatvora za dan 01.09.1992.godine O-I-20 Izvještaj o radu zatvora za dan 25.09.1992.godine, Službeni izvještaj Štabu narodne odbrane 1992, isplatna lista, Spisak radnika SJB Hadžići koji su obavljali poslove i zadatke kojim treba isplatiti LD;
14.06. 2012.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Risto Mijatović (Direktno ispitivanje i početak unakrsnog ispitivanje)	Dokaz tužilaštva : T-2 Zapisnik o saslušanju svjedoka Mijatović Riste, SIPA, broj 17-04/2-04-2-749/08 od 16.07.2008. godine
28.06. 2012.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Risto Mijatović (Unakrsno i dodatno ispitivanje)	Materijalni dokazi odbrane prvooptuženog Đelilovića: O-I-21: Izjava Riste Mijatovića od 23.06.1992.godine O-I-22: potvrda o privremeno oduzetim predmetima od Riste Mijatovića O-I-23: Izjava Mijatović Riste, MUP RS, Romanijsko-birčanski CSB Sarajevo, SJB Hadžići, od 16.03.1993. godine O-I-24: Zapisnik o saslušanju svjedoka od 22.07.1993 u Osnovnom Sudu u Ilidži O-I-25: Zapisnik o saslušanju svjedoka Mijatović Riste od 22.07.1993. godine, Osnovni sud na Ilidži O-I-26: Spisak zarobljenika, dostavlja se, SJB Hadžići, broj: 17-8/01-___/92 od 21.07.1992. godine, spisak dostavljen Ratnom predsjedništvu SO Hadžići, Komisiji za razmjenu ratnih zarobljenika, u prilogu spisak po kategorijama

			01-27 - Optužni prijedlog, OVT Sarajevo, dostavljen OVS Sarajevo, primljen na OVS dana 23.05.1994. godine O-I-28: Dokument OVT od 04.08.1995. godine, ...) O-I-29: Protokol bolesnika ambulanta Pazarić od 17.05.1992.godine do 29.07.1992.godine O-I-30: Protokol bolesnika od 29.07.1992.godine do 05.09.1992.godine O-I-31: Izvještaj o radu zatvora u Krupi od 25.09.1992.godine O-I-32: Izvještaj o radu zatvora u Krupi za dane od 27.11.1992. do 29.11.1992.godine
12.07. 2012.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok, Radmilo Šogura (direktno i unakrsno ispitivanje)	Materijalni dokazi odbrane prvooptuženog Đelilovića: O-I-33 Karta Hadžića - Karta vojno-geografskog zavoda bivše JNA, promjer 1:25 000. na kojoj je označavao svjedok Šogura Radmilo O-I-34 Izjava Šogura Radmilo od 14.06.1992.godine Materijalni dokaz odbrane drugooptuženog Fadila Čovića O-II-1 Zapisnik o saslušanju svjedoka ŠOGURA RADMILA od 21.02.2007. godine Dokazi odbrane trećooptuženog Šabića O-III-1 Bilten dnevnih događaja za dan 03.06.1992. godine O-III-2 Izjava ŠOGURA RADMILA od 18.02.2003. godine Materijalni dokaz odbrane Kazića O-IV-1 Zapisnik o saslušanju svjedoka ŠOGURA RADMILA od 21.02.2007. godine Materijalni dokazi odbrane šestooptuženog Halida Čovića O-VI-6 Rješenje o određivanju pritvora prema ŠOGURA RADMILU, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj K-647/94 KV-617/94 od 13.04.1995. godine O-VI-7 Naredba o raspisivanju potjernice za ŠOGURA RADMILA, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj K-647/94 KV-617/94 od 13.04.1995. godine O-VI-8 Rješenje o amnestiji za ŠOGURA RADMILA, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj K-647/94 od 29.02.1996. godine
19.07. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Lale Vinko (direktno ispitivanje)	
23.08. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Lale Vinko (unakrsno i dodatno ispitivanje)	Materijalni dokazi odbrane prvooptuženog Đelilovića: O-I-35 izvod iz MKV za Lale (Petar) Vinka i Kovačević Radmilu, Općina Ilidža, broj: 10-13-11159 od 03.08.2012. godine O-I-36 Izvod iz MKR za Lale (Vinko) Draženku, Općina Centar, broj 08/13-2-174823/12 od 27.07.2012. godine O-I-37 Dopis Službe za opštu upravu Kanton Sarajevo, broj: 08-13-607/12 od 03.08.2012.godine O-I-38 Izjava Lale Vinko od 13.07.1992.godine, O-I-39 Službena zabilješka SJB Hadžići od 15.07.1992.godine, O-I-40 Krivična prijava protiv KOVAČEVIĆ SPASOJA i LALE VINKA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-2349/94 od 25.12.1992. godine, O-I-41 Optužni prijedlog protiv KOVAČEVIĆ SPASOJA i LALE

			VINKA, broj: 1923/94, datum prijema na OVS 30.07.1994. godine, O-I-42 Obavještenje, broj KV-1907/94, u potpisu BRANKO ŠLJIVAR O-I-43 ... O-I-44 Rješenje Okružnog vojnog Suda Sarajevo o amnestiji osuđenog Lale Vinka od 08.05.1995. godine O-I-45 SJB Hadžići informacija o razmjeni Golub Braka od 24.02.1995.godine O-I-46 MUP PS Hadžići odgovor na dopis advokata Edine Rešidović od 01.08.2012.godine O-I-47 Nalaz i mišljenje ljekara specijaliste od 16.06.1994.godine, Lale Vinko, O-I-48 Nalaz i mišljenje ljekarske komisije za pregled lica od 30.11.2007.godine, Lale Vinko, O-I-49 Dopis Udruženje logoraša regije Birač, Bratunac – Tužilaštvu BiH od 13.09.2011.godine O-I-50 Rješenje MUP Kantona Sarajevo od 13.08.2012. godine, O-I-51 Zahtjev za dostavljanje informacija, PS Ilidža, broj 02/4-4-1-49-2483/12 od 06.08.2012. godine O-I-52 Izvod iz MKR za Lale (Petar) Vinko, Općina Tmovo, broj 02/1-130-1-1081 od 25.07.2012. godine O-I-53 Izvod iz MKV Lale (Ilija) Vinka i ----, Općina Ilidža, broj 10-13-11160 od 03.08.2012. godine O-I-54 Dopis Stručna služba Opštinskog vijeća i Opštinskog načelnika od 03.08.2012.godine O-I-55 Informacija, Opština Centar Sarajevo, broj 08-13-675/12 od 21.08.2012. godine Materijalni dokaz odbrane drugooptuženog Fadila Čovića O-II-2 Zapisnik o saslušanju svjedoka LALE VINKA od 15.02.2007. godine O-II-3 Naredba, izdata od strane komandanta 9.bbr, potpisano po Rađo Dževadu, broj: 01-1784/12 od 12. mjeseca 1992. godine – datum nečitak O-VI-9 Spisak pripadnika pješadijskog bataljona Blažuj, Komanda 4. pješadijskog bataljona Blažuj O-VI-10 CD – Snimak sa YouTube - video snimak filma „Sarajevo – logori za Srbe“ – sa transkriptom relevantnog dijela O-VI-11 Dnevni izvještaj o radu zatvora za 27.08.1992. godine, Privremeni zatvor „Silos“, SI/92 od 28.08.1992. godine O-VI-12 Dnevni izvještaj o radu zatvora za 01. i 02.09.1992. godine, Privremeni zatvor „Silos“, SI/92 od 02.09.1992. godine
30.08. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Kovačević Spasoje (direktno i unakrsno ispitivanje)	O-I-56 Izjava KOVAČEVIĆ SPASOJE od 13.07.1992. godine O-I-57 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta za KOVAČEVIĆ SPASOJU, SJB Hadžići, broj 17-8/02 SI/92 od 13.07.1992. godine O-I-58 Krivični upisnik SJB Hadžići O-I-59 Šuvailo Milinko i dr., obavijest se dostavlja, SJB Hadžići, broj: 19-2/03-3-29-771, 773, 774, 775, 776, 778, 779, 781, 783/94 od 30.11.1994. godine O-I-60 Rješenje o amnestiji za KOVAČEVIĆ SPASOJU, OVS Sarajevo, broj IKS-24/95 od 08.05.1996. godine O-I-61 Vitor Milorad i dr. – provjera, MUP KS, Uprava administracije i podrške, broj: 04/3.5-04-8-2/3174 od 25.12.2001. godine O-I-62 Potvrda MKCK za KOVAČEVIĆ SPASOJU, BAZ-300315, Zagreb, 15.03.1996. godine O-I-63 Nalaz i mišljenje za KOVAČEVIĆ SPASOJU, Ljekarska komisija za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca, broj: 97/07 od 30.11.2007. godine O-I-64 izvještaj o zdravstvenom stanju Spasoja Kovačevića

			od 20.07.2003.godine O-I-65 Mišljenje o zarobljenim i poginulim od opštinske boračke organizacije od 29.01.2003.godine O-I-66 Zapisnik o primopredaji dokumentacije, Udruženje logoraša regije Birač, Bratunac, broj: 01-717/11 od 20.10.2011. godine, sa tabelom u prilogu
06.09. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Vinko Bešlić (direktno i unakrsno ispitivanje)	<u>Dokazi odbrane Đelilovića</u> <u>O-I-67: revers od 03.07.1992.godine SJB Hadžići</u> Dokaz odbrane Čović Fadila O-II- 4 Zakon o osnovama sistema državne bezbjednosti, Službeni list SFRJ, broj 15. od 30.03.1984. godine O-II-5 Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u BiH primjenjuju kao republički zakoni, Službeni list R BiH, broj 2. od 11.04.1992. godine, O-II-6 Odluka Kriznog štaba SO Hadžići, broj: 02-023-31/92 od 21.05.1992. godine,
13.09. 2012	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Jovičić (početak direktnog ispitivanja)	
27.09. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Jovičić (direktno ispitivanje)	
10.10. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Jovičić (unakrsno ispitivanje)	<u>Dokazi odbrane Đelilovića</u> O-I-68 : Punomoć na ime Ravijojle Jovičić I Kuljanin Ravijojla (greška ime) iz Hadžića broj :03-056-41/93 od 24.10.1992.godine O-I-69 : Službeni glasnik republike Srpske – Odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u BiH, O-I-70: CD- Govor Radovana Karadžića na sjednici Parlamentarne skupštine od 15.10.1991.godine O-I-71 Zaključci Izvršnog odbora SDS-a BiH objavljeni u Sl.Glasniku srpkog naroda u BiH dana 15.01.1992.godine O-I-72: CD posjeta Biljane Plavšić Bijeljini O-I-73 Obavještenje broj : 01-510-08/92 od 03.08.1992.godine O-I-74 Naredba Opštinskoig štaba Hadžići broj 01-1519-05/93 od 20.05.1993.godine O-I-75 Službena zabilješka broj 12-2/03-64/93 od 28.10.1993.godine, O-I-76 Rješenje za Gorana Maksimovića, MUP Sarajevo, broj: 09/4-120-3/807 od 26.08.1991. godine O-I-77 Rješenje za Devedlaka Dragana, MUP Sarajevo, broj: B-1132/1 od 04.07.1992. godine O-I-78 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od Jovičić Slavka (bez datuma I broja) O-I-79: Odobrenje, Komanda 6. korpusa, broj: 01-4644 od 01.11.1993. godine O-I-80: Naredba, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-365-07/92 od 26.07.1992. godine O-I-81: Naredba komande I Korpusa str.pov. br: 07/21-74 od 14.04.1993.godine O-I-82: Knjiga „Najzloglasniji muslimanski logor u bivšoj Bosni i Hercegovini u građanskom ratu 1992-1996. godine – Silos“, Slavko Jovičić, str.: 10-17, 54-57, 120-121, 208. O-I-83 Šest logora pakla, Remzija Balić, Sarajevo 2012.

			godina, ukupno 4 stranice
11.10. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Jovičić (unakrsno ispitivanje)	Dokazi odbrane Fadila Čovića O-II-7: Dopuna krivične prijave, SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-KU-325/92 od 28.10.1994. godine O-II-8: Zahtjev za proširenje istrage, KTV 1409/94, primljeno dana 25.11.1994. godine O-II-9: Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, SJB Hadžići, Grupa kriminalističke policije, broj: 17-2/03-7-103/94 od 11.04.1994. godine O-II-10: Rješenje o sprovođenju istrage, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj: Ki-706/94 od 08.10.1994. godine O-II-11: Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Jovičić Slavka, OVS Sarajevo, od 08.10.1994. godine, Dokaz odbrane trećeoptuženog Šabića <u>O-III-3: Rješenje za Šabić Mirsada, broj: 12-120_(nečitko) od 20.10.1993. godine</u> <u>Dokazi odbrane Halida Čovića</u> O-VI-13 Informacija o stanju u zatvoru I radu zatvora broj: 31-01-017-09/94 od 05.09.1994.godine O-VI-14 Informacija upućena broj : S1-01-009-08/94 od 26.08.1994.godine, potpisao upravnik Halid Čović O-VI-15: Pismo Jovičić Slavka upućeno dana 13.03.1994.godine efendiji O-VI-16 Naređenje, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-340-07/92 od 24.07.1992. godine O-VI-17 Instrukcija, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-1350-10/92 od 18.10.1992. godine O-VI-18 Naređenje, Opštinski štab odbrane hadžići, broj: 01-341-07/92 od 24.07.1992. godine O-VI-19 Naređenje, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-452-07/92 od 30.07.1992. godine O-VI-20 Naređenje, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-603-08/92 od 10.08.1992. godine O-VI-21 Odlomak iz knjige SLAVKA JOVIČIĆA, stranice 154. i 155. Dokazi odbrane Đelilovića O-I-84 Ukaz o proglašenju zakona o unutrašnjim poslovima i Zakon o unutrašnjim poslovima, Sl. glasnik srpskog naroda u BiH, broj 4, od 23.03.1992. godine O-I-85 :Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta izdatu SJB Hadžići, bez datuma i potpisa službenog lica O-I-86 Izjava ŠUVAJLO BORE, MUP RS, CJB Sarajevo, od 28.01.1996. godine O-i-87 Izjava ŠUVAJLO BORO, od 04.07.1992. godine O-I-88 Zahtjev za sprovođenje istrage Orkužnog vojnog tužilaštva Mostar, ured Konjic, broj Kt-226/93 od 12.04.1994.godine O-I-89 Rješenje o sprovođenju istrage broj KI-706/94 od 08.10.1994.godine O-I-90 Rješenje Okružnog vojnog suda Sarajevo o produženju pritvora broj KI-706/94 Kv: 525 /94 od 05.11.1994.godine O-I-91 Optužnica, Okružno vojno tužilaštvo Sarajevo, broj KTV 1409/94 od 07.06.1995. godine O-I-92 Odluka o aboliciji po službenoj dužnositi, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-011-802/95 od 22.12.1995. godine O-I-93 Dostava podataka za osuđena i pritvorena lica, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj: OVS-02-01-4/95.- od 23.12.1995. godine
18.10.	Nastavak	Slavko Jovičić i Boro	Dokazi osmooptuženog Kalembera

2012.	glavnog pretresa	Šuvajlo (unakrsno ispitivanje svjedoka Jovičića i direktno ispitivanje Šuvajlo Bore)	O-VIII-1 Primjeran vojnik, JNA, Pula 25.05.1988. godine, u potpisu komandant – kapetan vojnog broda Marjan Pogačnik – originalni dokument O-VIII-2 Izvod iz školskog dnevnika o postignutom uspjehu Nermina Kalembera u prvom razredu srednje škole O-VIII-3 Potvrda OŠ „Hilmi ef. Šarić“, od 21.05.2012. godine, u potpisu Nermin Subašić O-VIII-4 Zapisnik o saslušanju svjedoka ŠOGURA RADMILA od 21.02.2007. godine O-VIII-5: Odlomak knjige Slavka Jovičića, stranice 58, 59, 64, 65, 78, 79
31.10. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Boro Šuvajlo – (unakrsno ispitivanje)	Dokazi Halida Čovića O-VI-22 Zdravstveni karton Šuvajla Bora O-VI-23 Službena zabilješka o ponašanju pojedinih čuvara u zatvoru, od 30.06.1992. godine O-VI-24 Zapisnik o saslušanju svjedoka ŠUVAJLO BORE, Okružni sud Beograd, od 20.10.1998. godine
01.11. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Momčilo Mrkaja (direktno i unakrsno ispitivanje)	Dokazi Đelilovića O-I-94 izjava Momčila Mrkaje data u Tarčinu od 25.02.1992. O-I-95 apel Predsjedništvu Republike BiH, O-I-96 Zahtjev za dodjelu goriva D-2, Opštinski štab civilne zaštite, broj: 06/4-82-408 od 28.07.1992. godine O-I-97 Dostava podataka o broju izbjeglica koje se nalaze na teritoriji opštine Hadžići, Opštinski štab civilne zaštite, broj: 06/4-82-546 od 11.08.1992. godine O-I-98 Lica primljena u pritvor dana 19.06.1992. godine, Tarčin, 19.06.1992. godine O-I-99 Krivična prijava protiv MRKAJA MOMČILA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-25/92 od 21.11.1992. godine O-I-100 Poziv okružnom vojnom tužiocu za dan 12.09.1995. godine, broj: K-505/94 O-I-101 dokument Okružnog vojnog suda u Sarajevu, Rješenje o amnestiji za MRKAJA MOMČILA, broj IKS-259/95 od 05.06.1996. godine O-I-102, Optužni prijedlog za MRKAJA MOMČILA, OVS Sarajevo O-I-103: Službena zabilješka, MUP RS, SNB, Ratno odjeljenje Hadžići, broj 465/92 od 19.08.1992. godine
07.11. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Regoja Dragan (direktno i unakrsno ispitivanje)	Dokazi opt Kalembera O-VIII-6: Izjava REGOJA DRAGANA, PS Bratunac, broj: 99/03 od 19.12.2002. godine O-VIII-7: Zapisnik o saslušanju svjedoka REGOJA DRAGANA, SIPA, od 22.02.2007. godine O-VIII-8: Kartica MKCK na ime REGOJA DRAGAN, broj 300513 O-VIII-9: Pošteta od teških fizičkih radova na ime REGOJA DRAGAN, od 29.12.1994. godine
08.11. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Regoja Dragan (unakrsno ispitivanje)	Dokazi opt Đelilovića O-I-104 Odgovor na zahtjev za dostavljanje dokumentacije, Grad Bijeljina, Gradonačelnik, Administrativna služba Grada Bijeljine, Odjeljenje za boračko invalidsku zaštitu, broj: 02/7-832-1-147/12 od 25.09.2012. godine O-I-105 Evidencija privedenih i zadržanih lica, u rukopisu O-I-106 Krivična prijava protiv REGOJA DRAGANA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-2678/94 od 01.12.1992. godine O-I-107 Spisak lica srpske nacionalnosti, ŠVK OS R BiH, broj: 01/8-205 od 08.10.1993. godine O-I-108 Spisak ratnih zarobljenika zatvora „Silos“ Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, od 18.06.1994. godine O-I-109 Spisak lica zatvorenih u „Silosu“ Tarčin, 9. bbr, Sektor bezbjednosti, broj: 04/9-1601-85/1121-1 od 18.06.1994.

			godine Dokazi Čović Fadila O-II-12: Zapisnik o ispitivanju okrivljenog REGOJA DRAGANA, OVS Sarajevo, broj 1535/94 O-II-13: Izjava REGOJA DRAGANA od 14.07.1992. godine,
14.11. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Milorad Petrić (direktno ispitivanje i početak unakrsnog ispitivanja)	Dokazi odbrane Đelilovića 01-110 – Izjava PETRIĆ MILORADA, Pazarić, 29.06.1992. godine O-I-111 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog PETRIĆ MILORADA, OVS Sarajevo, broj 1535/94 O-I-112 Proglas srpskom narodu opštine Hadžići, Skupština srpskog naroda opštine Hadžići, od 25.04.1992. godine, u potpisu Radić Ratko i Kapetina Dragan
15.11. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Milorad Petrić (unakrsno ispitivanje)	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-113 Izjava Krstić Marinka u rukopisu, Upravi zatvora SILOS, 27.12.1994. godine O-I-114 Krivična prijava protiv PETRIĆ MILORADA, SJB Hadžići, od 17.12.1992. godine O-I-115 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od PETRIĆ MILORADA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-SI/92 od 29.06.1992. godine O-I-116 Zahtjev za sprovođenje istrage protiv Lalušić Slobodana i dr. (57) od 21.10.1994. godine i Rješenje o sprovođenju istrage i određivanju pritvora, broj Ki-1535/94 od 01.11.1994. godine O-I-117: Optužni prijedlog protiv PETRIĆ MILORADA, broj KTV 1273/94 od 27.05.1994. godine O-I-118: Dopis Državne komisije za traženje nestalih osoba upućen MUP-u KS, broj 06/5-30/2002 od 07.02.2002. godine, u prilogu: Spisak oslobođenih dana 27.01.1996. godine, Spisak oslobođenih 19.01.1996. godine, Spisak razmjenjenih 26.12.1995. godine, Spisak razmjenjenih 29.10.1995. godine, Spisak razmjenjenih 21.10.1995. godine, Spisak razmjenjenih 17.08.1994. godine, Spisak razmjenjenih 09.06.1993. godine, Spisak razmjenjenih 08.02.1993. godine O-I-119: Zapisnik 65. sjednice Predsjedništva Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine održane 4, 5, 6. i 8. aprila 1992. godine, Predsjedništvo SR BiH, broj 02-011-354/92 Dokazi odbrane Čović Halida O-VI-25 Nalog, Opštinski štab civilne zaštite, broj: 07/1-82-1063/93 od 24.11.1993. godine O-VI-26 Protokol bolesnika, Ambulanta Tarčin, 22.03.1992. – 02.10.1992. godine
05.12. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Milorad Pandurević (direktno ispitivanje)	
13.12. 2012.	Nastavak glavnog pretresa	Milorad Pandurević (početak unakrsnog ispitivanja)	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-120: Zabilješke sa sjednice savjeta stranke održanog 15.10.1991. godine, SDS BiH, Savjet stranke, 15.10.1991. godine O-I-121: Odluka o sprovođenju plebiscita srpskog naroda od 18.10.1991. godine O-I-122: Odluka o raspisivanju i provođenju plebiscita srpskog naroda u BiH, Skupština srpskog naroda u BiH, od 24.10.1991. godine O-I-123: Odluka o izboru predsjednika Skupštine srpskog naroda u BiH, broj 02-65/91 od 24.10.1991. godine, objavljena u Sl. glasniku srpskog naroda u BiH, broj 1. od 15.01.1992. godine

			O-I-124: Odluka o ostajanju srpskog naroda BiH u zajedničkoj državi Jugoslaviji, Skupština srpskog naroda u BiH, od 24.10.1991. godine O-I-125: Nacionalni sastav stanovništva – Rezultati za Republiku po opštinama i naseljenim mjestima 1991, Državni zavod za statistiku R BiH, decembar 1991. godine O-I-126 Izvještaj o rezultatima plebiscita srpskog naroda u BiH, provedenog 09. i 10. novembra 1991. godine, broj 30-05/91 od 11.11.1991. godine O-I-127 : Odluka o teritorijama opština, mjesnih zajednica i naseljenih mjesta u BiH koja se smatraju teritorijama savezne države Jugoslavije, broj 36-02/91 od 21.10.1991. godine O-I-128 : Odluka da se pristupi formiranju Republike Srpske BiH, Skupština srpskog naroda, od 21.12.1991. godine O-I-129: Deklaracija o proglašenju Republike Srpskog naroda BiH, broj 02-72/92 od 09.01.1992. godine, Sl. glasnik srpskog naroda u BiH, broj 2. od 27.01.1992. godine O-I-130: Preporuka o osnivanju skupština srpskog naroda u BiH, Skupština srpskog naroda u BiH, od 11.12.1991. godine O-I-131: Izjava PANDUREVIĆ MILORADA, Tarčin, 05.06.1992. godine
09.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Nedeljko Samouković (direktno ispitivanje)	
10.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Nedeljko Samouković (unakrsno ispitivanje)	Dokazi Đelilovića O-I-132 Izjava Nedeljka Samokuovica data u TO Pazarić dana 29.06.1992. O-I-133 Izjava Nedeljka Samokuovica data u SJB Hadžići dana 05.01.1993. O-I-134 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog SAMOUKOVIĆ NEDELJKA, Okružni vojni sud Sarajevo, broj 1535/94 O-I-135 Podsjetnik – Kako se glasa, „Večernje novine“, 16.11.1990. godine O-I-136 Uvjerjenje, opština Višegrad, broj 03-831-19/12 od 26.09.2012. godine O-I-137 Direktiva za odbranu suvereniteta i nezavisnosti R BiH, Štab TO R BiH, Str.pov. 02/2-1 od 12.04.1992. godine O-I-138 Dopis kojim se dostavlja Proglas srpskom narodu BiH, SDS BiH, Izvršni odbor, broj 502-02/92 od 20.02.1992. godine O-I-139 Izvještaj o radu zatvora za dan 02.12.1992. – 09.12.1992., Privremeni zatvor u Krupi, 09.12.1992. godine O-I-140 Predmet: ŠABOTIĆ EKREMA i SAMOUKOVIĆ NEDELJKO, izjave se dostavljaju, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-175/93 od 08.01.1993. godine, u prilogu izjave O-I-141 Bilten grupe Pazaric za dane 04.05. i 06.01.1993. O-I-142 Predmet: Vraćanje pritvorenog lica Samouković Nedeljka iz Pazarića, SJB Hadžići, broj: 17-08/02-169/93 od 05.01.1993. godine O-I-143 Zdravstveni karton za Nedeljka Samoukovića O-I-144 Izvod iz Dnevnika događaja SJB Hadžići, u rukopisu O-I-145 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od SAMOUKOVIĆ NEDELJKA, SJB Hadžići, broj: 17-2-03/SI od 29.06.1992. godine O-I-146 Krivična prijava protiv SAMOUKOVIĆ NEDELJKA, SJB Hadžići, od 25.12.1992. godine (2 primjerka: jedan sa potpisom i prijemnim pečatom OVT Sarajevo) O-I-147 Optužni prijedlog protiv SAMOUKOVIĆ NEDELJKA, KTV 1543/94 od 22.06.1994. godine O-I-148 Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-011-802/95 od 21.12.1995. godine O-I-149 - Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-011-802/95 od 22.12.1995. godine, objavljena u Službenom listu R BiH, broj 50 od

			28.12.1995. godine O-I-150 Rješenje o obustavi krivičnog postupka protiv Krstić Čede i dr. (149), OVS Sarajevo, broj K-285/95 od 05.03.1996. godine O-I-151 Odluka o objedinjavanju svih naoružanih snaga na teritoriji R BiH, Predsjedništvo R BiH, broj: 01-011-306/92 od 09.04.1992. godine O-I-152 Rješenje o određivanju pritvora protiv Božović Vlade i dr. (152), OVS Sarajevo, broj K-285/5 – KV-178/95 od 09.06.1995. godine Dokaz Fadila Čovića O-II-14: Zapisnik o saslušanju svjedoka SAMOUKOVIĆ NEDELJKA, SIPA, broj 17-04/2-04-2-875/08 od 27.08.2008. godine Dokazi odbrane Halida Čovića O-VI-27 Protokol bolesnika, Ratna bolnica „Suhodol“ Tarčin, 16.08.1992. – 09.11.1992. godine O-VI-28 Protokol bolesnika, Ratna bolnica „Suhodol“, 25.03.1995. – 20.15.1995. godine O-VI-29 Protokol bolesnika, Ratna bolnica „Suhodol“, 15.04.1994. – 27.05.1994. godine
16.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Milorad Pandurević (nastavak unakrsnog ispitivanja)	Dokazi odbrane Kalembera O-VIII-10: dokaz uveden i kao 01-120 – Zabilješke sa sjednice savjeta stranke održanog 15.10.1991. godine, SDS BiH, Savjet stranke, 15.10.1991. godine O-VIII-11: – dokaz uveden i kao 01-121 – Odluka o sprovođenju plebiscita srpskog naroda od 18.10.1991. godine O-VIII-12: dokaz uveden i kao 01-122 – Odluka o raspisivanju i provođenju plebiscita srpskog naroda u BiH, Skupština srpskog naroda u BiH, od 24.10.1991. godine O-VIII-13: dokaz uveden i kao 01-123 – Odluka o izboru predsjednika Skupštine srpskog naroda u BiH, broj 02-65/91 od 24.10.1991. godine, objavljena u Sl. glasniku srpskog naroda u BiH, broj 1. od 15.01.1992. godine O-VIII-14: dokaz uveden i kao 01-124 – Odluka o ostajanju srpskog naroda BiH u zajedničkoj državi Jugoslaviji, Skupština srpskog naroda u BiH, od 24.10.1991. godine O-VIII-15: dokaz uveden i kao 01-125 – Nacionalni sastav stanovništva – Rezultati za Republiku po opštinama i naseljenim mjestima 1991, Državni zavod za statistiku R BiH, decembar 1991. godine O-VIII-16 dokaz uveden i kao 01-126 – Izvještaj o rezultatima plebiscita srpskog naroda u BiH, provedenog 09. i 10. novembra 1991. godine, broj 30-05/91 od 11.11.1991. godine O-VIII-17: dokaz uveden i kao 01-127 – Odluka o teritorijama opština, mjesnih zajednica i naseljenih mjesta u BiH koja se smatraju teritorijama savezne države Jugoslavije, broj 36-02/91 od 21.10.1991. godine O-VIII-18: dokaz uveden i kao 01-128 – Odluka da se pristupi formiranju Republike Srpske BiH, Skupština srpskog naroda, od 21.12.1991. godine O-VIII-19: dokaz uveden i kao 01-129 – Deklaracija o proglašenju Republike Srpskog naroda BiH, broj 02-72/92 od 09.01.1992. godine, Sl. glasnik srpskog naroda u BiH, broj 2. od 27.01.1992. godine O-VIII-20: dokaz uveden i kao 01-130 – Preporuka o osnivanju skupština srpskog naroda u BiH, Skupština srpskog naroda u BiH, od 11.12.1991. godine O-VIII-21: dokaz uveden i kao 01-131 – Izjava PANDUREVIĆ MILORADA, Tarčin, 05.06.1992. godine O-VIII-22 dokaz uveden i kao 02-15– Službena zabilješka, SJB Hadžići, broj: 17-2/03-1-59/94 od 15.04.1994. godine

			O-VIII-23, dokaz uveden i kao 02-16 – Spisak lica – nosilaca djelatnosti oko naoružavanja stanovništva, distribucije naoružanja, sredstava veze, vojne opreme, te nosilaca djelatnosti oko vojnog organizovanja, ustrojstva jedinica i neprijateljske djelatnosti, SJB Hadžići, od 25.12.1992. godine O-VIII-24 dokaz uveden i kao 02-17 – Zapisnik o ispitivanju okrivljenog PANDUREVIĆ MILORADA, OVS Sarajevo, broj 706/94 O-VIII-25 dokaz uveden i kao 02-18 – Foto-dokumentacija, SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-351/94 od 10.10.1994. godine O-VIII-26 dokaz uveden i kao 02-19 – Izjava PANDUREVIĆ MILORADA, MUP RS, CJB Sarajevo, broj 15-02-21/96 od 05.02.1996. godine O-VIII-27 dokaz uveden i kao 02-20 – Zapisnik o saslušanju svjedoka PANDUREVIĆ MILORADA, Okružni sud u Beogradu, broj: Kri.br. 609/96 od 15.05.1996. godine Dokazi Fadila Čovića O-II-15 Službena zabilješka, SJB Hadžići, broj: 17-2/03-1-59/94 od 15.04.1994. godine O-II-16, Spisak lica – nosilaca djelatnosti oko naoružavanja stanovništva, distribucije naoružanja, sredstava veze, vojne opreme, te nosilaca djelatnosti oko vojnog organizovanja, ustrojstva jedinica i neprijateljske djelatnosti, SJB Hadžići, od 25.12.1992. godine O-II-17 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog PANDUREVIĆ MILORADA, OVS Sarajevo, broj 706/94 O-II-18 Foto-dokumentacija, SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-351/94 od 10.10.1994. godine O-II-19 Izjava PANDUREVIĆ MILORADA, MUP RS, CJB Sarajevo, broj 15-02-21/96 od 05.02.1996. godine O-II-20 Zapisnik o saslušanju svjedoka PANDUREVIĆ MILORADA, Okružni sud u Beogradu, broj: Kri.br. 609/96 od 15.05.1996. godine
17.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Goran Golub (direktno ispitivanje)	Odbrana Đelilovića O-I-153 Izjava GOLUB GORANA, Pazarić, 02.07.1992. godine O-I-154 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog GOLUB GORANA, OVS Sarajevo, broj 1534/94 O-I-155 Rješenje o sprovođenju istrage i određivanju pritvora protiv Aleksić Bosiljke i dr. (61), OVS Sarajevo, broj Ki-1534/94 od 01.11.1994. godine O-I-156 Dopis Ministarstva pravde Srpske republike BiH, Ilidža, 21.07.1992. godine, u prilogu Spisak lica srpske nacionalnosti koja se traže za razmjenu O-I-157 Spisak zarobljenih i pritvorenih lica, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj: 01-386-07/92 od 27.07.1992. godine O-I-158 akt Armije BiH, Komanda I Korpusa Odjese bezbjednosti broj 04/3150-1 od 18.06.1994. godine O-I-159 Rješenje o ukidanju pritvora protiv Pandurević Radojke i dr. (44), OVS Sarajevo, broj K-285/95 – KV-24/96 od 26.01.1995. godine O-I-160 Rješenje o odbijanju žalbi, Vrhovni sud BiH, Kž. 142/95 od 26.06.1995. godine O-I-161 Zarobljenici zatvora „Silos“ Tarčin, podatke, dostavlja, Generalštab Armije R BiH, Uprava Službe vojne bezbjednosti, broj: 7-1/18-520 od 28.12.1995. godine
23.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Slavoljub Krivić (direktno ispitivanje)	
24.01. 2013.	Nastavak glavnog	Slavoljub Krivić	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-162 zapisnik o saslušanju svjedoka Slavoljuba Krivića

	pretresa	(unakrsno ispitivanje)	O-I-163 Izjava KRIVIĆ SLAVOLJUBA, Tarčin, 19.07.1992. godine O-I 164 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog KRIVIĆ SLAVOLJUBA, OVS Sarajevo, broj Ki 1534/94 O-I-165 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od KRIVIĆ SLAVOLJUBA, SJB Hadžići, broj 17-8/02 SI/92 od 19.07.1992. godine O-I-166 Dio iz Dnevnika događaja PS Pazarić, za datum 10.06.1992. godine O-I-167 Krivična prijava protiv KRIVIĆ SLAVOLJUBA, SJB Hadžići, broj 17-8/02-KU-2016/94 od 15.12.1992. godine O-I-168 Dopis OVS Sarajevo upućen CSB Sarajevo – SJB Hadžići, od 01.08.1994. godine, u prilogu Službena zabilješka od 12.08.1994. godine O-I-169 Predmet: Mrkaja Boško i dr., obavijest se dostavlja, SJB Hadžići, broj: 19-2/03-29-398/94 od 17.08.1994. godine O-I-170 Zahtjev za sprovođenje istrage protiv Aleksić Bosiljke i dr. (60), OVT Sarajevo, broj KTV 2534/94, zaprimljeno na OVS Sarajevo dana 21.10.1994. godine O-I-171 Optužni prijedlog protiv KRIVIĆ SLAVOLJUBA, OVT Sarajevo, broj KTV 1433/94 od 06.06.1994. godine O-I-172 Bilten za dan 10.06.1992. godine
30.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Cerovina (direktno i početak unakrsnog ispitivanja)	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-173 Izjava CEROVINA SLAVKA, Pazarić, 11.06.1992. godine O-I-174 Spisak razmjene od 08.02.1993. godine, Komisija za razmjenu i oslobađanje VRS O-I-175 Krivična prijava protiv CEROVINA SLAVKA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-2021/94 od 17.12.1992. godine O-I-176 Optužni prijedlog protiv CEROVINA SLAVKA, OVT Sarajevo, broj KTV-1423/94 od 07.06.1994. godine O-I-177 Rješenje o određivanju pritvora prema okrivljenom CEROVINA SLAVKU, OVS Sarajevo, broj K-397/94 KV-392/94 od 31.08.1994. godine O-I-178 Naredba o raspisivanju potjernice, OVS Sarajevo, broj K-397/94 KV-392/94 od 31.08.1994. godine O-I-179 Depeša CSB Sarajevo, broj: 14/07-3771/94 od 19.12.1994. godine O-I-180 Presuda, OVS Sarajevo, broj: K-397/94 od 16.05.1995. godine O-I-181 Rješenje o amnestiji, OVS Sarajevo, broj: IKS-275/95 od 07.06.1996. godine <u>Odbrana Fadila Čovića</u> O-II-21 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od CEROVINA SLAVKA, SJB Hadžići, broj: 17-2-03/_ SI od 11.06.1992. godine O-II-22 Krivična prijava protiv nepoznatog izvršioca, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-327/93 od 01.09.1992. godine, u prilogu: Službena zabilješka od 21.08.1992. godine, Zapisnik o uviđaju od 21.08.1992. godine, Službena zabilješka od 25.08.1992. godine O-II-23 Krivična prijava protiv JAHIC SULEJMANA i dr. (6), SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-306/92 od 15.10.1992. godine O-II-24 Izvod iz Dnevnika događaja PS Pazarić za dan 29.06.1992. godine O-II-25 Zapisnik o saslušanju svjedoka CEROVINA SLAVKA, SIPA, broj: 17-04/2-04-2-784/06 od 20.12.2006. godine
31.01. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Slavko Cerovina (Unakrsno ispitivanje)	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-182 Izjava KRSTIĆ LAZARA, Tarčin, 19.06.1992. godine O-I-183 Izjava KRSTIĆ LAZARA, Tarčin, 19.06.1992. godine O-I-184 Službena zabilješka, SJB Hadžići, od 30.05.1992. godine

		Lazar Krstić (direktno i unakrsno ispitivanje)	O-I-185 Krivična prijava protiv Božović Vlade i dr. (57), SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-325/92 od 30.09.1992. godine, sa prijemnim pečatom OVS Mostar, Odjeljenje Konjic, broj: 266/93 od 13.12.1993. godine O-I-186 Potvrde o privremeno oduzetim predmetima od KRSTIĆ LAZARA i dr., kao prilog Krivične prijave (01-185), radi se o 54 potvrde, iako je u Krivičnoj prijavi navedeno 57. O-I-187 Potvrde za vojne obveznike Krstić Žarka i dr. (14 potvrda) O-I-188 Spisak naoružanja, u rukopisu O-I-189 Spisak članarine SDS za Luke za 1992, u rukopisu O-I-190 Spisak – Streljački vod, u rukopisu O-I-191 Spisak lica obuhvaćenih Odlukom o aboliciji po službenoj dužnosti, OVT Mostar, Odjeljenje Konjic, broj Kt 266/93 od 16.03.1994. godine O-I-192 Naredba za izdavanje potjernice protiv Krstić Lazara i dr., OVS Sarajevo, broj: Ki-706/94 od 08.10.1994. godine O-I-193 Naređenje, ŠVK OS R BiH, od 23.09.1992. godine O-I-194 Zaključci sa zajedničke sjednice Sekretarijata OO SDS Hadžići i kluba odbornika SDS Hadžići Odbrana II Fadila Čovića O-II-26 Zapisnik o saslušanju svjedoka KRSTIĆ LAZARA, Tužilaštvo BiH, broj: KT-RZ-32/05 od 17.12.2007. godine
07.02. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Gavro Šarenac (direktno i unakrsno ispitivanje)	<u>Uvođenje dokaza Tužilaštva BiH</u> T-3 Zapisnik o saslušanju svjedoka ŠARENAC GAVRE, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-32/05 od 03.03.2011. godine Dokazi odbrane Đelilovića O-I-195 Spisak lica koja su privedena u zatvor dana 02.06.1992.godine (15 lica) i Lica izvedena iz zatvora i nisu vraćena dana 02.06.1992. godine (2 lica) O-I-196 Bilten dnevnih događaja za dan 01.06.1992. godine O-I-197 Izvod iz dnevnika događaja SJB Hadžići za dan 01.06.1992. godine Odbrana Fadil Čović O-II-27 Izvještaj o aktivnostima jedinice za dan 09.06.1992. godine, Jedinica vojne policije pri štabu TO O-II-28 Spisak saglasnosti za razmjenu, na kojem je navedena i Odluka broj 02-023-485/92 Odbrana Halida Čovića O-VI-30 Službena zabilješka, SJB Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, od 12.12.1992. godine O-VI-30A Izjava BOGDANOVIĆ ZORANA od 12.12.1992.godine
14.02. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Dušan Samouković (direktno i unakrsno ispitivanje)	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-198 Službena zabilješka, SJB Hadžići, od 27.05.1992. godine O-I-199 Izjava SAMOUKOVIĆ DUŠANA od 29.05.1992. godine O-I-200 Potvrda o privremeno oduzimanju predmeta od SAMOUKOVIĆ DUŠANA O-I-201 Spisak lica srpske nacionalnosti iz Tarčina – za razmjenu, Ministarstvo pravde RS, Opštinska komisija za razmjenu, od 21.10.1992. godine O-I-202 Akt 9. bbr – Tražene podatke, dostavlja, broj: CV-075-08/93 od 22.08.1993. godine O-I-203 Predmet: Nizić Sead, informacija o razmjeni, dostavlja se, Komanda 9. bbr, Sektor bezbjednosti, broj: S-08-581/93 od 22.08.1993. godine

21.02. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Dušan Samouković (završeno ispitivanje) i Radojka Pandurević	<u>Dokazi Fadila Čovića</u> O-II-29 Zapisnik o saslušanju svjedoka SAMOUKOVIĆ DUŠANA, Osnovni sud u Zvorniku, od 19.12.1996. godine O-II-30 Spisak lica zarobljenih u borbi, bez datuma, na spisku 53 lica O-II-31 Saglasnost za razmjenu, Komanda 9. bbr, broj: 01-1834-12/92 od 27.12.1992. godine O-II-32 Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Str.pov.broj: 02/16-484 od 24.08.1993. godine O-II-33: Zapisnik o saslušanju svjedoka – PANDUREVIĆ RADOJKA, SIPA, broj: 17-04/2-04-2-118/07 od 26.01.2007. godine Dokazi odbrane Đelilovića O-I-204 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog PANDUREVIĆ RADOJKE, OVS Sarajevo, od 00.10.1994. godine O-I-205 Stavovi gradskog odbora SDS-a upućen opštinskom odboru SDS-a od 15.02.1992.godine O-I-206 Postupanje opština u uslovima prestanka funkcionisanja republičkih organa vlasti, SDS BiH, od 23.02.1991. godine O-I-207 Naredba SDS Sarajevo, telex, od 29.10.1991. godine O-I-208 Izjava PANDUREVIĆ RADOJKE od 05.06.1992. godine O-I-209 Spisak prisutnih na Skupštini srpskog naroda opštine Hadžići, u rukopisu, od 11.04.1992. godine O-I-210 Uputstvo za formiranje jedinice TO na mjesnom području, bez datuma, u potpisu „ŠTAB TO“ Odbrana Halida Čovića O-VI-31 Pismo PANDUREVIĆ RADOJKE upućeno Komandi 9. bbr, od 22.08.1994. godine O-VI-32 Ljekarske usluge – pregledi, Ratna bolnica „Suhodol“ Tarčin, za period 20.05.1995. – 06.07.1995. godine
28.02. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Boško Mrkaja	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-211: - Krivična prijava protiv MRKAJA BOŠKA, broj: 17-8/02-KU-203/92 od 25.12.1992. godine (broj 474 u optužnici) i Krivična prijava protiv MRKAJA BOŠKA, broj: 17-8/02-KU-2226/92 od 25.12.1992. godine (isti dokument, ali sa prijemnim pečatom OVT Sarajevo, broj: KTV 1505/94 od 02.06.1994. godine); - Izjava MRKAJA BOŠKA od 25.06.1992. godine; - Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od MRKAJA BOŠKA, SJB Hadžići, bez broja i datuma; - Lica primljena u pritvor dana 19.06.1992. godine, Tarčin, 19.06.1992. godine, spisak 46 lica; - Optužni prijedlog protiv MRKAJA BOŠKA, OVT Sarajevo, broj: KTV 1505/94 od 22.06.1994. godine; - Rješenje o određivanju pritvora prema MRKAJA BOŠKU, OVS Sarajevo, broj: K-508/94 KV-626/94 od 08.06.1995. godine; - Naredba o raspisivanju potjernice protiv MRKAJA BOŠKA, OVS Sarajevo, broj: K-508/94 KV-626/94 od 08.06.1995. godine; - Dopis OVS Sarajevo, broj: K-495/94, K-499/94, K-503/94, K-3--/94 od 01.08.1994. godine; - Službena zabilješka, SJB Hadžići, PS Tarčin, od 12.08.1994. godine; - Presuda protiv MRKAJA BOŠKA, OVS Sarajevo, broj: K-508/94 od 01.12.1995. godine; - Rješenje o amnestiji prema MRKAJA BOŠKU, OVS Sarajevo, IKS-149/96 od 13.07.1996. godine

			O-I-212: Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od MRKAJA SINIŠE, SJB Hadžići, broj: 17-2-03-7 SI od 26.06.1992. godine O-I-213 Dopis Ministarstva odbrane R BiH, broj: 01-527/92 od 18.07.1992. godine
07.03. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Nedeljko Njegovan	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-214 Uvjerenje na ime NJEGOVAN NEDELJKO, Ministarstvo odbrane RS, broj: 01-49-680/96 od 17.12.1996. godine O-I-215 Medicinska dokumentacija za NJEGOVAN NEDELJKA: Uputnica od 03.07.1995. godine, Nalaz od 01.06.2003. godine, Nalaz i mišljenje od 10.10.1994. godine, Otpusnica iz bolnice i ljeakarski nalaz od 27.06.1995. godine, Nalaz od 26.11.1996. godine O-I-216 - Krivična prijava protiv NJEGOVAN NEDELJKA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-40/92 od 05.12.1992. godine (broj 408 u optužnici) - Izjava NJEGOVAN NEDELJKA od 01.06.1992. godine, - Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od NJEGOVAN NEDELJKA, SJB Hadžići, broj: 17-2-03/7-SI od 01.06.1992. godine, - Službena zabilješka, SJB Hadžići, od 31.05.1992. godine (broj 245 u optužnici) - Optužni prijedog protiv NJEGOVAN NEDELJKA, OVT Sarajevo, broj: KTV-1514/94 od 22.06.1994. godine, - Naredba o privođenju optuženog NJEGOVAN NEDELJKA, OVS Sarajevo, broj: K-510/94 od 01.05.1995. godine, - Kapetina Radmilo i dr. – obavijest se dostavlja, SJB Hadžići, broj: 19/16-1-29-649/95 od 06.06.1995. godine (broj 140 u optužnici), - Presuda protiv NJEGOVAN NEDELJKA, OVS Sarajevo, broj: K-510/94 od 31.05.1995. godine, - Rješenje o amnestiji prema NJEGOVAN NEDELJU, OVS Sarajevo, broj: IKS-174/95 od 24.05.1996. godine Odbrana Čović Fadil O-II-34 Zapisnik o saslušanju svjedoka – NJEGOVAN NEDELJKO, SIPA, broj: 17-04/2-04-2-781/06 od 21.12.2006. godine
28.03. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Branko Šuvajlo	Dokazi odbrane drugoptuženog O-II-35 – Zapisnik o saslušanju svjedoka Šuvajlo Branko, Tarčin od 23.06.1992. godine O-II-36 – Spisak lica srpske nacionalnosti koji su pušteni iz zatvora „Silos“ Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, dana 28.12.1992.godine O-II-37 – Spisak razmjene, Razmjenjeni i prešli na teritoriju RS, VRS Komisija za razmjenu i oslobađanje, 09.11.1992. godine O-II-38 – Spisak razmjene 09.11.1992. godine Razmjenjeni a nisu htjeli preći na teritoriju RS, RS, VRS Komisija za razmjenu i oslobađanje
04.04. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Uglješa Kuljanin	Dokaz odbrane Đelilovića O-I-217 Izjava KULJANIN UGLJEŠE od 01.07.1992. godine O-I-218 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od KULJANIN UGLJEŠE, broj: 17-2-03-7 SI od 01.07.1992. godine O-I-219 Lica koja su privedena na informativni razgovor u zatvor 04.06.1992. godine (spisak 11 lica) i Lica koja su puštena iz zatvora dana 04.06.1992. godine (spisak 3 lica) O-I-220 Krivična prijava protiv KULJANIN UGLJEŠE, SJB

			Hadžići, broj: 17-8/02-KU 2217/92 od 05.12.1992. godine (sa prijemnim pečatom OVT Sarajevo, broj KTV 1515/94 od 02.06.1994. godine O-I-221 Optužni prijedlog protiv KULJANIN UGLJEŠE, OVT Sarajevo, broj KTV 1515/94 od 22.06.1994. godine, sa prijemnim pečatom OVS Sarajevo od 22.06.1994. godine O-I-222 Rješenje o amnestiji prema KULJANIN UGLJEŠI, OVS Sarajevo, broj K-511/94 od 27.02.1996. godine O-I-223 Naređenje Komande IX brdske da se iz zatvora puste pobrojani zarobljenici od 17.12.1992.godine O-I-224 Akt SJB Hadžići broj 17-8/02-373/92 od 15.12.1992.godine , Predmet: Tomić Mihajlo i dr. – mišljenje se dostavlja, SJB Hadžići,
11.04. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Božo Kovačević	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-225 - Izjava KOVAČEVIĆ BOŽE od 13.07.1992. godine (PRIGOVOR ZAKONITOSTI); - Krivična prijava protiv KOVAČEVIĆ BOŽE, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-2034/94 od 20.11.1992. godine; - Optužni prijedlog protiv KOVAČEVIĆ BOŽE, OVT Sarajevo, broj: KTV 1426/94, sa prijemnim pečatom OVS Sarajevo od 17.08.1994. godine; - Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od KOVAČEVIĆ BOŽE, SJB Hadžići, broj: 17-2-03-4 SI od 13.07.1992. godine; - Rješenje o određivanju pritvora protiv KOVAČEVIĆ BOŽE, OVS Sarajevo, broj: K-429/94 KV-391/94 od 31.08.1994. godine; - Naredba o raspisivanju potjernice protiv KOVAČEVIĆ BOŽE, OVS Sarajevo, broj: K-429/94 KV-391/94 od 31.08.1994. godine; - Poziv okružnom vojnom tužiocu, OVS Sarajevo, broj: K-429/94, za dan 21.07.1994. godine; - Poziv okružnom vojnom tužiocu, OVS Sarajevo, broj: K-429/94, za dan 09.03.1995. godine; - ...; - Rješenje o amnestiji za KOVAČEVIĆ BOŽU, OVS Sarajevo, broj IKS-156/95 od 17.05.1996. godine; O-I-226 Spisak v/o Igmanske pbr, dostavlja se, vojna pošta 01/5-30-135 od 18.03.1995. godine O-I-227 Uvjerenje za KOVAČEVIĆ BOŽU, Komisija za traženje nestalih i zarobljenih lica RS, broj: 91/2000 od 30.08.2000. godine; O-I-228 Potvrda za KOVAČEVIĆ BOŽU, Državna komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i nestalih lica RS, broj: 01-59_/96 od 30.10.1995. godine; O-I-229 Zapisnik o saslušanju svjedoka Kovačević Bože od strane SIPA-e broj 17-04/2-04-2-102/07 od 31.01.2007.godine <u>Odbrana drugooptuženog Fadila Čovića</u> O-II-39 Spisak lica koja su privedena u određenom periodu i zadržana u zatvoru rukom napisan datum, spisak nosi datum 05.06.1992.godine
25.04. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Nedeljko Magazin	Dokazi odbrane Đelilovića O-I-230 Izjava Magazin Nedeljka od 05.07.1992. godine, data u prostorijama TO Tarčin O-I-231 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog MAGAZIN NEDELJKA, OVS Sarajevo, IK br. 1535/94 O-I-232 Krivična prijava protiv MAGAZIN NEDELJKA, SJB Hadžići, broj: 17-8/02-KU-102/92 od 25.12.1992. godine O-I-233 Spisak privedenih lica dana 09.06.1992. godine O-I-234 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od MAGAZIN NEDELJKA, SJB Hadžići

			O-I-235 Rješenje o određivanju pritvora protiv MRKAJIĆ SAVE, MAGAZIN VELIMIRA i MAGAZIN NEDELJKA, OVS Zenica, broj: IK-2/93-IT od 01.04.1993. godine O-I-236 Zapisnik o glavnom pretresu, OVS Zenica, broj: IK-2/93-IT od 01.04.1993. godine O-I-237 Omot spisa IK-135/93 – okrivljeni Mrkajić Savo i dr. u kojem se nalaze Optužni prijedlog, Presuda i Rješenje o pritvoru (uloženo kao dokaz 01-235) O-I-238 ... O-I-239 Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti (Andrić Rade i dr. - 101 lice), Predsjedništvo R BiH, broj: 02-248-45/96 od 18.01.1996. godine O-240 Rješenje o ukidanju pritvora protiv 78 lica (Krstić Čedo i dr.), OVS Sarajevo, broj: K-285/95-KV-20/96 od 18.01.1996. godine <u>Dokazi odbrane Halida Čovića</u> O-VI-33 Protokol bolesnika – Ratna bolnica „Suhodol“ za period od 08.11.1992. – 25.01.1993. godine O-VI-34 Protokol bolesnika Ratne bolnice „Suhodol“ Tarčin u periodu od 19.07.1995. – 10.11.1996. godine, datum 03.12.1995. godine
06.06. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Pero Bratić	<u>Prvooptuženog</u> 01-241 – a) Spisak lica za razmjenu, Pazarić od 08.11.1992. godine, R BiH SO-E Hadžići broj: 9-9/92 b) Spisak zarobljenika koji su oslobođeni, 29.10.1995. Vlada RS Broj:03.443/95 od 02.11.1995. godine c) Spisak razmjene od 09.11.1992. godine izvršene na Kobiljači; RS Opštinska komisija za razmjenu ratnih zarobljenika, Hadžići, od 14.11.1992.godine O-I-242 Uvjerenje Bratić Pero, RS Ministarstvo odbrane, broj: 01-14-63/96 od 16.04.1996. godine O-I-243 Spisak plata za novembar 1992, Vojska RS Prva pješadijska četa Drozgometa; V RS Bataljon Hadžići, Hadžići od 30.12.1992. godine O-I-244 Otpusno pismo Bratić Pere, Ljekarski nalaz od 06.03.1995. godine (3 strane) <u>Odbrana trećeoptuženog</u> O-III-4: Raspored službe Stanice milicije Pazarić, da pogleda stranu pod datumom 01.03.92.godine i 02.03.1992.godine O-III-5 Potvrda (kojom se potvrđuje da je dana 14.08.2012.godine, advokatu Stojanović Milodragu, predana na korištenje sveska formata A4, u kojoj se nalazi raspored službi Policijske stanice Pazarić, pisan rukopisom, za period 29.02.1992. godine do 15.06.1992. godine); Udruženje Veterana policije SJB Hadžići Broj 182-08/2012, od 14.08.2012. godine
13.06. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Zoran Aćimović	Materijalni dokazi: <u>Prvooptuženog</u> O-I-245 Zapisnik o saslušanju svjedoka Aćimović Zoran, od 13.11.1992.godine <u>Drugooptuženog</u> O-II-40 Bilten krim službe od 27. i 28.08.1992. godine o registrovanju i preduzimanju mjera u vezi smrti Đorđić Spasenije O-II-41 Akt krim. Službe SJB Hadžići od 10.10.1992 godine, broj: 17-8/02-88/92 O-II-42 Akt SJB Hadžići upućen Okružnom vojnom sudu Sarajevo od 06.06.1995. godine, broj: 19/16-1-29-649/95 (Kapetina Radmilo, obavijest)

			<u>Odbrana trećeoptuženog</u> O-III -6 Zapisnik o saslušanju svjedoka Aćimović Zoran , SIPA, broj:17-04/2-04-2-775/6, od 19.12.2006.godine
24.06. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Kapetina Radmilo	O-I-246: Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od 14.06.1992. godine, MUP SJB Hadžići (za Kapetina Radmila) O-I-247 Krivična prijava od 17.12.1992. godine, broj: 17-8-KU-2384/94, MUP, SJB Hadžići, Okružnom vojnom tužilaštvu (protiv Kapetina Radmila) O-I-248 Spisak lica kod kojih je pronađeno naoružanje i vojna oprema prilikom razoružavanja stanovništva od 25.12.1992. godine, SJB Hadžići O-I-249 Optužni prijedlog , Vojno tužilaštvo Sarajevo od 16.04.(odnosno 08. mjesec-pogrešan datum unesen u zapisnik jer se na jednom pečatu vidi 08 mjesec a na istoj strani isti pečat je nečitko kopiran).1994. godine, (za Kapetina Radmila) O-I-250 Poziv Okružnom vojnom tužiocu od 31.05.1995. godine O-I-251 Naredba o privođenju optuženog od 01.05.1995. godine, Okružni vojni sud u Sarajevu za Kapetina Radmila O-I-252 ... O-I-253 Rješenje o amnestiji 03.06.1996. godine, Okružni vojni sud u Sarajevu za Kapetina Radmila
11.07. 2013.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Miroslav Glavaš i Andrija Golub	O-I-254: Zapisnik o saslušanju svjedoka Glavaš Miroslava od 20.12.2006. godine dat u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu O-I-255- Izjava Glavaš Miroslava broj 55/03 od 22.01.2003.godine u PS O-I-256 – Službena zabilješka od 28.06.1992. godine, zabilješku sačinio Šehić Huso, R BiH, MUP, SJB Hadžić i – Pazarić O-I-257 - Dio protokola bolesnika Ambulante Pazarić za period od 17.05.1992 – 29.07.1992. godine O-I-258 – Dio dnevnika događaja SJB Hadžići od 25.05.1992. – 10.08.1994. godine – SJB Pazarić (kopija sveske sa smeđim koricama) za dan 28.06.1992. godine O-I-259 – – Krivična prijava protiv Glavaš Miroslava od 01.12.1992. godine - Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od Glavaš Miroslava od 26.06.1992. god. - Optužni prijedlog protiv Glavaš Miroslava od 16.08.1994. godine - Rješenje prema okrivljenom Glavaš Miroslavu od 27.02.1996. godine -Akt MUP-a Kantona Sarajevo broj 04/3.5-04-8-2/3174 od 25.12.2001. god. (strana 1 i 4) O-I-260 – Spisak aktivnih radnika milicije koji su tokom mjeseca jula 1992. godine obavljali poslove u ovoj SK i kojima je isplaćena akontacija LD za ovaj mjesec, MUP, CSB – SM Hadžići -Spisak radnika milicije RSM Hadžići koji su tokom mjeseca augusta 1992. godine obavljali poslove u ovoj SM i kojima je isplaćena akontacija LD za ovaj mjesec. Broj: 01-5/01-94a/92, MUP, Srpska stanica milicije Hadžići -Spisak rezervnih radnika koji su tokom mjeseca augusta 1992. godine obavljali poslove u ovoj SM i kojima je isplaćena akontacija LD za ovaj mjesec. MUP SA, CSB – SM CJB Hadžići -Spisak za cigarete od 20.08.1995. godine, od 18.08.1995. godine, Komanda čl PS Hadžići O-I-261 - Izjava Golub Andrije od 12.07.1992. godine dana u prostorijama TO Tarčin - Krivična prijava protiv Golub Andrije od 25.12.1992. godine, br.: 17-8/02-KU-1777/94 -Krivična prijava protiv Golub Andrije od 25.12.1992. godine br.:17-8/02-KU-158/92 - Potvrda o privremeno oduzetim predmetima od Golub

			Andrije R BiH MUP SJB Hadžići - Optužni prijedlog protiv Golub Andrije, br.: 1328/94 - Rješenje o određivanju pritvora prema Golub Andriji od 04.08.1995. godine, broj: K-343/94-KV-208/95 - Naredba o raspisivanju potjernice protiv Golub Andrije od 04.08.1995.godine, broj: K-343794-KV-208795 - Presuda ... - Rješenje prema okrivljenom Golub Andriji od 27.06.1996. godine, broj: K-343/94 O-II-44 izvod iz upisnika bolesnika / protokol bolesnika O-II-45 službena zabilješka stanice javne bezbjednosti Hadžići O-II-46 Zapisnik o saslušanju svjedoka broj: 17-04/2-04-2-38/07 od 11.01.2007.godine
18.07. 2013.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Dragan Mutabdzija (direktno i unakrsno ispitivanje)	<u>Materijalni dokazi Tužilaštva</u> T-4 : Zapisnik o saslušanju svjedoka Dragana Mutabdzije dat u Tužilaštvu BiH broj KT-RZ-32/05 od 21.03.2012.godine <u>Materijalni dokazi odbrane</u> O-I-262 Izjava koju je svjedok dao 17.05.1992.godine O-I-263 Zapisnik o saslušanju svjedoka Dragana Mutabdzije od 12.11.1992.godine SNB O-I-364 Službena zabilješka CSB Sarajevo, SJB Hadžići datum nečitak O-I-265 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta (bez pečata, potpisa i datuma) O-I-266 Spisak lica koji se nalaze u pritvoru iz borbe O-I-267 Stanje u pritvoru 26.05.1992.godine O-I-268 Prva strana PVO Odjeljak (oko mts-a)- svjedok nije potvrdio potpise O-I-269 Dokument Skupštine srpskog naroda upućen načelniku Generalštaba OS SFRJ (bez potpisa, datuma i pečata)
19.07. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Pročitani iskazi preminulog svjedoka Vegara Dragan	<u>Materijalni dokazi Tužilaštva</u> T-5 Zapisnik o saslušanju svjedoka Vegara Draga, T-5 a Izvod iz MKU Za Vegara Dragan
19.08. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Pročitani iskazi preminulog svjedoka Andrić Mirka	<u>Materijalni dokazi Tužilaštva</u> T-6: Izvod iz MKU za Andrić Mirka T-7:Zapisnik o saslušanju svjedoka Andrić Mirka od 21.06.2006.godine
22.08. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Jovo Krstić	<u>Materijalni dokazi odbrane</u> O-I-270 ovlaštenje Predsjedništva BiH od 18.10.95. godine, broj 02-248-656/95. O-II-47 – zapisnik o ispitivanju Jove Krstića u Osnovnom Sudu Ilidža 10.11.95. godine
29.08. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Mrnjavac Luca i Petrović Pero	
05.09. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Pejak Niko i Ilijašević Jedinko	<u>Materijalni dokazi odbrane:</u> O-I-271 - Popis vojnih obveznika HVO O-I-272 – Izvod iz Arhiva Ministarstva odbrane
12.09. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Medić Zdenko i Kujundžić Mario	<u>Materijalni dokazi odbrane:</u> O-I-273 – Potvrda HVO Kiseljak, na ime Jedinko Ilijašević broj 1751-01/1-01/96-659-2 od 27.06.1996. godine.
26.09. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Ivo Bilić	
10.10.	Nastavak	Svjedoci Vlado Ilijašević	<u>Materijalni dokazi odbrane:</u>

2013.	glavnog pretresa	i Novica Šuvajlo	O-I-274 – Odluka o uspostavi hrvatske zajednice Herceg Bosna od 18.11.92. godine O-I-275 – Odluka o formiranju HVO, broj 2/92 od 08.04.92. godine O-I-276 – zapovjed Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, HVO od 10.04.92. godine O-I-277 – zapovjed Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, HVO Glavnog stožera, broj 01-331/92 od 08.05.1992. godine O-I-278 – Set dokumenata Ministarstva odbrane od 14.08.2012. godine, uvjerenje od 18.07.2003. godine, te popisi koji govore o načinu stradavanja svjedoka Ive Bilića u kojem je i potvrda o okolnostima stradavanja O-I-279 – Popis hrvatske republike Herceg Bosne, Ministarstvo odbrane, pripadnika koji se vode u Uredu za odbranu Kreševo O-I-280 – Spisak nestalih bojovnika treće bojne Kreševo u kojem se navodi ime svjedoka Ivo Bilić Konstatujem da Odbrana prvooptuženog u spis ulaže dokaze: O-I-274 – Odluka o uspostavi hrvatske zajednice Herceg Bosna od 18.11.92. godine O-I-275 – Odluka o formiranju HVO, broj 2/92 od 08.04.92. godine O-I-276 – zapovjed Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, HVO od 10.04.92. godine O-I-277 – zapovjed Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, HVO Glavnog stožera, broj 01-331/92 od 08.05.1992. godine O-I-278 – Set dokumenata Ministarstva odbrane od 14.08.2012. godine, uvjerenje od 18.07.2003. godine, te popisi koji govore o načinu stradavanja svjedoka Ive Bilića u kojem je i potvrda o okolnostima stradavanja O-I-279 – Popis hrvatske republike Herceg Bosne, Ministarstvo odbrane, pripadnika koji se vode u Uredu za odbranu Kreševo O-I-280 – Spisak nestalih bojovnika treće bojne Kreševo u kojem se navodi ime svjedoka Ivo Bilić O-I-281 – Obradeni spisak iz Ureda za odbranu Kiseljak iz marta 1993 godine O-I-282 – Spiskovi radnika srpske SM Hadžići, MUP Rs, broj 01-5/01-222/92 od 25.09.92. godine O-I-283 – Spisak aktivnih radnika milicije, CSB, SM Hadžići za mjesec maj 1992. O-I-284 – Krivični spis protiv svjedoka Novice Šuvajla (krivična prijava od 30.09.92. godine, zahtjev za sporovođenje istrage od 12.04.94. godine, rješenje o sporovođenju istrage od 08.10.94. godine, naredba za izdavanje potjernice od 08.10.94. godine, spisak lica nosilaca djelatnosti oko naoružavanja stanovništva pd 25.12.92. godine, službeni izvještaj SJB Hadžići od 25.07.92. godine...) O-I-285 – Službena zabilješka, Službe nacionalne bezbjednosti, ratno odjeljenje Ilidža, broj 793/93 od 31.05.93. godine O-I-286 - potvrda o privremenom oduzimanju predmeta SJB Hadžići, na ime Novice Šuvajlo O-I-287 – Dokument MUP Rs od 21.07.1995. godine upućen Državnom Komitetu za saradnju sa UN i Međunarodnim i humanitarnim organizacijama O-II-48 Potvrda Opštinskog štaba TO Hadžići o oduzetom vozilu Šuvajlo Novice od 12.05.92. godine
17.10. 2013.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Andrić Srpko i Mahir Azem	Matrijalni dokazi odbrane prvooptuženog O-I-288 Izjava svjedoka ANDrić Srpka, Tarčin, 22.06.1992.godine, O-I-289 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Andrić Srpka, O-I-290 Spisak lica koja su puštena 05.06.92.godine

			O-I-291 Krivična prijava od broj : 17-8/02-KU-1772/94 od 01.12.92.godine
31.10. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Muradif Nuhanović i Samir Keško	
07.11. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Muradif Nuhanović, Ibrahim Hasić, Uzejir Bajrić Mehmed Sušić i <u>NAPOMENA:</u> Tužilaštvo na ročištu odustalo od svjedoka Ibrahima Hasića, nakon što mu je pozlilo prilikom direktnog ispitivanja.	
14.11. 2013.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Tužilaštva Omer Mujan, Avdo Mujan, Mujo Smajević	Matrijalni dokazi odbrane prvooptuženog O-I-292 Naređenje komadanta Rejonskog štaba TO Pazarić, Opština Hadžići, str.pov. broj 03-04/92 od 12.04.1992. godine O-I-293 Naređenje komadanta Regionalnog štaba TO Sarajevo str.pov broj 03/90-1 od 13.05.1992. godine O-I-294 Zapisnik o preuzimanju objekta Silos, Armija RbiH, komanda 14.d.KoV, strogo pov. Broj 01-64-04/95 od 27.04.1995. O-I-295 Naredba opštinskog štaba TO Hadžići o formiranju vojne policije i komandnog kadra na području opštine Hadžići, pov.broj 01/1-48/92 od 23.06.1992.godine O-I-296 Rješenje o imenovanju komandnog kadra u vojnoj policiji opštine Hadžići, Opštinski štab TO, pov.broj 01/1-48/92 od 25.06.1992.godine O-I-297 Spisak pripadnika Vojne policije, Opština Hadžići, Pazarić, od 22.07.1992.godine O-I-298 Izvještaj 1 i 2 odjeljenja Vojne policije opštine Hadžići od 11.07.1992.godine O-I-299 Izvještaj 1 i 2 odjeljenja Vojne policije opštine Hadžići od 14.07.1992. godine O-I-300 Naredba komadanta opštinskog štaba TO Hadžići, broj 01-252/92 od 18.07.1992.godine O-I-301 Prijedlog za vod vojne policije oružanih snaga R BiH, deveta brdska brigada, vojna policija, evid.br.908/92 od 15.12.1992.godine O-I-302: Naređenje komadanta opštinskog štaba odbrane Hadžići, broj 01-632-08/92 od 12.08.1992.godine O-I-303: Izvještaji odjeljenja vojne policije Tarčina za dane 01.07.92., 05.07.92, 09.07.92. i 14.07.92.godine Materijalni dokazi odbrane drugooptuženog: O-II-49: Službena zabilješka vojne policije, odjeljenje Tarčin od 29.06.1992. godine O-II-50 Izvještaj o aktivnostima vojne policije na dan 05.06.92.godine – kopija neovjerena i nepotpisana
21.11. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedoci Sulejman Golubić, Sidret Horman, Vahidin Mehmedić	
28.11. 2013.	Nastavak glavnog	Muhamed Merđanović	Matrijalni dokazi odbrane prvooptuženog O-I-304 Pravilo za rad službe vojne bezbjednosti Oružanih

	pretresa		snaga R BiH, Predsjedništvo R BiH, primljeno 11.09.1992. godine, broj 02 011-714 O-I-305 Pravilo za rad vojne policije Oružanih snaga R BiH, Ministarstvo odbrane, Armija BiH, pov br 02/14-12-53 od 01.09.1992. godine Materijalni dokazi odbrane drugooptuženog: O-II-51 Naredba Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-1082-09/92 od 22.09.92. godine
12.12. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Muhamed Merđanović i Esad Muhibić	Uložen materijalni dokaz Tužilaštva: T-8 Zapisnik Tužilaštva o saslušanju svjedoka Muhameda Merđanovića od 08.06.2011. godine T-9 Zapisnik o saslušanju svjedoka Esada Muhibića u Tužilaštvu broj KT-TZ-32/05 od 29.03.2011. godine Uvedeni materijalni dokazi odbrane: O-I-306 Dokument – obavještenje Armije komande 9. brdske brigade upućen komandi 1. korpusa broj 16.01-964/94 od 23.03.1994. godine O-I-307 Dokument – obilježavanje dana AR BiH, komande 9. brdske brigade upućen komandi 1. korpusa broj 04/09-16.01-25/998-1 od 16.04.94. godine O-I-308 Dokument – izvještaj o stanju bezbjednosti 1. Korpusa komande 9 brdske brigade upućen Komandi OG-1, broj 04/09-1601-83/1113-34 od 05.08.94. godine O-I-309 – Dokument – obavještenje komande 9. Brdske brigade o RZ Perišić Draganu, broj 04/09-16.01-150/94 od 07.11.94. godine O-I-310 – Dokument – informacija komande 9. Brdske brigade upućeno komandi 1. Korpusa, broj 04/09-16.01-134/1300-1 od 06.10.94. godine O -I-311 – Dokument – izvještaj o stanju bezbjednosti 1. Korpusa 9. Brdske brigade upućen komadni OG-1 broj: 04/09-1601-83/1113-1 od 14.06.94. O-I-312 video zapis sa transkriptom relevantnog dijela koji smo pokazali svjedoku, minutaža 01:11:50 do 01:17:00 O-VI-35 Zapisnik o uviđaju na licu mjesta, od 12.02.1994. godine
26.12. 2013.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Ibrica Mujo	Uvedeni materijalni dokazi O-I-313 Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići od 18.06.1992. godine; Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići od 22.06.1992. godine; Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići od 28.06.1992. godine; Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići od 18.07.1992. godine; O-I-314 Depesa broj 19-2/03-443/95 od 21.04.1995. SJB Hadžići; Službena zabilješka PS Pazarić broj 19-2/03-1-301/95 od 20.04.1995. godine; Zapisnik o izvršenoj primopredaji oduzetih predmeta i stvari, broj 19-2/03-1-390/94 od 20.04.1995. godine O-I-315 Spisak srpskog stanovništva Pazarića broj 07/2-82-0128 od 04.05.1993. godine O-I-316 Informacija o realizaciji akcije "Padboran" CSB Sarajevo, PU II, SJB Hadžići, broj 17-2/03-211/93 od 22.12.1993. godine i Informacija o poslovima vezanim za akciju "Padboran" CSB Sarajevo, PU II, SJB Hadžići, broj 17-2/03-211/93 od 22.12.1993. godine O-I-317 Rješenje MUP Sarajevo broj UP-I-01/1-3-49-119/12-1 od 28.03.2012. godine; Zapisnik o izvršenom uviđu i fotokopiranju dokumentacije iz perioda 1992-1996 godine MUP IV PU, PS Hadžići, broj 02/4-4-2-49-1210/12 od 23.07.2012. godine; obavještenje MUP KS broj UP-I-01/1-3-

			49-119/12 od 16.08.2012. godine sa popisom dokumenata O-I-318 Odluka Skupštine Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, broj 02-023-89/92 od 14.05.1992. godine O-I-319 Zapisnik MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 17-8/01-167/92 od 06.11.1992. godine O-I-320 Dopis MUP CSB Sarajevo, PU II SJB Hadžići broj 17-2/03-196/94 od 20.03.1994. godine upućen Okružnom vojnom Tužilaštvu Sarajevo; Dopis MUP CSB Sarajevo, PU II SJB Hadžići broj 17-2/03-191/94 od 20.03.1994. godine upućen Višem javnom Tužilaštvu Sarajevo; Dopis MUP CSB Sarajevo, PU II SJB Hadžići broj 17-2/03-192/94 od 20.03.1994. godine upućen Osnovnom Javnom Tužilaštvu Sarajevo. O-I-321 Depeša SJB Hadžići broj 19-2/03-7-40/95 od 10.01.1995.godine; Depeša SJB Hadžići broj 19-2/03-7-37/95 od 10.01.1995. godine; Depeša SJB Hadžići 19-2/03-7-46/95 od 11.01.1995. godine; Depeša SJB Hadžići 19-2/03-7-160/95 od 24.05.1995. godine; Depeša SJB Hadžići 19-2/03-7-161/95 od 24.02.1993. godine; Depeša SJB Hadžići 19-2/03-7-181/95 od 04.03.1995. godine; Depeša SJB Hadžići 19-2/03-7-262/95 od 07.04.1995. godine O-I-322 Depeša SJB Hadžići broj 19-2/03-370/94 od 16.05.1994. godine; Depeša SJB Hadžići broj 19/16-4-175/96 od 10.06.1996. godine O-I-323 Depeša Policijske uprave II broj 17-2-457 broj 09.04.1994. godine; Dopis Udruženja građana Jugoistočne Bosne Sarajevo Opštinski odbor – Hadžići, broj 05-73/94 od 09.04.1994. godine O-II-52 Rješenje Skupštine Općine Hadžići, Ratno predsjedništvo broj 01/2-023-634/92 od 07.10.1993. godine, na ime Ibrica Mujo O-II-53 Rješenje MUP CJB Sarajevo broj 17-120.1-2957 od 20.10.93. godine, na ime Ibrica Mujo i Rješenje MUP Sarajevo broj 09/4-120-4/946 od 27.09.93. na ime Ibrica Mujo O-II-54 Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, Policijska uprava II, SJB Hadžići, broj 17-2/03-64/93 od 31.10.1993. godine sa spiskovima građana O-II-55 Izvještaj o izvršenom pretresu i oduzimanju stvari od 08.08.1992. godine, podnosilac izvještaja: Ibrica Mujo O-II-56 Službena zabilješka MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići, od 17.08.1992. I Službena zabilješka broj 17-8/02-77,78,79,80/92 od 18.08.1992. godine
16.01. 2014.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Zlatko Petrović i	Uvedeni materijalni dokazi O-I-324 Odluka Ministarstva narodne odbrane BiH o formiranju Komisije za pregovore i razmjenu ratnih zarobljenika i lica lišenih slobode broj 02/106-2 od 07.04.1992. godine O-I-325 Odluka o obrazovanju državne komisije o razmjeni ratnih zarobljenika, Službeni list Armije R BiH od 05.12.1992. godine O-I-326 Naredba R BiH Komanda 1. Korpusa, str.pov.br: 10/55-10 od 05.05.1993. godine O-I-327 Podaci o poginulim, zarobljenim i nestalim pripadnicima Armije R BiH, Komanda 1. Korpusa str.pov.br. 05/7-190 od 28.03.1993. godine O-I-328 Naredba Komanda 1. Korpusa, str.pov.br. 05/7-415 od 18.09.1993. godine O-I-329 Naredba R BiH, Opštinski stab odbrane Hadžići, broj 01-836-08/92 od 30.08.1992. godine; Naredba R BiH Opštinski stab odbrane Hadžići, broj 01-693-08/92 od 17.08.1992. godine; Dopis privremeni zatvor Tarčin od 12.07.1992. godine upućen Opštinskom štabu TO Hadžići; Naređenje Opštinski stab TO Hadžići broj 01-272-07/92 od 19.07.1992. godine; Naređenje Opštinskog štaba odbrane

		Hadžići, broj 01-334-07/92 od 23.07.1992. godine; Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-341-07/92 od 24.07.1992. godine; Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-340-07/92 od 24.07.1992. godine; Naredbu Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-365-07/92 od 26.07.1992. godine; Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-603-08/92 od 10.08.1992. godine; Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj 01-632-08/92 od 12.08.1992. godine; Dnevni izvještaj o radu zatvora, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, broj S1/92 od 28.08.1992. godine; Dnevni izvještaj o radu zatvora, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, broj S1/92 od 02.09.1992. godine; Zahtjev za obezbjeđenje materijala Skupštine Opštine Hadžići, Opštinski stab TO broj 01/68-07/92 od 03.07.1992. godine; O-I-330 Objašnjenje u vezi razmjene Vuković Dragana, Štab vrhovne komande OS Uprava bezbjednosti, broj 03/20-216 od 02.09.1993. godine; Objašnjenje po aktu 03/20-212 Centar veze SVK – odjeljenje za Kripto zaštitu; Objašnjenje ŠVK OS Uprava bezbjednosti broj 03-20/212 od 27.08.1993. god upućeno načelniku službe vojne bezbjednosti 9.bb; Objašnjenje ŠVK OS Uprava bezbjednosti broj 03-20/212 od 27.08.1993. god upućeno IKM 1. Korpusa; Službena zabilješka Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika I tijela poginulih pripadnika Armije R BiH 1 korpusa, pov.br. 10/55-199-2 od 24.08.1993. godine; Dopis – dostava traženih podataka Oružane snage R BiH, komanda 9 bb, broj: CV-075-08/93 od 22.08.1993. godine; Dopis Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa - dostava podataka o imenima zarobljenih agresorskih, str.pov.br. 10/55-199 od 18.08.1993. godine; Obavještenje Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika str.pov.br. 10/55-156 od 26.07.1993. godine zarobljenim i poginulim pripadnicima – traži se; Dostava podataka o imenima zarobljenih agresorskih vojnika – traži se, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika I evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, pov.br 10/55-199-1 od 20.08.1993. godine; Dopis Komande 1. Korpusa pov.br. 10/55-183 od 10.08.1993. godine - izvlačenje tijela poginulih radi razmjene - traži se; Dopis Komande 1. Korpusa pravni sektor, pov br. 10/55-184 od 11.08.1993. godine – razmjena tijela poginulih pripadnika; Urgencija za postupanje u vezi razmjene tijela poginulih pripadnika Komanda 1. Korpusa, pravni sektor, pov.br. 10/55-188 od 13.08.1993. godine; Ponovna urgencija za postupanje u vezi razmjene tijela poginulih pripadnika, Komanda 1. Korpusa, pravni sektor, pov.br. 10/55-195 od 17.08.1993. godine; Dopis Državne komisije za razmjenu ratnih zarobljenika broj 0-153-1082/93 od 21.08.1993. godine; O-I-331 Dostava saznanja, OS R BiH, IKM 1. Korpusa – Igman, Služba vojne bezbjednosti, str.pov.br. 010/763 od 10.09.1993. godine O-I-332 Dopis Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, pov br. 1 55-270 od 26.09.1993. godine, evakuacija i transport poginulih agresorskih vojnika iz rupe – traži se; O-I-333 Odgovor na zahtjev Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, str pov.br. 10/30-214-3 od 03.08.1994. godine O-I-334 Dopis Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, str. pov. Br. 10/30-237 od 08.08.1994. godine, Zajednički akt Državne i Komisije za razmjenu 1. Korpusa; O-I-335 Dopis Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, str. pov. Br. 10/30-237-1 od 09.08.1994. godine, Zajednički akt Državne i Komisije za razmjenu 1. Korpusa; Dopis Državne komisije za razmjenu ratnih zarobljenika broj 05-1013/94 od 08.08.1994. godine; O-I-336 Dopis Državne komisije za razmjenu ratnih

			zarobljenika broj 05-1030/94 od 11.08.1994. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, str.pov.br. 10/30-237-2 od 11.08.1994. godine O-I-337 Dopis Državne komisije za razmjenu ratnih zarobljenika broj 05-1036/94 od 12.08.1994. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa, str.pov.br. 10/30-237-3 od 12.08.1994. godine O-I-338 Najava misije MKCK Komanda 1. Korpusa, broj 10/30-38 od 10.03.1994. godine O-I-339 Naređenje komande 1. Korpusa str.pov.br. 05/7-186 od 27.03.1993. godine upućeno komandi OG Igman O-I-340 Dopis od 23.09.1993. broj 93/026 upućen general Rasimu Deliću, komadantu GŠVK Armije R BiH O-I-341 dopis Komande 1 korpusa broj 10/30-72 od 12.04.1994. godine – najava misije MKCK O-I-342 Odobrenje Komande 1. korpusa broj 10/30-334 od 25.10.1994. godine O-I-343 Odobrenje Komande 1. korpusa broj 10/30-334-1 od 25.10.1994. godine
23.01. 2014.g odine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Karavelić	Vahid Uvedeni materijalni dokazi <u>Dokazi odbrane prvoptuženog</u> O-I-344 Naredba glavnog štaba oružanih snaga pov br 02/589-36 od 01.09.1992. godine O-I-345 Naredba Predsjedništva R BiH, PR broj 01-011- od 23.juna 1992 godine O-I-346 Naredba ŠVK oružanih snaga, str.pov.broj 02/1010-202 od 29.09.1992. godine O-I-347 Naredba ŠVK oružanih snaga, str.pov.broj 02/1091-210 od 05.11.1992. godine upućena komandi 1. Korpusa O-I-348 Naredba komande 1. korpusa o formiranju OG Igman upućena komadni 9 bb, str.pov.br. 03/151-1 od 15.01.1993. godine O-I-349 Naredba komande 1. Korpusa upućena komadantu OG Igman, str.pov.br. 01/157-1 od 19.01.1993. godine O-I-350 Odluka Predsjedništva R BiH o izmjeni i dopuni sheme organizacije Štaba vrhovne komande Oružanih snaga R BiH i o postavljanju starješina na dužnosti, PR broj 02-011-306/93 od 08. juna 1993. godine; Naredba glavnog štaba oružanih snaga o formiranju 6. Korpusa, str.pov.broj 14/75-51 od 09.06.1993. godine; Odluka glavnog štaba oružanih snaga o formiranju 6. Korpusa AR BiH i zonama odgovornosti 1., 3., 4. i 6. Korpusa, str.pov.broj 14/76-7 od 09.06.1993. godine O-I-351 Naredba Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 05/7-488 od 14.11.1993. godine O-I-352 Naredba Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 05/7-470 od 20.11.1993. godine O-I-353 Podaci o poginulim, zarobljenim i nestalim pripadnicima Armije R BiH, Komanda 1. Korpusa, str.pov.br. 05/7-190 od 28.03.1993. godine O-I-354 Naredba Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 05/7-415 od 18.09.1993. godine O-I-355 Naredba o ustupanju prostorija objekta Silos u Tarčinu, Armija R BiH, Komanda 1. Korpusa, broj 04/2103-1 od 15.01.1994. godine O-I-356 Naredba o izmještanju zatvora, Armija R BiH, Komanda 1. Korpusa, str.pov.br. 05/4-230 od 22.02.1994. godine O-I-357 Informacija o aktuelno bezbjednosnom stanju na teritoriji R BiH za period 24 sata dana 26.06.1992. g., Štab TO, pov.broj 02/401-65 od 26.06.1992. godine O-I-358 Akt Komande 1. Korpusa – odgovor na upit: zatvor Silos u Tarčinu, nadležnost i obezbjeđenje, upućen Generalštabu AR BiH, broj 04/8630-1 od 05.07.1995. godine; Stav u vezi zatvora Silos u Tarčinu, Generalštab Armije, broj

			1/825-821 od 04.07.1995. godine; Informacija o zatvoru Silos, Generalštab Armije, broj 7-2/25-64 od 06.06.1995. godine; Akt Komande 1.korpusa o trenutnom stanju u zatvoru Silos, broj 04/8169-1 od 03.06.1995. godine <u>Dokazi odbrane drugoptuženog</u> O-II-57 Naredba komande 1. Korpusa str.pov.br. 05/7-443 od 16.10.1993. godine, upućena IKM 1 korpusa – Igman O-II-58 Naredba AR R BiH, Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 05/4-362 od 23.04.1994. godine O-II-59 Akt AR R BiH, Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 01/1-418 od 01.07.1994. godine sa prilogom: Naređenje Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 01/1-418 od 28.06.1994. O-II-60 Akt AR R BiH Komande 1. Korpusa, str.pov.br. 01/1-734 od 31.12.1994. upućen Komandi 9.bbr O-II-61 Informacija - stanje i neki problem vojne organizacije u zoni odgovornosti OG Igman broj 04/393-1 od 20.02.1993., 1. Korpus Sarajevo, Sektor bezbjednosti
06.02. 2014. godine	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Rifet Čardaković	Uvedeni materijalni dokazi <u>Dokazi odbrane prvoptuženog</u> O-I-359 Zapisnik o saslušanju svjedoka Božović Vlade I dr. sastavljen dana 02.06.1995. godine kod istražnog sudije Okružnog vojnog suda u Sarajevu O-I-360 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Varagić Sreten; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Andrić Đoke; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Šuvajlo Goran; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Lalušić Vukašin; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Lojanica Nenad; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Krstić Lazar; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Krstić Jovo; Potvrda o privremeno oduzetim predmetima SJB Hadžići, na ime Aleksić Nenad. O-I-361 Izjava Lalušić Jove, data u prostorijama TO TARČIN, od 09.07.1992. godine; Izjava Lalušić Vukašin, data u prostorijama TO TARČIN, od 08.06.1992. godine; Izjava Lojanica Drage, data u prostorijama TO Pazarić, od 02.07.1992. godine; Izjava Lojanica Dušana, data u prostorijama TO Pazarić, od 24.06.1992. godine; Izjava Lojanica Milenka, data u prostorijama TO Pazarić, od 24.06.1992. godine; Izjava Lojanica Petra, data u prostorijama TO Pazarić, od 02.07.1992. godine; Izjava Mandić Steve, data u prostorijama TO Pazarić, od 21.06.1992. godine; Izjava Mirković Čedomira, data u prostorijama TO Pazarić, od 01.07.1992. godine; Izjava Mršić Save, data u prostorijama TO Pazarić, od 18.06.1992. godine. O-I-362 Službena zabilješka SJB Hadžići od 29.05.1992. godine; Službena zabilješka SJB Hadžići od 30.05.1992. godine; Službena zabilješka SJB Hadžići od 31.05.1992. godine; Službena zabilješka SJB Hadžići od 08.06.1992. godine; Službena zabilješka SJB Hadžići od 10.06.1992. godine; Službena zabilješka SJB Hadžići od 21.11.1992. godine. <u>Dokazi odbrane drugoptuženog</u> O-II-62 Zapisnik sa sastanka Odjeljenja za suzbijanje kriminaliteta SJB Hadžići, održanog dana 04.07.1992. godine O-II-63 Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, od 23.10.1992.;

			Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-____/92 od 03.11.1992.; Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-____/92 od 04.11.92.; Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-135/92 od 03.05.93.; Zapisnik o uviđaju SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-KU-____/92 od 27.04.93.; Službena zabilješka SJB Hadžići od 21.11.1992.; Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-____/92 od 03.11.92. na ime Crnogorac Ljiljana; Službena zabilješka SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje I sprječavanje kriminaliteta, broj 17/8-02-____/92 od 04.11.92. na ime Crnogorac Nedeljko.
27.02. 2014.	Statusna konferencija		
06.03. 2014.	Statusna konferencija		Prezentiranje tabele pred novim članom vijeća.
13.03. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Munir Alibabić	Dokazi odbrane prvooptuženog: O-I-363 Zakon o unutrašnjim poslovima prečišćeni tekst, broj 745 od 06.juna 1990 godine O-I-364 Uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima, PR broj 1283/92 od 13.08.1992. godine, objavljena u Sl. Listu R BiH 18.8.1992. godine O-I-365 Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove Socijalističke R BiH od 29.01.1990. godine O-I-366 Zahtjev za prikupljanje potrebnih ovlaštenja Kantonalnog tužilaštva Sarajevo broj KTA 460/01 od 04.12.2001. godine; Akt MUP KS broj 03/1.3-04-01-9499/01 od 28.01.2002. godine; Odgovor Agencije za istraživanje i dokumentaciju broj K-03-5-634 od 31.01.2002. godine O-I-367 Dopis MUP, SJB Hadžići broj 17-8/01-29-240/93 od 18.02.1993. godine O-I-368 Depeša CSB Sarajevo broj 19/03-557/94 od 02.07.1994. godine upućena korpusu Ar BiH – sektor bezbjednosti - načelniku O-I-369 Naredba o primjeni pravila Međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama R BiH, PR broj 1291/92 od 23.08.1992. godine i prilog: ista naredba objavljena u Sl.listu dana 05.09.1992. godine O-I-370 Uredba sa zakonskom snagom o ratifikaciji međunaordnih konvencija iz oblasti ratnog prava i pravosuđa, PR broj 1290/92 od 23.08.1992. godine, objavljena u Sl. Listu Armije R BiH dana 15.11.1992. godine O-I-371 Uputstvo o primjeni pravila međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama R BiH, M broj: 22/67-1/92 od 05.11.1992. godine, objavljeno u Sl.listu Armije R BiH dana 05.12.1992. godine Dokazi odbrane drugooptuženog: O-II-64 Izvješće o radu SJB Hadžići za period 25.05.-30.10.1992. godine, od 03.11.1992. godine O-II-65 Depeša SJB Hadžići, od 18.03.1993. godine O-II-66 Depeša SJB Hadžići, broj 17-8/01-10/93 od 10.03.1993. godine upućena načelniku CSB O-II-67 izvještaj o radu SJB Hadžići za period 01.01.-30.04.1993. godine, broj 17-08/1-26/93 od 08.05.1993. godine

27.03.2014.	Nastavak gl. pretresa	Svjedok Bogdan Mrkaja	Dokazi odbrane prvooptuženog O-I-372 Izjavu Bogdan Mrkaja, datu u Tarčinu 09.07.1992. godine O-I-373 "Protivoklopna Četa Spisak boraca za čizme vojničke" i "Protivoklopna četa spisak boraca za cigarete za maj 1995. Godine" (kopije)
02.04.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Aziz Fišo	Dokazi odbrane prvooptuženog O-I-373 "Protivoklopna Četa Spisak boraca za čizme vojničke" i "Protivoklopna četa spisak boraca za cigarete za maj 1995. Godine" (Ovjerene kopije)
24.04.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Aziz Fišo	
08.05.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Čaušević Ešref	
15.05.2014.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Mašović Amor Pročitani zapisnik O ispitivanju svjedoka Tužilaštva koji je preminuo <u>Vukašin Varagića</u>	Dokazi odbrane prvooptuženog: 1. O1- 374 Odluka kriznog štaba od 11.05.1992 godine 2. O1- 375 Odluka Ratnog predsjedništva od 25.11.1992. godine, Odluka Ratnog predsjedništva od 18.11.1992. godine, Odluka Ratnog predsjedništva od 22.11.1992. godine, Odluka Ratnog predsjedništva od 20.11.1992. godine, (sve odluke potpisao Fišo Aziz) 3. O1 - 376 Odluka ratnog predsjedništva o imenovanju člana 16.05.1993. godine 4. O1- 377 Dopis Ratnog predsjedništva od 01.07.1992. godine 5. O1- 378 Odluka Ratnog predsjedništva od 22.11.1992. godine 6. O1- 379 Odluka Ratnog predsjedništva od 03.12.1992. godine 7. O1- 380 Odluka Ratnog predsjedništva od 23.10.1993. godine. 8. O1- 381 Fondacija za zaštitu historijskih činjenica Pravednost, potvrda od 26.03.2014. godine. CD Tufo Refo. 9. O1- 382 Izjava Vukašin Varagića od 15.07.1992. godine u prostorijama TO Hadžići. 10. O1- 383 Zapisnik o ispitivanju Vukašin Varagića od 16.11.1992. godine, u SSJB Hadžići 11. O1 - 384 Optužni prijedlog od 06.1994. godine, krivična prijava od 01.12.1992. godine, Krivični spissa, potvrda o privremeno oduzetim predmetima od 15.07.1992. godine, rješenje Okružnog vojnog Suda, naredba Okružnog vojnog suda od 08.08.1995. godine, ..., Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu od 19.04.1996. godine. Dokazi odbrane drugooptuženog;

			12. O2 - 68 Odluka predsjedništva BiH od 08.05.1992. godine 13. O2 - 69 Odluka Kriznog Štaba skupštine od 11.05.1992. godine. 14. O2 - 70 Odluka ratnog predsjedništva od 14.05.1992. godine. 15. O2 - 71 Odluka ratnog predsjedništva 05.11.1992. godine 16. O2 - 72 Saglasnost za razmjenu Ratnog predsjedništva od 05.11.1992. godine. 17. O2 - 73 Odluka ratnog predsjedništva od 16.10.1992. godine 18. O2 - 74 Naređenje 9. Brdske brigade 07.02.1993. godine 19. O2 - 75 Zahtjev komande 9. Brdske brigade od 21.07.1993. godine, potpisao dr. Čaušević Dokazi Tužilaštva: 20. T-10 Izvod iz matične knjige umrlih za Varagić Vukašina od 16.03.2012. godine 21. T-11 Zapisnik o saslušanju svjedoka Vukašin Varagića od 23.01.2007. godine.
22.05.2014.	Nastavak gl. Pretresa	<u>Svjedok Šuvajlo Đorđe</u> – video link	
05.06.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Mašović Amor - UNAKRSNO	O1-385 – Izjava Šuvajlo Đorđa od 13.06.1992. godine. O1 – 386 – Zapisnik o ispitavanju Šuvajlo Đorđa Okružni vojni sud Sarajevo, od 07.10.1994. godine. O1 – 387 – Iskaz Šuvajlo Đorđa dat pred istražiteljima ICTY 16.05.1998. godine, na engleskom i prijevodu od strane sudskog prevoditelja. O1 – 388 – Izvod iz glasa srpske od 17.02.2012. godine u kojem se izvještava o izjavi Šuvajla Đorđa O1- 389 – Video CD snimak na kojem se vidi Šuvajlo Đorđe O1 – 390 – Izvod iz službenog lista RBiH o imenovanju 05.09.1992. godine O1- 391 – Izvod iz službenog lista RBiH od 23.07.1992. godine O1- 392 – CD sa video snimkom razmjene na Kobiljači od 08.09.1992. godine. O2-76- Službena zabilješka SJB Hadžići od 03.06.1992. godine (i dokaz tužilaštva DT-247) O2-77 – Krivična prijava protiv Šuvajlo Đorđa od 01.12.1992. godine. O6 – 36 – Izvještaj komisije za snimanje stanja ratnih zarobljenika od 30.10.1993. godine.
19.06.2014.	Nastavak gl. pretresa	Svjedok Kapetina Predrag	
26.06.2014.	Nastavak gl. pretresa	<u>Svjedok Šuvailo Mladen</u> Video link	
03.07.2014.	Nastavak gl. pretresa	<u>Svjedok Osmanbegović Esad</u>	
10.07.2014.	Nastavak gl. pretresa	<u>čitani iskazi svjedoka Petrić Slobodana</u> I	- Izvod iz MKU za Petrić Slobodana, brcj 02/4-202-1-90/12 od 16.03.2012. godine, uložen u spis kao dokaz Tužilaštva T-12 - Zapisnik o saslušanju svjedoka Petrić Slobodana, Državna agencija za istrage i zaštitu, brcj: 17-04/2-04-2-110/07 od

		<u>Svjedoka Iblizović Mirze</u>	18.01.2007. godine, uložen u spis kao dokaz Tužilaštva T-13 - Izvod iz MKU za Iblizović Mirzu brcj: 08/14-5-42054/14 od 28.02.2014. godine, uložen u spis kao dokaz Tužilaštva T-14 - Zapisnik o saslušarju svjedoka Iblizović Mirze, Tužilaštvo BiH brcj: KT-RZ-32/05 od 04.03.2011. godine, uložen u spis kao dokaz Tužilaštva T-15
17.07. 2014.	Nastavak gl. pretresa	<u>Svjedok Veseljak Mladen</u>	
18.07. 2014	Nastavak gl. pretresa		01-393 - Izjava Kapetina Predraga, Pazarić, 01-394 - Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Kapetina Predraga, Okružni vojni sud u Sarajevu broj: K1 1534/94 01-395 - Krivična prijava Okružnom vojnom tužilaštvu Sarajevo, SJB Hadžići, broj: 17-8/25-KU-2009/94 od 15.12.1992. godine, uložen u spis kao dokaz 01-396 - Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Šuvajlo Mladena, Okružni vojni sud u Sarajevu broj: 1535/94 01-397 - Optužni prijedlog, Okružno vojno tužilaštvo Sarajevo protiv Šuvajlo Mladena broj: 1238/94 od 27.05.1994. godine zajedno sa Krivičnom prijavom protiv Šuvajlo Mladena, SJB Hadžići broj: 122/92 od 16.07.1992. godine i Izjava Šuvajlo Mladena, Tarčin 16.07.1992. godine i Potvrda o privremeno oduzetim predmetima. SJB Hadžići, 01-399 - Izjava Petrić Slobodana, Tarčin, 19.07.1992. godine, uložen u spis kao dokaz O1-397 Odluka o razrješnje u izboru sudija okružnog vojnog suda u Zenici, Službeni list Armije BiH od 26.12.1992. godine, 01-400 - Uredba sa zakonskom snagom o okružnim sudovima, Službeni list Armije BiH od 26.12.1992. godine, uložen u spis kao dokaz 01-401 - Krivični spis broj IK-135/93 od 01.04.1993. godine zajedno sa prilogima, 02-78 - Službena zabilješka, SJB Hadžići broj: 17-8/01-6/92, 02-79 - ... 02-80 - Rješenje o određivanju pritvora, Okružni vojni sud u Zenici IK-1/93-IT od 01.04.1993. godine, 02-81 - Zapisnik o glavnom pretresu, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-1/93-IT od 01.04.1993. godine, uložen u spis kao dokaz 02-82 - Rješenje o određivanju pritvora, Okružni vojni sud u Zenici IK-3/93-IT od 02.04.1993. godine, 02-83 - ..., uložen u spis kao dokaz 02-84 - Rješenje o razdvajanju krivičnog postupka, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-3/93-IP od 02.04.1993. godine, 02-85 - Zapisnik o glavnom pretresu, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-3/93-IT od 02.04.1993. godine, 02-86 Nalog za izvršenje kazne Krstić Predraga, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-136/93 od 22.04.1994. godine, 02-87 Nalog za izvršenje kazne Krstić Miladin, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-136/93 od 22.04.1994. godine, 02-88 Zapisnik o glavnom javnom pretresu, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-5/93-IT od 03.04.1993. godine, 02-89 Nalog za izvršenje kazne Golub Radenko, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-136/93 od 25.01.1994. godine, 02-90 Nalog za izvršenje kazne Vitor Ostoja, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-136/93 od 25.01.1994. godine, 02-91 Nalog za izvršenje kazne Krstić Dragan, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-136/93 od 25.01.1994. godine, 02-92 Zapisnik o glavnom pretresu, Okružni vojni sud u Zenici broj: IK-2/93-IT od 01.04.1993. godine, 02-93 Rješenje o određivanju pritvora, Okružni vojni sud u zenici broj: IK-2/93-IT od 01.04.1993. godine, 02-94 Rješenje o određivanju pritvora, Okružni vojni sud u zenici broj: IK-4/93-IT od 02.04.1993. godine, 02-95 Zapisnik o glavnom javnom pretresu, Okružni vojni sud

			u Zenici broj: IK-4/93-IT od 02.04.1993. godine, O2-96 Izvod iz pisma Vrhovnoj vojnoj komandi, Okružno vojno Tužilaštvo Zenica, Okružni vojni sud Zenica, Igman 31.01.1993. godine,
18.08.2014. g	Nastavak gl. Pretresa	Pročitani iskazi svjedoka Tužilaštva Vuković Dragana	T - 16 Izvod iz matične knjige umrlih Vuković Dragana od 03.11.2011. g. T - 17 Zapisnik o saslušanju svjedoka Vuković Dragana od 13.02.2007. gsa aktom Tužilaštva od 08.07.2014. g. O6 - 37 Zapisnik o saslušanju svjedoka pred Osnovnim sudom u Doboju, Vuković Dragana ,od 18.04.1997. g.
21.08.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Pročitani iskazi svjedoka Mrkajić Božidara i Lalušić Sime	T - 18 Izvod iz matične knjige umrlih Mrkajić Božidara od 15.03.2012. g T - 19 Zapisnik o saslušanju svjedoka Mrkajić Božidara od 17.03.2011. g. T - 20 Zapisnik o ispitivanju svjedoka Mrkajić Božidara u SJB Bratunac od 02.10.2002. g. T - 21 Izvod iz matične knjige umrlih Lalušić Sime od 24.05.2013. g. T - 22 Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalušić Sime od 07.06.2011. g. O1 - 402 Izjava data u Tarčinu 16.06.1992. godine, Lalušić Sime O1 - 403 Suglasnost A BiH 9. Brdske brigade od 04.02.1993. godine. (kopija)
28.08.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Nermin Šemšić	
04.09.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Pejanović Mirko	
11.09.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Svjedok Matro Tadić DIREKTNO	
18.09.2014.	Nastavak gl. Pretresa	Pročitani zapisnici svjedoka Srdarović Sretana, Tomanić Ognjena, Golub Radivoja.	T - 23 Izvod iz MKU Srdanović Sretana od 27.05.2013. godine. T - 24 Zapisnik o saslušanju svjedoka Srdanović Sretana od 09.02.2007. godine. T - 25 Zapisnik o saslušanju svjedoka Tomanić Ognjena od 10.01.2007. godine. T - 26 Izvod iz MKU Tomanić Ognjena od 27.05.2013. T - 27 Zapisnik o saslušanju svjedoka Golub Radivoja od 25.01.2007. godine. T - 28 Izvod iz MKU Golub Radivoja od 16.03.2012. g O1 - 404 Odluka Predsjedništva BiH o oslobađanju zarobljenika od 02.02.1993. g O1 - 405 Magnetofonski snimak sjednice predsjedništva od 26.04.1994. O1- 406 Optužni prijedlog protiv Serdarević Sretana od 19.05.1994. g; Krivična prijava protiv Serdarević Sretana od 25.12.1994. g; Izjava Serdarević Sretana od 29.06.1992. godine.; Potvrda MUP-a R BiH od 29.06.1992. g; Rješenje Vojnog Suda u Sarajevu od 13.06.1994. godine.; Naredba Vojnog Suda u Sarajevu od 13.06.1994. godine.; Rješenje Vojnog Suda u Sarajevu od 11.03.1996. godine. O1 - 407 Krivična prijava Okružnog vojnog suda u Sarajevu od 17.12.1992. godine; Izjava Golub Radivoja od 27.06.1992. godine; Potvrda MUP-a SJB Hadžići od 20.06.1992. godine; Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu od 07.08.1995. godine; Naredba Okružnog vojnog suda u Sarajevu od 07.08.1995. godine; Optužni prijedlog protiv Golub Radivoja broj 1389/94; ...; Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu od 24.04.1996. godine; O2 - 97 Transkript 24. Sjednice Predsjedništva RBiH od 26.04.1994.

			godine. 02 – 98 Dnevni red sa sjednice Savjeta za zaštitu ustavnog poretka od 04.07.1992. g; Bilješka sa sjednice od 01.07.1992. godine.; Bilješka regionalnog štaba TO Sarajevo od 02.07.1992. g.
02.10. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok Mato Tadić	01-408 Aneks 1A člana 9 općeg okrivnog Sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini 02-99 uredba sa zakonskog snagom o preuzimanju krivičnog zakona SFRJ 02/92. Službeni list RBiH 11. Aprila 92 godine 02-100 Akt ministarstva pravosuđa i uprave 19.08.1993. godine
16.10. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Čović Milivoje Video link sa SAD-om	
23.10. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Svjedok Nenad Kostić Video link sa SAD-om	
30.10. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Pročitani iskazi svjedoka Kovačević Milorada i Mrkaja Vojna	T-29 Izvod iz MKU od 23.05.2013. godine T-30 Zapisnik o saslušanju svjedoka Kovačević Milorada od 18.03.2011. godine. T-31 Izvod iz MKU od 27.05.2013. godine. T-32 Zapisnik o saslušanju svjedoka Mrkaja Vojna od 12.01.2007. godine.
06.11. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Pročitani iskazi svjedoka Šaran Anđelka, Glavaš Branislava, Lojanica Dušana, Lalušić Jove.	T – 33 Izvod iz MKU Šaran Anđelka od 04.04.2014. godine. T - 34 Zapisnik o saslušanju svjedoka Šaran Anđelka od 15.02.2007. godine. T – 35 Izvod iz MKU Glavaš Branislava od 23.05.2013. godine. T – 36 Zapisnik o saslušanju svjedoka Glavaš Branislava 06.02.2007. godine. T – 37 Izvod iz MKU Lalušić Jove od 23.05.2013. godine T – 38 Zapisnik o saslušanju svjedoka Lalušić Jove 12.01.2007. godine. T - 39 Nalaz vještaka dr. Senada Pešte o zdravstvenom stanju svjedoka Tužilaštva Lojanica Dušana od 16.06.2013. godine. T – 40 Zapisnik o saslušanju svjedoka Lojanica Dušana od 17.03.2011. godine.
27.11. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Materijalna dokumentacija	T - 41 Rješenje o postavljenju komandira stanice milicije u Hadžićima, broj 02-012-7-2/89, Hadžići, 07.02.1989., Mirko Kuljača T - 42 Rješenje Fadil Čović, SRBiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-3/176, 16.05.1991., Alija Delimustafić T – 43 Službena zabilješka o prisustvu prilikom preuzimanja dužnosti načelnika i komandira Stanice milicije u SJB Hadžići, SRBiH, MUP Sarajevo, bez broja, 22.05.1991., zabilješku sačinio Enver Dupovac T – 44 Rješenje Fadil Čović, RBiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/945, 27.09.1993., Bakir Alispahić T – 45 Ibrica Mujo i Fadil Čović, prijedlog za donošenje rješenja o rasporedu na poslove i zadatke, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, broj 17/13-120-122, 16.09.1993., u potpisu načelnik centra Alibabić Munir T – 46 Rješenje Ibrica Mujo, RBiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/946, 27.09.1993., Bakir Alispahić T – 47 Rješenje, RBiH, SO Hadžići, RP, broj 01/2-023-633/93, 07.10.1993., u potpisu predsjednik RP-a Đelilović Mustafa T – 48 Rješenje, RBiH, SO Hadžići, RP, broj 01/2-023-634/93, 07.10.1993., u potpisu predsjednik RP-a Đelilović Mustafa T – 49 Obrazac VOB-2 za Čović Fadila, 13.10.1995., Odjeljenje odbrane u općini Hadžići T – 50 Osnovni podaci o radniku-Šabić Mirsad, SJB Hadžići, 2. policijska stanica T – 51 Rješenje Šabić Mirsad, RBiH, MUP, Sarajevo, broj 09/4-120-4/375, 23.04.1993., Alija Delimustafić T – 52 Dokument-raspored u službi, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, načelnik centra Munir T – 53 Rješenje, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, broj 17-12, 1-2942, 20-10-1993., načelnik centra Munir Alibabić T – 54 Prijedlog rasporeda radnika i pripadnika MUP-a R BiH-SJB hadžići na poslove i zadatke, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 19-2/03-246/95, 26.04.1995., u potpisu načelnik stanice Ibrica Mujo (ima više

			stranica) T – 55 Spisak rukovodnih radnika PS 1 i 2 u SJB Hadžići, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 19/16-282/95, 12.05.1995., u potpisu načelnik stanice Ibrica Mujo T – 56 Vaša depeša br.19/05-2-588 od 10.08.1995. godine, SJB Hadžići, broj 19/16-954/95, 11.08.1995., u potpisu načelnik stanice Ibrica Mujo T – 57 Obrazac VOB-2 za Šabić Mirsada, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići T – 58 Naređujem, RBiH, OpŠO Hažići, broj 01-867-09/92, 02.09.1992., u potpisu komandant Čomor Vahidin T – 59 Prijedlog za unapređenje i prijem u aktivnu vojnu službu, RBiH, Armija BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-3486-12/93, Pazarić, 26.12.1993., Kazić Nezir T – 60 Regulisanje stanja u službi, RBiH, ABiH, pov.br.05-1/2-24, 12.11.1994., Sarajevo, Rasim Delić T – 61 Personalni karton za Kazić Nezira, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići T – 62 Odluka, Skupština opštine Hadžići, Krizni štab broj: 02-023-35/92, 24.05.1992. Mustafa Delilović(<u>neovjerena kopija</u>) T – 63 Rješenje, RBiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 17-8/01-166/92, 07.10.1992., u potpisu Tufo Refik uz prilog Predmet: Hujić Bećir i Mušanović Akif, rješenje o postavljanju upravnika zatvora i šefa obezbjeđenja, SJB Hadžići, broj 17-8/02-166/92, 07.10.1992., Tufo Refik T – 64 Spisak pripadnika Armije RBiH koji su angažovani u zatvoru Silos Tarčin, RBiH, ABiH, Komanda 9.bbr, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, broj sl/95, 25.11.1993., Hujić Bećir T – 65 Naredba, 9.bbr, dj.br.05-674-08/94, 16.08.1994., Tarčin, Kazić Nezir T – 66 Informacija o licima koja su ranije radila na poslovima krivičnih i prekršajnih sankcija, RBiH, Ministarstvo pravosuđa i uprave, broj 01-12-878/93, 19.08.1993., u potpisu pomoćnik ministra Tasić Branko T – 67 Raspored dežurstva dežurnog starješine u zatvoru za period od 01.12.1994. do 10.12.1994., 9.bbr, Privremeni zatvor Silos, broj SI-01-073-12/94, 01.12.1994., Halid Čović T – 68 Zahtjev za promjenu r/r, RBiH, FBiH, MO, Sekretarijat odbrane Sarajevo-odjeljenje u opštini Hadžići, str.pov.br. 11.4-09.9-842-2058-1/95, 29.09.1995., u potpisu načelnik odjeljenja Dupovac Ramiz T – 69 Odgovor na akt, Komanda VJ 5072, pov.br. 05/8-1231, 05.10.1995., u potpisu po ovlaštenju komandanta Plaćena pk za pravne poslove Šemšić Nermin T – 70 Promjena r/r, , RBiH, FBiH, MO, Sekretarijat odbrane Sarajevo, br. (nečitak), 09.11.1995., potpis nečitak T – 71 Saglasnost za promjenu ratnog rasporeda za v/o, Komanda 109.bbr, pov.br. 05/8-1595, 21.12.1995., u potpisu načelnik štaba Avdović Ermin T – 72 Saglasnost za odsustvo, Komanda 14.div, pov.br.06/6-92-1, 24.12.1995., u potpisu pukovnik Pleh Rizvo T – 73 Personalni karton za Hujić Bećira, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići T – 74 Uvjerjenje na ime Hujić Bećira, Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida domovinskog rata, broj: 07/46-03-633/06 od 21.11.2007. godine; (<u>Neovjerena kopija</u>) T – 75 Naredba, 9.bbr, dj.br.05-675-08/94, 16.08.1994., Tarčin, Kazić Nezir T – 76 Naredba, Komanda 14 d.KoV, pov.br.06/1-52, 27.04.1995., u potpisu komandant Imamović Zaim T – 77 Predmet: Podatje, dostavlja se, RBiH, FBiH, Federalno ministarstvo za pitanje boraca/branitelja i invalida odbrambeno-oslobodilačkog(domovinskog rata, Grupa za pitanje evidencije iz oblasti vojne obaveze Iliđa, pov.br.07/25-03/1-57/11, 28.10.2011., u potpisu šef grupe Dino Abazović T – 78 Spisak ljudstva straže i zatvora Krupa, RBiH, OS RBiH, Komanda 9.bbr, broj 01-45-01/93, 09.01.1993., Pazarić, Mešanović Šerif T – 79 Naredba, Komanda 109.bbr., pov.broj 05/8-1372, 03.11.1995., u potpisu komandant major Plećan Osman T – 80 Obrazac VOB-3 na ime Mešanović Šerif, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići

		T – 81 Obrazac VOB-3 na ime Kalember Nermin, Odjeljenje odbrane u općini Hadžići T – 82 Spisak policajaca koji obezbjeđuju zatvor Silos, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, Tufo Refik T – 83 Spisak lica zaposlenih u zatvoru Tarčin, bez datuma i autora T – 84 Obezbjedenje zatvora Silos, ARBiH, VJ 5072, 29.07.1994., Pazarić, bez autora T – 85 Odluka o obrazovanju Kriznog štaba Skupštine opštine Hadžići, broj: 01-023-1/92, od 08.05.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, u potpisu predsjednik Skupštine opštine Hadžići Mustafa Đelilović; T – 86 Odluka, broj: 02-023-7/92, od 11.05.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Krizni štab Skupštine, u potpisu predsjednik Kriznog štaba Skupštine Mustafa Đelilović; T – 87 Odluka, broj: 02-023-89/92, od 14. maja 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; (prva odluka) T – 88 Odluka, broj: 02-023-89/92, od 14. maja 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 89 Odluka, broj: 02-023-37/92, od 24.05.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Krizni štab, u potpisu predsjednik Mustafa Đelilović; T – 90 Propusnica kojom se navedenim osobama dozvoljava kretanje autobusom na relaciji Pazarić – Zenica za dan 25.06.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Krizni štab, u potpisu predsjednik Kriznog štaba Mustafa Đelilović; T – 91 Odluka o ograničenju kretanja građana područja opštine Hadžići, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, broj: 02-023-88/92, od 29. juna 1992. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 92 Akt Skupštine opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, broj: 02-023-95/92, od 1. juna 1992. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 93 Informacija o stanju u privremenom zatvoru u Tarčinu, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Privremeni zatvor „Silos“ Tarčin, od 11.07.1992. godine, informaciju sačinili Hujic Bećir, upravnik zatvora i Gosto Salko, krim. radnik; T – 94 Odluka, broj: 01-013-6/92, od 13. jula 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, u potpisu predsjednik Skupštine opštine Mustafa Đelilović; T – 95 Propusnica kojom se navedenim osobama dozvoljava kretanje autobusom na relaciji Pazarić – Zenica za dan 03.09.1992. godine; T – 96 Pismo od 10.09.1992. godine, SO-a Hadžići, (sastavni dio zapisnika od 10.09.1992. godine), u potpisu Fišo Aziz; T – 97 Izvještaj o radu Opštinskog štaba Civilne zaštite Hadžići od 10.05.1992. – 12.07.1992. godine; T – 98 Odluka o obrazovanju Ratnog predsjedništva, broj: 01-013-3/925, od 13.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 99 Odluka o potvrdi odluka Kriznog štaba, broj: 01-013-2/92, od 13.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, u potpisu predsjednik Skupštine opštine Hadžići Mustafa Đelilović; T – 100 Odluku o izboru članova u Ratno predsjedništvo, broj: 01-013-4/92, od 13. jula 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, u potpisu predsjednik Skupštine Mustafa Đelilović; T – 101 Poziv za sjednicu Skupštine opštine Hadžići za dan 13.07.1992. godine u 11 sati u prostorijama Osnovne škole u Pazariću sa prijedlogom dnevnog reda, broj: 01-013-/92 od 13.07.1992. godine, u potpisu predsjednik Skupštine opštine Hadžići Mustafa Đelilović; T – 102 Izvod iz zapisnika sa sjednice Skupštine opštine Hadžići održane 13. jula 1992. godine, broj: 02-012-13/92, od 14. jula 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 103 Dopuna zapisnika sa sastanka Ratnog predsjedništva, od 18.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 104 Izvještaj o radu opštinskih organa u periodu od 08.05. – 19.07.1992. godine;

		T – 105 Dopis, broj: 09-09-1/92, od 21.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika; T – 106 Odluka, broj: 02-023-142/92, od 29.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 107 Naredba, broj: 02-023-160/92, od 02.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 108 Odluka, broj: 02-023-159/92, od 02.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 109 Odluka, broj: 02-023-161/92, od 02. avgusta 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 110 Odluka, broj: 02-023-251/92, od 26.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 111 Odluka, broj: 02-023-328/92, od 13.09.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 112 Naredba, broj: 02-023-351/92, od 19.09.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 113 Odluka, broj: 02-023-420/92, od 16.10.1992. godine, Opština Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 114 Odluka, broj: 02-023-457/92, od 24.10.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 115 Molba Tomić Mihajla iz Pazarića za puštanje iz izolacije, Pazarić, 04.12.1992. godine; T – 116 Molba Ratnom predsjedništvu, od 07.12.1992. godine, u rukopisu, da se puste zatvorenici Golub Sretan, Golub Mladen i Marčeta Drago, u prilogu Spisak boraca koji zahtijevaju otpuštanje tih zatvorenika iz zatvora „Krupa“; T – 117 Molba za otpuštanje Pikule Radovana iz privremenog pritvora, u rukopisu, od 29.12.1992. godine, od strane supruge Pikula Jelke iz Sarajeva; T – 118 Dopis Ratnog predsjedništva SO Hadžići – upravicima zatvora „Silos“ i „Krupa“, broj: 02-023-708/92 od 08.12.1992. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 119 Ratni raspored za v/o, u rukopisu, odobreno od strane Ministarstva odbrane - Odjeljenje Hadžići, OMO Hadžići, broj: 04/2-842-1025/93, od 23.06.1993. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Ramiz Dupovac; T – 120 Zahtjevi sa protestnog skupa žena nestalih i zarobljenih boraca opštine Hadžići, Pazarić, 22. februar 1993. godine; T – 121 Zaključci sa vanredne sjednice Ratnog predsjedništva SO-e Hadžići, broj: 01/2-023-350/93, od 17.04.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 122 Saopštenje Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Hadžići, broj: 01/2-023-461/93, od 09.06.1993. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 123 Zaključci sa sjednice Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Hadžići, broj: 01/2-023-476/93, od 15.06.1993. godine, Skupština opština Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 124 Traži se informacija o bjekstvu zatvorenika, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, broj: 01/2-023-497/93, od 28.06.1993. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 125 Dopis, broj: 01/2-023-587/93, od 04.09.1993. godine, Skupština opština Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović; T – 126 Dopis majki, supruge i djece nestalih civila Skupštine opštine Hadžići, od 04.09.1993. godine; T – 127 Odluka o slobodi kretanja civilnog stanovništva, broj: 01/2-023-

			660/93, od 23.10.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Delilović; T – 128 Odluka, broj: 01/2-023-666/93, od 23.10.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Delilović; T – 129 Odluka, broj: 01/2-023-814/93, od 19.12.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Delilović; T – 130 Spisak hrvatskog i srpskog stanovništva na području Tarčina, broj: 07/1-03-65/94, od 20.02.1994. godine; T – 131 Poslovnik Ratnog predsjedništva, broj: 02-023-150/92, od 30.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Delilović; T – 132 Poslovnik o radu Predsjedništva Skupštine opštine Hadžići u ratu, Skupština opštine Hadžići, Predsjedništvo, 24.10.1992. godine;
04.12. 2014.	Nastavak glavnog pretresa	Ulaganje materijalne dokumentacije Tužilaštva	T – 133 Krivični upisnik SJB Hadžići (1992, 1993, 1994, 1995, 1996); T – 134 Uvjerenje pripadniku rezervnog sastava milicije Rade (Milojko) Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 14.04.92. godine; T – 135 Potvrda na ime vojni obveznik Vitor Radomir iz RJ 2031; T – 136 Informacija o nekim saznanjima vezanim za nedozvoljena ponašanja pripadnika vojne policije, broj: 17-8/02-22/92 od 01.07.1992. godine, u prilogu Informacija o nekim saznanjima vezanim za nedozvoljena ponašanja pripadnika vojne policije, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 15.06.1992. godine; T – 137 Informacija o ponašanju pripadnika 77. riječke brigade, u prilogu - Službena zabilješka od 30.06.1992.godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu Gosto Salko; T – 138 Varagić Zdravko, uputa na zatvorsko liječenje, broj: 17-8/02-230-1-156/92 od 06.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; T – 139 Službena zabilješka sačinjena dana 13.07.1992. godine u prostorijama privremenog zatvora Tarčin, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T - 140 Službena zabilješka sačinjena dana 27.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu ovlašteni radnici Gosto Salko i Kazić Enes; T – 141 Predmet: Horozović Mevlida, zahtjev se dostavlja., SJB Hadžići, broj: 17-8/2-47/92 od 30.07.1992. godine, u potpisu Tufo Refik, načelnik sektora za poslove policije; T – 142 Informacija o nekim saznanjima vezanim za ponašanje čuvara u privremenom zatvoru Tarčin, broj: 17-8/02-145/92 od 21.09.1992. godine, u prilogu Informacija o nekim saznanjima vezanim za ponašanje čuvara u privremenom zatvoru u Tarčinu, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/01-145/92 od 20.09.1992. godine, u potpisu načelnik sektora za poslove policije Refik Tufo; T – 143 Akt u rukopisu sa naslovom „Za Krim službu“; T – 144 Uputstvo o funkcionisanju i radu punktova na području opštine Hadžići, broj : 163/92, od 01.10.1992. godine, Ratno Predsjedništvo opštine Hadžići, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu predsjednik RP Mustafa Delilović i načelnik sektora za poslove policije Tufo Refik; T – 145 Rješenje o imenovanju komisije o primo-predaji privremenog zatvora u Tarčinu, broj: 17-8/01-167/92, od 07.10.1992. godine, u prilogu Rješenje o imenovanju Komisije za primo-predaju Privremenog zatvora u Tarčinu, broj: 17-8/01-167/92, od 07.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; Zapisnik o izvršenom pregledu Privremenog zatvora u Tarčinu i primo-predaje, sastavljen dana 07.10.92. godine, broj: 17-8/01-167/92, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 146 Saznanja od dana 08.01.1993. godine, broj: 17-8/02-177/93, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil; T – 147 Informacija, broj: 17-8/01-179/92, od 09.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u

		potpisu načelnik sektora za poslove policije Tufo Refik; T – 148 Službena zabilješka sastavljena dana 08.1.1993. godine u prostorijama policijske Stanice Pazarić, zabilješku sastavio Pašo Nikica, u prilogu popis osoba koje posjeduju oružje, u rukopisu; T – 149 Akt Policijske uprave II, Depeša br. 17-2-418 od 31.03.1994. godine, u potpisu Edhem Godinjak, načelnik; T – 150 Akt SJB Hadžići, dep.br.17-8/1-11/93, od 09.04.1993. godine, u potpisu Fadil Čović; T – 151 Depeša, Policijska uprava II, broj: 17-2-457 od 09.04.1994. godine, u potpisu Edhem Godinjak, načelnik – u prilogu Ultimatum, Udruženje građana jugoistočne Bosne, Opštinski odbor Hadžići, broj: 05-73/94 od 09.04.1994. godine; T – 152 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-1051/94, od 18.11.1994. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 153 Službena zabilješka, Stanica javne bezbjednosti Pazarić. Broj: 17-8/01-6/92 od 25.06.1992. godine, u potpisu podnosilac zabilješke Salko Ejubović; T – 154 Zadaci dobiveni od komande TO SO Hadžići koje su dužni sprovesti radnici ove SJB, Stanica milicije Hadžići, Pazarić, 01.07.1992. godine, broj: 17-8/01-29-1/92, u potpisu komandir SM Mirsad Šabić, sa bilješkom u rukopisu; T – 155 Šabić Mirsad, zahtjev za stavljanje van snage Odluke o imenovanju za člana Komisije za razmjenu zarobljenika, od 21.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 156 Službena zabilješka broj: 17-2/03-1-59/94. godine, od 15.04.1994. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska Stanica Pazarić, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić; T – 157 Izvještaj o izvršenom pretresu i oduzimanju stvari, od 08.08.1992. godine, Stanica milicije Tarčin, podnosilac izvještaja Ibrica Mujo; T – 158 Službena zabilješka od 26.08.1994. godine, broj: 19-2/03-3-434/94, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3. Tarčin, podnosilac zabilješke Akif Mušanović; T – 159 Akt SJB Hadžići, broj: 17-8/02-02/93, od 18.03.1993. godine, u potpisu Fadil Čović; T – 160 Akt Policijske uprave II, depeša br.17-2-184, od 23.11.1993. godine, u potpisu načelnik Edhem Godinjak, u prilogu Obavještenje broj:01/93, Konjic, od 29.10.1993. godine, Armija R BiH, komanda 6. Korpusa, u potpisu Rukovodilac odjeljenja tužilaštva Bahrudin Čomor; T – 161 Akt upućen Okružnom vojnom tužilaštvu Sarajevo broj: 17-2/03-196/94, od 20.03.1994. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 162 Službena zabilješka od 15.09.1994. godine, broj: 19-2/03-3-498/94, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3. Tarčin, u potpisu Akif Mušanović; T – 163 Službena zabilješka od 29.11.1994. godine, broj: 19-2/03-3-734/94, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica III Tarčin; T – 164 Akt Centra službi bezbjednosti, u prilogu akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-1113/94, od 26.12.1994. godine, u potpisu načelnik stanice Ibrica Mujo; Službeni izvještaj broj: 19-2/03-7-1113/94, od 19.12.1994. godine, SJB Hadžići, podnosioci izvještaja Fatić Mujo i Gali Djamal i akt CSB Sarajevo, broj: 19/07-3771/94, od 17.12.1994. godine, u potpisu načelnik Enes Bezdob; T – 165 Službena zabilješka od 03.01.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, zabilješku sačinili Hodžić Muhidin i Oputa Zulfo; T – 166 Akt SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-8/95, od 06.01.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-1/95, od 02.01.1995. godine, u potpisu načelnik Enes Bezdob i akt SJB Kiseljak, depeša broj: 19-2/05-7-07/95, od 05.01.1995. godine, u potpisu načelnik Ganija Halid; T – 167 Akt CSB Sarajevo broj: 19/07-4, od 02.01.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob, u prilogu akt SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-25/95, od 02.01.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica i Akt SJB Hadžići, broj 19-2/05-7-07/95, od 05.01.1995. godine

		T – 168 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-40/95, od 10.01.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-3808/94, od 27.12.1994. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 169 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-37/95, od 10.01.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-3776/94, od 21.12.1994. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 170 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-46/95, od 11.01.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-92/95, od 09.01.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 171 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-117/95, od 07.02.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-325/95, od 30.01.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob i Službena zabilješka od 04.02.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosioc Rizvo Izet; T – 172 Akt SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-159/95, od 24.02.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-532/95, od 20.02.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 173 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-160/95, od 24.02.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-528/95, od 20.02.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 174 Akt SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-162/95, od 24.02.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-533/95, od 20.2.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 175 Akt SJB Hadžići, broj: 19-2/03-7-161/95, od 24.02.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-578, od 22.02.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 176 Akt SJB Hadžići, depeša br. 19-2/03-7-181/95, od 04.03.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 177 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-259/95, od 04.04.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-1029, od 03.04.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 178 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 19-2/03-7-262/95, od 07.04.1995. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt CSB Sarajevo broj: 19/07-1038, od 05.04.1995. godine, u potpisu načelnik centra Enes Bezdob; T – 179 Predmet: Kapetina Radmilo i dr., obavijest, broj: 19/16-1-29-649/95, od 06.06.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 180 Izvještaj o poduzetim radnjama o naredbama za privođenje, broj: 19/16-2-184/95, od 20.05.1995. godine, Policijska stanica 2, Tarčin; T – 181 Službeni izvještaj od 02.09.1995. godine, broj: 19/16-2-288/95, Policijska stanica II, Tarčin, u potpisu komandir stanice Kazić Enes; T – 182 Čović Mensur i drugi, uručenje poziva i optužnog prijedloga, broj: 19/16-1-29-877/95, od 04.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-461/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen SJB Hadžići i akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-461/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen CSB Grada Sarajeva; T – 183 Enver Dupovac i drugi, uručenje poziva i optužnog prijedloga, broj: 19/16-1-29-878/95, od 04.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 184 Predmet: Šarenac Aco i dr., uručenje poziva, akt CSB Sarajevo, broj: 19/16-2-29-881/95, u prilogu Šarenac Aco i drugi, uručenje poziva, broj: 19/16-1-29-881/95, od 04.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-

			420/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen SJB Hadžići i akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-420/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen CSB Grada Sarajeva; T – 185 Imamović Zijad i drugi, uručenje poziva i optužnog akta, broj: 19/16-1-29-876/95, od 06.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 186 Gosto Salko i drugi, uručenje poziva i optužnog akta, broj: 19/16-1-29-879/95, od 07.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-601/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen SJB Hadžići i akt Okružnog Vojnog suda Sarajevo, broj: K-601/94, Sarajevo, 18.8.1995. godine, upućen CSB Grada Sarajeva; T – 187 Čerimagić Enes i drugi, uručenje poziva i optužnog akta, broj: 19/16-1-29-875/95, od 07.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 188 Čerimagić Enes i drugi, uručenje poziva i optužnog akta, broj: 19/16-1-29-874/95, od 08.09.1995. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 189 Uredba sa zakonskom snagom o okružnim vojnim sudovima, PR broj 1276/92 od 13.08.1992. godine, Službeni list R BiH, broj: 12 od 13.08.1992. godine; T – 190 Uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama zakona o okružnim vojnim sudovima, PR broj: 1703/94 od 05.10.1994. godine, Službeni list R BiH, broj: 28 od 06.10.1994. godine; T – 191 Uredba sa zakonskom snagom o okružnom vojnom tužilaštvu, PR broj: 1278/92 od 13.08.1992. godine, Službeni list R BiH, broj: 12 od 13.08.1992. godine; T – 192 Uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama uredbe sa zakonskom snagom o primjeni zakona o krivičnom postupku koji je preuzet kao republički zakon za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili za vrijeme ratnog stanja, PR broj: 1214/92 od 07.07.1992. godine, Službeni list R BiH, broj: 9 od 12.07.1992. godine; T – 193 Zakon o primjeni zakona o unutrašnjim poslovima, MUP R BiH, broj: 07/1-188, od 20.7.1994. godine; T – 194 Predmet: Izvještaj o radu stanice milicije Tarčin za period 20.09.91.- 05.08.1992. godine, broj: 17-8/02-254/92, od 14.11.1992. godine, u prilogu Izvještaj o radu Stanice milicije Tarčin za period 20.09.1991. – 05.08.1992. godine, Tarčin, 06. avgusta 1992. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Stanica milicije Tarčin i akt u rukopisu, sa naslovom „Tufo Refik, načelnik za poslove policije SJB Hadžići“; T – 195 Predmet: Izvještaj o radu SJB Hadžići, broj: 17-8/02-21/92, od 01.07.1992. godine, u prilogu akt od 13.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; T – 196 Analiza rada Stanice javne bezbjednosti Hadžići u periodu od 25.05. – 10.07.1992. godine, od 12.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; T – 197 Akt sa naslovom „Kriminalitet“; T – 198 Izvještaj o radu Stanice javne bezbjednosti Hadžići za period od 25.05. – 30.10.1992. godine, Hadžići, 03.11.1992. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; T – 199 Izvještaj o radu Stanice javne bezbjednosti Hadžići za period od 25.05. – 31.12.1992. godine, Hadžići, januara 1993. godine, broj: 17-8/01-29-235/93, od 17.02.93. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 200 Izvještaj o radu SJB Hadžići za period 01.01.1993. godine do 30.04.1993. godine, broj: 17-08/1-26/93, od 08.05.1993. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 201 Akt SJB Hadžići, depeša broj: 17-8/01-10/93, od 10.03.1993. godine, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović;

		T – 202 Izvještaj za mjesec oktobar, broj: 17-2/03-57/93, od 01.11.1993. godine, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 203 Izvještaj za mjesec novembar, broj: 17-2/03-133/93, od 01.12.1993. godine, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu popunjeni statistički obrasci SA-1, PR-1, PR-2, A-1, A-2, A-3, A-4, A-5, N-1, PO-1; T – 204 Izvještaj Policijske stanice Pazarić za 1993. godinu, Pazarić, decembar 1993. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Pazarić, u prilogu Izvještaj o izvršenim poslovima i zadacima PS Pazarić u 1993. godini, od 19.12.1993. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Pazarić, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić; T – 205 Izvještaj o radu Stanice javne bezbjednosti Hadžići za 1994. godinu, Hadžići, decembar 1994. godine, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 206 Akt SJB Hadžići, depeša br. 17-2/03-215/93, od 24.12.1993. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 207 Sedmični izvještaj, broj: 17-2/03-69/94, od 29.01.1994. godine, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica, u prilogu Bilten dnevnih događaja za period od 23.-29.01.1994. godine, broj: 17-2/03-69/94, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, obradio Salko Gosto; T – 208 Sedmični izvještaj, broj: 17-2/03-118/94, od 12.02.1994. godine, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 209 Akt SJB Hadžići, depeša br. 19-2/03-857/94, od 30.09.1994. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 210 Akt SJB Hadžići, depeša br. 19-2/03-1078/94, od 25.11.1994. godine, u potpisu načelnik stanice Mujo Ibrica; T – 211 Izvještaj o radu Policijske Stanice Pazarić za 1994. godinu, Pazarić, decembra 1994. godine, broj: 19-2/03-1-638/94, Centar službi bezbjednosti, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Pazarić, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić T – 212 Izvještaj o radu Policijske stanice 1 Pazarić za 1995. godinu, Hadžići, 26.decembar 1995. godine, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 1 Pazarić, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić; T – 213 Popis oduzetog oružja na dan 14.05.1992. godine; T – 214 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od građanina Milanković Branko, sin Rade, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 215 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Savić Milenko, sin Nede, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 216 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od građanina Lojanica Drago, sin Riste, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 217 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Lojanica Duško, sin Dušana, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 218 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Krstić Petko, sin Ljubomira, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 219 Bilješka od 27.5.92. u rukopisu, u potpisu Japalak Izudin; T – 220 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Crnogorac Velimir, sin Riste, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 221 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Andrić Vojko, sin Ostoje, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 222 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Kapetina Obren, sin Vase, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići;

		T – 223 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Samouković Mladen, sin Slavka, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 224 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Kuljanin Ostoja, sin Nikole, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 225 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Stajić Slavko, sin Todor, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 226 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Lojanica Veljko, sin Jove, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 227 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Mandić Živko, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 228 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Mandić Sredo, sin Stevana, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 229 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Stojanović Jovo, sin Gliše, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 230 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Šarenac Slobodan, sin Maksima, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 231 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Ljujić Petar, sin Nikole, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 232 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Golub Zoran, sin Ilije, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 233 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Krstić Slavko, sin Bogdana, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 234 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Varagić Zdravko, sin Gojka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 235 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Pandurević Milivoje, sin Ilije, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 236 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Komšić Vlatko, sin Pere, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 237 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Bošnjak Josip-Dobroslov, sin Marijana, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 238 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Golub Nenad, sin Spasoja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 239 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Krstić Branislav, sin Milorada, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 240 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Kapetina Gojko, sin Relje, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 241 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Kapetina Boško, sin Vase, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 242 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Lojanica Branko, sin Riste, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 243 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Kapetina Nenad, sin Sretena, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 244 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Savić Milenko, sin Nede, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 245 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Čičić Sreten, sin Veljke, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 246 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Čičić Nenad, sin Slavka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 247 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Đorđić Branko, sin Ilije, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 248 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina

		Lojanica Petar, sin Riste, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 249 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Samouković Slavko, sin Rade, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 250 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Čičić Budimira, sin Đorđa, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 251 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Milanović Trifko, sin Milovana, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 252 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Stanišić Dragoljub, sin Dušana, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 253 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Cerovina Slavko, sin Milorada, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 254 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Glavaš Dragan, sin Sretena, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 255 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Đorđić Mladen, sin Petra, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 256 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Petrić Milomir, sin Slobodana, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 257 Potvrda o privremenom oduzetim predmetima od građanina Andrić Nikola, sin Luke, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 258 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Todorović Jovo, sin Božidara, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 259 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Mutabdžija Dragan, sin Steve, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 260 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Lojanica Dragan, sin Vasilija, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 261 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Božić Dane, sin Milana, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 262 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Vuković Nedeljko, sin Nikole, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 263 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Samouković Miroslav, sin Jove, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 264 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Mičević Miladin, sin Miče, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 265 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Samouković Branko, sin Mihajla, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 266 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Đogović Milimir, sin Božidara, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 267 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Samouković Dušan, sin Momira, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 268 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Davidović Dragan, sin Trifka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 269 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Dželić Muharem, sin Huse, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 12.07.1993.; T – 270 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Jovičić Slavke, od oca Jove, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Grupa kriminalističke policije, broj: 17-2/03-7-103/94, od 11.04.1994.; T – 271 Zapisnik o primopredaji, Centar službi bezbjednosti Sarajevo,

		Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 19-2/03-7-331/94, od 01.06.1994.; T – 272 Službena zabilješka od 12.07.1993. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprečavanje i otkrivanje kriminaliteta, Grupa Pazarić, podnosilac zabilješke Hahid Merdanović; T – 273 Službena zabilješka od 12.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet; T – 274 Službena zabilješka od 15.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Tufo Ekrem; T – 275 Službena zabilješka od 20.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 276 Službeni izvještaj od 24.05.1992. godine, Opština Hadžići, Opštinski sekretarijat za unutrašnje poslove, Odjeljenje za suzbijanje kriminaliteta, Hadžići, načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 277 Službena zabilješka od 25.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Tufo Ekrem; T – 278 Službena zabilješka od 26.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Tufo Ekrem; T – 279 Službena zabilješka od 27.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 280 Službena zabilješka od 28.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Tufo Ekrem; T – 281 Službena zabilješka od 29.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 282 Službena zabilješka od 30.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 283 Službena zabilješka od 31.05.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 284 Službena zabilješka od 02.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 285 Službena zabilješka od 03.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet; T – 286 Službena zabilješka od 04.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Kazić Enes; T – 287 Službena zabilješka od 05.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet; T – 288 Službena zabilješka od 06.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 289 Službena zabilješka od 07.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 290 Službena zabilješka od 08.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 291 Službena zabilješka od 09.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 292 Službena zabilješka od 10.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 293 Službena zabilješka od 13.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac

		zabilješke Gosto Salko; T – 294 Službena zabilješka od 15.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 295 Službena zabilješka od 15.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 296 Službena zabilješka od 18.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Ibrića Mujo; T – 297 Službena zabilješka od 19.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 298 Službena zabilješka od 19.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čović Mensur; T – 299 Službena zabilješka od 20.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 300 Službena zabilješka od 20.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 301 Službena zabilješka od 21.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 302 Službena zabilješka od 21.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 303 Službena zabilješka od 22.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Ibrića Mujo; T – 304 Službena zabilješka od 22.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 305 Službena zabilješka od 23.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 306 Službena zabilješka od 23.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 307 Službena zabilješka od 25.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko; T – 308 Službena zabilješka od 28.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Ibrića Mujo; T – 309 Službena zabilješka od 30.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za spriječavanje i suzbijanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 310 Službena zabilješka od 30.06.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 311 Službena zabilješka od 01.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 312 Službena zabilješka od 02.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet i Čović Mensur; T – 313 Službena zabilješka od 02.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; T – 314 Službena zabilješka od 03.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Čuljević Rifet; T – 315 Službena zabilješka od 15.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Gosto Salko;

			T – 316 Službena zabilješka od 18.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Ibrica Mujo; T – 317 Službena zabilješka od 24.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Tufo Ekrem; T – 318 Službeni izvještaj od 30.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Hadžići-Sarajevo, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 319 Službena zabilješka od 23.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Ibrica Mujo; T – 320 Zabilješka o zadržavanju lica građanina Tomanić Milenko sin Uroša, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-2/03-33/93, od 24.04.1994. god.; T – 321 Zabilješka o zadržavanju lica građanina Jovanović Radomir sin Steve, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 19-2/03-1-466/94, od 15.11.1994. god.; T – 322 Zabilješka o zadržavanju lica građanina Tomanić Dušan sin Jove, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-2/03-8/93, od 28.06.1995. god.; T – 323 Zabilješka o zadržavanju lica građanke Vidojević Nada kći Gliša, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 19/16/1-7/95, od 25.06.1995. god.; T – 324 Zabilješka o zadržavanju lica građanin Pandurević Milivoje sin Ilije, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 19/16/1-6/95, od 19.06.1995. god.;
11.12. 2014.	Nastavak gl. Pretresa	Ulaganje materijalnih dokaza TBiH	T – 325 Rješenje o pritvoru za Aleksić Bosiljku, iz Tarčina, Luke bb, opština Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-95/92, od 24.08.1992. godine; T – 326 Rješenje o pritvoru za Jeftić Žarka, sin Strahinje, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-96/92, od 25.08.1992. godine - u prilogu izjava od 25.08.1992. godine; T – 327 Pritvaranje Bilić Dragice, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-174/93, od 06.07.1993. godine; T – 328 Rješenje o pritvoru za Pejović Esnafa, sin Šefke, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-347/92 od 06.12.1992. godine; T – 329 Predmet: Mrnjavac Luca i drugi, pritvor, broj: 17-8/02-152/93, od 18.06.1993. godine, (Rješnje o pritvoru za Mrnjavac Marko, sin Ive, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-152/93, od 18.06.1993. godine; Rješnje o pritvoru za Ljevak Jozo, sin Stjepana, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-153/93, od 18.06.1993. godine; Rješnje o pritvoru za Ljevak Cvijeta, kći Nikole, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-153/93, od 18.06.1993. godine; Rješnje o pritvoru za Mrnjavac Luca, kći Mije, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-152/93, od 18.06.1993. godine) <u>T – 330 krivične prijave (od 292 do 474 iz optužnice)</u> - Krivična prijava protiv Lojanica Branka, sin Riste i majke Gospave, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-160/92; - Krivična prijava protiv Todorović Milorada, sin Mileta i majke Jedokije, rođene Radić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-161/92, od 20.06.1992. godine; - Krivična prijava protiv Bajčetić Novice, sin Veljke i majke Stane, rođene Kapetina, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-159/92, od 30.06.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Milovana, sin Milana i majke Jelke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-3/92, od 30.06.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Velimira, sin Marka i majke Božice,

			rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-163/92, od 05.07.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Vojne, sin Dušana i majke Savke, rođene Tešić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-164/92; - Krivična prijava protiv Krstić Krste, sin Radovana i majke Bosiljke, rođene Glavaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-165/92; - Krivična prijava protiv Cmogorac Vjekoslav, sin Velimira i majke Nede, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-166/92; - Krivična prijava protiv Kulaš Dušana, sin Sretka i majke Janje, rođene Kostić Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-167/92; - Krivična prijava protiv Andrić Milana, sin Gojka i majke Dragice, rođene Đorđić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-168/92; - Krivična prijava protiv Varagić Đorđe, sin Veljka i majke Mitre, rođene Turuntaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-169/92; - Krivična prijava protiv Lojanica Drage, sin Ilije i majke Zorke, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-170/92; - Krivična prijava protiv Vitor Zdravke, sin Marka i majke Božice, rođene Milanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-171/92; - Krivična prijava protiv Kapetina Božidara, sin Vase i majke Jefije, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-172/92; - Krivična prijava protiv Elčić Radoslava, sin Blaške i majke Stake, rođene Kostić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-173/92; - Krivična prijava protiv Lojanica Drage, sin Riste i majke Gospave, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-174/92; - Krivična prijava protiv Varagić Čedomira, sin Aleksandra i majke Danice, rođene Šakota, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-162/92, od 15.07.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Mladena, sin Vase i majke Milke, rođene Zimonja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-122/92, od 16.07.1992. godine; - Krivična prijava protiv Božović Vlade i dr. (57 lica), Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-325/92, od 30.09.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Živka i dr. (14 lica), Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-326/92, od 10.10.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Drage, sin Nenada i majke Janje, rođene Kujača, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-15/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Milenka, sin Spasoje i majke Savke, rođene Milošević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-13/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Siniše, sin Boška i majke Gospe, rođene Damjanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-14/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Slavke, sin Radeta i majke Mitre,

			rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-10/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Radenka, sin Dimše i majke Velinke, rođene Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-59/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Velimira, sin Nikole i majke Milke, rođene Magazin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-59/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Steve, sin Jovice i majke Joke, rođene Vukanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-23/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Žarka, sin Jovice i majke Joke, rođene Vukanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-27/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Jančić Zorana, sin Ljubana i majke Ilinke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-5/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Aleksić Dragomir, sin Zdravka i majke Slavojke, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-83/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kovačević Bože, sin Dušana i majke Koviljke, rođene Kostić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-8/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Boro, sin Milenka i majke Milene, rođene Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-50/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kulaš Bogoljuba, sin Sretka i majke Ane, rođene Kostić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-17/92, od 20.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kulaš Miloša, sin Sretka i majke Anike, rođene Kostić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-113/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Tomaš Strahinje, sin Tome i majke Joke, rođene Radojević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-18/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Đorđija, sin Đorđa i majke Šimše, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-16/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Momčila, sin Nikole i majke Stake, rođene Banduka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-25/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krivić Dušana, sin Trifka i majke Cvijete, rođene Njegovan, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-88/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Glavaš Vlake, sin Mirka i majke Rajke, rođene Krajišnik, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-87/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Koste, sin Koste i majke Angeline, rođene Tešić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-7/92, od 21.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Marinka, sin Gliše i majke Milke, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-22/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Gavrilović Jovo, sin Milenka i majke Rajke, rođene Milanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-86/92, od 22.11.1992. godine;

			- Krivična prijava protiv Glavaš Branislava, sin Save i majke Božice, rođene Vujević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-85/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Njegovan Danila, sin Stevana i majke Jovanke, rođene Kovačević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-66/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Njegovan Dragana, sin Mirka i majke Koviljke, rođene Milošević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-81/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Ljujić Aleksandar, sin Riste i majke Gospave, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-115/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Borović Danila, sin Danila i majke Sofije, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-114/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Ljujić Zdravka, sin Bogdana i majke Joke, rođene Šinik, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-75/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Sretna, sin Svetozara i majke Milojke, rođene Jerkić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-96/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Čović Milivoja, sin Petra i majke Milojke, rođene Golijanin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-95/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Radivoja, sin Rajka i majke Nade, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-94/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lalušić Neđe, sin Branka i majke Zdravke, rođene Mijatović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-32/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Momčila, sin Sime i majke Jelene, rođene Kajgo, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-33/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Borislava, sin Milidraga i majke Mare, rođene Kuljanin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-45/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Budimira, sin Milenka i majke Kose, rođene Lubura, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-36/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Zindović Krsto, sin Lazara i majke Stane, rođene Ječmenica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-100/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Bogdanović Zorana, sin Momčila i majke Zagorke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-99/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Jakanović Milana, sin Milenka i majke Veselko, rođene Grabovac, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-20/92, od 22.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Milovana, sin Petra i majke Milke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-117/92, od 23.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Rajka, sin Vojislava i majke Dragice, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska

			stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-124/92, od 23.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Pere, sin Milojka i majke Dese, rođene Magazin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-12/92, od 23.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Jovice, sin Žarka i majke Radmile, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-28/92, od 23.11.1992. godine; - Krivična prijava protiv Terzić Dezidera, sin Ivana i majke Erike, rođene Šereš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-21/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Bogdanović Branka, sin Momčila i majke Zagorke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-44/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Tihomira, sin Rajka i majke Nade, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-43/92, od 01.12.1992. godine i Krivična prijava protiv Ljujić Nikole, sin Nedeljka i majke Jelenke, rođene Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-42/92 od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Gligorević Milovana, sin Đorđe i majke Mitre, rođene Kuljanin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-60/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Regoja Dragana, sin Vojne i majke Branke, rođene Glavaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-57/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Momčila, sin Slavka i majke Vukice, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-56/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Milorada, sin Radoja i majke Janje, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-78/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Aleksić Živka, sin Dušana i majke Jele, rođene Lojpur, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-89/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Čedo, sin Nikole i majke Bojane, rođene Samouković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-77/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Milorad, sin Mirka i majke Božice, rođene Milanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-76/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Vojislav, sin Milana i majke Jelke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-74/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Mirka, sin Ostoje i majke Stoje, rođene Janković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-73/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Nedeljka, sin Milenka i majke Savke, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-72/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Rajka, sin Mirka i majke Radmile, rođene Avlijaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-120/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Radmila, sin Blaška i majke Mirjane, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska

			stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-119/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Gorana, sin Vojislava i majke Jelenke, rođene Ljujić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-118/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Glavaš Momčila, sin Milorada i majke Radojke, rođene Bratić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-123/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Žarka, sin Pavla i majke Rose, rođene Ninković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-54/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Milojka, sin Steve i majke Radojke, rođene Mrkaja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-11/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Magazin Velimira, sin Nedeljka i majke Jelke, rođene Aleksić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-111/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Srpko, sin Pavla i majke Zorke, rođene Ljujić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-71/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mandić Rose, kći Milana i majke Višnje, rođene Stanojević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-70/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Obrena, sin Zdravka i majke Milene, rođene Crnogorac, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-55/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Glavaš Miroslava, sin Vitomira i majke Mirjane, rođene Turuntaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-64/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Milenka, sin Petra i majke Desanke, rođene Stanišić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-63/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Petrić Sretka, sin Sine i majke Stane, rođene Mrkajić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-62/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Đorđe, sin Mladena i majke Jelke, rođene Šakota, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-53/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Čičić Miladin, sin Sretena i majke Borke, dj. Bratić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-133/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Ljujić Dragomira „Cok“, sin Petra i majke Jovanke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-131/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Rade, sin Čede i majke Stojanke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-52/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Branko, sin Radoja i majke Vinke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-51/92, od 01.12.1992. godine;

			- Krivična prijava protiv Andrić Milorada, sin Milana i majke Jelke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-92/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Njegovan Čede, sin Save i majke Borke, rođene Budović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-41/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Ranka, sin Milidraga i majke Ljeposave, rođene Tubin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-4/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Milojka, sin Steve i majke Radojke, rođene Mrkaja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-11/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Žarka, sin Stojana i majke Mare, rođene Tubin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-39/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Vukašina, sin Gojka i majke Milke, rođene Ljujić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-38/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Vojke, sin Ostoje i majke Stoje, rođene Janković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-48/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Jančić Gorana, sin Ljubana i majke Ilinke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-6/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kapetina Obren, sin Vase i majke Jefije, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Andrić Sretka, sin Čede i majke Stojanke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-1/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kuljanin Uglješe, sin Ostoje i majke Ljeposave, rođene Sušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-2/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Bogdana, sin Spasoje i majke Zdravke, rođene Jovanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-9/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Milidraga, sin Tome i majke Rose, rođene Damjanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska stanica Hadžići, broj: 17-8/02-KU-80/92, od 01.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Bogdana, sin Milinka i majke Slavke, rođene Ljujić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-112/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Vukašina, sin Lazara i majke Lenke, rođene Njegovan, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-121/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Mladena, sin Nenada i majke Milke, rođene Lojanica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-97/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Nedeljka, sin Jove i majke Radojke, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-93/92, od 05.12.1992. godine;

			- Krivična prijava protiv Stolica Jove, sin Radmila i majke Hilde, rođene Marković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-109/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Ranka, sin Blaške i majke Mirjane, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-110/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Pandurević Nenada, sin Milana i majke Milene, rođene Tešić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-108/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Njegovan Milorada, sin Vase i majke Goše, rođene Đorđić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-90/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Zdravka, sin Blaške i majke Mirjane, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-84/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Đorđe, sin Jovice i majke Jelke, rođene Vukanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-79/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Njegovan Nedeljka, sin Vase i majke Goše, rođene Đorđić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-40/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Sretena, sin Zdravka i majke Božice, rođene Šuvajlo, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-69/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Sladoje, sin Ilije i majke Zorke, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-68/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Branka, sin Vojislava i majke Dragice, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-67/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Mladena, sin Nenada i majke Milke, rođene Lojanica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-97/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Vitor Ostoje, sin Zdravka i majke Božice, rođene Šuvajlo Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-65/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Sretena, sin Neđe i majke Mare, rođene Antić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-130/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Slavka, sin Đorđe i majke Rajke, rođene Petrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-31/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Milanović Danka, sin Božidara i majke Zagorke, rođene Gengo, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-126/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Gruje, sin Mitra i majke Jelenke, rođene Kapetina, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-30/92, od

			05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Glavaš Blagomira, sin Jove i majke Tankosave, rođene Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-37/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Crnogorac Velimira, sin Riste i majke Savke, rođene Gačanin, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-49/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Slavojka, sin Danila i majke Danice, rođene Rosuljaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-19/92, od 05.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Vojne, sin Relje i majke Savke, rođene Janković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-24/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krtolica Radenka, sin Milovana i majke Obrenije, rođene Vulović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-91/92, od 08.12.1992. godine; (422 iz optužnice) NEMA ORIGINALA - Krivična prijava protiv Varagić Ranka, sin Radoslava i majke Anke, rođene Vukosav, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-98/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Rajka, sin Riste i majke Desanke, rođene Đukić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-26/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Nenada, sin Stevana i majke Zagorke, rođene Milanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-116/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kulić Branka, sin Ilije i majke Vukosave, rođene Pantović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-82/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Krstić Bogdana, sin Jove i majke Maline, rođene Čečez, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-29/92, od 08.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Milorada, sin Gojka i majke Rose, rođene Kapetina, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-46/92, od 12.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Pušara Marka, sin Sretka i majke Velinke, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-178/92, od 17.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Pušara Nenada, sin Sretka i majke Vele, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-149/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mandić Žarka, sin Pavla i majke Anđe, rođene Čičić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-148/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mandić Dragutina, sin Neđe i majke Koviljke, rođene Šinik, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-147/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Drage, sin Riste i majke Milke, rođene Šarović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica

			javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-146/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Čičić Živka, sin Slavke i majke Šimše, rođene Šarenac, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-145/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šarenac Ace, sin Maksima i majke Mare, rođene Lubura, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-144/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Bogdana, sin Sretka i majke Savke, rođene Lojanica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-143/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šarenac Desimira, sin Todora i majke Slave, rođene Pušara, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-142/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Ačimović Milivoja, sin Dimitrija i majke Milke, rođene Lubura, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-138/92, od 20.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Ilije, sin Nedeljka i majke Mare, rođene Antić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-34/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Đorđić Petra, sin Pere i majke Spasenije, rođene Čičić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-150/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Samouković Đorđe, sin Neđe i majke Ljeposave, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-141/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Jovičić Mirka, sin Uroša i majke Anike, rođene Samardić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-140/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mijatović Riste, sin Mlađena i majke Jelke, rođene Zimonja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-139/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Ilije, sin Lazara i majke Milice, rođene Draganić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-35/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Bratić Slavka, sin Radovana i majke Bose, rođene Šaran, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-129/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kapetina Sretena, sin Vase i majke Jefije, rođene Srdanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-137/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šogura Ranka, sin Boška i majke Anike, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-136/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Marčeta Drage, sin Bože i majke Milice, rođene Radumilo, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-135/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Milorada, sin Riste i majke

			Gospave, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-134/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Milanović Radoslava, sin Milorada i majke Sofije, rođene Tomaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-128/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Tolj Petra, sin Pere i majke Jelene, rođene Elčić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-127/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mirković Čedomir, sin Svete i majke Zore, rođene Žuža, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-125/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Žarko, sin Radivoje i majke Stanojke, rođene Samouković, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-175/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šaraba Dragomira, sin Save i majke Milke, rođene Jovičić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-176/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Kapetina Nenada, sin Sretena i majke Radojke, rođene Šušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-176/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Branka, sin Žarka i majke Jelke, rođene Bjelica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-58/92, od 22.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Začević Marka, sin Novice i majke Savke, rođene Čarapić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-61/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Momira, sin Jove i majke Darinke, rođene Rosuljaš, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-101/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Vojo, sin Riste i majke Milke, rođene Šarović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-180/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Samouković Nedeljka, sin Nedeljka i majke Ljeposave, rođene Golub, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-179/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Golub Andrija, sin Danila i majke Radojke, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-158/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Šuvajlo Lazara, sin Lazara i majke Sare, rođene Varagić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-157/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Regoja Vojne, sin Gojka i majke Stane, rođene Vitor, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-156/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Lojanica Ognjena, sin Mitra i majke Jelenke, rođene Kapetina, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-155/92, od 25.12.1992. godine;

			- Krivična prijava protiv Lalušić Jove, sin Mladena i majke Anike, rođene Mutabdžija, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-154/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Dušana, sin Vase i majke Ilinke, rođene Lojanica, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-153/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Velimira, sin Tome i majke Rose, rođene Damjanović, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-152/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Vukašina, sin Nenada i majke Janje, rođene Kujača, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-151/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Magazin Nedeljko, sin Rajka i majke Milene, rođene Krstić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-102/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Žuža Sretko, sin Jove i majke i Ilinke rođene Kuzum, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-107/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Branka, sin Uglješa i majke Sofije, rođene Andrić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-106/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Varagić Alekse, sin Mitra i majke Ilinke, rođene Lalušić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-105/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Nikole, sin Spasoje i majke Savke, rođene Milošević, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-104/92, od 25.12.1992. godine; - Krivična prijava protiv Mrkaja Boška, sin Milenka i majke Slavojke, rođene Ljujić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-KU-103/92, od 25.12.1992. godine; T – 331 Bilten za dan 09.06.1992. godine, odjeljenje Pazarić, primio kom.stanice mil. Pazarić Šabić Mirsad; T – 332 Bilten za dan 17.06.1992. godine, u potpisu načelnik krim. službe Čuljević Rifet; T – 333 Bilten za dan 20.06.1992. godine, primio Šabić Mirsad; T – 334 Bilten za period od 16. do 21.06.1993. godine, Odjeljenje za suzbijanje i otkrivanje kriminaliteta, grupa Tarčin, u potpisu šef grupe Salko Gosto; T – 335 Bilten za period od 21. do 25.06.1993. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za otkrivanje i spriječavanje kriminaliteta, u potpisu glavni inspektor Čuljević Rifet; T – 336 Bilten za dan 30.06.1992., u potpisu načelnik krim. službe Čuljević Rifet; T – 337 Bilten za dan 01.07.1992., u potpisu načelnik krim. službe Čuljević Rifet; T – 338 Službeni izvještaj od 02.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Pazarić, podnosilac izvještaja Merdanović Halid; T – 339 Zapisnik sa sastanka Odjeljenja za suzbijanje kriminaliteta SJB Hadžići, održanog 04.07.1992. godine, zapisničar Gosto Salko, načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 340 Službeni izvještaj od 05.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Pazarić, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 341 Službeni izvještaj od 06.07.1992. godine, Stanica javne

		bezbjednosti Hadžići-Pazarić, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 342 Službeni izvještaj od 07.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Pazarić, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 343 Bilten za dan 07.07.1992. godine, za područje Pazarića, stvari primio Šabić Mirsad, načelnik krim.službe Čuljević Rifet; T – 344 Službeni izvještaj od 08.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Sarajevo, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 345 Bilten za dan 09.07.1992. godine, za područje Pazarića, stvari primio Šabić Mirsad, načelnik krim.službe Čuljević Rifet; T – 346 Službeni izvještaj od 14.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Sarajevo, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 347 Bilten za dane 18., 19., 20.07.1992. godine, predao Čuljević Rifet, primio Šabić Mirsad; T – 348 Bilten za dan 23.07.1992. godine, predao Čuljević Rifet, primio Šabić Mirsad; T – 349 Bilten za dane 26.,27.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 350 Službeni izvještaj od 30.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, Op. radnici: Čuljević Rifet i Čović Mensur, u prilogu Spisak zarobljenih i pritvorenih lica razvrstanih po kategorijama (I, II, III); T – 351 Službena zabilješka od 30.07.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 352 Bilten za dane 31.07. i 01.08.1992. godine, u potpisu Čuljević Rifet; T – 353 Službeni izvještaj od 01.08.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Sarajevo, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 354 Službeni izvještaj od 05.08.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i otkrivanje kriminaliteta, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 355 Zahtjev za privremeno izuzimanje zarobljenika, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-34/92, od 09.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 356 Bilten za dane 14. i 15.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 357 Bilten za dan 16.08.1992. godine u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet i Zapisnik o primopredaji predmeta, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-38/92, od 16.08.1992. godine, predao Čuljević Rifet, primio Šabić Mirsad; T – 358 Bilten za dan 17.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 359 Bilten za dan 26.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet i Zapisnik o primopredaji stvari i predmeta, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-39/92, od 26.08.1992. godine, predao Čuljević Rifet, primio Šabić Mirsad; T – 360 Bilten za dane 27. i 28.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 361 Bilten za dan 29.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 362 Bilten za dan 30.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 363 Bilten za dan 31.08.1992. godine, za područje Pazarića, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 364 Obavijest, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-44/92, od 31.08.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 365 Zahtjev za prebacivanje zatvorenika iz zatvora Krupa u zatvor u O.Š. u Pazarići, i obratno, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprečavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-45/92, od 01.09.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet;

			T – 366 Bilten za dane 01. i 02.09.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 367 Službeni izvještaj od 03.09.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići-Sarajevo, podnosilac izvještaja Fatić Mujo; T – 368 Saznanja se dostavljaju, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-46/92, od 06.09.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 369 Bilten za dan 18.09.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 370 Mandić Živko i Lojanica Veljko, molba za prijem u Oružane snage BiH, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-56/92, od 18.09.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Hadžići Čović Fadil; T – 371 Lojanica Dušan, mišljenje, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-62, od 22.09.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 372 Bilten, krim.sluzba-grupa Pazarić za dan 22. i 23.09.1992. godine, u potpisu šef grupe Čović Mensur; T – 373 Bilten za dane 30.09. i 1.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, od 01.10.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 374 Zapisnik o ulasku i pretresu stambenih prostorija, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-80/92, od 07.10.1992. godine, pretres izvršili Čović Mensur, Fatić Mujo, Lihovac Nijaz, Imamović Zijad; T – 375 Bilten za dane 07. i 08.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, od 08.10.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 376 Aćimović Zoran, mišljenje, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-88/92, od 10.10.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 377 Bilten za 11. i 12.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, od 13.10.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet i Bilten za 11. i 12.10.1992. godine, Grupa Pazarić, u potpisu Čović Mensur; T – 378 Službena zabilješka od 20.10.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, zabilješku sačinio Čović Mensur; T – 379 Bilten za dan 23., 24. i 25.10.1992. godine, Grupa Pazarić, u potpisu šef grupe Čović Mensur; T – 380 Bilten za 26., 27. i 28.10.1992. godine, Grupa Pazarić, u potpisu šef grupe Čović Mensur; T – 381 Predmet: Krstić Petko – zapisnik o uviđaju, broj: 17-8/02-220/92, od 27.10.1992. godine, (zabilješka u rukopisu, Služba opšte medicine Tarčin; Službena zabilješka od 11.11.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, podnosilac zabilješke Hodžić Muhidin; Zapisnik o uviđaju od 26.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, u potpisu Čuljević Rifet, Hodžić Muhidin, Fatić Ramiz, dr. Čefo Samir; Izjava građanina Mrkaja Nenada od 01.11.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odelenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, izjavu uzeo Hodžić Muhidin; Izjava građanina Vitor Ranko od 01.11.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odelenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, izjavu uzeo Hodžić Muhidin); T – 382 Predmet: Sl. zabilješka – Kapetina Obren – zadesna smrt, broj: 17-8/02-248/92, od 13.11.1992. godine, (nalaz ljekara u rukopisu, od 8.XI.92. godine u Tarčinu, Služba opšte medicine Tarčin, Službena zabilješka broj: 17/8-02-248/92, od 10.11.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, zabilješku

		sačinio Hodžić Muhidin); T – 383 Izvještaj o radu Grupe Pazarić do 30.10.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, Grupa Pazarić, broj: 17-8/02-108/92, od 06.11.1992. godine, u potpisu šef grupe Čović Mensur; T – 384 Bilten za dane 11., 12. i 13.11.1992. godine, Grupa Pazarić, u potpisu šef grupe Čović Mensur; T – 385 Službena zabilješka od 13.11.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosioci zabilješke Čović Mensur i Fejzić Safet; T – 386 Službena zabilješka od 12.12.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosioc zabilješke Kazić Enes; T – 387 Službena zabilješka od 29.12.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, podnosioci zabilješke Gosto S. I Fatić R.; T – 388 Predmet: Sl.zabilješka o ponašanju pojedinih čuvara u zatvoru, broj: 17-8/02-24/92, od 01.07.1992. godine, (Službena zabilješka od 30.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, zabilješku sačinili Hujčić Bećir, upravnik zatvora i Gosto Salko, krim. inspektor); T – 389 Informacija se dostavlja, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/02-251/93 od 10.02.1993. godine, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil, u prilogu Informacija broj: 17-8/02-43/93 od 03.02.1993. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprječavanje i otkrivanje kriminaliteta, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet; T – 390 Bilten za dan 17.03.1993. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za sprečavanje i otkrivanje kriminaliteta, u potpisu glavni inspektor Čuljević Rifet; T – 391 Službena zabilješka, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta, broj: 17-8/02-25/93 od 15.05.1993. godine, podnosioci – ovlaštena službena lica Salko Gosto i Safet Fejzić; T – 392 - Bilteni (od 537 zaključno sa brojem 645 iz optužnice) - Bilten dnevnih događaja za dan: 01.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 00,00 časova, u potpisu dežurni Medić Mirsad; - Bilten dnevnih događaja za dan: 02.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu dežurni Kovačević Fikret; - Bilten dnevnih događaja za dan: 03.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu dežurni Poljo Izet; - Bilten dnevnih događaja za dan: 04.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu podnosilac biltena Tuečinović Azem; - Dnevni bilten za dan 04.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 05.06.1992. godine; - Dnevni bilten za dan 05.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 05.06.1992. godine; - Bilten dnevnih događaja za dan: 05.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu dežurni Kovačević Fikret; - Bilten za dan 08.06.1992. godine od 00,00 do 24,00 časova, u potpisu dežurni Poljo Izet; - Bilten dnevnih događaja za dan 09.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu dežurni Kovačević Fikret; - Bilten za dan 13.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 13.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 16.juni 1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od

			16.06.1992. godine; - Bilten dnevnih događaja za 17.06.1992. godine u vremenu od 00,00 do 24,00 časa, u potpisu podnosilac biltena Tuečinović Azem; - Ratni bilten za dan 17.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 17.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 19.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 19.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 20.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 20.06.1992. godine; - Bilten za period od 22. do 25.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 25.06.1992. godine; - Bilten za dan 26.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 26.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 27.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 27.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 28.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 28.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 29.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 29.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 30.06.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 30.06.1992. godine; - Ratni bilten za dan 01.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 01.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 02.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 02.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 03.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 03.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 04.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 04.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 05.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 05.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 06.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 06.07.1992. godine; - Bilten za dan 07. i 08.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 08.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 08.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 08.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 09.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 09.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 10.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 10.07.1992. godine;

			- Ratni bilten za dan 11.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 11.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 12.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 12.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 13.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 13.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 14.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 14.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 15.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 15.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 16.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 16.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 17.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 17.07.1992. godine; - Bilten za dane 16. i 17.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 17.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 18.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 18.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 19.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 19.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 20.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 20.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 21.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 21.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 22.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 22.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 25.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 25.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 26.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 26.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 27.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 27.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 28.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 28.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 29.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 29.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 30.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 30.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 31.07.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 31.07.1992. godine; - Ratni bilten za dan 01.08.1992. godine, Centar službi

			bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 01.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 20.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 20.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 03.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 03.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 04.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 04.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 05.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 05.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 06.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 06.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 07.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 07.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 08.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 08.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 09.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 09.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 10.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 10.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 11.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 11.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 12.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 12.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 13.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 13.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 14.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 14.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 15.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 15.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 16.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 16.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 18.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 18.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 21.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 21.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 22.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 22.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 23.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 23.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 24.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 24.08.1992. godine;

			- Ratni bilten za dan 25.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 25.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 26.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 26.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 27.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 27.08.1992. godine; - Bilten za dane 27. i 28.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 28.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 28.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 28.08.1992. godine; - Ratni bilten za dan 29.08.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 29.08.1992. godine; - Izvještaj o radu policijske stanice za 7/8.9.92. god. od 20 do 08 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Hadžići – Pazarić, od 08.9.1992. godine; - Ratni bilten za dan 21.09.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 21.09.1992. godine; - Ratni bilten za dan 24.09.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 24.09.1992. godine; - Ratni bilten za dan 26.09.1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 26.09.1992. godine; - Izvještaj o radu policijske stanice za 17/18.10.1992. god. u vremenu od 20-08. časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 18.10.1992. godine; - Izvještaj o radu Policijske stanice za 19/20.10.92. god. u vremenu od 20,00 do 08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 20.10.1992. godine; - Izvještaj o radu Policijske stanice za 26/27.10.92. god. u vremenu od 20,00 do 08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; - Izvještaj o radu policijske stanice Pazarić za 27/28.10.92. god., Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Hadžići-Pazarić, od 28.10.1992. godine; - Bilten za dane 26., 27. i 28.10.1992. godine, Grupa Pazarić, u potpisu šef grupe Čović Mensur; - Izvještaj o radu policijske stanice za 31.10./01.11.1992. god. u vremenu od 20,00 do 08,00 Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 01.11.1992. godine; - Izvještaj o radu policijske stanice za dan 01/02.11.1992. god. u vremenu od 20-08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići od 02.11.1992.; - Izvještaj o radu PS za dan 02/03.11.1992. god. u vremenu od 20,00-08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići od 03.11.1992.; - Izvještaj o radu policijske stanice za dan 02/03.11.1992. god. u vremenu od 20,00-08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići od 04.11.1992.; - Izvještaj o radu policijske stanice Pazarić za 7/8.11.1992. god. u vremenu od 20 do 08 h , Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Hadžići – Pazarić, od 08.11.1992.; - Izvještaj o radu policijske stanice Pazarić za 08/09.11.1992. god. u vremenu od 20,00- 08,00 časova , Stanica javne bezbjednosti

			Hadžići, od 08/09.11.1992.; - Izvještaj o radu policijske stanice Pazarić za 24/25.11.92. god. u vremenu od 20-08 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Hadžići – Pazarić, od 25.11.1992.; - Izvještaj o radu SJB Hadžići u vremenu od 20,00-08,00 časova dana 25/26.11.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 26.11.1992. godine; - Izvještaj o aktivnostima policijske Stanice Pazarić 26/27.11.92. u vremenu od 20,00-08,00h, Stanica javne bezbjednosti Pazarić, od 27.11.1992. godine; - Izvještaj o radu Policijske stanice Pazarić za dan 23/24.12.1992. god. u vremenu od 20,00 do 08,00 časova, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 23/24.12.1992.; - Izvještaj o radu SJB Hadžići u vremenu od 20,00 časova 30.12.1992. godine do 08,00 časova 31.12.1992. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 31.12.1992., u prilogu Službena zabilješka, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Odijeljenje za sprečavanje i suzbijanje kriminaliteta, zabilješku sačinio Čović Mensur; - Izvještaj iz službe dežurstva dana 03/04. mart 1993. god. od 20,00 do 08,00 časova, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Pazarić; - Izvještaj iz službe dežurstva dana 6/7.04. 1993. godine u vremenu od 20 do 08 časova, Centar službi bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 07.04.1993. godine;; - Izvještaj od 07/08.04.1993. godine u vremenu od 20,00 do 08,00 časova, podnosila izvještaja Izet Poljo; - Izvještaj od 10/11.04.93. godine, Stanica javne bezbjednosti, Pazarić, 11.04.93. godine, podnosilac izvještaja Smajo Drina; - Službeni izvještaj od 01.01.1994.godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Tarčin, podnosilac izvještaja Čukle Ibrahim; - Izvještaj od 26.06.1994. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, podnosilac izvještaja Oputa Elmir, u rukopisu; - Izvještaj od 05./06.07.1994. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, izvještaj podnio Husanović Benaid, u rukopisu; - Izvještaj od 07.07.1994. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, izvještaj podnio Husanović Benaid, u rukopisu; - Izvještaj od 09./10.07.1994. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, podnosilac izvještaja Husanović Benaid, u rukopisu; - Izvještaj od 17.07.1994. godine, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, izvještaj sačinio Ramiz Muhinić, u rukopisu; - Izvještaj povodom pružanja usluga od strane Policijske stanice Tarčin – Direkciji za robne rezerve grada Sarajeva, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica 3 Tarčin, broj: 19-2/03-3-349/94, od 06.12.1994. godine;
18.12. 2014.	Nastavak gl. Pretresa	Ulaganje materijalne dokumentacije TbiH	T-393 Spisak radnika SJB Hadžići za isplatu ličnog dohotka za mjesec mart, april, maj, juni i juli 1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-14/09-130-31/92, od 22.07.1992. godine, u prilogu Spisak radnika SJB Hadžići aktivnog i rezervnog sastava; T-394 Spisak pripadnika SJB Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 1993. godine; T-395 Evidencija – o učešću pripadnika policije Stanice iz Pazarića u borbenim dejstvima - 1993. godina, u rukopisu; T-396 Potrebni podaci za donošenje Rješenja o organizaciji i

		sistematizaciji SJB Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Pazarić, 17.02.1993. godine; T-397 Pregled popunjenosti prema ratnoj sistematizaciji Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 17. februara 1993. godine; T-398 Spisak zaposlenih radnika u službi javne bezbjednosti Hadžići – Pazarić, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-08-1-126/93, Pazarić, 23.03.1993. godine; T-399 Pregled svih radnika policije SJB Hadžići kao i ostalih službi SJB Hadžići, koji su u periodu od oktobra 1992. godine do kraja februara 1993. godine bili angažovani na redovnom izvršavanju poslova i zadataka SJB, sa pregledom radnih mjesta na kojem su bili angažovani, SJB Hadžići, depeša broj 17-8/01-17/93, od 24.04.1993. godine; T - 400 Dopuna plana organizovanja i djelovanja Stanice javne bezbjednosti Hadžići u ratu, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:1, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine, (Dopuna procjene bezbjednosne situacije na području opštine Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:2, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Dopuna plana mjera, postupaka i zadataka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:3, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Plan veza-prilog Planu mjera, postupaka i zadataka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:4, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Plan materijalno – tehničkog obezbjeđenja – prilog Planu mjera, postupaka i zadataka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:5, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Plan zaštite spisa i podataka – prilog Planu mjera, postupaka i zadataka, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:6, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Izvod iz Pravilnika o unutrašnjoj ratnoj organizaciji i sistematizaciji CSB Sarajevo – SJB Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:7, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine; Ratna šema organizacije SJB Hadžići, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Evid.broj:8, Prim.broj:3, Pazarić, juna 1995. godine); T – 401 Predmet: 2 RO obrasci SJB Hadžići, u rukopisu; T – 402 Spisak radnika SJB Hadžići aktivnog i rezervnog sastava, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil; T – 403 Raspored službe od 16.06.92. do 21.06.92.u rukopisu; T – 404 Akt Centra službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Stanica policije Pazarić, broj: 17-08/1-190/93., Pazarić 17.03.1993. godine, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić; T – 405 Spisak rukovodnih radnika i pripadnika policije Stanice policije iz Pazarića, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Stanica policije Pazarić, broj: 17-2/03-1-316/93, od 16.09.1993. godine i Spisak pripadnika PS Pazarić od 25.08.1994. godine, Šabić Mirsad; T – 406 Uputstvo o unutrašnjoj raspodjeli poslova i zadataka rukovodnih radnika Policijske stanice u Pazariću, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Policijska uprava II, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, Policijska stanica Pazarić, broj: 17-2/03-1-449/93, od 13.11.1993. godine, u potpisu komandir stanice Mirsad Šabić; T – 407 Spisak pripadnika stanice milicije Tarčin, u rukopisu, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 408 Rješenje Tufo Refik, radnik Minuistarstva za unutrašnje poslove Republike Bosne i Hercegovine, raspoređuje se na poslove i zadatke komandira Stanice milicije u Stanici rezervne milicije Tarčin, sa 01. majem 1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/01-120-21/92, Hadžići, 01.maja 1992. godine; T – 409 Rješenje Čičko Enver, radnik Minuistarstva za unutrašnje poslove Republike Bosne i Hercegovine, raspoređuje se na poslove i zadatke pomoćnika komandira u Stanici rezervne milicije Tarčin, sa 01. majem 1992. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, broj: 17-8/01-120-23/92, Hadžići, 01.maja 1992. godine; T – 410 Naređenje: Oduzimanje oružja od građana, Regionalni štab

		Teritorijalne odbrane Sarajevo, Str.pov. 03/90-1 od 13.05.1992. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović; T – 411 Naređenje, Štab Vrhovne komande Oružanih snaga Sarajevo, broj: 02/340-570 od 06.06.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 412 Naređenje, Štab Vrhovne komande Oružanih snaga Sarajevo, broj: 02/746-1 od 28.07.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 413 Naredba, Štab Vrhovne komande Oružanih snaga Sarajevo, broj: 02/340-1350 od 23.09.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 414 Naređenje, Štab Vrhovne komande Oružanih snaga Sarajevo, broj: 02/340-1688 od 02.10.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 415 Izvještaj o stanju na Igmanu, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Odsjek Visoko, ARH.BR. 31-2-03-302-7/4-23/99, Str.pov.broj: 01/221-1 od 04.10.1992. godine, u potpisu Rasim Delić, komandant; T – 416 Formiranje brigada OS, Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Str.pov.broj: 02/1091-210 od 05.11.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 417 Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH Sarajevo, broj: 02/1091-411 od 02.12.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 418 Odgovor, Štab Vrhovne komande OS R BiH, broj: 02/1091-453 od 11.12.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 419 Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH Sarajevo, broj: 02/1091-501 od 22.12.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH i Alija Izetbegović, predsjednik Predsjedništva R BiH; T – 420 Naređenje, Štab Vrhovne komande OS R BiH, broj: 02/1091-461 od 12.12.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 421 Naređenje, Oružane snage R BiH, IKM Štaba Vrh. Kom. OS R BiH, Igman, 23.12.1992. godine, Strogo pov. Br./2-1216/92, u potpisu Vehibija Karić; T – 422 Prepis službene zabilješke, Štab Vrhovne komande OS, Uprava bezbjednosti, broj: 03/30-18 od 08.02.1993. godine; T – 423 Akt Štaba Vrhovne komande OS R BiH, Uprava za operativno i strategijsko planiranje i obuku OS, Str.pov.broj: 02/232-1 od 10.02.1993. godine, u potpisu načelnik Zičro Suljević, u prilogu Prepis službene zabilješke, ŠVK OS, Uprava bezbjednosti, broj: 03/30-13 od 08.02.1993. godine; T – 424 Zapažanja i iskustva sa službenog puta za vrijeme boravka na Igmanu – OG Igman, Štab Vrhovne komande, Uprava za moral, IPD i vjerska pitanja, Sarajevo, 07. marta 1993. godine, informaciju sačinio Džemail Hot; T – 425 Naređenje, Štab Vrhovne komande OS Sarajevo, Str.pov.broj: 02/386-1 od 12.03.1993. godine, u potpisu Sefer Halilović, načelnik ŠVK OS R BiH; T – 426 Izvještaj o promjenama na ratištu za 04.08.1993. godinom Štab Vrhovne komande, Str.pov.br. 02/838 80 od 05.08.1993. godine; T – 427 Pismo – obraćanje komandantu, u potpisu Jovana Divjak, VJ 5001 Sarajevo, VK C 03002; T – 428 Zahtjev (str. 3-5, uz prilog "Komentar na Divjakovo pismo – ostavku), u potpisu – podnosilac zahtjeva Jovan Divjak; T – 429 Naredba, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Pov.br. 02/16-443 od 03.08.1993. godine, u potpisu Rasim Delić, komandant ŠVK OS R BiH, uz prilog u rukopisu sa naslovom "Poruka od PACIFIK-a KT-om"; T – 430 Postupci sa zatvorenicima, Štab Vrhovne komande OS R BiH, Kabinet komandanta, Str.pov.broj: 1/297-170 od 14.08.1993. godine, u potpisu Rasim Delić, komandant ŠVK OS R BiH; T – 441 Operativna saznanja do kojih je došla SNB, a vezano za lokalitet Hadžići, MUP CSB Sarajevo, Sektor SNB, Inf.str.pov.br: 01/92 od 16.08.1992. godine; T – 442 Informacija, dostavlja se.- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Sektor SDB, broj: 1875 od 17.06.1993. godine, u potpisu načelnik sektora SDB – Enver Mujezinović, uz prilog "Informacija", Sarajevo, 16. juna 1993. godine;

		T – 443 Informacija, dostavlja se.- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Služba državne bezbjednosti Sarajevo, broj N-1566 od 19.06.1993. godine, u potpisu podsekretar za SDB Jozo Jozić, uz prilog: "Informacija", Sarajevo, 16. juna 1993. godine; T – 444 Informacija, dostavlja se.- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Služba državne bezbjednosti Sarajevo, broj N-1566 od 19.06.1993. godine, u potpisu podsekretar za SDB Jozo Jozić, uz prilog: "Informacija", Sarajevo, 16. juna 1993. godine; T – 445 Dopis sa prilogom "Informacija", Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Sektor SDB, broj: 3515 od 14.09.1993. godine, u potpisu načelnik sektora SDB – Enver Mujezinović; T – 446 Saznanja o neprijateljskoj strani do kojih smo došli od bivših zatvorenika "Silosa" u Tarčinu, Centar RDB Sarajevo, Odjeljenje DB Ilidža, Inf.str.pov.br: 36/94 od 06.09.1994. godine; T – 447 Zahtjev za formiranje 8. i 9. brdske brigade, Komanda I korpusa Sarajevo, Pov.br. 651/92 od 05.11.1992. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović - Talijan; T – 448 Formiranje OG-Igman, Naređenje, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 03/151-1 od 15.01.1993. godine, u potpisu komandant I korpusa Mustafa Hajrulahović – Talijan; T – 449 Naređenje, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 01/157-1 od 19.01.1993. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović – Talijan; T – 450 Rješavanje zahtjeva roditelja, mišljenje, dostavlja, Komanda I korpusa, broj: 03/175-2 od 25.01.1993. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović – Talijan; T – 451 Naređenje, I korpus, OG Igman, 26.01.1993. godine, u potpisu komandant Dževad Rađo; T – 452 Obavještenje i prijedlozi u vezi podneska zamjenika Okružnog vojnog tužilaštva i istražnih sudija Okružnog vojnog suda Zenica od 31.12.1992. godine, Komanda I korpusa, Pravni sektor, Pov.broj: 10/58-19 od 01.02.1993. godine, u potpisu Zlatko Petrović, načelnik pravnog sektora; T – 453 Akt Okružnog vojnog tužilaštva Zenica upućen Komandi odreda za specijalne namjene "Zulfikar", u potpisu Hadžajlić Hasan, zamjenik okružnog vojnog tužioca; T – 454 Podatke o nazivu brigada i zonama odgovornosti dostavlja, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 05/7-96 od 10.02.1993. godine, u potpisu načelnik Asim Džambasović; T – 455 Stanje i neki problemi vojne organizacije u zoni odgovornosti OG "Igman", I korpus, Sektor bezbjednosti, broj: 04/393-1 od 20.02.1993. godine; T – 456 Saznanja o nekim bezbjedonosnim pojavama i prilikama u zoni odgovornosti operativne grupe "Igman", I korpus, Sektor bezbjednosti, od 21.02.1993. godine; T – 457 Akt Operativne grupe Igman,, Služba vojne bezbjednosti, broj: 08-21-2/93 od 02.03.1993. godine, u potpisu Sabit Subašić, načelnik bezbjednosti OG Igman; T – 458 Akt OG Visoko, Organ bezbjednosti, broj: 03/7-196 od 16.03.1993. godine, u potpisu Habib Atif, pomoćnik komandanta za bezbjednost; T – 459 Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti u z/o I korpusa za dan 26.03.1993. godine, u potpisu Armutović Šaćir, PK za bezbjednost; T – 460 Kontrola zatvorenika, naređenje, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 05/7-186 od 27.03.1993.godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović – Talijan; T – 461 Podaci o poginulim, zarobljenim i nestalim pripadnicima Armije R BiH, traži, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 05/7-190 od 28.03.1993. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović – Talijan; T – 462 Informacija, Komanda 4. mtbr, Vojna bezbjednost Ilidža, pov.br. 01-173/93 od 01.04.1993. godine, u potpisu Alađuz Vahid, PK za bezbjednost; T – 463 Naređenje Komande I. korpusa str. pov. Br. 10/55-10 od 05.05.1993. godine, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović Talijan; T – 464 Informacija, dostavlja se, Komanda 4. mtbr, Služba vojne bezbjednosti, pov.br. 01-303/93 od 18.05.1993.godine, u potpisu Alađuz Vahid, PK za bezbjednost; T – 465 Naređenje, I korpus – 4. mtbr, pov.br. 01-467/93 od 26.06.1993.

		godine, u potpisu Alađuz Vahid, PK za bezbjednost; T – 466 Akt "IKM" I korpusa – Igman, Služba vojne bezbjednosti, Str.pov.br. 010/763 od 10.09.1993.godine, u potpisu Šubo Safet, PK za bezbjednost "IKM"-a; T – 467 Naređenje, Komanda I korpusa, Str.pov.br. 05/7-415 od 18.09.1993. godine, u potpisu komandant Karavelić Vahid; T – 468 Izmještanje zatvora, naređenje, Komanda I Korpusa, Str.pov. br. 05/4-230 od 22.02.1994. godine, u potpisu komandant Vahid Karavelić; T – 469 Sastanak sa gosp. E. Godinjakom, prijedlog daljih aktivnosti, saglasnost, traži, KG Pazarić, Služba vojne bezbjednosti, Str.pov.br. 04/KGP-20-1 od 09.04.1994. godine, u potpisu za načelnik-a Sead Čudića – Izudin Hrustić; T – 470 Sastanak predstavnika građana jugo-istočne Bosne i britanskih promatrača, prijedlog, dostavlja, KG Pazarić, Služba vojne bezbjednosti, Str.pov.br. 04/KGP-21-1 od 10.04.1994. godine, u potpisu za načelnik-a Sead Čudića – Izudin Hrustić; T – 471 Spisak lica zatvorenih u "Silosu" Tarčin, traži se, Komanda I korpusa, Odsjek bezbjednosti, broj: 04/3150-1 od 18.06.1994.godine, u potpisu načelnik Sead Čudić; Spisak lica zatvorenih u "Silosu" Tarčin, dostavlja, Deveta brdska brigada, broj: 04/09-1601-85/1121-1 od 18.06.1994. godine, u potpisu PK za bezbjednost Esad Muhibić; T – 472 Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, Komanda I korpusa, Odsjek bezbjednosti, broj: 04/3241-1 od 25.06.1994. godine, u potpisu načelnik Sead Čudić; T – 473 Moguće reakcije stanovništva u vezi zatvora "Silos", saznanja, dostavlja, Komanda I korpusa, Odsjek bezbjednosti, broj: 04/3265-1 od 27.06.1994. godine, u potpisu načelnik Sead Čudić; T – 474 Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, Komanda I korpusa, Odsjek bezbjednosti, broj: 04/3414-1 od 07.07.1994. godine, u potpisu načelnik Sead Čudić; T – 475 Prolazak zarobljenika kroz objekat D-B, saznanja, dostavlja, Komanda 102. mtbr, broj: 04/8-1656/94 od 17.11.1994. godine, u potpisu Fuad Karahasan, PK za bezbjednost; T – 476 Ponašanje pojedinih komandanata brigada iz sastava I korpusa, saznanja, dostavlja, Komanda I korpusa, Odsjek bezbjednosti, broj: 04/4561-1 od 09.10.1994. godine, u potpisu načelnik – pukovnik Sead Čudić; T – 477 Izuzimanje pilane u Zoviku, izvještaj PK za PIPP Vila Hasan, Sarajevo 09.12.1994. godine, u potpisu Hasan Vila; - u prilogu službena zabilješka – odnos civilnih vlasti prema AR BiH, saznanja, komanda logističke baze I. korpusa – Služba vojne bezbjednosti, u potpisu Delić Benamin, VD PK za bezbjednost Lob; T – 478 Akt Komande I korpusa, PKM Tarčin, Str.pov.br. 01/1-142 od 08.05.1995. godine, u potpisu komandant – brigadni general Vahid Karavelić; T – 479 "Bosna", izvještaj, dostavlja, Komanda I korpusa, Odjeljenje SVB, broj: 04/8321-35 od 26.06.1995. godine, u potpisu pomoćnik komandanta – pukovnik Sead Čudić; T – 480 Zatvor "Silos" u Tarčinu, nadležnost i obezbjeđenje, odgovor na upit, dostavlja, Komanda I korpusa, Odjeljenje SVB, broj: 04/8630-1 od 05.07.1995. godine, u potpisu pomoćnik komandanta – pukovnik Sead Čudić; Stav u vezi zatvora "Silos" u Tarčinu, traži, Generalštab Armije R BiH, Uprava SVB, broj: 1/825-821 od 04.07.1995. godine, u potpisu zamjenik načelnika – pukovnik Šaćir Arnautović; Zatvor "Silos", informacija, dostavlja, Generalštab Armije R BiH, Uprava SVB, broj: 7-2/25-64 od 06.06.1995. godine, u potpisu načelnik – brigadni general Jusuf Jašarević; Zatvor "Silos", trenutno stanje, prijedlog mjera, dostavlja, Komanda I korpusa, Odjeljenje SVB, broj: 04/8169-1 od 03.06.1995.godine, pomoćnik komandanta – pukovnik Sead Čudić; T – 481 Prigovor na način izmjene r/r, podnesak majora Zlatka Petrovića, I korpus Armije R BiH, dosadašni PK za pravne poslove, Sarajevo, 06.10.1995. godine, u potpisu major Zlatko Petrović; U prilogu: Naređenje, Generalštab Armije R BiH, pov.br. 8/0-3280-2 od 25.09.1995. godine, u potpisu komandant – armijski general Rasim Delić; Naredba, Komanda I Korpusa, Pov.br. 06/01-123-1 od 29.09.1995. godine, u potpisu predsjednik Predsjedništva R BiH Alija Izetbegović; Naredba, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-111-189/95 od 06.aprila 1995. godine, u

		potpisu predsjednik Predsjedništva R BiH Alija Izetbegović; Naredba, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-111-189/95 od 06.aprila 1995. godine, u potpisu predsjednik Predsjedništva R BiH Alija Izetbegović; Odluka o proizvođenju u činove Armije R BiH, Predsjedništvo R BiH, broj: 02-111-613/94 od 26.08.1994. godine, u potpisu predsjednik Predsjedništva R BiH Alija Izetbegović; T – 482 Zapisnik o primopredaji dužnosti, dokumentacije i inventara, Komanda I korpusa, Odsjek za pravne poslove, pov.br. 10/1-551 od 15.10.1995.godine, u potpisu major Zlatko Petrović, kapetan Mehmedalija Bavčić, nadporučnik Salih Bajraktarević, zapisničar Mirsad Čaušević, komandant brigadir - Nedžad Ajnadžić; T – 483 Zaključak, Štab Vrhovne komande Sarajevo, Taktička grupa – 1, broj: 02/349-117 od 15.10.1992. godine, u potpisu Zejnil Delalić, komandant TG-1; T – 484 Problemi u nadležnosti i sadejstvu – Izvještaj, Štab Vrhovne komande, Taktička grupa "Igman", broj: 10-193/92 od 16.10.1992. godine, u potpisu Hasanović Hajrudin, komandant TG "Igman"; T – 485 Akt TG Igman, broj: 86-02/93 od 18.02.1993. godine, u potpisu OG Igman, 0028; T – 486 Naređenje, Komanda OGI IKM Bradina, Stro.pov. br: 01-130/93 od 20.05.1993. godine, u potpisu komandant Gušić Salko, u prilogu: Spisak pripadnika HVO privedenih 20.05.93. u 02,30 min i Spisak 19 lica u rukopisu; T – 487 Podaci o zatvorenim licima u zatvorima Krupa i Silos, Operativna grupa "Igman", Služba vojne bezbjednosti, broj: 08-21-35/93 od 23.05.1993. godine, u potpisu PKB – Sabit Subašić; T – 488 Akt Operativne grupe "Igman", Služba vojne bezbjednosti, broj: 08-21-13/93 od 31.03.1993. godine, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Sabit Subašić; T – 489 Akt Operativne grupe "Igman", broj: 11-625/3 od 18.04.1993. godine, u potpisu komandant Salko Gušić – u prilogu Dopis o upućivanju zatvorenika za 4. motorizovanu brigadu, bez broja, od 15.04.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif, Spisak zatvorenika za rad u 4. motorizovanoj brigadi – zaključno sa rednim brojem 30, Potvrda, Komanda 4. mtbr 1. Korpus, Vojnički pritvor, Pov.broj: 0138/93 od 15.04.1993. godine, u potpisu Jahić Jasmin i Halilović Nermin; T – 490 Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti u zoni OG – 1, Komanda OG-1, Str.pov.br. 04/1-200-62 od 06.07.1994. godine, u potpisu PK za bezbjednost Nusret Srnja;
15.01. 2015. godine	Nastavak Gl. pretresa	T – 491 Odluka o početku rada Osnovnog suda i Osnovnog javnog tužilaštva na području opština Konjic, Jablanica i Hadžići, Predsjedništvo opštine Konjic br. 01/1-012-42/92 od 28.07.1992. godine, u potpisu Rusmir Hadžihuseinović, predsjednik Predsjedništva; T – 492 Analitički pregled RZ po SRZ u z/o 6. korpusa – dokument u rukopisu; T – 493 Žalba – Komandi 6. korpusa n/r komandanta Salke Gušića, Tarčin, 07.1993. godine, u potpisu 12 osoba; T – 494 Naređenje Komanda 6. korpusa, str.pov. br. 02/16-484 od 31.08.1993. godine, u postpisu komandant Salko Gušić; T – 495 Naredba o formiranju odreda Hadžići, Skupština opštine Hadžići, opštinski štab TO br. 01-1-6/92 od 23.05.1992. godine, u potpisu komandant kap.Rizvić Said; T – 496 Izvještaj, opština Hadžići i Trnovo, združeni odred Igman od 23.05.1992. godine, u potpisu Štab ZDR – Odred Igman; T – 497 Akt združenog odreda Igman od 24.05.1992. godine, u potpisu komandant Združenog odreda Igman Alađuz Vahid; T – 498 Naređenje, formiranje mješovitih punktova, SO Hadžuci, opštinski štab TO broj: 01/80-07/92 od 05.07.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; T – 499 Izvještaj o aktivnostima voda Vojne policije za dan 05.06.1992. godine T – 500 Zabilješke o dnevnim zbivanjima na dan 05.06.1992. godine, Opštinski štab TO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, 05.06.1992. godine, u potpisu k-dir Odjeljenja VP Tarčin; T – 501 Izvještaj o aktivnostima jedinice za dan 09.06.1992. godine, Jedinica vojne policije pri štabu TO, u potpisu k-dir voda por. Pašić Mirsad;

		T – 502 Izvještaj, Opštinski štab TO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, 10.06.1992. godine, u potpisu Komandir odjeljenja VP Tarčin Čičko Enver; T – 503 Naredba o formiranju vojne policije i komandnog kadra na području opštine Hadžići, Opštinski štab TO Hadžići, pov.br. 01/1-48/92 od 23.06.1992. godine, u potpisu komandant Štaba Čatić Mirsad; T – 504 Rješenje o imenovanju komandnog kadra u vojnoj policiji opštine Hadžići, Opštinski štab TO, povr. Br. 01/1-48/92 od 29.06.1992. godine, u potpisu komandant Štaba Čatić Mirsad; T – 505 Službena zabilješka, OP ŠTO Hadžići, vojna policija, Odjeljenje Tarčin od 29.06.1992. godine, u potpisu komandir odjeljenja vojne policije Tarčin Smajević Mujo; T – 506 Izvještaj Odjeljenja vojne policije za dan 29.06.1992. godine, opštinski štab TO Hadžići, odjeljenje Vojne policije Tarčin, u potpisu k-dir odjeljenja vojne policije Tarčin – Čičko Enver; T – 507 Izvještaj o radu za dan 30.06.1992. godine Opština Hadžići, broj: 10/92 od 30.06.1992. godine, u potpisu komandir Vojne policije Fišo Nezir; T – 508 Izvještaj Odjeljenja vojne policije Tarčin za dan 01.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje Tarčin, u potpisu k-dir Odjeljenja Smajević Mujo; T – 509 Izvještaj Odjeljenja vojne policije Pazarić, OP ŠTO Hadžići, Vojna policija od 03.07.1992. godine, u potpisu k-dir odjeljenja Mujan Avdo; T – 510 Izvještaj o radu vojne policije za dan 05.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, u potpisu k-dir odjeljenja vojne policije Tarčin Smajević Mujo; T – 511 Izvještaj o radu Vojne policije za dan 09.07.1992. godine OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, u potpisu komandir odjeljenja Smajević Mujo; T – 512 Izvještaj o radu čete vojne policije OP ŠTO Hadžići, Vojna policija br. 90/92, Pazarić, 11.07.1992. godine, u potpisu k-dir čete Vojne policije Čukle Ibrahim; T – 513 Izvještaj 1.i 2. odjeljenja za dan 14.07.1992. godine OP ŠTO Hadžići, Vojna policija, Pazarić 14.07.1992. godine, u potpisu Mujičić Fuad i Mujan Avdo; T – 514 Izvještaj o radu Vojne policije za dan 14.07.1992. godine OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje VP Tarčin, u potpisu k-dir Smajević Mujo; T – 515 izvještaj o radu VP za dan 15.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje VP Tarčin, u potpisu k-dir Smajević Mujo; T – 516 Izvještaj o radu VP za dan 16.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Vojna policija, Pazarić, 16.07.1992. godine, u potpisu k-dir Fišo Nezir; T – 517 Izvještaj o radu VP za dan 17.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Vojna policija, br. 142/92 od 17.07.1992. godine, u potpisu Fišo Nezir; T – 518 Izvještaj o radu čete Vojne policije za dan 20.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Vojna policija br. 171/92 od 20.07.1992. godine, u potpisu k-dir Fišo Nezir; T – 519 Izvještaj o radu Vojne policije za dan 21.07.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin, u potpisu k-dir Odjeljenja VP Tarčin Smajević Mujo; T – 520 Izvještaj o radu VP za dan 25.07.1992. godine OP ŠTO Hadžići, Odjeljenje VP Tarčin, u potpisu k-dir VP Tarčin Topalović Nusret; T – 521 Izvještaj o radu za dan 01.08.1992. godine Opštinski štab odbrane, Vojna policija, Vod policije Hadžići, Pazarić, 01.08.1992. godine, u potpisu Pašić Mirsad; T – 522 Izvještaj o radu VP za dan 01.08.1992. godine, OP ŠTO Hadžići, VP, br. 278/92 od 01.08.1992. godine, u potpisu Fišo Nezir; T – 523 Zadaci Vojne policije u ratu, Opštinski štab odbrane, br. 01-553-08/92 od 06.08.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; T – 524 Obavještajno-bezbjedonosno stanje u zoni odgovornosti OpŠTO Hadžići, OpŠTO Hadžići, obavještajno bezbjedonosni organ, b r. 02-016-09/92 od 25.09.1992. godine, u potpisu Sadiković Vejsil i Šehić Nihad; T – 525 Spisak pripadnika VP-e, 9. brdska brigada, Vojna policija, Pazarić 10.12.1992. godine, u potpisu k-dir čete VP Mujan Avdo; T – 526 Spisak pripadnika VP, 9. brdska brigada, Vojna policija, Pazarić 08.01.1993. godine, u potpisu k-dir voda Mujan Avdo; T – 527 Službeni izvještaj, Vojna policija, Pazarić, 01.07.1993. godine, u potpisu Mujičić Fuad i Čović Zejnil; T – 528 Izvještaj o radu VP Pazarić u vremenu od 05.07.1993. do

		10.07.1993. godine, Komanda 9. brdske brigade, vod Vojne policije Pazarić, u potpisu Hormaqn Semir – k-dir voda VP Pazarić i Sead Bečić, načelnik Štaba; T – 529 Izvještaj o radu VP za dan 13.09.1993. godine, Komanda 9. brdske brigade, Vojna policija, Zabrdje, 13.09.19943. godine, u potpisu Šehić Edin; T – 530 Analiza rada Vojne policije u periodu od 01.01.1993. do 21.12.1993. godine, 9. brdska brigada Vojna policija, br. 10-89-12/93 od 21.12.1993. godine, u potpisu Fuad Mujčić i Zejnil Čović; T – 531 Izvještaj o radu čVP za dan 01.02.1994. godine, Komanda 9. brdske brigade, vojna policija, br. 10-195-02/94 od 02.02.1994. godine, u potpisu k-dir čVP Mujčić Fuad; T – 532 Dnevni izvještaj o radu čete VP za dan 02.02.1994. godine, 9. brdska brigada, Vojna policija, br. 10-201-02/94 od 03.02.1994. godine, u potpisu Čović Z. – dokument u rukopisu; T – 533 Izvještaj o radu čVP za dan 03.02.1994. godine, Komanda 9. brdske brigade, Vojna policija, br. 10-203-02/94 od 04.02.1994. godine, u potpisu k-dir čVP Mujčić Fuad; T – 534 Izvještaj o radu čVP za dan 04.02.1994. godine, komande 9. brdske brigade, Vojna policija, br. 10-206-02/94 od 05.02.1994. godine, u potpisu komandir čVP Mujčić Fuad; T – 535 Dnevni izvještaj o radu čVP za dan 11.02.1994. godine, 9. bbr, Vojna policija br. 14-226-02/94 od 12.02.1994., godine, u potpisu zamjenik k-dira čVP, Čović Z. – dokument u rukopisu; T – 536 Dnevni izvještaj o radu čVP za dan 15.02.1994. godine, 9. bbr, Vojna policija br. 14-241-02/94 od 16.02.1994., godine, u potpisu zamjenik k-dira čVP, Čović Z. – dokument u rukopisu; T – 537 Dnevni izvještaj o radu čVP za dan 14.02.1994. godine, 9. bbr, Vojna policija br. 14-236-02/94 od 15.02.1994., godine, u potpisu zamjenik k-dira čVP, Čović Zejnil – dokument u rukopisu; T – 538 Službena zabilješka, 9. bbr., četa Vojne policije, br. 04-1/09-18.03-97-32-07/94 od 12.07.1994. godine, u potpisu Fuad Mujčić; T – 539 Analiza rada čVP u periodu od 01.01.1994. do 04.12.1994. godine, 9. bbr, čVP, broj 04-1/09-16.02-194-12-12/94 od 04.12.1994. godine, u potpisu k-dir čVP Mujčić Fuad; T – 540 Pregled vojno-polijskih radnji, godišnji izvještaj o radu vojne policije, 9. bbr, četa Vojne policije, br. 04-1/09-16.02-199-15-12/94 od 14.12.1994. godine, u potpisu k-dir čVP Fuad Mujčić; T – 541 Spisak pripadnika Vojne policije sa zaduženim oružjem; T – 542 Spisak pripadnika Vojne policije, OP ŠTO Hadžići, Vojna policija, Pazarić 22.07.1992. godine, u potpisu k-dir Fišo Nezir; T – 543 Četiri spiska sa naslovima: "Stanica Hadžići", "Pazarić", "Tarčin" i Odjeljenje vojne policije "Igman"; T – 544 Uputstvo o načinu i vršenju poslova vojne policije, Oružane snage R BiH, Vojna policija Ilidža, pov.br. ____/92 od 24.08.1992. godine; T – 545 Uputstvo za dokumentovanje počinjenih ratnih zločina, Komanda 14. divizije, Odsjek SVB br. 04/200-298/95 od 14.04.1994. godine, u potpisu pk za bezbjednost Muriz Druškić; T – 546 Zapisnik o preuzimanju objekta "Silos", Komanda 14.d.KoV, strogo pov. Br. 01-64-04/95 od 27.04.995. godine; T – 547 Spisak ratnih zarobljenika zatvora "Silos" Tarčin, u potpisu članovi komisije 109. bbr: Mujan Omer, Telarević Mirsad, Keško Zijad, članovi komisije 14. d.Kov: Durmo Ibrahim, Bećirević Amir, Dupovac Amir i upravnik Čović Halid; T – 548 Operativni dnevnik IKM 14. divizija, br. 2/2-1 od 31.05.1995 do 10.07.1995. godine – sa bilješkama u rukopisu; T – 549 Operativni dnevnik od 28.02.1995. godine do 11.05.1995. godine, sa bilješkama u rukopisu; T – 550 Akt OG "Igman", služba vojne bezbjednosti, br. 08-22-8/93 od 06.03.1993. godine, u potpisu načelnik bezbjednosti Sabit Subašić; T – 551 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br. 01-1505-05/93 od 18.05.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 552 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br. 01-1559-05/93 od 24.05.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 553 Odobrenje, Komanda 9. brdske brigade, br. 01-1566-05/93 od 25.05.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 554 Naređenje, 9. brdska brigada, sektor bezbjednosti, evid.broj: sl.-

			/93 od 16.06.1993. godine, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Šehić Nihad; T – 555 Akt komande 9. brdske brigade, sektor bezbjednosti, br. S-07-456/93 od 10.07.1993. godine, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Šehić Nihad; T – 556 Akt o izricanju mjere vojničkog pritvora, Komanda 9. brdske brigade br. 01-28227-10/93 od 11.10.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 557 Izvještaj o licima koja su izdržavala disciplinsku mjeru vojničkog pritvora u periodu od 01.08.1993. do 13.10.1993. godine, privremeni zatvor "Silos" Tarčin, od 14.10.1993. godine, u potpisu upr. Zatvora Hujić Bećir – sa prilogom spisak lica za koje postoji naredba za izvršenje disciplinske mjere a nisu izdržali disciplinsku mjeru zatvora, u potpisu upravnik zatvora Hujić Bećir; T – 558 Naredba komande 9. brdske brigade br. 01-3306-11/93 od 25.11.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 559 Naredba o pritvorskom redu u vojničkom pritvoru "Silos" Tarčin, Komanda 9. brdske brigade, br. 01-330-11/93 od 29.11.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 560 Spisak lica pripadnika Armije koji se trenutno nalaze u privremenom zatvoru u "Silosu" – spisak 11 lica; T – 561 Obavijest o problemima pritvorenika, Komande 9. brdske brigade, služba vojne bezbjednosti, br. S-12-689/93 od 18.12.1993. godine, u potpisu referent za bezbjednost Esad Muhibić i komandant Kazić Nezir; T – 562 Naređenje, preuzimanje i dalja nadležnost, vojna jedinica 5072, pov.br. 04/09-2000-58/1289 od 23.09.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 563 Naređenje komande 9. bbr., pov. Br. 05-876-10/94 od 01.10.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 564 Naređenje komande 9. bbr, pov. Br. 05-877-10/94 od 01.10.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 565 Naređenje komande 9. bbr, povr. Br. 05-878-10/94 od 01.10.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 566 Odobrenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1555-11/92, Pazarić, od 16.11.92.g., u potpisu član Vrhovne komande Čaušević Mirsad i komandant 9. brdske brigade Vahidin Čomor; T – 567 Ovlaštenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1559-11/92, od 17.11.92.g., Pazarić, u potpisu član vrhovne komande Čaušević Mirsad i komandant 9. brdske brigade Vahidin Čomor; T – 568 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br:01-1850-12/92, od 29.12.92.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Dževad Rađo; T – 569 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, Organ bezbjednosti, od 05.01.93.g., Komanda Devete brdske brigade, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Nihad Šehić; T – 570 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-156-01/93, Pazarić, od 22.01.1993. godine, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 571 Deponovanje potpisa, Komanda 9. brdske brigade, br: 01.02.93.g., Pazarić, od 01.02.1993. godine, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 572 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-318-02/93, od 07.02.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 573 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, Organ bezbjednosti, br: S-03-168/93, od 04.03.93.g., u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Nihad Šehić; T – 574 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-615-03/93, od 06.03.93.g., potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 575 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-618-03/93, od 06.03.93.g., Pazarić, potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 576 Dopuna naredbe, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-644-03/93, od 07.03.93.g., Pazarić, potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 577 Prijedlog, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-641-03/93, od 07.03.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir

			Kazić; T – 578 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-675-03/93, od 10.03.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 579 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1027-04/93, od 09.04.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 580 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, broj: S-04-282/93 od 12.04.93.g., Pazarić, u potpisu pripadnici Sektora bezbjednosti Nihad Šehić, Japalak Faik, Merđanović Muhamed; T – 581 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1396-05/93, od 08.05.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 582 Prevoz i smještaj zatvorenika, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1547-05/93, od 23.05.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 583 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1692-06/93, od 09.06.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 584 Pravilnik o posebnom vojnom sudu, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-1693-06/93, od 09.06.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 585 Službena zabilješka, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, br: S-06-453/93 od 26.06.93.g., Pazarić, u potpisu pomoćnik komadanta za bezbjednost Nihad Šehić - uz akt Komande Devete brdske brigade – Službena zabilješka o Đurić Draganu, dostavlja se, broj: 01-1785-06/93 od 26.06.1993. godine, u potpisu komandant 9. brdske brigade Nezir Kazić; T – 586 Akt Komande Devete brdske brigade, Sektor bezbjednosti, br: S-07-456/93, od 10.07.93.g., Pazarić, u potpisu pomoćnik komadanta za bezbjednost Nihad Šehić; T – 587 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br:01-1941-07/93, od 21.07.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 588 Akt Armija R BiH, 6. Korpus, 8. bbr Konjic, Služba vojne bezbjednosti, Str.pov.br: 02-151/93 od 05.07.93.g.; Predmet: Službena zabilješka, dostavlja se.- Stanica javne bezbjednosti Konjic, broj: 16-8-01-1-211-8-93 od 03.07.1993. godine; Akt Stanica javne bezbjednosti Konjic, broj: 16-8/01-1-18/93; Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Stanica javne bezbjednosti Konjic od 02.07.1993. godine, u potpisu Mirsad Čukle; T – 589 Zahtjev za puštanje na slobodu zatvorenih lica, Tarčin, 22.08.1993. godine, u potpisu – podnosilac zahtjeva – Medić Ilija; T – 590 Plan odlaska boraca 9.bbr u Sarajevo, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-2500-09/93, od 06.09.93.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 591 Đurić Dragan - operativna provjera, traži se, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, br: S-09-621/93 od 12.09.93.g., Pazarić, u potpisu pomoćnik komadanta za bezbjednost Nihad Šehić; T – 592 Spisak pripadnika četničkih vojnika u Hadžićima, u potpisu Obavještajni organ 9. brdske brigade, Sadiković Vejsil; T – 593 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br:01-3067-11/93, od 03.11.93.g., Pazarić, u potpisu komandant devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 594 Izvještaj o radu i prijedlogu mjera, Komanda 9. brdske brigade, Služba vojne bezbjednosti, br: SB 11-666/93 od 25.11.93.g., u potpisu – izvještaj podnosi Muhibić Esad; T – 595 Zabrana posjeta zatvoru „Silos“, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, br: S-01-800/94 od 02.01.94.g., u potpisu Muhibić Esad, pomoćnik komandanta za bezbjednost; T – 596 Naredba, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-23-01/94 od 07.01.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 597 Naređenje, Komanda 9. brdske brigade, br: 01-90-01/94, od 17.01.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 598 Rješavanje statusa logora-zatvora „Silos“, Deveta brdska brigada,

			br. 08/27-23 od 21.01.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Ešref Bajraktarević – dokument u rukopisu; T – 599 Službena zabilješka, Deveta brdska brigada, Treći bataljon, Evid. br: 0102-02/94 od 11.02.94.g., Tarčin, u potpisu – zabilješku sačinili Tufo Džemil, Ramić Ferid; T – 600 Podaci za ažuriranje radne karte, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, br: 1601-942/94 od 12.03.94.g., Tarčin, u potpisu PK za bezbjednost Mubibić Esad; Podatke za potrebe ažuriranja radne karte Načelnika Sektora bezbjednosti I korpusa, traži – Komanda I Korpusa, Sektor bezbjednosti, broj: 04/2304-1 od 05.03.1994. godine, u potpisu načelnik Sead Ćudić; Radna karta organa bezbjednosti (2 stranice); Procjena neprijatelja, I Korpus, Vojna jedinica 5072/21 od 10.04.1994. godine, u potpisu PK za ObIP I bataljona Jahić Miralem, Komandant I bataljona Halvadžija Faruk; T – 601 Naređenje, 9. brdska brigada, br. 03/04-258/94 od 28.03.94.g., u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 602 Naređenje, 9. brdska brigada, br: 03/06-331-04/94, od 26.04.94.g., u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 603 Bezbjednosni izvještaj, Vojna jedinica 5072, br: 04/09-1601-68/1086-1, od 28.05.94.g., Tarčin, u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; T – 604 Obavijest po pozivu na glavni pretres, Deveta brdska brigada, br: 04/09-19.13-1471130-1 od 22.06.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade, major Nezir Kazić; T – 605 Obavijest po pozivu na glavni pretres, Deveta brdska brigada, br: 04/09-19.13-14/1130-2 od 26.06.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 606 Brojno stanje, Komanda 9. bbr, st.pov.br: 05-542-07/94, od 19.07.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 607 Obavijest po pozivu na glavni pretres, Deveta brdska brigada, br: 04/09-19.13-17/1170-1, od 22.07.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade, major Nezir Kazić; T – 608 Pero Goljanin, preuzimanje u dalju nadležnost, naređenje, br: 04/09-20.00-41/1198, od 29.07.94.g., u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić, u prilogu: Sprovedni list, 9. brdska brigada, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, 29.07.1994. godine, u potpisu Čović Halid, Muhibić Esad, Porobić Senad, Bećirbegović Ibrahim; T – 609 Izvještaj o stanju bezbjednosti, Komanda Devete brdske brigade, br: 04/09-16-01-83/1113-36, od 07.08.94.g., Tarčin, u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; T – 610 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, br: 04/09-21.01-36/1231-1, od 26.08.94.g., u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; T – 611 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, br: 04/09-21-01-37/1232-1, od 27.09.94.g., u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; T – 612 Naređenje, Deveta brdska brigada, pov.br: 06-963-09/94, od 01.09.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 613 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, br: 04/09-16-01-134/1300-1, od 06.10.94.g., u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; T – 614 Informacija, Komanda 9. brdske brigade, br: CV-4501-11/94, od 02.11.94.g., u potpisu referent bezbjednosti Telarević Mirsad; T – 615 Pregled brojnog stanja, Komanda 9. brdske brigade, br: 05-600-07/94, od 30.07.94.g., u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 616 Pregled brojnog stanja ljudstva, 9. brdska brigada, Sektor personalnih poslova, br. 05-11-03/94, od 19.03.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 617 Brojno stanje, Deveta brdska brigada, br: 05-1106-11/94, od 14.11.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 618 Pregled br.stanja ljudstva 03.07.94-10.07.94., u potpisu Dupovac Hamid, PK za PP; T – 619 Pregled br.stanja 9.bbr na dan 30.03.94.g., 9. brdska brigada, Sektor za popunu i personalne poslove, pov. br: 05-44-03, od 30.03.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 620 Pregled brojnog stanja, 9. brdska brigada, br: 05-58-04, od

			03.04.94.g., u potpisu poočnik komadanta za personalne poslove Hamid Dupovac; T – 621 Brojno stanje 9.bbr na dan 04.04.94.g., 9. brdska brigada, br: 05-59-04/94, od 04.04.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 622 Brojno stanje 9.bbr na dan 14.04.94.g., 9. brdska brigada, br: 05-95-04/94, od 14.04.94.g., pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 623 Pregled brojnog stanja, 9. brdska brigada, br: 05-330-05-94, od 29.05.94.g., Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 624 Pregled brojnog stanja, 9. brdska brigada, br: 05-344-06/94, od 03.06.94.g., Pazarić, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 625 Pregled brojnog stanja 9.bbr na dan 09.08.94.g., 9. brdska brigada, dj.br. 05-637-08/94 od 09.08.1994.godine, Tarčin, u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 626 Pregled brojnog stanja, 9. brdska brigada, dj.br: 05-698-08/94, od 21.08.94.g. u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 627 Pregled brojnog stanja, Komanda 9. brdske brigade, br: 05-843-09/94, od 23.09.94.g., u potpisu komandant Devete brdske brigade Nezir Kazić; T – 628 Imenovanje, sačinjeno od strane ŠVK OS, Pov.broj: 02/589-84 od 5.11.1992.godine u potpisu načelnik ŠVK Sefer Halilović T – 629 Odluka o prijemu u aktivnu vojnu službu i proizvođenju-unapređenju u čin Armije R BiH, broj: 02-111-136/94 od 26.2.1994.godine u potpisu predsjednik Predsjedništva R BiH Alija Izetbegović u prilogu dopis Prijem u aktivnu vojnu službu i prozvođenje u čin broj: 05-1/6-1 od 27.2.1994.godine u potpisu komandant ŠVKOS armijski general Rasim Delić T – 630 Naredba sačinjena od strane rejonskog štaba TO Pazarić, S.P.broj: 01-04/92 od 8.4.1992.godine u potpisu komandant Dupovac Ramiz T – 631 Naredba sačinjena od strane opštinskog štaba TO Hadžići, Str.Pov.broj: 01/01-04/92 od 9.4.1992.godine u potpisu komandant T – 632 Naređenje sačinjeno od strane strane rejonskog štaba TO Pazarić, Str.Pov.broj: 02-04/92 od 12.4.1992.godine u potpisu komandant Dupovac Ramiz T – 633 Naređenje sačinjeno od strane strane rejonskog štaba TO Pazarić, Str.Pov.broj: 03-04/92 od 12.4.1992.godine u potpisu komandant Mehmedić Hikmet T – 634 Dopuna naredbe sačinjena od strane opštinskog štaba TO Hadžići, Str.Pov.broj. 01/02-04/92 od 15.4.1992.godine u potpisu komandant T – 635 Postavljenje u RJŠTO Pazarić, sačinjeno od strane opštinskog štaba TO Hadžići, Str.Pov.broj: 01/05-05/92 od 13.5.1992.godine u potpisu komandant T – 636 Naredba o postavljenju sačinjena od strane strane rejonskog štaba TO Pazarić, Str.Pov.broj: 04-05/92 od 13.5.1992.godine u potpisu komandant Rizvić Said, T – 637 Postavljenje u RJŠTO Pazarić, sačinjeno od strane rejonskog štaba TO Hadžići, Str.Pov.broj: 05-05/92 od 18.5.1992.godine u potpisu komandant Rizvić Said, T – 638 Naređenje, sačinjeno od strane rejonskog štaba TO Pazarić, Str.Pov.broj: 06-05/92 od 18.5.1992.godine, u potpisu komandant Fejzić Čamil T – 639 Naređenje, sačinjeno od strane rejonskog štaba TO Pazarić, broj: 01/1-8/92 od 28.5.1992.godine, u potpisu komandant OpŠTO T – 640 Rješenje o imenovanju komandnog kadra u vojnoj policiji opštine Hadžić, sačinjeno od strane OŠ TO Pazarić, Pov.broj: 01/1-48/92 od 25.6.1992.godine, u potpisu komandant štaba Čatić Mirsad, T – 641 Formiranje diverzantsko-izviđačkog odjeljenja, sačinjeno od strane OŠ TO Hadžići, broj: 01/10-06/92 od 26.6.1992.godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad, T – 642 Spisak upućenih boraca, sačinjen od strane OŠ TO Hadžići, broj: 01-222-07/92 od 15.7.1992.godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad, prilog spisak pripadnika OdTO Pazarić i OdTO Tarčin,

		T – 643 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr broj: 01-260-02/93 od 1.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 644 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr broj: 01-277-02/93 od 3.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 645 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr broj: 01-356-02/93 od 11.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 646 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr broj: 01-361-02/93 od 11.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 647 Naredba, sačinjena od strane komande 9.bbr broj: 01-500-02/93 od 25.2.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 648 Podaci o popuni brigade, sačinjeni od strane komande 9.bbr, broj: 01-2685-09/93 od 24.9.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, u prilogu formacijska popunjenost u 9. bbr na dan 18.9.1993.godine, Spisak komandnog kadra 9 bbri Naređenje, broj 05-03/94, od 19.03.1994. godine, u potpisu Kazić Nezir; T – 649 Naređenje, sačinjeno od strane komande 9.bbr broj: 05-52-04/94 od 2.4.1994.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 650 Naredba, sačinjena od strane vojne jedinice 5072 broj: 05-79-04/94 od 10.4.1994.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir,
22.01. 2015.	Nastavak gl pretresa	T – 651 / Iz O - 907. Fotografije objekta „Silos“ iz 1998. godine; T – 652 / Iz O - 909. Informacija o trenutnom stanju u privremenom zatvoru Tarčin, sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, datum 21.07.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 653 / Iz O - 910. Mrkaja Risto i drugi, Prijedlog za izolaciju ili otpuštanje iz pritvora, akt sačinio privremeni zatvor „Silos“ Tarčin, broj 01-SL/92 od 29.07.1992. godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 654 / Iz O - 911. Službena zabilješka od 29.07.1992.godine, sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 655 / Iz O - 912. Obavijest o stanju u zatvoru Tarčin od 04.08.1992.godine, sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 656 / Iz O - 913. Mrkaja Risto i drugi, prijedlog za puštanje u kućni pritvor, akt sačinio privremeni zatvor „Silos“ Tarčin, broj 01-SL/92 od 05.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 657 / Iz O - 914. Dnevni izvještaj u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 19.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 658 / Iz O - 915. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 21.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 22.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 659 / Iz O - 916. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 22.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 23.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 660 / Iz O - 917. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 24.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 25.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 661 / Iz O - 918. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 25.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 25.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 662 / Iz O - 919. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 26.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 27.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 663 / Iz O - 920. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 27.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 28.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 664 / Iz O - 921. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 29.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 30.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 665 / Iz O - 922. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 30.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 31.08.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 666 / Iz O - 923. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 31.08.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 01.09.1992.godine, u potpisu Hujić Bećir – upravnik zatvora; T – 667 / Iz O - 924. Dnevni izvještaj o radu zatvora za 01. i

		02.09.1992.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 02.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 668 / Iz O - 925. Izvještaj o razmjeni pritvorenih lica, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 09.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 669 / Iz O - 926. Prijedlog za puštanje u kućni pritvor dva pritvorenika, akt sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 15.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 670 / Iz O - 927. Izvještaj o promjenama u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL.Br/92 od 18.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 671 / Iz O - 928. Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 26.09.1992.godine; T – 672 / Iz O - 929. Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 30.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 673 / Iz O - 930. Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 30.09.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 674 / Iz O - 931. Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 07.10.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 675 / Iz O - 932. Opšti status pritvorenika – zatvorenika u „Silosu“ Tarčin, sačinjen od strane pritvorenika – zarobljenika u „Silosu“ Tarčin od 12.10.1992.godine; T – 676 / Iz O - 933. Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 15.10.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 677 / Iz O - 935. Prijedlog za otpust jednog zatvorenika, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 03.11.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora, u prilogu nalaz ljekara; T – 678 / Iz O - 936. Zapisnik o izvršenom pregledu i primopredaji privremenog zatvora u Tarčinu, sačinjen od strane SJB Hadžići broj 17-8/01-167/92 od 06.11.1992.godine, u potpisu: Ibrica Mujo, Gosto Salko, Tufo Refik, Šehić Nihad, Japalak Faik; T – 679 / Iz O - 937. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 26.11.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora, u prilogu dva nalaza Ratne bolnice Suhodol; T – 680 / Iz O - 938. Izvještaj o obilasku Međunarodnog komiteta „Crvenog križa“ privremenom zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 28.11.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 681 / Iz O - 939. Zahtjev za dodjelu jednog motornog vozila za potrebe zatvora „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 28.11.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 682 / Iz O - 940. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 06.12.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 683 / Iz O - 941. Potvrda o primopredaji, sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin dana 12.12.1992.godine, u potpisu zamjenik zatvora Čović Halid, upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 684 / Iz O - 942. Prijedlog za otpust lica iz pritvora „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/92 od 14.12.1992.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora, u prilogu izvještaj iz privremenog zatvora „Silos“ Tarčin o bolesnim licima sa prijedlogom za liječenje sačinjen od sanitetske službe 14.12.1992.godine, u potpisu doktor Kadić Muharem; T – 685 / Iz O - 943. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin na dan 17.01.1993.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/92 od 17.01.1993. godine, u prilogu: spisak u rukopisu, tri lista; službena zabilješka sačinjena od strane PS Tarčin 24.01.1993.godine, u potpisu Bajrić Muhamed, Mušanović Akif; službena zabilješka sačinjena od strane PS Tarčin 24.01.1993.godine, u potpisu Bajrić Muhamed i Tufo Kemal; akt 4. Korpusa, brigade „Neretvica“ broj 01-486-1/93 od

			26.01.1993.godine, u potpisu komandant Hakalović Hasan; akt – spisak, u potpisu Zukoljić Seljadin; T – 686 / iz O - 944. Zahtjev za pojačanje obezbjeđenja privremenog zatvora „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/93 od 18.01.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 687 / iz O - 945. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 25.01.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-?. T – 688 / iz O - 946. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 28.01.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; VEĆ ULOŽEN T – 689 / iz O - 947. Izjava sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 03.02.1993.godine, u potpisu zamjenik upravnika Čović Halid i upravnik zatvora Hujčić Bećir; T – 690 / iz O - 948. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 06.02.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 691 / iz O - 949. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 09.02.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-64. T – 692 / iz O - 950. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 09.03.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-65. T – 693 / iz O - 951. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 16.03.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-66. T – 694 / iz O - 952. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 24.03.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 695 / iz O - 953. Prijedlog za uređenje ćelija u zatvoru, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin od 07.04.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 696 / iz O - 954. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 19.04.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-67. T – 697 / iz O - 955. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 14.06.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 698 / iz O - 956. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 05.07.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; original uložen u predmetu Hodžić i drugi oznaka T-69. T – 699 / iz O - 957. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 12.08.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 700 / iz O - 958. Izjava o smjenjivanju stražara Japalak Sulejmana, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin od 06.09.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 701 / iz O - 959. Naredba sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ 14.10.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 702 / iz O - 960. Prijedlog za upućivanje u bolnicu Suhodol Pandurević Nenada, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/93 od 18.10.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik

		zatvora; T – 703 / iz O - 961. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 18.10.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 704 / iz O - 962. Izvještaj, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 27.10.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 705 / iz O - 963. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, od 29.10.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 706 / iz O - 964. Potvrda sačinjena od strane 9. brdske brigade, evid.br. 803/93 od 12.09.1993.godine; T – 707 / iz O - 965. Revers sačinjen od strane PS Tarčin 13.10.1993.godine, u potpisu komandir Stanice Kazić Enes; T – 708 / iz O - 966. Izvještaj o upućivanju u bolnicu pritvorenika Pandurević Nenada, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/93 od 20.10.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora i Prijedlog za upućivanje u bolnicu od 18.10.1993. godine; ; T – 709 / iz O - 967. Obavijest upućena zamjeniku okružnog vojnog tužioca Hadžajlić Hasanu od strane upravnika privremenog zatvora „Silos“ Hujčić Bećira; T – 710 / iz O - 968. Prijedlog za stavljanje na raspolaganje za razmjenu zatvorenika, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin – Sektor bezbjednosti, broj S-668-11/93 od 16.11.1993.godine, u potpisu referent za bezbjednost Merdžanović Muhamed i upravnik zatvora „Silos“ Hujčić Bećir; T – 711 / iz O - 969. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ i o posjeti MKCK, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 02.12.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 712 / iz O - 970. Izjava i mišljenje povodom raspoređivanja v.o. Japalak Sulejmana u stražu zatvora „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 05.12.1993.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 713 / iz O - 971. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 10.12.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 714 / iz O - 972. Izvještaj o pritvoreniciima Hadžimešić Nerminu i Salihović Nedžad, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 15.12.1993. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 715 / iz O - 973. Izvještaj o radu zatvora za period 10.12.-17.12.1993.godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/93 od 17.12.1993. godine, u potpisu Mešanović Šerif – zamjenik upravnika zatvora; T – 716 / iz O - 974. Izvještaj o radu zatvora, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 14.01.1994. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 717 / iz O - 975. Izvještaj o stanju u radnom vodu zatvorenika u Krupi, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 14.01.1994. godine, u potpisu zamjenik upravnika zatvora Mušanović Šerif; T – 718 / iz O - 976. Revers sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/94 od 02.02.1994.godine, u potpisu Katkić Adem i Mešanović Šerif; T – 719 / iz O - 977. Akt u rukopisu od 01.02.1994.godine, u potpisu komandant 9.bbr Kazić Nezir; T – 720 / iz O - 978. Potvrda sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, broj SL/94 od 03.02.1994.godine, u potpisu Hujčić Fadil i Mešanović Šerif; T – 721 / iz O - 979. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ od 06.02.1994. godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 722 / iz O - 980. Prijava o krađi iz magacina zatvora „Silos“ Tarčin, sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 12.02.1994.godine, u potpisu upravnik zatvora Hujčić Bećir; T – 723 / iz O - 981. Zapisniku o uviđaju na licu mjesta, o prijavi krađe iz magacina zatvora „Silos“, sačinili Muhibić Esad, Merdžanović Muhamed i Mujičić Fuad;

		T – 724/ iz O - 982. Zapisnik o izvršenoj inventuri, sačinjen dana 12.02.1994.godine u prostorijama privremenog zatvora „Silos“, zapisnik sačinili Merdžanović Muhamed i Fazlić Mustafa; T – 725/ iz O - 983. Potvrda sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 14.02.1994.godine, u potpisu Krčalo Dževad i Mešanović Šerif; T – 726/ iz O - 984. Revers sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 16.02.1994.godine, u potpisu Fišo Muhamed i Hujčić Bećir; T – 727/ iz O - 985. Revers sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 17.02.1994.godine, u potpisu Selimović Muhamed i Hujčić Bećir; T – 728/ iz O - 986. Izvještaj o napadu na zatvor „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, od 11.04.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 729/ iz O - 988. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 26.04.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 730/ iz O - 989. Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ Tarčin, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 04.05.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 731/ iz O - 990. Izvještaj o nestalim zatvorenicima, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 06.06.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 732/ iz O - 991. Pismeni stav Komande 9.bbr i Ratnog predsjedništva SO Hadžići povodom isteka kazne zatvorenicima zatvora „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 22.06.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 733/ iz O - 992. Zahtjev za nabavku materijala za uvođenje vode za potrebe zatvora „Silos“, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 29.06.1994.godine, u potpisu Hujčić Bećir – upravnik zatvora; T – 734/ iz O - 993. Spisak ratnih zarobljenika koji su zarobljeni u borbi za Žunovnicu, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 09.07.1994.godine, u potpisu zamjenik upravnika Čović Halid; T – 735/ iz O - 994. Izvještaj o bjekstvu zatvorenika Džurić Dragana sa vojne ekonomije Do, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94 od 27.7.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Hujčić Bećir; T – 736/ iz O - 995. Spisak zatvorenika koje ne smiju ići na rad van kruga zatvora, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94, od 2.8.1994. godine, u potpisu zamjenik upravnika Čović Halid; T – 737/ iz O - 996. Informacija sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ broj SL/94, od 6.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Hujčić Bećir; T – 738/ iz O - 997. Informacija o formacijskog sastava obezbjeđenja zatvora „Silos“ sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ broj SL/94 od 7.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Hujčić Bećir; T – 739/ iz O - 998. Izvještaj o povređivanju zatvorenika Vidojević Slavomira sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL, od 13.8.1994. godine, u potpisu zamjenik upravnika Čović Halid; T – 740/ iz O - 999. Upustvo o radu straže privremenog zatvora „Silos“ sačinjeno od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-003-08/94 od 22.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid; T – 741/ iz O - 1000. Službena zabilješka sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ od 22.8.1994. godine, u potpisu Čović Halid; T – 742/ iz O - 1001. Zapisnik o primopredaji MTS-a privremenog zatvora „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, Hujčić Bećir, Br: SI-01-007-08/94 od 26.08.1994. godine; Prilog zapisnika Br: SI-01-007-08/94 – zaključno sa brojem 18; Zapisnik o brojnom stanju pritvorenih lica, Privremeni zatvor „Silos“, Br: SI-01-008-08/94 od 26.08.1994. godine – u potpisu Hujčić Bećir i Čović Halid; T – 743/ iz O - 1002. Informacija sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ broj SL-01-009-08/94, od 26.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid; T – 744/ iz O - 1003. Informacija sačinjena od strane privremenog

			zatvora „Silos“ broj SL-01-011-08/94 od 29.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 745/ iz O - 1004. Zapisnik sa sastanka straže zatvora „Silos“ sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ broj SL-01-014-08/94, od 31.8.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 746/ iz O - 1005. Pismo u rukopisu sačinjeno od Pandurević Radojke, „Silos“ Tarčin, od 22.8.1994. godine T – 747/ iz O - 1006. Informacija o stanju u zatvoru i radu zatvora sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-017-09/94, od 5.9.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 748/ iz O - 1007. Izjava u rukopisu zatvorenika Vitor Ranka T – 749/ iz O - 1008. Izvještaj o radu zatvora za period od 11.9. do 18.9.1994. godine sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-025-09/94, od 18.9.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 750/ iz O - 1009. Izvještaj o radu zatvora za period od 18.9. do 25.9.1994. godine sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-028-09/94, od 25.9.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 751/ iz O - 1010. Revers sačinjen od strane zatvora „Silos“ dana 2.10.1994. godine, u potpisu Mešanović i Krčalo Dževad T – 752/ iz O - 1011. Izvještaj o radu zatvora sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-042-10/94 od 18.10.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 753/ iz O - 1012. Informacija o stanju u zatvoru „Silos“ sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-053-10/94, od 31.10.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 754/ iz O - 1013. Izvještaj o radu zatvora sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-063-11/94, od 11.11.1994. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 755/ iz O - 1014. Izjava u rukopisu sačinjena od strane Krstić Marinka dana 27.12.1994. godine T – 756/ iz O - 1015. Službeni izvještaj, Komanda 109. bbr, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, 25.04.1995. godine, u potpisu upravnik zatvora Čović Halid T – 757/ iz O - 1016. Zapisnik o predaji arhive zatvora „Silos“, 14. Div. KoV, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, 28.01.1996. godine, u potpisu Čović Halid i Selimović Samir T – 758/ iz O - 1018. Privremeni pravilnik o kućnom redu logora TO BiH u Tarčinu sačinjen od strane Opštinskog štaba TO, broj 02-023-90/92 od 14.7.1992. godine, u potpisu komandant TO Hadžići Čatić Mirsad T – 759/ iz O - 1019. Zahtjev za popunu – formiranje jedinice sačinjen od strane opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu, broj 01-204-07/92, od 14.7.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad T – 760/ iz O - 1020. Naređenje sačinjeno od strane OŠO Hadžići, broj 01-632-08/92, od 12.8.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad T – 761/ iz O - 1021. Informacija o nekim saznanjima vezanim za ponašanje čuvara u privremenom zatvoru u Tarčinu, sačinjena od strane SJB Hadžići, broj 17-8/01-145/92, od 20.9.1992. godine, u potpisu načelnik sektora za poslove policije Refik Tufo T – 762/ iz O - 1022. Odluka sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Hadžići, broj 02-023-389/92, od 1.10.1992. godine, u potpisu predsjednik Ratnog predsjedništva Mustafa Đelilović T – 763/ iz O - 1023. Spisak pripadnika policije koji se stavljaju na raspolaganje OS Hadžići, SJB Hadžići, PS Tarčin, 05.11.1992. godine, u potpisu Tufo Refik T – 764/ iz O - 1024. Spisak pripadnika policije koji ostaju na obezbjeđenju „Silosa“, SJB Hadžići, PS Tarčin, 05.11.1992. godine, u potpisu Tufo Refik T – 765/ iz O - 1025. Informacija o saznanjima i obezbjeđenju zatvora „Silos“ sačinjena od strane 9. Bbr, organ bezbjednosti, od 23.1.1993. godine, u potpisu Šehić Nihad T – 766/ iz O - 1026. Naređenje sačinjeno od strane komande 9. Bbr, broj 01-1673-06/93, od 7.6.1993. godine, u potpisu komandant 9. Bbr Kazić Nezir T – 767/ iz O - 1027. Izvještaj o straži i osoblju zatvora „Silos“

		sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94, od 27.7.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir T – 768/ iz O - 1028. Zahtjev za razrješenje dužnosti stražara i servirki zatvora „Silos“ sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL/94, od 3.8.1994. godine, u potpisu PK za bezbjednost Muhibić Esad i upravnika zatvora Hujić Bećir T – 769/ iz O - 1029. Naredba sačinjena od strane 9. Bbr, broj 05-661-08/94, od 13.8.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir T – 770/ iz O - 1030. Naređenje sačinjeno od strane 9. Bbr, broj 05-671-08/94, od 15.8.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir T – 771 iz O - 1031. Naređenje sačinjeno od strane 9. Bbr, broj 04/09-20-61/1310-1, od 15.10.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir T – 772/ iz O - 1032. Informacija sačinjena od strane privremenog zatvora „Silos“ broj SL-01-026-09/94, od 22.9.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Čović Halid T – 773/ iz O - 1033. Raspored dežurstava dežurnog starješine u zatvoru za period od 1.11. do 10.11.1994. godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-057-11/94, od 2.11.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Čović Halid T – 774/ iz O - 1034. Raspored dežurstava dežurnog starješine u zatvoru za period od 11.11. do 20.11.1994. godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-060-11/94, od 10.11.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Čović Halid T – 775/ iz O - 1035. Raspored dežurstava dežurnog starješine u zatvoru za period od 20.11. do 30.11.1994. godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-067-11/94, od 19.11.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Čović Halid T – 776/ iz O - 1036. Raspored dežurstava dežurnog starješine u zatvoru za period od 11.12. do 20.12.1994. godine, sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“, broj SL-01-078-12/94, od 11.12.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Čović Halid T – 777/ iz O - 1037. Naredba sačinjena od strane 109. Bbr, strogo. pov. Broj 05/8-498, od 17.4.1995. godine, u potpisu komandant Bajraktarević Ešref T – 778/ iz O - 1038. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti sačinjen od strane komande Prvog korpusa, odjeljenje SVB, broj 04/7529-1, od 27.4.1995. godine, u potpisu pomoćnik komandanta Sead Čudić T – 779/ iz O - 1039. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti sačinjen od strane komande Prvog korpusa, odjeljenje SVB, broj 04/7641-1, od 3.5.1995. godine, u potpisu pomoćnik komandanta Sead Čudić T – 780/ iz O - 1040. VJ 5072, obezbjeđenje zatvora „Silos“, spisak, datum 29.7.1994. godine, Pazarić T – 781/ iz O - 1041. Spisak lica zaposlenih u zatvoru Tarčin T – 782/ iz O - 1042. Službena zabilješka, R BiH, MUP, SJB Hadžići, 28.06.1992., u potpisu Šehić Huso T – 783/ iz O - 1043. Službena zabilješka, R BiH, MUP, SJB Hadžići, 07.08.1992., u potpisu Hasanović Zikrija i Sušić Meho T – 784/ iz O - 1044. Predmet: unošenje hrane, stvari i pisama u zatvor Pazarić OŠ 9.Maj, uz prilog izjave Đelilović Nijaza, Kalem Dina, Maksuti Ramiza, Mragan Saliha T – 785/ iz O - 1045. Pismo u rukopisu za Aćimović Radmila, bez datuma, u potpisu Aćimović T – 786/ iz O - 1046. Službeni izvještaj, R BiH, MUP, SJB Hadžići, 02.09.1992., u potpisu za upravnika Mešanović Šerifa T – 787/ iz O - 1047. Službeni izvještaj, R BiH, MUP, SJB Hadžići, 05.09.1992., za upravnika Mehmedić Šerif T – 788/ iz O - 1048. Službeni izvještaj, R BiH, MUP, SJB Hadžići, 08.09.1992., u potpisu za upravnika Mešanović Šerifa T – 789/ iz O - 1049. Izvještaj o početku rada zatvora (sogora) u Kruposkoj rijeci, Krupa, 02.07.1992., u potpisu Mešanović Šerif T – 790/ iz O - 1050. Izvještaj, Krupa, 27.07.1992., u potpisu Mešanović Šerif T – 791/ iz O - 1051. Izvještaj, 28.07.1992., u potpisu Mešanović Šerif T – 792/ iz O - 1052. Izvještaj, 29.07.1992., u potpisu Mešanović Šerif

		T – 793/ iz O - 1053. Izvještaj, 03.08.1992., u potpisu Mešanović Šerif T – 794/ iz O - 1054. Zahtjev, PZ u Krupi, Pazarić, 06.08.1992., u potpisu Mešanović Šerif T – 795/ iz O - 1055. Izvještaj o radu zatvorenika Krupa-u rukopisu, Krupa, 09.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 796/ iz O - 1056. Izvještaj o radu, R BiH, PZ u Krupi, Krupa, 10.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 797/ iz O - 1057. Izvještaj, R BiH, PZ u Krupi, Krupa, 11.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 798/ iz O - 1058. Izvještaj o radu zatvora na dan 17.08.1992., R BiH, PZ u Krupi, u potpisu Mešanović Šerif T – 799/ iz O - 1059. Izvještaj o radu zatvora za dan 18.08.1992., R BiH, PZ u Krupi, 19.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 800/ iz O - 1060. Izvještaj o radu zatvora za dan 19.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 20.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 801/ iz O - 1061. Izvještaj o radu zatvora za dan 20.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 21.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 802/ iz O - 1062. Izvještaj o radu zatvora za dan 21.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 22.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 803/ iz O - 1063. Izvještaj o radu zatvora za dan 22.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 23.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 804/ iz O - 1064. Izvještaj o radu zatvora za dan 23.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 24.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 805/ iz O - 1065. Izvještaj o radu zatvora za dan 24.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 25.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 806/ iz O - 1066. Izvještaj o radu zatvora za dan 29.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 30.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 807/ iz O - 1067. Predmet: Zapisnik sa sastanka straže zatvora u Krupi, R BiH, PZ u Krupi, 30.08.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif i zamjenik upravnika Karić Asim; T – 808/ iz O - 1068. Izvještaj o radu zatvora za dan 31.08.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 01.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 809/ iz O - 1069. Izvještaj o radu zatvora za dan 01.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 20.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 810/ iz O - 1070. Izvještaj o radu zatvora za dan 06.07 i 08.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 09.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 811/ iz O - 1071. Izvještaj o radu zatvora za dan 09. i 10.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 11.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 812/ iz O - 1072. Izvještaj o radu zatvora za dan 11. i 12.09.1992. godine, 13.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 813/ iz O - 1074. Izvještaj o radu zatvora za dan 14. i 15.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 16.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 814/ iz O - 1075. Izvještaj o radu zatvora za dan 23. i 24.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 25.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 815/ iz O - 1076. Izvještaj o puštanju zatvorenika radi razmjene, R BiH, PZ u Krupi 25.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 816/ iz O - 1077. Predmet: Izvještaj o starosnoj dobi zatvorenika u zatvoru Krupa, R BiH, PZ u Krupi, 26.09.1992. u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 817/ iz O - 1078. Izvještaj o radu zatvora za dan 25.09.1992.

			godine, R BiH, PZ u Krupi, 26.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif, uz prilog Spisak zatvorenika u zatvoru Krupa i Spisak boraca raspoređenih da rade u zatvoru Krupa; T – 818/ iz O - 1079. Izvještaj o radu zatvora za dan 26. i 27.09.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 28.09.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 819/ iz O - 1080. Predmet: Izvještaj o trovanju hranom radnika zatvora, R BiH, PZ u Krupi, 28.09.1992. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif i Izvještaj o radu zatvora za 28., 29.09. i 01.10.1992. godine, od 02.10.1992. godine, u potpisu Mešanović Šerif; ; T – 820/ iz O - 1081. Izvještaj o radu zatvora za dan 4, 5, 6, 7, i 8.10.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 09.10.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 821/ iz O - 1082. Izvještaj o radu zatvora za dan 10.10.1992., R BiH, PZ u Krupi, 10.10.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 822/ iz O - 1083. Izvještaj o prijemu novih zatvorenika u zatvoru Krupa, R BiH, PZ u Krupi, 11.10.1992. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 823/ iz O - 1084. Izvještaj o radu zatvora za dan 20.10.1992., R BiH, PZ u Krupi, 21.10.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 824/ iz O - 1085. Izvještaj o radu zatvora za dan 21., 22. i 23.10.1992., R BiH, PZ u Krupi, 24.10.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 825/ iz O - 1086. Izvještaj o radu zatvora za dan od 24. do 28.10.1992., R BiH, PZ u Krupi, 29.10.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 826/ iz O - 1087. Prijedlog za puštanje iz pritvora, R BiH, PZ u Krupi, 05.11.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 827/ iz O - 1088. Izvještaj o radu zatvora za dan 05.11. do 17.11.1992., R BiH, PZ u Krupi, 17.11.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 828/ iz O - 1089. Izvještaj o radu zatvora za dan 17.11. do 22.11.1992., R BiH, PZ u Krupi, 22.11.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif i Izvještaj o radu zatvora od 22.-24.11.1992. godine, 24.11.1992., u potpisu Mešanović Šerif; T – 829/ iz O - 1090. Izvještaj o radu zatvora za dan od 24.11. do 27.11.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, br. 01-01-11/92-1/13, 27.11.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 830/ iz O - 1091. Izvještaj o radu zatvora za dan od 27.11. do 29.11.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, br. 01-01-11/92-2/13, 29.11.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 831/ iz O - 1092. Izvještaj o radu zatvora za dan od 20.11. do 02.12.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 02.12.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 832/ iz O - 1093. Izvještaj o radu zatvora za dan od 02.12. do 09.12.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 09.12.1992. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 833/ iz O - 1094. Izvještaj o radu zatvora za period od 16.12. do 22.12.1992. godine, R BiH, PZ u Krupi, 18.12.1992., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 834/ iz O - 1095. Izvještaj o radu zatvora za period od 28.12.1992. do 01.01.1993. godine, R BiH, PZ u Krupi, 01.01.1993. godine., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 835/ iz O - 1096. Izvještaj o radu zatvora za period od 02.01.1993. do 06.01.1993. godine, R BiH, PZ u Krupi, 06.01.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 836/ iz O - 1097. Izvještaj o radu zatvora za period od 02.04. do 07.04.1993. godine, R BiH, PZ u Krupi, bez broja, 07.01.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 837/ iz O - 1098. Izvještaj o radu zatvora za period od 06.01. do 15.01.1993. godine, R BiH, PZ u Krupi, 15.01.1993. godine., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 838/ iz O - 1099. Predmet: saglasnost, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 25.01.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Krupa Mešanović Šerif; T – 839/ iz O - 1100. Izvještaj o radu zatvora za period od 26.01. do 30.01.1993.godine, R BiH, OS BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi,

			30.01.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; uz prilog spisak zatvorenika koji su odvedeni na rad po osnovu naredbe komande 9. bbr, broj 01-211-01/93 od 27.01.1993. godine; Original se nalazi u predmetu Hodžić i dr. dokaz br T-63 T – 840/ iz O - 1101. Prijedlog za premještanje R BiH OSR BiH, Komanda 9. bbr, 07.02.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 841/ iz O - 1102. Izvještaj o radu zatvora za period od 08.02.1993. do 11.02.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, 11.02.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 842/ iz O - 1103. Izvještaj o radu zatvora za period od 11.02.1993. do 16.02.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, 16.02.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 843/ iz O - 1104. Izvještaj o radu zatvora za period od 25.02.1993. do 28.02.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja od 28.02.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 844/ iz O - 1105. Izvještaj o radu zatvora za period od 01.03.1993. do 05.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 05.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 845/ iz O - 1106. Izvještaj o radu zatvora za period od 05.03.1993. do 08.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 08.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 846/ iz O - 1107. Izvještaj – obavijest, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 09.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 847/ iz O - 1108. Izvještaj o radu zatvora za period od 09.03.1993. do 15.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 15.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 848/ iz O - 1109. Izvještaj o radu zatvora za dan 16.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 16.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 849/ iz O - 1110. Prijedlog za puštanje iz pritvora R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, (datum nije vidljiv), u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 850/ iz O - 1111. Izvještaj o radu zatvora za dan 17. i 18.3.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 18.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 851/ iz O - 1112. Informacija o posjeti predstavnika MCK Zatvoru u Krupi, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 18.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 852/ iz O - 1113. Izvještaj, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr., PZ u Krupi, bez broja, 20.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 853/ iz O - 1114. Izjava u rukopisu, Krstić Đorđo pritvorenik, PZ u Krupi, 28.03.1993. godine; T – 854/ iz O - 1115. Izjava u rukopisu, Krstić Predrag zatvorenik, PZ u Krupi, 28.03.1993. godine; T – 855/ iz O - 1116. Izvještaj o radu zatvora za period od 19.03.1993. do 29.03.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 29.03.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 856/ iz O - 1117. Izvještaj o radu zatvora za period od 30.03.1993. do 02.04.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 02.04.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 857/ iz O - 1118. Prijedlog za premještanje zatvorenika, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr., PZ u Krupi, broj 01-957-04/93, 03.04.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 858/ iz O - 1119. Izvještaj, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr., PZ u Krupi, bez broja, 09.04.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 859/ iz O - 1120. Izvještaj o radu zatvora za period od

		08.04.1993. do 12.04.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 12.04.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 860/ iz O – 1121. Prijedlog za upućivanje na liječenje, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 20.04.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 861/ iz O – 1122. Izvještaj o radu zatvora za period od 13.04. do 23.04.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 23.04.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 862/ iz O – 1123. Izvještaj o radu zatvora za period od 23.04. do 01.05.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 01.05.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif Original se nalazi u predmetu Hodžić i dr. dokaz br T-68 T – 863/ iz O – 1124. Izvještaj o radu zatvora za period od 02.05. do 09.05.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 09.05.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 864/ iz O – 1125. Izvještaj o radu zatvora za period od 10.05. do 17.05.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 14.05.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 865/ iz O – 1126. Izvještaj, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 22.05.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 866/ iz O – 1127. Izvještaj o radu zatvora za period od 24.05. do 02.06.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 02.06.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 867/ iz O – 1128. Izvještaj o radu zatvora za period od 03.06. do 08.06.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 08.06.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif T – 868/ iz O – 1129. Izvještaj, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 10.06.1993, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 869/ iz O – 1130. Izvještaj, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 19.06.1993, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 870/ iz O – 1131. Zapisnik o zakopavanju leševa mrtvih četnika pored zatvora, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, br. SI/93, 19.06.1993. godine, u potpisu Mešanović Šerif, Dupovac Sulejmen, hasić Ibrahim i Golubić Redžo; T – 871/ iz O – 1132. Izjava u rukopisu, Zatvor Krupa, ćelija br. 1, sobni starješina Bratić Milo; T – 872/ iz O – 1133. Izjava u rukopisu, zatvor Krupa, ćelija br. 1, 20.06.1993. godine, sobni starješina Bratić Milo; T – 873/ iz O – 1134. Izvještaj o radu zatvora za dan 24.06.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, Komanda 9. bbr, br. SI/93, 25.06.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 874/ iz O – 1135. Izvještaj o radu zatvora za period od 20.06. do 24.06.1993. godine, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, broj SI/93, 24.06.1993., u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 875/ iz O – 1136. Spisak poginulih, pobijenih, umrlih i na radištim van zatvora poslatih zatvorenika, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, br. SI/93, 29.06.1993. godine, u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad; T – 876/ iz O – 1137. Službena zabilješka, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, br. SI/93, 02.09.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 877/ iz O – 1138. Izvještaj o bjegstvu zatvorenika Golub (Ilija) Zoran, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 28.09.1993. godine, u potpisu upravnik zatvora Mešanović Šerif; T – 878/ iz O – 1139. Zapisnik o saslušanju stražara Bećirević Faida, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 28.09.1993. godine, u potpisu stražar Bećirević Faid, uz prilog izjava u rukopisu Bećirević Faida; T – 879/ iz O – 1140. Zapisnik o saslušanju stražara Hujić Sulejmena, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, PZ u Krupi, bez broja, 28.09.1993. godine, u potpisu stražar Hujić Sulejmen; T – 880/ iz O – 1142. Zahtjev za popunu – formiranje jedinica, R BiH,

		OpŠTO Hadžići, broj 01-207-07/92, 14.07.1992. godine, u potpisu za komandanta Čatić Mirsad; T – 881/ iz O – 1143. Naređujem, R BiH, OpŠTO Hadžići, broj 01-261-07/92, 18.07.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; T – 882/ iz O – 1144. Naređujem, R BiH, OSR BiH, Komanda 9. bbr, broj 01-1808-07/93, 02.07.1993. godine, u potpisu za komandanta 9. bbr. Kazić Nezir; T – 883/ iz O – 1145. Evidencija privedenih i zadržanih lica, bez datuma i aautora, sa bilješkama u rukopisu; T – 884/ iz O – 1146. Lica privedena na informativni razgovor koja su zadržana u zatvoru, 05.06.1992.; T – 885/ iz O – 1147. Spisak sa nazivom „Zatvor“, sa licima razvrstanim po selima, 15.06.1992.; T – 886/ iz O – 1148. Spisak privedenih i zadržanih lica, Tarčin, 01.07.1992.; T – 887/ iz O – 1149. Spisak pritvorenih lica, R BiH, PZ Silos, Tarčin, 09.12.1992. godine, (spisak obuhvata 293 lica) T – 888/ iz O – 1150. Spisak zarobljenih i pritvorenih lica razvrstanih po kategorijama (I. II. I III.) – 10 stranica; T – 889/ iz O – 1151. Spisak lica – nosilaca djelatnosti oko naoružavanja stanovništva, distribuciji, naoružanju sredstava veze, vojne opreme, te nosilaca djelatnosti oko vojnog organizovanja, ustrojstva jedinica i neprijateljske djelatnosti, R BiH, MUP CSB Sarajevo, SJB Hadžići, 25.12.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; T – 890/ iz O – 1152. Spisak lica kod kojih je pronađeno naoružanje i vojna oprema prilikom razoružavanja stanovništva, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, 25.12.1992. godine, bez potpisa; T – 891/ iz O – 1153. Spisak ratnih zarobljenika, R BiH, AR BiH, komanda 9. bbr, PZ Silos, Tarčin, br. 1/94, 02.02.1994. godine, u potpisu zamjenik upravnika Mešanović Šerif; T – 892/ iz O – 1154. Spisak ratnih zarobljenika zatvora Silos – Tarčin, A R BiH, 1. korpus, PZ Silos, bez broja, datum 18.06.1994. godine, u potpisu upravnika zatvora Hujčić Bećir; T – 893/ iz O – 1155. Spisak lica sa kojima je obavljen informativni razgovor i uzete pismene izjave na zapisnik, spisak obuhvata 5 listova; T – 894/ iz O – 1156. Spisak lica koji su pritvoreni u zatvoru Silos – Tarčin, radi puštanja kući po preporuci zatvorskog ljekara Čefo Sanimira, zbog narušenog zdravstvenog stanja, spisak obuhvata 20 lica; T – 895/ iz O – 1157. Spisak zarobljenih vojnika JNA, komanda 9. bbr, - SVB, broj 04/09- (nečitko) /1219-1, 12.08.1994. godine, u potpisu pk za bezbjednost – Muhibić Esad; T – 896/ iz O – 1158. Spisak zatvorenika koji su se nalazili i koji se i sada nalaze u zatvoru u Krupi, R BiH, PZ u Krupi, 09.12.1992. godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif; T – 897/ iz O – 1159. Spisak lica srpske nacionalnosti koji su pušteni iz zatvora u Krupi, PZ u Krupi, 26.12.1992. godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif; T – 898/ iz O – 1160. Spisak zatvorenika u zatvoru Krupa, bez datuma i autora, spisak obuhvata 145 lica; T – 899/ iz O – 1161. Spisak lica koji se nalaze u zatvoru u Pazariću, 03.07.1992. godine, spisak obuhvata 146 lica; T – 900/ iz O – 1162. Spisak privedenih lica i zadržanih u privremenom zatvoru u školu Pazarić, razvrstanih po kategorijama, spisak obuhvata 4 lica u kategoriji I, 85 lica u kategoriji II. I 53 ili 54 lica u kategoriji III; T – 901/ iz O – 1163. Spisak lica hrvatske nacionalnosti puštenih iz zatvora Silos dana 15.04.1993. godine, 20.04.1993. godine, 26.04.1993. godine i 28.04.1993. godine, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujčić Bećir; T – 902/ iz O – 1164. Spisak lica hrvatske nacionalnosti privedenih u zatvor dana 14.04.1993. godine, vojni zatvor Silos – Tarčin, u potpisu upravnika zatvor Hujčić Bećir; T – 903/ iz O – 1165. Spisak lica hrvatske nacionalnosti privedenih dana 15.04.1993. godine u zatvor, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujčić Bećir; T – 904/ iz O – 1166. Spisak lica hrvatske nacionalnosti privedenih dana 16.04.1993. godine u zatvor, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu

		upravnik zatvora Hujić Bećir; T – 905/ iz O – 1167. Spisak lica hrvatske nacionalnosti privedenih dana 19.04.1993. godine u zatvor, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir, uz spisak lica privedenih 19.04.1993. godine u 01,00 čas, soba 10, u potpisu lica preuzeo Ramić Ahmet i Kašić Hasan; T – 906/ iz O – 1168. Spisak lica privedenih dana 20.04.1993. godine u 21 čas, soba 6, bez autora, uz potvrdu, R BiH, OSR BiH, PZ Silos – Tarčin, u potpisu lica primio Hujić Bećir; T – 907/ iz O – 1169. Spisak lica hrvatske nacionalnosti pritvorenih u zatvor dana 24.04.1993. godine, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir, u prilogu, spisak lica hrvatske nacionalnosti privedenih dana 20.04.1993. godine u zatvor, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir; T – 908/ iz O – 1170. Informacija o izvođenju pritvorenika radi saslušanja, spisak obuhvata 6 lica, 26.04.1993. godine, u potpisu lica primio Smajević Mujo, a lica predao Hujić Bećir; T – 909/ iz O – 1171. Informacija o puštanju iz pritvora, 28.04.1993. godine, u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad; T – 910/ iz O – 1172. Spisak lica hrvatske nacionalnosti koji su odvedeni na razmjenu u Kreševo po naredbi komandanta 9. bbr, dana 14.05.1993. godine, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir; T – 911/ iz O – 1173. Spisak lica za razmjenu, 14.05.1993. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; u prilogu spisak lica za razmjenu, 16.05.1993. godine (spisak obuhvata 4 lica); T – 912/ iz O – 1174. Spisak lica hrvatske nacionalnosti koja su privedena 20.05.1993. godine i ista odvedena u Konjic po naredbi Komande OGI IKM Bradina, vojni zatvor Silos, Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir; T – 913/ iz O – 1175. Spisak pripadnika HVO-a u zatvoru, Tarčin, 20.05.1993. godine, (spisak obuhvata 19 lica); T – 914/ iz O – 1176. Spisak lica hrvatske nacionalnosti odvedenih za Konjic po naredbi komandanta OGI IKM Bradina, dana 20.05.1993. godine, vojni zatvor Silos – Tarčin, u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir; T – 915/ iz O – 1177. Spisak pripadnika HVO-a koji su privedeni u Silos dana 21.05.1993. godine i to, br. S-05-419, soba 10, spisak obuhvata 13 lica; T – 916/ iz O – 1178. Spisak lica HVO-a pritvorenih u Silosu, bez datuma i autora, spisak obuhvata 38 lica; T – 917/ iz O – 1179. Dokument koji sadrži 4 spiska zadržanih lica pripadnika HVO-a, privedenih 13.06., 15.06., 17.06., 18.06. i 01.07.1993. godine, bez autora; T – 918/ iz O – 1180. Spisak lica pripadnika HVO-a privedenih 19.06.1993. godine u 12 časova, bez datumai autora, spisak obuhvata 26 lica; T – 919/ iz O – 1181. Spisak lica hrvatske nacionalnosti u zatvoru Silos, PZ Silos – Tarčin, bez datuma i autora, spisak obuhvata 37 lica; T – 920/ iz O – 1182. Naredba, R BiH, OpŠO Hadžići, broj 01-1364-10/92, 20.10.1992.godine, u potpisu komandant Vahidin Čomor; T – 921/ iz O – 1183. Naredba, R BiH, OpŠO Hadžići, broj 01-1445-10/92, 30.10.1992.godine, u potpisu komandant Vahidin Čomor; T – 922/ iz O – 1184. Naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-211-01/93, 27.01.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 923/ iz O – 1185. Naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-241-01/93, 30.01.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 924/ iz O – 1186. Naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-382-02/93, 14.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 925/ iz O – 1187. Naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-765-03/93, 16.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, uz prilog naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-766-03/93, 16.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 926/ iz O – 1188. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-432-02/93, 20.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 927/ iz O – 1189. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-447-02/93, 22.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 928/ iz O – 1190. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-855-03/93, 23.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;

		T – 929/ iz O – 1191. Zahtjev, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-461-02/93, 24.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 930/ iz O – 1192. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-477-02/93, 25.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 931/ iz O – 1193. Izuzimanje zatvorenika, R BiH, 9.bbr, 2. bataljon Hadžići, broj 93/147, 25.02.1993.godine, u potpisu komandant 2. bataljona Šehić Osman; T – 932/ iz O – 1194. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-514-02/93, 25.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 933/ iz O – 1195. Naredba, R BiH, OGI, str.pov.br. 03-625, 14.04.1993.godine, u potpisu komandant Salko Gušić, uz prilog potvrda broj 0138/93 od datuma 15.04.1993.godine, dopis o uručivanju zatvorenika za 4.mtbr, bez broja od 15.04.1993.godine i spisak zatvorenika u 4.mtbr od 15.04.1993.godine; T – 934/ iz O – 1196. Službena zabilješka OS R BiH, Komanda 9.bbr, bez broja, 04.06.1993.godine, zabilješku sačinio Čović Zejnil; T – 935/ iz O – 1197. Prevoz i smještaj zatvorenika, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1547-05/93, 23.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 936/ iz O – 1198. Prijedlog za puštanje iz pritvora zatvorenika Šuvajlo Vukašina, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, PZ u Krupi, bez broja, 12.04.1993.godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif; T – 937/ iz O – 1199. Izjava Golubić Sulejmana, u rukopisu, izjavu uzeo Čović Zejnil; T – 938/ iz O – 1200. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-519-02/93, 26.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 939/ iz O – 1201. Izvještaj o radu VP za period od 25.02. do 27.02.1993.godine, 9.bbr, 3.bataljon, evid.broj 170/93, 27.02.1993.godine, u potpisu komandir voda VP Tarčin Smajić Mujo; T – 940/ iz O – 1202. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-574-03/93, 02.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 941/ iz O – 1203. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-581-03/93, 03.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 942/ iz O – 1204. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-871-03/93, 24.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 943/ iz O – 1205. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-607-03/93, 05.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 944/ iz O – 1206. Zahtjev za izuzimanje zatvorenika, R BiH, 9.bbr, 2. bataljon, broj 93/176, 06.03.1993.godine, u potpisu komandant 2. bataljona Šehić Osman; T – 945/ iz O – 1207. Izjava u rukopisu od Sadiković Midhata, pripadnika VP, bez datuma; T – 946/ iz O – 1208. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-676-03/93, 10.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 947/ iz O – 1209. Izvještaj o radu VP u periodu od 05.03. do 07.03.1993.godine, 9.bbr, 3.bataljon, evid.br. 242/93, 07.03.1993.godine, u potpisu komandir voda VP Tarčin Smajević Mujo; T – 948/ iz O – 1210. Izvještaj o radu VP za dan 09.03.1993.godine, 9.bbr, 3.bataljon, evid.br. 252/93, 09.03.1993.godine, u potpisu komandir voda VP Tarčin Smajević Mujo; T – 949/ iz O – 1211. Izvještaj o radu VP za dan 10.03.1993.godine, 9.bbr, 3.bataljon, evid.br. 255/93, 11.03.1993.godine, u potpisu komandir voda VP Tarčin Smajević Mujo; T – 950/ iz O – 1212. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-725-03/93, 13.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 951/ iz O – 1213. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-732-03/93, 14.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 952/ iz O – 1214. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-744-03/93, 15.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 953/ iz O – 1215. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-746-03/93, 15.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 954/ iz O – 1216. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-768-03/93, 16.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 955/ iz O – 1217. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-725-03/93, 13.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 956/ iz O – 1218. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-819-03/93, 19.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;

			T – 957/ iz O – 1219. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-830-03/93, 21.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 958/ iz O – 1220. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-841-03/93, 22.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;
12.02. 2015.	Nastavak glavnog pretresa		T – 959 - iz O 1221. Ustupanje zatvorenika za rad za potrebe OdLob, R BiH, Komanda 1. korpusa Sarajevo, Odjeljak logističke baze Pazarić, broj 01-111/93, 23.03.1993.godine, u potpisu za komandanta Dževad Tirak; T – 960 - iz O 1222. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-870-03/93, 25.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 961 - iz O 1223. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-879-03/93, 26.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 962 - iz O 1224. Zahtjev za vraćanje pritvorenika srpske nacionalnosti koji se nalaze na radu u Butmiru, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-939-04/93, 01.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 963 - iz O 1225. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1001-04/93, 07.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 964 - iz O 1226. Zahtjev, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1021-04/93, 09.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 965 - iz O 1227. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1041-04/93, 10.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 966 - iz O 1228. Izvještaj o radu VP za dan 13.04.1993.godine, čVP, 13.04.1993.godine, u potpisu komandir čVP Dž. Ismet; T – 967 - iz O 1229. Izvještaj o radu VP za dan 14.04.1993.godine, čVP, 14.04.1993.godine, u potpisu za komandira čVP Mujičić Fuad; T – 968 - iz O 1230. Izvještaj o radu VP za dan 13.04.1993.godine, čVP, 13.04.1993.godine, u potpisu za komandira čVP Dž. Ismet; T – 969 - iz O 1231. Zahtjev za obezbjeđenje građevinskog materijala, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1051-04/93, 11.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 970 - iz O 1232. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1069-04/93, 12.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 971 - iz O 1233. Potvrda, R BiH, A R BiH, Komanda 4.mtbr, 1. korpus, vojnički pritvor, pov.br. 0138/93, 15.04.1993.godine, u potpisu zatvorenika primio Halilović Nermin, zamjenik upravnika; T – 972 - iz O 1234. Spisak zatvorenika za rad u 4.mtbr, 15.04.1993.godine, u potpisu upravnika zatvora Mešanović Šerif; T – 973 - iz O 1235. Naredba, R BiH, A R BiH, 1. korpus – 4.mtbr, SVB, pov.br. 01-175/93, 02.04.1993.godine, u potpisu PK za bezbjednost Alađuz Vahid; T – 974 - iz O 1236. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1481-05/93, 16.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 975 - iz O 1237. Podaci o preuzetim zatvoreniciima, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, Organ bezbjednosti, broj S-04-325/93, 26.04.1993.godine, u potpisu PK za bezbjednost Šehić Nihad; T – 976 - iz O 1238. Izvještaj o bjekstvu i pogibiji zatvorenika, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, Organ bezbjednosti, broj S-04-326/93, 28.04.1993.godine, u potpisu podnosilac izvještaja Šehić Nihad; T – 977 - iz O 1239. Povrat 18 zatvorenika iz vojničkog pritvora – Hrasnica, R BiH, A R BiH, 1. korpus – VJ 5063 – Vojnički pritvor Ilidža, pov.br. 0353/93, 30.10.1993.godine, u potpisu upravnika Vojnog pritvora Gagić Zijad, a lica primio u Krpu Mešanović Šerif; T – 978 - iz O 1240. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1137-04/93, 19.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 979 - iz O 1241. Izvještaj o radu VP za dan 25.04.1993.godine, čVP, 26.04.1993.godine, u potpisu komandir čVP; T – 980 - iz O 1242. Izvještaj o radu VP za dan 26.04.1993.godine, čVP, 27.04.1993.godine, u potpisu komandir čVP; T – 981 - iz O 1243. Izvještaj o radu VP za dan 28.04.1993.godine, čVP, 29.04.1993.godine, u potpisu komandir čVP Čović Zejnil; T – 982 - iz O 1244. Izvještaj o radu VP za dan 30.04.1993.godine, čVP, 01.05.1993.godine, u potpisu komandir čVP Čović Zejnil; T – 983 - iz O 1245. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1367-05/93, 06.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 984 - iz O 1246. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1382-05/93, 07.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;

		T – 985 - iz O 1247. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1398-05/93, 08.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 986 - iz O 1248. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1420-05/93, 11.05.1993.godine, u potpisu načelnik štaba Bečić Sejad; T – 987 - iz O 1249. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1449-05/93, 14.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 988 - iz O 1250. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1481-05/93, 16.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 989 - iz O 1251. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1513-05/93, 19.05.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 990 - iz O 1252. Izjava u rukopisu, Mehmedić Vahidin, izjavu uzeo Čović Zejnil T – 991 - iz O 1253. Izjava u rukopisu, Horman Sidret, izjavu uzeo Čović Zejnil T – 992 - iz O 1254. Službena zabilješka, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, bez broja, bez datuma, zabilješku sačinio zamjenik komandira čete Čović Zejnil T – 993 - iz O 1255. Informacija o četničkom napadu na Stupnik, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj S-06-426/93, 05.06.1993. u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad uz prilog Izjava Mujak Salke T – 994 - iz O 1256. Zabilješka o događanjima i podacima od 26.05.1993., R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 3-05-196/93, 27.05.1993., zabilješku sačinio Šehić Nihad T – 995 - iz O 1257. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 3-05-195/93, 27.05.1993.godine, u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad; T – 996 - iz O 1258. Izjava u rukopisu, Zatvor Krupa, ćelija broj 1, u potpisu sobni starješina Bratić Milo; T – 997 - iz O 1259. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01- 1769-06/93, 23.06.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 998 - iz O 1260. Rekonstrukcija oteklih podataka o 9.mtbr, R BiH, ŠVK PS, Uprava bezbjednosti, broj 03/29-224 (prekriženo) 12-56, 25.06.1993., u potpisu načelnik Muslimović Fikret uz prilog Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti u z/0 1K od 24.06.1993. godine; T – 999 - iz O 1261. Odgovor na upit, R BiH, ARBiH, 1.Korpus-4.mtbr, SVB Ilidža, pov.br. 01/507/93, 08.07.1993., u potpisu pk za bezbjednost Alađuz Vahid T – 1000 - iz O 1262. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-1956-07/93, 23.07.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1001 - iz O 1263. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2008-07/93, 30.07.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1002 - iz O 1264. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2012-07/93, 31.07.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1003 - iz O 1265. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2294-08/93, 26.08.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1004 - iz O 1266. Zahtjev za povrat zatvorenika, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj CV-060-08/93, 18.08.1993.godine, u potpis pk za bezbjednost Šehić Nihad; T – 1005 - iz O 1267. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2581-09/93, 14.09.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1006 - iz O 1268. Izvještaj o radu VP-e Hadžići za dane 15,16 i 17.09.1993. godine, R BiH, OS R BiH, VP 9.bbr, 17.09.1993., u potpisu komandir voda VP-e Hadžići Fuad Mujičić; T – 1007 - iz O 1269. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2615-09/93, 19.09.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1008 - iz O 1270. Službena zabilješka, ABiH, 1.bbr, broj 018-01-28/93, 28.09.1993., u potpisu pk za obavještajno-izviđačke poslove Kabulović Nusret; T – 1009 - iz O 1271. Službena zabilješka, ABiH, 9.bbr, Komanda 1. bataljona, broj 02-134-09/93, 28.09.1993., zabilješku sačinio Rizvo Izet; T – 1010 - iz O 1272. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-2788-10/93, 06.10.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1011 - iz O 1273. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, Sektor bezbjednosti, broj 3-10-281/93, 31.10. 1993. godine, u potpisu pk za bezbjednost Šehić Nihad;

			T – 1012 - iz O 1274. Krivična prijava, SJB Hadžići, broj: 15-7/02-KU 58/93 od 19.11.1993. godine; T – 1013 - iz O 1275. Izvještaj o radnom vodu zatvorenika na radilištima na Igmanu i zahtjev za zvanični izvještaj o jednom broju zatvorenika koji se nisu vratili u zatvor Silos, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, PZ Silos, broj SI/93, 28.11.1993., u potpisu upravnika zatvora Hujić Bećir; <u>(original uložen u predmetu Hodžić i dr. T – 57)</u> T – 1014 - iz O 1276. Izvještaj o radnom vodu zatvorenika sa Igmana, R BiH, Komanda 9.bbr, PZ Silos, Broj SI/93, 20.12.1993., u potpisu zamjenik upravnika Mešanović Šerif; <u>(uložen u predmetu Hodžić i dr. T – 72)</u> T – 1015 - iz O 1277. Informacija, R BiH, ŠVK OS, str.pov.br. 02/16-793, 12.11.1993., u potpisu Stjepan Šiber; T – 1016 - iz O 1278. Utvrđivanje odgovarajućih inkriminiranih radnji za koje se osnovano sumnja da su neposredni izvršioци pojedini pripadnici jedinice SJ Zulfikar, Komanda 6.K, bVP, SP broj 01/P-01-666/93, 29.11.1993., u potpisu komandant Šehić Nusret; T – 1017 - iz O 1279. Regulisanje statusa nestalih zatvorenika, R BiH, ARBiH, Komanda 9.bbr., SVB, broj S-12-687/93, 18.12.1993., u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1018 - iz O 1280. Regulisanje statusa nestalih zarobljenika, R BiH, A R BiH, komadna 6.K, SVB, SP br:08-22-316, 21.12.1993., u potpisu načelnik Eminović Nermin; T – 1019 - iz O 1281. Veza: vaš dopis broj br:08-22-316 od 21.12.1993. godine, R BiH, ŠVK OS, Uprava bezbjednosti, broj 03/92-180, 23.12.1993., u potpisu načelnik Jašarević Jusuf; T – 1020 - iz O 1282. Dokument-informacija, adresirano na generala Rasima Delića, 02.10.1993.; T – 1021 - iz O 1283. Podatke o zarobljenicima, traže se, R BiH, ŠVK OS, pov.br.02/16-1161, 24.12.1993., u potpisu Stjepan Šiber; T – 1022 - iz O 1285. Zahtjev za popunu jedinice, R BiH, ARBiH, VJ 5072, broj 01-3341-12/93, 04.12.1993., u potpisu Kazić Nezir; T – 1023 - iz O 1286. Spisak ljudi koji će obavljati poslove na potezu Hrasnica-Zovik, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, broj 01-3371-12/93, 08.12.1993., u potpisu Kazić Nezir; T – 1024 - iz O 1287. Spisak ljudi koji će nastaviti započete radove u Hrasnici a na osnovu naredbe broj 15/71-93 od 07.12.1993. godine, R BiH, ARBiH, Komanda 9.bbr, broj 01-3408-12/93, 15.12.1993., u potpisu Kazić Nezir; T – 1025 - iz O 1288. Spisak ljudi koji će nastaviti započete radove u Hrasnici a na osnovu naredbe broj 15/71-93 od 07.12.1993. godine, R BiH, ARBiH, Komanda 9.bbr, broj 01-3469-12/93, 22.12.1993., u potpisu Kazić Nezir; T – 1026 - iz O 1289. Spisak ljudi koji će nastaviti započete radove u Hrasnici a na osnovu naredbe broj 15/71-93 od 07.12.1993. godine, R BiH, ARBiH, Komanda 9.bbr, broj 01-3509-12/93, 31.12.1993., u potpisu Kazić Nezir; T – 1027 - iz O 1290. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, Sektor bezbjednosti, broj 01-155-1/94, 13.01.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1028 - iz O 1291. Službena zabilješka, R BiH, MUP, SCB Sarajevo., SJB Hadžići, broj 17-2/03-7-30/94, 31.01.1994., zabilješku sačinili Rizvo Izet, Medić Mirsad i Hodžić Muhidin; T – 1029 - iz O 1292. Naredba, R BiH, OS R BiH, Komanda 9.bbr, Sektor bezbjednosti, broj 01-144-1/94, 23.01.1994. godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1030 - iz O 1293. Dopis, R BiH, Ratna bolnica Suhodol, broj 41/94, 03.02.1994., u potpisu načelnik Hadžihasanović dr. Emir; T – 1031 - iz O 1294. Izvještaj o povredi zatvorenika na radilištu, R BiH, ARBiH, Komanda 9.bbr, PZ Silos, broj SI/94, 07.02.1994., u potpisu zamjenik upravnika Mešanović Šerif uz prilog izjave u rukopisu od Zahirvoić Mahira i Keško Samira; T – 1032 - iz O 1295. Angažovanje jedinice-opšte namjene, ARBiH, 1.K, VJ 5072, broj 05-318-05/94, 26.05.1994., u potpisu Kazić Nezir; T – 1033 - iz O 1296. Odobrenje za upotrebu zatvorenika iz zatvora Silos, ARBiH, 1.K, 9.bbr, broj 04/09-16.05-57/1069-1, 20.05.1994., u potpisu Kazić Nezir;

		T – 1034 - iz O 1297. Veza naš akt br.04/09-16.05-57/1069-1 od 20.05.1994. godine, ARBiH, 1.K, Komanda 9.bbr, broj 04/09-16.05-66/1084-1, 27.05.1994., u potpisu Kazić Nezir; T – 1035 - iz O 1298. Odobrenje, ARBiH, 1.K, Komanda 9.bbr, broj 04/09-16.05-69/1087-1, 29.05.1994., u potpisu Kazić Nezir; T – 1036 - iz O 1299. Rad zatvorenika u krugu kasarne, Komanda OG-1 Pazarić, pov.br. 04/1-200-11/94, 30.05.1994., u potpisu pkb OG-a Pazarić Bećirević Našid; T – 1037 - iz O 1300. Informacija o uslovima ishrane i boravka ratnih zarobljenika iz zatvora Silos, 1. muslimanska brdska brigada, pov.br.06/3-11, 21.06.1994., u potpisu Aljić Medin-Dino T – 1038 - iz O 1301. Zahtjev za ispomoć u radnoj snazi, ARBiH, 1.K, Komanda LoB-građevinska služba, 30.06.1994., u potpisu Kurtović Muharem; T – 1039 - iz O 1302. Naredba, R BiH, Komanda 9.bbr, str.pov. broj 04/09-20/1153-28-1, 06.07.1994., u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1040 - iz O 1303. Zahtjev za angažovanje zatvorenika zatvora Silos, R BiH, ŠVK OS, Odjeljak GloC Krupa, 10.07.1994., u potpisu Deljanin Abidin; T – 1041 - iz O 1304. Zahtjev za angažovanje zatvorenika zatvora Silos, R BiH, Komanda OLOB 1.K, pov.br.01-1/1-18, 13.07.1994., u potpisu Kurtović Muharem; T – 1042 - iz O 1305. Predmet: Golub Ilija, bjekstvo na PZT, broj 04/09-20-31/1161-1, 17.07.1994. uz priloge Upotreba jedinice od 17.07.1994., Izvještaj o bjekstvu zatvorenika Golub Ilija od 18.07.1994., Spisak zatvorenika-radilište Krupa od 17.07.1994., Izjava Japalak Sulejmena od 18.07.1994., Spisak zarobljenika na sječi drva od 17.07.1994. i Službena zabilješka od 18.07.1994. godine; T – 1043 - iz O 1306. Dnevni izvještaj ostanju bezbjednosti, 1. korpus, 9.bbr, broj 04/09-1601-83/1113-14, 01.07.1994.godine, u potpisu PK za bezbjednost Muhibić Esad; T – 1044 - iz O 1308. Zahtjev za dodjelu zatvorenika (četnika) za rad, 5. bataljon, ev.br. 17/788-07, 11.07.1994.godine, u potpisu komandant 5.bb Bećirović Munib; T – 1045 - iz O 1309. Zahtjev za slanje zatvorenika na rad, A R BiH, Komanda OloB, 1. korpus, Krupa, pov.br. 01-1/1-18, 13.07.1994.godine, u potpisu komandant Kurtović Muharem; T – 1046 - iz O 1310. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, 1. korpus, 9.bbr, broj 04/09-1601-83/1113-20, 17.07.1994. godine, u potpisu PK za bezbjednost Muhibić Esad; T – 1047 - iz O 1311. Spisak – radilište Krupa, 17.07.1994.godine, u potpisu upravnik zatvora Huić Bećir; T – 1048 - iz O 1312. Izvještaj o bjekstvu zatvorenika Golub Ilije sa radilišta ŠVK – Krupa, A R BiH, 1. korpus, 9.bbr, PZ Silos, 18.07.1994.godine, u potpisu upravnik zatvora Huić Bećir; T – 1049 - iz O 1314. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti u zoni OG-1, Komanda OG-1, str.pov.br. 04/1-200-96, 17.07.1994.godine, u potpisu PK za bezbjednost Srnja Nusret; T – 1050 - iz O 1315. Zahtjev, 9.bbr, broj 06-696-07/94, 18.07.1994.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1051 - iz O 1316. Službena zabilješka, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, PU II, SJB Hadžići, broj 19-2/03-7-452/94, 18.07.1994.godine, u potpisu načelnik Stanice Ibrica Mujo; T – 1052 - iz O 1317. Službena zabilješka, VJ 5072, VP-Sl.za suzbijanje kriminaliteta, broj 04-1/09-130/94, 05.08.1994.godine, u potpisu Čović Zejnil, uz prilog izjava Drina Nezira i dopunska izjava Drina Nezira, izjava Divović Mehe i izjava Memić Taiba; T – 1053 - iz O 1319. Izvještaj o bjekstvu zatvorenika Đurić Dragana sa vojne ekonomije Do, A R BiH, 1. korpus, 9.bbr, PZ Silos, broj SL/94, 27.07.1994.godine, u potpisu upravnik zatvora Huić Bećir; T – 1054 - iz O 1320. Službena zabilješka, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, PU II, SJB Hadžići, Grupa kriminalističke policije, broj 19-2/03-7-18/94, 30.07.1994.godine, zabilješku podnio Čović Mensur; T – 1055 - iz O 1321. Naredba, komanda 9.bbr, broj 04/09-20-40/1196-1, 29.07.1994.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;

		74/95, 28.01.1995.godine, u potpisu Selimović Hidajet; T – 1081 iz O 1347. Službeni izvještaj, PS Pazarić, broj 19-2/03-I-102/95, 08.02.1995.godine, u potpisu Mehmedić Emin i Musić Emir; T – 1082 iz O 1348. Naredba, R BiH, A R BiH, Komanda 1. korpusa, PKM Visoko, str.pov.br. 01/1-32, 15.02.1995.godine, u potpisu komandant Karavelić Vahid; T – 1083 iz O 1349. Zahtjev za angažovanje zatvorenika za izgradnju objekta na ekonomiji Tarčin, R BiH, SO Hadžići, RP, broj 01/2-023-36/95, 18.03.1995.godine, u potpisu predsjednik Đelilović Mustafa; T – 1084 iz O 1350. Depeša, SJB Hadžići, broj 19-2/03-335/95, 23.03.1995.godine, u potpisu načelnik Stanice Ibrica Mujo; T – 1085 iz O 1351. Angažovanje policijske pratnje za zatvorenike, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, PS II, SJB Hadžići, broj 19-2/03-190/95, 28.03.1995.godine, u potpisu načelnik Stanice Ibrica Mujo; T – 1086 iz O 1352. Izjava u rukopisu Jovović Mladena, 11.04.1994.godine; T – 1087 iz O 1353. Stanje bezbjednosti u z/o 1. korpusa na dan 17.04.1995.godine, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/7346-1, 17.04.1995.godine, u potpisu PK za bezbjednost Čudić Sead; T – 1088 iz O 1354. Saznanje o ubistvu francuskog vojnika, R BiH, Generalštab Armije, Uprava SVB, broj 7-3/2-357, 21.04.1995.godine, u potpisu brigadni general Jašarović Jusuf, uz prilog dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti od 18.04.1995.godine; T – 1089 iz O 1355. Pojava mišije groznice u nekim jedinicama, R BiH, Generalštab, Uprava SVB, broj 7-3/2-365, 23.04.1995.godine, u potpisu Jašarević Jusuf, uz prilog dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti od 20.04.1995.godine; T – 1090 iz O 1356. Saznanja o aktivnostima agresora na PZT Ilijaš, R BiH, Generalštab, Uprava SVB, broj 7-3/2-367, 23.04.1995.godine, uz prilog dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti od 21.04.1995.godine; T – 1091 iz O 1357. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/7461-1, 23.04.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1092 iz O 1358. Nikolić Boško, informacija, dostavlja se, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 19-2/03-237/95, 25.04.1995.godine, u potpisu načelnik Stanice Ibrica Mujo, uz prilog službena zabilješka od 22.04.1995.godine; T – 1093 iz O 1359. Zahtjev za upotrebu zatvorenika, R BiH, MUP, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, broj 19/16-451/95, 10.08.1995.godine, u potpisu načelnik Stanice Ibrica Mujo; T – 1094 iz O 1360. Akt 14. Divizije KoV, Privremeni zatvor „Silos“, broj: 05/1/32-647/95 od 13.09.1995. godine – sa spiskom 30 lica u rukopisu; T – 1095 iz O 1361. Patrolni list, četa vojne policije, 12. divizija KoV, Str.pov.broj: 10/42-6/1-246 od 05.07.1995. godine; T – 1096 iz O 1362. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8641-1, 05.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1097 iz O 1363. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8658-1, 06.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1098 iz O 1364. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8717-1, 10.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1099 iz O 1365. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8751-1, 13.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1100 iz O 1366. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8943-1, 26.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1101 iz O 1367. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8957-1, 27.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1102 iz O 1368. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8977-1, 28.04.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead;

		T – 1103 iz O 1369. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/8996-1, 29.04.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1104 iz O 1370. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9010-1, 30.07.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1105 iz O 1371. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9043-1, 01.08.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1106 iz O 1372. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9191-1, 11.08.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1107 iz O 1373. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9400-1, 26.08.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1108 iz O 1374. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9421-1, 27.08.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1109 iz O 1375. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9479-1, 02.09.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1110 iz O 1376. Propusti koji ugrožavaju stanje bezbjednosti na l/o 14. divizije, R BiH, Generalštab Armije, Uprava SVB, broj 7-3/2-1001, 14.09.1995.godine, u potpisu načelnik Jašarević Jusuf, uz prilog dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti od 13.09.1995.godine; T – 1111 iz O 1377. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/9789-1, 30.09.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead; T – 1112 iz O 1378. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/10169-1, 27.10.1995.godine, bez potpisa; T – 1113 iz O 1379. Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, R BiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, broj 04/10176-1, 28.10.1995.godine, u potpisu PK Čudić Sead. Odbrane ulažu prigovore. Konsatiram da su uloženi dokazi kako je gore navedeno. Tužiteljica prezentira dokaze: T – 1114 iz O 1380. Odluka, sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Hadžići, broj 02-023-147/92 od 30.07.1992.godine, u potpisu predsjednik RP Mustafa Delilović; T – 1115 iz O 1381. Izvještaj o uvidu u rad i stanje kuhinje u Tarčinu, sačinjen od strane Intendantske službe OpŠO Hadžići, broj 01-662-08/92 od 15.08.1992.godine, u potpisu Ahmedbegović Zijad; T – 1116 iz O 1382. Odluka, sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Hadžići, broj 02-023-419/92 od 16.10.1992.godine, u potpisu predsjednik RP Mustafa Delilović; T – 1117 iz O 1383. Odluka, sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Hadžići, broj 01/2-023-692/93 od 31.10.1993.godine, u potpisu predsjednik RP Mustafa Delilović; T – 1118 iz O 1384. Pregled roba – hrane isporučene u Tarčinu za period 24.07.-01.12.1992.godine, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-1709/12/92 od 04.12.1992. godine, u potpisu pomoćnik komandanta za logistiku Rasim Čelik; T – 1119 iz O 1385. Instrukcija, sačinjena od strane 9.bbr, broj 01-19-01/93 od 05.01.1993.godine, u potpisu pomoćnik komandanta za logistiku Rasim Čelik; T – 1120 iz O 1386. Obezbjedenje namirnica i sredstava za održavanje lične higijene za mjesec februar 1993.godine, sačinjen od strane komande 9.bbr, broj 01-312-02/93 od 06.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, prilog pregled potreba za namirnicama za potrebe 9.bbr, u potpisu načelnik intendantske službe Ahmedbegović Zijad; T – 1121 iz O 1387. Pomoć u obezbjeđenju namirnica, akt sačinjen od strane komande 9.bbr, broj 01-314-02/93 od 06.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1122 iz O 1388. Zahtjev za obezbjeđenje namirnica, sačinjen od strane komande 9.bbr, broj 01-516-02/93 od 26.02.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir;

		T – 1123 iz O 1389. Izvještaj o potrošnji brašna i ostalih artikala u pekari Pazarić, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-628-03/93 od 07.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir; T – 1124 iz O 1390. Plan utroška namirnica za ručkove za mart, plan utroška namirnica za večere za mart, plan ishrane za večere za mart, obezbjeđenje namirnica za mart, akt sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-672-03/93 od 09.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, obezbjeđenje namirnica za mart, akt sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-673-03/93 od 08.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, plan utroška namirnica za doručke za mart potpisan od strane Jasika Esada i Ahmedbegović Zijada, plan ishrane za ručkove za mart, plan utroška namirnica za mart u odnosu na plan ishrane potpisan od strane Jasika Esada i Ahmedbegović Zijada; T – 1125 iz O 1391. Zahtjev za nabavku robe za vojničku kantu u 9.bbr, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-851-03/93 od 21.03.1993.godine, u potpisu komandir voda za opsluživanje Nihad Raizbegović; T – 1126 iz O 1392. Rasporedni nalog, sačinjen od strane komande 9.bbr, sektor logistike, broj 01-827-03/93 od 21.03.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir i PK za logistiku Čelik Rasim; T – 1127 iz O 1393. Zahtjev za obezbjeđenje namirnica za april 1993.godine, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-979-04/93 od 05.04.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir, u prilogu plan utroška namirnica za april u odnosu na plan ishrane, u potpisu od strane Jasika Esad i Ahmedbegović Zijad; T – 1128 iz O 1394. Obezbeđenje namirnica za april 1993.godine, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-960-04/93 od 01.04.1993.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, u prilogu plan utroška namirnica za april u odnosu na plan ishrane, u potpisu od strane Jasika Esad i Ahmedbegović Zijad; T – 1129 iz O 1395. Izvještaj o brojnom stanju korisnika ishrane u kuhinjama 9.bbr, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-1098-04/93 od 13.04.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1130 iz O 1396. Naredba, sačinjena od strane 9.bbr, broj 01-1464-05/93 od 15.05.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1131 iz O 1397. Zahtjev, sačinjen od strane 9.bbr, broj 01-1594-05/93 od 29.05.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1132 iz O 1398. Naredba, sačinjena od strane 9.bbr, broj 01-1974-07/93 od 24.07.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim; T – 1133 iz O 1399. Odluka, sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Hadžići, broj 01/2-023-692/93 od 31.10.1993.godine, u potpisu predsjednik RP Đelilović Mustafa; T – 1134 iz O 1400. Odluka, sačinjena od strane Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Hadžići, broj 01/2-023-706/93 od 05.11.1993.godine, u potpisu predsjednik RP Đelilović Mustafa; T – 1135 iz O 1401. Urgencija za obezbjeđenje namirnica, sačinjena od strane 9.bbr, broj 01-3233-11/93 od 21.11.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1136 iz O 1402. Potrebne namirnice za primjenu jelovnika za 30 dana, sačinjeno od strane 9 bbr, sektor logistike od 21.11.1993.godine, u potpisu referent ishrane 9 bbr Fejzić Zilko, T – 1137 iz O 1403. Normativ za izradu jela po jelovniku od 12.11.1993.godine, sačinjeno od strane 9 bbr od 12.11.1993.godine u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim T – 1138 iz O 1404. Jelovnik za ishranu pripadnika 9 bbr, sačinjen od strane 9 bbr, broj 01-3167-11/93 u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim, T – 1139 iz O 1405. Plan proizvodnje hljeba 9 bbr za mjesec juli 1994.godine, u potpisu načelnik intedantske službe Ahmedbegović Zijad, T – 1140 iz O 1406. Plan InOb jedinica 9 bbr sa K-dom mjesta za mjesec juli 1994.godine, u potpisu načelnik intedantske službe Ahmedbegović Zijad, T – 1141 iz O 1407. Specifikacija potrebnih namirnica za 9 bbr za mjesec novembar, broj: 06-1217-11/94 od 4.11.1994.godine u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim,
05.03.	Nastavak	T – 1142 iz O - 1408. Naređenje, sačinjeno od strane OPŠO Hadžići,

2015.	gl. Pretresa	broj 01-603-08/92 od 10.8.1992.godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad, T – 1143 iz O - 1409. Izvještaj o radu sanitetske službe za mjesec avgust 1992.godine, sačinjen od strane sanitetske službe Pazarić, od 2.9.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1144 iz O - 1410. Odgovor SJB Hadžići na akt sanitetske službe, sačinjen od strane sanitetske službe Pazarić, od 4.9.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1145 iz O - 1411. Upozorenje na tretman zatvorenika u zatvorima Krupa i Tarčin, sačinjeno od strane sanitetske službe Pazarić, od 30.9.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1146 iz O - 1412. Izvještaj, sačinjen od strane sanitetske službe Pazarić, od 19.10.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1147 iz O - 1413. Informacija o zdravstvenom stanju pritvorenih lica u zatvorima Krupa Pazarić i Silos Tarčin, sačinjena od strane sanitetske službe Pazarić, od 3.11.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1148 iz O - 1414. Dnevni izvještaj sanitetske službe za 3.11.1992.godine, sačinjen od strane sanitetske službe Pazarić, od 3.11.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1149 iz O - 1415. Dnevni izvještaj sanitetske službe, sačinjen od strane sanitetske službe Pazarić, od 14.12.1992.godine, u potpisu od načelnik sanitetske službe doktor medicine Muharem Kadić T – 1150 iz O - 1416. Naređenje, sačinjeno od strane 9 bbr, broj 01-321-02/93 od 7.2.1993.godine, u potpisu komandant Nezir Kazić, T – 1151 iz O - 1417. Zahtjev za nabavku lijekova, sačinjeno od strane 9 bbr, broj 01-1364-05/93 od 6.5.1993.godine, u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1152 iz O - 1418. Zahtjev za trebovanje lijekova i sanitetskog materijala, sačinjen od strane 9 bbr, broj 01-1940-07/93 od 21.7.1993.godine, u potpisu načelnik sanitetske službe dr. ČauševićEšref, PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1153 iz O - 1419. Informacija, sačinjena od strane 9 bbr, broj. 04/09-21.ol-37/1232-1 od 27.8.1994.godine, u potpisu PK za bezbjednost Muhibić Esad, T – 1154 iz O - 1420. Naređenje, sačinjeno od strane 9 bbr, Pov.broj 06-963-09/94 od 1.9.1994.godine, u potpisu komandant Kazić Nezir, T – 1155 iz O - 1421. Zahtjev sačinjen od strane 9 bbr, broj: 01-1594-05/93 od 29.5.1993. godine u potpisu PK za logistiku Čelik Rasim i komandant Kazić Nezir; T – 1156 iz O - 1422. Rasporedni nalog, strane 9 bbr, broj: 01-3460-12/93 od 20.12.1993. godine u potpisu načelnik intendantske službe Ahmedbegović Zijad; T – 1157 iz O - 1423. Potvrda izdata na ime Šuvajlo Novica, od strane OPŠTO, broj: 07/1-56-2 od 12.5.1992.godine u potpisu komandant Rizvić Said, T – 1158 iz O - 1424. Potvrda izdata na ime Glavaš Ilija, od strane OPŠTO, broj: 07/1-56-2 od 12.5.1992.godine u potpisu komandant Rizvić Said, T – 1159 iz O - 1425. Potvrda izdata na ime Krstić Momir, od strane SJB Hadžići od 13.6.1992.godine, u potpisu Čuljević Rifet i Krstić Momir, T – 1160 iz O - 1426. Potvrda izdata na ime Šuvajlo Novica, od strane SM Hadžići od 19.6.1992.godine, u potpisu komandir SM Tufo Refik, Kazić Enes i Fišo Nermin, T – 1161 iz O - 1427. Potvrda izdata na ime Šuvajlo Boro, od strane SM Hadžići od 24.6.1992.godine, u potpisu komandir SM Tufo Refik i Rahimić Zijad; T – 1162 iz O - 1428. Potvrda izdata na ime Varagić Radenko, od strane SM Hadžići od 25.6.1992.godine, u potpisu komandir SM Tufo Refik; T – 1163 iz O - 1429. Naredba sačinjena od strane Skupštine opštine Hadžići-Komisija za privredu, broj: 02-023-31/92 od 8.8.1992.godine, u potpisu Hurem Fejzić

		T – 1164 iz O - 1431. Ljekarsko uvjerenje na ime Petrić Dojčica Dragutin, sačinjen od strane amulante Pazarić 16.07.1993.godine, u potpisu doktor Iblizović Mirza; T – 1165 iz O - 1432. Nalaz specijaliste na ime Krstić Bogdan, u potpisu doktor Vesna M. Pajić; T – 1166 iz O - 1433. Nalaz specijaliste na ime Golub Andrija, sačinjen od strane bolnice „Sveti Nikola“ Milići od 05.07.2001.godine, u potpisu doktor Petar Mirković; T – 1167 iz O - 1434. Medicinski nalaz na ime Golub Goran, u potpisu doktor neuropsihijatar; T – 1168 iz O - 1435. Nalaz specijaliste na ime Golub Goran, sačinjen od strane spcijalističke ambulante Bratunac 07.02.2000.godine, u potpisu doktor specijalista neuropsihijatar; T – 1169 iz O - 1436. Nalaz specijaliste na ime Pušara Marko, sačinjen od strane spcijalističke ambulantete Bratunac 15.11.2001.godine, u potpisu doktor specijalista neuropsihijatar Stjepić; T – 1170 iz O - 1437. Nalaz i mišljenje na ime Pušara Marko, sačinjen od strane ljekarske komisije za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca, broj 1408 od 13.02.2003.godine, u potpisu primarijus doktor Jugoslav P. Gavrić; T – 1171 iz O - 1438. Otpusna lista na ime Čović Milivoje, datum prijema 13.07.1995. godine, datum otpusta 20.10.1995.godine; T – 1172 iz O - 1439. Otpusno pismo na ime Čović Milivoje, sačinjeno od strane Opšte bolnice „Kasindol“, u potpisu primarijus doktor R. Golijanin; T – 1173 iz O - 1440. Otpusna lista na ime Čović Milivoje, sačinjena od strane Vojnomedicinske akademije, sa datumom prijema 25.03.1996.godine i datumom otpusta 30.04.1996.godine, u potpisu načelnik Klinike pukovnik profesor doktor specijalista Zoran Jovanović; T – 1174 iz O - 1441. Potvrda izdata na ime Čović Milivoje, od strane Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika S. Sarajevo, broj 76/96 od 05.02.1996.godine, u potpisu predsjednik Komisije Žarko Hrnjez; T – 1175 iz O - 1442. Otpusna lista sa epikrizom na ime Čović Milivoje, sačinjena od strane Zavoda za diskopatiju i posttraumska stanja, u potpisu primarijus doktor Ivan Anđelić; T – 1176 iz O - 1443. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Vujević Bogdan; T – 1177 iz O - 1444. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Šarenac Vaso; T – 1178 iz O - 1445. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Čičić Dane T – 1179 iz O - 1446. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Vitor Ranko; T – 1180 iz O - 1447. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Šavija Radivoje; T – 1181 iz O - 1448. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Petrić Milomir; T – 1182 iz O - 1449. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Krstić Petko; T – 1183 iz O - 1450. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Kapetina Obren; T – 1184 iz O - 1451. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Varagić Gojko; T – 1185 iz O - 1452. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Milanović Milinko; T – 1186 iz O - 1453. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Samouković Zdravko; T – 1187 iz O - 1454. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Varagić Ranko; T – 1188 iz O - 1455. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Krstić Milan; T – 1189 iz O - 1456. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Kapetina Slavoljub; T – 1190 iz O - 1457. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Krstić Slobodan; T – 1191 iz O - 1458. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Šuvajlo

		Vojo; T – 1192 iz O - 1459. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Andrić Goran; T – 1193 iz O - 1460. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Golub Anđelko; T – 1194 iz O - 1461. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Njegovan Branislav; T – 1195 iz O - 1462. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Žuža Nedeljko; T – 1196 iz O - 1463. Izvod iz matične knjige umrlih na ime Samouković Mladen; T – 1197 iz O - 1464. Izvještaj MKCK o posjetama zatvorenicima u „Silosu“ Tarčin, od 16.11.1993. godine, u potpisu Philippe Lazzarini, šef misije MKCK T – 1198 iz O - 1465. Faks poruka MKCK od 10.12.1992. godine, u prilogu pismo MKCK od generalnog delegata za Zapadnu, Srednju Evropu i Balkan, Thierry Germond, pismo MKCK od Cornelio Sammaruga, (engleska i lokalna verzija) T – 1199 iz O - 1466. Faks poruka MKCK od 11.12.1992. godine, prilog pismo MKCK upućeno predsjedniku R BiH (engleska i lokalna verzija) T – 1200 iz O - 1467. Pismo MKCK od 4.7.1993. godine, u potpisu šef misije MKCK u Sarajevu Philippe Lazzarini T – 1201 iz O - 1468. Pismo MKCK od 23.9.1993. godine, u potpisu šef misije MKCK u Sarajevu Philippe Lazzarini T – 1202 iz O - 1469. Naređenje sačinjeno od strane ŠVK OS, broj 1/297-410 od 14.10.1993. godine, u potpisu komandant Rasim Delić T – 1203 iz O - 1471. Pismo MKCK od 21.7.1994. godine, u potpisu šef misije MKCK u Sarajevu Robert Monin, prilog pismo od 21.7.1994., radni izvještaj o posjetama MKCK „Silosu“ u Tarčinu (24/25/27 jun 1994) (engleska i lokalna verzija) T – 1204 iz O - 1473. Spisak sa naslovom „Active population – Tarcin visit on 14.06.1994.“
12.03. 2015.	Nastavak gl. pretresa	T – 1205 iz O - 1475. Magnetofonski snimak 221. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 18. oktobra 1993. godine; T – 1206 iz O - 1476. Zapisnik 247. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 26. aprila 1994. godine, broj: 02-011-305/94, Republika Bosna i Hercegovina, Predsjedništvo; T – 1207 iz O - 1477. Magnetofonski snimak 247. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 26. 04. 1994. godine; T – 1208 iz O - 1478. Zapisnik 249. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 15. juna 1994. godine, broj: 02-011-405/94, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine; T – 1209 iz O - 1479. Magnetofonski snimak 249. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 15. juna 1994. godine; T – 1210 iz O - 1480. Zapisnik 294. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 21. avgusta 1995. godine, broj: 02-011-488/95, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine; T – 1211 iz O - 1481. Magnetofonski snimak 294. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 21. avgusta 1995. godine; T – 1212 iz O - 1482. Zapisnik 303. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 22. decembra 1995. godine, broj: 02-011-794/95, Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo; T – 1213 iz O - 1483. Zapisnik 47. sjednice Vlade, održane 29.04.1995. godine, od red. broja 1-7, broj: 011-450/95, Federacija Bosne i Hercegovina, Vlada; T – 1214 iz O - 1484. Magnetofonski snimak 47. sjednice Vlade Republike / Federacija Bosne i Hercegovine, održane dana 29. 04.1995. godine, od red. broja 1-59; T – 1215 iz O - 1485. Dnevni red za 59. sjednicu Vlade, broj: 011-665/95, Sarajevo, 27.06.1995. godine, Federacija Bosne i Hercegovine, Vlada; T – 1216 iz O - 1486. Dnevni red za 63. sjednicu Vlade, broj: 011-

			747/95, Sarajevo, 16.07.1995. godine, Federacija Bosne i Hercegovine, Vlada; T – 1217 iz O - 1487. Dnevni red za 62. sjednicu Vlade, broj: 011-731/95, Sarajevo, 28.07.1995. godine, Federacija Bosne i Hercegovine, Vlada; T – 1218 iz O - 1488. Zapisnik 62. sjednice Vlade, održane 31.07. i 01.08.1995. godine, broj: 011-731/95, Federacija Bosne i Hercegovina, Vlada; T – 1219 iz O - 1489. Zapisnik 63. sjednice Vlade, održane 17.07.1995. godine, broj: 011-747/95, Federacija Bosne i Hercegovina, Vlada; T – 1220 iz O - 1490. Zapisnik 66. sjednice Vlade, održane 28.08.1995. godine, od red.broja 1-19, broj: 011-896/95, Federacija Bosne i Hercegovina, Vlada, u prilogu Dnevni red za 66. sjednicu Vlade, broj: 011-896/95, Sarajevo, 28.08.1995. godine, Federacija Bosne i Hercegovine, Vlada i akt Predsjedništva R BiH, broj: 02-011-504/95 od 23.08.1995. godine; T – 1221 iz O - 1491. Magnetofonski snimak 66. sjednice Vlade Republike / Federacije Bosne i Hercegovine, održane dana 28.08.1995. godine, od red. broja 1-57; T – 1222 iz O - 1492. Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti, sačinjena od strane Predsjedništva SR BiH, broj: 01-011-302/92 od 8.4.1992.godine, u potpisu Predsjednik Alija Izetbegović; T – 1223 iz O - 1493. Odluka o proglašenju ratnog stanja, sačinjena od strane Predsjedništva SR BiH, broj: 1201/92 od 20.6.1992.godine, u postpisu Predsjednik Alija Izetbegović; T – 1224 iz O - 1494. Dnevni red sa sastanka Savjeta za zaštitu ustavnog poretka, broj: 05-011-466/92 od 4.7.1992.godine, u potpisu predsjednik savjeta dr. Mirko Pejanović, prilog bilješka sa sastanka, sačinjena od strane Zdravka Đuričića, dopis Regionalnog štaba odbrane Sarajevo, broj. 02-344-1 od 2.7.1992.godine u potpisu PK za moral; T – 1225 iz O - 1495. Akt Ministarstva odbrane, broj: 01-527/92 od 18.7.1992.godine, u potpisu ministar Jerko Doko; T – 1226 iz O - 1496. Odluka o formiranju korpusa Armije R BiH, zonama njihove odgovornosti i pretpočinjavanu, sačinjena od strane Predsjedništva R BiH, broj: 02/1091-37 od 18.8.1992.godine, u potpisu Predsjednik Alija Izetbegović; T – 1227 iz O - 1497. Pravilo za rad službe vojne bezbjednosti u oružanim snagama R BiH, sačinjeno od strane Predsjedništva R BiH, broj: 02-001-714/92 od 11.9.1992.godine, u potpisu Predsjednik Alija Izetbegović; T – 1228 iz O - 1498. Pravilo za rad službe vojne policije u oružanim snagama R BiH, sačinjeno od strane Predsjedništva R BiH, broj: 02-001-714/92 od 11.9.1992.godine, u potpisu Predsjednik Alija Izetbegović; T – 1229 iz O - 1499. Mišljenje, sačinjeno od strane Ministarstva odbrane, broj: 22/248-2/92 od 10.12.1992.godine, u potpisu vd načelnika Mušir Brkić; T – 1230 iz O - 1500. Izvještaj komisije za snimanje stanja i smještaja ratnih zarobljenika i civilnih lica smještenih u objektima na području Hrasnice, Tarčina i Konjica, sačinjen od strane komisije Ministarstva pravosuđa i uprave, broj: Strog pov: 01-80-1074/93 od 30.10.1993.godine, u potpisu članovi komisije: Esad Osmanbegović, Salko Polimac, Jasmin Glijva, Mujo Ibrica i Amela Ramović; T – 1231 iz O - 1501. Ukidanje „zatvora“ koje su osnovale neke brigade Armije BiH, sačinjeno od strane Ministarstva odbrane, broj: 05-021-561/94 od 25.4.1994.godine, u potpisu Ministar Hamdija Hadžihasanović; T – 1232 iz O - 1502. Dopis Predsjedništva BiH, broj: 02-011-311/94 od 27.4.1994.godine, u potpisu Zamjenik generalnog sekretara predsjedništva RBiH Alija Selimović; T – 1233 iz O - 1503. Dopis Skupštine R BiH, broj: 04-02-84/94 od 28.4.1994.godine, u potpisu Generalni sekretar skupštine R BiH Avdo Čampara; T – 1234 iz O - 1504. Dopis Vlade R BiH, broj: 7-696/94 od 30.5.1994.godine, u potpisu sekretar Safet Pašić; T – 1235 iz O - 1506. Dopis Ministarstva pravde broj 05-24-2189/94 od 12.4.1995. godine, u potpisu ministar Mato Tadić, u prilogu informacija

		o potrebi i mogućnostima promjene statusa lica u zatvoru – logoru „Silos“ u Tarčinu T – 1236 iz O - 1507. Informacija o potrebi i mogućnostima promjene statusa lica u zatvoru – logoru „Silos“ u Tarčinu, sačinjena od strane Ministarstva pravde, broj 05-24-2189/94, od 27.4.1995. godine, u potpisu zamjenik ministra Izet Muhamedagić T – 1237 iz O - 1508. Dopis Ministarstva unutrašnjih poslova broj 11-1248/1, od 28.4.1995. godine, u potpisu sekretar Željko Varunek, u prilogu dopis Ministarstva pravde broj 05-24-2189/94 od 12.4.1995. godine sa informacijom T – 1238 iz O - 1509. Dopis Ministarstva pravde broj St.pov. 9/95 od 12.6.1995. godine, u potpisu sekretar Sead Hodžić, u prilogu dopis Ministarstva pravde od 10.6.1995. godine, i informacija o sprovođenju zaključka Vlade RBiH o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ Tarčin T – 1239 iz O - 1510. Informacija o sprovođenju zaključka Vlade RBiH o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ Tarčin sačinjena od strane Vlade RBiH, od jula 1995. Godine T – 1240 iz O - 1511. Dopis Vlade RBiH broj Str.pov. 46/95, od 7.8.1995. godine, u potpisu sekretar Safet Pašić T – 1241 iz O - 1512. Pismo Vladi RBiH u vezi informacije o provođenju zaključka Vlade o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ u Tarčinu, u prilogu akt Predsjedništva RBiH, broj 02-011-504/95 od 23.8.1995. godine, akt Vlade broj Str.pov. 46/95, od 7.8.1995. godine, Informacija o sprovođenju zaključka Vlade RBiH o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ Tarčin T – 1242 iz O - 1513. Akt Skupštine RBiH broj 04-011-36/95, od 18.8.1995. godine, u potpisu sekretar Avdo Čampara T – 1243 iz O - 1514. Akt Predsjedništva RBiH, broj 02-011-504/95 od 23.8.1995. godine, u potpisu generalni sekretar predsjedništva Sejdalija Mustafić T – 1244 iz O - 1515. Akt Vlade RBiH broj 03-Str.pov.46/35 od 2.9.1995. godine, u potpisu sekretar Safet Pašić, u prilogu materijal za narednu sjednicu Predsjedništva RBiH od 14.9.1995. godine, akt predsjedništva od 14.9.1995. godine T – 1245 iz O - 1516. Odluka o ukidanju ratnog stanja, broj 1861/95 od 22.12.1995. godine, u potpisu predsjednik Predsjedništva Alija Izetbegović; T – 1246 iz O - 1517. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-248-675/93, od 29.10.1993. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1247 iz O - 1518. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-248-625/93 od 10.10.1993. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1248 iz O - 1519. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-011-577/95, od 18.9.1995. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1249 iz O - 1520. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-256-657/95, od 18.10.1995. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1250 iz O - 1521. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-011-802/95, od 21.12.1995. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1251 iz O - 1522. Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj 02-011-802/95, od 22.12.1995. godine, u potpisu predsjednik Alija Izetbegović T – 1252 iz O - 1523. Dalji postupak sa pritvorenim vojnicima bivše jedinice Jusufa Prazine, Okružno vojno tužilaštvo i Okružni vojni sud Zenica, Igman, 31.01.1993. godine, u potpisu Hadžajlić Hasan – zamjenik okružnog vojnog tužioca, Hidajet Halilović i Mladen Veseljak – istražne sudije vojnog suda,; T – 1253 iz O - 1524. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-133/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-1/93-IT, u Tarčinu, dana 30.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo u Zenici, - Presuda broj: IK.133/93 (privremeni br. Ik.1/93.-IT), Tarčin, dana 1.4.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici, - ..., - Rješenje o pritvoru, broj: IK-1/93-IT, Tarčin, 01.04.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici; T – 1254 iz O - 1525. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj:

			IK-137/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-5/93-IT, u Tarčinu, dana 31.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo Zenica; T – 1255 iz O - 1526. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-134/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-1/93-IT, u Tarčinu, dana 30.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo u Zenici; T – 1256 iz O - 1527. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-136/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-5/93-IT, u Tarčinu, dana 31.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo Zenica, - Presuda broj: IK.136/93 (privremeni br. IK.5/93.-IT), Tarčin, dana 2.4.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici, - Rješenje o pritvoru, broj: IK-3/93-IT, Tarčin, 02.04.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici; T – 1257 iz O - 1528. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-135/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-2/93-IT, u Tarčinu, dana 30.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo u Zenici, - ..., - Rješenje o pritvoru, broj: IK-2/93-IT, Tarčin, 01.04.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici; T – 1258 iz O - 1529. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-139/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-broj 6/93-IT, u Tarčinu, dana 31.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo Zenica, - ..., Tarčin, dana 2.4.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici, - ---, - Rješenje o pritvoru, broj: IK-5/93-IT, Tarčin, 03.04.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici; T – 1259 iz O - 1530. Predmet Okružnog vojnog suda Zenica, broj: IK-138/93 u prilogu: - Optužni prijedlog broj: KT-broj 7/93-IT, u Tarčinu, dana 31.03.1993. godine, Okružno vojno tužilaštvo Zenica, - Rješenje o pritvoru, broj: IK-4/93-IT, Tarčin, 02.04.1993. godine, Okružni vojni sud u Zenici, - ...; T – 1260 iz O - 1531. Mišljenje sačinjeno od strane Okružnog vojnog tužilaštva i Okružnog vojnog suda Sarajevo, broj: AV:68/93 od 12.2.1993.godine, u potpisu okružni vojni tužilac Bisić Mustafa i predsjednik okružnog vojnog suda Kreho Senad, T – 1261 iz O - 1532. Obavještenje o pokretanju krivičnih postupaka protiv lica koja se nalaze na području Hadžića, sačinjeno od strane Okružnog vojnog suda u Sarajevu, broj: OVS-02-84/94 od 26.8.1994.godine, u potpisu predsjednik suda Idriz Kamenica, T – 1262 iz O - 1533. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-285/95 od 05.03.1996. godine o obustavi krivičnog postupka protiv Krstić Jove i dr. T – 1263 iz O - 1534. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-285/95 od 05.03.1996. godine o obustavi krivičnog postupka protiv Krstić Čedo i dr. T – 1264 iz O - 1535. Optužnica Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo KTV br.1409/94 od 07.06. 1995. godine protiv Božović Vlade i dr. T – 1265 iz O - 1536. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-285/95 KV-178/95 od 09.06.1995. godine o određivanju pritvora Božović Vlado i dr. T – 1266 iz O - 1537. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-285/95 KV-38/96 od 26.01.1996. godine o ukidanju pritvora okrivljenim Božović Vladimir i dr. T – 1267 iz O - 1538. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-285/95 KV-24/96 od 26.01.1996. godine o ukidanju pritvora okrivljenim Pandurević Radojka i dr. T – 1268 iz O - 1539. Zahtjev za provođenje istrage OVT Mostar Odjeljenje Konjic br. Kt-265/93, od 08.04.1994. godine T – 1269 iz O - 1540. Dopis Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.K-374/94 i dr., od 21.06.1995. godine T – 1270 iz O - 1541. Dopis, RBiH, AR BiH, 14. div. KoV, PZ Silos, broj 05/1/32-288/95, 25.06.1995. godine T – 1271 iz O - 1542. Krivična prijava CSB Sarajevo-SJB Hadžići br. 17-8/02-KU- 325/92 od 30.09.1992. godine protiv Božović Vlade i dr. T – 1272 iz O - 1543. Zahtjev za sprovođenje istrage Okružnog vojnog tužilaštva Mostar odjeljenje Konjic br.4 Kt-226/93 od 12.04.1994. godine protiv Božović Vlade i dr. T – 1273 iz O - 1544. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br. Ki-706/94 od 08.10.1994. godine o sprovođenju istrage protiv Božović Vlade i dr.

			T – 1274 iz O - 1545. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.Ki-706/94 KV:525/94 od 05.11.1994. godine o produženju pritvora protiv Božović Vlade i dr. T – 1275 iz O - 1546. Zahtjev za sprovođenje istrage Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo br. KTV 2534/94 od 21.10.1994. godine protiv Aleksić Bosiljke i dr. T – 1276 iz O - 1547. Prijedlog za dopunu istrage Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo br. KTV 1409/94 od 15.04.1995. godine protiv Božović Vlade i dr. T – 1277 iz O - 1548. Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu br. Ki-1534/94 od 01.11.1994. godine o sprovođenju istrage i određivanju pritvora protiv Aleksić Bosiljke i dr. T – 1278 iz O - 1549. Naredba za izdavanje potjernice Okružnog vojnog suda u Sarajevu br.Ki-706/94 od 08.10.1994. godine protiv okrivljenih Krstić Lazara i dr. T – 1279 iz O - 1550. Zahtjev za sprovođenje istrage Okružnog vojnog tužilaštva br. KTV 2937/94 od 21.10.1994. godine protiv Lalušić Slobodana i dr. i Rješenje o provođenju istrage Okružnog vojnog suda Sarajevo, br: Ki-1535/94 od 01.11.1994. godine protiv Lalušić Slobodana i dr. T – 1280 iz O - 1551. Službeni izvještaj SJB Hadžići br. 17-8/02-/92 od 25.07.1992. godine T – 1281 iz O - 1552. Spisak lica zatvorenih u Silosu, Armija RBiH, 1. K, 9.bbr, br. 04/09-1601-85/1121-1 od 18.06.1994. godine T – 1282 iz O - 1553. Dokument na kojem se nalaze Potvrde o privremeno oduzetim predmetima SJB-a Hadžići i to za Golub Dimšu, Vitor Zdravka, Šuvajlo Gorana i Golub Andriju T – 1283 iz O - 1554. Dokument na kojem se nalaze Potvrde o privremeno oduzetim predmetima SJB-a Hadžići i to za Golub Bobana, Golub Momira i Golub Dragana T – 1284 iz O - 1555. Dokument na kojem se nalaze Potvrde o privremeno oduzetim predmetima SJB-a Hadžići i to za Mijatović Velimira, Čurić Sinišu, Mijatović Nikolu i Kostić Vljaku T – 1285 iz O - 1556. Dokument na kojem se nalaze Potvrde o privremeno oduzetim predmetima SJB-a Hadžići i to za Krstić Žarka, Kulić Branka i Mijatović Dragana T – 1286 iz O - 1557. Zaključci, Krizni štabovi Češće, Odžak i Korča, 17.05.1992., uz prilog Spisak lica od 4 stranice; T – 1287 iz O - 1558. Akt Štaba Vrhovne komande oružanih snaga Sarajevo, broj: 02/127-2 od 23.09.1992. godine; T – 1288 iz O - 1559. Naređenje Štaba Vrhovne komande oružanih snaga Sarajevo, Str.pov.broj: 02/311-1 od 24.02.1993. godine; T – 1289 iz O - 1560. Naređenje Komande 2. Korpusa, Str.pov.br. 01/1120, Tuzla, 17.09.1993. godine; T – 1290 iz O - 1561. Razmjena Vuković Dragana, objašnjenje, broj: 03/20-216, od 02.09.1993. godine, Štab Vrhovne komande OS, Uprava bezbjednosti, u prilogu : Objašnjenje po aktu 03/20-212, 1.Korpus, Služba vojne bezbjednosti, broj: 10-614, od 01.09.1993. godine; Razmjena ratnog zarobljenika Vuković Dragana, objašnjenje, broj: 03/20-212, od 27.08.1993. godine, Štab Vrhovne komande OS, Uprava bezbjednosti; Službena zabilješka, str.pov.broj: 02/16-482, od 24.08.1993. godine, Štab Vrhovne komande oružanih snaga, Uprava za moral IPD i vjerska pitanja; Službena zabilješka u vezi razmjene ratnog zarobljenika Dragana Vukovića kao i razmjene poginulih pripadnika Armije R BiH sa lokaliteta Igmana, pov.br. 10/55-199-2, od 24.08.1993. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i tijela poginulih pripadnika Armije R BiH 1. Korpusa; Dostava traženih podataka, broj: CV-075-08/93, od 22.08.1993. godine, Oružane sange R BiH, komanda 9. brdske brigade; Traži se dostava podataka o imenima zarobljenih agresorskih vojnika, str.pov.br.:10/55-199, od 18.08.1993. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa; Traži se obavještenje o zarobljenim i poginulim pripadnicima, str.pov.br.:10/55-156, od 26.07.1993. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika; Traži se dostava podataka o imenima zarobljenih agresorskih vojnika, pov.br. 10/55-199-1, od 20.08.1993. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih 1. Korpusa; Izvlačenje tijela poginulih radi izvršenja razmjene, pov.br. 10/55-183, od 10.08.1993.

			godine, Komanda 1. Korpusa; Razmjena tijela poginulih pripadnika, pov.br. 10/55-184, Komanda 1. Korpusa, Pravni sektor; Urgencija za postupanje u vezi razmjene tijela poginulih pripadnika, pov.br. 10/55-188, od 13.08.1993. godine, Komanda 1. Korpusa, Pravni sektor; Ponovna urgencija za postupanje u vezi razmjene tijela poginulih pripadnika, pov.br. 10/55-195, od 17.08.1993. godine, Komanda 1. Korpusa, Pravni sektor i Akt broj: 02-153-1082/93, od 21.08.1993. godine, Državna komisija za razmjenu ratnih zarobljenika; <u>ULOŽENA FOTOKOPIJA – ORIGINAL U PREDMETU 8978, DOKAZ BR T -73</u> T – 1291 iz O - 1562. Protivpravna razmjena građana na području SO Hadžići i Kiseljak, broj: 03/20-233, od 29.09.1993. godine, Štab Vrhovne komande OS, Uprava bezbjednosti, u prilogu: Protivpravne razmjene građana sa područja opštine Hadžići u funkciji etničkog raseljavanja, od 22.09.1993. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Sektor SDB i Informacija broj: 3641, od 22.09.1993. godine, Centar službi bezbjednosti Sarajevo, Sektor SDB; T – 1292 iz O - 1563. Dostavljanje podataka, broj: N-2-3436, od 29.09.1993. godine, Služba državne bezbjednosti Sarajevo; T – 1293 iz O - 1564. Akt Štaba Vrhovne komande OS R BiH od 22.10.1993. godine, u potpisu Backović Zaim, Član državne komisije za implementaciju sporazuma i član ŠVK OS RBiH; T – 1294 iz O - 1565. Predmet: Razmjena ratnih zarobljenika, ŠVK OS, Pov.broj: 02/16-833 od 19.11.1993. godine; T – 1295 iz O - 1566. Sugestije za dalji rad u vezi sa aktivnostima agresora prema zatvorenicima "Silosa", Ministarstvo odbrane, Uprava bezbjednosti, broj: 01.3/35-384 od 28.07.1994. godine; T – 1296 iz O - 1567. Naređenje Komande I Korpusa, Str.pov.br. 10/30-310 od 04.10.1994. godine; T – 1297 iz O - 1568. Zapisnik o primopredaji dokumentacije Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika 1. Korpusa, str.pov.br.: 10/30-397, od 02.12.1994. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela pripadnika 1. Korpusa Armije R BiH, u prilogu Dopuna zapisnika o primopredaji dokumentacije Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika 1. Korpusa, str.pov.br.: 10/30-397-01, od 02.12.1994. godine, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela pripadnika 1. Korpusa Armije R BiH; T – 1298 iz O - 1569. Akt broj: 02-153-81/92, od 25.07.1992. godine, Državna komisija za razmjenu ratnih zarobljenika; T – 1299 iz O - 1570. Ovlašćenje broj: 02-248-656/95, od 18.10.1995. godine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine; T – 1300 iz O - 1571. Akt broj: 06/5-30/2002, od 07.02.2002. godine, Državna komisija za traženje nestalih osoba, u prilogu: Spisak oslobođenih 27.01.1996. godine, Spisak oslobođenih 19.01.1996. godine, Spisak razmjenjenih 26.12.1995. godine, Spisak razmjenjenih 29.10.1995. godine, Spisak razmjenjenih 21.10.1995. godine, Spisak razmjenjenih 17.08.1994. godine, Spisak razmjenjenih 09.06.1993. godine, Spisak razmjenjenih 08.02.1993. godine; T – 1301 iz O - 1572. Odluka, broj: 02-023-97/92, od 3.jula 1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1302 iz O - 1573. Naredba, broj: 02-023-144/92, od 28.07.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1303 iz O - 1574. Saglasnost na prijedlog k-danta o puštanju u kućni pritvor, veza broj: 01-458-07/92, broj: 02-023-197/92, od 07.08.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu Mrkaja Risto i dr., prijedlog za puštanje u kućni pritvor, broj: 01-458-07/92, od 05.08.1992. godine, Opštinski štab odbrane Hadžići; T – 1304 iz O - 1575. Naredba, broj: 02-023-303/92, od 08.09.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1305 iz O - 1576. Odluka, broj: 02-023-302/92, od 08.09.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1306 iz O - 1577. Odluka, broj: 02-023-333/92, od 18.09.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1307 iz O - 1578. Odluka, broj: 02-023-390/92, od 01.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1308 iz O - 1579. Uputstvo, broj: 02-023-394/92, od 01.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1309 iz O - 1580. Odluka, broj: 02-023-406/92, od 04.10.1992.

		godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1310 iz O - 1581. Preporuka broj: 02-023-107/92, od 04.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1311 iz O - 1582. Odluka broj: 02-023-413/92, od 14.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu spisak lica za puštanje iz privremenih zatvora Tarčin i Krupa; T – 1312 iz O - 1583. Odluka broj: 02-023-453/92, od 24.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1313 iz O - 1584. Odluka broj: 02-023-407/92, od 25.10.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1314 iz O - 1585. Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-489/92, od 05.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1315 iz O - 1586. Odluka, broj: 02-023-493/92, od 05.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1316 iz O - 1587. Odluka, broj: 02-023-509/92, od 08.11.1992. godine, SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: akt SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu, Pazarić, 7.11.1992. godine i akt Policijske stanice Tarčin, Grupa za suzbijanje kriminaliteta, od 07.11.1992. godine; T – 1317 iz O - 1588. Odluka, broj: 02-023-508, od 08.11.1992. godine, SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: akt SO Hadžići, Komisija za razmjenu, Pazarić, 5.11.1992. godine i akt Policijske stanice Tarčin, Odjeljenje za suzbijanje i sprječavanje kriminaliteta, od 05.11.1992. godine; T – 1318 iz O - 1589. Zahtjev za razmjenu boraca, broj: 01-1544-11/92, od 15.11.1992. godine, Opštinski štab odbrane Kiseljak; T – 1319 iz O - 1590. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-548/92, od 15.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1320 iz O - 1591. Saglasnost za razmjenu Korjenić Asim i Lubura Nedo, broj: 02-023-548/92, od 15.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1321 iz O - 1592. Popis odluka i saglasnosti za razmjenu, od Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-449/92 do Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-505/92; T – 1322 iz O - 1593. Popis odluka i saglasnosti za razmjenu, od Odluka broj: 02-023-508/92 do Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-529; T – 1323 iz O - 1594. Popis odluka i saglasnosti za razmjenu, od Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-530/92 do Saglasnost za razmjenu broj: 02-023-546/92; T – 1324 iz O - 1595. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-543/92, od 15.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1325 iz O - 1596. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-546/92, od 15.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu Saglasnost za razmjenu, broj: 01-1527-11/92, od 13.11.1992. godine, Komanda devete brdske brogade; T – 1326 iz O - 1597. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-549/92, od 16.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1327 iz O - 1598. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-550/92, od 16.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1328 iz O - 1599. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-554/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1329 iz O - 1600. Odluka, broj: 02-023-555/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1330 iz O - 1601. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-555/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1331 iz O - 1602. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-557/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1332 iz O - 1603. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-558/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1333 iz O - 1604. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-559/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1334 iz O - 1605. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-564/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: akt Skupštine opštine Hadžići, Komisija za razmjenu, Pazarić, 15.11.1992. godine i akt Centra službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 16.11.1992. godine; T – 1335 iz O - 1606. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-565/92,

		od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1336 iz O - 1607. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-566/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1337 iz O - 1608. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-567/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu akt Skupštine opštine Hadžići, Komisija za razmjenu, Pazarić, 15.11.1992. godine i akt Centra službi bezbjednosti Sarajevo, Stanica javne bezbjednosti Hadžići, od 16.11.1992. godine; T – 1338 iz O - 1609. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-568/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Saglasnost za razmjenu, broj: 01-1558-11/92, od 17.11.1992. godine, Komanda devete brdske brigade i Zahtjev za razmjenu od 17.11.1992. godine, SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu; T – 1339 iz O - 1610. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-569/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu akt Skupštine opštine Hadžići, Komisija za razmjenu, Tarčin, 13.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, Grupa za suzbijanje kriminaliteta Tarčin od 13.11.1992. godine; T – 1340 iz O - 1611. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-570/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu akt Skupštine opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo Komisija za razmjenu, Tarčin, 15.11.1992. godine i akt Policijske stanice Hadžići, Grupa za suzbijanje kriminaliteta Tarčin od 15.11.1992. godine; T – 1341 iz O - 1612. Odluka, broj: 02-023-573/92, od 17.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1342 iz O - 1613. Saglasnost za razmjenu, broj: 02-023-574/92, od 18.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1343 iz O - 1614. Odluka, broj: 02-023-575/92, od 18.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1344 iz O - 1615. Odluka, broj: 02-023-576/92, od 18.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1345 iz O - 1616. Odluka, broj: 02-023-578/92, od 18.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1346 iz O - 1617. Odluka, broj: 02-023-575/92, od 18.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 18.11.1992. godine; T – 1347 iz O - 1618. Odluka, broj: 02-023-583/92, od 19.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1348 iz O - 1619. Odluka, broj: 02-023-584/92, od 19.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1349 iz O - 1620. Odluka, broj: 02-023-585/92, od 19.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1350 iz O - 1621. Odluka, broj: 02-023-582/92, od 19.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1351 iz O - 1622. Odluka, broj: 02-023-583/92, od 19.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1352 iz O - 1623. Odluka, broj: 02-023-586/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1353 iz O - 1624. Odluka, broj: 02-023-587/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1354 iz O - 1625. Odluka broj: 02-023-588/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: akt Skupštine opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu, broj: 6-1/92, Pazarić od 19.11.1992. godine i akt Davanje saglasnosti, broj: 01-1584-11/92, od 19.11.1992. godine, Komanda devete brdske brigade; T – 1355 iz O - 1626. Odluka broj: 02-023-589/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: akt Davanje saglasnosti, broj: 01-1588-11/92, od 20.11.1992. godine, Komanda devete brdske brigade i akt Traži se mišljenje o prijedlogu razmjene, SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu, broj: 6-2/92, Tarčin od 19.11.1992. godine; T – 1356 iz O - 1627. Odluka, broj: 02-023-590/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1357 iz O - 1628. Odluka, broj: 02-023-592/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo;

		T – 1358 iz O - 1629. Odluka, broj: 02-023-59_/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za Krstić Milijanu i dr.; T – 1359 iz O - 1630. Odluka, broj: 02-023-594/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1360 iz O - 1631. Odluka broj: 02-023-596, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Saglasnost za razmjenu, broj: 01-1594-11/92, od 20.11.1992. godine, Komanda devete brdske brigade, akt Ratno predsjedništvo, Komisije za razmjenu, broj: 6-3/92, Tarčin od 20.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 20.11.1992. godine; T – 1361 iz O - 1632. Odluka Skupštine Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za Đorđić Radmilu i dr.; T – 1362 iz O - 1633. Odluka, broj: 02-023-594/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1363 iz O - 1634. Odluka, broj: 02-023-595/92, od 20.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1364 iz O - 1635. Odluka, broj: 02-023-597/92, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1365 iz O - 1636. Odluka, broj: 02-023-598/92, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1366 iz O - 1637. Odluka, broj: 02-023-599/92, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1367 iz O - 1638. Odluka broj: 02-023-602, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Saglasnost za razmjenu, broj: 01-1596-11/92, od 21.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade, akt Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu, broj: 2/6-4/92, Tarčin od 20.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 20.11.1992. godine; T – 1368 iz O - 1639. Odluka, broj: 02-023-605/92, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1369 iz O - 1640. Odluka, broj: 02-023-609/92, od 21.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1370 iz O - 1641. Odluka, broj: 02-023-606/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1371 iz O - 1642. Odluka, broj: 02-023-610/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1372 iz O - 1643. Odluka, broj: 02-023-611/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1373 iz O - 1644. Odluka, broj: 02-023-612/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1374 iz O - 1645. Odluka, broj: 02-023-613/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1375 iz O - 1646. Odluka, broj: 02-023-614/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1376 iz O - 1647. Odluka, broj: 02-023-616/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1377 iz O - 1648. Odluka, broj: 02-023-617/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1378 iz O - 1649. Odluka, broj: 02-023-620/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1379 iz O - 1650. Odluka, broj: 02-023-620/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za Petrić Stanu i dr.; T – 1380 iz O - 1651. Odluka, broj: 02-023-621/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1381 iz O - 1652. Odluka, broj: 02-023-622/92, od 22.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1382 iz O - 1653. Odluka, broj: 02-023-592/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1383 iz O - 1654. Odluka broj: 02-023-626/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Saglasnost za razmjenu, broj: 01-1614-11/92, od 22.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade, akt Ratno predsjedništvo Hadžići, Komisija za razmjenu, broj: 2/6-6/92, Pazarić od 21.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od

		21.11.1992. godine; T – 1384 iz O - 1655. Odluka, broj: 02-023-628/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1385 iz O - 1656. Odluka, broj: 02-023-624/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1386 iz O - 1657. Odluka, broj: 02-023-625/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1387 iz O - 1658. Odluka, broj: 02-023-627/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1388 iz O - 1659. Odluka broj: 02-023-629/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Davanje saglasnosti, broj: 01-1617-11/92, od 23.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade, akt Ratno predsjedništvo Hadžići, Komisija za razmjenu, broj: 2/6-8/92, Tarčin od 23.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 23.11.1992. godine; T – 1389 iz O - 1660. Odluka broj: 02-023-630/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Davanje saglasnosti, broj: 01-1625-11/92, od 23.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade, akt Ratno predsjedništvo Hadžići, Komisija za razmjenu, broj: 2/6-10/92, Tarčin od 23.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 23.11.1992. godine; T – 1390 iz O - 1661. Odluka broj: 02-023-631/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Davanje saglasnosti, broj: 01- 1626-11/92, od 23.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade i akt Ratno predsjedništvo Hadžići, Komisija za razmjenu, broj: 2/6-11/92, Tarčin od 23.11.1992. godine; T – 1391 iz O - 1662. Odluka, broj: 02-023-632/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1392 iz O - 1663. Odluka, broj: 02-023-633/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1393 iz O - 1664. Odluka, broj: 02-023-634/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1394 iz O - 1665. Odluka, broj: 02-023-636/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1395 iz O - 1666. Odluka, broj: 02-023-637/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1396 iz O - 1667. Odluka, broj: 02-023-639/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo i Odluka za Krstić Stanišu i druge, od 24.11.1992.; T – 1397 iz O - 1668. Odluka, broj: 02-023-640/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1398 iz O - 1669. Odluka, broj: 02-023-641/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1399 iz O - 1670. Odluka, broj: 02-023-543/92, od 23.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1400 iz O - 1671. Odluka, broj: 02-023-643/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1401 iz O - 1672. Odluka, broj: 02-023-645/92, od 24.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1402 iz O - 1673. Odluka, broj: 02-023-646/92, od 25.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1403 iz O - 1674. Odluka, broj: 02-023-652/92, od 25.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1404 iz O - 1675. Mišljenje o Tomanić Boži, broj: 02-023-615/92, Pazarić, 26.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1405 iz O - 1676. Akt Skupštine opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, broj: 02-023-552/92, od 21.11.1992. godine, u prilogu Mrkaja Mitra, mišljenje, broj: 17-8/01-29/621/92, od 24.11.1992. godine, Centar službe bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići; T – 1406 iz O - 1677. Mišljenje o Mrkaja Mitri, broj: 02-023-648/92, Pazarić, 26.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Mrkaja Mitra, mišljenje, broj: 17-8/01-29/621/92, od 24.11.1992. godine, Centar službe bezbjednosti, Stanica javne

		bezbjednosti Hadžići, Odluka broj: 02-023-677/92, od 30.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo i Mišljenje o Mrkaja Mitri, broj: 01-1664-11/92, od 28.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade; T – 1407 iz O - 1678. Odluka, broj: 02-023-529/92, od 26.11.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1408 iz O - 1679. Odluka broj: 02-023-678/92, od 30.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u prilogu: Mišljenje o Tomanić Boži, broj: 02-023-615/92, Pazarić, 26.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, Tomanić Božo i Šarenac Aco, mišljenje, broj: 17-8/02-112/92, od 21.11.1992. godine, Centar službe bezbjednosti, Stanica javne bezbjednosti Hadžići i Mišljenje o Tomanić Boži, broj: 01-1663-11/92, od 28.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade; T – 1409 iz O - 1680. Odluka, broj: 02-023-731/92, od 20.12.1992. godine, Skupština Opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1410 iz O - 1681. Odluka broj: 01/2-023-202/93, od 01.03.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1411 iz O - 1682. Molba Marković Nevenke, iz Pazarića, Bjelašnička 35, od 13.10.1992. godine, u rukopisu; T – 1412 iz O - 1683. Molba Tomanić Božo, puštanje iz zatvora, Tomanić Goran i Tomanić Zoran iz ul. Bjelašnička 10, Pazarić, od 13.11.1992. godine; T – 1413 iz O - 1684. Molba Mrkaja (Nedeljka) Dragana, iz sela Ferhatlije, Pazarić, od 15.11.1992. godine; T – 1414 iz O - 1685. Molba Radojke Tomanić, Pazarić, 29.11.1992. godine, u rukopisu; T – 1415 iz O - 1686. Molba Tomić Mihajla iz Pazarića za puštanje iz izolacije, Pazarić, 04.12.1992. godine; T – 1416 iz O - 1687. Molba boraca Osenika, Pazarić, 07.12.1992. godine, u rukopisu, u prilogu spisak boraca koji zahtijevaju otpuštanje zatvorenika iz zatvora „Krupa“, u rukopisu; T – 1417 iz O - 1688. Zahtjev za oslobađanje iz pritvora Glavaš Radmila i Jadranka, Glavaš Zagorka, Osenik, 12.12.1992. godine, u rukopisu, u prilogu Molba za oslobađanje brata Radmila, Žarko (Boškov) Glavaš iz Osenika, 12.12.1992. godine, u rukopisu; <u>ULOŽENA FOTOKOPIJA – ORIGINAL U PREDMETU 8978, DOKAZ BR T -77</u> T – 1418 iz O - 1689. Molba Tomić Zore, Bjelašnička 35, Pazarić, od 22.10.1992. godine, u rukopisu T – 1419 iz O - 1690. Molba Tomanić Ognjena za otpust iz izolacije, Pazarić, 23.12.1992.godine; T – 1420 iz O - 1691. Zahtjev za puštanje iz zatvora Šarenac Ace, borci Lokavskog odreda, u rukopisu; T – 1421 iz O - 1692. Zahtjev za oslobađanje iz pritvora Tomanić (Milenka) Spase, Tomanić Milenko, Ferhatlije br.23, Pazarić; T – 1422 iz O - 1693. Odluka o formiranju Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika, broj: 02-023-119/92, Pazarić, 16. jula 1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1423 iz O - 1694. Odluka o izboru članova komisije za razmjenu, broj: 02-023-177/92, Pazarić, 05.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1424 iz O - 1695. Odluka broj: 02-023-618/92, Pazarić, 22.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1425 iz O - 1696. Odluka broj: 02-023-695/92, Pazarić, 03.12.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo; T – 1426 iz O - 1697. Akt SO Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za razmjenu, Pazarić, 7.11.1992. godine i akt Policijske stanice Tarčin, Grupa za suzbijanje kriminaliteta, od 07.11.1992. godne, u prilogu Zahtjev za razmjenu, puštanje iz kućnog pritvora, Duran Hazim, Doljani 17, Pazarić, 30.10.1992. godine; T – 1427 iz O - 1698. Spisak lica za razmjenu, broj: 9-9/92, SO – Hadžići, Pazarić, 08.11.1992. godine, u prilogu Spisak građana muslimanske nacionalnosti koji treba da se razmjene 09.11.1992. godine; T – 1428 iz O - 1699. Izvještaj po Odluci br. 02-023-506/92 od 08.11.1992. godine – razmjena zarobljenih lica, Skupština opštine Hadžići, Komisija za razmjenu, Pazarić, 10.11.1992. godine; T – 1429 iz O - 1700. Akt Komisije za razmjenu, broj: 2/6-7/92,

			Tarčin, 23.11.1992. godine, u prilogu: Odluka broj: 02-023-634/92, Pazarić, 23.11.1992. godine, Davanje saglasnosti za razmjenu, pov. broj: 01-1618-11/92, Pazarić, 23.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade, Mišljenje za razmjenu, traži se, Komisija za razmjenu, od 23.11.1992. godine i akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 23.11.1992. godine; T – 1430 iz O - 1701. Akt Komisije za razmjenu, broj: 2/6-13/92, Tarčin, 23.11.1992. godine, u prilogu: Odluka broj: 02-023-632/92, Pazarić, 23.11.1992. godine, Traži se mišljenje o prijedlogu razmjene, broj: 2/6-13/92, Komisija za razmjene, Tarčin, 23.11.1992. godine, akt Stanice javne bezbjednosti Hadžići, od 23.11.1992. godine i Davanje saglasnosti, pov. broj: 01-1620-11/92, Pazarić, 23.11.1992. godine, Oružane snage R BiH, Komanda devete brdske brigade; T – 1431 iz O - 1702. Spisak zarobljenih lica muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Hadžići kojima je nepoznato mjesto boravka, Skupština opštine Hadžići, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika; T – 1432 iz O - 1703. Obavijest o puštanju iz pritvora, sačinjena od strane SJB Hadžići od 7.7.1992.godine, u potpisu načelnik Čović Fadil, T – 1433 iz O - 1704. Službena zabilješka sačinjena od strane SJB Hadžići, broj: 17-8/01-7/92 od 17.7.1992.godine, u potpisu Šabić Mirsad, T – 1434 iz O - 1705. Prijedlog za otpust i angažovanje u radni vod pritvorenih lica, sačinjen od strane Odjelenja za suzbijanje i sprječavanje kriminaliteta SJB Hadžići, broj 17-8/02-1/92, od 14.8.1992. godine, u potpisu načelnik odjeljenja Čuljević Rifet T – 1435 iz O - 1706. Bratić Mladen, zahtjev za rješavanje statusa sačinjen od strane SJB Hadžići, broj 17-8/02-47/92, od 7.9.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Hadžići Čović Fadil, u prilogu zahtjev za pristupanje u TO, u potpisu Bratić Mladen T – 1436 iz O - 1707. Zahtjev za razmjenu sačinjen od strane PU 2 Hadžići, broj 17-2-13/93, od 7.9.1993. godine, u potpisu načelnik Godinjak Ethem T – 1437 iz O - 1708. Prijedlog za otpust lica iz privremenog zatvora „Silos“ sačinjen od strane SJB Hadžići, broj 17-8/02-1/92, od 30.9.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović, u prilogu spisak lica puštenih iz pritvora sačinjen od strane privremenog zatvora „Silos“ dana 30.9.1992. godine, u potpisu upravnik zatvora Hujić Bećir T – 1438 iz O - 1709. Zahtjev za ukidanje pritvora Tomić Nebojši i Travar Mihajlu, sačinjen od strane SJB Hadžići, broj 17-8/01-432/92, od 26.10.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Hadžići Čović Fadil T – 1439 iz O - 1710. Mišljenje o prijedlogu razmjene za lica Pušara Nenad, sačinjeno od strane Komisije za razmjenu od 15.11.1992. godine, u potpisu predsjednik komisije Demić Bajram, i odgovor na mišljenje sačinjen od strane SJB Hadžići dana 16.11.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil T – 1440 iz O - 1711. Mišljenje o prijedlogu razmjene za lica Stojanović Jelisavku, Golub Ristu i Pušara Marka, sačinjeno od strane Komisije za razmjenu od 15.11.1992. godine, u potpisu predsjednik komisije Demić Bajram, i odgovor na mišljenje sačinjen od strane SJB Hadžići dana 16.11.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil T – 1441 iz O - 1712. Zahtjev za mišljenje za Tomanić Božu i Šarenac Acu sačinjeno od strane ratnog predsjedništva Hadžići, broj 02-023-535/92, od 20.11.1992. godine, u potpisu predsjednik RP. Mustafa Delilović, i prilog - mišljenje za Tomanić Božu i Šarenac Acu sačinjeno od strane SJB Hadžići, broj 17-8/02-112/92, od 21.11.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil T – 1442 iz O - 1713. Zahtjev za mišljenje za puštanje zatvorenika iz zatvora, sačinjeno od strane ratnog predsjedništva Hadžići, broj 02-023-716/92 od 13.12.1992. godine, u potpisu predsjednik RP. Mustafa Delilović, i prilog – spisak boraca koji zahtjevaju otpuštanje zatvorenika T – 1443 iz O - 1714. Mišljenje Tomić Mihajlo i drugi, sačinjeno od strane SJB Hadžići, broj 17-8/02-373/92, od 15.12.1992. godine, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil T – 1444 iz O - 1715. Prijedlog za izolaciju ili puštanje iz pritvora Mrkaja Riste i drugih, sačinjen od strane opštinskog štaba odbrane Hadžići, broj 01-458-07/92, od 31.7.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad

		T – 1445 iz O - 1716. Dopis sačinjen od strane OŠO Hadžići, broj 01-514-08/92, od 3.8.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad T – 1446 iz O - 1717. Mišljenje o Mrkaja Mitri sačinjeno od strane komande 9. Bbr, broj 01-1664-11/92, od 28.11.1992. godine, u potpisu načelnik bezbjednosti Šehić Nihad T – 1447 iz O - 1718. Mišljenje o Tomanić Boži sačinjeno od strane komande 9. Bbr, broj 01-1663-11/92, od 28.11.1992. godine, u potpisu načelnik bezbjednosti Šehić Nihad T – 1448 iz O - 1719. Saglasnost na zahtjev sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-1785-12/92, od 16.12.1992. godine, u potpisu komandant Dževad Rađo, u prilogu zahtjev sa spiskom pripadnika od 15.12.1992. godine za osobađanje iz pritvora Kusmuk Vitomira sačinjen od strane Prvog bataljona Pazarić, u potpisu komandant Karić Zahir T – 1449 iz O - 1720. Naredba sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-1788-12/92, od 17.12.1992., u potpisu komandant Dževad Rađo T – 1450 iz O - 1721. Naredba sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-178-01/93, od 24.1.1993. godine., u potpisu komandant Kazić Nezir T – 1451 iz O - 1722. Saglasnost za razmjenu sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-189-01/93, od 26.1.1993. godine., u potpisu komandant Kazić Nezir T – 1452 iz O - 1723. Saglasnost sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-191-01/93, od 26.1.1993. godine., u potpisu komandant Kazić Nezir T – 1453 iz O - 1724. Saglasnost sačinjena od strane komande 9. Bbr, broj 01-288-02/93, od 4.2.1993. godine., u potpisu komandant Kazić Nezir T – 1454 iz O - 1725. Zahtjev za puštanje iz privremenog zatvora „Silos“ sačinjen od strane radnika MUP-a BiH Živkušić Luke, od 2.3.1993. godine T – 1455 iz O - 1726. Službeni izvještaj sačinjen od strane komisije za razmjenu zarobljenika, broj 01-762-07/93, od 23.7.1993. godine, u potpisu predsjednik komisije Gadžo Zejnil T – 1456 iz O - 1727. Službeni izvještaj sačinjen od strane komisije za razmjenu zarobljenika, broj 01-785-07/93, od 29.7.1993. godine, u potpisu predsjednik komisije Gadžo Zejnil T – 1457 iz O - 1728. Naređenje sačinjeno od strane komande 9. Bbr, sektor bezbjednosti, broj S-08-544/93, od 1.8.1993. godine, u potpisu PK za bezbjednost Nihad Šehić T – 1458 iz O - 1729. Naređenje sačinjeno od strane komande 9. Bbr, sektor bezbjednosti, broj S-08-544/93, od 1.8.1993. godine, u potpisu PK za bezbjednost Nihad Šehić – rukopisom dopisivan akt T – 1459 iz O - 1730. Naređenje sačinjeno od strane komande 9. Bbr, broj 01-2042-08/93, od 2.8.1993. godine, u potpisu komandant 9. Bbr Kazić Nezir T – 1460 iz O - 1731. Izvještaj – borbeni izvještaj kao i prenošenje drugih obavještenja i informacija između komandi, korpusa i jedinica, broj CV-075-08/93, od 22.8.1993. godine, Pazarić T – 1461 iz O - 1732. Informacija o razmjeni Nizić Sead sačinjena od strane komande 9. Bbr, sektor bezbjednosti, broj S-08-581/93, od 22.8.1993. godine, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Nihad Šehić T – 1462 iz O - 1733. Zahtjev za puštanje na slobodu zarobljenih lica sačinjen od strane Medić Ilije, od 22.8.1993. godine, u potpisu Medić Ilija T – 1463 iz O - 1734. Saglasnost za razmjenu sačinjena od strane komande 9. Bbr, sektor bezbjednosti, evidencija broj S-08-582/93, od 24.8.1993. godine u potpisu pomoćnika komandanta za bezbjednost Šehić Nihad T – 1464 iz O - 1735. Saglasnost za razmjenu za Bilić Stjepana i Bilić Ivu sačinjena od strane komande 9. bbr, sektor bezbjednosti, evidencija broj S-08-583/93, od 24.8.1993. godine u potpisu pomoćnika komandanta za bezbjednost Šehić Nihad i Saglasnost za Tica Peru, sačinjena od strane komande 9. bbr, sektor bezbjednosti, evidencija broj S-08-583/93, od 24.8.1993. godine u potpisu pomoćnika komandanta za bezbjednost Šehić Nihad T – 1465 iz O - 1736. Predmet: Božović Vladimir razmjena za Zulović Islama, u prilogu razmjena ratnih zarobljenika - zahtjev sačinjen od strane

			komisije za razmjenu ratnih zarobljenika broj STR.POV. br. 10/55-458, od 12.12.1993. godine, u potpisu predsjednik komisije Zlatko Petrović, i dopis 9. bbr broj 01-3420-12/93, od 18.12.1993. godine, u potpisu komadant Kazić Nezir T – 1466 iz O - 1737. Odluka sačinjena od strane komisije za razmjenu broj 04-987-09/93, od 5.9.1993. godine, u potpisu predsjednik komisije Gadžo Zejnil, komandant 9. Bbr Kazić Nezir, komandant 4. Bataljona Bjarktarević Ešref, članovi komisije Kardaš Omer, Žolja Jakub, Sinanović Ahmed T – 1467 iz O - 1738. Službena zabilješka sačinjena od strane službe vojne bezbjednosti broj 04/0205-966 od 24.3.1994. godine, u potpisu Sadiković Vejsil T – 1468 iz O - 1739. Informacija o razmjeni zarobljenika sačinjena od strane 9. Bbr, broj 09/2-98-08/94, od 19.8.1994. godine, PK za MO Hamdo Ejubović
09.04. 2015.	Nastavak gl. pretresa	Svjedok Ramiz Dupovac	T-1469 Medicinska dokumentacija za lica Radmilo Acimović i Krsto Krstić, Clinical Medical Centar „Bežanjska kosa“, u potpisu Dr. M. Ejelica sa prevodom T-1470 Detention visite – posjeta zatvoru „Silos“ od strane ICRC SAR (3) od 25.8.1994. godine, Detention visite – posjeta zatvoru „Silos“ od strane ICRC SAR od 25.8.1994. godine i Detention visite – posjeta zatvoru „Silos“ od strane ICRC SAR (4) od 25.8.1994. godine sa prevodom T- 1471 Report on the situation of human rights in the territory of the former Yugoslavia submitted by Mr. Tadeusz Mazowiecki, Commision on Human Rights, Forty-ninth session, Agenda item 27 sa prevodom T- 1472 Popis zarobljenika u Hrasnici od 5.11.1994.godine, u potpisu dr. Haris Silejđić, u prilogu dopis MKCK od 4.11.1994. godine, na engleskom jeziku sa prevodom
16.04. 2015.	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane prvooptuženog Ramiz Dupovac DIREKTNO	
23.04. 2015.	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane prvooptuženog Owen Osullivan	
07.05. 2015	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane prvooptuženog Ramiz Dupovac UNAKRSNO	02 – 101 Topografska karta, Hadžići 6G15, Razmjera 1:100 000 01 – 409 službeni list SFRJ zakon o općenarodnoj odbrani 11.04.1982. godine. 01 – 410 izvod iz Službenih novina grada Sarajeva od 23.03.1982. godine. 01 – 411 Izvještaj Opštinski štab TO Hadžići od 24.05.1990. godine; Naredba TO Sarajevo od 13.08.1990. godine; Naredba od 23.10.1990. godine 01 – 412 Odluka ministarstva za narodnu odbranu od 23.08.1992. godine; Službeni list SFR BIH 23.04.1991. godine. 01 – 413 Zaključak Skupštine srpskog naroda u BOH od 26.01.1992. godine, ICTY broj: 03359012 01 – 414 rješenje Predsjedništva skupštine opštine Hadžići od 12.01.1993. godine. 01 – 415 Zahtjev Opštinski štab odbrane Hadžići od 29.07.1992. godine. 01 – 416 Zaključak Ratnog predsjedništva skupštine opštine Hadžići od 11.01.1993. godine
01.06.	Nastavak	svjedok	

2015.	gl. pretresa	<i>odbrane prvooptuženog Nusret Kaleta DIREKTNO</i>	
08.06. 2015.	Nastavak glavnog pretresa	<i>svjedok odbrane prvooptuženog Nusret Kaleta DIREKTNO i UNAKRSNO</i>	
02.07. 2015.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Ulaganje materijalnih dokaza O1</i>	01-417 Izvod iz Ustava SFRJ sa Ustavnim amandmanima I-XII i registrom pojmova, Novinsko izdavačka organizacija Službeni list SR BiH, Sarajevo, 1982 01-418 Odluka o razrješenju sekretara Skupštine opštine Hadžići 01/2-023-439/93 od 31.05.1993. godine i odluka o imenovanju vršioca dužnosti sekretara Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Hadžići broj 01/2-023-440/93 od 31.05.1993. godine 01-419 Odluka Ratnog predsjedništva o imenovanju člana predsjedništva koji mijenja predsjednika broj 01/2-023-416/93 od 16.05.1993. godine 01-420 Zaključak Ratnog predsjedništva broj: 02-023-39/93 od 11.01.1993. godine 01-421 Obavještenje komande 6. Korpusa od 27.10.1993. godine 01-422 Pismo koje je Ratno predsjedništvo uputilo Predsjedništvu RBiH broj: 01/2-823-375/93 od 27.04.1993. godine 01-423 Obavijest prvog korpusa Devete brdske brigade broj: 04/09-19, 13-14/ 1130-2 od 26.06.1994. godine upućen Okružnom vojnom sudu Sarajevo 01-424 Obavijest 1. Korpusa Devete brdske brigade broj: 04/09-19, 13-17/1170-1 od 22.07.1994. godine upućeno Okružnom vojnom Sudu Sarajevo
09.07. 2015. godine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Svjedok Kaleta Nusret Unakrsno od TBiH I odbrana</i>	
16.07. 2015. godine	Nastavak glavnog pretresa	<i>svjedok odbrane prvooptuženo g Mehmed Musić, direktno od strane odbrane prvooptuženog</i>	
20.08. 2015.	Ponovni početak gl. pretresa	<i>svjedok odbrane prvooptuženo g Mehmed Musić, unakrsno</i>	
27.08. 2015.	Nastavak glavnog pretresa	<i>svjedok odbrane prvooptuženo g Kapo Muhidini, direktno i unakrsno od</i>	

		<i>TbiH.</i>	
03.09. 2015.g odine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Svjedoci odbrane prvooptuženog Muhidin Kapo i Nurudin Dupovac</i>	
10.09. 2015. godine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Svjedok odbrane prvooptuženog Remzija Šijak - Direktno</i>	01 – 425 Spis Vojnog Suda, sudija Kapo br. 704/94 01 – 426 Zapisnik o ispitivanju okrivljenog Božović Vlade br. 706/34 od 04.10.1994. godine 01 – 427 Izvlog iz službenog lista RbiH od 13.08.1992. godine. 01 – 428 Akt Okružnog vojnog Suda odjeljenje Konjic 01 – 429 Izvod iz službenog RbiH lista od 11.04.1992. godine 01 – 430 Akt civilne zaštite Tarčin 21.10.1992. godine. 01 – 431 Akt civilne zaštite Tarčin od 28.05.1992. godine 01 – 432 Akt civilne zaštite Pazarić od 04.05.1993. godine 01 – 433 Spisak Domaćinstava (spisak nema potpisa i datuma osim da je kopija vijerna originalu) 01 – 434 Akt civilne zaštite SP Hadžići, od 27.09.1992. godine Visokom komesarijatu za izbjeglice.
17.09. 2015. godine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Svjedok odbrane prvooptuženog Remzija Šijak – unakrsno 100</i>	01 – 435 Izvještaj Radne Grupe 25.03.1992. godine. (ovjerena kopija) 01 – 436 Izvod iz sl. Lista SFRJ br. 75 utvrđeno postojanje neposredne ratne opasnosti 18.10.1991. godine 01 – 437 Izvod iz sl. Lista AbiH 15.11.1992. godine 01 – 438 Odluka o imenovanju KŠ OH 09.05.1992. godine 01- 439 Proglas Štaba TO Sarajevo od 09.05.1992. godine. 01 – 440 Dnevni Bilten SJB za dan 03.06.1992. godine. neovjeren 01 – 441 Izvod iz knjige Veljko Kadijević – Moje viđenje raspada vojske bez države. 01 – 442 Intervju generala Milutin Kukanjac 11.12.2002. godine. 01 – 443 Bilten banjalučkog konkursa i razgovor sa generalom Vladimirom Vukovićem januar 1992. godine 01 – 444 Intervju za 'Ispovesti' generala Pukanjca – posljednja bitka JNA. 01 – 445 Akt druge vojne oblasti od 02.03.1992. godine 01 – 446 Komanda druge vojne oblasti, prilog zaključci o stanju u drugoj vojnoj oblasti. 20.03.1992. godine 01 – 447 Naredba komande druge vojne oblasti od 05.04.1992. godine ovjeren od strane ICTY 01 – 448 Akt druge vojne oblasti od 06.04.1992. godine 01 – 449 Komanda druge vojne oblasti, od 07.04.1992. godine ovjeren od strane ICTY 01 – 450 dokument druge vojne oblasti od 24.04.1992. godine ovjeren od strane ICTY 01 – 451 Komanda druge vojne oblasti – telegram, od 24.04.1992. godine ovjeren od strane ICTY 01 – 452 Naredba - Savezni sekretarijat za narodnu odbranu 09.05.1992. godine. 01 – 453 Naredba Komanda 17. korpusa. 10.09.1992. godine. Ovjera ICTY 01 – 454 Izvod iz sl lista RbiH br. 4 od 20.05.1992. godine 01 – 455 Privremeno uputstvo Ministarstva za obranu, štab TO 10.04.1992. godine. Ovjera ICTY
01.10. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	Sasalušan svjedok odbrane prvooptuženog Zvonko Marić	
22.10. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	Sasalušan svjedok odbrane	

		prvooptuženog Zvonko Marić	
29.10. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	Sasalušan svjedok odbrane prvooptuženog Zvonko Marić	01 – 456 Akt općinske komisije RS-a za razmjenu zarobljenika od 14.01.1993. godine 01 – 457 Izvještaj o radu Općinske komisije za razmjenu zarobljenika za vremenski period od 21.12.1992. godine do 07.06.1993 godine. 01 – 458 Izvještaj o radu Općinske komisije za razmjenu zarobljenika za vremenski period od 10.10.1992. godine do 21.12.1993 godine. 01 – 459 Zaključci sa sjednice skupštine srpske općine Hadžići 09.09.1994. godine. 01 – 460 Video snimci kako je odbrana navela. Video snimak pod nazivom Video 5, sa CD-a Silos 2 Video snimak pod nazivom Video 4, sa CD-a Silos 2 Video snimak pod nazivom Video 5, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 5, sa CD-a Silos 2 Video snimak pod nazivom Video 12, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 9, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 7, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 6, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 6, sa CD-a Silos 2 Video snimak pod nazivom Video 3, sa CD-a Silos 1 Video snimak pod nazivom Video 2, sa CD-a Silos 2 Video snimak pod nazivom Video 3, sa CD-a Silos 2 01 – 461 Akt generalštaba SFRJ, upućen komandi II. Vojne oblasti od 03.04.1992. godine. 06 – 38 CD sa video zapisima.
19.11. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane prvooptuženog Alispakić Bakir, direktno.	
26.11. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane prvooptuženog Alispahić Bakir,	SVJEDOK TRAŽIO DA MU SE IME NE OBJAVLJUJE U PRESUDI
10.12. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	vještak odbrane prvooptuženog Šadić Hazim DIREKTNO	
17.12. 2015. godine	Nastavak gl. pretresa	vještak odbrane prvooptuženog Šadić Hazim UNAKRSNO	01 – 462 Ekspertiza I i Ekspertiza II, vještaka Šadić Hazima, zaprimljena od Suda 04.05.2015. godine, skupa sa naredbom Suda. 01 – 462a Odluka Ustavnog Suda BiH od 01.11.1991. godine; Službeni list R BiH br. 18. od 07.10. Odluka Ustavnog suda BiH; Službeni list R BiH br. 16 od 18.09. Odluka Ustavnog Suda BiH; Službeni list SFRJ od 16.10.1991. godine, Memorandum i Platforma; Službeni list SR BiH od 23.12.1991. godine, Odluka o priznavanju državnosti; Službeni list SR BiH, od 27.01.1992. godine, Odluka o raspisivanju republičkog referenduma; Zaključci SDS-a od 21.11.1991. godine; Preporuka Skupštine srpskog naroda sa sjednice od 11.12.1991. godine; Službeni glasnik RS od 31.12.1991. godine, Deklaracija; Naredba SDS-a MKSJ broj 06704710; Službeni list R BiH od 20.05.1992. godine, Uredba; Službeni list R BiH od 11.04.1992. godine, Uredba; Dio presude Predmet broj: IT-96-21-A od 20.02.2001. godine; Dio presude Predmet broj: IT-96-21-T od 16.11.1998. godine; Zapisnik sa sjednice Savjeta za nacionalnu sigurnost i Vlade SR BiH od 10.05.1992. godine; Zapovijed o formiranju VRS-a od 10.05.1992. godine sa prijevodom; Specijalni izvještaj HRC Zenica 23.07.1993. godine, sa prijevodom; Specijalni izvještaj HRC Zenica od 04.08.1993.

			godine, sa prijevodom; Odluka Predsjedništva SR BiH od 15.04.1992. godine.
24.12. 2015. godine	Nastavak glavnog pretresa		01-462b -Karta pod nazivom "Velika Srbija" (navedena u Aneksu I - 1 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Organizacija JNA 1985.g" (navedena u Aneksu II - 1 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Vojne oblasti i Korpusi u bivšoj JNA" (navedena u Aneksu II - 2 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Raspored JNA nakon povlačenja sa prostora Slovenije djelimično Hrvatske i Makedonije - februar 1992.godine" (navedena u Aneksu I - 3 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Automatsko strelještvo Pazarić" (navedena u Aneksu IV - 1 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Kasarna Pazarić" (navedena u Aneksu IV - 2 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Objekti JNA na prostoru Općine Hadžići" (navedena u Aneksu IV - 3 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Strelještvo Doljani" (navedena u Aneksu IV - 4 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Skladište Ušivak" (navedena u Aneksu IV - 5 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Skladište Žunovnica" (navedena u Aneksu IV - 6 nalaza vještaka Šadić Hazima); 4 karte pod Skladišta Krupske Rijeke (navedene u Aneksu IV - 7 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod nazivom "Tehnički Remontni zavod Hadžići" (navedena u Aneksu IV - 9 nalaza vještaka Šadić Hazima); Narodnosni sastav po naseljima - Stanovništvo BiH, Državni zavod za statistiku, RH, Crostat, Zagreb, travanj 1995 (naveden u Aneksu I - 6 nalaza vještaka Šadić Hazima); Internet članci "Poticanje pobune u drugim dijelovima Federacije" (sa web stranice: raspadjugoslavije.wordpress.com); "Govor na Gazimestanu" (sa web stranice: wikipedia.org); "Deklaracija o proglašenju Republike srpskog naroda u Bosni i Hercegovini" (sa web stranice: wikisource.org) (navedeni u Aneksu I - Prilozi sa interneta - nalaza vještaka Šadić Hazima); Odluka o formiranju, organizaciji, formaciji i rukovođenju i komandovanju Vojske srpske Republike Bosne i Hercegovine, Srpska Republika BiH, broj 01-58/92 od 15.06.1992.godine, u potpisu Radovan Karadžić, predsjednik Predsjedništva SR BiH (naveden u Aneksu III - 2 nalaza vještaka Šadić Hazima); Akt GŠ OS SFRJ, Prva uprava, Operativni centar, str.pov.br. 9-1 od 11.01.1992.godine, u potpisu Blagoje Adžić, načelnik GS OS SFRJ, upućen na ličnost komandanta ili Načelnika Štaba, Komandi 1.VO, 17.k i 5. k i Komandi 2. VO; (naveden u Aneksu III - 5 nalaza vještaka Šadić Hazima); Internet članci "Republika Srpska" (sa web stranice: hr.wikipedia.org) i novinski članak "Počelo pucanjem na svadbi" (iz lista Oslobođenje, vanredno izdanje od 02.marta 1992.godine); Rezolucije Vijeća sigurnosti broj 749 od 07.aprila 1992.godine, broj 752 od 15.maja 1992.godine i broj 758 od 08.06.1992.godine (navedene u Aneksu V - 4 nalaza vještaka Šadić Hazima); Naređenje GŠ OS SFRJ, Operativni centar, broj 53-3 od 11.05.1992.godine, upućen Komandi 5, 10, 13 i 17 Korpusa i 4. VO (2.VO na znanje) (naveden u Aneksu V - 5 nalaza vještaka Šadić Hazima); Internet članak pod naslovom "Pozadina" (sa web stranice wikipedia.org) (naveden u Aneksu V - Prilozi sa interneta nalaza vještaka Šadić Hazima); Zakon o potvrđivanju Uredbi sa zakonskom snagom, objavljen u sl.listu RBiH, broj 13 od 09.06.1994.godine (nalazi se u Aneksu VI - 1 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karte pod naslovom: Južnoevropsko bojište, Strateški pravci na južnoevropskom bojištu sa zapada, Strateški pravci na južnoevropskom bojištu sa istoka, Strateški pravci na južnoevropskom bojištu sa sjeverozapada, Strateški pravci na južnoevropskom bojištu sa jugoistoka, Vojno-geografske oblasti u bivšoj SFRJ, 3 karte strategijskih reiona i objekata, Strateški pravci napada sa zapada iz plana "Sutjeska - 2", Strateški pravci napada sa zapada iz plana "Sutjeska - 1", Pomorsko-desantne operativne osnovice, Širi rejon Sarajeva i Sarajevsko-romanijske regije, Putna komunikacija M-17, Ratni put preko Igmana-Sarajevo-Tarčin, Ratni put s. Lokve-Tarčin-s. Dusina, Ratni put s. Dusina - Fojnica, Ratni put Fojnica - Visoko (navedene u Aneksu VII nalaza vještaka Šadić Hazima); Republički Štab Teritorijalne odbrane, Formacija broj T-411.024 – lična i materijalna – PARTIZANSKA BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE,

		1989.g, 8 stranica (ANEKS – VIII/1 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacija broj T-411.055 i T-441.056 – lična i materijalna – ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Tip I i II – četnog sastava, 9. stranica (ANEKS – VIII/2 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacija broj T-411.057 – lična i materijalna – ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Tip III vodnog sastava, 3. stranice (ANEKS – VIII/3 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacija broj T-411.046 do T-411.048 – lična i materijalna – PROTIVDIVERZANTSKIH JEDINICA TERITORIJALNE ODBRANE, 4.stranice (ANEKS – VIII/4 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacija broj T-412.107 do T-412.109 – lična i materijalna – JEDINICE TERITORIJALNE ODBRANE MJESNE ZAJEDNICE I ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA, 3.stranice (ANEKS – VIII/5 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacija broj T-411.058 do T-411.060 – lična i materijalna-OPŠTINSKI ŠTAB TO - I, II i III varijante, 6. stranica (ANEKS – VIII/6 nalaza vještaka Šadić Hazima); Formacijam broj T-411.093, T-411.094 i T-411.095 – lična i materijalna – ORGAN ZA PRIJEM MS I NEKRETNINA JNA - Tip I, 1981, 12. stranica (ANEKS - VIII/7 nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.195 – lična – MOTORIZOVANA BRIGADA, 6. stranica (ANEKS – VIII/8 nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.201 – lična – MOTORIZOVANA BRIGADA, 6. stranica (ANEKS – VIII/9, nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.194 – lična – BRDSKA BRIGADA, 6. stranica (ANEKS – VIII/10 nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.203 – lična – BRDSKA BRIGADA, 5. stranica (ANEKS – VIII/11 nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.240 – lična – LAKA BRIGADA (četnog sastava), 6. stranica (ANEKS – VIII/12 nalaza vještaka Šadić Hazima); Privremena Formacija broj T-412.215 – lična – PROTIVDIVERZANTSKI ODRED, 4. stranice (ANEKS – VIII/13 nalaza vještaka Šadić Hazima); Karta pod naslovom "Mogući vatreni položaji i ciljevi artiljerije (ANEKS – VIII/14 nalaza vještaka Šadić Hazima). 01-463- Akt SDS-a, Opštinskog odbora Hadžići od 17.10.1990.godine, Izbor dva člana za Gradsku skupštinu SDS, u potpisu predsjednik OO SDS Hadžići Radić Ratko; 01-464- Transkript razgovora između Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića vođen dana 08.07.1991.godine; 01-465- Odluka Izvršnog vijeća Zajednica Opština Bos. Krajine, Banja Luka, 08.07.1991.godine u potpisu Anđelko Grahovac, predsjednik izvršnog vijeća; 01-466- Stenografske bilješke sa Skupštine SDS Bosne i Hercegovine održane na Petrov dan 12.07.1991.g. u Sarajevu, SDS BiH; str.1, 21-22, 36, 114; 01-467-Uputstvo SDS za korištenje tajnih naziva i brojeva za identifikaciju iz avgusta 1991.godine, u potpisu Radovan Karadžić, predsjednik SDS BiH; 01-468-Uputstvo svim opštinskim odborima Srpske demokratske stranke BiH, predsjednik SDS-a BiH, broj: 628-011-1/91 od 21.09.1991.g., u potpisu predsjednik SDS-a Radovan Karadžić (u prilogu prevod dokumenta na engleski jezik); 01-469-Pismo podrške saveznom sekretaru za Narodnu Odbranu Generalu Armije Veljku Kadiviću, u potpisu članovi Predsjedništva SR BiH Biljana Plavšić i Nikola Koljević; 01-470-Transkript razgovora između Karadžić Radovana i Mihić Sime vođen dana 06.10.1991.godine, ERN 02128871-02128872; 01-471-Transkript razgovora između Karadžić Radovana i Đogo Gojka vođen dana 12.10.1991.godine,ERN 02128922-02128934; 01-472- Transkript razgovora između Karadžić Radovana i NN muške osobe vođen dana 12.10.1991.godine, ERN 0321-9987 – 0321-9990; 01-473-Transkript razgovora između Karadžić Radovana i Mome vođen dana 13.10.1991.godine, ERN 0321-9651 – 0321-9654; 01-474- Zabilješka sa sjednice Savjeta stranke SDS BiH od 15.10.1991.godine; 01-475- Transkript razgovora između Karadžić Radovana i Milošević Slobodana vođen dana 24.10.1991.godine, ERN 02129006 – 02129011; 01-476- Odluka o izboru Predsjednika i članova Komisije Skupštine srpskog naroda u BiH za izbor i imenovanja, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.godine;

			O1-477- Odluka o objavljivanju propisa i drugih opštih akata Skupštine srpskog naroda u BiH, njenog izvršnog i drugih organa, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-478- Odluka o imenovanju Sekretara Skupštine srpskog naroda u BiH, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-479-Odluka o izboru potpredsjednika Skupštine srpskog naroda u BiH, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.godine; O1-480-Odluka o statusu funkcionera, rukovodećih radnika i drugih radnika u Republičkim državnim organima, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-481- Odluka o imenovanju Glavne Komisije za provođenje plebiscita srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-482- Odluka o davanju ovlaštenja za predstavljanje i zaštitu interesa srpskog naroda u Bosni i Hercegovini od 24.10.1991. godine, Skupština srpskog naroda u BiH; O1-483- Odluka o osnivanju Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, donešena na sjednici od 24.10.1991.godine, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g., u potpisu Momčilo Krajišnik; O1-484- Uputstvo o provođenju plebiscita srpskog naroda u BiH koji će se održati dana 09. i 10.11. 1991. godine, Sarajevo 28.10.1991. godina, u potpisu Petko Čančar, predsjednik; O1-485- Instrukcija obavještajno-bezbjednosnog i samozaštitnog sistema Srpske demokratske stranke, str. pov. Broj: 01, SDS BiH, Savjet za nacionalnu bezbjednost; O1-486- Odluka o proglašenju Srpske autonomne oblasti Sjeverna Bosna kao neodvojivog dijela države Jugoslavije, donešena 04.11.1991.godine u Doboju, u potpisu Nikola Perišić, Predsjednik Skupštine SAO Sjeverna Bosna; O1-487- Zapisnik sa Pete sjednice Izvršnog odbora SDS BiH održane 07.11.1991.godine, sačinio Jovo Turanjanin, ERN SA02 3594 – SA02 3597; O1-488- Novinski članak iz lista Javnost pod naslovom „Konstituisana srpska Sjeverna Bosna“ objavljen 09.11.1991.godine; O1-489- Odluka o priznanju Republike Srpske Krajine, donešena 21.11.1991.godine, u potpisu Momčilo Krajišnik, Predsjednik Skupštine Srpskog naroda; O1-490- Odluka o usvajanju izvještaja o provođenju plebiscita srpskog naroda u Bosni i Hercegovini od 21.11.1991.godine, Skupština srpskog naroda u BiH, u potpisu predsjednik Skupštine srpskog naroda u BiH Momčilo Krajišnik; O1-491- Odluka o izboru Predsjednika i članova komisije Skupštine srpskog naroda u BiH za ustavna pitanja, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-492- Zapisnik sa X zajedničke sjednice Gradskog i Izvršnog odbora SDS Sarajevo, broj: 01-75-1/91 od 27.11.1991.godine, SDS BiH, Gradski odbor, u potpisu sekretar Boško Šiljegović i predsjednik Jovo Jovanović; O1-493-Odluka o imenovanju koordinatora vlada i izvršnih organa SAO i Autonomne regije Krajina, Službeni glasnik srpskog naroda u BiH broj 1 od 15.januara 1992.g.; O1-494-Transkript telefonskog razgovora sa Biljanom Plavšić, Studio B, emisija "Vesti", 09.01.1992.godine; O1-495- Proglas srpskom narodu Bosne i Hercegovine, upućen od strane Glavnog odbora Srpske demokratske stranke BiH; O1-496- Akt SDS BiH od 23.03.1992.g., str.pov., upućen svim predsjednicima opština, u potpisu predsjednik SDS-a BiH Radovan Karadžić; O1-497- Spisak članova Opštinskog odbora SDS Hadžići, u potpisu predsjednik OO SDS Hadžići Radić Ratko, ERN 02289500; O1-498- Saopštenje za javnost od 04.04.1992.g., izdato od strane Savjeta za nacionalnu bezbjednost Skupštine srpskog naroda u BiH, u potpisu predsjednik Savjeta Radovan Karadžić; O1-499- Odluka broj: 1/92 od 16.04.1992.g., Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo narodne odbrane Sarajevo, upućena vladama AR i SAO Srpske Republike Bosne i Hercegovine, odnosno svim srpskim opštinama, u potpisu ministar narodne odbrane Bogdan Subotić;

			O1-500- Zapisnik sa proširenog sastanka Savjeta za nacionalnu bezbjednost od 16.04.1992.g., u potpisu predsjednik Savjeta Radovan Karadžić; O1-501-Proglas srpskom narodu opštine Hadžići od 25.04.1992. godine, u potpisu predsjednik Kriznog štaba Skupštine srpskog naroda Hadžići Radić Ratko i predsjednik Skupštine srpskog naroda opštine Hadžići Kapetina Dragan; O1-502- Vlada Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Izvod iz uputstva za rad kriznih štabova srpskog naroda u opštinama od 26.04.1992. godine, u potpisu predsjednik Vlade Branko Đerić; O1-503- Zapisnik sa sjednice Savjeta za nacionalnu bezbjednost i Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine, održane dana 27.04.1992.g., u potpisu predsjednik Savjeta za nacionalnu bezbjednost Radovan Karadžić; O1-504- Zapisnik sa sastanka Savjeta za nacionalnu bezbjednost i Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine od 28.04.1992.godine, u potpisu predsjednik Savjeta za nacionalnu bezbjednost Radovan Karadžić i predsjednik Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine Branko Đerić; O1-505- Zapisnik sa sjednice Savjeta za nacionalnu bezbjednost i Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine, održane dana 10.05.1992.g.; O1-506-Odluka o formiranju vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, broj: 03-234/92 od 12.05.1992.godine, Skupština srpskog naroda u BiH, u potpisu predsjednik Skupštine srpskog naroda u BiH Momcilo Krajišnik; O1-507-Zapisnik zajedničke sjednice Savjeta za nacionalnu bezbjednost i Vlade Srpske Republike BiH, održane 15.05.1992.g., u potpisu predsjednik Savjeta Radovan Karadžić i predsjednik Vlade Branko Đerić; O1-508- Naredba predsjednika Predsjedništva Srpske Republike Bosne i Hercegovine, broj: 04-359 od 20.05.1992.g., u potpisu predsjednik Predsjedništva Radovan Karadžić; O1-509- Naredba Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine, donesena na sjednici održanoj 21.05.1992.g., u potpisu predsjednik Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine Branko Đerić; O1-510- Bilten dnevnih događaja br.61 od 02.07.1992.g., ERN 0324-6505; O1-511-Magnetofonski snimak 17. sjednice Skupštine srpskog naroda u BiH, održane 25. i 26. jula 1992. godine, stranice: 1., 68-70; O1-512- Spisak lica srpske nacionalnosti iz Tarčina za razmjenu od 21.10.1992. godine, u potpisu Tomislav Tošić, predsjednik komisije; O1-513- Službena zabilješka, RS, MUP, Služba nacionalne bezbjednosti, Ratno odjeljenje Ilidža, str.pov.br. 1050/92 od 11.11.1992.g., u potpisu Srđan Šehovac; O1-514-Akt broj: 01/2-1233/92 od 23.11.1992.godine, MUP RS-a, Romanijsko-Birčanski CSB Sarajevo, "Problemi pripadnika SSJB Ilidža" upućen Komandi Sarajevsko-romanijskog korpusa n/r komandanta, u potpisu načelnik CSB Zoran Cvijetić; O1-515- Izvještaj za razmjene Silos - Tarčin - Kula - Hadžići od 10.01.1993. godine ERN 06603001038 O1-516- Zapisnik sa sastanka održanog na inicijativu Inicijativnog odbora žena za razmjenu zarobljenika dana 07.04.1993.godine, Republika Srpska, Srpska opština Hadžići; O1-517-Izvod iz zapisnika sa VI sjednice Skupštine Srpske Opštine Hadžići, održane 23.06.1993.godine, u potpisu Radić Ratko, predsjednik skupštine; O1-518- Akt Srpske stanice javne bezbjednosti Ilidža, MUP, RS, broj: 01-03-927/93 od 20.09.1993.g., upućen MUP-u Republike Srpske Bijeljina i CSB-u Sarajevo, u potpisu načelnik SSJB Ilidža Tihomir Glavaš; O1-519-14. sjednica Skupštine Srpske Opštine Hadžići od 09.09.1994. godine ERN 6603001039-6603001043 O1-520- Izvještaj o radu Opštinskog štaba CZ Hadžići od 10.05.1992. - 12.07.1992.godine; O1-521- Odluka Skupštine Opštine Hadžići, Krizni Štab, broj 02-023-41/92 od 28.05.1992.godine, u potpisu Đelilović Mustafa; O1-522- Odluka o rekonstrukciji Opštinskog štaba civilne zaštite, broj: 06/4-82-38 od 29.06.1992. godine, Opština Hadžići, Opštinski štab CZ, u potpisu komandant Mehmedić Muhamed; O1-523- Naredba o zamračivanju kuća, stanova i motornih vozila, SO Hadžići, Opštinski štab civilne zaštite, broj: 06/4-82-105 od 08.07.1992.

			godine, u potpisu komandant Štaba Mehmedić Muhamed; O1-524-Pravilnik o snabdijevanju i distribuciji humanitarne pomoći, broj: 02-023-116/92 od 16.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljen Komisiji za snabdijevanje i distribuciju humanitarne pomoći, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović (bez svojeručnog potpisa); O1-525- Akt broj: 06/4-82-546 od 11.08.1992. godine, "Dostava podataka o broju izbjeglica koje se nalaze na teritoriji opštine Hadžići", Skupština opštine Hadžići, Opštinski štab civilne zaštite, upućen Birou za istraživanje rata i ratnih stradanja, u potpisu komandant Mehmedić Muhamed; O1-526- Odluka, broj: 020-23-295/92 od 05.09.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljeno: Štabu CZ Tarčina i Pazarića i Sekretarijatu za upravu, za predsjednika RP-a Mustafu Đelilovića potpisao Fišo Aziz; O1-527- Informacija, broj: 17-8/01-179/92 od 09.10.1992. godine, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, dostavljeno: Ratnom predsjedništvu, komandantu OpŠO Hadžići, načelniku bezbjednosti OpŠO Hadžići, komandantu CZ-a i predsjedniku Izvršnog odbora, u potpisu načelnik Sektora za poslove policije Tufo Refik; O1-528- Akt broj: 396/92 od 21.10.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Regionalni štab CZ Tarčin, upućen Ratnom predsjedništvu SO Hadžići i načelniku pozadinske bolnice Suhodol, u potpisu komandant Štaba CZ Tarčin Šarić Ramadan; O1-529- Odluka broj: 02-023-654/92 od 26.11.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljeno: Opštinskom sekretarijatu za upravu i Opštinskom štabu CZ, potpisano za predsjednika RP-a - nečitak potpis; O1-530- Akt broj: 01/2-023-105b/93 od 25.01.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović; O1-531- Prijedlog racionalnog snabdijevanja SO Hadžići za slučaj neposredne ratne opasnosti i rata, broj: 03/1-023-145/93 od 05.02.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Sekretarijat za upravu, u potpisu sekretar Sekretarijata Fejzić Hurem; O1-532- Izvještaj o radu Opštinskog štaba CZ za period 01.01.1993.g do 30.04.1993.g., Skupština opštine Hadžići, Opštinski štab CZ, u potpisu Horman Izet; O1-533- Informacija broj: 01/2-023-335/93 od 12.04.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, upućeno L.C. Vlade RBiH u Pločama, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović; O1-534-Spiskovi podjele brašna za dane 15.09.1993.godine i 21.09.1993.godine; O1-535- Spisak lica koji su dobili 30 kg brašna, zaključno sa r.br.22; Povratna informacija od 15.09.1993. godine - spisak lica koja su dobila humanitarnu pomoć; Spisak lica koja su dobila brašno dana 10.09.1993. godine, zaključno sa red.br.28; Spisak podjele humanitarne pomoći u selu Korča za dan 27.09.1993. godine; O1-536- Odluka o raspodjeli humanitarne pomoći, broj: 02-023-871/93 od 02.12.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Izvršni odbor, dostavljeno OŠ CZ Hadžići i Koordinacionom tijelu, u potpisu predsjednik Izvršnog odbora Osman Ejubović; O1-537- Akt, SP broj: 08-21-166 od 04.12.1993. godine, Armija RBiH, Komanda 6. korpusa, Sektor vojne bezbjednosti, upućen ŠVK, Upravi bezbjednosti n/r načelnika, u potpisu načelnik Nermin Eminović; O1-538-Odluka o raspodjeli humanitarne pomoći, broj: 02-023-912/93 od 07.12.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Izvršni odbor, dostavljeno OŠ CZ-e i Koordinacionom odboru, u potpisu predsjednik Izvršnog odbora Osman Ejubović; O1-539- Prijedlog raspodjele humanitarne pomoći stanovništvu, broj: 07/1-82-945/93 od 07.12.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Koordinacioni odbor humanitarnih organizacija, upućen Izvršnom odboru SO Hadžići, u potpisu predsjednik Koordinacionog odbora Ibro Subašić; O1-540-Izvještaj o radu Štaba CZ Pazarić za period od 01.01.1993. do 31.12.1993., broj: 07/2-82-0330/93 od 29.12.1993. godine, upućen Opštinskom štabu CZ Hadžići, dostavljen i IO SO-e Hadžići, u potpisu za Štab CZ Pazarić Mujan Uzeir; O1-541-Akt broj: 03-023-781/94 od 19.11.1994. godine, "Dostava traženih

			podataka", Skupština opštine Hadžići, Sekretarijat za upravu, upućeno Sekretarijatu za privredu Okruga Sarajevo n/r gosp Selima Škalja, u potpisu sekretar Sekretarijata; 01-542-Odluka o formiranju jedinica TO, Predsjedništvo RBiH, PR.Broj: 1196/92 od 04.06.1992. godine, u potpisu Predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović; 01-543- Izvještaj jedinice Vojne policije pri štabu TO Hadžići o aktivnostima jedinice za dan 07.06.1992. godine, u potpisu komandir voda Pašić Mirsad; 01-544-Izvještaj zabilješke o dnevnim zbivanjima na dan 12.06.1992. godine Opštinskog štaba Hadžići, Odjeljenje vojne policije Tarčin 12.06.1992. godine, u potpisu komandir odjeljenja VP Čičko Enver; 01-545- Naredba Štaba teritorijalne odbrane Sarajevo, broj: 02/349-168 od 19.06.1992. godine, u potpisu Sefer Halilović; 01-546- Zahtjev Opštinskog štaba TO Hadžići, broj: 01/1-01/1-35/92 od 19.06.1992.godine, u potpisu Rizvić Said, komandant upućen Štabu TO Sarajevo; 01-547- Naredba OpšTO SO Hadžići, broj: 01/1-37/92 od 20.06.1992. g., u potpisu komandant Rizvić Said; 01-548- Imenovanje, sačinjeno od strane Štaba TO Sarajevo broj: POV 02/349-170 od 22.06.1992.g., u potpisu komandant Sefer Halilović; 01-549- Naredba Opštinskog štaba TO Hadžići, str. pov. broj: 01/8-06/92 od 25.06.1992. godine, u potpisu komadant Čatić Mirsad; 01-550- Naređenje o regulisanju izlazaka M/V van teritorije opštine, pov.broj: 01/39-06/92 od 29.06.1992.godine, Skupština opštine Hadžići, Opštinski štab TO Hadžići, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-551- Instrukcija o sprovođenju naredbe Predsjedništva RBiH o proglašenju opšte javne mobilizacije za teritoriju RBiH od 20.06.1992. godine broj: 01/36-06/92 od 29.06.1992. godine, u potpisu komadant Čatić Mirsad; 01-552- Regulisanje statusa rezervnog sastava SJB Hadžići, str. Pov. Broj: 01/59-07/92 od 02.07.1992. godine, u potpisu komadant Mirsad Čatić; 01-553- Akt Opštinskog štaba teritorijalne odbrane SO Hadžići broj: 01/68-07/92 od 03.07.1992.g., "Zahtjev za obezbjeđenje materijala", upućeno Opštinskom sekretarijatu za NO Hadžići, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-554- Naredba opštine Hadžići i Tmovo, Opštinski štabovi TO broj: 17-7/01-19195/92 od 04.07.1992. godine, u potpisu komadant Čatić Mirsad i komadant OŠTO Tmovo Šarić Medaris; 01-555- Akt OpšTO SO Hadžići, broj: 01/121-07/92 od 09.07.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-556- Akt SJB Hadžići od 10.07.1992.g., "Ustupanje predmeta u skladu sa nadležnostima", upućen Opštinskom štabu TO Hadžići, Vojnoj policiji, u potpisu načelnik SJB Čović Fadil; 01-557- Odobrenje, broj: 01-235-07/92 od 16.07.1992.g., SO Hadžići, Opštinski štab TO Hadžići, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-558- Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići, broj: 01-343-07/92 od 24.07.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-559- Naređenje Opštinskog štaba odbrane Hadžići, broj: 01-345-07/92 od 24.07.1992. godine, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-560- Akt Opštinskog štaba odbrane Hadžići broj: 01-401-07/92 od 27.07.1992.g., "Dostava saglasnosti", upućeno Ratnom predsjedništvu SO Hadžići, dostavljeno: Ratnom predsjedništvu, SJB Hadžići, upravniku zatvora, organu bezbjednosti, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-561- Akt Opštinskog štaba odbrane Hadžići, "Spisak zarobljene rodbine koju potražuju borci", broj: 01-479-08/92 od 01.08.1992. godine, upućen Ratnom predsjedništvu SO Hadžići, Komisiji za razmjenu zarobljenih lica, u potpisu komandant Čatić Mirsad; 01-562- Izvještaj o uvidu u rad i stanje kuhinje u Tarčinu, sačinjen od strane Intendantske službe OpŠO Hadžići, broj 01-662-08/92 od 15.08.1992.godine, izvještaj sačinio Ahmedbegović Zijad; 01-563- Akt Privremenog zatvora "Silos" Tarčin, br.S /92 od 20.08.1992.g., "Dnevni izvještaj o zatvoru u Tarčinu", upućen Komandantu OpŠO Hadžići, u potpisu upravnik zatvora Hujić Bećir; 01-564- Naređenje, Opštinski štab odbrane Hadžići, broj 01-862-09/92 od 02.09.1992.g., "Razrješenje dužnosti načelnika za bezbjednosne

			poslove", u potpisu komandant Čomor Vahidin; O1-565- Naređenje, Opštinski štab odbrane Hadžići broj 01-861-09/92 od 02.09.1992.g., "Razrješenje dužnosti načelnika za izviđačko-obavještajne poslove", u potpisu komandant Čomor Vahidin; O1-566- Naredba Opštinskog štaba TO Hadžići, od 13.09.1992. godine, u potpisu komandant Vahidin Čomor, saglasni Đelilović Mustafa i Marić Zvonko; O1-567- Službena zabilješka Opštinskog štaba odbrane Hadžići, Vojna policija Pazarići broj: 751/92 od 29.10.1992. godine, u potpisu Buljugija Vernes i Karić Mustafa; O1-568- Odluka RP o izboru članova Komisije za razmjenu, broj 02-023-120/92 od 16.07.1992.godine; O1-569- Odluka o osnivanju Press centra Hadžići, broj: 02-023-117/92 od 16.07.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik RP-a; O1-570- Akt Ratnog predsjedništva SO Hadžići, broj: 02-023-190/92 od 07.08.1992. godine, "Odluka o usmjeravanju sve nabavljene hrane u Centralni magacin", dostavljeno SJB Hadžići, Komandi OŠTO, za predsjednika RP-a Mustafu Đelilovića potpisao Fišo Aziz; O1-571- Odluka, broj: 02-023-209/92 od 10.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljena Komandantu CZ Hadžići, potpisano za predsjednika RP-a Mustafu Đelilovića - nečitak potpis; O1-572- Odluka RP broj 02-023-240/92 od 19.08.1992.godine o ustupanju poslovnog prostora stanici milicije u Pazariću, u potpisu Predsjednik RP Mustafa Đelilović; O1-573- Preporuka, broj: 02-023-268/92 od 29.08.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljena Rejonskom štabu Tarčin, potpisano za predsjednika RP-a Mustafu Đelilovića - nečitak potpis; O1-574-Odluka Ratnog predsjedništva, broj: 02-023-302/93 od 08.09.1993.godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za predsjednika Ratnog predsjedništva potpisala druga osoba; O1-575- Akt RP broj 01/2-023-587/93 od 04.09.1993.godine, dostavljen Državnoj komisiji za razmjenu ratnih zarobljenika, u potpisu Predsjednik RP Mustafa Đelilović; O1-576-Zaključci, broj: 01/2-023-590/93 od 09.09.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljeni MUP-u RBiH, II policijskoj upravi, SJB Hadžići, RB Suhodol, Cero dr. Ibrahimu i Tufo Refiku, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović; O1-577-Zaključak Ratnog predsjedništva, broj: 02-023-349/92 od 19.09.1992. godine, dostavljen predsjedniku Komisije za razmjenu, u potpisu predsjednik RP Mustafa Đelilović; O1-578- Odluka o zabrani razmjene bez utvrđenog postupka i znanja Komisije za razmjenu, broj: 02-023-390/92 od 01.10.1992.godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za predsjednika RP potpisala druga osoba; O1-579-Odluka broj: 02-023-413/92 od 14.10.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljeno: Komisiji za razmjenu zarobljenika, upravnicima privremenih zatvora i SJB Hadžići, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović, u prilogu Spisak lica za razmjenu; O1-580-Odluka, broj: 02-023-417/92 od 14.10.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, dostavljena OSNO-u i OpŠO, u potpisu predsjednik RP Mustafa Đelilović; O1-581-Odluka o formiranju Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika, broj: 02-023-619/92 od 22.11.1992.godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu za predsjednika RP Fišo Aziz; O1-582- Akt broj: 02-023-764/92 od 30.12.1992. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, Komisija za analizu rada organa sa prijedlogom mjera, u potpisu članovi Komisije: Dupovac Ramiz, Fišo Aziz, Čuljević Rifet, Kazić Nezir, Šarić Ramadan, Paljanin Alija i Dupovac Senad; O1-583- Rješenje o izboru člana RP-a Horman Mehmeda, broj: 02-023-60/93 od 12.01.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Đelilović; O1-584- Rješenje o izboru člana RP-a Horman Izet, broj: 02-023-57/93 od 12.01.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u

			potpisu predsjednik RP-a Mustafa Delilović; 01-585- Rješenje o izboru člana RP-a Dupovac Nurudina, broj: 02-023-59/93 od 12.01.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, u potpisu predsjednik RP-a Mustafa Delilović; 01-586- Ovlaštenje RP, SO Hadžići, Pazarić, 16.01.1993.godine, u potpisu za predsjednika RP Fišo Aziz; 01-587- Odluka o imenovanju vršioca dužnosti sekretara Ratnog predsjedništva SO Hadžići, broj: 01/2-023-440/93 od 31.05.1993. godine, Skupština opštine Hadžići, Ratno predsjedništvo, za predsjednika RP-a Mustafu Delilovića potpisao Fišo Aziz; 01-588- Pohvala komadanta 9. brdske brigade Dževada Radže pov. Broj: 01-1801-2/92 od 20.12.1992. godine; 01-589- Naređenje, broj: 01 -1850-12/92, od 29.12.92.g, Oružane snage RBiH, Komanda 9. brdske brigade, u potpisu komandant Devete brdske brigade Dževad Rađo; 01-590- Akt Komande 1. korpusa, str.pov.broj: 01/157-1/2 od 06.02.1993. godine, "Formiranje operativne grupe Igman, dopuna naređenja", upućen OG Igman, OpŠO Kreševo, u potpisu komandant Mustafa Hajrulahović; 01-591- Spiskovi iz zatvora Krupa broj: 225/93 od 11.02.1993. godine ERN03732109 -03732112 01-592-Akt Komande 1. korpusa, str.pov.broj: 01/557-3/93 od 19.03.1993. godine, upućen Komandi OG Igman, u potpisu Mustafa Hajrulahović-Talijan; 01-593- Akt, str.pov.br.: 08-22-58/93 od 03.09.1993. godine, "Obrazovanje sabirnih centara za ratne zarobljenike", Armija RBiH, Komanda 6. korpusa, Sektor vojne bezbjednosti, upućen: K-di 9., 43., 44., 45., 49., 317. bbr, 50 marbr, OpŠO Konjic, Jablanica, Prozor, Hadžići, G. Vakuf, SB "Prozor" i "Dusina" i BVP, u potpisu Nermin Eminović; 01-594- Akt Štaba VK OS RBiH br. 02/16-152 od 10.03.1993. godine, "Uputstvo za pravilan i jedinstven rad u postupku razmjene ratnih zarobljenika i tijela poginulih boraca", u potpisu komandant ŠVK OS RBiH Sefer Halilović; Akt Sektora vojne bezbjednosti Komande 6. korpusa Armije RBiH, str.pov.br.: 08-22-70/93 od 10.09.1993. godine, kojim je navedeno Uputstvo dostavljeno: K-di 9., 43., 44., 45., 49., 82., 126., 304., 310. bbr, Komandi 8., 302. mtbr, OpŠO Konjic, Jablanica, Prozor, Fojnica, Hadžići, Kiseljak, Visoko, Breza, Vareš, Ilijaš, DIBR Zenica, DIO Labudovi, BVP 6. korpusa, 50.mabr, SB "Prozor" i "Dusina, u potpisu načelnik Nermin Eminović; 01-595-Akt broj: 04/5590-1 od 23.12.1994. godine, "Ratni zarobljenici u zatvoru Silos, provjera podataka" Armija RBiH, Komanda 1. korpusa, Odsjek bezbjednosti, upućeno Upravi bezbjednosti Ministarstva odbrane, u potpisu načelnik pukovnik Sead Čudić; 01-596-Akt broj: 04/5571-1 od 23.12.1994. godine, "Ratni zarobljenici u zatvoru Silos, provjera podataka", Armija RBiH, Komanda 1. korpusa, Odsjek bezbjednosti, upućeno Komandi OG-1-PK za bezbjednost i Komandi 9.bbr - PK za bezbjednost, u potpisu načelnik pukovnik Sead Čudić; 01-597-Akt broj: 04/10313-1 od 11.11.1995. godine, Armija RBiH, Komanda 1. korpusa, Odjeljenje SVB, upućen Generalštabu ARBiH, Upravi SVB, u potpisu pomoćnik komandanta pukovnik Sead Čudić;
14.01. 2016. godine	Nastavak gl. pretresa	<i>Odbrana prvooptuženog završila sa ulaganjem materijalnih dokaza</i>	01 – 598 A Akt Komande 6. Korpusa, Sektor vojne bezbjednosti str.pov.br.: 08-22-41/93 od 12.08.1993.godine, upućen 44. bbr, P.K., u potpisu načelnik Nermin Eminović B Akt Štaba Vrhovne komande OSRBH broj: 02/16-667 od 16.08.1993. godine upućen komandama 1. i 6. korpusa Armije RBiH, u potpisu komandant štaba Vrhovne komande Rasim Delić C Naređenje o sprovođenju zajedničke deklaracije broj: cv-112-10/93 od 15.10.1993. godine, označeno kao "Odbrana republike, vojna tajna, strogo povjerljivo", u potpisu komandant ŠVK Rasim Delić D Akt komande 6. Korpusa AR BiH. Sektor vojne bezbjednosti, broj: 08-22-149/93 od 17.10.1993. godine, onačen kao " Odbrana republike, vojna tajna, strogo povjerljivo", u potpisu Načelnik Nermin Eminović E Akt ŠVK ARBiH broj: 02-16-707/1 od 18.10.1993. godine upućen komandama 6. i 1. korpusa AR BiH, označen kao" Odbrana republike, vojna tajna, strogo povjerljivo", u potpisu komandant ŠVK Rasim Delić F Akt Komande 44. brdske brigade Jablanica Armije RBiH od 18.11.1993.

			godine, upućen 9.bbr, u potpisu Philippe Lazarini, šef Misije MKCK Sarajevo i Srednja Bosna; G Akt ŠVK OS broj: 02/16-746/2 od 23.10.1993. godine upućen MKCK Sarajevo, u potpisu komadant ŠVK Rasim Delić H Akt ŠVK OS broj: 02/16-746 od 23.10.1993. godine upućen komandama 1. i 6. korpusa AR BiH, označen kao "odbrana republike, vojna tajna, strogo povjerljivo" u potpisu komadant ŠVK Rasim Delić I Akt broj: 08-21-137 od 24.11.1993. godine, "Informacija o nenamjenskoj upotrebi puta Hadžići - Pazarić, Armija RBiH, Komanda 6. korpusa, Sektor vojne bezbjednosti, upućen Upravi bezbjednosti (n/r Jusuf Jašarević), u potpisu načelnik Nermin Eminović; J Akt Šefa misije Philippe Lazarini upućen komandi 44. brdske brigade od 25.11.1993. godine K Akt ŠVK OS ARBiH broj: 02/16-876/2 od 25.11.1993. godine upućen MKCK Sarajevo, u potpisu komadant ŠVK Rasim Delić L Akt ŠVK OS R BiH broj: 02/16-836/2 od 25.11.1993. godine upućen MKCK Sarajevo, u potpisu komadant ŠVK Rasim Delić LJ Akt komande 6. korpusa broj: cv-276-11/93 od 27.11.1993. godine upućen komadi 9. bbr Pazarići, označen kao "Odbrana Republike, vojna tajna, strogo povjerljivo", u potpisu komadant Salko Gušić M Akt ŠVK OS broj: 02/16-1241 od 31.12.1993. godine upućen MKCK Sarajevo, u potpisu zamjenik komadant Stjepan Šiber N Akt ŠVK OS broj: 02/16-1242 od 31.12.1993. godine upućen komandi 6. korpusa, označen kao "Odbrana Republike, vojna tajna, povjerljivo", u potpisu zamjenik komdanta Stjepan Šiber NJ Akt ŠVK OS broj: 02/16-1242.-1 od 31.12.1993. godine upućen komandi 6. korpusa, označen kao "Odbrana Republike, vojna tajna, povjerljivo", u potpisu zamjenik komdanta Stjepan Šiber O Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30 od 27.01.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 102. mtbr, komandi 5. mtbr, komandi 9. bbr, u potpisu načelnik brig. Nedžad Ajnadžić P Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30 od 06.02.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 102. mtbr, komandi 5. mtbr, komandi 9. bbr, u potpisu zastupnik komadanta Ismet Dahij R Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30-100 od 04.03.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 9. bbr, komandi 102. mtbr, u potpisu komadant, brigadir general Vahid Karavelić S Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30-38 od 10.03.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 5. mtbr, komandi 9. mtbr, komandi 102. mtbr, u potpisu komadant brigadni general Vahid Karavelić Š Odobrenje od 15.03.1994. godine u potpisu Načelnik štaba, brigadir Nedžad Ajandžić T Akt Komande 1. Korpusa, broj: 10/30-49 od 20.03.1994. godine, "Najava misije MKCK", upućen komandama: 4.mtbr, 9.bbr i 102.mtbr, u potpisu načelnik brigadir Nedžad Ajnadžić; Odobrenje Komande 1. Korpusa broj: 10/30-49-1 od 20.03.1994. godine, u potpisu načelnik Nedžad Ajnadžić; U Akt ŠVK, RBiH, broj 07/9-263-38 od 19.04.1994.godine, u potpisu armijski general Rasim Delić, Komandant ŠVK, upućen Međunarodnom Komitetu Crvenog Krsta, Sarajevo V Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30-93 od 30.04.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 9. bbr, komandi 102. mtbr, u potpisu Načelnik štaba; Odobrenje komande 1. korpusa broj: 10-30-93-1 od 30.04.1994. godine u potpisu Načelnik štaba Nedžad Ajandžić Z Akt komande 1. korpusa, Vojna jedinica 5072 broj: 04/09-1601-39-1033-2 od 06.05.1994. godine - posjeta MKCK zatvoru "Silos" - dostavlja se-označen kao " Odbrana Republike, vojna tajna, strogo povjerljivo", u potpisu PK za bezbjednost, Esad Muhić Ž Odobrenje broj: 10/30-148-1 od 04.06.1994. godine, u potpisu komadant brig. Ismet Dahić X Najava misije MKCK komande 1. korpusa broj: 10/30-168 od 21.06.1994. godine upućen komandi 4. mtbr, komandi 9. bbr, komandi 102. mtbr, komandi OG-1 u potpisu komadant, brigadir general Vahid Karavelić; Odobrenje broj: 10/30-168-1 od 21.06.1994. godine Y Naređenje ŠVK OS, kabinet Komadanta, str. pov. br: 01-1/21-497 od

		25.06.1994. godine, u potpisu komadant Rasim Delić W Akt Generalštaba armije broj: 1/2 - 253 od 28.02.1995. godine upućen MKCK, u potpisu komadant Rasim Delić 01 - 599 - Spisak naoružanja i opreme koje krim. služba oduzela u saradnji RSM Tarčin i Pazarić 01 - 600 Službena zabilješka broj: 17-8/01- /93 od 16.05.1993. godine, u potpisu Tufo Ekrem 01 - 601 Službeni izvještaj stanice milicije Tarčin od 30.05.1992. godine, u potpisu Ekrem Tufo 01 - 602 Potvrda o privremeno oduzetim predmetima za Šogura Radmila broj: 17-2-03/7 od 14.06.1992. godine 01 - 603 Službena zabilješka od 20.06.1992. godine, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, podnosilac zabilješke Čardaković Rifet; 01 - 604 Akt SJB Hadžići, dep.br. 17-8/1 -11/93, od 09.04.1993. godine, upućeno MUP-u R BiH - 01, u potpisu Fadil Čović; 01 - 605 Fotodokumentacija oružja i drugih MTS-a oduzeta od ekstremista SDS-a u Pazariću - Tarčinu broj: 19-2/03-7-351/94, SJB HADŽIĆI, datum fotografisanja maj-juni 1992. godine; datum izrade 10.10.1994. godine 01 - 606 Obavještenje Štaba Teritorijalne odbrane R BiH Sarajevo, broj: 02/234 od 29.06.1992.g., upućeno Opštinskom štabu TO Hadžići, u potpisu komandant Sefer Halilović; 01 - 607 - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lojanica Živka i dr., pokrenut krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-326/93 od 10.10.1992.godine, dostavljen Okružnom vojnom tužilaštvu Mostar, Odjeljenje Konjic; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Živka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1830/94 od 20.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Đorđić Mladena, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2376/94 od 20.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Petka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1811/94 od 20.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lojanica Koste, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2666/94 od 21.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Ljujić Aleksandra, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2391/94 od 22.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Krstić Sretena, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2676/94 od 22.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Glavaš Branislava, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2661/94 od 22.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Bratić Slavka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1748/94 od 22.11.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Čović Milivoja, pokrenut krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2660/92 od 22.11.1992. godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Čičić Miladina, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2672/94 od 01.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Jančić Gorana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2662/94 od 01.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Andrić Rade, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2671/94 od 01.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Vitor Čede, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2658/94 od 01.12.1992.godine;

			- Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Ljujić Dragomira, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1815/94 od 01.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Andrić Mirka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-73/942 od 01.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Stolica Jove, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2227/94 od 05.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Mrkaja Bogdana (sin Milinka), pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1742/94 od 05.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Vitor Ranka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2228/94 od 05.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Milanović Danka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2366/94 od 05.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Đorđić Božidara, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1796/94 od 05.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Andrić Nikole, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-234/92 od 10.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lojanica Milorada, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2667/94 od 12.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Čičić Branislava, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2374/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Milanović Trifka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-200/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Mandić Zorana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2010/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lojanica Slobodana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2677/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Kuljanin Nemanje, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2358/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Žarka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2675/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Kapetina Milorada, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2025/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Šaran Anđelka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2335/94 od 15.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Zimonja Sretka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2005/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Petrić Milorada, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1842/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Šakota Radmila, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2406/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Njegovan Jove, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1813/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lojanica Dušana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1994/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv

			Kahrica Jasmina, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1850/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Jovović Mladena, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2361/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Radomira, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2355/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Đorđić Branka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2353/94 od 17.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Šarenac Desimira, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1816/94 od 20.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Milanović Radoslava, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2368/94 od 22.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Varagić Branka, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2656/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Krstić Predraga, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1789/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Poliganović - Andrić Slaviše, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2400/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lalušić Sladomira i dr., pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2415/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Gavrilović Sretena, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1805/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Tomislava, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2381/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Golub Nenada i Čović Sime, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2348/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Ljujić Slobodana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2225/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Šogura Radmila, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-2350/94 od 25.12.1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Šogura Dragana, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1798/94 iz decembra 1992.godine; - Set dokumenata koji se odnose na krivični postupak protiv Lalušić Jovo, pokrenut Krivičnom prijavom broj: 17-8/02-KU-1789/94 od 25.12.1992.godine; 01 – 608 Akt Štaba Vrhovne komande OS RBiH Sarajevo, "Naređenje za osiguranje povratka sudija u Zenicu", str.pov.broj: 02/231-1 od 10.02.1993.g., upućen Komandi OG Igman, u potpisu načelnik Štaba Sefer Halilović; 01 – 609 Akt broj: 08-21-2/93 od 02.03.1993.godine, Oružane snage RBiH, Služba vojne bezbjednosti, Operativna grupa Igman, upućen Štabu Vrhovne komande-Upravi bezbjednosti i 1. korpusu-Sektoru bezbjednosti, u potpisu načelnik bezbjednosti OG Igman Sabit Subašić 01 – 610 Akt broj: 04/535-1 od 20.03.1993. godine, OS RBiH, 1. Korpus-Sarajevo, Sektor bezbjednosti, "Informaciju organa službe vojne bezbjednosti OG Igman", upućen Upravi bezbjednosti ŠVK OS RBiH, u potpisu pomoćnik komandanta za bezbjednost Šaćir Arnautović; 01 – 611 Akt broj: 08-21-8/93 od 20.03.1993. godine, "Puštanje zatvorenika od strane HVO", Oružane snage RBiH, Operativna grupa Igman, Služba vojne bezbjednosti, upućen 1. Korpusu-Sarajevo, Sektoru bezbjednosti, Upravi bezbjednosti, u potpisu načelnik bezbjednosti OG Igman Sabit Subašić;

			01 – 612 Akt SJB Hadžići broj: 17-2/03-191/94 od 20.03.1994. godine, u potpisu Mujo Ibrica 01 – 613 A Krivični spis Okružnog vojnog suda u Zenici protiv Mrkajić Save, Magazin Velimira, Magazin Nedeljka broj: IK-2/93-IT od 01.04.1993. godine B Krivični spis Okružnog vojnog suda Zenica protiv Krstić Željka, Lalušić Radoslava i Krstić Tihomira broj: Ik-1/93-IT od 01.04.1993. godine C Krivični spis Okružnog suda u Zenici protiv Lalušić Neđe, Krstić Miladina, Krstić Predraga broj: Ik-3/99-IT od 02.04.1993. godine D Krivični spis Okružnog suda u Zenici protiv Njegovan Danila, Vitor Sretena i Golub Bore broj: Ik-4/93-IT od 02.04.1993. godine E Krivični spis Okružnog vojnog suda u Zenici protiv Golub Ranka, Vitor Ostoje, Golub Radenka, Krstić Dragana i Krstić Radivoja broj: IK-5/93-IT od 03.04.1993. godine 01 – 614 Formiranje odjeljenja Okružnog vojnog suda u Jablanici, broj 12-050-1369/93 od 21.04.1993.godine, u potpisu Munib Bisić, zamjenik ministra 01 – 615 Akt broj: 17-8/01/60/93 od 26.06.1993. godine, "Zahtjev za dostavu kriminalističko-tehničkih sredstava", MUP RBiH, CSB Sarajevo, SJB Hadžići, upućen MUP-u RBiH, Upravi za suzbijanje kriminaliteta Sarajevo, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; 01 – 616 Depeša broj 17-2-184 od 23.11.1993.g., Policijska uprava II, upućena SJB Hadžići, u potpisu načelnik Edhem Godinjak, u prilogu Obavještenje Komande 6. korpusa ARBiH, broj: 01/93 od 29.10.1993. godine, upućeno 9.bbr, P.K. za bezbjednost, načelniku SJB Hadžići i Ratnom predsjedništvu Hadžići, u potpisu rukovodilac odjeljenja tužilaštva Bahrudin Čomor; 01 – 617 - Akt Policijske uprave II SJB Hadžići broj: 17-2/03-196/94 od 20.03. 1994. godine, u potpisu Ibrica Mujo - Akt SJB Hadžići 17-2/03-192/94 od 20.03. 1994. godine, u potpisu Ibrica Mujo - Akt Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo, KTV br. 1409/94 od 30.05.1994.g., u kr. predmetu protiv Božović Vlade i dr., upućen istražnom sudiji Okružnog vojnog suda Sarajevo, u potpisu zamjenik okružnog vojnog tužioca Hikmet Arnautović; - Prijedlog za razdvajanje postupka, Okružno vojno tužilaštvo Sarajevo, KTV br.1409/94 od 08.06.1995.g., u kr.predmetu Božović Vlade i dr., upućen Istražnom sudiji Okružnog vojnog suda Sarajevo, u potpisu zamjenik Okružnog vojnog tužioca Almir Selimović; - Akt Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo, KTV br. 1409/94 od 06.04.1995.g.,u kr. predmetu protiv Božović Vlade i dr., upućen istražnom sudiji Okružnog vojnog suda Sarajevo, u potpisu zamjenik okružnog vojnog tužioca Hikmet Arnautović; - Prijedlog za dopunu istrage Okružnog vojnog tužilaštva Sarajevo, KTV br. 1409/ 94 od 15.04.1995. godine protiv Božović Vlade i dr., upućen istražnom sudiji Okružnog vojnog suda Sarajevo, u potpisu zamjenik okružnog vojnog tužioca Almir Selimović, ; - Rješenje Okružnog vojnog suda u Sarajevu broj: K-285/95 KV-179/95 od 10.06.1995.godine, u potpisu predsjednik vijeća Špoljarić Vladimir; - Žalba na Rješenje Okružnog vojnog suda upućena Vrhovnom sudu RBiH, podnosilac Mrakić Đorđo, Tarčin 17.06.1995. godine - Žalba na Rješenje Okružnog vojnog suda upućena Vrhovnom sudu RBiH Sarajevo od 21.06.1995. godine - Žalba na Rješenje Okružnog vojnog suda upućena Vrhovnom sudu RBiH, podnosilac Bratić Milan od 17.06.1995. godine - Žalba na Rješenje Okružnog vojnog suda upućena Vrhovnom sudu RBiH, podnosilac Krstić Boro od 17.06.1995. godine - Žalba na optužnicu Okružnog vojnog tužilaštva u Sarajevu broj: KTV 1409/94 od 07.06.1995. godine - Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj: 02-256-657/95 od 18.10.1996. godine, u potpisu Alija Izetbegović - Odluka o aboliciji po službenoj dužnosti broj: 02-011-679/95 od

			18.10.1996. godine, u potpisu Alija Izetbegović - Akt MUP-a, broj: 02/2-2440/SSM od 31.10.1995.godine, upućen CSB svima, SJB svima i FPJ svima, u potpisu načelnik odjeljenja Asim Fazlic; - Rješenje Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine, broj: Kr-42/95 od 15.12.1995. godine, u kr. predmetu protiv Božović Vlade i dr., u potpisu predsjednik vijeća Salman Nazif; - Zvanična zabilješka, Okružni vojni sud u Sarajevu, broj: K-285/95 od 30.12.1995.g., u potpisu predsjednik vijeća sudija Amir Jaganjac; - Akt Kantonalnog suda Sarajevo broj: 09-0-SU-11-000338 od 11.05.2011.godine, upućen Državnom tužilaštvu na broj KT-RZ-32/05, u potpisu predsjednik suda Begzada Gavrankapetanović Salihagić; - Akt Tužilaštva BiH broj: KT-RZ-32/05 od 26.04.2011. godine, upućen Kantonalnom sudu Sarajevo n/r predsjednika; 01 – 618 Akt Glavnog štaba OS RBiH, broj: 02/349 od 22.07.1992. godine, upućen štabovima, jedinicama i zatvorima, u potpisu komandant GŠ Sefer Halilović; 01 – 619 Akt Uprave bezbjednosti Štaba Vrhovne komande OS RBiH od 18.09.1992. godine, "Pripadnici UNPROFOR-a napustili mjesto razmjene zarobljenika"; 01 – 620 Akt SJB Hadžići od 12.11.1992. godine, "Informacija o postupku Joldo Ibri i dr., dostavlja se", upućen Ratnom predsjedništvu i Opštinskom štabu odbrane Hadžići, u potpisu načelnik SJB Fadil Čović; Službena zabilješka od 11.11.1992. godine, podnosilac zabilješke Isić Fadil; 01 – 621 Spisak razmjene od 09.11.1992. godine izvršene na Kobiljači od 14.11.1992. godine, u potpisu Radomir Šušić, predsjednik Komisije za razmjenu 01 – 622 Spisak lica srpske nacionalnosti iz Tarčina za razmjenu od 19.11.1992. godine, Spisak lica koji su pritvoreni u zatvoru Silos-Tarčin radi puštanja kući po preporuci zatvorskog ljekara Čefo Sanimira, zbog narušenog zdravstvenog stanja, Spisak lica srpske nacionalnosti koji su pušteni iz zatvora Silos od 28.12.1992.godine 01 – 623 Akt broj: 01-1715-12/92 od 06.12.1992. godine, Oružane snage RBiH, Komanda 9. brdske brigade, upućen Komisiji za razmjenu Tarčin, u potpisu komandant 9. brdske brigade Dževad Radžo; 01 – 624 Akt broj: 01-1727-12/92 od 08.12.1992. godine, Oružane snage RBiH, Komanda 9. brdske brigade, upućen Komisiji za razmjenu Tarčin, u potpisu komandant 9. brdske brigade Dževad Radžo; 01 – 625 Prigovor na radne uslove od 28.12.1992. g., Komisija za razmjenu zarobljenih lica Tarčin, upućen Ratnom predsjedništvu SO Hadžići, u potpisu predsjednik Komisije Gaćanović Jusuf; 01 – 626 Spisak zatvorenika koji su dana 01.01.1993.godine oko 14,00 casova pušteni kućama, u potpisu Hujčić Bećir - predočavan svjedoku Musić Mehmedu 01 – 627 Potvrda na ime Njegovan Nedeljko od 02.03.1993.godine, izdana od strane Opštinske komisije za razmjenu zarobljenih lica, Srpska Opština Hadžići, predsjednik Komisije Šušić Radomir 01 – 628 Akt broj: 03/20-52 od 22.04.1993. godine, Štab Vrhovne komande RBiH, Uprava bezbjednosti, "Sprječavanje nekontrolisane razmjene zarobljenika i drugih lica, naređenje", upućen Službi vojne bezbjednosti 1., 2., 3., 4. i 5. korpusa Armije RBiH, u potpisu načelnik Fikret Muslimović; 01 – 629 Akt Štaba Vrhovne komande OS RBiH, "Razmjena zarobljenika, instrukcija", broj: 1/297-67 od 26.07.1993.godine, upućen Komandi 6. korpusa, Načelniku Službe vojne bezbjednosti, u potpisu komandant Rasim Delić; 01 – 630 Naredba, str.pov.broj: 02/16-484 od 24.08.1993. godine, Štab Vrhovne komande OSRBiH, upućena Komandi 9.bbr Pazarić, u potpisu zastupa komandanta zamjenik Šiber Stjepan; Naređenje, Armija RBiH, Komanda 6.korpusa, str.pov.br.: 02/16-484 od 31.08.1993.g., upućeno Komandi 9.bbr. Pazarić, u potpisu komandant Salko Gušić; Naređenje, Armija RBiH, Komanda 6.korpusa, str.pov.br.: 02/16-483 od 31.08.1993.g., upućeno BVP 6.korpusa, u potpisu komandant Salko Gušić; 01 – 631 Akt broj: CV-1166-08/94 od 02.08.1994.g., 1. korpus, Komanda

			9.bbr., Komisija za brigu o ratnim zarobljenicima i evakuaciju tijela poginulih pripadnika Armije RBiH, "Zahtjev za informaciju o razmjeni zarobljenih", upućen Komisiji za razmjenu ratnih zarobljenika i razmjenu tijela poginulih pripadnika 1. korpusa Armije RBiH, n/r Petrović Zlatko, u potpisu predsjednik Komisije Nermin Šemšić; Akt Komande OG-1, "Zahtjev za razmjenu zarobljenih", str.pov.br. 10/643-2 od 02.08.1994.godine, upućen Komisiji za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih pripadnika 1. korpusa brig. Ismet Dahić, n/r Zlatku Petroviću i br., u potpisu komandant Zufer Husović; 01 – 632 Akt broj: 06/29-379 od 19.12.1994. godine, "Neka saznanja o ratnom zarobljeniku Krstić Čedi", Ministarstvo odbrane, Uprava bezbjednosti, upućen Komandi 1. korpusa, Načelniku odsjeka SVB, u potpisu načelnik Brigadni General Jusuf Jašarević; 01 – 633 Akt broj: 06/35-662/03 od 21.12.1994. godine, "Provjera podataka, traži se", Ministarstvo odbrane, Uprava bezbjednosti, upućeno Komandi 1. korpusa, načelniku odsjeka SVB, u potpisu načelnik brigadni general Jusuf Jašarević; 01 – 634 Akt Ministarstva odbrane RBiH od 09.12.1992. godine upućen komandi UNPROFOR-a Sarajevo, u potpisu zamjenik ministra Munib Bisić 01 – 635 Akt Crvenog krsta - Crvenog križa BiH, Služba traženja broj: 61/92 od 09.12.1992. godine upućen Ministarstvu odbrane - na ličnost zamjenika ministra Muniba Bisića, u potpisu predsjednik Komisije službe traženja Ladislav Sigmund 01 – 636 Akt Ministarstva odbrane Sarajevo upućen komandi UNPROFOR-a - Sarajevo broj: 09/-2168 /92 od 13.12.1992. godine, u potpisu zamjenik ministra Munir Bisić 01 – 637 Naređenje za mobilizaciju, Ministarstvo odbrane, Armija BiH, str.pov.br.02/316-1 od 25.02.1993.g., upućeno ratnim predsjedništvima opština Ilidža, Hadžići, Jablanica, Konjic, Zenica, Visoko, u potpisu predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović; 01 – 638 Magnetofonski snimak 223. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 21.10.1993.godine; 01 – 639 Akt Predsjedništva RBiH broj: 02-011-311/94 od 27.04.1994.g., upućen Štabu Vrhovne komande oružanih snaga RBiH, ministru odbrane i ministru pravosuđa i uprave, u potpisu zamjenik generalnog sekretara Predsjedništva RBiH Alija Selimović; 01 – 640 Informacija o potrebi i mogućnostima promjene statusa lica u "zatvoru" "Silos" u Tarčinu od 12.04.1995.godine, sačinjena od strane Ministarstva pravde FBiH i akt Ministarstva pravde FBiH broj: 05-24-2189/95 od 27.04.1995.godine, kojim je Informacija dostavljena Vladi RBiH, u potpisu zamjenik ministra Izet Muhamedag 01 – 641 Pismo Vladi RBiH u vezi informacije o provođenju zaključka Vlade o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ u Tarčinu, u prilogu akt Predsjedništva RBiH, broj 02-011-504/95 od 23.8.1995. godine, u potpisu generalni sekretar Predsjedništva RBiH Sejdalija Mustafić, akt Vlade broj Str.pov. 46/95, od 7.8.1995. godine, u potpisu sekretar Safet Pašić, Informacija o sprovođenju zaključka Vlade RBiH o statusu zatvorenika u zatvoru „Silos“ Tarčin; 01 – 642 Akt Vlade RBiH, Status zatvorenika u "Zatvoru-Silos" u Tarčinu, broj: 03-st.pov. 46/95 od 02.09.1995.g., upućen Predsjedništvu RBiH, u potpisu sekretar Safet Pašić; 01 – 643 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta na od Lalušić Sime, CSB Sarajevo, SJB Hadžići; 01 – 644 Zapisnik o izvršenom pregledu privremenog zatvora stacioniranog u Tarčinu u objektu Silosa od 31.05.1992.godine, u potpisu komisija u sastavu: Selimović Hamid, Hujic Bećir i Dupovac Enver; 01 – 645 Odluka o organizaciji oružanih snaga RBiH, Predsjedništvo RBiH, broj: 02-011-461/92 od 04.07.1992.g., u potpisu predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović; 01 – 646 Dopuna borbenog izvještaja, OGI IKM Bradina str.pov broj 03-592/14 od 24.04.1993.g., upućena Komandi I korpusa, u potpisu komandant Salko Gušić 01 – 647 Dopis građana MZ Tarčin u vezi odluke o smjenjivanju gosp.Tufe Refika sa mjesta zamjenika načelnika SJB Hadžići od 25.09.1993.g., upućen Predsjedništvu RBiH, MUP-u RBiH, Policijskoj

			upravi II, podnosilac dopisa predsjednik Savjeta MZ Tarčin Ramadan Šarić; 01 – 648 Protivoklopna četa, Spisak boraca za plate za avgust 1994.godine (pod red.br.21. Andrić Srpko), Spisak boraca za plate za septembar 1994.godine (pod red.br.35. Andrić Srpko), Spisak boraca za cigarete za 01.02. 1995.godine (pod red.br.9. Andrić Srpko); Spisak boraca za cigarete za 01.04.1995.godine (pod red.br. 8. Andrić Srpko); Spisak boraca za plate za oktobar 1995. godine (pod rednim brojem 34. Andrić Srpko) 01 – 649 Potvrda o angažiranju u postrojbama 95. pukovnije Kreševo na ime Medić Zdenko, broj: 1783-01/1-01/94-393 od 30.10.1994.g., HRHB, HVO, Zapovjedništvo 95.pukovnije Kreševo, u potpisu zapovjednik 95. dom. pukovnije Goran Medić; 01 – 650 Zahtjev Medić Zdenka za reguliranje služenja vojnog roka u OS HR H-B od 17.11.1994.g., upućen Uredu za obranu Kreševo; 01 – 651 Rješenje o prevođenju u pričuvni sastav Medić Zdenka, HRHB, Ministarstvo obrane, Uprava za obranu Travnik, klasa: 800-04/94-01/39, ur.broj: 02-70/05-94-1208-280 od 30.12.1994.g., u potpisu načelnik Uprave Vinko Antunović; 01 – 652 Protivoklopna četa, Spisak boraca za cigarete maj 1995. godina, ERN 02285008 01 – 653 Protivoklopna četa, Spisak boraca za plate za oktobar 1995. godine, ERN 02285013 -02285014 01 – 654 Protivoklopna četa, Spisak boraca za čizme vojničke ERN 02285011-02285012 01 – 655 Potvrde 9.bbr, vojne policije, ARBIH o oduzimanju oružja od Medić Marinka, Medić Lubomira, Medić Zdenka, Medić Ivice, Petrović Pere od 13.06.1993.godine i Poziv za Medić Jozi za povrat ručnog bacača i dvije mine od strane HVO Bojna, Kreševo-Lepenica-Krnjaci od 25.05.1993.godine - predočavano svjedoku Medić Zdenku; 01 – 656 Popis pripadnika koji se vode u Uredu za obranu Kreševo od 16.09.1996.g., str.50 (red.br.od 1039 do 1058 - pod red.br.1046 Medić Zdenko), Hrvatska Republika Herceg Bosna, Ministarstvo obrane, Ured obrane; 01 – 657 Popis pripadnika koji se vode u Uredu za obranu Kreševo od 16.09.1996.g., str.35 (red.br.od 718 do 738 - pod red.br.719 Kujundžić Mario), Hrvatska Republika Herceg Bosna, Ministarstvo obrane, Ured obrane; 01 – 658 Popis pripadnika koji se vode u Uredu za obranu Kreševo od 16.09.1996.g., str.57 (red.br.od 1184 do 1284 - pod red.br.1283 Pejak Niko), Hrvatska Republika Herceg Bosna, Ministarstvo obrane, Ured obrane; 01 – 659 Zahtjev Ilijašević Jedinka za reguliranje služenja vojnog roka u OS HR H-B od 27.06.1996.g., upućen Uredu za obranu Kiseljak, zaprimljen od strane Uprave za obranu Travnik 22.07.1996.g.; 01 – 660 Rješenje o prevođenju u pričuvni sastav Uprave za obranu Travnik, Vitez, ur.br. 02-70/05-96-76-530 od 24.07.1996.godine na ime vojnog obveznika Ilijašević (Marijana) Jedinko, u potpisu Vinko Antunović, Načelnik uprave; 01 – 661 Akt AID-a broj: K-03-5-634 od 31.01.2002. godine, upućen MUP-u Kantona Sarajevo n/r Predraga Kurteša, u potpisu direktor Agencije Munir Alibabić; Akt MUP-a Kantona Sarajevo, broj: 03/1.3-04-01-9499/01 od 28.01.2002. godine, upućen AID-u n/r direktora g-dina Alibabić Munira, u potpisu V.D. ministra Predrag Kurteš; Akt Kantonalnog tužilaštva Sarajevo broj KTA 460/01 od 04.12.2001. godine, upućen AID-u n/r direktora g. Munira Alibabića, u potpisu kantonalni tužilac Mustafa Bisić; Akt AID-a broj: K-03-5-4295/02 od 28.06.2002.g., upućen Kantonalnom tužilaštvu Sarajevo g. Mustafa Bisić-lično, u potpisu direktor agencije Munir Alibabić; Akt AID-a Sarajevo, broj: K-03-5-774/02 od 07.02.2002. godine, u prilogu kopija pisma Vidojević Dragana u rukopisu i prepis pisma; Akt AID-a broj: K-03-5-500/02 od 25.01.2002. godine, upućen Kantonalnom tužilaštvu Sarajevo, g. Mustafa bisić - lično, u prilogu sadržaj dokumentacije koja se dostavlja; 01 – 662 Naređenje Opštinskog Štaba odbrane, broj 01-1285-10/92 od 10.10.1992.godine u potpisu za komandant Vahidin Čomor; Zapisni o predaji pripadnika HVO zatvorenika zatvora Silos broj sl/93 od 18.10.1993.godine upućeno pomoćniku Komandanta za bezbjednost

			9.bbr; Naređenje Operativne grupe Igman, str. pov.br. 03-625 od 14.04.1993.godine u potpisu komandant Salko Gušić; Zahtjev Ratne bolnice Suhodol - Tarčin, broj 08/94 od 05.01.1994.godine upućen 9.bbr, u potpisu načelnik Hadžihasanović dr. Emir; Izvještaj o stanju u radnom vodu zatvorenika u Krupi, Komanda 9.bbr, privremeni zatvor Silos, Tarčin, broj sl/94 od 14.01.1994.godine, u potpisu zamjenik upravnika Šerif Mešanović; Izjava Kadić Hamida od 09.02.1994.godine uzeta od strane Muhibić Esada u prostorijam OSVB; Akt Komande 9.bbr, sektor bezbjednosti, broj 04/9-16.01-24-993-1, Pazarić, 10.04.1994.godine "Okupljanje građana sa područja Istočne Bosne, Informacija upućen Komandi 1. Korpusa, u potpisu Muhibić Esad, pomoćnik komandanta za bezbjednost; Akt Službe vojne bezbjednosti, 9.bbr, broj 04/09-20-32/1161-1, Tarčin od 17.07.1994.godine "Upotreba jedinice vojne policije, borbeno naređenje, dostavlja Komandantu čete Vojne policije, u potpisu za PK za bezbjednost Esad Muhibić; Akt 9.bbr, 1. Korpus, broj 04/09-16.01-83/1113-30, Tarčin, od 31.07.1994.godine "Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti" upućen Komandi OG-I OSVB, u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; Akt 9.bbr, 1. Korpus, broj sl/94 od 03.08.1994.godine "Zahtjev za razrješenje dužnosti stražara i servirki zatvora Silos u potpisu za upravnika zatvora Huić Bećira; Dnevni izvještaj o stanju bezbjednosti, 1.Korpus, Komanda 9.bbr, Tarčin od 06.08.1994.godine u potpisu Esad Muhibić, PK za bezbjednost; Izvještaj o radu zatvora, 9.bbr, Privremeni zatvor Silos, broj sl-01-063-11/94 od 11.11.1994.godine upućen Komandi 9.bbr i OSVB 9.bbr u potpisu upravnika zatvora Silos Čović Halid; Podaci o zarobljenicima u Silosu, 9.bbr, broj CV-6710-12/94 od 23.12.1994.godine upućen Komandi 1. Korpusa - Odsjek bezbjednosti u potpisu PK za bezbjednost; 01 – 663 "Obaveštajno obezbeđenje oružanih snaga, pravilo", Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, II U-50/1, vojna tajna, str.pov., Evidencija br. 1368, iz 1987. godine (stranice 20-29, prva i posljednja); Krivični zakon SFRJ iz 1990.godine, zakon je zbog obimnosti uložen na CD-u, Zakon o krivičnom postupku SFRJ; zakon je zbog obimnosti uložen na CD-u, Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Sl. list R BiH broj 2 od 11. aprila 1992.godine; Uredba o ukidanju dosadašnjeg Republičkog štaba teritorijalne odbrane i obrazovanju Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine od 08.aprila 1992.godine, objavljena u Sl.list R BiH broj 1/92; Uredba sa zakonskom snagom o neprimjenjivanju odredaba saveznih zakona i propisa donesenih za njihovo izvršavanje na teritoriji Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, Sl.list R BiH broj 2 od 11.04.1992. godine; Uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama R BiH, Sl. list R BiH broj 4 od 20.05.1992. godine; Uredba sa zakonskom snagom o primjeni ZKP koji je preuzet kao republički zakon za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili za vrijeme ratnog stanja br. 1181/92 od 02.06.1992.godine i Uredba sa zakonskom snagom o primjeni Krivičnog zakona SFRJ koji je preuzet kao republički zakon za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili za vrijeme ratnog stanja br. sa izmjenama i dopuna; Naredba o proglašenju ratnog stanja, Sl.list R BiH broj 7 od 20.06.1992. godine; Naredba o proglašenju opšte javne mobilizacije na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine, objavljena u Sl.listu R BiH broj 7, PR.broj 1200/92 od 20.06.1992. godine; Odluka o predpočinjavanju jedinica rezervnog sastava Ministarstva unutrašnjih poslova jedinica Armije R BiH; Odluka o prelasku Republičkog štaba civilne zaštite na rad i djelovanje u ratnim uvjetima, Sl.list R BiH broj 8 od 02.07.1992. godine;
21.01. 2015.	Nastavak gl. pretresa	svjedok odbrane drugooptuženog <u>Utoš Tomanić</u>	02 – 102 Poziv i priznanica na ime Tomanić uroša izdan od strane TO BiH 02 – 103 rješenje sekretarijata za NO na ime Tomanić Uroša 29.06.1992. godine 02 – 104 Uvjerjenje Sekretarijat NO izdano na ime Tomanić Uroša od 10.06.1992. godine
28.01. 2015.	Nastavak gl. pretresa	svjedoci odbrane drugooptuženog <u>Begović</u>	02 – 105 Zapisnik SJB Hadžići broj 17-08/01-167/92 od 07.10.1992. godine. 02 – 106 Rješenje SJB Hadžići broj 17-08/01-167/92 od 07.10.1992. godine 02 – 107 Rješenje SJB Hadžići broj 17-08/01-166/92 od 07.10.1992. godine

		Meliha i Mušanović Akif	02 – 108 Odluka SO Hadžići Ratno predsjedništvo 02_023_389/92 od 01.10.1992.
04.02. 2016.	Nastavak gl. pretresa	<i>svjedoci odbrane drugooptuženo g Rizvo Kemal</i>	
11.02. 2016.	Nastavak gl. Pretresa	<i>Svjedoci odbrane drugooptuženo g -Kemal Rizvo - Jozić Jozo</i>	02-109 Odluka Kriznog štaba, Skupština opštine Hadžići od 13.05.1992. godine 02-110 Depeša MUP od 13.04.1992. godine broj 00637391 02- 111 Informacija MUP Centar službi bezbjednosti Sarajevo Sektor SDB od 14.09.1993. godine
18.02. 2016.	Nastavak gl. Pretresa	svjedoci odbrane drugooptuženo g Merdanović Halid i Nišić Ferida.	
25.02. 2016.	Nastavak gl. Pretresa	svjedok odbrane drugooptuženo g Nikšić Ferida i Šušić Radomir.	
03.03. 2016.	Nastavak gl. Pretresa	svjedok odbrane drugooptuženo g Šušić Radomir.	02 – 112 Udruženje građana „Za nestale iz Hadžića“ spisak od 01.12.2015. godine. 02 – 113 Spisak Udruženja za traženje zarobljenih i nestalih iz Hadžića datum 20.07.2011. godine. 02 – 114 Zapisnik o saslušanju svjedoka Radomira Šušića u TbiH dana 23.06.2011. godine 02 – 115 Potvrda Komisije za razmjene RS broj: 01-012-59/93 od 23.02.1993. godine 02 – 116 uvjerenje RS Srpske općine Hadžići broj 02-105/96 od 02.12.1996. godine 02 – 117 Izvještaj o radu Općinske Komisije za razmjene zarobljenih lica u vremenskom periodu od 21.12.1992.-07.06.993. godine. 02 – 118 Izvještaj Komisije za razmjene RS sačinjen dana 23.02.1993. godine, za period od 18.09.-19.02.1993. godine, u potpisu Bulajić Dragan 02 – 119 Pregled Komisije RS za razmjenu zarobljenih, tijela poginulih i civila od 03.12.1993. godine. 02 – 120 Spisak razmjenjenih lica na Kamenolomu Hadžići 26.10.1993. godine. 02 – 121 Spisak Komisije RS za razmjenu zarobljenih, tijela poginulih i civila, zarobljenika iz zatvora Silos i Krupa sačinjen dana 07.12.1993. godine, u potpisu Šušić Radomir 02 – 122 Spisak puštenih kući, nalaze se u kućnom pritvoru 02 – 123 Spisak zarobljenih koji su pušteni kući i razmjenjeni kao civilna lica dana 26.10.1993. godine na Kamenolomu 02 – 124 Spisak Komisije RS za razmjenu zarobljenih, tijela poginulih i civila broj 01-012-365/93 od 20.11.1993. godine, razmjene tijela poginulih iz muslimanskog zatvora Silos i Krupa 02 – 125 Zapisnik CSB Sarajevo RbiH broj 40/93 od 02.11.1993. godine. 02 – 126 Zapisnik sa skupštine Srpske općine Hadžići RS broj: 01-012/8/93 od 01.07.1993. godine 02 – 127 Zapisnik sa skupštine Srpske općine Hadžići od 07.04.1993. godine

			02 – 128 Zapisnik sa skupštine Srpske općine Hadžići broj: 01-012-3/94 od 15.06.1994. godine. 02 – 129 Akt izvršnog savjeta Srpske općine Hadžići broj: 02-295/92 od 05.07.1992. Godine 02 - 130 Akt komisije za razmjenu R BiH od 29.06.1992. godine, u potpisu predsjednik komisije za razmjenu. 02 – 131 Pregled Komisije RS za razmjenu zarobljenih, tijela poginulih i civila od 03.12.1993. godine u potpisu Šušić Radomir
10.03. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuž. Tihomir Glavaš direktno od strane T BiH, O3, O5, O6, O8	
17.03. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuž. Tihomir Glavaš unakrsno od strane odbrana I saslušan svjedok odbrane drugooptuž. Salko Gosto	
24.03. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuženo g Salko Gosto unakrsno od strane Tužilaštva	
31.03. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuženo g Salko Gosto unakrsno od odbrana	Uloženi materijalni dokaz O3: - O3-7 CD sa polaganje zakletve
07.04. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuženo g Bezdob Enes	Uloženi materijalni dokazi O2: - O2-137Dopis građana MZ Tarčin od 25.09.1993. godine ,upućen Predsjedništvu R BiH, MUP-u R BiH i PS II kao - O2-138Izveštaj od 26.06.1992. godine Vojan policija odjeljenje u Tarčinu kao - O2-139Oduzimanje privremenog ovlaštena gdinu Čuljević Rifatu UNMIBIH IPTF od 05.09.2002. godine kao - O2-140Registraciona potvrda za lice Čović Fadil IPTF Monitor od 05.05.2000. godine kao - O2-141Naredba ministarstvo za narodnu odbranu R BiH od 29.04.1992. godine u potpisu komadant pukovnik Hasan Efendić

			kao - O2-142 Naredba MUP RBiH od 29.04.1992. godine u potpisu Ministar za unutrašnje poslove Alija Delimustafić kao
14.04. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuženo g Mirsad Ćatić	
21.04. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane drugooptuž. Mirsad Ćatić	
28.04. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan vještak odbrane drugooptuž. Asim Džambasović	
05.05. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan vještak odbrane drugooptuž. Asim Džambasović unakrsno od strane Tužilaštva	
12.05. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan vještak odbrane drugooptuž. Asim Džambasović unakrsno od strane odbrana	
19.05. 2016.	Nastavak gl. pretresa	Saslušan svjedok odbrane trćeoptuženog Ibrica Mujo	Uloženi materijalni dokazi O2: O2-143 Naredba ŠVK od 04.09.1992.godine O2-144 Akt opštine Hadžići II Trnovo, od 30.05.1992.godine O2-145 Nardnenjenje štaba teritorijalne odbrane, od 20.05.1992.godine O2-146 Odluka skupštione opštine Hadžići od 07.07.1992.godine O2-147 Imenovanje štaba teritorijalne odbrane, od 07.06.1992.godine O2-148 Imenovanje štaba teritorijalne odbrane Ćatić Mirsada, od 22.06.1992.godine O2-149 Prijedlog o postavljenju Mirsada Ćatića štaba teritorijalne odbrane , od 22.06.1992.godine; O2-150 Odluka o formiranju jedinica teritorijalne odbrane, Predsjedništvo BiH O2-151 Odluka o formiranju jedinica teritorijalne odbrane, Predsjedništvo BiH 04.06.1992.godine O2-152 Poslovník o radu Predsjedništva skupštine opštine Hadžići u ratu, od 24.10.1992.godine O2-153 Proglas, Štab teritorijalne odbrane, od 09.05.1992.godine O2-154 Naređenje, Štab teritorijalne odbrane, Sarajevo, od

		17.05.1992.godine 02-155 Naređenje , Štab teritorijalne odbrane, Sarajevo, od 19.06.1992.godine 02-156 Akt naređenje oružanih snaga Sarajevo, od 07.07.1992.godine 02-157 Akt opštinskog štaba odbrane Hadžići o podacima rezervnog sastava policije, od 26.07.1992.godine 02-158 Odluka o pretpočinjavanju jedinica rezervnog sastava, Predsjedništvo R BiH, od 27.06.1992.godine 02-159 Akt o regulisanju statusa skupštine opštine Hadžići, od 02.07.1992.godine 02-160 Naređenje za angažovanje vojne policije od 06.05.1992.godine 02-161 Naređenje regionalnog štaba teritorijalne odbrane, od 20.05.1992.godine 02-162 Izveštaj o radu vojne policije za dan 27.06.1992.godine 02-163 Naređenje opštinskog štaba odbrane Hadžići, od 23.07.1992.godine 02-164 Naređenje opštinskog štaba odbrane Hadžići, od 30.07.1992.godine 02-165 Naređenje opštinskog štaba teritorijalne odbrane Hadžići, od 18.07.1992.godine 02-166 Naređenje komandiru čete vojne policije od 25.06.1992.godine 02-167 Naređenje opštinskog štaba teritorijalne odbrane Hadžići, od 03.08.1992.godine 02-168 Odobrenje opštinskog štaba TO Hadžići, od 01.07.1992.godine 02-169 Naređenje opštinskog štaba odbrane Hadžići, od 23.07.1992.godine 02-170 Naređenje opštinskog štaba odbrane Hadžići, od 10.10.1992.godine 02-171 Akt opštinskog štaba odbrane Hadžići, od 26.07.1992.godine 02-172 Knjiga autora Mirsada Čatića, sjena nad Igmanom 02-173 Ekspertiza vještačenja po Asimu Džambaseviću 02-173/1 Sve fusnote 02-174 Naređenje, OGI IKM Bradina, od 27.04.1993.godine 02-175 Naredba IKM Konjic od 15.11.1992.godine 02-176 Naredba regionalnog štaba teritorijalne odbrane Sarajevo od 18.05.1992.godine 02-177 Dopis sektora za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze, od 10.11.2011.godine 02-178 Akt federalnog misnistarstva od 03.11.2011.godine 02-178a Vob obrazac, kao prilog akta federalnog misnistarstva od 03.11.2011.godine 02-179 Izjava data u Tarčinu, od 14.07.1992.godine 02-180 Odluka ratnog Predsjedništva od 20.11.1992.godine 02-181 Akt oružanih snaga RBiH, komande 9. Brdske brigade vojne policije od 01.09.1993.godine 02-182 Uvjerjenje na ime Njegovan Branislav ministarstva odbrane RS, od 07.08.1996. godine 02-183 Uvjerjenje odbrane ministarstva RS od 14.10.1996.godine 02-184 Zaključci skupštine opštine Hadžići od 09.09.1993.godine 02-185 Akt oružanih snaga Armije R BiH, od 01.02.1993.godine sa izvještajem hirurške ekipe Srajaevu sa lokaliteta Igman od 26.01.1993.godine 02-186 Enciklopedijski izvod vezano za stajališta komisije od sukcesiji bivše Jugoslavije, na koje se pozivao vještak odbrane drugooptuženog Asim Džambasović Uloženi materijalni dokazi O3: 03-8 Rješenje sekretarijata za unutrašnje poslove grada Sarajeva, od 07.03.1985 godine 03-9 Rješenje CSB Sarajevo, SJB Hadžići od 01.05.1992.godine 03-10 Ratni bilten SJB Hadžići od 19.08.1992.godine 03-11 Rješenje CSB Sarajevo od 09.01.1993.godine 03-12 Rješenje MUP-a, kanton Sarajevo od 29.09.2015.godine
09.06.	Nastavak	Saslušana dva

2016.	gl. pretresa	<i>svjedoka odbrane trećeoptuž. Kahriman Midhat i Falan Ahmed</i>	
16.06. 2016.	Nastavak gl pretresa	<i>Saslušan svjedok odbrane trećeoptuž. Šehić Huso</i>	
07.07. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušan svjedok odbrane trećeoptuž. Šehić Asim i Morina Emir</i>	
15.07. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušan svjedok odbrane trećeoptuž. Karić Mustafa</i>	
15.08. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušan svjedok odbrane trećeoptuž. Karić Mustafa- unakrsno TBIH I odbrane</i>	03-13 2x CD Ispračaj policije u Tarčinu
18.08. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušan svjedok odbrane trećeoptuž. Davor Bevanda, Hodžić Hasan</i>	
25.08. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane trećeoptuž. Gačanin Jovo i Lcjanica Veľjko</i>	
01.09. 2016.	Nastavak gl. pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane trećeoptuž. Hamid Rahmanović i Avdo Mujan (Mujan</i>	

		svjedočio kao svjedok TBIH dana 14.11.2013. godine)	
08.09. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane trećeoptuž. Mujo Fatić i Nusret Selimović</i>	
15.09. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane trećeoptuž.: Unakrsno Nusret Selimović, i saslušan svjedok Hebib Sabrija</i>	
06.10. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušanje svjedoka odbrane četvrtooptuženog Hamida Dupovca.	03 – 14 Evidencija privedenih, pozvanih i saslušanih lica (knjiga crvene boje) 03 – 15 Naredba RŠTO Pazarić broj: 02-04/92 od 12.04.1992. godine 03 – 16 Spisak lica koja su privedena u zatvor i zadržana dana 03.06.1992. godine. 03 – 17 Uvjerjenje MUP Kantona Sarajevo broj: RG-02/3-2-34-4-13846-22 od 03.11.2015. godine.
13.10. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane četvrtooptuženog: Čizmić Kemal i Tepić Sujo</i>	
20.10. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane četvrtooptuženog: Džamalića Sulejman i Šunjić Mato</i>	
27.10. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	<i>Saslušani svjedoci odbrane četvrtooptuženog Šairć Ramadan i HODŽIĆ</i>	

		BEŠIR	
17.11. 2016.	Nastavak glavnog pretresa		04 – 2 Naredba Komande 1. Korpusa-Sarajevo broj: 06/11-24 od 19.01.1993. godine. 04 – 3 Naredba Predsjednika predsjedništva RBiH broj:02-111-767/94 od 04.11.1994. 04 – 4 Naredba 1. Korpusa Operativne grupe Igman broj: 1-1-01/93 od 24.01.1993. godine 04 – 5 Naređenje Komande 1. Korpusa broj:07/21-78 od 17.04.1993. godine
01.12. 2016.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok Sefedin Suljević (11) Svjedok odbrane četvrtoptuž. Izvršeno direktno i unakrsno ispitivanje svjedoka Saslušan optuženi Kazić Nezir, započeto direktno ispitivanje	
08.12. 2016.		<i>Nastavak direktnog ispitivanja optuženog Kazić Nezira</i> <i>Te unakrsno ispitivanje</i> <i>Tuzilaštva BiH</i>	
15.12. 2016. godine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Optuženi Kazić Nezir</i> <i>Unakrsno</i> <i>Svjedok Izet Ramić O6</i>	
22.12. 2016.g odine	Nastavak glavnog pretresa	<i>Svjedok Izet Ramić O6 – nastavak direktnog ispitivanja</i>	
19.01. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušani svjedoci O6 Amira Horman i Šaban Halilović..	06-39 Fotografija medicinske sestre Amire Horman, na poledini naznačen datum 20.04.'94

26.01. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan Svjedok odbrane šetsooptuženog Smajić Muharem	
09.02. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok O7 Atif Begić	O6 – 40 Odgovor OŠ odbrane Hadžići na zahtjev upućen kurirom RŠO i K-dantu odreda Tarčin broj: 01-466-07/92 od 31.07.1992.g. O6 – 41 Naredba OŠ odbrane Hadžići upućena zatvoru „Silos“ i „Krupa“, O.Š. Pazarić i Komadantu broj: 01-693-08/92 od 17.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza O1-329; O6 – 42 Naredba OŠ odbrane Hadžići upućena Načelniku građev. voda, K-dantu i upravniku zatvora „Silos“ 01-836-08/92 30.08.1992.g, Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza O1-329; O6 – 43 Dozvola Sejkenović Zdenku od strane Komande devete brdske brigade, Sektor bezbjednosti upućena zatvoru Silos broj: S-08-584/934 od 24.08.1993.g. O6 – 44 Odobrenje posmatračima UN-a iz Konjica, od strane komande 5. Korpusa broj 01-4644 od 01.11.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao O1-79; O6 – 45 Informacija o prikupljanju građana sa područja Istočne Bosne, Komanda 9. brdske brigade, Sektor bezbjednosti, upućena komandi 1. korpusa SVB broj 04/9-16.01-24-993-1 od 10.04.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza O1-662; O6 – 46 Naredba komande 14.d.KoV, Tarčin upućena K-di 1. Korpusa broj 06/1-17 od 01.04.1995.g. Prigovor relevantnosti; O6 – 47 Spisak zatvorenika i i obezbjeđenika na radilištu 12. divizije Sarajevo, 14. Divizija KOV, Privremeni zatvor „Silos“ broj 05/1/32-307/93 od 04.07.1995.g. Prigovor autentičnosti O6 – 48 Spisak zatvorenika na radilištu 12. divizije Sarajevo, 14. Divizija KoV, Privremeni zatvor „Silos“ broj 05/1/32-647/95 od 13.09.1995.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-1094; O6 – 49 Spisak zatvorenika na radilištu 12. divizije Sarajevo, 14. Divizija KoV, Privremeni zatvor „Silos“ broj 05/1/32-309/93 od 06.07.1995.g. O6 –50 Patrolni list A RBiH, 1. Korpus, 12. divizija KoV, Četa vojne policije Str.pov. broj 10/42-6/1-246 od 05.07.1995.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-1095; O6 –51 Zapisnik o predaji arhiva zatvora Silos, 14. Divizija KOV, Privremeni zatvor „Silos“, od 28.01.1996.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-757; O6 –52 Zapisnik o izvršenom pregledu privremenog zatvora „Silos“, Tarčin, upućen MUP-u Hadžići od 31.05.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao O1-644; O6 –53 Službeni izvještaj komande 109. brdske brigade, Privremeni zatvor „Silos“, od 25.04.1995.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-756; O6 –54 Zapisnik o uviđaju povodom smrti Krstić Petka, SJB Hadžići broj 17-8/02/92 od 26.10.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza T-381; O6 –55 Službena zabilješka o smrti Krstić Petka, SJB Hadžići od 11.11.1992.g. Hodžić Muhidin -Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza T-381; O6 –56 Izjava Mrkaja Nenada, SJB Hadžići, Odjeljenje za suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta od 01.11.1992.g. Mrkaja Nenad, Izjavu uzeo Hodžić Muhidin Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza T-381; O6 –57 Službena zabilješka povodom uviđaja leša Kapetina Obrena broj 17/8-02/448/92 od 10.11.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza T-382; O6 –58 Naredba OŠ Odbrane Hadžići upućena Vojnoj policiji, Intendenteskoj službi, zatvoru „Silos“, zatvoru Krupa i K-dantu broj: 01-1285-10/92 od 10.10.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza O1-662 i kao O2-170; O6 –59 Dopis Suda BiH broj S1 1 K 007914 12 Kri 05.01.2015.g.

			O6 – 60 Dopis Ministarstva odbrane BiH kojim se Sudu BiH dostavlja tražena dokumentacija Ministarstva odbrane broj 13-04-1-244-76/08 od 05.01.2015.g. O6 – 61 Popis ustupljenih ovjerenih kopija dokumenata po odobrenjima: ZŠ OS BiH i MO BiH, Ministarstvo odbrane, zaključno s rednim brojem 199 broj: 16-14-14-21-04-1-74-2/14 od 19.12.2014.g. O6 – 62 Zahtjev za vraćanje pritvorenika sprske nacionalnosti koji se nalaze na radu u Butmiru, Komanda 9. brdske brigade, upućen K- dantu 4. motorizovane brigade i V.P.9. brdske brigade broj 01-939-04/93 od 01.04.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-962; O6 – 63 Zahtjev za pojačanje obezbijedenja privremenog zatvora „Silos“ Tarčin, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, upućen Komadantu 9. brdske brigade, Načelniku za bezbjednost i zatvoru Silos br S1/93 od 18.01.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-686; O6 – 64 Naredba 1. korpusa, 9. brdske brigade upućena sektoru logistike, Sanitetesko – vet. vodu, vojnom zatvoru Tarčin i načelniku bezbjednosti broj 03/06-331-04/94 od 26.04.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-602; O6 – 65 Prijedlog za puštanje u kućni pritvor Mrkaja Riste, Privremeni zatvor Silos, Tarčin broj 01-S1./92 od 05.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-656; O6 – 66 Dnevni izvještaj o zatvoru Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj S1./92 od 19.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-657; O6 – 67 Dnevni izvještaj o zatvoru u Tarčinu, Privremeni zatvor „Silos“ upućen Komadantu Opš O Hadžići broj S1./92 od 20.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao 01-563; O6 – 68 Dnevni izvještaj o radu zatvora za 21.08.1992.g., Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj: S1./92 od 22.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-658; O6 – 69 Dnevni izvještaj o radu zatvora Tarčin za 24.08.1992.g., Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj: S1./92 od 25.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-660; O6 – 70 Dnevni izvještaj o radu zatvora Tarčin za 25.08.1992.g., Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj: S1./92 od 25.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-661; O6 – 71 Dnevni izvještaj o radu zatvora za 29.08.1992.g., Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj: S1./92 od 30.08.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-664; O6 – 72 Dnevni izvještaj o stanju i radu zatvora za 31.08.1992.g., Privremeni zatvor „Silos“, upućen Komadantu Opš O Hadžići broj S1./92 od 01.09.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-666; O6 – 73 Izvještaj o stanju u zatvoru Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, upućen Ratnom predsjedništvu i Komadantu Opš O Hadžići broj: S1./92 od 30.09.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-672 i T-673; O6 – 74 Izvještaj o stanju u zatvoru Silos Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, upućen Ratnom predsjedništvu i Komadantu Opš O broj: S1./92 od 26.11.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-679; O6 – 75 Zahtjev za dodjelu jednog motornog vozila za potrebe zatvora „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, upućen Ratnom predsjedništvu, Komadantu Opš O i Načelniku za pozadinu broj: S1./92 od 28.11.1992.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-681; O6 – 76 Prijedlog za upućivanje u bolnicu Suhodol Pandurević Nenada, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin upućen pomoćniku komadanta za bezbjednost s1/93, zavedeno u 9. brdskoj brigadi pod br: 02-717-10/93 od 18.10.1993.g., Dokaz već uveden u sudski spis kao T-702 i kao dio dokaza T-708;

			06 – 77 Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, upućen Komadantu 9. brdske brigade – pomoćniku komadanta za bezbjednost S1/93, zavedeno u 9. brdskoj brigadi pod br: 02-716-10/93 od 18.10.1993.g., primljeno u 9. brdskoj brigadi: 24.10.1993.god. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-703; 06 – 78 Izvještaj o upućivanju u bolnicu pritvorenika Pandurević Nenada, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, upućen pomoćniku komadanta za bezbjednost S1/93 20.10.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dio dokaza T-708; 06 – 79 Izvještaj o stanju u zatvoru Silos, Privremeni zatvor „Silos“, Tarčin, od 29.10.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-705; 06 – 80 Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“ i o posjeti MKCK, Privremeni zatvor Silos, Tarčin, br S1/93 od 02.12.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-711; 06 – 81 Prijedlog za premještanje Pikula Radovana, Komanda 9. brdske brigade od 07.02.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-840; 06 – 82 Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“, Tarčin, Privremeni zatvor „Silos“, upućen komadantu 9. brdske brigade - načelniku za bezbjednost br S1/93 09.03.1993.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-692; 06 – 83 Izvještaj o napadu na zatvor „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, od 11.04.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao dokaz T-728; 06 – 84 Izvještaj o straži i osoblju zatvora „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, broj S1/94 od 27.07.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-767; 06 – 85 Izvještaj o stanju u zatvoru „Silos“, Privremeni zatvor „Silos“, br S1/94 od 04.05.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-730; 06 – 86 Izvještaj o radu zatvora, Privremeni zatvor „Silos“, br S1-01-063-11/94 od 11.11.1994.g. Dokaz već uveden u sudski spis kao T-754 i kao dio dokaza 01-662; 06 – 87 Informacija vezana za akt br.04/200-B28/95 od 31.07.1995.g., OSVB, Bijele Vode, od 01.08.1995.g. 06 – 88 Zahtjev za angažovanje zatvorenika na radilištima, Komanda 14. divizije, odsjek SVB, br 04/200-828/95 od 01.07.1995.g. Prigovor autentičnosti; 06 – 89 Upit za upotrebu zatvorenika iz objekta „Silos“, Komanda 14. divizije, odsjek SVB, br 04/200-725/95 od 05.07.1995.g 06 – 90 Dopis komande 14. divizije, Bijela Ljeska o upotrebi zatvorenika, br 04/200-T-05/95 od 05.07.1995.g. 06 – 91 Obavještenje o upotrebi zatvorenika privremenog zatvora Silos, Komanda 1. korpusa, odjeljenje SVB, br 04/B643-1 od 06.07.1995.g.
16.02. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok O7 Čović Ahmed Saslušan svjedok O7 Halid Mujaj	/
23.02. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok O7 Rasim Čelik Saslušan svjedok O8 Goran Golub	
02.03. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok odbrane osmooptuž. Milorad	

		Pandurević	
09.03. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan osmooptuženi Nermin Kalember u svojstvu svjedoka.	O8 – 28 Potvrda od 27.05.1992. godine O8 – 29 Vojna knjižica AR BiH broj: ..., na ime Nermin Kalember O8 – 30 Nalaz, ocjena i mišljenje Više vojnoljekarske komisije Vojne jedinice 5021 Sarajevo, broj: 910 od 07.02.1996. godine.
30.03. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušani svjedoci replike Lale Vinko i Regoje Dragan.	- O8 – 31 Plava fascikla sa uputstvima svjedočenja 1992 godine, potpisana sa inicijalima D.R.
13.04. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušani svjedoci replike Mira Mijatović i Blaško Pandurević	T – 1476 Izvod iz MKU Općina Bijeljina broj: 02/8-202-1-812/17 od 31.03.2017. godine, za lice Golub Milidrag.
27.04. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušan svjedok replike Andrić Nikola.	- T – 1477 Rješenje Republički sekretarijat za unutarnje poslove SFRJ, Sarajevo broj: 10/2-126-389 od 05.09.1985. godine - T – 1478 Uvjerenje Republički sekretarijat za unutarnje poslove SFRJ, Sarajevo broj: 10/2-126-389 od 04.10.1988. godine. - T – 1479 Psihološki nalaz Hujčić Nazila, Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika organa za unutarnje poslove SR BiH, Sarajevo, januar 1988. Godine. - T – 1480 Nalaz, ocjena i mišljenje, Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika organa za unutarnje poslove SR BiH, Sarajevo, broj: 509 od 06.06.1988. godine.
11.05. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Direktno Saslušanje vještaka TBIH – Martin Frančešević	
08.06. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Saslušanje vještaka TBIH – Martin Frančešević od strane O1	
06.07. 2017.	Nastavak glavnog pretresa	Odloženo	
13.07. 2017.	Ponovni početak glavnog pretresa	Unakrsno saslušanje vještaka Martina Frančeševića	
24.08. 2017.	Ponovni početak glavnog pretresa	Dodatni dokaz Tužilaštva Saslušan svjedok Vitor	Uloženi dokazi replike: T-1481 Naredba za vještačenje Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 007914 12 Kri od 28.03.2017. godine. T-1482 Nalaz vještaka Martina Frančeševića maj 2017.

		Stevo.	Godine. Uloženi dokazi Duplike: 01 – 664 Dopis Suda BiH S1 1 K 007914 12 Kri od 28.03.2017. godine, sa prilogom podneska Federalnog zavoda za mirovinsko osiguranje broj: FZ12/2/1-05-7-1504-2/17 od 31.07.2017. godine sa prilogom Rješenje Federalnog ministastva za pitanja boraca i invalida odbranbeno oslobodilačkog rata na ime Martin Frančešević broj: UP-I-01-41-123/14 od 03.04.2014. godine. 01 – 665 Dio knjige, puška 7,9mm sa tromblonom M-60, Državni sekretarijat za narodnu odbranu Pe-60/3 1968. Godina. 01 – 666 Ukaz Hrvatska republika Herceg-Bosna broj: P-UK-182/96 od 10.04.1996. godine. 01 – 667 Izvod iz odluke o dodjeli časničkog čina Hrvatska republika Herceg-Bosna od 17.01.1996. godine 08 – 32 Izjava građanina Vitora Steve od 25.06.1992. godine